

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟမည်သော သင်္ဂြိုဟ်ပါဌ်

နှင့်

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနီ

မည်သော

ဋီကာကျော်ပါဌ်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ

သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန

သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

၁

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟမည်သော သင်္ဂြိုဟ်ပါဌ်

နှင့်

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိ

မည်သော

ဓိကာကျော်ပါဌ်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ

သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန

သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

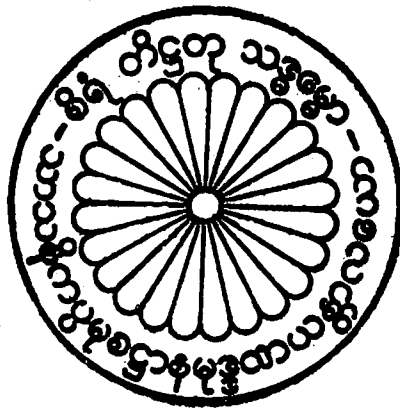
အနုရုတ္တဝါစရိယေန ဝိရစိတော
အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟော

တဏှာ

တမတ္ထသံဃဏှာဘူတာ

အဓန္တသုမင်္ဂလသမိတ္ထေရေန ဝိရစိတော

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိဋ္ဌိကာ

မရမ္မရဋ္ဌေ သာသနိကပ္ပမုခဋ္ဌာနမုစ္ဆဏယန္တကယော
သုဇ္ဈိ ပုဂ္ဂိုလိတော

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်တွင်
ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးညွန့်မောင်
(မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၅၂၄/၀၂၄၀၅) က
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

နိဒါန်းကဏ္ဍ

အမှတ် ဘဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ နိဗ္ဗိလ-
သန္တာပေါပသန္တိပ္ပဒါယကမရုပဒဗျဉ္ဇနသတ္တသုခုမပရမတ္ထဓမ္မ-
ဒေသကဿ ပါဝစနံ “ဝိနယပိဋကံ သုတ္တန္တပိဋကံ အဘိဓမ္မပိဋက-
က” နှိ ပိဋကဝသေန ဝေါဟရိယမာနံ တိပ္ပဘောဒံ ဟောတိ။

တတ္ထ “ဓမ္မသင်္ဂဟော ဝိဘင်္ဂေါ ဓာတုကဏ္ဍာ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ
ကဏ္ဍဝတ္ထု ယမကံ ပဋ္ဌာန” နှိ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ပကရဏေဟိ
သင်္ဂဟိတံ ပါဝစနံ “ဝုရုမန္တော ဓမ္မာ ဧတ္တာ” တိအာဒိနာ
“အဘိဓမ္မော” တိ ဝုစ္စတိ၊ သောယေဝ ပရိယတ္တိဘာဝတော
တံတဒတ္တာနံ ဘာဏနတော စ “ပိဋက” နှိ “အဘိဓမ္မပိဋက” နှိ
ဝုစ္စတိ။

တံယေဝ စာအဘိဓမ္မပိဋကံ ပရမတ္ထကုသလေန ဘဂဝတာ
ပရမတ္ထဗာဟုလ္လတော ဒေသိတတ္တာ “ပရမတ္ထစေသနာ” တိ စ၊
ဓမ္မပုဉ္ဇမတ္ထေ “အဟံ၊ မမာ” တိ သညိန္ဒော သတ္တာ ယထာဓမ္မံ
တ္ထေ သာသိတာတိ “ယထာဓမ္မသာသန” နှိ စ၊ ရာဂါဒိပဋိပက္ခ-
ဘူတော နာမရူပပရိစ္ဆေဒေါ ဧတ္ထ ကထိတောတိ “နာမရူပ-
ပရိစ္ဆေဒကဏ္ဍာ” တိ စ ဝုစ္စတိ။

ဧဝံ ယထာဝုတ္တဂုဏ္ဍပပန္နံ အဘိဓမ္မပိဋကံ ဓမ္မသာမိန္ဒော
ဗုဒ္ဓဿ ကာလတော ပဋ္ဌာယ အာစရိယပရမ္မရာဝသေန ဓာရိယ-
မာနံ အနုက္ကမေန သံဝဏ္ဏနာဘူတာဟိ အဋ္ဌကထာဟိ ပရိဝါရိယ-
မာနံ မဟတ္တံ ဝေပုလ္လိတံ စ အာပဇ္ဇိ။

တဉ္စ သမ္ပံ သာဌကထံ အဘိဓမ္မပိဋကံ ပေါရာဏိကာ သာသန-
ဓောရယှာ ထေရာနုတ္တေရာ ဘိက္ခု။ အာစရိယပရမ္မရတော
ပရိယာပုဏိတွာ ဝါစုဂ္ဂတကရဏဝသေန ဓာရေသုံ။

ပစ္စိမာ ပန ဘိက္ခု။ တံ သကလံ သာဠကထံ အဘိဓမ္မပိဋကံ
 ဝါစုဂ္ဂတံ ကတွာ ဓာရေတုံ န သက္ကောန္တိ၊ တသ္မာ အနေကပ္ပ-
 ကာရေ အဘိဓမ္မသင်္ဂဟဂန္ထေ သာသနောဒယကာမာ တေ တေ
 မဟာထေရဝရာ ရစယိံသု၊ တေသု အဘိပသတ္တတရံ အဘိ-
 ဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံ နာမ ပကရဏံ သာဠကထသတ္တပ္ပကရဏဂတေ
 အဘိဓမ္မတ္ထေ သင်္ဂဟေတွာ ပရမဝေယျာကရဏော တိပိဋက-
 ဓရော ကဝိသေဋ္ဌော စိရကာလံ အဘိဓမ္မေ နိက္ခိတ္တနေတ္ထစိတ္တော
 အနုရုဒ္ဓါစရိယော အကာသိ နမ္မနာမကဿ ဥပါသကဿ
 သမာယာစနံ ပဋိစ္စ။

သော ပနာစရိယော စောဠရဋ္ဌန္တိ ဝေါဟရိတေ ဒက္ခိဏ-
 ဗုဒ္ဓိယရဋ္ဌေ ကဉ္စိပုရေပဒေသေ ကာဝေရိနဂရေ ဇာတော
 ကာလေန ကာလံ တမ္ပရဋ္ဌေ တဉ္စ (Tanjore?) နာမကေ နဂရေ
 စ သီဟဋ္ဌဒီပေ စ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။ ဝုတ္တဉ္စ အာစရိယေနေဝ
 ကတဿ ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယဿ နာမ ဂန္ထဿ နိဂမနေ—

“သေဋ္ဌေ ကဉ္စိပုရေ ရဋ္ဌေ၊ ကာဝေရိနဂရေ ဝရေ။
 ကုလေ သဉ္စာတဘူတေန၊ မဟုဿုတေန ဉာဏိနာ။

အနုရုဒ္ဓေန ထေရေန၊ အနိရုဒ္ဓယသဿိနာ။
 တမ္ပရဋ္ဌေ ဝသန္တေန၊ နဂရေ တဉ္စနာမကေ။

တတ္ထ သံဘဝိသိဋ္ဌေန၊ ယာစိတေန အနာကုလံ။
 မဟာဝိဟာရဝါသိနံ၊ ဝါစနာမဂ္ဂနိဿိတံ။

ပရမတ္ထံ ပကာသေတုံ၊ ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယံ။
 ပကရဏံ ကတံ တေန၊ ပရမတ္ထတ္ထဝေဒိနာ”တိ။

၁-“နာယမာစရိယာနုရုဒ္ဓတ္ထေရော ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယဿ ကတ္တာ။ အညော ဟိ
 တက္ကတ္တာ၊ အညော ဗုဒ္ဓဿာဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဿ ကတ္တာ”တိ အဓိနာ-
 တနာနံ ကေစ္စာနံ ပိဋ္ဌနံ မတံ။ သုမင်္ဂလသာမိတ္ထေရေနေဝ ပန အဘိဓမ္မတ္ထ-
 ဝိဘာဝိနိယာ ကာရကန အတ္တနော ဂန္ထေ ဒိန္နံ ကေကတ္တုကတာ သုဋ္ဌ၊
 အဓိကတာတိ နယိမ ဘိယျော ဝိစာရေမ။ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိယံ ၁၀၃၊
 ၁၅၇-ပိဋေသု ပဿိတဋ္ဌံ။ ပိတ္တာရဝိစာရဏော ပန ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယဿ
 နိဒါနကထာယံ အာဝိ ဘဝိဿတိ။

အာစရိယေနော ဝိရစိတေ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေ ပန ဣဓ ဝ
 အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟေ အတ္တနော ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနာဒိနိ န ပကာသိတာနိ၊
 ကေဝလံ အနုရာဓပုရေ မဟာဝိဟာရဿ စိရပ္ပဝတ္တိကာမတာ စ၊
 မူလသောမဝိဟာရဿ အဘိဝုနိကာမတာ စ တေသု ဒဿိတာ။
 ဝုတ္တဋ္ဌိ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဿ နိဂမနေ—

“နာမရူပပရိစ္ဆေဒ-မသံကိဏ္ဍမနာကုလံ။
 ကုဗ္ဗတာ ဟိတကံမေန၊ သုကတေန ကတေန မေ။
 မဟာမေရုနိဘံ ဂေဟံ၊ မဟာစေတိယဘူသိတံ။
 မဟာဝိဟာရမာရုဠ-မဟာဗောဓိမဟဿဝံ။
 အလံ ကာတုံ ပဟောန္တာလံ၊ စိရကာလံ တပေါနော။
 လင်္ကာဒီပဿလင်္ကာရံ၊ ကလင်္ကာပဂတာလယ”န္တိ။

တသ္မာ’ယ’မာစရိယော “အမုကသ္မိ” နာမ ကာလေ ဇာတော၊
 အမုကသ္မိ” နာမ နဂရေ ဝသန္တော ဣမေ ဌေ ဂန္တေ
 ရစယိ”တိ ကေန္တေန ဝတ္ထု န သက္ကောမ။

ဧကံ ပန ကာရကံ ဝိဘူတံ— “အယမာစရိယော ပရက္ကမ-
 ဗာဟုရညော ပုဗ္ဗတရေယေဝ ကာလေ ဇာတော”တိ။ တထာ
 ဟိ ပရက္ကမဗာဟုရညော ကာလေ သာသနသောကော
 သာရတ္ထဒီပဇ္ဈာဒိနေကဂန္တာနံ ရစယိတာ အာစရိယသာရိပုတ္တ-
 ဏ္ဍေရော သိဟဋ္ဌဘာသာယ ဝိရစိတေန ဗျာချာနေန ဣမံ အဘိ-
 ဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံ အလံကရိ”။

ဣမဉ္စ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံ ကရောန္တော အာစရိယာနုရုဋ္ဌ-
 ဏ္ဍေရော သာဋ္ဌကထံ သကလံ အဘိဓမ္မပိဋကံ ဩဂါဟေတွာ
 ယာနိ ယာနိ ဌာနာနိ အာဒိတော အဘိဓမ္မံ ဥဂ္ဂဏန္တာနံ
 အစ္စန္တောပကာရာနိ အဝိဇဟိတဗ္ဗာနိ စ ဟောန္တိ၊ တာနိယေဝ
 သင်္ဂဟန္တော ဝိတ္ထာရမဂ္ဂဉ္စ ပရိဝဇ္ဇယန္တော ယထာ နာမ

၁-အာရနိကာ ပန ဝိစက္ခကာ “အနုရုဋ္ဌါစရိယော ဒဿမာ ဝါ ကော-
 ဒဿမာ ဝါ ခရိညဝဿသတကတော (tenth or eleventh century
 A. D.) ပုဗ္ဗေ နာဟောသိ”တိ ဝေန္တိ။

[သ]

နိဒါနကထာ

ဆေကော မာလာကာရော မဟာပုပ္ဖရာသီတော သုန္နရသုန္နရာနိ ပုပ္ဖါနိ ဥစ္စိနိတွာ မနုညံ မာလာဂုဏံ ကရောတိ၊ ဧဝမေဝံ သာဠကထာဘိဓမ္မသင်္ခါတမဟာပုပ္ဖရာသီတော အစ္စန္ဒောပကာ- ရာဝဟေ အဝိဇ္ဇဟိတဗ္ဗေ စ အဘိဓမ္မတ္ထေ ဥစ္စိနိတွာ အဘိဓမ္မတ္ထ- သင်္ဂဟပကရဏံ နာမ သောတူနံ မနောဟရံ မာလာဂုဏံ ကရောန္တော အဘိဓမ္မံ ပရမသုခဂ္ဂဟဏဓာရဏယောဂျံ ကုရု- မာနော အဘိဓမ္မေ ခေဒမာပန္တံ သကလသောတုဇနံ အသဒိသေန ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန အနုဂ္ဂဟေသိ။

တေနေဝ စေဒံ ပကရဏံ သောတူနံ ဥပကာရာဝဟံ ဟုတွာ ‘စန္ဒော ဝိယ အနိလပထေ တာရာဂဏပရိဝုတော’ နိဿယ- ဂ္ဍိကာနုဂ္ဍိကာဂဏ္ဍိပဒတ္တဝိဝရဏာဒီဟိ ဗဟူဟိ ပရိဝါရဂန္တေဟိ သမလင်္ကတံ အတိဝိယ သာသနေ ဝိရာဇတိ။

တပ္ပရိဝါရကဘူတေသု စ ဂန္တေသု ပေါရာဏဂ္ဍိကာတိ သမ္ပတာ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဂ္ဍိကာ နာမ ကော ဂ္ဍိကာ အဝိဒိတ- နာမဓေယျေန သီဟဋ္ဌိကေန မဟာထေရေန ဝိရစိတာ။ သာသန- ဝံသပ္ပဒိဝိကာယံ’ ပန “အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဿ ပေါရာဏဂ္ဍိကံ နဝိမလဗုဒ္ဓိတ္ထေရော အကာသီ”တိ ဝုတ္တံ။ “သာရိပုတ္တမဟာ- သာမိနာ ကတာ”တိ စ, “နဝိမလဗုဒ္ဓိတ္ထေရော သာရိပုတ္တ- မဟာသာမိနာ အနညော”တိ စ အညေ အာစရိယာ ဝဒန္တိ။ ဂန္တာရန္တေ ဂန္တနိဂမနေ စ ကဿမိ အဝုတ္တတ္တာ ဝိမံသိတွာ ဂဟေတုဗ္ဗံ။

အပရံ ပန သံဝဏ္ဏနံ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိ နာမ ဂ္ဍိကံ ဘဒန္တသာရိပုတ္တမဟာထေရဿ သိဿဘူတော ပရမပညာ- ဝေယျတ္တိယသမန္တာဂတော မဟာဝေယျာကရဏော အဘိ- ဓမ္မိကဝရော သုမင်္ဂလသာမိမဟာထေရော ဝိရဓယိ၊ အဘိဓမ္မတ္ထ- ဝိကာသိနိနာမိကာ အဘိဓမ္မာဝတာရဿ ဂ္ဍိကာဝိ တေနေဝ ဝိရစိတာ။ သော ဟိ ပဌမံ အဘိဓမ္မတ္ထဝိကာသိနိ ရဓယိတွာ မဇ္ဈာ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိ ရဓယိ။ ရဓယန္တော စ အတ္တနော

အာစရိယေန သာရိပုတ္တမဟာသာမိနာ ကတံ ဗျာချာနံ နိဿာယ
ဗဟူသု ဌာနေသု ဘာသာပရိဝတ္တနမတ္တမေဝ ကတွာ ဝိရစယိ၊
တတောယေဝ စ သော ဣမံ ဋီကံ စတုဝိသတိယာဝ ဒိနေဟိ
နိဋ္ဌံ ပါပေတုမသက္ခိ။ သော စ ဋီကာ နာနာဝိနိစ္ဆယတ္ထသမ္ပုဏ္ဏာ
သုဝိသုဒ္ဓပသန္တတ္ထပဒက္ကမာ ဣမသ္မိ ရဋ္ဌေ ပုဗ္ဗေ “ဋီကာလှ” ဣတိ
ဝေါဟရိတာ ဣဒါနိ “ဋီကာကျော်” ဣတိ အဘိပါကဋ္ဌာ စ။

အပရာပိ သင်္ခေပဝဏ္ဏနာနာမိကာ ဋီကာ အရိမဒ္ဓနနဂရ-
ဂေါစရဂါမကေန “ဆပ္ပဒေါ” ဣတိ ဝိသုတေန တိပိဋကရေနေ
သဒ္ဓမ္မဇောတိပါလတ္ထေရေန ကတာ၊ တေန စ ပုရာဏဋီကာယော
ဝေဠုအာဒိဂဗ္ဘေသု အဇောတစန္ဒူပမာ ကတွာ အတ္တနော
ဋီကာ တေသု ဇောတန္တခဇ္ဇောတသဒိသာ ကတာ။ သော စ
ဋီကာ တေန လင်္ကာဒိပေ ဝသန္တေန မဟာဝိဇယဗဟုနာမ-
ကဿ သမာယာစနံ ပဋိစ္စ ဝိရစိတာ။ ဝုတ္တဉ္စိ တဂန္တောရမ္ဘေ—

“အာဂတာဂမသတ္ထေန၊ စန္ဒောဝ သရဒမ္ပရေ။
ပါကဋ္ဌေနိဓ ဒိပမ္ပိ၊ မဟာဝိဇယဗဟုနာ။

ဥက္ကဋ္ဌိကံ နိသီဒိတွာ၊ သာသနတ္တာဘိကမ္ပိနာ။
ယာစိတောဟံ ကရိဿာမိ၊ သင်္ခေပပဒဝဏ္ဏန” န္တိ။

အညေ စ မရမ္ဘဘာသာယ ဝိရစိတာ နိဿယသင်္ခါတာ
အတ္ထယောဇနဂန္တော စ၊ ဂဏ္ဍိပဒတ္တဝိဝရဏာဒယော ဗဟု ဂန္တော
စ တံ သမလံကရောန္တိယေဝ။

ယထာဝုတ္တာသု စ ဋီကာသု အဘိဓမ္မတ္တဝိဘာဝိနိဋီကာယေဝ
ပသတ္တတရာ ပရိသီလိတူနံ မနောဟရာ စ ဟောတိ၊ တေနော
ဟိ တံ ပဌနပါဌနာဒိဝသေန ဗဟုသော ဝဋ္ဌဉ္စိ သု ပေါရာဏိကာ’
ဓုနိကာ စ မရမ္ဘိကာ ထေရာနုတ္တေရာ။ တဿာ စာနုသံဝဏ္ဏ-
နာဘူတံ မဏိသာရမဗ္ဗူသာနာမိကံ ဋီကံ ဇေယျာပဗ္ဗတဝါသိ-
ကော အရိယဝံသတ္ထေရော အာစရိယဘာဂါနုပ္ပဒါနဝသေန”

ခ-တ္ထေ ဝိတ္ထာရကထာ သာသနဝံသပ္ပဒိပိကာယံ (၁၀၈-၁၁၀-ပိဋကေသု)
ပဿိတဗ္ဗာ။

ဝိရစယိ။ တထာ တိပိဋကဓရော မဟာသုဝဏ္ဏဒီပနာမကော
 မဟာထေရဝရော အဗေဂ္ဂုသာရဒီပနီနာမိကာယ ဋီကာယ တံ
 ဥပသောဘယိ။ အညေ စ တပ္ပရိဝါရာ ပါဠိဘာသာယ စေဝ
 မရမ္မဘာသာယ စ အတ္ထယောဇနာဘူတာ အနေကေ ဂန္ထာ
 စေဝ ဂဏ္ဍိပဒါဒယော စ တေဟိ တေဟိ စိရကာလံ ပရိစိတာ-
 ဘိဓမ္မေဟိ မဟာဝေယျာကရဏေဟိ ဝိရစိတာ ဒိဿန္တိယေဝ။
 ဧဝမယံ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနီဋီကာ အမှာကံ မရမ္မရဋ္ဌေ ဗဟူနိ
 ဝဿာနိ အနညသာဓာရဏံ ဗဟုမာနနိယတံ အာပန္နာ
 သာသနောပကာရာ ဟုတွာ ဝိရောစယိ။

ဗုဒ္ဓဝဿေ ပန ဧကပညာသာမိကစတုရိသသတေ, ‘မရမ္မ-
 ဝဿေ စ ဧကေနသတ္တတျမိကဒ္ဓါဒသသတေ သမ္ပတ္တေ လယ်တီ-
 ဆရာတော်ဇုတိ ဝိဿုတေန ဥရောပါဒိဝိဒေသေသုပိ ပတ္ထဋ္ဌ-
 ကိတ္တိသဉ္ဇေန အနေကဂန္ထကာရိနာ မဟာထေရဝရေန “အဘိ-
 ဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိယံ ဗဟူနိ ဝိရဒ္ဓဋ္ဌာနာနိ ဒိဿန္တိ”တိ တေသံ
 သံသောနေဝဿေန ပရမတ္ထဒီပနီ နာမ ကော အဘိဓမ္မတ္ထ-
 သင်္ဂဟဿ ဋီကာ ရစယိတွာ ပကာသိတာ။ တဒါ တဒသဟန္တာ
 ဗဟူ ထေရာ အင်္ကျရဋီကာပရမတ္ထဝိသောနေအာဒိကာ
 အနေကာ ဋီကာယော ရစယိတွာ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိ
 ဥပတ္ထမ္ဘေသုံ နိဋ္ဌေါသဘာဝမဿာ ပကာသေတွာ။ ဣစ္စေဝံ
 ဣမိဿာ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိယာ မရမ္မရဋ္ဌေ ပေါရာဏေဟိ
 စေဝ အာမုနိကေဟိ စ ထေရာနုတ္တေရေဟိ ဗဟုမာနနိယတာ
 ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ။

တေ စ ခေါ ယထာဝုတ္တဂုဏသမုပေတာ အဘိဓမ္မတ္ထ-
 သင်္ဂဟော အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိ စာတိ ဒွေ ဂန္ထာ ဗုဒ္ဓသာသန-
 သမိတိယာ အဘိဓမ္မဂန္ထာနံ မုဒ္ဓါပနာမိကာရေ ပဌမံ မုဒ္ဓါပေတွာ
 ပါကဋီကတာ ဟောန္တိ။ အညေ စ အဘိဓမ္မာဝတာရ, နာမ-
 ရူပပရိစ္ဆေဒ, ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယာဒိကာ တနိကာဂန္ထာ စ
 မုဒ္ဓါပေတွာ ပါကဋီ ကရိယိဿန္တေဟိ တေပိ န စိရေနေဝ

အဘိဓမ္မိကဘိက္ခုနံ ဟတ္ထဂတာ ဟုတွာ ပရိပုဏ္ဏံ အဘိဓမ္မဿတ္ထံ
ပကာသယန္တာ တေသံ မနောနုရုဉ္ဇနာ ဟေဿန္တေဝ။

မုဒ္ဒါပနေ စိမေသံ ခြွနံ ဂန္တာနံ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိသောကော
မဟာထေရဝရာ သီဟဋ္ဌမူလာဒိအနေကေဟိ မူလေဟိ၊ အနု-
သံဝဏ္ဏနာဘူတာဟိ မဏိသာရမဉ္ဇူသာဒိဋ္ဌိကာဟိ၊ အတ္ထ-
ယောဇနာဘူတေဟိ နိဿယဂန္တေဟိ စ သံသန္တေတွာ သာကေ-
ဝစနာနံ ပဘဝဋ္ဌာနာနိ စ ဒဿေတွာ မဟတာ ပရိဿမေန
သံသောစေတွာ ဝါစကဝါစေတာရာနံ ပရမသောပကာရတံ
ပါပေသုံ။

ဧဝံ ပရမမဟောပကာရတံ ဥပနိတာ စိမေ ဂန္တာ ပရမတ္ထေ
ပကာသယန္တာ ‘အဘိဓမ္မိကဘိက္ခုနံ ပရံ ပီတိ’ ဝိဝေနေန္တာ’
ဗုဒ္ဓသာသနေ သုစိရံ ဝိရာဇန္တုတိ။

ဧတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

“သောတုနမဘိဓမ္မသ္မိံ၊ ပဋုတ္တမဘိကမီနော။
မဟာထေရဝရာ’ကံသု၊ ဂန္တေ နာနပ္ပကာရကေ။
အနုရုဒ္ဓါစရိယေန၊ တေသု သာရံသဒဿိနာ။
ရစိတော အဘိဓမ္မတ္ထ-သင်္ဂဟော သဒ္ဓိဝဏ္ဏိတော။
တဿ ဋီကာ’ဘိဓမ္မတ္ထ-ဝိဘာဝိနီတိ ဝိဿုတာ။
သုမင်္ဂလမဟာသာမိ-တ္ထေရေန သုကတာ သုဘာ။
ထေရေဟိ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ-သောကေဟိ မနီသိဘိ။
ဝိသောမိတာ ဣမေ ဂန္တာ၊ ဣဒါနိ ပါကဋီကတာ။
ဧဝံ ပကာသိတာ စေတေ၊ အဘိဓမ္မမဟောဒမိံ။
တရတံ တရဏီဘူတာ၊ ဥပကာရာယ ဟောန္တု ဝေ”တိ။

1970-1971, 1972-1973, 1974-1975, 1976-1977, 1978-1979, 1980-1981, 1982-1983, 1984-1985, 1986-1987, 1988-1989, 1990-1991, 1992-1993, 1994-1995, 1996-1997, 1998-1999, 2000-2001, 2002-2003, 2004-2005, 2006-2007, 2008-2009, 2010-2011, 2012-2013, 2014-2015, 2016-2017, 2018-2019, 2020-2021, 2022-2023, 2024-2025, 2026-2027, 2028-2029, 2030-2031, 2032-2033, 2034-2035, 2036-2037, 2038-2039, 2040-2041, 2042-2043, 2044-2045, 2046-2047, 2048-2049, 2050-2051, 2052-2053, 2054-2055, 2056-2057, 2058-2059, 2060-2061, 2062-2063, 2064-2065, 2066-2067, 2068-2069, 2070-2071, 2072-2073, 2074-2075, 2076-2077, 2078-2079, 2080-2081, 2082-2083, 2084-2085, 2086-2087, 2088-2089, 2090-2091, 2092-2093, 2094-2095, 2096-2097, 2098-2099, 2100-2101, 2102-2103, 2104-2105, 2106-2107, 2108-2109, 2110-2111, 2112-2113, 2114-2115, 2116-2117, 2118-2119, 2120-2121, 2122-2123, 2124-2125, 2126-2127, 2128-2129, 2130-2131, 2132-2133, 2134-2135, 2136-2137, 2138-2139, 2140-2141, 2142-2143, 2144-2145, 2146-2147, 2148-2149, 2150-2151, 2152-2153, 2154-2155, 2156-2157, 2158-2159, 2160-2161, 2162-2163, 2164-2165, 2166-2167, 2168-2169, 2170-2171, 2172-2173, 2174-2175, 2176-2177, 2178-2179, 2180-2181, 2182-2183, 2184-2185, 2186-2187, 2188-2189, 2190-2191, 2192-2193, 2194-2195, 2196-2197, 2198-2199, 2200-2201, 2202-2203, 2204-2205, 2206-2207, 2208-2209, 2210-2211, 2212-2213, 2214-2215, 2216-2217, 2218-2219, 2220-2221, 2222-2223, 2224-2225, 2226-2227, 2228-2229, 2230-2231, 2232-2233, 2234-2235, 2236-2237, 2238-2239, 2240-2241, 2242-2243, 2244-2245, 2246-2247, 2248-2249, 2250-2251, 2252-2253, 2254-2255, 2256-2257, 2258-2259, 2260-2261, 2262-2263, 2264-2265, 2266-2267, 2268-2269, 2270-2271, 2272-2273, 2274-2275, 2276-2277, 2278-2279, 2280-2281, 2282-2283, 2284-2285, 2286-2287, 2288-2289, 2290-2291, 2292-2293, 2294-2295, 2296-2297, 2298-2299, 2300-2301, 2302-2303, 2304-2305, 2306-2307, 2308-2309, 2310-2311, 2312-2313, 2314-2315, 2316-2317, 2318-2319, 2320-2321, 2322-2323, 2324-2325, 2326-2327, 2328-2329, 2330-2331, 2332-2333, 2334-2335, 2336-2337, 2338-2339, 2340-2341, 2342-2343, 2344-2345, 2346-2347, 2348-2349, 2350-2351, 2352-2353, 2354-2355, 2356-2357, 2358-2359, 2360-2361, 2362-2363, 2364-2365, 2366-2367, 2368-2369, 2370-2371, 2372-2373, 2374-2375, 2376-2377, 2378-2379, 2380-2381, 2382-2383, 2384-2385, 2386-2387, 2388-2389, 2390-2391, 2392-2393, 2394-2395, 2396-2397, 2398-2399, 2400-2401, 2402-2403, 2404-2405, 2406-2407, 2408-2409, 2410-2411, 2412-2413, 2414-2415, 2416-2417, 2418-2419, 2420-2421, 2422-2423, 2424-2425, 2426-2427, 2428-2429, 2430-2431, 2432-2433, 2434-2435, 2436-2437, 2438-2439, 2440-2441, 2442-2443, 2444-2445, 2446-2447, 2448-2449, 2450-2451, 2452-2453, 2454-2455, 2456-2457, 2458-2459, 2460-2461, 2462-2463, 2464-2465, 2466-2467, 2468-2469, 2470-2471, 2472-2473, 2474-2475, 2476-2477, 2478-2479, 2480-2481, 2482-2483, 2484-2485, 2486-2487, 2488-2489, 2490-2491, 2492-2493, 2494-2495, 2496-2497, 2498-2499, 2500-2501, 2502-2503, 2504-2505, 2506-2507, 2508-2509, 2510-2511, 2512-2513, 2514-2515, 2516-2517, 2518-2519, 2520-2521, 2522-2523, 2524-2525, 2526-2527, 2528-2529, 2530-2531, 2532-2533, 2534-2535, 2536-2537, 2538-2539, 2540-2541, 2542-2543, 2544-2545, 2546-2547, 2548-2549, 2550-2551, 2552-2553, 2554-2555, 2556-2557, 2558-2559, 2560-2561, 2562-2563, 2564-2565, 2566-2567, 2568-2569, 2570-2571, 2572-2573, 2574-2575, 2576-2577, 2578-2579, 2580-2581, 2582-2583, 2584-2585, 2586-2587, 2588-2589, 2590-2591, 2592-2593, 2594-2595, 2596-2597, 2598-2599, 2600-2601, 2602-2603, 2604-2605, 2606-2607, 2608-2609, 2610-2611, 2612-2613, 2614-2615, 2616-2617, 2618-2619, 2620-2621, 2622-2623, 2624-2625, 2626-2627, 2628-2629, 2630-2631, 2632-2633, 2634-2635, 2636-2637, 2638-2639, 2640-2641, 2642-2643, 2644-2645, 2646-2647, 2648-2649, 2650-2651, 2652-2653, 2654-2655, 2656-2657, 2658-2659, 2660-2661, 2662-2663, 2664-2665, 2666-2667, 2668-2669, 2670-2671, 2672-2673, 2674-2675, 2676-2677, 2678-2679, 2680-2681, 2682-2683, 2684-2685, 2686-2687, 2688-2689, 2690-2691, 2692-2693, 2694-2695, 2696-2697, 2698-2699, 2700-2701, 2702-2703, 2704-2705, 2706-2707, 2708-2709, 2710-2711, 2712-2713, 27

[illegible]

Journal of Management Studies, 36(7), 809-826
© Blackwell Publishing Ltd. 2003

1. *Chlorophyll a* and *Chlorophyll b* were determined by the method of Arar and Collins (1971).

the 1990s, the number of people in the world who are under 15 years of age is expected to increase by 1.5 billion, from 1.1 billion in 1990 to 2.6 billion in 2010. The number of people aged 15 and over is expected to increase by 1.5 billion, from 3.5 billion in 1990 to 5.0 billion in 2010. The total population of the world is expected to increase by 3.0 billion, from 4.6 billion in 1990 to 7.6 billion in 2010. The population of the world is expected to be 7.6 billion in 2010, with 2.6 billion under 15 years of age and 5.0 billion aged 15 and over.

[illegible]

1. The following information was obtained from the records of the Department of the Interior, Bureau of Land Management, regarding the land owned by the United States in the State of Nevada:

1. *What is the purpose of the study?*
 2. *What are the research questions or hypotheses?*
 3. *What is the study design?*
 4. *What are the variables?*
 5. *What are the data sources?*
 6. *What are the data collection methods?*
 7. *What are the data analysis methods?*
 8. *What are the results?*
 9. *What are the conclusions?*
 10. *What are the limitations?*
 11. *What are the implications?*
 12. *What are the future research directions?*

[illegible][illegible]

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

မာတ်ကာ		ပိဋက
ဂန္ထာရန္တကထာ		၁
စတုပရမတ္ထဓမ္မ		၁

၁-ဝိတ္ထပရိစ္ဆေဒ

ဘူမိဘေဒစိတ္တ		၁
အကုသလစိတ္တ		၁
အဟေတုကစိတ္တ		၂
သောဘနစိတ္တ		၃
ကာမာဝစရသောဘနစိတ္တ		၃
ရူပါဝစရစိတ္တ		၄
အရူပါဝစရစိတ္တ		၅
လောကုတ္တရစိတ္တ		၆
စိတ္တဂဏနသင်္ဂဟ		၆
ဝိတ္တာရဂဏန		၆

၂-စေတသိကပရိစ္ဆေဒ

သမ္ပယောဂလက္ခဏ		၇
အညသမာနစေတသိက		၇
အကုသလစေတသိက		၈
သောဘနစေတသိက		၈
သမ္ပယောဂနယ		၉
အညသမာနစေတသိကသမ္ပယောဂနယ		၉
အကုသလစေတသိကသမ္ပယောဂနယ		၁၀

[၂]

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

မာတိကာ		ပိုက်
သောဘနစေတသိကသမ္ပယောဂနယ		၁၀
သင်္ဂဟနယ		၁၁
လောကုတ္တရစိတ္တသင်္ဂဟနယ		၁၂
မဟဂ္ဂတစိတ္တသင်္ဂဟနယ		၁၂
ကာမာဝစရသောဘနစိတ္တသင်္ဂဟနယ		၁၂
အကုသလစိတ္တသင်္ဂဟနယ		၁၃
အဟေတုကစိတ္တသင်္ဂဟနယ		၁၄

၃-ပဏိတ္တကပရိစ္ဆေဒ

ဝေဒနာသင်္ဂဟ		၁၅
ဟေတုသင်္ဂဟ		၁၆
ကိစ္စသင်္ဂဟ		၁၇
ဒွါရသင်္ဂဟ		၁၈
အာလမ္ပကသင်္ဂဟ		၂၀
ဝတ္ထုသင်္ဂဟ		၂၁

၄-ဝိထိပရိစ္ဆေဒ

ဝိညာဏဆက္က		၂၃
ဝိထိဆက္က		၂၃
ဝိထိဘေဒ		၂၃
ပဉ္စဒွါရဝိထိ		၂၃
မနောဒွါရဝိထိ ပရိတ္တဝေဒနဝါရ		၂၅
အပ္ပနာဝေဒနဝါရ		၂၅
တဒါရမ္ပဏနိယမ		၂၆
ဝေဒနနိယမ		၂၇
ပုဂ္ဂလဘေဒ		၂၈
ဘူမိဝိဘာဂ		၂၈

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

[၃]

ဓာတိကာ

ပိုဒ်

၅-ဝိထိပုတ္တပရိစ္ဆေဒ

ဘူမိစတုက္က			၂၉
ပဋိသန္ဓိစတုက္က			၃၁
ကမ္မစတုက္က			၃၃
စုတိပဋိသန္ဓိက္ကမ			၃၆

၆-ရူပပရိစ္ဆေဒ

ရူပသမုဋ္ဌေသ			၃၉
ရူပဝိဘာဂ			၄၀
ရူပသမုဋ္ဌာနနယ			၄၁
ကလာပယောဇနာ			၄၃
ရူပပဝတ္တိက္ကမ			၄၄
နိဗ္ဗာနဘေဒ			၄၅

၇-သမုတ္တယပရိစ္ဆေဒ

အကုသလသင်္ဂဟ			၄၆
ဝိဿကသင်္ဂဟ			၄၈
ဗောဓိပက္ခိယသင်္ဂဟ			၄၉
သဗ္ဗသင်္ဂဟ			၅၁

၈-ပစ္စယပရိစ္ဆေဒ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယ			၅၂
ပဋ္ဌာနနယ			၅၄
ပညတ္တိဘေဒ			၅၇

၉-ကမ္မဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒ

သမထကမ္မဋ္ဌာန			၅၈
စရိတဘေဒ			၅၉

[၅]

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

မာတိကာ			ပိဋက
ဘာဝနာဘေဒ			၅၉
နိမိတ္တဘေဒ			၅၉
သပ္ပာယ်ဘေဒ			၆၀
ဘာဝနာဘေဒ			၆၀
ဂေါစရဘေဒ			၆၁
ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန ဝိသုဒ္ဓိဘေဒ			၆၃
ဝိမောက္ခဘေဒ			၆၅
ပုဂ္ဂလဘေဒ			၆၆
သမာပတ္တိဘေဒ			၆၇
ဥပျောဇန			၆၈
နိဂမန			၆၈

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟေ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီနိကာ

မာတိကာ			ပိုဒ်
ဂန္ထာရမ္ဘကထာ			၆၉
ဂန္ထာရမ္ဘကထာဝဏ္ဏနာ			၆၉
ပရမတ္ထဓမ္မဝဏ္ဏနာ			၇၃

၁-ဝိတ္တပရိစ္ဆေဒ

ဘူမိဘေဒဝိတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၅
အကုသလဝိတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၆
အဟေတုကဝိတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၂
သောတနဝိတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၆
ကာမာဝစရသောတနဝိတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၇
ရူပါဝစရဝိတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၁
အရူပါဝစရဝိတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၅
လောကုတ္တရဝိတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၇
ဝိတ္တဂဏနသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ			၁၀၀
ဝိတ္တာရဂဏနဝဏ္ဏနာ			၁၀၁

၂-စေတသိကပရိစ္ဆေဒ

သမ္ပယောဂလက္ခဏဝဏ္ဏနာ			၁၀၄
အညသမာနစေတသိကဝဏ္ဏနာ			၁၀၅
အကုသလစေတသိကဝဏ္ဏနာ			၁၀၇
သောတနစေတသိကဝဏ္ဏနာ			၁၀၉
သမ္ပယောဂနယဝဏ္ဏနာ			၁၁၂
အညသမာနစေတသိကသမ္ပယောဂနယဝဏ္ဏနာ			၁၁၃

[၁]

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီဋီကာ

မာတိကာ	ပိုဒ်
အကုသလစေတသိကသမ္ပယောဂနယဝဏ္ဏနာ	၁၁၄
သောတနစေတသိကသမ္ပယောဂနယဝဏ္ဏနာ	၁၁၅
သင်္ဂဟနယဝဏ္ဏနာ	၁၁၈
မဟဂ္ဂတစိတ္တသင်္ဂဟနယဝဏ္ဏနာ	၁၁၈
ကာမာဝစရသောတနစိတ္တသင်္ဂဟနယဝဏ္ဏနာ	၁၁၉
အကုသလစိတ္တသင်္ဂဟနယဝဏ္ဏနာ	၁၂၀
အဟေတုကစိတ္တသင်္ဂဟနယဝဏ္ဏနာ	၁၂၁

၃-ပဏိက္ခကပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ

ဝေဒနာသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ	၁၂၂
ဟေတုသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ	၁၂၄
ကိစ္စသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ	၁၂၅
ဒွါရသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ	၁၂၈
အာလမ္ပဏသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ	၁၂၉
ဝတ္ထုသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ	၁၃၅

၄-ဝိထိပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ

ဝိထိဆက္ကဝဏ္ဏနာ	၁၃၈
ဝိထိဘေဒဝဏ္ဏနာ	၁၃၈
ပဉ္စဒွါရဝိထိဝဏ္ဏနာ	၁၃၈

မနောဒွါရဝိထိ

ပရိတ္တဇေနဝါရဝဏ္ဏနာ	၁၄၇
အပ္ပနာဇေနဝါရဝဏ္ဏနာ	၁၄၇
တဒါရမ္ပဏနိယမဝဏ္ဏနာ	၁၅၀
ဇေနနိယမဝဏ္ဏနာ	၁၅၅
ပုဂ္ဂလဘေဒဝဏ္ဏနာ	၁၅၆
ဘူမိဝိဘာဝဝဏ္ဏနာ	၁၅၉

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိဒ္ဓိကာ

[၈]

မာတိကာ

ပိဋက

၅-ဝိထိပုတ္တပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ

ဘူမိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ			၁၆၁
ပဋိသန္ဓိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ			၁၆၅
ကမ္မစတုက္ကဝဏ္ဏနာ			၁၆၉
စုတိပဋိသန္ဓိက္ကမဝဏ္ဏနာ			၁၈၇

၆-ရူပပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ

ရူပသမုဒ္ဓေသဝဏ္ဏနာ			၁၉၄
ရူပဝိဘာဝဝဏ္ဏနာ			၂၀၃
ရူပသမုဋ္ဌာနနယဝဏ္ဏနာ			၂၀၆
ကလာပယောဇနာဝဏ္ဏနာ			၂၁၁
ရူပပဝတ္တိက္ကမဝဏ္ဏနာ			၂၁၂
နိဗ္ဗာနဘေဒဝဏ္ဏနာ			၂၁၆

၇-သမုပ္ပါယပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ

အကုသလသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ			၂၁၈
မိဿကသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ			၂၂၁
မောဓိပက္ခိယသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ			၂၂၆
သမ္ပသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ			၂၂၈

၈-ပစ္စယပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယဝဏ္ဏနာ			၂၃၅
ပဋ္ဌာနနယဝဏ္ဏနာ			၂၄၁
ပညတ္တိဘေဒဝဏ္ဏနာ			၂၅၃

[တ]

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိဋ္ဌိကာ

မာတိကာ

ပိုဒ်

၉-ကမ္မဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ

သမထကမ္မဋ္ဌာန

စရိတဘေဒဝဏ္ဏနာ			၂၅၆
ဘာဝနာဘေဒဝဏ္ဏနာ			၂၅၇
နိမိတ္တဘေဒဝဏ္ဏနာ			၂၅၈
သပ္ပာယ်ဘေဒဝဏ္ဏနာ			၂၆၀
ဘာဝနာဘေဒဝဏ္ဏနာ			၂၆၁
ဂေါစရဘေဒဝဏ္ဏနာ			၂၆၂

ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန

ဝိသုဒ္ဓိဘေဒဝဏ္ဏနာ			၂၆၃
ဝိမောက္ခဘေဒဝဏ္ဏနာ			၂၇၄
ပုဂ္ဂလဘေဒဝဏ္ဏနာ			၂၇၆
သမာပတ္တိဘေဒဝဏ္ဏနာ			၂၇၆
ဥပျောဇနဝဏ္ဏနာ			၂၇၇
နိဂမနဝဏ္ဏနာ			၂၇၇
နိဂမနကထာ			၂၇၈

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိဋ္ဌိကာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ

၁။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမတုလံ၊ သသဒ္ဓမ္မဂဏုတ္တမံ။
အဘိဝါဒိယံ ဘာသိသံ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံ။

စတုပရမတ္ထဓမ္မ

၂။ တတ္ထ ဝုတ္တာဘိဓမ္မတ္တာ၊ စတုဓာ ပရမတ္ထဓော။
စိတ္တံ စေတသိကံ ရူပံ၊ နိဗ္ဗာနမိတိ သဗ္ဗထာ။

၁-စိတ္တပရိစ္ဆေဒ

ဘူမိဘေဒစိတ္တ

၃။ တတ္ထ နိတ္တံ ကာဝ စတုဗြိခံ ဟောက် ကာမာဝဝရံ ရူပါ-
ဝဝရံ အရူပါဝဝရံ လောကုတ္တရဉ္စေတိ။

အကုသလစိတ္တ

၄။ တတ္ထ ကတမံ ကာမာဝဝရံ၊ သောမနဿသဟ-
ဂတံ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တံ အသင်္ခါရိကမေကံ၊ သသင်္ခါရိကမေကံ၊
သောမနဿသဟဂတံ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တံ အသင်္ခါရိကမေကံ၊

၂

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

သသင်္ခါရိကမေကံ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတံ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တံ အသင်္ခါရိကမေကံ၊ သသင်္ခါရိကမေကံ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတံ ဒိဋ္ဌိဂတ-
ဝိပ္ပယုတ္တံ အသင်္ခါရိကမေကံ၊ သသင်္ခါရိကမေကန္တိ ဣမာနိ အဋ္ဌပိ
လောဘသဟဂတစိတ္တာနိ နာမ။

၅။ ဒေါမနဿသဟဂတံ ပဋိသသမ္ပယုတ္တံ အသင်္ခါရိက-
မေကံ၊ သသင်္ခါရိကမေကန္တိ ဣမာနိ ဒွေပိ ပဋိသသမ္ပယုတ္တစိတ္တာနိ
နာမ။

၆။ ဥပေက္ခာသဟဂတံ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တမေကံ၊ ဥပေ-
က္ခာသဟဂတံ ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တမေကန္တိ ဣမာနိ ဒွေပိ မောမူဟ-
စိတ္တာနိ နာမ။

၇။ ဣစ္ဆေဝံသဗ္ဗထာပိ ဒွါဒသာကုသလစိတ္တာနိ သမတ္တာနိ။

၈။ အဋ္ဌဓာ လောဘမူလာနိ၊ ဒေါသမူလာနိ ၈ ဒွိဓာ။
မောဟမူလာနိ ၈ ဒွေတိ၊ ဒွါဒသာကုသလာ သိယံ။

အဟေတုကစိတ္တ

၉။ ဥပေက္ခာသဟဂတံ စက္ခုဝိညာဏံ၊ တထာ သောတ-
ဝိညာဏံ၊ ဃာနဝိညာဏံ၊ ဇိဌာဝိညာဏံ၊ ဒုက္ခသဟဂတံ ကာယ-
ဝိညာဏံ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတံ သမ္ပုဋ္ဌိနစိတ္တံ၊ ဥပေက္ခာသဟ-
ဂတံ သန္တိရဏစိတ္တဉ္စေတိ ဣမာနိ သတ္တပိ အကုသလဝိပါက-
စိတ္တာနိ နာမ။

၁၀။ ဥပေက္ခာသဟဂတံ ကုသလဝိပါကံ စက္ခုဝိညာဏံ၊
တထာ သောတဝိညာဏံ၊ ဃာနဝိညာဏံ၊ ဇိဌာဝိညာဏံ၊
သုခသဟဂတံ ကာယဝိညာဏံ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတံ သမ္ပုဋ္ဌိန-
စိတ္တံ၊ သောမနဿသဟဂတံ သန္တိရဏစိတ္တံ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတံ
သန္တိရဏစိတ္တဉ္စေတိ ဣမာနိ အဋ္ဌပိ ကုသလဝိပါကာဟေတုက-
စိတ္တာနိ နာမ။

၁-စိတ္တပရိစ္ဆေဒ

၃

၁၁။ ဥပေက္ခာသဟဂတံ ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနစိတ္တံ၊ တထာ မနော-
ဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနစိတ္တံ၊ သောမနဿသဟဂတံ ဟသိတုပ္ပါဒစိတ္တဉ္စေတိ
ဣမာနိ တိဏိပိ အဟေတုကကိရိယစိတ္တာနိ နာမ။

၁၂။ ဣစ္ဆေဝံ သဗ္ဗထာပိ အဋ္ဌာရသဟေတုကစိတ္တာနိ
သမတ္တာနိ။

၁၃။ သတ္တာကုသလပါကာနိ၊ ပုညပါကာနိ အဋ္ဌဓာ။
ကြိယစိတ္တာနိ တိဏိတိ၊ အဋ္ဌာရသ အဟေတုကာ။

မသဘနစိတ္တ

၁၄။ ပါပါဟေတုကမုတ္တာနိ၊ သောဘနာနိတိ ဝုစ္စရေ။
ဧကေနသဋ္ဌိ စိတ္တာနိ၊ အထေကနဂုတိပိ ဝါ။

ကာမာဝစရသောဘနစိတ္တ

၁၅။ သောမနဿသဟဂတံ ဣဏသမ္ပယုတ္တံ အသင်္ခါရိက-
မေကံ၊ သသင်္ခါရိကမေကံ၊ သောမနဿသဟဂတံ ဣဏဝိပ္ပ-
ယုတ္တံ အသင်္ခါရိကမေကံ၊ သသင်္ခါရိကမေကံ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတံ
ဣဏသမ္ပယုတ္တံ အသင်္ခါရိကမေကံ၊ သသင်္ခါရိကမေကံ၊ ဥပေက္ခာ-
သဟဂတံ ဣဏဝိပ္ပယုတ္တံ အသင်္ခါရိကမေကံ၊ သသင်္ခါရိကမေကန္တိ
ဣမာနိ အဋ္ဌပိ ကာမာဝစရကုသလစိတ္တာနိ နာမ။

၁၆။ သောမနဿသဟဂတံ ဣဏသမ္ပယုတ္တံ အသင်္ခါရိက-
မေကံ၊ သသင်္ခါရိကမေကံ၊ သောမနဿသဟဂတံ ဣဏဝိပ္ပယုတ္တံ
အသင်္ခါရိကမေကံ၊ သသင်္ခါရိကမေကံ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတံ ဣဏ-
သမ္ပယုတ္တံ အသင်္ခါရိကမေကံ၊ သသင်္ခါရိကမေကံ၊ ဥပေက္ခာသဟ-
ဂတံ ဣဏဝိပ္ပယုတ္တံ အသင်္ခါရိကမေကံ၊ သသင်္ခါရိကမေကန္တိ
ဣမာနိ အဋ္ဌပိ သဟေတုကကာမာဝစရဝိပါကစိတ္တာနိ နာမ။

၁၇။ သောမနဿသဟဂတံ ဣဏသမ္ပယုတ္တံ အသင်္ခါရိက-
မေကံ၊ သသင်္ခါရိကမေကံ၊ သောမနဿသဟဂတံ ဣဏဝိပ္ပယုတ္တံ

အသင်္ခါရိကမေကံ၊ သသင်္ခါရိကမေကံ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတံ ဉာဏ-
သမ္ပယုတ္တံ အသင်္ခါရိကမေကံ၊ သသင်္ခါရိကမေကံ၊ ဥပေက္ခာသဟ-
ဂတံ ဉာဏဝိပလ္လယုတ္တံ အသင်္ခါရိကမေကံ၊ သသင်္ခါရိကမေကန္တိ
ဇ္ဈမာနိ အဋ္ဌပိ သဟေတုကကာမာဝစရကိရိယစိတ္တာနိ နာမ။

၁၈။ ဣစ္ဆေဝံ သဗ္ဗထာပိ စတုရိသတိ သဟေတုကကာမာ-
ဝစရကုသလဝိပါကကိရိယစိတ္တာနိ သမတ္တာနိ။

၁၉။ ဝေဒနာဉာဏသင်္ခါရ-ဘေဒေန စတုရိသတိ။
သဟေတုကကာမာဝစရ-ပုညပါကကြိယာ မတာ။

၂၀။ ကာမေ တေဝိသ ပါကာနိ၊ ပုညာပုညာနိ ဝိသတိ။
ကောဒသ ကြိယာ စေတိ၊ စတုပညာသ သဗ္ဗထာ။

ရူပါဝစရစိတ္တ

၂၁။ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိသုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ ပဌမဇ္ဈာန-
ကုသလစိတ္တံ၊ ဝိစာရပီတိသုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ ဒုတိယဇ္ဈာန-
ကုသလစိတ္တံ၊ ဝိတိသုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ တတိယဇ္ဈာနကုသလ-
စိတ္တံ၊ သုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ စတုတ္ထဇ္ဈာနကုသလစိတ္တံ၊ ဥပေက္ခေ-
ကဂ္ဂတာသဟိတံ ပဉ္စမဇ္ဈာနကုသလစိတ္တဉ္စေတိ ဇ္ဈမာနိ ပဉ္စပိ
ရူပါဝစရကုသလစိတ္တာနိ နာမ။

၂၂။ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိသုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ ပဌမဇ္ဈာန-
ဝိပါကစိတ္တံ၊ ဝိစာရပီတိသုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ ဒုတိယဇ္ဈာန-
ဝိပါကစိတ္တံ၊ ဝိတိသုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ တတိယဇ္ဈာနဝိပါက-
စိတ္တံ၊ သုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ စတုတ္ထဇ္ဈာနဝိပါကစိတ္တံ၊ ဥပေက္ခေ-
ကဂ္ဂတာသဟိတံ ပဉ္စမဇ္ဈာနဝိပါကစိတ္တဉ္စေတိ ဇ္ဈမာနိ ပဉ္စပိ
ရူပါဝစရဝိပါကစိတ္တာနိ နာမ။

၂၃။ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိသုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ ပဌမဇ္ဈာန-
ကိရိယစိတ္တံ၊ ဝိစာရပီတိသုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ ဒုတိယဇ္ဈာန-
ကိရိယစိတ္တံ၊ ဝိတိသုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ တတိယဇ္ဈာနကိရိယ-

၁-စိတ္တပရိစ္ဆေဒ

၅

စိတ္တံ၊ သုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ စတုတ္ထဇ္ဈာနကိရိယစိတ္တံ၊ ဥပေက္ခေ-
ကဂ္ဂတာသဟိတံ ပဉ္စမဇ္ဈာနကိရိယစိတ္တဉ္စေတိ ဣမာနိ ပဉ္စပိ
ရူပါဝစရကိရိယစိတ္တာနိ နာမ။

၂၄။ ဣစ္စေဝံ သဗ္ဗထာပိ ပန္နရသ ရူပါဝစရကုသလဝိပါက-
ကိရိယစိတ္တာနိ သမတ္တာနိ။

၂၅။ ပဉ္စဓာ ဈာနဘေဒေန၊ ရူပါဝစရမာနသံ။
ပုညပါကကြိယာဘေဒါ၊ တံ ပဉ္စသဓာ ဘဝေ။

အရူပါဝစရစိတ္တ

၂၆။ အာကာသာနဉ္စာယတနကုသလစိတ္တံ၊ ဝိညာဏဉ္စာ-
ယတနကုသလစိတ္တံ၊ အာကိဉ္စညာယတနကုသလစိတ္တံ၊ နေဝ-
သညာနာသညာယတနကုသလစိတ္တဉ္စေတိ ဣမာနိ စတ္တာရိပိ
အရူပါဝစရကုသလစိတ္တာနိ နာမ။

၂၇။ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိပါကစိတ္တံ၊ ဝိညာဏဉ္စာ-
ယတနဝိပါကစိတ္တံ၊ အာကိဉ္စညာယတနဝိပါကစိတ္တံ၊ နေဝသညာ-
နာသညာယတနဝိပါကစိတ္တဉ္စေတိ ဣမာနိ စတ္တာရိပိ အရူပါ-
ဝစရဝိပါကစိတ္တာနိ နာမ။

၂၈။ အာကာသာနဉ္စာယတနကိရိယစိတ္တံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယ-
တနကိရိယစိတ္တံ၊ အာကိဉ္စညာယတနကိရိယစိတ္တံ၊ နေဝသညာ-
နာသညာယတနကိရိယစိတ္တဉ္စေတိ ဣမာနိ စတ္တာရိပိ အရူပါဝစရ-
ကိရိယစိတ္တာနိ နာမ။

၂၉။ ဣစ္စေဝံ သဗ္ဗထာပိ ဒွါဒသ အရူပါဝစရကုသလ-
ဝိပါကကိရိယစိတ္တာနိ သမတ္တာနိ။

၃၀။ အာလမ္ဗဏပုဘေဒေန၊ စတုဓာရပ္ပမာနသံ။
ပုညပါကကြိယာဘေဒါ၊ ပုန ဒွါဒသဓာ ဌိတံ။

၆

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

လောကုတ္တရစိတ္တ

၃၁။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တံ၊ သကဒါဂါမိမဂ္ဂစိတ္တံ၊ အနာဂါမိမဂ္ဂစိတ္တံ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂစိတ္တဉ္စေတိ ဣမာနိ စတ္တာရိပိ လောကုတ္တရကုသလစိတ္တာနိ နာမ။

၃၂။ သောတာပတ္တိဖလစိတ္တံ၊ သကဒါဂါမိဖလစိတ္တံ၊ အနာဂါမိဖလစိတ္တံ၊ အရဟတ္တဖလစိတ္တဉ္စေတိ ဣမာနိ စတ္တာရိပိ လောကုတ္တရဝိပါကစိတ္တာနိ နာမ။

၃၃။ ဣစ္စေဝံ သဗ္ဗထာပိ အဗ္ဗ လောကုတ္တရကုသလဝိပါကစိတ္တာနိ သမတ္တာနိ။

၃၄။ စတုမဂ္ဂပ္ပဘေဒေန၊ စတုဓာ ကုသလံ တထာ။
ပါကံ တဿ ဖလတ္တာတိ၊ အဋ္ဌဓာနုတ္တရံ မတံ။

စိတ္တဂဏနသင်္ဂဟ

၃၅။ ဒွါဒသာကုသလာနေဝံ၊ ကုသလာနေကဝိသတိ။
ဆတ္ထိံသေဝ ဝိပါကာနိ၊ ကြိယစိတ္တာနိ ဝိသတိ။

၃၆။ စတုပညာသဓာ ကာမေ၊ ရူပေ ပန္နရသီရယေ။
စိတ္တာနိ ဒွါဒသာရူပေ၊ အဋ္ဌဓာနုတ္တရေ တထာ။

၃၇။ ဣတ္ထမေကူနနဂုတိ-ပဘေဒံ ပန မာနသံ။
ကေဝိသသတံ ဝါယ၊ ဝိဘဇန္တိ ဝိစက္ခဏာ။

စိတ္တာရဂဏန

၃၈။ ကထမေကူနနဂုတိဝိဓံ စိတ္တံ ကေဝိသသတံ ဟောတိ? ဝိတက္ကဝိစာရပီတိသုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနသောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တံ၊ ဝိစာရပီတိသုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ ဒုတိယဇ္ဈာနသောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တံ၊ ဝီတိသုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ တတိယဇ္ဈာနသောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တံ၊ သုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ စတုတ္ထဇ္ဈာနသောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တံ၊ ဥပေက္ခေကဂ္ဂတာသဟိတံ ပဉ္စမဇ္ဈာနသောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တဉ္စေတိ ဣမာနိ ပဉ္စပိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တာနိ နာမ။

၂-စေတသိကပရိစ္ဆေဒ

၇

၃၉။ တထာ သကဒါဂါမိမဂ္ဂအနာဂါမိမဂ္ဂအရဟတ္တမဂ္ဂ-
စိတ္တဉ္ဇေတိ သမဝိသတိ မဂ္ဂစိတ္တာနိ။

၄၀။ တထာ ဖလစိတ္တာနိ စေတိ သမဝတ္ထာလီသ လော-
ကုတ္တရစိတ္တာနိ ဘဝန္တိတိ။

၄၁။ ဈာနင်္ဂယောဂဘောဒေန၊ ကတွေကေကန္တ၊ ပဉ္စမာ။
ဝုစ္စတာနုတ္တရံ စိတ္တံ၊ စတ္တာလီသဝိဇ္ဇိ စ။

၄၂။ ယထာ စ ရူပါဝစရံ၊ ဂယုတာနုတ္တရံ တထာ။
ပဌမာဒိဈာနဘောဒေ၊ အာရုပ္ပဇ္ဇာပိ ပဉ္စမေ။

ကောဒသဝိဇ္ဇံ တသ္မာ၊ ပဌမာဒိကမီရိတံ။
ဈာနမေကေကမန္တေ တု၊ တေဝိသတိဝိဇ္ဇံ ဘဝေ။

၄၃။ သတ္တတိသဝိဇ္ဇံ ပုညံ၊ ဒွိပညာသဝိဇ္ဇံ တထာ။
ပါကမိစ္စာဟု စိတ္တာနိ၊ ကေဝိသသတံ ဗုဒ္ဓော။

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟေ စိတ္တသင်္ဂဟဝိဘာဂေါ နာမ
ပဌမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၂-စေတသိကပရိစ္ဆေဒ

သမ္ပယောဂလက္ခဏ

၁။ ကေုပ္ပါဒနိရောဓော စ၊ ကောလမ္ပဏဝတ္ထုကာ။
စေတောယုတ္တာ ဒွိပညာသ၊ ဓမ္မာ စေတသိကာ မတာ။

အညသမာနစေတသိက

၂။ ကထံ? ဖဿော ဝေဒနာ သညာ စေတနာ ကေဂ္ဂ-
တာ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ မနသိကာရော စေတိ သတ္တိမေ စေတသိကာ
သမ္ပစိတ္တသဘာဝရဏာ နာမ။

၈

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

၃။ ဝိတက္ကော ဝိစာရော အဓိမောက္ခော ဝီရိယံ ဝီတိ
ဆန္တော စာတိ ဆ ဣမေ စေတသိကာ ပကီဏ္ဏကာ နာမ။

၄။ စေမေတေ တေရသ စေတသိကာ အညသမာနာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အကုသလစေတသိက

၅။ မောဟော အဟိရိကံ အနောတ္တပုံ ဥဒ္ဓစ္စံ လောဘော
ဒိဋ္ဌိ မာနော ဒေါသော ဣဿာ မစ္ဆရိယံ ကုက္ကုစ္စံ ထိနံ
မိဒ္ဓံ ဝိစိကိစ္ဆာ စေတိ စုဒ္ဓသိမေ စေတသိကာ အကုသလာ
နာမ။

သောဘနစေတသိက

၆။ သဒ္ဓါ သတိ ဟိရိ ဩတ္တပုံ အလောဘော အဒေါ-
သော တဩမဇ္ဈတ္တတာ ကာယပ္ပဿန္တိ ဗိတ္တပ္ပဿန္တိ ကာယ-
လဟုတာ ဗိတ္တလဟုတာ ကာယမုဒုတာ ဗိတ္တမုဒုတာ ကာယ-
ကမ္မညတာ ဗိတ္တကမ္မညတာ ကာယပါရုညတာ ဗိတ္တပါရု-
ညတာ ကာယုဇကတာ ဗိတ္တုဇကတာ စေတိ ကျေနဝိသတိမေ
စေတသိကာ သောဘနသောဘရဏာ နာမ။

၇။ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ စေတိ
တိဿော ဝီရတိယော နာမ။

၈။ ကရုဏာ မုဒိတာ အပ္ပမညာယော နာမာတိ သမ္မ-
ထာဝီ ပညိန္ဒိယေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စဝိသတိမေ စေတသိကာ သော-
ဘနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၉။ ကျောဝတာ စ—

တေရသညသမာနာ စ၊ စုဒ္ဓသာကုသလာ တထာ။
သောဘနာ မစ္ဆရိယာတိ၊ ဗြဟ္မညာသ ပဝုဇ္ဈရေ။

၂-စေတသိကပရိစ္ဆေဒ

၉

သမ္ပယောဂနယ

- ၁၀။ တေသံ စိတ္တာရိယုတ္တာနံ၊ ယထာယောဂမိတော ပရံ။
စိတ္တုပ္ပါဒေသု ပစ္စေကံ၊ သမ္ပယောဂေါ ပဝုစ္စတိ။
- ၁၁။ သတ္တ သမ္ပတ္တ ယုဇ္ဇန္တိ၊ ယထာယောဂံ ပကိဏ္ဍကာ။
စုဒ္ဓသာကုသလေသွေဝ၊ သောဘနေသွေဝ သောဘနာ။

အညသမာနစေတသိကသမ္ပယောဂနယ

- ၁၂။ ကထံ? သမ္ပစိတ္တသာဓာရဏာ တာဝ သတ္တိမေ
စေတသိကာ သဗ္ဗေသုပိ ကျေနနုဝုတိစိတ္တုပ္ပါဒေသု လန္တန္တိ။
- ၁၃။ ပကိဏ္ဍကေသု ပန ဝိတက္ကော တာဝ ဒွိပဉ္စဝိညာဏ-
ဝဇ္ဇိတကာမာဝစရစိတ္တေသု စေဝ ကောဒသသု ပဌမဇ္ဈာန-
စိတ္တေသု စေတိ ပဉ္စပညာသစိတ္တေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
- ၁၄။ ဝိစာရော ပန တေသု စေဝ ကောဒသသု ဒုတိယ-
ဇ္ဈာနစိတ္တေသု စာတိ ဆသဋ္ဌိစိတ္တေသု။
- ၁၅။ အဓိမောက္ခော ဒွိပဉ္စဝိညာဏဝိစိကိန္နာသဟဂတဝဇ္ဇိ-
တစိတ္တေသု။
- ၁၆။ ဝီရိယံ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇနဒွိပဉ္စဝိညာဏသမ္ပင်္ဂုန္နနသန္တိရဏ-
ဝဇ္ဇိတစိတ္တေသု။
- ၁၇။ ဝီတိ ဒေါမနဿုပေက္ခာသဟဂတကာယဝိညာဏ-
စတုတ္ထဇ္ဈာနဝဇ္ဇိတစိတ္တေသု။
- ၁၈။ ဆန္ဒော အဟေတုကမောမူဟဝဇ္ဇိတစိတ္တေသုတိ။
- ၁၉။ တေ ပန စိတ္တုပ္ပါဒေါ ယထာက္ကမံ—
ဆသဋ္ဌိ ပဉ္စပညာသ၊ ကောဒသ စ သောဋ္ဌသ။
သတ္တတိ ဝီသတိ စေဝ၊ ပကိဏ္ဍကဝိဝဇ္ဇိတ။

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

ပဉ္စပညာသ ဆသဋ္ဌိ-ဌသတ္တတိ တိသတ္တတိ။
ကေပညာသ စေကုန-သတ္တတိ သပကိဏ္ဍကာ။

အကုသလစေတသိကသမ္ပယောဂနယ

၂၀။ အကုသလေသု ပန မောဟော အဟိရိကံ အနောတ္တပုံ
ဥဒ္ဓစ္ဆာတိ စတ္တာရောမေ စေတသိကာ သဗ္ဗာကုသလသာဓာ-
ရဏာ နာမ၊ သဗ္ဗေသုပိ ဒွါဒသာကုသလေသု လက္ခန္ဓိ။

၂၁။ လောဘော အဋ္ဌသု လောဘသဟဂတစိတ္တေသွေဝ
လက္ခတိ။

၂၂။ ဒိဋ္ဌိ စတုသု ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တေသု။

၂၃။ မာနော စတုသု ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တေသု။

၂၄။ ဒေါသော ဣဿာ မစ္ဆရိယံ ကုက္ကုစ္ဆာတိ ဒွိသု ပဋိသ-
သမ္ပယုတ္တစိတ္တေသု။

၂၅။ ထိနမိဒ္ဓံ ပဉ္စသု သသင်္ခါရိကစိတ္တေသု။

၂၆။ ဝိစိကိစ္ဆာ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတစိတ္တေယေဝါတိ။

၂၇။ သဗ္ဗာပုညေသု စတ္တာရော၊
လောဘမူလေ တယောဂတာ။

ဒေါသမူလေသု စတ္တာရော၊
သသင်္ခါရေ ဒွယံ တထာ။

ဝိစိကိစ္ဆာ ဝိစိကိစ္ဆာ-စိတ္တေ စာတိ စတုဒ္ဓသ။
ဒွါဒသာကုသလေသွေဝ၊ သမ္ပယုဇ္ဇန္တိ ပဉ္စဓာ။

သောဘနစေတသိကသမ္ပယောဂနယ

၂၈။ သောဘနေသု ပန သောဘနသာဓာရဏာ တာဝ
ဧကေနဝိသတိမေ စေတသိကာ သဗ္ဗေသုပိ ဧကေနသဋ္ဌိသောဘန-
စိတ္တေသု သံဝိဇ္ဇန္တိ။

၂-စေတသိကပရိစ္ဆေဒ

၂၉။ ဝိရတိယော ပန တိဿောပိ လောကုတ္တရစိတ္တေသု သဗ္ဗထာပိ နိယတာ ဧကတောဝ လဗ္ဘန္တိ၊ လောကီယေသု ပန ကာမာဝစရကုသလေသွေဝ ကဒါစိ သဒ္ဓိဿန္တိ ဝိသုံ ဝိသုံ။

၃၀။ အပ္ပမညာယော ပန ဒွါဒသသု ပဉ္စမဇ္ဈာနဝဇ္ဇိတ-မဟဂ္ဂတစိတ္တေသု စေဝ ကာမာဝစရကုသလေသု စ သဟေတု-ကကာမာဝစရကိရိယစိတ္တေသု စာတိ အဋ္ဌဝိသတိစိတ္တေသွေဝ ကဒါစိ နာနာ ဟုတွာ ဇာယန္တိ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတေသု ပနေတ္ထ ကရုဏာမုဒိတာ န သန္တိတိ ကေမိ ဝဒန္တိ။

၃၁။ ပညာ ပန ဒွါဒသသု ဉာဏသမ္ပယုတ္တကာမာဝစရ-စိတ္တေသု စေဝ သဗ္ဗေသုပိ ပဉ္စတိသမဟဂ္ဂတလောကုတ္တရစိတ္တေသု စာတိ သတ္တစက္ကာလီသစိတ္တေသု သမ္ပယောဂံ ဂစ္ဆတိတိ။

၃၂။ ဧကေနဝိသတိ ဓမ္မာ၊ ဇာယန္တေကူနသဋ္ဌိသု။
တယော သောဠသစိတ္တေသု၊ အဋ္ဌဝိသတိယံ ဒွယံ။
ပညာ ပကာသိတာ သတ္တ-စက္ကာလီသဝိဓေသုပိ။
သမ္ပယုတ္တာ စတုဓေဝံ၊ သောဘနေသွေဝ သောဘနာ။

၃၃။ ဣဿာမစ္ဆေရကုတ္တ၊ စ-ဝိရတိကရုဏာဒယော။
နာနာ ကဒါစိ မာနော စ၊ ထိနမိဒ္ဓံ တထာ သဟ။

၃၄။ ယထာဝုတ္တာနုသာရေန၊ သေသာ နိယတယောဂိနော။
သင်္ဂဟဉ္စ ပဝက္ခာမိ၊ တေသံ ဒါနိ ယထာရဟံ။

သင်္ဂဟနယ

၃၅။ ဆတ္တိသာနုတ္တရေ ဓမ္မာ၊ ပဉ္စတိသ မဟဂ္ဂတေ။
အဋ္ဌတိသာပိ လဗ္ဘန္တိ၊ ကာမာဝစရသောဘနေ။
သတ္တဝိသတိ'ပုညမ္ပိ၊ ဒွါဒသာဟေတုကေတိ စ။
ယထာသမ္ဘဝယောဂေန၊ ပဉ္စော တတ္ထ သင်္ဂဟော။

အဘိဓမ္မက္ခသင်္ဂဟ

လောကုတ္တရစိတ္တသင်္ဂဟနယ

၃၆။ ကထံ? လောကုတ္တရေသု တာဝံ အဋ္ဌသု ပဌမဇ္ဈာနိက-
စိတ္တေသု အညသမာနာ တေရသ စေတသိကာ၊ အပ္ပမညာဝဇ္ဇိတာ
တေဝိသတိ သောဘနစေတသိကာ စေတိ ဆတ္တိံသ ဓမ္မာ
သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တထာ ဒုတိယဇ္ဈာနိကစိတ္တေသု ဝိတက္ကဝဇ္ဇာ၊
တတိယဇ္ဈာနိကစိတ္တေသု ဝိတက္ကဝိစာရဝဇ္ဇာ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနိက-
စိတ္တေသု ဝိတက္ကဝိစာရပီတိဝဇ္ဇာ၊ ပဌမဇ္ဈာနိကစိတ္တေသုပိ
ဥပေက္ခာသဟဂုတာ တေ ဝေ သင်္ဂယန္တိတိ သဗ္ဗထာပိ အဋ္ဌသု
လောကုတ္တရစိတ္တေသု ပဉ္စကဇ္ဈာနဝသေန ပဉ္စဓာဝ သင်္ဂဟော
ဟောတိတိ။

၃၇။ ဆတ္တိံသ ပဉ္စတိံသ စ၊ စတုတ္တိံသ ယထာက္ကမံ။
တေတ္တိံသဒ္ဓယမိစ္ဆေဝံ၊ ပဉ္စဓာနုတ္တရေ ဌိတာ။

မဟဂ္ဂတစိတ္တသင်္ဂဟနယ

၃၈။ မဟဂ္ဂတေသု ပန တီသု ပဌမဇ္ဈာနိကစိတ္တေသု တာဝံ
အညသမာနာ တေရသ စေတသိကာ၊ ဝိရတိတ္တယဝဇ္ဇိတာ
ဒွါဝိသတိ သောဘနစေတသိကာ စေတိ ပဉ္စတိံသ ဓမ္မာ သင်္ဂဟံ
ဂစ္ဆန္တိ၊ ကရုဏာမုဒိတာ ပနေတ္ထ ပစ္စေကမေဝ ယောဇေတဗ္ဗာ၊
တထာ ဒုတိယဇ္ဈာနိကစိတ္တေသု ဝိတက္ကဝဇ္ဇာ၊ တတိယဇ္ဈာနိက-
စိတ္တေသု ဝိတက္ကဝိစာရဝဇ္ဇာ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကစိတ္တေသု ဝိတက္က-
ဝိစာရပီတိဝဇ္ဇာ၊ ပဌမဇ္ဈာနိကစိတ္တေသု ပန ပန္နရသသု အပ္ပ-
မညာယော န လန္တန္တိတိ သဗ္ဗထာပိ သတ္တဝိသတိမဟဂ္ဂတ-
စိတ္တေသု ပဉ္စကဇ္ဈာနဝသေန ပဉ္စဓာဝ သင်္ဂဟော ဟောတိတိ။

၃၉။ ပဉ္စတိံသ စတုတ္တိံသ၊ တေတ္တိံသ စ ယထာက္ကမံ။
မာတ္တိံသ စေဝ တိံသေတိ၊ ပဉ္စဓာဝ မဟဂ္ဂတေ။

ကာမာဝစရသောဘနစိတ္တသင်္ဂဟနယ

၄၀။ ကာမာဝစရသောဘနေသု ပန ကုသလေသု တာဝံ
ပဌမဒွယေ အညသမာနာ တေရသ စေတသိကာ၊ ပဉ္စဝိသတိ

သောဘနစေတသိကာ စေတိ အဋ္ဌတိံသ မ္ဗော သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ၊
 အပ္ပမညာဝိရတိယော ပနေတ္ထ ပဉ္စပိ ပစ္စေကမေဝ ယောဇေ-
 တဗ္ဗော၊ တထာ ဒုတိယဒ္ဓယေ ဣဏဝဋ္ဋိတာ၊ တတိယဒ္ဓယေ
 ဣဏသမ္ပယုတ္တာ ပီတိဝဋ္ဋိတာ၊ စတုတ္ထဒ္ဓယေ ဣဏပီတိဝဋ္ဋိတာ
 တေ ဧဝ သင်္ဂယန္တိ။ ကိရိယစိတ္တေသုပိ ဝိရတိဝဋ္ဋိတာ တထေဝ
 စတုသုပိ ဒုကေသု စတုဓာဝ သင်္ဂယန္တိ။ တထာ ဝိပါကေသု စ
 အပ္ပမညာဝိရတိဝဋ္ဋိတာ တေ ဧဝ သင်္ဂယန္တိတိ သဗ္ဗထာပိ
 စတုဝိသတိကာမာဝစရသောဘနစိတ္တေသု ဒုကဝသေန ဒွါဒ-
 သဓာဝ သင်္ဂဟော ဟောတိတိ။

၄၁။ အဋ္ဌတိံသ သတ္တတိံသ၊ ဒွယံ ဆတ္တိံသကံ သုဘော။
 ပဉ္စတိံသ စတုတ္တိံသ၊ ဒွယံ တေတ္တိံသကံ ကြိယေ။
 တေတ္တိံသ ပါကေ ဗာတ္တိံသ၊ ဒွယေ'ကတိံသကံ ဘဝေ။
 သဟေတုကာမာဝစရ-ပုညပါကကြိယာမနေ။

၄၂။ န ဝိဇ္ဇန္တေတ္ထ ဝိရတိ၊ ကြိယေသု စ မဟဂ္ဂတေ။
 အနုတ္တရေ အပ္ပမညာ၊ ကာမပါကေ ဒွယံ တထာ။
 အနုတ္တရေ ဈာနဓမ္မော၊ အပ္ပမညာ စ မဇ္ဈိမေ။
 ဝိရတိ ဣဏပီတိ စ၊ ပရိတ္တေသု ဝိသေသကာ။

အကုသလဝိတ္တသင်္ဂဟနယ

၄၃။ အကုသလေသု ပန လောဘမူလေသု တာဝ ပဌမေ
 အသင်္ခါရိကေ အညသမာနာ တေရသ စေတသိကာ၊ အကုသလ-
 သာဓာရဏာ စတ္တာရော စာတိ သတ္တရသ လောဘဒိဋ္ဌိဟိ သဒ္ဓိံ
 ကျေနဝိသတိ မ္ဗော သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။

၄၄။ တထေဝ ဒုတိယေ အသင်္ခါရိကေ လောဘမာနေန။

၄၅။ တတိယေ တထေဝ ပီတိဝဋ္ဋိတာ လောဘဒိဋ္ဌိဟိ သဟ
 အဋ္ဌာရသ။

၄၆။ စတုတ္ထေ တထေဝ လောဘမာနေန။

၄၇။ ပဉ္စမေ ပန ပဋိသသမ္ပယုတ္တေ အသင်္ခါရိကေ ဒေါသော
ဣဿာ မစ္ဆရိယံ ကုတ္တုစ္ဗန္ဓာတိ စတုဟိ သဒ္ဓိံ ပီတိဝဇ္ဇိတာ တေ
ဧဝံ ဝိသတိ ဓမ္မာ သင်္ဂဟန္တိ၊ ဣဿာမစ္ဆရိယကုတ္တုစ္ဗာနိ ပနေတ္ထ
ပစ္စေကမေဝ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။

၄၈။ သသင်္ခါရိကပဉ္စကေဝိ တထေဝ ထိနမိဒ္ဓေန ဝိသေ-
သေတွာ ယောဇေတဗ္ဗာ။

၄၉။ ဆန္ဒပီတိဝဇ္ဇိတာ ပန အညသမာနာ ကောဒသ၊
အကုသလသာဓာရဏာ စတ္တာရော စာတိ ပန္နရသ ဓမ္မာ
ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ သမ္ပယုဇ္ဇန္တိ။

၅၀။ ပိစိကိစ္ဆာသဟဂတစိတ္တေ စ အဓိမောက္ခဝိရဟိတာ
ပိစိကိစ္ဆာသဟဂတာ တထေဝ ပန္နရသ ဓမ္မာ သမုပလဗ္ဘန္တိတိ
သမ္ပထာပိ ဒွါဒသာကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေသု ပစ္စေကံ ယောဇိယ-
မာနာပိ ဂဏနပသေန သတ္တဓာဝံ သင်္ဂဟိတာ ဘဝန္တိတိ။

၅၁။ ဧကေနဝိသာဋ္ဌာရသ၊ ဝိသေကဝိသ ဝိသတိ။
ဒွါဝိသ ပန္နရသေတိ၊ သတ္တဓာကုသလေ ဌိတာ။

၅၂။ သာဓာရဏာ စ စတ္တာရော၊ သမာနာ စ ဒသာပရေ။
စုဒ္ဓသေတေ ပဝုစ္စန္တိ၊ သဗ္ဗာကုသလယောဂိနော။

အဟေတုကစိတ္တသင်္ဂဟနယ

၅၃။ အဟေတုကေသု ပန ဟသနစိတ္တေ တာဝံ ဆန္ဒဝဇ္ဇိတာ
အညသမာနာ ဒွါဒသ ဓမ္မာ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။

၅၄။ တထာ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနေ ဆန္ဒပီတိဝဇ္ဇိတာ။

၅၅။ သုခသန္တိရဏေ ဆန္ဒဝိရိယဝဇ္ဇိတာ။

၅၆။ မနောဓာတုတ္တိကာဟေတုကပဋိသန္ဓိယုဂဋ္ဌေ ဆန္ဒ-
ပီတိဝိရိယဝဇ္ဇိတာ။

၃-ပကိဏ္ဏကပရိစ္ဆေဒ

၁၅

၅၇။ ဒွိပဉ္စဝိညာဏေ ပကိဏ္ဏကဝဇ္ဇိတာ တေယေဝ သင်္က-
ယုန္တိတိ သဗ္ဗထာပိ အဋ္ဌာရသသု အဟေတုကေသု ဂဏန-
ဝသေန စတုဓာဝ သင်္ကဟော ဟောတိတိ။

၅၈။ ဒွါဒသေကာဒသ ဒသ၊ သတ္တ စာတိ စတုဗ္ဗိဓော။
အဋ္ဌာရသာဟေတုကေသု၊ စိတ္တုပ္ပါဒေသု သင်္ကဟော။

၅၉။ အဟေတုကေသု သဗ္ဗတ္ထ၊ သတ္တ သေသာယထာရဟံ။
ဣတိ ဝိတ္ထာရတော ဝုတ္တော၊ တေတ္ထိံသဝိသင်္ကဟော။

၆၀။ ဣတ္ထံ စိတ္တာဝိယုတ္တာနံ၊ သမ္ပယောဂဉ္စ သင်္ကဟံ။
ဥတွာ ဘေဒံ ယထာယောဂံ၊ စိတ္တေန သမမုဗ္ဗိသေ။

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ကဟေ စေတသိကသင်္ကဟဝိဘာဂေါ နာမ
ဒုတိယော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၃-ပကိဏ္ဏကပရိစ္ဆေဒ

၁။ သမ္ပယုတ္တာ ယထာယောဂံ၊ တေပညာသ သဘာဝတော။
စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေသံ ဒါနိ ယထာရဟံ။

၂။ ဝေဒနာဟေတုတော ကိစ္စ-ဒွါရာလမ္ဗဏဝတ္ထုတော။
စိတ္တုပ္ပါဒဝသေနော၊ သင်္ကဟော နာမ နိယတေ။

ဝေဒနာသင်္ကဟ

၃။ တတ္ထ ဝေဒနာသင်္ကဟေ တာဝ တိဝိဓော ဝေဒနာ
သုခံ ဒုက္ခံ အဒုက္ခမသုခေါ စေတိ၊ သုခံ ဒုက္ခံ သောမနဿံ
ဒေါမနဿံ ဥပေက္ခာတိ စ ဘေဒေန ပန ပဉ္စော ဟောတိ။

၄။ တတ္ထ သုခသဟဂတံ ကုသလဝိပါကံ ကာယဝိညာဏ
မေကမေဝ၊ တထာ ဒုက္ခသဟဂတံ အကုသလဝိပါကံ။

၅။ သောမနဿသဟဂတစိတ္တာနိ ပန လောဘမူလာနိ စက္ကာရိ၊ ဒွါဒသ ကာမာဝစရသောဘနာနိ၊ သုခသန္တိရဏဟသနာနိ စ ဒွေတိ အဋ္ဌာရသ ကာမာဝစရသောမနဿသဟဂတစိတ္တာနိ စေဝ ပဌမဒုတိယတတိယစတုတ္ထဇ္ဈာနသင်္ခါတာနိ စတုစက္ကာလီသ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရစိတ္တာနိ စေတိ ဒွါသဋ္ဌိဝိဓာနိ ဘဝန္တိ။

၆။ ဒေါမနဿသဟဂတစိတ္တာနိ ပန ဒွေ ပဋိဃသမ္ပယုတ္တစိတ္တာနေဝ။

၇။ သေသာနိ သဗ္ဗာနိပိ ပဉ္စပညာသ ဥပေက္ခာသဟဂတစိတ္တာနေဝါတိ။

၈။ သုခံ ဒုက္ခမူပေက္ခာတိ၊ တိဝိဓော တတ္ထ ဝေဒနာ။
သောမနဿံ ဒေါမနဿ-မိတိဘေဒေန ပဉ္စဓာ။

၉။ သုခမေကတ္ထ ဒုက္ခဉ္စ၊ ဒေါမနဿံ ဒွယေ ဌိတံ။
ဒွါသဋ္ဌိသု သောမနဿံ၊ ပဉ္စပညာသကေတရာ။

ဟေတုသင်္ဂဟ

၁၀။ ဟေတုသင်္ဂဟေ ဟေတု နာမ လောဘော ဒေါသော မောဟော အလောဘော အဒေါသော အမောဟော စာတိ ဆဗ္ဗဓာ ဘဝန္တိ။

၁၁။ တတ္ထ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇနဒ္ဓိပဉ္စပိညာဏသမ္ပုဋ္ဌနသန္တိရဏဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဟသနဝသေန အဟေတုကစိတ္တာနိ နာမ။

၁၂။ သေသာနိ သဗ္ဗာနိပိ ကေသတ္တတိ စိတ္တာနိ သဟေတုကာနေဝ။

၁၃။ တတ္ထာပိ ဒွေ မောမူဟစိတ္တာနိ ကေဟေတုကာနိ။

၁၄။ သေသာနိ ဒသ အကုသလစိတ္တာနိ စေဝ ဉာဏဝိပယုတ္တာနိ ဒွါဒသ ကာမာဝစရသောဘနာနိ စေတိ ဒွါဝိသတိ ဒွိဟေတုကစိတ္တာနိ။

၁၅။ ဒွါဒသ ဣဏသမ္ပယုတ္တကာမာဝစရသောဘနာနိ စေဝ
ပဉ္စတိသ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရစိတ္တာနိ စေတိ သတ္တစတ္တာလီသ
တိဟေတုကစိတ္တာနိတိ။

၁၆။ လောဘော ဒေါသော စ မောဟော စ၊
ဟေတူ အကုသလာ တယော။
အလောဘာဒေါသာမောဟော စ၊
ကုသလာဗျာကတာ တထာ။

၁၇။ အဟေတုကာဋ္ဌာရသေက-ဟေတုကာ ဒွေ၊ ဒွါဝီသတိ။
ဒွိဟေတုကာ မတာ၊ သတ္တ-စတ္တာလီသ တိဟေတုကာ။

ကိစ္စသင်္ဂဟ

၁၈။ ကိစ္စသင်္ဂဟေ ကိစ္စာနိ နာမ ပဋိသန္ဓိဘဝဂ်ဝဇ္ဇနဒဿ-
နသဝနဃာယနဿာယနဗုဒ္ဓသမ္ပုဋ္ဌနသန္တိရဏဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဇေန-
တဒါရမ္ပဏစုတိဝသေန စုဒ္ဓသဝိဓာနိ ဘဝန္တိ။

၁၉။ ပဋိသန္ဓိဘဝဂ်ဝဇ္ဇနပဉ္စဝိညာဏဋ္ဌာနာဒိဝသေန ပန
တေသံ ဒဿဓာ ဌာနဘေဒေါ ဝေဒိတဗျော။

၂၀။ တတ္ထ ဒွေ ဥပေက္ခာသဟဂတသန္တိရဏာနိ စေဝ အဋ္ဌ
မဟာဝိပါကာနိ စ နဝ ရူပါရူပဝိပါကာနိ စေတိ ကျေနဝီသတိ
စိတ္တာနိ ပဋိသန္ဓိဘဝဂ်စုတိကိစ္စာနိ နာမ။

၂၁။ အာဝဇ္ဇနကိစ္စာနိ ပန ဒွေ။

၂၂။ တထာ ဒဿနသဝနဃာယနဿာယနဗုဒ္ဓသမ္ပုဋ္ဌန-
ကိစ္စာနိ စ။

၂၃။ တိဏိ သန္တိရဏကိစ္စာနိ။

၂၄။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနမေဝ ပဉ္စဒွါရေ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနကိစ္စံ သာ-
ဓေတိ။

၂၅။ အာဝဇ္ဇနဒ္ဓယဝဇ္ဇိတာနိ ကုသလာကုသလဖလကိရိယ-
စိတ္တာနိ ပဉ္စပညာသ ဇေနကိစ္စာနိ။

၂၆။ အဋ္ဌ^၁ မဟာဝိပါကာနိ စေဝ သန္တိရဏတ္ထယဇ္ဇေတိ
ကောဒသ တဒါရမ္ပဏကိစ္စာနိ။

၂၇။ တေသု ပန ဒွေ ဥပေက္ခာသဟဂတသန္တိရဏစိတ္တာနိ
ပဋိသန္ဓိဘဝဂ်စုတိတဒါရမ္ပဏသန္တိရဏဝသေန ပဉ္စကိစ္စာနိ နာမ။

၂၈။ မဟာဝိပါကာနိ အဋ္ဌ ပဋိသန္ဓိဘဝဂ်စုတိတဒါရမ္ပဏ-
ဝသေန စတုကိစ္စာနိ နာမ။

၂၉။ မဟဂ္ဂတဝိပါကာနိ နဝ ပဋိသန္ဓိဘဝဂ်စုတိဝသေန
တိကိစ္စာနိ နာမ။

၃၀။ သောမနဿသန္တိရဏံ သန္တိရဏတဒါရမ္ပဏဝသေန
ဒုကိစ္စံ။

၃၁။ တထာ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာဝဇ္ဇနဝသေန။

၃၂။ သေသာနိ ပန သဗ္ဗာနိပိ ဇေနမနောဓာတုတ္တိကဒ္ဓိပဉ္စ-
ပိညာဏာနိ ယထာသမ္ပဝမေကကိစ္စာနိတိ။

၃၃။ ပဋိသန္ဓာဒယော နာမ၊ ကိစ္စဘေဒေန စုဒ္ဓသ။
ဒသဓာ ဌာနဘေဒေန၊ စိတ္တုပ္ပါဒါ ပကာသိတာ။

၃၄။ အဋ္ဌသဋ္ဌိ တထာ ဒွေ စ၊ နဝါဋ္ဌ ဒွေ ယထာက္ကမံ။
ဧကဒ္ဓိတိစတုပဉ္စ-ကိစ္စဌာနာနိ နိဋ္ဌိသေ။

ဒွါရသင်္ဂဟ

၃၅။ ဒွါရသင်္ဂဟေ ဒွါရနိ နာမ စက္ခုဒွါရံ သောတဒွါရံ
သာနဒွါရံ ဇိဝှိဒွါရံ ကာယဒွါရံ မနောဒွါရဇ္ဇေတိ ဆဗ္ဗိဓာနိ
ဘဝန္တိ။

၃၆။ တတ္ထ စက္ခုမေဝ စက္ခုဒွါရံ။

၃၇။ တထာ သောတာဒယော သောတဒွါရဒီနိ။

၃၈။ မနောဒွါရံ ပန ဘဝင်္ဂန္တိ ပဝုစ္စတိ။

၃၉။ တတ္ထ ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇနစက္ခုဝိညာဏသမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြနသန္တိ-
ရဏဝေါဋ္ဌဗ္ဗနကာမာဝစရဇေနတဒါရမ္ပဏဝသေန ဆစက္ကာလီသ
စိတ္တာနိ စက္ခုဒွါရေ ယထာရဟံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တထာ ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန-
သောတဝိညာဏာဒိဝသေန သောတဒွါရဒိသုပိ ဆစက္ကာလီ-
သေဝ ဘဝန္တိတိ သဗ္ဗထာပိ ပဉ္စဒွါရေ စတုပညာသ စိတ္တာနိ
ကာမာဝစရာနေဝ။

၄၀။ မနောဒွါရေ ပန မနောဒွါရဝဇ္ဇနပဉ္စပညာသဇေန-
တဒါရမ္ပဏဝသေန သတ္တသဋ္ဌိ စိတ္တာနိ ဘဝန္တိ။

၄၁။ ဧကေနဝိသတိ ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂစုတိဝသေန ဒွါရဝိမုတ္တာနိ။

၄၂။ တေသု ပန ပဉ္စဝိညာဏာနိ စေဝမဟဂ္ဂတလောကုတ္တ-
ရဇေနာနိ စေတိ ဆတ္တိံသ ယထာရဟမေကဒွါရိကစိတ္တာနိ
နာမ။

၄၃။ မနောဓာတုတ္တိကံ ပန ပဉ္စဒွါရိကံ။

၄၄။ သုဓသန္တိရဏဝေါဋ္ဌဗ္ဗနကာမာဝစရဇေနာနိ ဆဒွါရိ-
ကစိတ္တာနိ။

၄၅။ ဥပေက္ခာသဟဂတသန္တိရဏမဟာဝိပါကာနိ ဆဒွါရိ-
ကာနိ စေဝ ဒွါရဝိမုတ္တာနိ စ။

၄၆။ မဟဂ္ဂတဝိပါကာနိ ဒွါရဝိမုတ္တာနေဝါတိ။

၄၇။ ဧကဒွါရိကစိတ္တာနိ၊ ပဉ္စဆဒွါရိကာနိ စ။
ဆဒွါရိကဝိမုတ္တာနိ၊ ဝိမုတ္တာနိ စ သဗ္ဗတာ။

ဆတ္တိံသတိ တထာ တိဏိ၊ ဧကတိံသ ယထာက္ကမံ။
ဒသဓာ နဝဓာ စေတိ၊ ပဉ္စဓာ ပရိဒီပယေ။

အာလမ္ပကသင်္ဂဟ

၄၈။ အာလမ္ပကသင်္ဂဟေ အာရမ္မဏာနိ နာမ ရူပါရမ္မဏံ သဒ္ဓါရမ္မဏံ ဂန္ဓာရမ္မဏံ ရသာရမ္မဏံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ ဓမ္မာ-
ရမ္မဏဉ္စေတိ ဆဗ္ဗိဓာနိ ဘဝန္တိ။

၄၉။ တတ္ထ ရူပမေဝ ရူပါရမ္မဏံ၊ တထာ သဒ္ဓါဒယော သဒ္ဓါရမ္မဏာဒိနိ။

၅၀။ ဓမ္မာရမ္မဏံ ပန ပသာဒသုခုမရူပစိတ္တစေတသိကနိဗ္ဗာ-
နပညတ္တိဝသေန ဆခေ သင်္ဂယတိ။

၅၁။ တတ္ထ စက္ခုဒွါရိကစိတ္တာနံ သဗ္ဗေသမ္ဘိ ရူပမေဝ အာရမ္မ-
ဏံ၊ တဉ္စ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တထာ သောတဒွါရိကစိတ္တာဒိနိ သဒ္ဓါဒိနိ၊
တာနိ စ ပစ္စုပ္ပန္နာနိယေဝ။

၅၂။ မနောဒွါရိကစိတ္တာနံ ပန ဆဗ္ဗိဓမ္မိ ပစ္စုပ္ပန္နမတိတံ
အနာဂတံ ကာလဝိမုတ္တဉ္စ ယထာရဟမာရမ္မဏံ ဟောတိ။

၅၃။ ဒွါရဝိမုတ္တာနဉ္စ ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂစုတိသင်္ခါတာနံ ဆဗ္ဗိဓမ္မိ
ယထာသမ္ဘဝံ ယေဘုယျေန ဘဝန္တိရေ ဆဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတံ ပစ္စုပ္ပန္နမ-
တိတံ ပညတ္တိဘူတံ ဝါ ကမ္မကမ္ပနိမိတ္တဂတိနိမိတ္တသမ္ပတံ အာရမ္မ-
ဏံ ဟောတိ။

၅၄။ တေသု စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ ယထာက္ကမံ ရူပါဒိဧကေ-
ကာရမ္မဏာနေဝ။

၅၅။ မနောဓာတုတ္တိကံ ပန ရူပါဒိပဉ္စာရမ္မဏံ။

၅၆။ သေသာနိ ကာမာဝစရဝိပါကာနိ ဟသနစိတ္တဉ္စေတိ
သမ္ပထာဝိ ကာမာဝစရာရမ္မဏာနေဝ။

၅၇။ အကုသလာနိ စေဝ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တကာမာဝစရဇေနာနိ
စေတိ လောကုတ္တရဝဋ်တသဗ္ဗာရမ္မဏာနိ။

၅၈။ ဣဏသမ္ပယုတ္တကာမာဝစရကုသလာနိ စေဝ ပဉ္စမ-
ဇ္ဈာနသင်္ခါတံ အဘိညာကုသလဉ္စေတိ အရဟတ္တမဂ္ဂဖလဝဇ္ဇိတ-
သဗ္ဗာရမ္မဏာနိ။

၅၉။ ဣဏသမ္ပယုတ္တကာမာဝစရကိရိယာနိ စေဝ ကိရိယာ-
ဘိညာဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဉ္စေတိ သဗ္ဗထာပိ သဗ္ဗာရမ္မဏာနိ။

၆၀။ အာရုပ္ပေသု ဒုတိယစတုတ္တာနိ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာနိ။

၆၁။ သေသာနိ မဟဂ္ဂတစိတ္တာနိ သဗ္ဗာနိပိ ပညတ္တာရမ္မ-
ဏာနိ။

၆၂။ လောကုတ္တရစိတ္တာနိ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာနိတိ။

၆၃။ ပဉ္စဝိသ ပရိတ္တမှိ၊ ဆ စိတ္တာနိ မဟဂ္ဂတေ။
ကေဝိသတိ ဝေါဟာရေ၊ အဋ္ဌ နိဗ္ဗာနဂေါစရေ။
ဝိသာနုတ္တရမုတ္တမှိ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂဖလုဋ္ဌိတေ။
ပဉ္စ သဗ္ဗတ္ထ ဆစ္စေတိ၊ သတ္တဓာ တတ္ထ သင်္ဂဟော။

ဝတ္ထုသင်္ဂဟ

၆၄။ ဝတ္ထုသင်္ဂဟေ ဝတ္ထုနိ နာမ စက္ခုသောတဃာနဇိဝှါ-
ကာယဟဒယဝတ္ထု စေတိ ဆဗ္ဗိဓာနိ ဘဝန္တိ။

၆၅။ တာနိ ကာမလောကေ သဗ္ဗာနိပိ လက္ခန္တိ။

၆၆။ ရူပလောကေ ပန ဃာနာဒိတ္တယံ နတ္ထိ။

၆၇။ အရူပလောကေ ပန သဗ္ဗာနိပိ န သံဝိဇ္ဇန္တိ။

၆၈။ တတ္ထ ပဉ္စဝိညာဏဓာတုယော ယထာက္ခမံ ကေန္တေန
ပဉ္စ ပဿာဒဝတ္ထုနိ နိဿာယေဝ ပဝတ္တန္တိ။

၆၉။ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇနသမ္ပင်္ဂစ္ဆနသင်္ခါတာ ပန မနောဓာတု စ
ဟဒယံ နိဿိတာယေဝ ပဝတ္တန္တိ။

၇၀။ အဝသေသာ^၁ ပန မနောဝိညာဏဓာတုသင်္ခါတာ စ
သန္တိရဏမဟာဝိပါကပဋိသန္ဓယပဌမမဂ္ဂဟသနရူပါဝစရဝသေန
ဟဒယံ နိဿာယေဝ ပဝတ္တန္တိ။

၇၁။ အဝသေသာ ကုသလာကုသလကိရိယာနုတ္တရဝသေန
ပန နိဿာယ ဝါ အနိဿာယ ဝါ။

၇၂။ အာရုပ္ပဝိပါကဝသေန ဟဒယံ အနိဿာယေဝါတိ။

၇၃။ ဆဝတ္ထု နိဿိတာ ကာမေ၊ သတ္တ ရူပေ စတုဗ္ဗိဓာ။
တိဝတ္ထု နိဿိတာရူပေ၊ ဓာတွေကာ နိဿိတာ မတာ။

၇၄။ ဟေစတ္တာလီသ နိဿာယ၊ ဒွေစတ္တာလီသ ဇာယရေ။
နိဿာယ စ အနိဿာယ၊ ပါကာရုပ္ပါ အနိဿိတာ။

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟေ ပကိဏ္ဏကသင်္ဂဟဝိဘာဂေါ နာမ
ကကိယော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၄-ဝီထိပရိစ္ဆေဒ

၁။ စိတ္တုပ္ပါဒါနမိစ္စေဝံ၊ ကတွာ သင်္ဂဟမုတ္တရံ။
ဘူမိပုဂ္ဂလဘေဒေန၊ ပုဗ္ဗာပရနိယာမိတံ။
ပဝတ္တိသင်္ဂဟံ နာမ၊ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိယံ။
ပဝက္ခာမိ သမာသေန၊ ယထာသမ္ဘဝတော ကထံ။

၂။ ဆဝတ္ထုနိ၊ ဆဒ္ဓါရာနိ၊ ဆအာရမ္မဏာနိ၊ ဆဝိညာဏာနိ၊
ဆဝီထိယော၊ ဆဓာ ဝိသယပ္ပဝတ္တိ စေတိ ဝီထိသင်္ဂဟေ ဆ
ဆက္ကာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၃။ ဝီထိမုတ္တာနံ ပန ကမ္မကမ္မနိမိတ္တဂတိနိမိတ္တဝသေန တိဝိဓော
ဟောတိ ဝိသယပ္ပဝတ္တိ။

၄။ တတ္ထ ဝတ္ထုဒ္ဓါရာရမ္မဏာနိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယာနေဝ။

ဝိညာဏဆက္က

၅။ စက္ခုဝိညာဏံ သောတဝိညာဏံ သာနဝိညာဏံ ဇိဌာ-
ဝိညာဏံ ကာယဝိညာဏံ မနောဝိညာဏဉ္စေတိ ဆ ဝိညာဏာနိ။

ဝိထိဆက္က

၆။ ဆ ဝိထိယော^၁ ပန စက္ခုဒွါရဝိထိ သောတဒွါရဝိထိ
သာနဒွါရဝိထိ ဇိဌာဒွါရဝိထိ ကာယဒွါရဝိထိ မနောဒွါရဝိထိ
စေတိဒွါရဝသေန ဝါ၊ စက္ခုဝိညာဏဝိထိ သောတဝိညာဏဝိထိ
သာနဝိညာဏဝိထိ ဇိဌာဝိညာဏဝိထိ ကာယဝိညာဏဝိထိ
မနောဝိညာဏဝိထိ စေတိ ဝိညာဏဝသေန ဝါ ဒွါရပ္ပဝတ္တာ
စိတ္တပ္ပဝတ္တိယော ယောဇေတဗ္ဗာ။

ဝိထိဘေဒ

၇။ အတိမဟန္တံ မဟန္တံ ပရိတ္တံ အတိပရိတ္တဉ္စေတိ ပဉ္စဒွါရေ၊
မနောဒွါရေ ပန ဝိဘူတမဝိဘူတဉ္စေတိ ဆော ဝိသယပ္ပဝတ္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပဉ္စဒွါရဝိထိ

၈။ ကထံ? ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိဘင်္ဂဝသေန ခဏတ္တယံ ဧကစိတ္တက္ခဏံ
နာမ။

၉။ တာနိ ပန သတ္တရသ စိတ္တက္ခဏာနိ ရူပဓမ္မာနမာယူ။

၁၀။ ဧကစိတ္တက္ခဏာတိတာနိ ဝါ ဗဟုစိတ္တက္ခဏာတိတာနိ
ဝါ ဌိတိပ္ပတ္တာနေဝ ပဉ္စာရမ္ပဏာနိ ပဉ္စဒွါရေ အာပါယမာဂစ္ဆန္တိ။
တသ္မာ ယဒိ ဧကစိတ္တက္ခဏာတိတကံ ရူပါရမ္ပဏံ စက္ခုဿ
အာပါယမာဂစ္ဆတိ၊ တတော ဌိက္ခတ္တု ဘဝင်္ဂေ စလိတေ
ဘဝင်္ဂသောတံ ဝေါစ္စိန္တိတွာ တမေဝ ရူပါရမ္ပဏံ အာဝဇ္ဇန္တံ ပဉ္စ-
ဒွါရဝဇ္ဇနစိတ္တံ ဥပ္ပဇိတွာ နိရုဇ္ဈတိ၊ တတော တဿာနန္တရံ

တမေဝ ရူပံ ပဿန္တိ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယန္တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယနိဗ္ဗိတံ၊
သန္တိရယမာနံ သန္တိရဏစိတ္တံ၊ ဝဝတ္ထပေန္တိ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနစိတ္တဇ္ဇေတိ
ယထာက္ကမံ ဥပ္ပဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တတော ပရံ ကျေန-
တိ သကာမာဝစရဇေနေသု ယံ ကိဉ္စိ လဒ္ဓပစ္စယံ ယေဘုယျေန
သတ္တက္ခတ္တံ ဇေတိ၊ ဇေနာနုဗန္ဓာနိ စ ဒွေ တဒါရမ္မဏပါကာနိ
ယထာရဟံ ပဝတ္တန္တိ၊ တတော ပရံ ဘဝဂံပါတော။

၁၁။ ကြောဝတာ စုဒ္ဓသ ဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ ဒွေ ဘဝဂံစလနာနိ၊
ပုဗ္ဗေဝါတိတကမေကစိတ္တက္ခန္ဓာန္တိ ကတွာ သတ္တရသ စိတ္တက္ခ-
ဏာနိ ပရိပူရေန္တိ၊ တတော ပရံ နိရုဇ္ဈတိ၊ အာရမ္မဏမေတံ
အတိမဟန္တိ နာမ ဂေါစရံ။

၁၂။ ယာဝ တဒါရမ္မဏုပ္ပါဒါ ပန အပ္ပဟောန္တာတိတက-
မာပါထမာဂတံ အာရမ္မဏံ မဟန္တိ နာမ၊ တတ္ထ ဇေနာဝ-
သာနေ ဘဝဂံပါတောဝ ဟောတိ၊ နတ္ထိ တဒါရမ္မဏုပ္ပါဒေါ။

၁၃။ ယာဝ ဇေနုပ္ပါဒါပိ အပ္ပဟောန္တာတိတကမာပါထ-
မာဂတံ အာရမ္မဏံ ပရိတ္တံ နာမ၊ တတ္ထ ဇေနန္တိ အနုပ္ပဇိတွာ
ဒုတ္တိက္ခတ္တံ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနမေဝ ပဝတ္တတိ၊ တတော ပရံ ဘဝဂံပါတောဝ
ဟောတိ။

၁၄။ ယာဝ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနုပ္ပါဒါ စ ပန အပ္ပဟောန္တာတိတက-
မာပါထမာဂတံ နိရောဓသန္တမာရမ္မဏံ အတိမရိတ္တံ နာမ၊
တတ္ထ ဘဝဂံစလနမေဝ ဟောတိ၊ နတ္ထိ ဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒေါ။

၁၅။ ဣစ္ဆေဝံ စက္ခုဒွါရေ၊ တထာ သောတဒွါရာဒီသု စေတိ
သဗ္ဗထာပိ ပဉ္စဒွါရေ တဒါရမ္မဏဇေနဝေါဋ္ဌဗ္ဗနမောဃဝါရသဒ္ဓိ-
တာနံ စတုန္တံ ဝါရာနံ ယထာက္ကမံ အာရမ္မဏဘူတာ ဝိသယ-
ပ္ပဝတ္တိ စတုဓာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၆။ ဝီထိစိတ္တာနိ သက္ကေဝ၊ စိတ္တုပ္ပါဒါ စတုဒ္ဓသ။
စတုပညာသ ဝိတ္တာရာ၊ ပဉ္စဒွါရေ ယထာရဟံ။
အယမေတ္ထ ပဉ္စဒွါရေ ဝီထိစိတ္တပ္ပဝတ္တိနယော။

မနောဒွါရဝိထိ ပရိတ္တဇဝနဝါရ

၁၇။ မနောဒွါရေ ပန ယဒိ ဝိဘူတမာရဗ္ဗဏံ အာပါထ-
မာဂစ္ဆတိ၊ တတော ပရံ ဘဝင်္ဂဗလနမနောဒွါရာဝဇ္ဇနဇဝနာ-
ဝသာနေ တဒါရဗ္ဗဏပါကာနိ ပဝံတ္တန္တိ၊ တတော ပရံ ဘဝင်္ဂ-
ပါတော။

၁၈။ အဝိဘူတေ ပနာရဗ္ဗဏေ ဇဝနာဝသာနေ ဘဝင်္ဂ-
ပါတောဝ ဟောတိ၊ နတ္ထိ တဒါရဗ္ဗဏုပ္ပါဒေါတိ။

၁၉။ ဝိထိစိတ္တာနိ တိဏေဝ၊ စိတ္တုပ္ပါဒါ ဒသေရိတာ။
ဝိတ္တာရေန ပနေတ္ထေက-စတ္တာလီသ ဝိဘာဝယေ။

အယမေတ္ထ ပရိတ္တဇဝနဝါရော။

အပ္ပနာဇဝနဝါရ

၂၀။ အပ္ပနာဇဝနဝါရေ ပန ဝိဘူတာဝိဘူတဘေဒေါ နတ္ထိ၊
တထာ တဒါရဗ္ဗဏုပ္ပါဒေါ စ။

၂၁။ တတ္ထ ဟိ ဉာဏသမ္ပယုတ္တကာမာဝစရဇဝနာနမဋ္ဌန္တံ
အညတရသ္မိံ ပရိကမ္မောပစာရာနုလောမဂေါတြဘုနာမေန
စတုက္ခတ္ထု၊ တိက္ခတ္ထုမေဝ ဝါ ယထာက္ကမံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဒ္ဓါ-
နန္တရမေဝ ယထာရဟံ စတုတ္ထံ၊ ပဉ္စမံ ဝါ ဆဗ္ဗိသတိမဟဂ္ဂတ-
လောကုတ္တရဇဝနေသု ယထာဘိနိဟာရဝသေန ယံ ကိဉ္စ ဇဝနံ
အပ္ပနာဝိထိမောတရတိ၊ တတော ပရံ အပ္ပနာဝသာနေ ဘဝင်္ဂ-
ပါတောဝ ဟောတိ။

၂၂။ တတ္ထ သောမနဿသဟဂတဇဝနာနန္တရံ အပ္ပနာဝိ
သောမနဿသဟဂတာဝ ပါဠိကမ္ပိတဗ္ဗာ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတ-
ဇဝနာနန္တရံ ဥပေက္ခာသဟဂတာဝ၊ တတ္ထာပိ ကုသလဇဝနာ-
နန္တရံ ကုသလဇဝနဉ္စေဝ ဟေဋ္ဌိမဉ္စ ဖလတ္တယမပေတိ၊ ကိရိယ-
ဇဝနာနန္တရံ ကိရိယဇဝနံ အရဟတ္တဖလဉ္စာတိ။

၂၆

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

၂၃။ ဒွတ္တိံသ သုခပုညမှ၊ ဒွါဒသောပေက္ခကာ ပရံ။
သုခိတကြိယတော အဋ္ဌ၊ ဆသန္တောန္တိ ဥပေက္ခကာ။

၂၄။ ပုထုဇ္ဇနာန သေက္ခာနံ၊ ကာမပုညတိဟေတုတော။
တိဟေတုကာမကြိယတော၊ ဝိတရာဂါနမပ္ပနာ။
အယမေတ္ထ မနောဒွါရေ ဝီထိမိတ္တပ္ပဝတ္တိနယော။

တဒါရမ္မဏနိယမ

၂၅။ သမ္ပတ္တာပိ ပနေတ္ထ အနိဋ္ဌေ အာရမ္မဏေ အကုသလ-
ဝိပါကာနေဝ ပဉ္စဝိညာဏသမ္ပုဋ္ဌန္တသန္တိရဏတဒါရမ္မဏာနိ။

၂၆။ ဣဋ္ဌေ ကုသလဝိပါကာနိ။

၂၇။ အတိဣဋ္ဌေ ပန သောမနဿသဟဂတာနေဝ သန္တိ-
ရဏတဒါရမ္မဏာနိ၊ တတ္ထာပိ သောမနဿသဟဂတကိရိယ-
ဝေနာဝသာနေ သောမနဿသဟဂတာနေဝ တဒါရမ္မဏာနိ
အဝန္တိ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတကိရိယဝေနာဝသာနေ စ ဥပေက္ခာ-
သဟဂတာနေဝ ဟောန္တိ။

၂၈။ ဒေါမနဿသဟဂတဝေနာဝသာနေ စ ပန တဒါရမ္မ-
ဏာနိ စေဝ ဘဝင်္ဂါနိ စ ဥပေက္ခာသဟဂတာနေဝ ဘဝန္တိ၊ တသ္မာ
ယဒိ သောမနဿပဋိသန္ဓိကဿ ဒေါမနဿသဟဂတဝေနာ-
ဝသာနေ တဒါရမ္မဏသမ္ဘဝေါ နတ္ထိ၊ တဒါ ယံ ကိဉ္စိ ပရိမိတပုဗ္ဗံ
ပရိတ္တာရမ္မဏမာရပ္ပ ဥပေက္ခာသဟဂတသန္တိရဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
တမနန္တရိတွာ ဘဝင်္ဂပါတောဝ ဟောတိတိ ဝဒန္တိ အာစရိယာ။

၂၉။ တထာ ကာမာဝစရဝေနာဝသာနေ ကာမာဝစရ-
သတ္တာနံ ကာမာဝစရဓမ္မေသ္မေဝ အာရမ္မဏဘူတေသု တဒါ-
ရမ္မဏံ ဣစ္ဆန္တိတိ။

၃၀။ ကာမေ ဝေနသတ္တာလ-မ္မဏာနံ နိယမေ သတိ။
ဝိဘူတေ'တိမဟန္တေ စ၊ တဒါရမ္မဏမီရိတံ။

အယမေတ္ထ တဒါရမ္မဏနိယမော။

ဇေနနိယမ

၃၁။ ဇေနသု ဓ ပရိတ္တဇေနဝိထိယံ ကာမာဝစရဇေနာနိ သတ္တက္ခတ္တံ ဆက္ခတ္တမေဝ ဝါ ဇေန္တိ။

၃၂။ မန္တပွဝတ္တိယံ ပန မရဏကာလာဒီသု ပဉ္စဝါရမေဝ။

၃၃။ ဘဂဝတော ပန ယမကပါဠိဟာရိယကာလာဒီသု လဟကပွဝတ္တိယံ စတ္တာရိပဉ္စ ဝါ ပစ္စဝေက္ခဏစိတ္တာနိ ဘဝန္တိတိပိ ဝဒန္တိ။

၃၄။ အာဒိကမ္ပိကဿ ပန ပဌမကပ္ပနာယံ မဟဂ္ဂတဇေနာနိ အဘိညာဇေနာနိ စ သဗ္ဗဒါပိ ကေဝါရမေဝ ဇေန္တိ၊ တတော ပရံ ဘဝင်္ဂပါတော။

၃၅။ စတ္တာရော ပန မဂ္ဂုပ္ပါဒါ ကေစိတ္တက္ခဏိကာ၊ တတော ပရံ ဒွေ တိဏိ ဖလစိတ္တာနိ ယထာရဟံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တတော ပရံ ဘဝင်္ဂပါတော။

၃၆။ နိရောဓသမာပတ္တိကာလေ ဒွိက္ခတ္တံ စတုတ္ထာရုပ္ပဇေနံ ဇေတိ၊ တတော ပရံ နိရောဓံ ဗုသတိ။

၃၇။ ဝုဋ္ဌာနကာလေ စ အနာဂါမိဖလံ ဝါ အရဟတ္တဖလံ ဝါ ယထာရဟမေကဝါရံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဒ္ဓေ ဘဝင်္ဂပါတောဝ ဟောတိ။

၃၈။ သဗ္ဗတ္ထာပိ သမာပတ္တိဝိထိယံ ဘဝင်္ဂသောတော ဝိယ ဝိထိနိယမော နတ္ထိတိ ကတွာ ဗဟူနိပိ လဗ္ဘန္တိတိ။

၃၉။ သတ္တက္ခတ္တံ ပရိတ္တာနိ၊ မဂ္ဂါဘိညာ သက္ကံ မတာ။
အဝသေသာနိ လဗ္ဘန္တိ၊ ဇေနာနိ ဗဟူနိပိ။

အယမေတ္ထ ဇေနနိယမော။

၂၈

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

ပုဂ္ဂလဘေဒ

၄၀။ ဒုဟေတုကာန'မဟေတုကာနဉ္စ ပနေတ္ထ ကိရိယဝေ-
နာနိ စေဝ အပ္ပနာဝေနာနိ စ န လမ္ဘန္တိ။

၄၁။ တထာ ဉ္ဇဏသမ္ပယုတ္တဝိပါကာနိ စ သုဂတိယံ။

၄၂။ ဒုဂ္ဂတိယံ ပန ဉ္ဇဏဝိပ္ပယုတ္တာနိ စ မဟာဝိပါကာနိ န
လမ္ဘန္တိ။

၄၃။ တိဟေတုကေဓု စ ဒိဏာသဝါနံ ကုသလာကုသလ-
ဝေနာနိ န လမ္ဘန္တိ။

၄၄။ တထာ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ ကိရိယဝေနာနိ။

၄၅။ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တဝိစိကိစ္ဆာဝေနာနိ စ သေက္ခာနံ။

၄၆။ အနာဂါမိပုဂ္ဂလာနံ ပန ပဋိသဝေနာနိ စ န လမ္ဘန္တိ။

၄၇။ လောကုတ္တရဝေနာနိ စ ယထာရဟံ အရိယာနမေဝ
သမ္ပုဇ္ဇန္တိတိ။

၄၈။ အသေက္ခာနံ စတုစက္ကာ-လီသ သေက္ခာနမုဒ္ဒိသေ။
ဆပ္ပညာသာဝသေသာနံ၊ စတုပညာသ သမ္ဘဝိ။

အယမေတ္ထ ပုဂ္ဂလဘေဒေါ။

ဘူမိဝိဘာဂ

၄၉။ ကာမာဝစရဘူမိယံ ပနေတာနိ သမ္ဗာနိဝိ ဝိထိစိတ္တာနိ
ယထာရဟမုပလမ္ဘန္တိ။

၅၀။ ရူပါဝစရဘူမိယံ ပဋိသဝေနတဒါရမ္မဏဝဋ္ဋိတာနိ။

၅၁။ အရူပါဝစရဘူမိယံ ပဌမမဂ္ဂရူပါဝစရဟသနဟေဋ္ဌိ-
မာရုပ္ပဝဋ္ဋိတာနိ စ လမ္ဘန္တိ။

၅-ဝီထိမုတ္တပရိစ္ဆေဒ

၂၉

၅၂။ သဗ္ဗတ္ထာပိ စ တံတံပသာဒရဟိတာနံ တံတံဒွါရိကဝီထိ-
မိတ္တာနိ န လန္တန္တေဝ။

၅၃။ အသညသတ္တာနံ ပန သဗ္ဗထာပိမိတ္တပ္ပဝတ္တိ နတ္ထေဝါတိ။

၅၄။ အသီတိ ဝီထိမိတ္တာနိ၊ ကာမေ ရူပေ ယထာရဟံ။
စတုသဋ္ဌိ တထာရူပေ၊ ဒွေစတ္တာလီသ လန္တရေ။
အယမေတ္ထ ဘူမိဝိဘာဂေါ။

၅၅။ ဣစ္စေဝံ ဆဒ္ဓါရိကမိတ္တပ္ပဝတ္တိ ယထာသမ္ဘဝံ ဘဝင်္ဂန္တရိတာ
ယာဝတာယုကမဗ္ဗောန္တိန္ဒာ ပဝတ္တတိ။

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟေ ဝီထိသင်္ဂဟဝိဘာဂေါ နာမ
စတုတ္ထော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၅-ဝီထိမုတ္တပရိစ္ဆေဒ

၁။ ဝီထိမိတ္တဝသေနေဝံ၊ ပဝတ္တိယမုဒိရိတော။
ပဝတ္တိသင်္ဂဟော နာမ၊ သန္ဓိယံ ဒါနိ ဝုစ္စတိ။

၂။ စတသော ဘူမိယော၊ စတုဗ္ဗိဓော ပဋိသန္ဓိ၊ စတ္တာရိ
ကမ္မာနိ၊ စတုဓာ မရဏုပ္ပတ္တိ စေတိ ဝီထိမုတ္တသင်္ဂဟေ စတ္တာရိ
စတုတ္တာနိ ဝေဒိတမ္မာနိ။

ဘူမိစတုတ္ထ

၃။ တတ္ထ အပါယဘူမိ ကာမသုဂတိဘူမိ ရူပါဝစရဘူမိ
အရူပါဝစရဘူမိ စေတိ စတသော ဘူမိယော နာမ။

၄။ တာသု နိရယော တိရစ္ဆာနယောနိ ပေတ္တိဝိသယော
အသုရကာယော စေတိ အပါယဘူမိ စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ။

၅။ မနုဿာ စာတုမဟာရာဇိကာ တာဝတိံသာ ယာမာ
တုသိတာ နိမ္မာနရတိ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ စေတိ ကာမသုဂတိဘူမိ
သတ္တဝါဟောတိ။

၆။ သာ ပနာယမေကာဒသဝိဓာပိ ကာမာဝစရဘူမိစွေဝ
သင်္ခ ဂစ္ဆတိ။

၇။ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ ဗြဟ္မပုရောဟိတာ မဟာဗြဟ္မာ စေတိ
ပဌမဇ္ဈာနဘူမိ။

၈။ ပရိတ္တာဘာ အပ္ပမာဏာဘာ အဘဿရာ စေတိ
ဒုတိယဇ္ဈာနဘူမိ။

၉။ ပရိတ္တသုဘာ အပ္ပမာဏသုဘာ သုဘကိဏှာ စေတိ
တတိယဇ္ဈာနဘူမိ။

၁၀။ ဝေဟပ္ပလာ အသညသတ္တာ သုဒ္ဓါဝါသာ စေတိ စတုတ္ထ-
ဇ္ဈာနဘူမိတိ ဣပါဝစရဘူမိ သောဠသဝါဟောတိ။

၁၁။ အဝိဟာ အတပ္ပါ သုဒဿာ သုဒဿီ အကနိဋ္ဌာ စေတိ
သုဒ္ဓါဝါသဘူမိ ပဉ္စမိဟောတိ။

၁၂။ အာကာသာနဉ္စာယတနဘူမိ ဝိညာဏဉ္စာယတနဘူမိ
အာကိဉ္စညာယတနဘူမိ နေဝသညာနာသညာယတနဘူမိ စေတိ
အဇ္ဈပဘူမိ စတုဋ္ဌိဟောတိ။

၁၃။ ပုထုဇ္ဇနာ န လမ္ဘန္တိ၊ သုဒ္ဓါဝါသေသု သဗ္ဗဏာ။
သောတာပန္နာ စ သကဒါ-ဂါမိနော စာပိ ပုဂ္ဂလာ။

၁၄။ အရိယာ နောပလမ္ဘန္တိ၊ အသညာပါယဘူမိသု။
သေသဋ္ဌာနေသု လမ္ဘန္တိ၊ အရိယာ'နရိယာပိ စ။

ဣဒမေတ္ထ ဘူမိစတုက္ကံ။

ပဋိသန္ဓိစတုက္က

၁၅။ အပါယပဋိသန္ဓိ ကာမသုဂတိပဋိသန္ဓိ ရူပါဝစရပဋိသန္ဓိ အရူပါဝစရပဋိသန္ဓိ စေတိ စတုဗ္ဗိဓာ ပဋိသန္ဓိ နာမ။

၁၆။ တတ္ထ အကုသလဝိပါကောပေက္ခာသဟဂတသန္တိရဏံ အပါယဘူမိယံ ဩက္ကန္တိက္ခဏေ ပဋိသန္ဓိ ဟုတွာ တတော ပရံ ဘဝင်္ဂံ ပရိယောသာနေ စဝနံ ဟုတွာ ဝေါစ္စိဇ္ဇတိ၊ အယမေကာ-ပါယပဋိသန္ဓိ နာမ။

၁၇။ ကုသလဝိပါကောပေက္ခာသဟဂတသန္တိရဏံ ပန ကာမသုဂတိယံ မနုဿာနဉ္စေဝ ဇစ္စန္ဒာဒီနံ ဘုမ္မဿိတာနဉ္စ ဝိနိပါတိကာသုရာနံ ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂစုတိဝသေန ပဝတ္တတိ။

၁၈။ မဟာဝိပါကာနိ ပန အဋ္ဌ သဗ္ဗတ္ထာပိ ကာမသုဂတိယံ ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂစုတိဝသေန ပဝတ္တန္တိ။

၁၉။ ဣမာ နဝ ကာမသုဂတိပဋိသန္ဓိယော နာမ။

၂၀။ သာ ပနာယံ ဒသဝိဓာပိ ကာမာဝစရပဋိသန္ဓိဇ္ဈေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

၂၁။ တေသု စတုန္တံ အပါယာနံ မနုဿာနံ ဝိနိပါတိကာ-သုရာနဉ္စ အာယုပ္ပမာဏဂဏနာယ နိယမော နတ္ထိ။

၂၂။ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ပန ဒေဝါနံ ဒိဗ္ဗာနိ ပဉ္စဝဿ-သတာနိ အာယုပ္ပမာဏံ၊ မနုဿဂဏနာယ နဝတိဝဿသတ-သဟဿပ္ပမာဏံ ဟောတိ၊ တတော စတုဂ္ဂုဏံ တာဝတိံသာနံ၊ တတော စတုဂ္ဂုဏံ ယာမာနံ၊ တတော စတုဂ္ဂုဏံ တုသိတာနံ၊ တတော စတုဂ္ဂုဏံ နိဗ္ဗာနရတိနံ၊ တတော စတုဂ္ဂုဏံ ပရနိမ္မိတ-ဝသဝတ္တိနံ။

၂၃။ နဝသတဉ္စေကဝိသ-ဝဿာနံ ကောဋိယော တဏှာ။ ဝဿသတသဟဿာနိ၊ သဋ္ဌိ စ ဝသဝတ္တိသု။

၂၄။ ပဌမဇ္ဈာနဝိပါကံ ပဌမဇ္ဈာနဘူမိယံ ပဋိသန္ဓိဘဝဂ်စုတိ-
ဝသေန ပဝတ္တတိ။

၂၅။ တထာ ဒုတိယဇ္ဈာနဝိပါကံ တတိယဇ္ဈာနဝိပါကဉ္စ
ဒုတိယဇ္ဈာနဘူမိယံ။

၂၆။ စတုတ္ထဇ္ဈာနဝိပါကံ တတိယဇ္ဈာနဘူမိယံ။

၂၇။ ပဉ္စမဇ္ဈာနဝိပါကံ စတုတ္ထဇ္ဈာနဘူမိယံ။

၂၈။ အသညသတ္တာနံ ပန ရူပမေဝ ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ၊
တထာ တတော ပရံ ပဝတ္တိယံ စဝနကာလေ စ ရူပမေဝ
ပဝတ္တိတွာ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဣမာ စ ရူပါဝစရပဋိသန္ဓိယော နာမ။

၂၉။ တေသု မြဟ္မပါရိသဇ္ဇာနံ ဒေဝါနံ ကပ္ပဿ တတိယော
ဘာဂေါ အာယုပ္ပမာဏံ။

၃၀။ မြဟ္မပုရောဟိတာနံ ဥပခုကပ္ပေါ။

၃၁။ မဟာမြဟ္မာနံ ဧကော ကပ္ပေါ။

၃၂။ ပရိတ္တာဘာနံ ဒွေ ကပ္ပါနိ။

၃၃။ အပ္ပမာဏာဘာနံ စတ္တာရိ ကပ္ပါနိ။

၃၄။ အာဘဿရာနံ အဋ္ဌ ကပ္ပါနိ။

၃၅။ ပရိတ္တသုဘာနံ သောဠသ ကပ္ပါနိ။

၃၆။ အပ္ပမာဏသုဘာနံ ဒွတ္တိံသ ကပ္ပါနိ။

၃၇။ သုဘကိဏှာနံ စတုသဋ္ဌိ ကပ္ပါနိ။

၃၈။ ဝေဟပ္ပလာနံ အသညသတ္တာနဉ္စ ပဉ္စကပ္ပသတာနိ။

၃၉။ အဝိဟာနံ ကပ္ပသဟဿာနိ။

၄၀။ အတပ္ပါနံ ဒွေ ကပ္ပသဟဿာနိ။

၄၁။ သုဒဿာနံ စတ္တာရိ ကပ္ပသဟဿာနိ။

၄၂။ သုဒဿိနံ အဋ္ဌ ကပ္ပသဟဿာနိ။

၅-ဝိထိမုတ္တပရိစ္ဆေဒ

၃၃

၄၃။ အကနိဋ္ဌာနံ သောဠသ ကပ္ပသဟဿာနိ။

၄၄။ ပဌမာရူပ္ပါဒိဝိပါကာနိ ပဌမာရူပ္ပါဒိဘူမိသုယထာက္ကမံ
ပဋိသန္ဓိဘဝဂ်စုတိဝသေန ပဝတ္တန္တိ။ ဣမာ စတဿော အဂ္ဂပပဋိ-
သန္ဓိယော နာမ။

၄၅။ တေသု ပန အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ
ဝိသတိကပ္ပသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ။

၄၆။ ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ စတ္တာလီသကပ္ပ-
သဟဿာနိ။

၄၇။ အာကိဉ္စညာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ သဋ္ဌိကပ္ပသဟ-
ဿာနိ။

၄၈။ နေဝသညာနာသညာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ စတုရာ-
သီတိကပ္ပသဟဿာနိ။

၄၉။ ပဋိသန္ဓိ ဘဝဂ်ဉ္စ၊ တထာ စဝနမာနသံ။

ကေမေဝ တထေဝေက-ဝိသယဉ္စေကဇာတိယံ။

ဣဒမေတ္ထ ပဋိသန္ဓိစတုက္ကံ။

ကမ္မစတုက္က

၅၀။ ဇနကံ ဥပတ္တန္တကံ ဥပပိဋ္ဌကံ ဥပဃာတကဉ္စေတိ ကိစ္စ-
စေေန။

၅၁။ ဂရုကံ အာသန္တံ အာပိဏ္ဍိကဉ္စကမ္မဉ္စေတိ ဗါက-
ဓါနပရိယာယေန။

၅၂။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ အပရာပရိယဝေဒနီယံ
အဟောသိကမ္မဉ္စေတိ ဗါကကာလဝသေန စတ္တာရိကမ္မာနိ နာမ။

၅၃။ တထာ အကုသလံ ကာမာဝစရကုသလံ ရူပါဝစရ-
ကုသလံ အရူပါဝစရကုသလဉ္စေတိ ဗါကဋ္ဌာနဝသေန။

အဘိ-ဝိကာနိ ၃-

၅၄။ တတ္ထ အကုသလံ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ မနောကမ္မဉ္ဇေတိ ကမ္မဒ္ဒါရဝသေန တိရိစ္ဆံ ဟောတိ။

၅၅။ ကထံ? ပါဏာတိပါတော အနိန္ဒာဒါနံ ကာမေသု-
မိစ္ဆာစာရော စေတိ ကာယဝိညတ္တိသင်္ခါတေ ကာယဒ္ဒါရေ
ဗာဟုလ္လဝုတ္တိတော ကမ္မဏကမ္မံ နာမ။

၅၆။ မုသာဝါဒေါ ပိသုဏဝါစာ ဖရုသဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပေါ
စေတိ ဝစီဝိညတ္တိသင်္ခါတေ ဝစီဒ္ဒါရေ ဗာဟုလ္လဝုတ္တိတော ဝစီကမ္မံ
နာမ။

၅၇။ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒေါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စေတိ အညတြာပိ
ဝိညတ္တိယာ မနသ္မိယေဝ ဗာဟုလ္လဝုတ္တိတော မနောကမ္မံ နာမ။

၅၈။ တေသု ပါဏာတိပါတော ဖရုသဝါစာ ဗျာပါဒေါ စ
ဒေါသမူလေန ဇာယန္တိ။

၅၉။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော အဘိဇ္ဈာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စ
လောဘမူလေန။

၆၀။ သေသာနိ စက္ကာရိပိ ဒွိဟိ မူလေဟိ သမ္ဘဝန္တိ။

၆၁။ စိတ္တုပ္ပါဒဝသေန ပနေတံ အကုသလံ သမ္ပထာပိ
ဒ္ဓါဒသဝိဓံ ဟောတိ။

၆၂။ ကာမာဝစရကုသလမ္ပိ ကာယဒ္ဒါရေ ပဝတ္တံ ကာယ-
ကမ္မံ၊ ဝစီဒ္ဒါရေ ပဝတ္တံ ဝစီကမ္မံ၊ မနောဒ္ဒါရေ ပဝတ္တံ မနော-
ကမ္မဉ္ဇေတိ ကမ္မဒ္ဒါရဝသေန တိရိစ္ဆံ ဟောတိ။

၆၃။ တထာ ဒါနသီလဘာဝနာဝသေန။

၆၄။ စိတ္တုပ္ပါဒဝသေန ပနေတံ အဋ္ဌဝိဓံ ဟောတိ။

၆၅။ ဒါန သီလ ဘာဝနာပစာယန ဝေယျာဝစ္စ ပတ္တိဒါန-
ပတ္တာနုမောဒနဓမ္မဿဝနဓမ္မဒေသနာ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မဝသေန ဒသဝိဓံ
ဟောတိ။

၆၆။ တံ ပနေတံ ဝိသတိဝိဓမ္မိ ကာမာဝစရကမ္မမိစ္ဆေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

၆၇။ ရူပါဝစရကုသလံ ပန မနောကမ္မမေဝ၊ တဉ္စ ဘာဝနာမယံ အပ္ပနာပုတ္တံ၊ ဈာနဂ်ဘေဒေန ပဉ္စဝိဓံ ဟောတိ။

၆၈။ တထာ အရူပါဝစရကုသလဉ္စ မနောကမ္မံ၊ တမ္ပိ ဘာဝနာမယံ အပ္ပနာပုတ္တံ၊ အာရမ္မဏဘေဒေန စတုဗ္ဗိဓံ ဟောတိ။

၆၉။ ဣတ္ထာကုသလကမ္မမုဒ္ဒစ္စရဟိတံ အပါယဘူမိယံ ပဋိသန္ဓိ ဇနေတိ၊ ပဝတ္တိယံ ပန သဗ္ဗမ္ပိ ဒွါဒသဝိဓံ သတ္တာကုသလ-ပါကာနိ သဗ္ဗတ္ထာပိ ကာမလောကေ ရူပလောကေ စ ယထာရဟံ ဝိပစ္စတိ။

၇၀။ ကာမာဝစရကုသလမ္ပိ ကာမသုဂတိယမေဝ ပဋိသန္ဓိ ဇနေတိ၊ တထာ ပဝတ္တိယဉ္စ မဟာဝိပါကာနိ၊ အဟေတုက-ဝိပါကာနိ ပန အဋ္ဌပိ သဗ္ဗတ္ထာပိ ကာမလောကေ ရူပလောကေ စ ယထာရဟံ ဝိပစ္စတိ။

၇၁။ တတ္ထာပိ တိဟေတုကမုက္ကဋ္ဌံ ကုသလံ တိဟေတုကံ ပဋိသန္ဓိ ဒတွာ ပဝတ္တေ သောဠသ ဝိပါကာနိ ဝိပစ္စတိ။

၇၂။ တိဟေတုကမောမကံ ဒွိဟေတုကမုက္ကဋ္ဌဉ္စ ကုသလံ ဒွိဟေတုကံ ပဋိသန္ဓိ ဒတွာ ပဝတ္တေ တိဟေတုကရဟိတာနိ ဒွါဒသ ဝိပါကာနိ ဝိပစ္စတိ။

၇၃။ ဒွိဟေတုကမောမကံ ပန ကုသလံ အဟေတုကမေဝ ပဋိသန္ဓိ ဒေတိ၊ ပဝတ္တေ စ အဟေတုကဝိပါကာနေဝ ဝိပစ္စတိ။

၇၄။ အသင်္ခါရံ သသင်္ခါရ-ဝိပါကာနိ န ပစ္စတိ။
သသင်္ခါရမသင်္ခါရ-ဝိပါကာနိတိ ကေစန။

တေသံ ဒွါဒသ ပါကာနိ၊ ဒသာဠ စ ယထာက္ကမံ၊
ယထာဝုတ္တာနုသာရေန၊ ယထာသမ္ပဝမုပ္ပိသေ။

၃၆

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

၇၅။ ရူပါဝစရကုသလံ ပန ပဌမဇ္ဈာနံ ပရိတ္တံ ဘာဝေတွာ
ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၇၆။ တဒေဝ မဇ္ဈိမံ ဘာဝေတွာ ဗြဟ္မပုရောဟိတေသု။

၇၇။ ပဏီတံ ဘာဝေတွာ မဟာဗြဟ္မေသု။

၇၈။ တထာ ဒုတိယဇ္ဈာနံ တတိယဇ္ဈာနဉ္စ ပရိတ္တံ ဘာဝေတွာ
ပရိတ္တာဘေသု။

၇၉။ မဇ္ဈိမံ ဘာဝေတွာ အပ္ပမာဏာဘေသု။

၈၀။ ပဏီတံ ဘာဝေတွာ အာဘဿရေသု။

၈၁။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ပရိတ္တံ ဘာဝေတွာ ပရိတ္တသုဘေသု။

၈၂။ မဇ္ဈိမံ ဘာဝေတွာ အပ္ပမာဏသုဘေသု။

၈၃။ ပဏီတံ ဘာဝေတွာ သုဘကိဏ္ဍေသု။

၈၄။ ပဉ္စမဇ္ဈာနံ ဘာဝေတွာ ဝေဟပ္ပလေသု။

၈၅။ တဒေဝ သညာဒိရာဂံ ဘာဝေတွာ အသညသတ္တေသု။

၈၆။ အနာဂါမိနော ပန သုဒ္ဓါဝါသေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

၈၇။ အရူပါဝစရကုသလဉ္စ ယထာက္ကမံ ဘာဝေတွာ
အာရုပ္ပေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ။

၈၈။ ဣတ္ထံ မဟဂ္ဂတံ ပုညံ၊ ယထာဘူမိဝတ္ထိတံ။

ဇနေတိ သဒိသံ ပါကံ၊ ပဋိသန္ဓိပဝတ္ထိယံ။

ဣဒမေတ္ထ ကမ္မစတုက္ကံ။

စုတိပဋိသန္ဓိက္ကမ

၈၉။ အာယုက္ခယေန ကမ္မက္ခယေန ဥဘယက္ခယေန ဥပ
စ္ဆေဒကကမ္မုနာ စေတိ စတုဓာ မရဏုပ္ပတ္တိံ နာမ။

၉၀။ တထာ စ မရန္တာနံ ပန မရဏကာလေ ယထာရဟံ
 အဘိဗ္ဗိဘူတံ ဘဝန္တရေ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ကမ္မံ ဝါ, တံကမ္မကရဏ-
 ကာလေ ရူပါဒိကမုပလဒ္ဓပုဗ္ဗမုပကရဏဘူတဉ္စ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ,
 အနန္တရမုပ္ပဇ္ဇမာနဘဝေ ဥပလဘိတဗ္ဗမုပဘောဂဘူတဉ္စ ဂတိ-
 နိမိတ္တံ ဝါ ကမ္မဗလေန ဆန္တံ ဒွါရာနံ အညတရသ္မိံ ပစ္စုပ္ပန်တိ။
 တတော ပရံ တမေဝ တထောပဋိတံ အာရမ္မဏံ အာရမ္ဘ
 ဝိပစ္စမာနကမ္မာနုရူပံ ပရိသုဒ္ဓိံ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ ဝါ ဥပလဘိတဗ္ဗ-
 ဘဝါနုရူပံ တတ္ထောဏတံဝိ စိတ္တသန္တာနံ အဘိဏ္ဍိ ပဝတ္တတိ
 ဗာဟုလ္လေန၊ တမေဝ ဝါ ပန ဇနကဘူတံ ကမ္မံ အဘိနဝကရဏ-
 ဝသေန ဒွါရပုတ္တံ ဟောတိ။

၉၁။ ပစ္စာသန္တမရဏဿ တဿ ဝီထိစိတ္တာဝသာနေ
 ဘဝင်္ကဿေ ဝါ စဝနဝသေန ပစ္စုပ္ပန္တဘဝပရိယောသာနဘူတံ
 စုတိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈတိ။ တသ္မိံ နိရုဒ္ဓါဝသာနေ တဿာ-
 နန္တရမေဝ တထာဂဟိတံ အာရမ္မဏံ အာရမ္ဘ သဝတ္ထုကံ
 အဝတ္ထုကမေဝ ဝါ ယထာရဟံ အဝိဇ္ဇာနုသယပရိက္ခိတ္တေန
 တဏှာနုသယမူလကေန သင်္ခါရေန ဇနိယမာနံ သမ္ပယုတ္တေဟိ
 ပရိဂ္ဂယမာနံ သဟဇာတာနမဓိဋ္ဌာနဘာဝေန ပုဗ္ဗင်္ဂမဘူတံ
 ဘဝန္တရပဋိသန္တာနဝသေန ပဋိသန္ဓိသင်္ခါတံ မာနသံ ဥပ္ပဇ္ဇမာန-
 မေဝ ပတိဋ္ဌာတိ ဘဝန္တရေ။

၉၂။ မရဏာသန္တဝီထိယံ ပနေတ္ထ မန္တပုပ္ဖာနိ ပဉ္စေဝ
 ဇေနာနိ ပါဋိကဗိတဗ္ဗာနိ၊ တဿာ ယဒိ ပစ္စုပ္ပန္တာရမ္မဏေသု
 အာပါထဂတေသု ဓရန္တေသျှဝ မရဏံ ဟောတိ။ တဒါ ပဋိ-
 သန္ဓိဘဝင်္ဂါနမ္ပိ ပစ္စုပ္ပန္တာရမ္မဏတာ လဗ္ဘတီတိ ကဘွာ ကာမာ-
 ဝစရပဋိသန္ဓိယာ ဆဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတံ ကမ္မနိမိတ္တံ ဂတိနိမိတ္တဉ္စ ပစ္စုပ္ပန္တ-
 မတိတာရမ္မဏံ ဥပလဗ္ဘတိ။ ကမ္မံ ပန အတိတမေဝ၊ တဉ္စ မနောဒွါ-
 ရဂ္ဂဟိတံ၊ တာနိ ပန သဗ္ဗာနိပိ ပရိတ္တဓမ္မဘူတာနေဝါရမ္မဏာနိ။

၉၃။ ရူပါဝစရပဋိသန္ဓိယာ ပန ပညတ္တိဘူတံ ကမ္မနိမိတ္တ-
 မေဝါရမ္မဏံ ဟောတိ။

၉၄။ တထာ အရူပပဋိသန္ဓိယာ စ မဟဂ္ဂတဘူတံ ပညတ္တိ-
ဘူတဉ္စ ကမ္မနိဗ္ဗိတ္တမေဝ ယဇာရဟမာရမ္ပဏံ ဟောတိ။

၉၅။ အသညသတ္တာနံ ပန ဇီဝိတနဝကမေဝ ပဋိသန္ဓိ-
အာဝေန ပတိဋ္ဌာတိ၊ တသ္မာ တေ ရူပပဋိသန္ဓိကာ နာမ။

၉၆။ အရူပါ အရူပပဋိသန္ဓိကာ။

၉၇။ သေသာ ရူပါရူပပဋိသန္ဓိကာ။

၉၈။ အာရုပ္ပစုတိယာ ဟောန္တိ၊ ဟေဋ္ဌိမာရုပ္ပဝဇ္ဇိတာ။
ပရမာရုပ္ပသန္ဓိ စ၊ တထာ ကာမတိဟေတုကာ။

ရူပါဝစရစုတိယာ၊ အဟေတုရဟိတာ သိယံ။
သဗ္ဗာ ကာမတိဟေတုမှာ၊ ကာမေသွေဝ ပနေတရာ။
အယမေတ္ထ စုတိပဋိသန္ဓိက္ကမော။

၉၉။ ဣစ္စေဝံ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကာနံ ပန ပဋိသန္ဓိနိရောဓာ-
နန္တရတော ပဘုတိ တမေဝါရမ္ပဏမာရမ္ပ တဒေဝ စိတ္တံ ယာဝ
စုတိစိတ္တုပ္ပါဒါ အသတိ ဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒေ ဘဝဿ အင်္ဂဘာဝေန
ဘဝင်္ဂသန္တတိသင်္ခါတံ မာနသံ အဗ္ဗောဋ္ဌိန္တံ နဒိသောတော ဝိယ
ပဝတ္တတိ။

၁၀၀။ ပရိယောသာနေ စ စဝနဝသေန စုတိစိတ္တံ ဟုတွာ
နိရုဇ္ဈတိ။

၁၀၁။ တတော ပရညပဋိသန္ဓာဒယောရထစက္ကမိဝ ယထာက္ကမံ
ဧဝ ပရိဝတ္တန္တာ ပဝတ္တန္တိ။

၁၀၂။ ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂဝီထိယော၊ စုတိစေဟ တထာ ဘဝန္တရေ။
ပုန သန္ဓိ ဘဝင်္ဂမိစ္စယံ၊ ပရိဝတ္တတိ စိတ္တသန္တတိ။

၆-ရူပပရိစ္ဆေဒ

၃၉

ပဋိသင်္ခါယ ပနေတမဒ္ဓါဝံ၊ အဓိဂန္တော ပဒမစ္စုတံ ဗုဒ္ဓော။
 သုဿမုတ္တိန္ဒသိနေဟဗန္ဓနာ၊ သမမေဿန္တိ စိရာယ သုဗ္ဗတာ။
 ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟေ ဝီတိမုတ္တသင်္ဂဟဝိဘာဂေါ နာမ
 ပဉ္စမေဗ ပရိစ္ဆေဒေါ။

၆-ရူပပရိစ္ဆေဒ

- ၁။ ကြောဝတာ ဝိဘက္ခာ ဟိ၊ သပ္ပဘေဒပ္ပစတ္တိကာ။
 စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ ရူပံ ဒါနိ ပဝုစ္စတိ။
- ၂။ သမုဋ္ဌေသာ ဝိဘာဂါ စ၊ သမုဋ္ဌာနာ ကလာပတော။
 ပဝတ္တိက္ကမတော စေတိ၊ ပဉ္စော တတ္ထ သင်္ဂဟော။

ရူပသမုဋ္ဌေသ

- ၃။ စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ၊ စတုန္ဒြ မဟာဘူတာနံ ဥပါ-
 ခါယရူပန္တိ ဒုဝိဇ္ဇေတိ ရူပံ ကောဒသဝိဇ္ဇေန သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။
- ၄။ ကထံ? ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု
 ဝါယောဓာတု ဘူတရူပံ နာမ။
- ၅။ စက္ခု သောတံ ဇာနံ ဇိဝှါ ကာယော ပဿာဒရူပံ နာမ။
- ၆။ ရူပံ သဒ္ဓေါ ဂန္ဓော ရသော အာပေါဓာတုဝိဝိဇ္ဇိတံ
 ဘူတက္ကယသင်္ခါတံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဝေါဓရူပံ နာမ။
- ၇။ ဣတ္ထတ္ထံ ပုရိသတ္ထံ အာဝရူပံ နာမ။
- ၈။ ဟဒယဝတ္ထု ဟဒယရူပံ နာမ။
- ၉။ ဇိဝိတိဋ္ဌိယံ ဇိဝိတရူပံ နာမ။
- ၁၀။ ကဗဠိကာရော အာဟာရော အာဟာရရူပံ နာမ။

၁၁။ ဣတိ စ အဋ္ဌာရသဝိဓမ္မေတံ ရူပံ သဘာဝရူပံ သ-
လက္ခဏရူပံ နိပ္ပန္နရူပံ ရူပရူပံ သမ္ပသနရူပန္တိ စ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။

၁၂။ အာကာသဓာတု ပရိစ္ဆေဒရူပံ နာမ။

၁၃။ ကာယဝိညတ္တိ ဝစီဝိညတ္တိ ဝိညတ္တိရူပံ နာမ။

၁၄။ ရူပဿ လဟုတာ မုဒုတာ ကမ္မညတာ ဝိညတ္တိဒွယံ
ဝိကာရရူပံ နာမ။

၁၅။ ရူပဿ ဥပစယော သန္တတိ ဇရတာ အနိစ္စတာ
လက္ခဏရူပံ နာမ။

၁၆။ ဇာတိရူပမေဝ ပနေတ္ထ ဥပစယသန္တတိနာမေန ပဝုစ္စ-
တိတိ ကောဒသဝိဓမ္မေတံ ရူပံ အဋ္ဌာရသဝိဓံ ဟောတိ သရူပ-
ဝသေန။

၁၇။ ကထံ—

ဘူတပ္ပသာဒဝိသယာ၊ ဘာဝေါ ဟဒယမိစ္စဝိ။

ဇီဝိတာဟာရရူပေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဝိဓံ တထာ။

ပရိစ္ဆေဒေါ စ ဝိညတ္တိ၊ ဝိကာရော လက္ခဏန္တိ စ၊

အနိပ္ပန္နာ ဒသ စေတိ၊ အဋ္ဌာရသဝိဓံ ဘဝေ။

အယမေတ္ထ ရူပသမုဋ္ဌေသော။

ရူပဝိဘာဝ

၁၈။ သမ္ပဉ္စ ပနေတံ ရူပံ အဟေတုကံ သပ္ပစ္စယံ သာသဝံ
သင်္ခတံ လောကီယံ ကာမာဝစရံ အနာရမ္မဏံ အပ္ပဟာတဗ္ဗ-
မေဝါတိ ကေဝါဒိ အဇ္ဈတ္တိကဗဟိရာဒိဝသေန ဗဟုဝေ ဘေဒံ
ဂစ္ဆတိ။

၁၉။ ကထံ? ပသာဒသင်္ခါတံ ပဉ္စဝိဒ္ဓိ အဇ္ဈတ္တိကရူပံ နာမ၊
ဣတရံ ဗဟိရူပံ။

၂၀။ ပသာဒဟဒယသင်္ခါတံ ဆဗ္ဗိဓိဓိ ဝတ္ထုရူပံ နာမ၊ ဣတရံ
အဝတ္ထုရူပံ။

၂၁။ ပသာဒဝိညတ္တိသင်္ခါတံ သတ္တဝိဓိဓိ ခွါရူပံ နာမ၊ ဣတရံ
အခွါရူပံ။

၂၂။ ပသာဒဘာဝဇီဝိတသင်္ခါတံ အဋ္ဌဝိဓိဓိ ဣန္ဒြိယရူပံ နာမ၊
ဣတရံ အနိန္ဒြိယရူပံ။

၂၃။ ပသာဒဝိသယသင်္ခါတံ ခွါဒသဝိဓိဓိ ဩဠာရိကရူပံ
သန္တိဇာတရူပံ သပ္ပဒိဓိရူပံ၊ ဣတရံ သုဇ္ဈာနရူပံ ဣဇ္ဈာနရူပံ အပ္ပဒိ-
ဓိရူပံ။

၂၄။ ကမ္မဇံ ဥပါဒိန္နရူပံ၊ ဣတရံ အနုပါဒိန္နရူပံ။

၂၅။ ရူပါယတနံ သနိဗ္ဗာနရူပံ၊ ဣတရံ အနိဗ္ဗာနရူပံ။

၂၆။ စက္ခာဒိဒ္ဓယံ အသမ္ပတ္တဝေဒန၊ ဇာနာဒိတ္တယံ သမ္ပတ္တ-
ဝေဒနာတိ ပဉ္စဝိဓိဓိ ဝေါဓရုဋ္ဌါဟိကရူပံ၊ ဣတရံ အဝေါဓရုဋ္ဌါ-
ဟိကရူပံ။

၂၇။ ဝဏ္ဏော ဂန္ဓော ရသော ဩဇာ ဘူတစတုက္ကဉ္စေတိ
အဋ္ဌဝိဓိဓိ အဝိနိဗ္ဗာနရူပံ၊ ဣတရံ ဝိနိဗ္ဗာနရူပံ။

၂၈။ ဣစ္ဆေဝမဋ္ဌဝိသတိ-ဝိဓိဓိ စ ဝိစက္ခကာ။
အဇ္ဈတ္တိကာဒိဘေဒေန၊ ဝိဘဇန္တိ ယထာရဟံ။

အယမေတ္ထ ရူပဝိဘာဝေါ။

ရူပသမုဋ္ဌာနနာယ

၂၉။ ကမ္မံ ဖိတ္တံ ဥတု အာဟာရော စေတိ ဝတ္ထာရိ ရူပ-
သမုဋ္ဌာနာနိ နာမ။

၃၀။ တတ္ထ ကာမာဝစရံ ရူပါဝစရဉ္စေတိ ပဉ္စဝိသတိဝိဓိဓိ
ကုသလာကုသလာကမ္မမဘိသင်္ခါတံ အဇ္ဈတ္တိကာသန္တာနေ ကမ္မ-
သမုဋ္ဌာနရူပံ ပဋိသန္ဓိမုပါဒါယ ခဏေ ခဏေ သမုဋ္ဌာပေတိ။

၃၁။ အရူပဝိပါကဒွိပဉ္စဝိညာဏဝဇ္ဇိတံ ပဉ္စသတ္တတိဝိခေါ စိတ္တံ
စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ ပဌမဘဝင်္ဂမုပါဒါယ ဇာယန္တမေဝ သမုဋ္ဌာ-
ပေတိ။

၃၂။ တတ္ထ အပ္ပနာဇေနံ ဣရိယာပထမ္ဘိ သန္တာမေတိ။

၃၃။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနကာမာဝစရဇေနာဘိညာ ပန ဝိညတ္တိမ္ဘိ
သမုဋ္ဌာပေန္တိ။

၃၄။ သောမနဿဇေနာနိ ပနေတ္ထ တေရသ ဟသနမ္ဘိ
ဇေနေန္တိ။

၃၅။ သီတုဏှောတုသမညာတာ တေဇောဓာတု ဌိတိ-
ပုတ္တာဝ ဥတုသမုဋ္ဌာနရူပံ အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓါ စ ယထာရဟံ
သမုဋ္ဌာပေတိ။

၃၆။ ဩဇာသမ္ပါတော အာဟာရော အာဟာရသမုဋ္ဌာနရူပံ
အဇ္ဈောဟရဏကာလေ ဌာနပ္ပတ္တောဝ သမုဋ္ဌာပေတိ။

၃၇။ တတ္ထ ဟဒယဇုဗ္ဗိယရူပါနိ ကမ္မဇာနေဝ။

၃၈။ ဝိညတ္တိဒွယံ စိတ္တဇမေဝ။

၃၉။ သဒ္ဓေါ စိတ္တောတုဇော။

၄၀။ လဟုတာဒိတ္တယံ ဥတုစိတ္တာဟာရေဟိ သန္တောတိ။

၄၁။ အဝိနိဇ္ဇောဂရူပါနိ စေဝ အာကာသဓာတု စ စတူဟိ
သန္တုတာနိ။

၄၂။ လက္ခဏရူပါနိ န ကုတောစိ ဇာယန္တိ။

၄၃။ အဋ္ဌာရသ ပန္နရသ၊ တေရသ ဒွါဒသာတိ စ။
ကမ္မစိတ္တောတုကာဟာရ-ဇာနိ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။

၄၄။ ဇာယမာနာဒိရူပါနိ၊ သဘာဝတ္တာ ဟိ ကေဝလံ။
လက္ခဏာနိ န ဇာယန္တိ၊ ကေဟိစိတိ ပကာသိတံ။

အယမေတ္ထ ရူပသမုဋ္ဌာနနယော။

ကလာပယောဇနာ

၄၅။ ကျေပျာ၍ ကေနိရောဓာ ဧကနိဿယာ သဟဝုတ္တိနော
ဧကဝိသတိ ရူပကလာပါ နာမ။

၄၆။ တတ္ထ ဇီဝိတံ အဝိနိစ္ဆောဂရူပဉ္စ စက္ခုနာ သဟ စက္ခု-
ဒသကန္တိ ပဝုစ္စတိ။ တထာ သောတာပီတိ သဒ္ဓိ သောတဒသကံ
သနဒသကံ ဇိဝှိဒသကံ ကာယဒသကံ ဣတ္ထိဘာဝဒသကံ
ပုပ္ဖာဝဒသကံ ဝတ္ထုဒသကဉ္စေတိ ယထာဏ္ဏမံ ယောဇေတမ္ပံ။
အဝိနိစ္ဆောဂရူပမေဝ ဇီဝိတေန သဟ ဇီဝိတနဝကန္တိ ပဝုစ္စတိ။
ဣမေ နဝ ကမ္မသမုဋ္ဌာနကလာပါ။

၄၇။ အဝိနိစ္ဆောဂရူပံ ပန သုဒ္ဓဋ္ဌကံ၊ တဒေဝ ကာယ-
ဝိညုတ္တိယာ သဟ ကာယဝိညုတ္တိနဝကံ၊ ဝစီဝိညုတ္တိသဒ္ဓေဟိ သဟ
ဝစီဝိညုတ္တိဒသကံ၊ လဟုတာပီတိ သဒ္ဓိ လဟုတာဒေကာဒသကံ၊
ကာယဝိညုတ္တိလဟုတာဒိဒ္ဓါဒသကံ၊ ဝစီဝိညုတ္တိသဒ္ဓလဟုတာဒိ-
တေရသကဉ္စေတိ ဆ ဝိတ္တသမုဋ္ဌာနကလာပါ။

၄၈။ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ သဒ္ဓနဝကံ လဟုတာဒေကာဒသကံ သဒ္ဓ-
လဟုတာဒိဒ္ဓါဒသကဉ္စေတိ ဧတ္တာရော ဥတုသမုဋ္ဌာနကလာပါ။

၄၉။ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ လဟုတာဒေကာဒသကဉ္စေတိ ဒွေ အာဟာရ-
သမုဋ္ဌာနကလာပါ။

၅၀။ တတ္ထ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ သဒ္ဓနဝကဉ္စေတိ ဒွေ ဥတုသမုဋ္ဌာန-
ကလာပါ ဗဟိဒ္ဓါဝိ လန္တန္တိ၊ အဝသေသာ ပန သဗ္ဗေပိ အဇ္ဈတ္တိ-
ကမေဝါတိ။

၅၁။ ကမ္မစိတ္တောတုကာဟာရ-သမုဋ္ဌာနာ ယထာဏ္ဏမံ။
နဝ ဆ စတုရော ဒွေတိ၊ ကလာပါ ဧကဝိသတိ။
ကလာပါနံ ပရိစ္ဆေဒ-လက္ခဏတ္တာ ဝိစက္ခဏာ။
န ကလာပင်္ဂမိစ္စာဟု၊ အာကာသံ လက္ခဏာနိ စ။

အယမေတ္ထ ကလာပယောဇနာ။

ဣပပဝတ္တိက္ခမ

၅၂။ သဗ္ဗာနိဝိ ပနေတာနိ ရူပါနိ ကာမလောကေ ယထာ-
ရဟံ အနုနာနိ ပဝတ္တိယံ ဥပလဗ္ဗန္တိ။

၅၃။ ပဋိသန္ဓိယံ ပန သံသေဒဇာနဉ္စေဝ ဩပပါတိကာ-
နဉ္စ စက္ခုသောတဃာနဇိဌာကာယဘာဝဝတ္ထုဒသကသင်္ခါတာနိ
သတ္တ ဒသကာနိ ပါတုဘဝန္တိ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန၊ ဩမကဝသေန ပန
စက္ခုသောတဃာနဘာဝဒသကာနိ ကဒါစိဝိ န လဗ္ဗန္တိ၊ တဿာ
တေသံ ဝသေန ကလာပဟာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၅၄။ ဂမ္ဘသေယျကသတ္တာနံ ပန ကာယဘာဝဝတ္ထုဒသက-
သင်္ခါတာနိ တိဏိ ဒသကာနိ ပါတုဘဝန္တိ၊ တတ္ထာပိ ဘာဝ-
ဒသကံ ကဒါစိ န လဗ္ဗတိ၊ တတော ပရံ ပဝတ္တိကာလေ
ကမေန စက္ခုဒသကာဒီနိ စ ပါတုဘဝန္တိ။

၅၅။ ဣစ္ဆေဇံ ပဋိသန္ဓိမုပါဒါယ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ၊ ဒုတိယ-
စိတ္တမုပါဒါယ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ဌိတိကာလမုပါဒါယ ဥတု-
သမုဋ္ဌာနာ၊ ဩဇာဗရဏမုပါဒါယ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာ စေတိ
စတုသမုဋ္ဌာနရူပကလာပသန္တတိ ကာမလောကေ ဒီပဇာလာ
ဝိယ၊ နဒိသောတော ဝိယ စ ယာဝတာယုကမဗ္ဗောန္တိန္ဒာ
ပဝတ္တတိ။

၅၆။ မရဏကာလေ ပန စုတိစိတ္တောပရိသတ္တရသမစိတ္တဿ
ဌိတိကာလမုပါဒါယ ကမ္မဇရူပါနိ န ဥပ္ပဇန္တိ၊ ပုရေတရမုပ္ပန္နာနိ
စ ကမ္မဇရူပါနိ စုတိစိတ္တသမကာလမေဝ ပဝတ္တိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊
တတော ပရံ စိတ္တဇာဟာရဇရူပဉ္စ ဝေါစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ တတော ပရံ
ဥတုသမုဋ္ဌာနရူပပရမ္ပရာ ယာဝ မတကဋ္ဌေဝရသင်္ခါတာ ပဝတ္တန္တိ။

၅၇။ ဣစ္ဆေဇံ မတသတ္တာနံ၊ ပုနဒေဝ ဘဝန္တရေ။
ပဋိသန္ဓိမုပါဒါယ၊ တထာ ရူပံ ပဝတ္တတိ။

၅၀။ ရူပလောကေ ပန ဇာနဇိဝှါကာယဘာဝဒသကာနိ
စံ အာဟာရဇကလာပါနိ စ န လန္တန္တိ၊ တဿာ တေသံ ပဋိသန္ဓိ-
ကာလေ စက္ခုသောတဝတ္ထုဝသေန တီဏိ ဒသကာနိ ဇီဝိတ-
နဝကဉ္စေတိ စတ္တာရော ကမ္မသမုဋ္ဌာနကလာပါ၊ ပဝတ္တိယံ
စိတ္တောတုသမုဋ္ဌာနာ စ လန္တန္တိ။

၅၁။ အသညသတ္တာနံ ပန စက္ခုသောတဝတ္ထုသဒ္ဓါပိ န
လန္တန္တိ၊ တဏှာ သမ္ဗာနိပိ စိတ္တဇရူပါနိ၊ တဿာ တေသံ ပဋိ-
သန္ဓိကာလေ ဇီဝိတနဝကမေဝ၊ ပဝတ္တိယဉ္စ သဒ္ဓဝဇ္ဇိတံ ဥတု-
သမုဋ္ဌာနရူပံ အတိရိစ္ဆတိ။

၆၀။ ဣစ္စေဝံ ကာမရူပါသညီသင်္ခါတေသု တီသု ဌာနေသု
ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိဝသေန ဒုဝိဓာ ရူပပွဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၆၁။ အဋ္ဌဝိသတိ ကာမေသု၊ ဟောန္တိ တေဝိသ ရူပိသု။
သတ္တရသေဝ သညိနံ၊ အရူပေ နတ္ထိ ကိဉ္စိပိ။
သဒ္ဓေါ ဝိကာရော ဇရတာ၊ မရဏဉ္စောပပတ္တိယံ။
န လန္တန္တိ ပဝတ္တေ တု၊ န ကိဉ္စိပိ န လန္တတိ။

အယမေတ္ထ ရူပပဝတ္တိက္ကမော။

နိဗ္ဗာနစောဒ

၆၂။ နိဗ္ဗာနံ ပန လောကုတ္တရသင်္ခါတံ စတုမဂ္ဂဉ္စုဏေန သန္တိ-
ကာတဗ္ဗံ မဂ္ဂဇလာနမာရမ္ပဏဘူတံ ဝါနသင်္ခါတာယ တဏှာယ
နိက္ခန္တတ္တာ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဝုစ္ဆတိ။

၆၃။ တဒေတံ သဘာဝတော ဧကဝိဓေ သဥပါဒိသေသ-
နိဗ္ဗာနဓာတု အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတု စေတိ ဒုဝိဓံ ဟောတိ
ကာရဏပရိယာယေန။

၄၆

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

၆၄။ တထာ သုညတံ အနိမိတ္တံ အပ္ပဏိဟိတဉ္စေတိ တိရိစ္ဆာန်
ဟောတိ အာကာရဘောဒေန။

၆၅။ ပဒမစ္စုတမစ္စန္တံ၊ အသင်္ခတမနုတ္တရံ၊
နိဗ္ဗာနမိတိ ဘာသန္တိ၊ ဝါနမုတ္တာ မဟေသယော။
ဣတိ စိတ္တံ စေတသိကံ၊ ရူပံ နိဗ္ဗာနမိစ္စပိ။
ပရမတ္ထံ ပကာသေန္တိ၊ စတုဘေဝ တထာဂတာ။
ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟေ ရူပသင်္ဂဟဝိဘာဂေါ နာမ
ဆဋ္ဌော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၇-သမုပ္ပယပရိစ္ဆေဒ

၁။ ဒွါသတ္တတိရိဓာ ဝုတ္တာ၊ ဝတ္ထုဓမ္မော သလက္ခဏာ။
တေသံ ဒါနိ ယထာယောဂံ၊ ပဝက္ခာမိ သမုပ္ပယံ။
၂။ အကုသလသင်္ဂဟော ဗိဿကသင်္ဂဟော ဗောဓိပက္ခိယ-
သင်္ဂဟော သဗ္ဗသင်္ဂဟော စေတိ သမုပ္ပယသင်္ဂဟော စတုဗ္ဗိဓော
ဝေဒိတဗ္ဗော။

အကုသလသင်္ဂဟ

၃။ ကထံ? အကုသလသင်္ဂဟေ တာဝ စတ္တာရေ အာသဝါ
ကာမာသဝေါ ဘဝါသဝေါ ဒိဋ္ဌာသဝေါ အဝိဇ္ဇာသဝေါ။

၄။ စတ္တာရေ ဩဃာ ကာမောဇော ဘဝေါဇော ဒိဋ္ဌော-
ဇော အဝိဇ္ဇောဇော။

၅။ စတ္တာရေ ယောဂါ ကာမယောဂေါ ဘဝယောဂေါ
ဒိဋ္ဌိယောဂေါ အဝိဇ္ဇာယောဂေါ။

၆။ စတ္တာရေ ဂန္တော အဘိဇ္ဈာကာယဂန္တော၊ ဗျာပါဒေါ
ကာယဂန္တော၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသော ကာယဂန္တော၊ ဣဒံ-
သစ္စာဘိနိဝေသော ကာယဂန္တော။

၇။ စတ္တာရော ဥပါဒါနာ ကာမုပါဒါနံ ဒိဋ္ဌါပါဒါနံ
သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ။

ဂ။ ဆ နီဝရဏာနိ ကာမစ္ဆန္တနီဝရဏံ ဗျာပါဒနီဝရဏံ
ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနီဝရဏံ ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏံ အဝိဇ္ဇာ-
နီဝရဏံ။

ဇ။ သတ္တ အနုသယာ ကာမရာဂါနုသယော ဘဝရာဂါ-
နုသယော ပဋိဗ္ဗာနုသယော မာနာနုသယော ဒိဋ္ဌာနုသယော
ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော အဝိဇ္ဇာနုသယော။

၁၀။ ဒသ သံယောဇနာနိ ကာမရာဂသံယောဇနံ ရူပရာဂ-
သံယောဇနံ အရူပရာဂသံယောဇနံ ပဋိဗ္ဗသံယောဇနံ မာန-
သံယောဇနံ ဒိဋ္ဌိသံယောဇနံ သီလဗ္ဗတပရာမာသသံယောဇနံ
ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇနံ ဥဒ္ဓစ္စသံယောဇနံ အဝိဇ္ဇာသံယောဇနံ
သုတ္တန္တေ^၁။

၁၁။ အပရာနိဝိ ဒသ သံယောဇနာနိ ကာမရာဂသံယောဇနံ
ဘဝရာဂသံယောဇနံ ပဋိဗ္ဗသံယောဇနံ မာနသံယောဇနံ ဒိဋ္ဌိ-
သံယောဇနံ သီလဗ္ဗတပရာမာသသံယောဇနံ ဝိစိကိစ္ဆာ-
သံယောဇနံ ဣဿာသံယောဇနံ မစ္ဆရိယသံယောဇနံ အဝိဇ္ဇာ-
သံယောဇနံ အဘိဓမ္မေ^၂။

၁၂။ ဒသ ကိလေသာ လောဘော ဒေါသော မောဟော
မာနော ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ ထိနံ ဥဒ္ဓစ္စံ အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပံ။

၁၃။ အာသဝါဒီသု ပနေတ္ထ ကာမဘဝနာမေန တဗ္ဗတ္ထုကာ
တဏှာ အဓိပ္ပေတာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသော ဣဒံသစ္စာဘိနိ-
ဝေသော အတ္တဝါဒုပါဒေါ စ တထာပဝတ္တံ ဒိဋ္ဌိဂတမေဝ ပဝုစ္စတိ။

၁၄။ အာသဝေါသာ စ ယောဂါ စ၊
တယော ဂန္တာ စ ဝတ္ထုတော။
ဥပါဒါနာ ဒုဝေ ဝုတ္တာ၊
အဋ္ဌ နီဝရဏာ သိယံ။

ဆဋ္ဌေဝါနသယာ ဟောန္တိ၊ နဝ သံယောဇနာ မတာ။
ကိလေသာ ဒသ ဝုတ္တောယံ၊ နဝော ပါပသင်္ဂဟော။

ဝိဿကသင်္ဂဟ

၁၅။ ဝိဿကသင်္ဂဟေ ဆ ဟေတု လောဘော ဒေါသော
မောဟော အလောဘော အဒေါသော အမောဟော။

၁၆။ သတ္တ ဖျာနင်္ဂါနိ ဝိတက္ကော ဝိစာရေ ဝီတိ ဧကဂ္ဂတာ
သောမနဿံ ဒေါမနဿံ ဥပေက္ခာ။

၁၇။ ဒွါဒသ မဂ္ဂင်္ဂါနိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ
သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ
သမ္မာသမာဓိ ဖိစ္စာဒိဋ္ဌိ ဖိစ္စာသင်္ကပ္ပေါ ဖိစ္စာဝါယာမော
ဖိစ္စာသမာဓိ။

၁၈။ ဗာဝိသတိန္ဓြိယာနိ စက္ခုန္ဓြိယံ သောတိန္ဓြိယံ ဃာနိန္ဓြိယံ
ဇိဝှိန္ဓြိယံ ကာယိန္ဓြိယံ ဣတ္ထိန္ဓြိယံ ပုရိသိန္ဓြိယံ ဇိဝိတိန္ဓြိယံ မနိန္ဓြိယံ
သုခိန္ဓြိယံ ဒုက္ခိန္ဓြိယံ သောမနဿိန္ဓြိယံ ဒေါမနဿိန္ဓြိယံ ဥပေက္ခိန္ဓြိ-
ယံ သဒ္ဓိန္ဓြိယံ ဝီရိယိန္ဓြိယံ သတိန္ဓြိယံ သမာဓိန္ဓြိယံ ပညိန္ဓြိယံ
အနညာတညဿာဓိတိန္ဓြိယံ အညိန္ဓြိယံ အညာတာဝိန္ဓြိယံ။

၁၉။ နဝ ဗလာနိ သဒ္ဓါဗလံ ဝီရိယဗလံ သတိဗလံ သမာဓိ-
ဗလံ ပညာဗလံ ဟိရိဗလံ ဩတ္တပ္ပဗလံ အဟိရိကဗလံ အနောတ္တပ္ပ-
ဗလံ။

၂၀။ စတ္တာရေ အဓိပတိ ဆန္ဒာဓိပတိ ဝီရိယာဓိပတိ
စိတ္တာဓိပတိ ဝိမံသာဓိပတိ။

၂၁။ စတ္တာရေ အာဟာရာ ကဗဠိကာရေ အာဟာရေ၊
ဗသော ဒုတိယော၊ မနောသဉ္စေတနာ တတိယာ၊ ဝိညာဏံ
စတုတ္ထံ။

၂၂။ ဣန္ဒြိယေသု ပနေတ္ထ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏ် အနညာ-
တညဿာမိတိန္ဒြိယံ။

၂၃။ အရဟတ္တဖလဉာဏ် အညာတာဝိန္ဒြိယံ။

၂၄။ မဇ္ဈေ ဆ ဉာဏာနိ အညိန္ဒြိယာနိတိ ပဝုစ္ဆန္တိ။

၂၅။ ဇီဝိတိန္ဒြိယန္တ ရူပါရူပဝသေန ဒုဝိဓံ ဟောတိ။

၂၆။ ပဉ္စဝိညာဏေသု ဈာနင်္ဂါနိ၊ အဝိရိယေသု ဗလာနိ၊
အဟေတုကေသု မဂ္ဂင်္ဂါနိ န လဗ္ဘန္တိ။

၂၇။ တထာ ဝိစိကိစ္ဆာစိတ္တေ ကေဂ္ဂတာ မဂ္ဂိန္ဒြိယဗလဘာဝံ
န ဝစ္ဆတိ။

၂၈။ ဒွိဟေတုကတိဟေတုကဇဝနေသ္မေဝ ယထာသမ္ဘဝံ
အဓိပတိ ကောဝ လဗ္ဘတိတိ။

၂၉။ ဆ ဟေတူ ပဉ္စ ဈာနင်္ဂါ၊ မဂ္ဂင်္ဂါ နဝ ဝတ္ထုတော။
သောဠသိန္ဒြိယဓမ္မာ စ၊ ဗလဓမ္မာ နဝေရိတာ။

စက္ကာရော'ဓိပတိ ဝုတ္တာ၊ တထာဟာရာတိ သတ္တဓာ။
ကုသလာဒိသမာကိဏ္ဍော၊ ဝုတ္တာ မိဿကသင်္ဂဟော။

ဗောဓိပက္ခိယသင်္ဂဟ

၃၀။ ဗောဓိပက္ခိယသင်္ဂဟေ စက္ကာရော သတိပဋ္ဌာနာ
ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ
စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ။

၃၁။ စက္ကာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ ပဟာ-
နာယ ဝါယာမော၊ အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အနုပ္ပါဒါယ
ဝါယာမော၊ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဝါယာမော၊
ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဘိယျောဘာဝါယ ဝါယာမော။

၁-ဒွိပဉ္စဝိညာဏေယု (သီ)

အဘိ-မိတာမိနိ ၄-

၃၂။ စက္ကာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဆဒ္ဓိဒ္ဓိပါဒေါ ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒေါ
စိတ္တိဒ္ဓိပါဒေါ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒေါ။

၃၃။ ပဉ္စန္ဒြိယာနိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝိရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ
ပညိန္ဒြိယံ။

၃၄။ ပဉ္စ ဗလာနိ သဒ္ဓါဗလံ ဝိရိယဗလံ သတိဗလံ သမာဓိ-
ဗလံ ပညာဗလံ။

၃၅။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ မ္ဗေဝိစယ-
သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ ဝီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ ပဿဒ္ဓိ-
သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ။

၃၆။ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂါနိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ
သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ
သမ္မာသမာဓိ။

၃၇။ ဣတ္ထ ပန စက္ကာရော သတိပဋ္ဌာနာတိ သမ္မာသတိ
ကောဝ ပဝုစ္ဆတိ။

၃၈။ တထာ စက္ကာရော သမ္ပပ္ပဓာနာတိ စ သမ္မာဝါယာ-
မော။

၃၉။ ဆန္တော စိတ္တမုပေက္ခာ စ၊ သဒ္ဓါပဿဒ္ဓိဝီတိယော။
သမ္မာဒိဋ္ဌိ စ သင်္ကပ္ပေါ၊ ဝါယာမော ဝိရတိက္ကယံ။

သမ္မာသတိ သမာဓိတိ၊ စုဒ္ဓသေတေ သဘာဝတော။
သတ္တတိသပ္ပဘေဒေန၊ သတ္တဓာ တတ္ထ သင်္ကဟော။

၄၀။ သင်္ကပ္ပပဿဒ္ဓိ စ ဝီတုပေက္ခာ၊
ဆန္တော စ စိတ္တံ ဝိရတိက္ကယဉ္စ။
နဝေကဌာနာ ဝိရိယံ နဝဋ္ဌ၊
သတိ၊ သမာဓိ စတု ပဉ္စ ပညာ။
သဒ္ဓါ ဒုဋ္ဌာနုတ္တမသတ္တတိသ-
မ္ပောနမေသော ပဝရော ဝိဘာဂေါ။

၄၁။ သဗ္ဗေလောကုတ္တရေ ဟောန္တိ၊ န ဝါ သင်္ကပ္ပဝိတိယော။
လောကီယေပိ ယထာယောဂံ၊ ဆဗ္ဗိသုဒ္ဓိပဝတ္တိယံ။

သဗ္ဗသင်္ဂဟ

၄၂။ သဗ္ဗသင်္ဂဟေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓော ဝေဒနာက္ခန္ဓော
သညာက္ခန္ဓော သင်္ခါရက္ခန္ဓော ဝိညာဏက္ခန္ဓော။

၄၃။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော ဝေဒနုပါဒါ-
နက္ခန္ဓော သညုပါဒါနက္ခန္ဓော သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓော ဝိညာဏု-
ပါဒါနက္ခန္ဓော။

၄၄။ ဒွါဒသာယတနာနိ စက္ခာယတနံ သောတာယတနံ
ဃာနာယတနံ ဇိဝှါယတနံ ကာယာယတနံ မနာယတနံ ရူပါယ-
တနံ သဗ္ဗါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖောဠဗ္ဗာယတနံ
ဓမ္မာယတနံ။

၄၅။ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော စက္ခုဓာတု သောတဓာတု
ဃာနဓာတု ဇိဝှါဓာတု ကာယဓာတု ရူပဓာတု သဗ္ဗဓာတု ဂန္ဓ-
ဓာတု ရသဓာတု ဖောဠဗ္ဗဓာတု စက္ခုဝိညာဏဓာတု သောတ-
ဝိညာဏဓာတု ဃာနဝိညာဏဓာတု ဇိဝှါဝိညာဏဓာတု
ကာယဝိညာဏဓာတု မနောဓာတု ဓမ္မဓာတု မနောဝိညာဏ-
ဓာတု။

၄၆။ စက္ကာရိ အရိယသစ္စာနိ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ဒုက္ခသမု-
ဒယော အရိယသစ္စံ၊ ဒုက္ခနိရောဓော အရိယသစ္စံ၊ ဒုက္ခနိရောဓ-
ဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။

၄၇။ ဣတ္ထ ပန စေတသိကသုခုမရူပနိဗ္ဗာနဝသေန ကျေန-
သတ္တတိ ဓမ္မာ ဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတူတိ သင်္ခံ ဂစ္ဆန္တိ။

၄၈။ မနာယတနမေဝ သတ္တဝိညာဏဓာတုဝသေန ဘိဇ္ဇတိ။

၄၉။ ရူပဉ္စ ဝေဒနာ သညာ၊ သေသစေတသိကာ တထာ။
ဝိညာဏမိတိ ပဉ္စေတေ၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာတိ ဘာသိတာ။

- ၅၀။ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာတိ၊ တထာ တေဘူမကာ မတာ။
ဘေဒါဘာဝေန နိဗ္ဗာနံ၊ ခန္ဓသင်္ဂဟနိဿဉ္စ။
- ၅၁။ ဒွါရာရမ္မဏဘေဒေန၊ ဘဝန္တာယတနာနိ စ။
ဒွါရာလမ္မတဒုပ္ပန္န-ပရိယာယေန ဓာတုယော။
- ၅၂။ ဒုက္ခံ တေဘူမကံ ဝဉ္စ၊ တဏှာ သမုဒယော အဝေ။
နိရောဓော နာမ နိဗ္ဗာနံ၊ မဂ္ဂေါ လောကုတ္တရော မတော။
- ၅၃။ မဂ္ဂယုတ္တာ ဇလာ စေဝ၊ စတုသစ္စဝိနိဿဉ္စ။
ဣတိ ပဉ္စပုဘေဒေန၊ ပဝုတ္တော သဗ္ဗသင်္ဂဟော။

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟေ သမုစ္စယသင်္ဂဟဝိဘာဝေါ နာမ
သတ္တမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

ဂ-ပစ္စယပရိစ္ဆေဒ

- ၁။ ယေသံ သင်္ခတဓမ္မာနံ၊ ယေ ဓမ္မာ ပစ္စယာ ယထာ။
တံ ဝိဘာဝမိဟေဒါနိ၊ ပဝက္ခာမိ ယထာရဟံ။
- ၂။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယော ပဋ္ဌာနနယော စေတိ ပစ္စယသင်္ဂ-
ဟော ဒုဝိဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။
- ၃။ တတ္ထ တဗ္ဘာဝဘာဝိဘာဝါကာရမတ္တောပလက္ခိတော
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယော၊ ပဋ္ဌာနနယော ပန အာဟစ္စပစ္စယဋ္ဌိတိ-
ဗာရက္ခ ပဝုစ္စတိ၊ ဥဘယံ ပန ဝေါမိဿေတွာ ပပဉ္စေန္တိ အာစရိယာ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယ

- ၄။ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊
ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဋ္ဌာယတနံ၊
သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဇဿော၊ ဇဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒ-
နာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ

ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ သောက-
ပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဧဝမေတဿ
ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိတိ အယမေတ္ထ
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယော။

၅။ တတ္ထ တယော အဒ္ဓါ ဒွါဒသင်္ဂါနိ ဝိသတာကာရာ တိသန္ဓိ
စတုသင်္ခေပါ တိဏိ ဝဇ္ဇာနိ ဒွေ မူလာနိ စ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၆။ ကထံ? အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ အတိတော အဒ္ဓါ၊ ဇာတိဇရာ-
မရဏံ အနာဂတော အဒ္ဓါ၊ မဇ္ဈေ အဋ္ဌ ပစ္စုပ္ပန္နော အဒ္ဓါတိ
တယော အဒ္ဓါ။

၇။ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာ ဝိညာဏံ နာမရူပံ သဋ္ဌာယတနံ ဖဿော
ဝေဒနာ တဏှာ ဥပါဒါနံ ဘဝေါ ဇာတိ ဇရာမရဏန္တိ
ဒွါဒသင်္ဂါနိ။

၈။ သောကာဒိဝစနံ ပနေတ္ထ နိဿန္တုလနိဒဿနံ။

၉။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရဂ္ဂဟဏေန ပနေတ္ထ တဏှုပါဒါနဘဝါဝိ
ဂဟိတာ ဘဝန္တိ၊ တထာ တဏှုပါဒါနဘဝဂ္ဂဟဏေန စ
အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ၊ ဇာတိဇရာမရဏဂ္ဂဟဏေန စ ဝိညာဏာဒိ-
လပဉ္စကမေဝ ဂဟိတန္တိ ကတွာ—

၁၀။ အတိတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စ၊ ဣဒါနိ ဖလပဉ္စကံ။
ဣဒါနိ ဟေတဝေါ ပဉ္စ၊ အာယတိံ ဖလပဉ္စကန္တိ။
ဝိသတာကာရာ တိသန္ဓိ စတုသင်္ခေပါ စ ဘဝန္တိ။

၁၁။ အဝိဇ္ဇာတဏှုပါဒါနာ စ ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဘဝသင်္ခါ-
တော ဘဝေကဒေသော သင်္ခါရာ စ ကမ္မဝဋ်၊ ဥပပတ္တိဘဝသင်္ခါ-
တော ဘဝေကဒေသော အဝသေသာ စ ဝိပါကဝဋ် တိဏိ
ဝဇ္ဇာနိ။

၁၂။ အဝိဇ္ဇာတဏှာဝသေန ဒွေ မူလာနိ စ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၁၃။ တေသမေဝ စ မူလာနံ၊ နိရောဓေန နိရုဇ္ဈတိ။
 ဇရာမရဏမုစ္ဆာယ၊ ဝိဋ္ဌိတာနမဘိက္ခုသော။
 အာသဝါနံ သမုပ္ပါဒါ၊ အဝိဇ္ဇာ စ ပဝတ္တတိ။
 ဝဋ္ဋမာဗန္ဓမိစ္ဆေဝံ၊ တေဘူမကမနာဒိကံ။
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ပဋ္ဌပေသိ မဟာမုနိ။

ပဌာနနယ

၁၄။ ဟေတုပစ္စယော အာရမ္မဏပစ္စယော အဓိပတိပစ္စ-
 ယော အနန္တရပစ္စယော သမနန္တရပစ္စယော သဟဇာတပစ္စယော
 အညမညပစ္စယော နိဿယပစ္စယော ဥပနိဿယပစ္စယော ပုရေ-
 ဇာတပစ္စယော ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော အာသေဝနပစ္စယော ကမ္မ-
 ပစ္စယော ဝိပါကပစ္စယော အာဟာရပစ္စယော ဣန္ဒြိယပစ္စယော
 ဈာနပစ္စယော မဂ္ဂပစ္စယော သမ္ပယုတ္တပစ္စယော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စ-
 ယော အတ္တိပစ္စယော နတ္တိပစ္စယော ဝိဂတပစ္စယော အဝိဂတ-
 ပစ္စယောတိ အယမေတ္ထ ပဌာနနယော။

၁၅။ ဆော နာမံ တု နာမဿ၊ ပဉ္စော နာမရူပိနံ။
 ကေော ပုန ရူပဿ၊ ရူပံ နာမဿ စေကော။
 ပညတ္တိနာမရူပါနိ၊ နာမဿ ဒုဝိော ဒွယံ။
 ဒွယဿ နဝော စေတိ၊ ဆဗ္ဗိော ပစ္စယာ ကထံ ?

၁၆။ အနန္တရနိရုဇ္ဈါစိတ္တစေတသိကာ မ္မော ပဋုပ္ပန္နာနံ စိတ္တ-
 စေတသိကာနံ မ္မောနံ အနန္တရသမနန္တရနတ္ထိဝိဂတဝသေန၊
 ပုရိမာနိ ဇေနာနိ ပစ္ဆိမာနံ ဇေနာနံ အာသေဝနဝသေန၊ သဟ-
 ဇာတာ စိတ္တစေတသိကာ မ္မော အညမညံ သမ္ပယုတ္တဝသေနတိ
 စ ဆော နာမံ နာမဿ ပစ္စယော ဟောတိ။

၁၇။ ဟေတုဈာနင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါနိ သဟဇာတာနံ နာမရူပါနံ
 ဟေတာဒိဝသေန၊ သဟဇာတာ စေတနာ သဟဇာတာနံ နာမ-
 ရူပါနံ၊ နာနာက္ခဏိကာ စေတနာ ကမ္မဘိနိဗ္ဗတ္တာနံ နာမရူပါနံ
 ကမ္မဝသေန၊ ဝိပါကက္ခန္ဓာ အညမညံ သဟဇာတာနံ ရူပါနံ

ဝိပါကဝသေနေတိ ဝ ပဉ္စမော နာမံ နာမရူပါနံ ပစ္စယော
ဟောတိ။

၁၈။ ပစ္ဆာဇာတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပုရေဇာတဿ
ဣမဿ ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတဝသေနေတိ ဧကောဝ နာမံ
ရူပဿ ပစ္စယော ဟောတိ။

၁၉။ ဆဝတ္ထုနိ ပဝတ္တိယံ သတ္တန္တံ ဝိညာဏဓာတုနံ၊ ပဉ္စာ-
ရမ္ပဏာနိ ဝ ပဉ္စဝိညာဏဝိတိယာ ပုရေဇာတဝသေနေတိ ဧက-
ောဝ ရူပံ နာမဿ ပစ္စယော ဟောတိ။

၂၀။ အာရမ္ပဏဝသေန ဥပနိဿယဝသေနေတိ ဝ ဒုဝိဓော
ပညတ္တိနာမရူပါနိ နာမဿေဝ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။

၂၁။ တတ္ထ ရူပါဒိဝသေန ဆဗ္ဗိဓံ ဟောတိ အာရမ္ပဏံ။

၂၂။ ဥပနိဿယော ပန တိဝိဓော ဟောတိ အာရမ္ပဏူပ-
နိဿယော အနန္တရူပနိဿယော ပကတူပနိဿယော စေတိ။

၂၃။ တတ္ထ အာရမ္ပဏမေဝ ဂရုကတံ အာရမ္ပဏူပနိဿယော။

၂၄။ အနန္တရနိရုဒ္ဓါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ အနန္တရူပ-
နိဿယော။

၂၅။ ရာဂါဒယော ပန ဓမ္မာ သဒ္ဓါဒယော ဝ သုခံ ဒုက္ခံ
ပုဂ္ဂလော ဘောဇနံ ဥတု သေနာသနဉ္စ ယထာရဟံ အဇ္ဈတ္တဉ္စ
ဗဟိဒ္ဓါ ဝ ကုသလာဒိဓမ္မာနံ၊ ကမ္မံ ဝိပါကာနန္တိ ဝ ဗဟုဓာ
ဟောတိ ပကတူပနိဿယော။

၂၆။ အဓိပတိသဟဇာတအညမညနိဿယအာဟာရဣန္ဒြိယ-
ဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတဝသေနေတိ ယထာရဟံ နဝော နာမ-
ရူပါနိ နာမရူပါနံ ပစ္စယာ ဘဝန္တိ။

၂၇။ တတ္ထ ဂရုကတမာရမ္ပဏံ အာရမ္ပဏာဓိပတိဝသေန
နာမာနံ၊ သဟဇာတာဓိပတိ စတုဗ္ဗိဓောဝိ သဟဇာတဝသေန
သဟဇာတာနံ နာမရူပါနန္တိ ဝ ဒုဝိဓော ဟောတိ အဓိပတိ-
ပစ္စယော။

၂၈။ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ အညမညံ သဟဇာတရူပါနဉ္စ၊
မဟာဘူတာ အညမညံ ဥပါဒါရူပါနဉ္စ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထု-
ရိပါကာ အညမညန္တိ စ တိရိစ္ဆော ဟောတိ သဟဇာတ-
ပစ္စယော။

၂၉။ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ အညမညံ၊ မဟာဘူတာ
အညမညံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုရိပါကာ အညမညန္တိ စ တိရိစ္ဆော
ဟောတိ အညမညပစ္စယော။

၃၀။ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ အညမညံ သဟဇာတရူပါနဉ္စ၊
မဟာဘူတာ အညမညံ ဥပါဒါရူပါနဉ္စ၊ ဆ ဝတ္ထုနိ သတ္တန္တံ
ဝိညာဏဓာတုနန္တိ စ တိရိစ္ဆော ဟောတိ နိဿယပစ္စယော။

၃၁။ ကမဠိကာရော အာဟာရော ဣမဿ ကာယဿ၊
အရူပိနော အာဟာရာ သဟဇာတာနံ နာမရူပါနန္တိ စ ဒုရိစ္ဆော
ဟောတိ အာဟာရပစ္စယော။

၃၂။ ပဉ္စ ပဿာဒါ ပဉ္စန္တံ ဝိညာဏာနံ၊ ရူပဇီဝိတိဋ္ဌိယံ
ဥပါဒိန္တရူပါနံ၊ အရူပိနော ဣဋ္ဌိယာ သဟဇာတာနံ နာမရူပါနန္တိ
စ တိရိစ္ဆော ဟောတိ ဣဋ္ဌိယပစ္စယော။

၃၃။ ဩက္ခန္တိက္ခဏေ ဝတ္ထု ရိပါကာနံ၊ စိတ္တစေတသိကာ
ဓမ္မာ သဟဇာတရူပါနံ သဟဇာတဝသေန၊ ပစ္ဆာဇာတာ
စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ
ပစ္ဆာဇာတဝသေန၊ ဆ ဝတ္ထုနိ ပဝတ္တိယံ သတ္တန္တံ ဝိညာဏဓာတုနံ
ပုရေဇာတဝသေနတိ စ တိရိစ္ဆော ဟောတိ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော။

၃၄။ သဟဇာတံ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတဉ္စ သဗ္ဗတာ။
ကမဠိကာရော အာဟာရော၊ ရူပဇီဝိတမိစ္စယန္တိ—

ပဉ္စဝိစ္ဆော ဟောတိ အတ္ထိပစ္စယော အဝိဂတပစ္စယော စ။

၃၅။ အာရမ္မဏူပနိဿယကမ္မတ္ထိပစ္စယေသု စ သဗ္ဗေဝိ
ပစ္စယာ သမောဓာနံ ဂစ္ဆန္တိ။

၃၆။ သဟဇာတရူပန္တိ ပနေတ္ထ သဗ္ဗတ္ထာပိ ပဝတ္တေ စိတ္တ-
သမုဋ္ဌာနာနံ၊ ပဋိသန္ဓိယံ ကုသတ္တာရူပါနဉ္စ ဝသေန ဒုဝိဓံ
ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃၇။ ဣတိ တေကာလိကာ ဓမ္မာ၊ ကာလမုတ္တာ စ သမ္ဘဝါ။
အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ သင်္ခတာသင်္ခတာ တထာ။

ပညတ္တိနာမရူပါနံ၊ ဝသေန တိဝိဓော ဌိတာ။
ပစ္စယာ နာမ ပဋ္ဌာနေ၊ စတုရိသတိ သဗ္ဗထာ။

၃၈။ တတ္ထ ရူပဓမ္မာ ရူပက္ခန္ဓောဝ၊ စိတ္တစေတသိကသင်္ခါတာ
စတ္တာရော အရူပိနော ခန္ဓာ၊ နိဗ္ဗာနဉ္စေတိ ပဉ္စဝိဓေ အရူပန္တိ စ
နာမန္တိ စ ပဝုစ္စတိ။

ပညတ္တိဘေဒ

၃၉။ တတော အဝသေသာ ပညတ္တိ ပန ပညာပိယတ္တာ
ပညတ္တိ၊ ပညာပနတော ပညတ္တိတိ စ ဒုဝိဓော ဟောတိ။

၄၀။ ကထံ? တံဘိက္ခုဘဝိပရိဏာမာကာရမုပါဒါယ တထာ
တထာ ပညတ္တာ ဘူမိပဗ္ဗတာဒိကာ၊ သမ္ဘာရသန္တိဝေသာကာရ-
မုပါဒါယ ဂေဟရထသကဋ္ဌာဒိကာ၊ ခန္ဓပဉ္စကမုပါဒါယ ပုရိသ-
ပုဂ္ဂလာဒိကာ၊ စန္ဒာဝဋ္ဋနာဒိကမုပါဒါယ ဒိသာကာလာဒိကာ၊
အသမ္မုဋ္ဌာကာရမုပါဒါယ ကူပဂုဟာဒိကာ၊ တံဘိက္ခုတနိမိတ္တံ
ဘာဝနာဝိသေသဉ္စ ဥပါဒါယ ကသိဏနိမိတ္တာဒိကာ စေတိ
ဝေမာဒိပ္ပဘေဒါပန ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနာပိ အတ္တစ္ဆာယာ-
ကာရေန စိတ္တုပ္ပါဒါနမာရမ္မဏဘူတာ တံ တံ ဥပါဒါယ
ဥပနိဓာယ ကာရဏံ ကတော တထာ တထာ ပရိကပ္ပိယမာနာ
သင်္ခါယတိ သမညာယတိ ဝေါဟရိယတိ ပညာပိယတိတိ
ပညတ္တိတိ ပဝုစ္စတိ။ အယံ ပညတ္တိ ပညာပိယတ္တာ ပညတ္တိ နာမ။

၄၁။ ပညာပနတော ပညတ္တိ ပန နာမနာမကမ္မာဒိ-
နာမေန ပရိဒီပိတာ၊ သာ ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ၊ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ၊

ဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ၊ အဝိဇ္ဇမာနေန ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ၊
ဝိဇ္ဇမာနေန ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ၊ အဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ
စေတိ ဆဗ္ဗိဓာ ဟောတိ။

၄၂။ တတ္ထ ယဒါ ပန ပရမတ္ထတောဝိဇ္ဇမာနံ ရူပဝေဒနာဒိ°
တောယ ပညာပေန္တိ၊ တဒါယံ ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ။ ယဒါ ပန
ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနံ ဘူမိပဗ္ဗတာဒိ° တောယ ပညာပေန္တိ၊
တဒါယံ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိတိ ပဝုစ္စတိ။ ဥဘိန္တံ ပန ဝေါမိဿ-
ကဝသေန သေသာ ယထာက္ကမံ ဆဋ္ဌဘိညော၊ ဣတ္ထိသဒ္ဓေါ၊
စက္ခုဝိညာဏံ၊ ရာဇပုတ္တောတိ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၄၃။ ဝစီသောသာနုသာရေန၊ သောတဝိညာဏဝိတိယာ။
ပဝတ္တာနန္တရုပ္ပန္တ-မနောဒွါရဿ ဂေါစရာ။

အတ္တာ ယဿာနုသာရေန၊ ဝိညာယန္တိ တတော ပရံ။
သာယံ ပညတ္တိ ဝိညေယျာ၊ လောကသင်္ကေတနိမ္မိတာ။

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟေ ပစ္စယသင်္ဂဟဝိဘာဂေါ နာမ
အဋ္ဌမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၉-ကမ္မဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒ

၁။ သမထဝိပဿနာနံ၊ ဘာဝနာနမိတော ပရံ။
ကမ္မဋ္ဌာနံ ပဝက္ခာမိ၊ ဒုဝိဓမ္မိ ယထာက္ကမံ။

သမထကမ္မဋ္ဌာန

၂။ တတ္ထ သမထသင်္ဂဟေ တာဝ ဒသ ကသိကာနိ၊ ဒသ
အသုဘာ၊ ဒသ အနုဿတိယော၊ စတသော အပ္ပမညာယော၊
ကော သညာ၊ ဧကံ ဝဝတ္တာနံ၊ စတ္တာရော အာရုပ္ပါ စေတိ
သတ္တဝိဓေန သမထကမ္မဋ္ဌာနသင်္ဂဟော။

စရိတဘေဒ

၃။ ရာဂစရိတာ ဒေါသစရိတာ မောဟစရိတာ သဒ္ဓါစရိ-
တာ ဗုဒ္ဓိစရိတာ ဝိတက္ကစရိတာ စေတိ ဆဗ္ဗဓေန စရိတ-
သင်္ဂဟော။

ဘာဝနာဘေဒ

၄။ ပရိကမ္မဘာဝနာ ဥပစာရဘာဝနာ အပ္ပနာဘာဝနာ
စေတိ တိဿော ဘာဝနာ။

နိမိတ္တဘေဒ

၅။ ပရိကမ္မနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဉ္ဇေတိ တိဏိ
နိမိတ္တာနိ စ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၆။ ကထံ? ပထဝီကသိဏံ အာပေါကသိဏံ တေဇော-
ကသိဏံ ဝါယောကသိဏံ နီလကသိဏံ ပီတကသိဏံ လောဟိ-
တကသိဏံ သြဝါတကသိဏံ အာကာသကသိဏံ အာလောက-
ကသိဏဉ္ဇေတိ ဣမာနိ စသ ကသိဏာနိ နာမ။

၇။ ဥဒ္ဓါမာတကံ ဝိနီလကံ ဝိပုဗ္ဗကံ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကံ ဝိက္ခာယိတကံ
ဝိက္ခိတ္တကံ ဟတဝိက္ခိတ္တကံ ဇောဟိတကံ ပုဋ္ဌဝကံ အဋ္ဌိကဉ္ဇေတိ
ဣမေ စသ အသုဘာ နာမ။

၈။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဓမ္မာနုဿတိ သံဃာနုဿတိ သီလာ-
နုဿတိ စာဂါနုဿတိ ဒေဝတာနုဿတိ ဥပသမာနုဿတိ
မရဏာနုဿတိ ကာယဂတာသဟိ အာနာပါနုဿတိ စေတိ
ဣမာ စသ အနုဿတိဇ္ဇော နာမ။

၉။ မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာ စေတိ ဣမာ
တေဿော အပ္ပမညာယော နာမ၊ မြဟ္မဝိဟာရေတိ စ ပဝုစ္စတိ။

၁၀။ အာဟာရေပဋိကူလသညာ ကော သညာ နာမ။

၁၁။ စတုဓာတုဝဇ္ဇောနံ ဇေ ဝေတ္တာနံ နာမ။

၁၂။ အာကာသာနဉ္စာယတနာဒယော စတ္တာဓော အာရုပ္ပါ
နာမာတိ သဗ္ဗထာပိ သမထနိဋ္ဌေသေ စတ္တာလီသ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ
ဘဝန္တိ။

သပ္ပါယဘေဒ

၁၃။ စရိတာသု ပန ဒသ အသုဘာ ကာယဂတာသတိ-
သင်္ခါတာ ကောဋ္ဌာသဘာဝနာ စ ရာဂစရိတဿ သပ္ပါယာ။

၁၄။ စတဿော အပ္ပမညာယော နီလာဒီနိ စ စတ္တာရိ
ကသိဏာနိ ဒေါသစရိတဿ။

၁၅။ အာနာပါနံ မောဟစရိတဿ ဝိတက္ကစရိတဿ စ။

၁၆။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒယော ဆ သပ္ပါစရိတဿ။

၁၇။ မရဏဥပသမသညာဝဝတ္ထာနာနိ ဗုဒ္ဓိစရိတဿ။

၁၈။ သေသာနိ ပန သဗ္ဗာနိပိ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ သဗ္ဗေသဋ္ဌိ
သပ္ပါယာနိ၊ တတ္ထာပိ ကသိဏေသု ပုထုလံ မောဟစရိတဿ၊
ခုဒ္ဓကံ ဝိတက္ကစရိတဿေဝါတိ။

အယမေတ္ထ သပ္ပါယဘေဒေါ။

ဘာဝနာဘေဒ

၁၉။ ဘာဝနာသု သဗ္ဗတ္ထာပိ ပရိကမ္မဘာဝနာ လပတ္တတေဝ၊
ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒီသု အဋ္ဌသု သညာဝဝတ္ထာနေသု စာတိ ဒသသု
ကမ္မဋ္ဌာနေသု ဥပစာရဘာဝနာဝ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ နတ္ထိ အပ္ပနာ။

၂၀။ သေသေသု ပန သမတိသကမ္မဋ္ဌာနေသု အပ္ပနာ-
ဘာဝနာပိ သမ္ပဇ္ဇတိ။

၂၁။ တတ္ထာပိ ဒသ ကသိဏာနိ အာနာပါနဉ္စ ပဉ္စက-
ဇ္ဈာနိကာနိ၂။

၉-ကမ္မဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒ

၆၁

၂၂။ ဒသ အသုဘာ ကာယဂတာသတိ စ ပဌမဇ္ဈာန်ကာ။

၂၃။ မေတ္တာဒယော တယော စတုက္ကဇ္ဈာန်ကာ။

၂၄။ ဥပေက္ခာ ပဉ္စမဇ္ဈာန်ကာတိ ဆဗ္ဗိသတိ ရူပါဝစရ-
ဇ္ဈာန်ကာနိ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ။

၂၅။ စတ္တာရော ပန အာရုပ္ပါ အာရုပ္ပဇ္ဈာန်ကာတိ။

အယမေတ္တ ဘာဝနာဘေဒေါ။

ဂေါစရတေဒ

၂၆။ နိမိတ္တေသု ပန ပရိကမ္မနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဉ္စ သမ္ပတ္တာပိ
ယထာရဟံ ပရိယာယေန လဗ္ဘန္တေ။

၂၇။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပန ကသိကာသုဘကောဋ္ဌာသ-
အာနာပါနေသ္မေဝ လဗ္ဘတိ၊ တတ္ထ ဟိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တမာရဗ္ဗ
ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိ စ ပဝတ္တန္တိ။

၂၈။ ကထံ? အာဒိကမ္ပိကဿ ဟိ ပထဝီမဏ္ဍလာဒီသု နိမိတ္တံ
ဥဂ္ဂက္ခန္ဓဿ တမာရမ္ပဏံ ပရိကမ္မနိမိတ္တန္တိ ပဝုစ္စတိ၊ သာ စ
ဘာဝနာ ပရိကမ္မဘာဝနာ နာမ။

၂၉။ ယဒါ ပန တံ နိမိတ္တံ စိတ္တေန သမုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ၊
စက္ခုနာ ပဿန္တဿေဝ မနောဒွါရဿ အာပါယမာဂတံ၊ တဒါ
တမေဝါရမ္ပဏံ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ နာမ၊ သာ စ ဘာဝနာ သမာဓိယတိ။

၃၀။ တထာသမာဟိတဿ ပနေတဿ တတော ပရံ
တသ္မိံ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ ပရိကမ္မသမာဓိနာ ဘာဝနမနုယုဉ္စန္ဓဿ
ယဒါ တပ္ပဋိဘာဂံ ဝတ္ထုဓမ္မဝိမုစ္စိတံ ပညတ္တိသင်္ခါတံ ဘာဝနာမယ-
မာရမ္ပဏံ စိတ္တေ သန္နိသိန္နံ သမပ္ပိတံ ဟောတိ၊ တဒါ တံ
ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ သမုပ္ပန္တန္တိ ပဝုစ္စတိ။

၃၁။ တတော ပဋ္ဌာယ ပရိပန္နိဝိပ္ပဟိနာ ကာမာဝစရ-
သမာဓိသင်္ခါတာ ဥပစာရဘာဝနာ နိပ္ပန္နာ နာမ ဟောတိ။

၃၂။ တတော ပရံ တမေဝ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဥပစာရ-
သမာဓိနာ သမာသေဝန္တဿ ရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာနမပေတိ။

၃၃။ တတော ပရံ တမေဝ ပဌမဇ္ဈာနံ အာဝဇ္ဇနံ သမာပဇ္ဇနံ
အဓိဋ္ဌာနံ ဝုဋ္ဌာနံ ပစ္စဝေက္ခဏာ စေတိ ဣမာဟိ ပဉ္စဟိ ဝသိတာဟိ
ဝသိဘူတံ ကတွာ ဝိတက္ကာဒိကမောဋ္ဌာရိကံ^၁ ပဟာနာယ
ဝိစာရာဒိသုခုမဂ်ပုတ္တိယာ ပဒဟတော ယထာက္ကမံ ဒုတိယ-
ဇ္ဈာနာဒယော ယထာရဟမပေန္တိ။

၃၄။ ဣစ္စေဝံ ပဏဝိကသိကာဒိသု ဒွါဝိသတိကမ္မဋ္ဌာနေသု
ပဋိဘာဂနိမိတ္တမုပလဗ္ဘတိ။

၃၅။ အဝသေသေသု ပန အပ္ပမညာ သတ္တပညတ္တိယံ
ပဝတ္တန္တိ။

၃၆။ အာကာသဝဇ္ဇိတကသိဏေသု ပန ယံ ကိဉ္စိ ကသိဏံ
ဥပ္ပါဋေတွာ လဒ္ဓမာကာသံ အနန္တဝသေန ပရိကမ္ပံ ကရေန္တဿ
ပဌမာရူပမပေတိ။

၃၇။ တမေဝ ပဌမာရူပဝိညာဏံ အနန္တဝသေန ပရိကမ္ပံ
ကရေန္တဿ ဒုတိယာရူပမပေတိ။

၃၈။ တမေဝ ပဌမာရူပဝိညာဏာဘာဝံ ပန “နတ္ထိ ကိဉ္စိ”တိ
ပရိကမ္ပံ ကရေန္တဿ တတိယာရူပမပေတိ။

၃၉။ တတိယာရူပံ “သန္တမေတံ၊ ပဏီတမေတ”န္တိ ပရိကမ္ပံ
ကရေန္တဿ စတုတ္ထာရူပမပေတိ။

၄၀။ အဝသေသေသု စ ဒသသု ကမ္မဋ္ဌာနေသု ဗုဒ္ဓရုဏာ-
ဒိကမာရမ္ပဏမာရန္တပရိကမ္ပံ ကတွာ တသ္မိံ^၂ နိမိတ္တေ သာရုက-
မုဂ္ဂဟိတေ တတ္ထေဝ ပရိကမ္ပဉ္စ သမာဓိယတိ၊ ဥပစာရေ စ
သမ္ပဇ္ဇတိ။

၉-ကမ္မဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒ

၆၃

၄၁။ အဘိညာဝသေန ပဝတ္တမာနံ ပန ရူပါဝစရပဉ္စမဇ္ဈာနံ
အဘိညာပါဒကပဉ္စမဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ အဓိဋ္ဌေယျာဒိက-
မာဝဇ္ဇေတွာ ပရိကမ္ပံ ကရေန္တဿ ရူပါဒီသု အာရမ္မဏေသု
ယထာရဟမပေတိ။

၄၂။ အဘိညာ စ နာမ—

ဣဒ္ဓိဝိဓံ ဒိဗ္ဗသောတံ၊ ပရစိတ္တဝိဇာနနာ။
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခူတိ ပဉ္စဓာ။
အယမေတ္တ ဂေါစရဘေဒေါ။
နိဋ္ဌိတော စ သမထကမ္မဋ္ဌာနနယော။

ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန ဝိသုဒ္ဓိစောဒ

၄၃။ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနော ပန သီလဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ
ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ
ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိစေတိ သတ္တဝိဇ္ဇေန
ဝိသုဒ္ဓိသင်္ဂဟော။

၄၄။ အနိစ္စလက္ခဏံ ဒုက္ခလက္ခဏံ အနတ္တလက္ခဏဉ္စေတိ
တိဏိ လက္ခဏာနိ။

၄၅။ အနိစ္စာနုပဿနာ ဒုက္ခာနုပဿနာ အနတ္တာနုပဿနာ
စေတိတိဿော အနုပဿနာ။

၄၆။ သမ္မသနဉာဏံ ဥဒယဗျာဓိဉာဏံ ဘဂ်ဉာဏံ ဘယဉာဏံ
အာဒိနဝဉာဏံ နိဗ္ဗိဒါဉာဏံ မုစ္ဆိတုကမျတာဉာဏံ ပဋိသန္နိဉာဏံ
သန္နိရူပေက္ခာဉာဏံ အနုလောမဉာဏဉ္စေတိ ဒသ ဝိပဿနာ-
ဉာဏာနိ။

၄၇။ သုညတော ဝိမောက္ခော၊ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော၊
အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော စေတိ တယော ဝိမောက္ခာ။

၄၈။ သုညတာနုပဿနာ အနိမိတ္တာနုပဿနာ အဂ္ဂဏိဟိ-
တာနုပဿနာ စေတိ တိဏိ ဝိမောက္ခမုခါနိ စ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၄၉။ ကထံ? ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ
အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ပစ္စယသန္တိသိတသီလဉ္စေတိ စတုပါရိ-
သုဒ္ဓိသီလံ သီလဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

၅၀။ ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိ စေတိ ဒုဝိဇ္ဇောဝိ-
သမာဓိ ဝိတ္တဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

၅၁။ လက္ခဏရသပစ္စုပ္ပန်ပဒဋ္ဌာနဝသေန နာမရူပ-
ပရိဂ္ဂဟော ဝိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

၅၂။ တေသမေဝ စ နာမရူပါနံ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော ကင်္ခါ-
ဝိတရုဏဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

၅၃။ တတော ပရံ ပန တထာပရိဂ္ဂဟိတေသု သပ္ပစ္စယေသု
တေဘူမကသင်္ခါရေသု အတိတာဒိဘေဒဘိန္နေသု ခန္ဓာဒိနယ-
မာရဗ္ဗ ကလာပဝသေန သင်္ခိပိတွာ “အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန၊ ဒုက္ခံ
ဘယဋ္ဌေန၊ အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာ”တိ အဗ္ဗါနဝသေန
သန္တတိဝသေန ခဏဝသေန ဝါ သမ္ပသနဉာဏေန လက္ခဏတ္ထယံ
သမ္ပသန္တဿ တေသွေဝ ပစ္စယဝသေန ခဏဝသေန စ ဥဒယဗ္ဗယ-
ဉာဏေန ဥဒယဗ္ဗယံ သမနုပဿန္တဿ စ—

“ဩဘာသော ဝီတိ ပဿဒ္ဓိ၊ အဓိမောက္ခော စ ပဂ္ဂဟော။
သုခံ ဉာဏမုပ္ပဋာန-မုပေက္ခာ စ နိကန္တိ စေ”တိ—

ဩဘာသာဒိဝိပဿနပတ္တိလေသပရိပန္နပရိဂ္ဂဟဝသေန မဂ္ဂါ-
မဂ္ဂလက္ခဏဝဝတ္ထာနံ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

၅၄။ တထာ ပရိပန္နဝိမုတ္တဿ ပန တဿ ဥဒယဗ္ဗယ-
ဉာဏတော ပဋ္ဌာယ ယာဝါနုလောမာ တိလက္ခဏံ ဝိပဿနာ-
ပရမ္ပရာယ ပရိပဇ္ဇန္တဿ နဝ ဝိပဿနာဉာဏာနိ ဓန္ဒိဝေါဉာဏ-
ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

၉-ကမ္မဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒ

၆၅

၅၅။ တဿေဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တဿ ပန ဝိပဿနာပရိပါကမာဂမ္မ “ဣဒါနိ အပ္ပနာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ ဘဝင်္ဂံ ဝေါတ္ထိန္ဒိတော ဥပ္ပန္နမနော-
ဒ္ဓါရာဇနာနန္တရံ ဒွေ တိဏိ ဝိပဿနာစိတ္တာနိ ယံ ကိဉ္စ အနိစ္စာဒိ-
လက္ခဏမာရန္တ ပရိကမ္မောပစာရာနုလောမနာမေန ပဝတ္တန္တိ။

၅၆။ ယာ သိခါပုတ္တာ၊ သာ သာနုလောမာ သင်္ခါရပေက္ခာ
ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာတိ စ ပဝုစ္စတိ။

၅၇။ တတော ပရံ ဂေါတြဘူမိတ္ထံ နိဗ္ဗာနမာလမ္ပိတော ပုထု-
ဇ္ဇနဂေါတ္တမဘိဘဝန္တံ၊ အရိယဂေါတ္တမဘိသမ္ဘောန္တဉ္စ ပဝတ္တတိ။

၅၈။ တဿာနန္တရမေဝ မဂ္ဂေါ ဒုက္ခသစ္စံ ပရိဇာနန္တော၊
သမုဒယသစ္စံ ပဇဟန္တော၊ နိရောဓသစ္စံ သတ္ထိကရောန္တော၊ မဂ္ဂသစ္စံ
ဘာဝနာဝသေန အပ္ပနာဝိထိမောတရတိ။

၅၉။ တတော ပရံ ဒွေ တိဏိ ဖလစိတ္တာနိ ပဝတ္တိတော-
ဘဝင်္ဂပါတောဝ ဟောတိ၊ ပုန ဘဝင်္ဂံ ဝေါတ္ထိန္ဒိတော ပစ္စဝေက္ခဏ-
ဉာဏာနိ ပဝတ္တန္တိ။

၆၀။ မဂ္ဂံ ဖလဉ္စ နိဗ္ဗာနံ၊ ပစ္စဝေက္ခတိ ပဏှိတော။
ဟိနေ ကိလေသေ သေသေ စ၊ ပစ္စဝေက္ခတိ ဝါန ဝါ။
ဆဗ္ဗိသုဒ္ဓိကမေနေဝံ၊ ဘာဝေတဗ္ဗော စတုပ္ပိဓော။
ဉာဏဒဿနဗိသုဒ္ဓိ၊ နာမ မဂ္ဂေါ ပဝုစ္စတိ။
အယမေတ္ထ ဝိသုဒ္ဓိဘေဒေါ။

ဝိမောက္ခဘေဒ

၆၁။ တတ္ထ အနတ္တာနုပဿနာ အတ္တာဘိနိဝေသံ မုဉ္ဇန္တိ
သုညတာနုပဿနာ နာမ ဝိမောက္ခမုခံ ဟောတိ။

၁-ပဝတ္တိတော နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တတော ဖရံ (သိ)

၆၂။ အနိစ္စာနုပဿနာ ဝိပလ္လာသနိမိတ္တံ မုဉ္ဇန္တိ အနိမိတ္တာ-
နုပဿနာ နာမ။

၆၃။ ဒုက္ခာနုပဿနာ တဏှာပဏိမိံ မုဉ္ဇန္တိ အပ္ပဏိဟိ-
တာနုပဿနာ နာမ။

၆၄။ တဿှာ ယဒိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ အနတ္တတော
ဝိပဿတိ၊ သုညတော ဝိမောက္ခော နာမ ဟောတိ မဂ္ဂေါ။

၆၅။ ယဒိ အနိစ္စတော ဝိပဿတိ၊ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော
နာမ။

၆၆။ ယဒိ ဒုက္ခတော ဝိပဿတိ၊ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမော-
က္ခော နာမာတိ စ မဂ္ဂေါ ဝိပဿနာဂမနဝသေန တိဏိ နာမာနိ
လဘတိ၊ တထာ ဖလဉ္စ မဂ္ဂါဂမနဝသေန မဂ္ဂဝိတိယံ။

၆၇။ ဖလသမာပတ္တိဝိတိယံ ပန ယထာဝုတ္တနယေန ဝိပဿ-
န္တာနံ ယထာသကဖလမုပ္ပဇ္ဇမာနန္တိ ဝိပဿနာဂမနဝသေနော
သုညတာဒိဝိမောက္ခောတိ စ ပဝုစ္စတိ၊ အာရမ္မဏဝသေန ပန
သရသဝသေန စ နာမတ္ထယံ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗေသန္တိ သမမေဝ စ။

အယမေတ္ထ ဝိမောက္ခဘေဒေါ။

ပုဂ္ဂလဘေဒ

၆၈။ ဧတ္ထ ပန သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ ဒိဋ္ဌိဝိစိ-
ကိစ္ဆာပဟာနေန ပဟိနာပါယဂမနော သတ္တက္ခတ္တုပရမော
ဆောတာပဇ္ဇော နာမ ဟောတိ။

၆၉။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ
တနုကရတ္တာ ဆဏစါဝေါ နာမ ဟောတိ သင်္ကဒေဝ ဣမံ
လောကံ အာဝန္တော။

၇၀။ အနာဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ ကာမရာဂဗျာပါဒါန-
မနဝသေသပ္ပဟာနေန အနာဂါမီ နာမ ဟောတိ အနာဂန္တာ
ဣတ္ထိ။

၇၁။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ အနဝသေသကိလေသ-
ပ္ပဟာနေန အရဟာ နာမ ဟောတိ ဒိဏာသဝေါ လောကေ
အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျောတိ။

အယမေတ္ထ ပုဂ္ဂလဘေဒေါ။

သမာပတ္တိဘေဒ

၇၂။ ဖလသမာပတ္တိဝိသိယံ^၁ ပနေတ္ထ သဗ္ဗေသမ္ပိ ယထာ-
သကဖလဝသေန သာဝေရဏာဝ။

၇၃။ နိဗ္ဗေသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ ပန အနာဂါမိနဉ္စေဝ
အရဟန္တာနဉ္စ လဗ္ဗတိ၊ တတ္ထ ယထာက္ကမံ ပဌမဇ္ဈာနာဒိမဟ-
ဂ္ဂတသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ တတ္ထ ဂတေ သင်္ခါရဓမ္မေ
တတ္ထ တတ္ထေဝ ဝိပဿန္တော ယာဝ အာကိဉ္စညာယတနံ ဂန္တာ
တတော ပရံ အဓိဋ္ဌေယျာဒိကံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ကတွာ နေဝသညာ-
နာသညာယတနံ သမာပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဒွိန္ဒံ အပ္ပနာဇေနာနံ
ပရတော ဝေါတ္တိဇ္ဇတိ စိတ္တသန္တတိ၊ တတော နိရောသေမာ-
ပန္နော နာမ ဟောတိ။

၇၄။ ဝုဋ္ဌာနကာလေ ပန အနာဂါမိနော အနာဂါမိဖလ-
စိတ္တံ၊ အရဟတော အရဟတ္တဖလစိတ္တံ ကေဝါရမေဝ ပဝတ္တိတွာ
ဘဝင်္ဂပါတော ဟောတိ၊ တတော ပရံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ပဝတ္တတိ။

အယမေတ္ထ သမာပတ္တိဘေဒေါ။

နိဋ္ဌိတော ၈ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနနယော။

၆၈

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

ဥယျောဇန

၇၅။ ဘာဝေတဗ္ဗံ ပနိစ္စေဝံ၊ ဘာဝနာဒ္ဓယမုတ္တမံ။
 ပဋိပတ္တိရသဿာဒံ၊ ပတ္တယန္တေန သာသနေတိ။
 ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟေ ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ဂဟဝိဘာဝေါ နာမ
 နဝမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

နိဝမန

- (က) စာရိတ္တသောဘိတဝိသာလကုလောဒယေန၊
 သဒ္ဓါဘိဝုဗ္ဗပရိသုဒ္ဓရဏောဒယေန။
 နဗ္ဗဒ္ဓယေန^၁ ပဏိဓာယ ပရာနုကမ္ပံ၊
 ယံ ပတ္တိတံ ပကရဏံ ပရိနိဋ္ဌိတံ တံ။
- (ခ) ပုညေန တေန ဝိပုလေန တု မူလသောမံ။
 ညောဓိဝါသ'မုဒိတောဒိတ'မာယုကန္တံ^၂။
 ပညာဝဒါတဂုဏသောဘိတလဋ္ဌိဘိက္ခူ၊
 မညန္တ၊ ပုညဝိဘဝေါဒယမင်္ဂလာယ။

ဣတိ အနုရုဒ္ဓါစရိယေန ရဝိတံ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံ နာမ ပကရဏံ။

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိဋ္ဌိကာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရန္တကဏ္ဍာ

- (က) ဝိသုဒ္ဓကရုဏာဉာဏံ၊ ဗုဒ္ဓံ သမ္ဗုဒ္ဓပူဇိတံ။
ဓမ္မံ သဒ္ဓမ္မသန္တုတံ၊ နတွာ သံဃံ နိရင်္ဂဏံ။
- (ခ) သာရိပုတ္တံ မဟာထေရံ၊ ပရိယတ္တိဝိသာရဒံ။
ဝန္တိတွာ သိရသာ ဓိရံ၊ ဂရံ ဂါရဝဘာဇနံ။
- (ဂ) ဝဏ္ဏယိဿံ သမာသေန၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံ။
အဘိဓမ္မိကဘိက္ခုနံ၊ ပရံ ပီတိဝိဝေခနံ။
- (ဃ) ပေါရာဏေဟိ အနေကာပိ၊ ကတာ ယာ ပန ဝဏ္ဏနာ။
န တာဟိ သက္ကာ သဗ္ဗတ္ထ၊ အတ္ထော ဝိညာတဝေ ဣဓ။
- (င) တသ္မာ လိနပဒါနေတ္ထ၊ သာဓိပ္ပာယမဟာပယံ။
ဝိဘာဝေန္တော သမာသေန၊ ရစယိဿာမိ ဝဏ္ဏနန္တိ။

ဂန္ထာရန္တကဏ္ဍာဝဏ္ဏနာ

၁။ ပရမဝိစိတ္တနယသမန္တာဂတံ သကသမယသမယန္တရ-
ဂဟနဝိဂ္ဂါဟဏသမတ္ထံ သုဝိမလဝိပုလပညာဝေယျတ္တိယဇနနံ
ပကရဏမိဒမာရတန္တော'ယမာစရိယော ပဌမံ တာဝ ရတနတ္ထ-
ယပဏာမာဘိဓေယျ ကရဏပ္ပကာရ ပကရဏဘိဓာနပယော-
ဇနာနိ ဒသေတုံ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ” န္တုာဒိမာဟ။

ဧတ္ထ ဟိ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ။ အဘိဝါဒိယာ”တိ ဣဓိနာ ရတနတ္ထယပဏာမော ဝုတ္တော။ “အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ”န္တိ ဧတေန အဘိဓမ္မေယျကရဏပ္ပကာရပဏာမရဏာဘိဓာနာနိ အဘိဓမ္မတ္ထာနံ ဣဓ သင်္ဂဟေတဗ္ဗဘာဝဒဿနေန တေသံ ဣဓိနာ သမုဒ္ဓိတေန ပဋိပါဒေတဗ္ဗဘာဝဒီပနတော၊ ဧကတ္ထ သင်္ဂဟေ ကထနာကာရဒီပနတော၊ အတ္ထာရဂတသမညာပရိဒီပနတော စ။ ဓမ္မောဇနံ ပန သင်္ဂဟပဒေန သာမတ္ထိယတော ဒဿိတမေဝ အဘိဓမ္မတ္ထာနံ ဧကတ္ထ သင်္ဂဟေ သတိ တဒုဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဒိဝသေန တေသံ သရူပါဝဓောဓဿ၊ တမ္ဗုလိကာယ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကတ္ထသိပ္ပိယာ အနာယာသေန သံသိဇ္ဈနတော။

တတ္ထ ရတနတ္ထယပဏာမပ္ပယောဇနံ တာဝဗဟုဝေ ပပဉ္စေန္တိ အာစရိယာ၊ ဝိသေသတော ပန အန္တရာယနိဝါရဏံ ပစ္စာသိသန္တိ။ တဏှာ ဟိ ဝုတ္တံ သင်္ဂဟကာရေဟိ “တဿာနဘာဝေန ဟတန္တရာယော”တိ။ ရတနတ္ထယပဏာမော ဟိ အတ္ထတော ပဏာမကိရိယာဘိနိပ္ပုဒိကာ ကုသလစေတနာ၊ သာ စ ဓန္တနေယျဝန္တကာနံ ခေတ္တဇ္ဈာသယသမ္ပဒါဟိ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယဘူတာ ယထာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိနိဗ္ဗိက္ခကဿ ကမ္မဿ အနုဗလပ္ပဒါနဝသေန တန္တိဗ္ဗတ္တိတဝိပါကသန္တတိယာ အန္တရာယကရာနိ ဥပဝိဋ္ဌကဥပစ္စေဒကကမ္မာနိ ပဋိဗ္ဗာဟိတွာ တန္တိဒါနာနံ ယထာဓိပ္ပေတသိပ္ပိဝိဗန္တကာနံ ရောဂါဒိအန္တရာယာနမပ္ပဝတ္တိံ သာဓေတိ။ တဿှာ ပကရဏာရမ္ဘေ ရတနတ္ထယပဏာမကရဏံ ယထာရဉ္စပကရဏဿ အနန္တရာယေန ပရိသမာပနတ္ထဉ္စေဝ သောတုနဉ္စ ဝန္တနာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ ပဋိပတ္တိယာ အနန္တရာယေန ဥဂ္ဂဟဏာဓာရဏာဒိသံသိဇ္ဈနတ္ထဉ္စ။ အဘိဓမ္မေယျကထနံ ပန ဝိဒိတာဘိဓမ္မေယျဿေဝ ဂန္တဿ ဝိညူဟိ ဥဂ္ဂဟဏာဒိဝသေန ပဋိပဋိတဗ္ဗဘာဝတော။ ကရဏပ္ပကာရပ္ပယောဇနသန္တဿနာနိ စသောတုဇနသမုဿာဟဇနနတ္ထံ။ အဘိဓာနကထနံ ပန ဝေါဟာရသုခတ္ထန္တိ အယမေတ္ထ ဆဗုဒ္ဓါယတ္တော။ အယံ ပန

အဝဏ္ဏော—သဿဗ္ဗဂုဏ်တို့ အတုလံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓိ အဘိဝံဒိယ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံ ဘာသိဿန္တိ သမ္ပန္နော။

တတ္ထ သမ္မာ သာမဉ္ဇ သမ္ပဓမ္မေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ သမ္ပဒ-
သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဂဝါ။ သော ဟိ သင်္ခတာသင်္ခတဘေဒံ သက-
လမ္ပိ ဓမ္မဇာတံ ယာထာဝသရသလက္ခဏပဋိဝေဝဝသေန သမ္မာ
သယံ ဝိစိတောပစိတပါရမိတာသမ္ဘုတေန သယမ္ဘုဉ္ဇရဏေန
သာမံ ဗုဒ္ဓိ အညာသိ၊ ယထာဟ “သယံ အဘိညာယ ကမုဒ္ဓိ-
သေယျ”န္တိ။ အထ ဝါဗုဓောတုဿ ဇာဂရဏဝိကသနတ္ထေသုဝိ
ပဝတ္တနတော သမ္မာ သာမဉ္ဇ ပဋိဗုဒ္ဓေါ အနုညပဋိဗောဓိတော
ဟုတွာ သယမေဝ သဝါသနသမ္မောဟနိဒ္ဓါယ အစွန္တံ ဝိဂတော၊
ဒိနကရကိရဏသမာဂမေန ပရမရုစိရသိရိသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တိယာ
ဝိကသိတမိဝ ပဒုမံ အဂ္ဂမဂ္ဂဉ္ဇာဏသမာဂမေန အပရိမိတဂုဏ-
ဂဏာလင်္ကတသမ္ပညတညာဏပ္ပတ္တိယာ သမ္မာ သယမေဝ ဝိက-
သိတော ဝိကာသမနုပ္ပတ္တောတုတ္တော။ ယထာဝုတ္တဝစနတ္ထ-
ယောဂေဝိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသဒ္ဓဿ ဘဂဝတိ သမညာဝသေန
ပဝတ္တတ္တာ “အတုလ”န္တိ ဣမိနာ ဝိသေသေတိ။ တုလာယ
သမ္ပိတော တုလျော၊ သောယေဝ တုလော ယကာရလောပ-
ဝသေန။ အထ ဝါ သမ္ပိတတ္ထေ အကာရပစ္စယဝသေန တုလာယ
သမ္ပိတော တုလော၊ န တုလော အတုလော၊ သီလာဒီဟိ
ဂုဏေဟိ ဧကေနိ အသဒိသော။ နတ္ထိ ဧတဿ ဝါ တုလော
သဒိသောတိ အတုလော သဒေဝဧကေ လောကေ အဂ္ဂပ္ပုလ္လ-
ဘာဝတော။ ယထာဟ “ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ အပဒါ
ဝါဒ္ဓိပဒါ ဝါ စတုပ္ပဒါ ဝါ။ပ။ တထာဂတော ဧတသံ အဂ္ဂမက္ခာ-
ယတိ”တိအာဒိ။

တ္ထောဝတာ စ ဟေတုဗလသတ္တုပကာရသမ္ပဒါဝသေန
တိဟာကာရေဟိ ဘဂဝတော ထောမနာ ကတာ ဟောတိ၊
တတ္ထ ဟေတုသမ္ပဒါ နာမ မဟာကရဏာသမာယောဂေါ၊

ဗောဓိသန္တာရသန္တာရဏန္တ။ ဗလသမ္ပဒါ ပန ဣဏပဟာနအာနု-
ဘာဝရူပကာယသမ္ပဒါဝသေန စတုဗ္ဗိဓာ။ တတ္ထ သမ္ပညုတ-
ညာဏပဒဋ္ဌာနံ မဂ္ဂဉာဏံ၊ တမ္မုလကာနိ စ ဒသဗလာဒိဉာဏာနိ
ဉာဏသမ္ပဒါ။ သဝါသနသကလသံကိလေသာနမစ္စန္တမနုပ္ပါဒ-
ဓမ္မတာပါဒနံ ဗဟာနသမ္ပဒါ။ ယထိန္ဒိတနိပ္ပါဒနေ အာဓိပစ္စံ
အာနုဘာဝသမ္ပဒါ။ သကလလောကနယနာဘိသေကဘူတာ
ပန လက္ခဏာနုဗျဉ္ဇနပုဂ္ဂိုလ်တော အတ္တဘာဝသမ္ပတ္တိ ရူပကာယ-
သမ္ပဒါ နာမ။ သတ္တုပကာဓော ပန အာသယပယောဂဝသေန
ဒုဝိဓော။ တတ္ထ ဒေဝဒတ္တာဒိသု ဝိရောဓိသက္ကေသုပိ နိစ္စံ
ဟိတဇ္ဈာသယတာ၊ အပရိပါကဂတိဋ္ဌိယာနံ ဣန္ဒြိယပရိပါက-
ကာလာဂမနဉ္စ အာသယော နာမ။ တဒညသတ္တာနံ ပန
လာဘသတ္တာရာဒိနိရပေက္ခမိတ္တဿ ယာနတ္တယမုခေန သမ္ပဒုက္ခ-
နိယျာနိကဓမ္မဒေသနာ ပယောဓေါ နာမ။

တတ္ထ ပုရိမာ ဒွေ ဗလသမ္ပဒါ “သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓ” နှိ ဣဓိနာ
ဒဿိတာ၊ ဣတရာ ပန ဒွေ၊ တထာ သတ္တုပကာရသမ္ပဒါ စ
“အတုလ” နှိ ဧတေန၊ တဒုပါယဘူတာ ပန ဟေတုသမ္ပဒါ
ဒွိဟိပိ သာမတ္ထိယတော ဒဿိတာ တထာဝိဓဟေတုဗျတိရေ-
ကေန တဒုဘယသမ္ပတ္တိနမသန္တဝတော၊ အဟေတုကတ္တေ စ
သမ္ပတ္တ တာသံ သန္တဝပုသင်္ဂတော။

တဒေဝံ တိဝိဓာဝတ္ထာသင်္ဂဟိတထောမနာပုပ္ဖင်္ဂမံ ဗုဒ္ဓရတနံ
ဝဋ္ဋိတွာ ဣဒါနိ သေသရတနာနဋ္ဌိ ပဏာမမာရဘန္တော အာဟ
“သမ္ပဒ္ဓမ္ပဂဏုတ္တမ” နှိ။ ဂုဏီဘူတာနဋ္ဌိ ဟိ ဓမ္မသံဃာနံ အဘိဝါ-
ဒေတမ္ပဘာဝေါ သဟယောဂေန ဝိညာယတိ ယထာ “သပုတ္တ-
ဒါရော အာဂတောတိ ပုတ္တဒါရဿာပိ အာဂမန” နှိ။

တတ္ထ အတ္တာနံ ဓာရေန္တေ စတုသု အပါယေသု၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခေသု
စ အပတမာနေ ကတွာ ဓာရေတိတိ ဓမ္မော၊ စတုမဂ္ဂဗလနိဗ္ဗာန-
ဝသေန နဝိဓော၊ ပရိယတ္တိယာ သဟ ဒသဝိဓော ဝါ ဓမ္မော။
ဓာရဏန္တ ပနေတဿ အပါယာဒိနိဗ္ဗတ္တကကိလေသဝိဒ္ဓိသနံ၊
တံ အရိယမဂ္ဂဿ ကိလေသသမုစ္ဆေဒကဘာဝတော၊ နိဗ္ဗာနဿ

စ အာရမ္မဏဘာဝေန တဿ တဒတ္ထသိဒ္ဓိဟေတုတာယ နိပ္ပရိယာယတော လဗ္ဘတိ၊ ဖလဿ ပန ကိလေသာနံ ပဋိပ္ပဿန္တနဝသေန မဂ္ဂါနုကူလပ္ပဝတ္တိတော၊ ပရိယတ္တိယာ စ တဒဓိဂမဟေတုတာယာတိ ဥဘိန္နမ္ပိ ပရိယာယတောကံ ဒဋ္ဌမ္ပ။ သတံ သပ္ပုရိသာနံ အရိယပုဂ္ဂလာနံ၊ သန္တော ဝါ သံဝိဇ္ဇမာနော န တိတ္ထိယပရိကပ္ပိတော အတ္တာ ဝိယ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနော၊ သန္တော ဝါ ပသတ္ထော သွာက္ခာတတာဒိဂုဏယောဂတော န ဗာဟိရကဓမ္မော ဝိယ ဧကန္တနိဋ္ဌိတော ဓမ္မောတိ သဒ္ဓမ္မော၊ ဂဏော စ သော အဋ္ဌန္တံ အရိယပုဂ္ဂလာနံ သမ္မဟဘာဝတော ဥတ္တမော စ သုပ္ပုဋိပန္နတာဒိဂုဏဝိသေသယောဂတော၊ ဂဏာနံ၊ ဂဏေသု ဝါ ဒေဝမနုဿာဒိသမ္မဟေသု ဥတ္တမော ယထာဝုတ္တဂုဏဝသေနာတိ ဂဏုတ္တမော၊ သဟ သဒ္ဓမ္မေန၊ ဂဏုတ္တမေန စာတိ သသဒ္ဓမ္မဂဏုတ္တမော၊ တံ သသဒ္ဓမ္မဂဏုတ္တမံ။

အဘိဝါဒိယာတိ ဝိသေသတော ဝနိတွာ၊ ဘယလာဘကုလာစာရာဒိဝိရဟေန သက္ကစ္စံ အာဒရေန ကာယဝစီမနောဒွါရေဟိ ဝနိတွာတုတ္ထော။ အာသိဿန္တိ ကထေဿာမိ။ နိဗ္ဗတ္တိတပရမတ္ထဘာဝေန အဘိ ဝိသိဋ္ဌာ မ္မော ဧတ္တာတိအာဒိနာ အဘိဓမ္မော၊ ဓမ္မသင်္ဂဏိအာဒိသက္ကပကရဏံ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ တတ္ထ ပုတ္တာ အတ္တာ အဘိဓမ္မတ္တာ၊ တေ သင်္ဂယန္တိ ဧတ္တေ၊ ဧတေနာတိ ဝါ အဘိဓမ္မတ္တသင်္ဂဟံ။

ပရမတ္ထဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၂။ ဧဝံ တာဝ ယထာဓိပ္ပေတပ္ပယောဇနနိမိတ္တံ ရတနတ္ထယပဏာမာဒိကံ ဝိဇာယ ဣဒါနိ ယေသံ အဘိဓမ္မတ္တာနံ သင်္ဂဟဏဝသေန ဣဒံ ပကရဏံ ပဋ္ဌပိယတိ၊ တေ တာဝ သင်္ခေပတော ဥဋ္ဌိသန္တော အာဟ “တတ္ထ ဝုတ္တာ”တုာဒိ။ တတ္ထ တသ္မိ အဘိဓမ္မေ သမ္ပဏာ ကုသလာဒိဝသေန၊ ခန္ဓာဒိဝသေန စ ဝုတ္တာ အဘိဓမ္မတ္တာ ပရမတ္ထတော သမ္ပုတိ” ဌပေတွာ နိဗ္ဗတ္တိတပရမတ္ထဝသေန ဖိတ္တံ ဝိညာဏကုန္ဒော၊ ဧတသီဇံ ဝေဒနာဒိကုန္ဒတ္ထယံ၊

၂၀ ဘူတုပါဒါယဘေဒဘိန္ဒော ရူပက္ခန္ဓော၊ နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂဗလာန-
မာရမ္ပဏဘူတော အသင်္ခတဓမ္မောတိ ဧဝံ စဘူဓာ စတူဟာ-
ကာရေဟိ ဌိတာတိ ယောဇနာ။ တဗ္ဗ ပရမော ဥက္ကမော
အဝိပရိတော အတ္ထော၊ ပရမဿ ဝါ ဥက္ကမဿ ဣဏဿ
အတ္ထော ဂေါစရေတိ ပရမတ္ထော။

စိန္တေတိတိ စိတ္တံ၊ အာရမ္ပဏံ ဝိဇာနာတိတိ အတ္ထော။
ယထာဟ “ဝိသယဝိဇာနနလက္ခဏံ စိတ္တ”န္တိ။ သတိပိ ဟိ
နိဿယသမနန္တရာဒိပစ္စယေန ဝိနာ အာရမ္ပဏေန စိတ္တမုပ္ပဇ္ဇတိတိ
တဿ တံလက္ခဏတာ ဝုတ္တာ၊ ဧတေန နိရာရမ္ပဏဝါဒိမတံ
ပဋိက္ခိတ္တံ ဟောတိ။ စိန္တေန္တိ ဝါ ဧတေန ကရဏဘူတေန
သမ္ပယုတ္တဓမ္မောတိ စိတ္တံ။ အထ ဝါ စိန္တနမတ္ထံ စိတ္တံ။ ယထာ-
ပစ္စယံ ဟိ ပဝတ္တိမတ္တမေဝ ယဒိဒံ သဘာဝဓမ္မော နာမ။ ဧဝံ
ကတွာ သဗ္ဗေသမ္ပိ ပရမတ္ထဓမ္မာနံ ဘာဝသာနေမေဝ နိပ္ပရိယာ-
ယတော လဗ္ဘတိ၊ ကတ္ထုကရဏဝသေန ပန နိဗ္ဗစနံ ပရိယာယ-
ကထာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သကသကကိစ္စေသု ဟိ ဓမ္မာနံ အတ္တပ္ပဓာနတာ-
သမာရောပနေန ကတ္ထုဘာဝေါ စ၊ တဒနုက္ကလဘာဝေန
သဟဇာတဓမ္မသမူဟေ ကတ္ထုဘာဝသမာရောပနေန ပဋိပါဒေ-
တဗ္ဗဓမ္မဿ ကရဏတ္ထုဉ္စ ပရိယာယတောဝ လဗ္ဘတိ၊ တထာနိ-
ဒဿနံ ပန ဓမ္မသဘာဝဝိနိမုတ္တဿ ကတ္တာဒိနော အဘာဝပရိ-
ဒီပနတ္ထန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိစိတ္တကရဏာဒိတောပိ စိတ္တသဒ္ဓတ္ထံ
ပပဉ္စေန္တိ။ အယံ ပနေတ္ထ သင်္ဂဟော—

“ဝိစိတ္တကရဏာ စိတ္တံ၊ အတ္တနော စိတ္တတာယ ဝါ။
စိတံ ကမ္မကိလေသေဟိ၊ စိတံ တာယတိ ဝါ တထာ။
စိနောတိ အတ္တသန္တာနံ၊ ဝိစိတ္တာရမ္ပဏန္တိ စာ”တိ ၂။

စေတသိ ဘဝံ တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယာတိ စေတသိကံ။ န
ဟိ တံ စိတ္တေန ဝိနာ အာရမ္ပဏဂ္ဂဟဏသမတ္ထံ အသတိ စိတ္တေ
သဗ္ဗေန သမ္ပံ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ စိတ္တံ ပန ကေနစိ စေတသိကေန

ဝိနာပိ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တတိတိ တံ စေတသိကမေဝ စိတ္တာ-
ယတ္တုရတ္တိကံ နာမ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ မ္ဗော”တိ။
ဧတေန သုခါဒိနံ အစေတနတ္ထနိစ္စတ္တာဒယော ဝိပ္ပဋိပတ္တိယောပိ
ပဋိက္ခိတ္တာ ဟောန္တိ။ စေတသိ နိယုတ္တံ ဝါ စေတသိကံ။

ရူပတိတိ နှစ်ပါး သီတုဏှာဒိဝိရောဓိပစ္စယေဟိ ဝိကာရမာပဇ္ဇတိ။
အာပါဒိယတိတိ ဝါ အတ္ထော။ တေနာဟ ဘဂဝါ “သီတေနပိ
ရူပတိ၊ ဥဏှေနပိ ရူပတိ”တျာဒိ။ ရူပနဉ္စေတ္ထ သီတာဒိဝိရောဓိ-
ပစ္စယသမဝါယေ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိယေဝ။ ယဒိ ဧဝံ အရူပမ္ဗောနဓိ
ရူပဝေါဟာရော အာပဇ္ဇတိတိ? နာပဇ္ဇတိ သီတာဒိဂ္ဂဟဏ-
သာမတ္တိယတော ဝိဘူတတရဿေဝ ရူပနဿာဓိပ္ပေတတ္တာ။
ဣတရထာ ဟိ “ရူပတိ”တိ အဝိသေသဝစနေနေဝ ပရိယတ္တန္တိ
ကိံ သီတာဒိဂ္ဂဟဏေန၊ တံ ပန သီတာဒိနာ ဖဋ္ဌဿ ရူပနံ
ဝိဘူတတရံ၊ တသ္မာ တဒေဝေတ္တာဓိပ္ပေတန္တိ ဥပနတ္တံ သီတာ-
ဒိဂ္ဂဟဏံ ကတံ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ မြဟ္မလောကေ ရူပဝေါဟာရော၊
န ဟိ တတ္ထ ဥပဃာတကာ သီတာဒယော အတ္ထိတိ? ကိဉ္ဇာပိ
ဥပဃာတကာ နတ္ထိ၊ အနုဂ္ဂါဟကာ ပန အတ္ထိ၊ တသ္မာ
တံဝသေနတ္ထ ရူပနံ သမ္ဘဝတိတိ။ အထ ဝါ တံသဘာဝါနတိ-
ဝတ္တနတော တတ္ထ ရူပဝေါဟာရေတိ အလမတိပ္ပပဉ္စေန။

ဘဝါဘဝံ ဝိနနတော သံသိဗ္ဗနတော ဝါနသင်္ခါတာယ
တဏှာယ နိက္ခန္တိ၊ နိဗ္ဗာတိ ဝါ ဧတေန ရာဂဂ္ဂိအာဒိကောတိ
နိဗ္ဗာနံ။

၁-စိတ္တပရိစ္ဆေဒ

ဘူမိဘေဒစိတ္တဝဏ္ဏနာ

၃။ ဣဒါနိ ယသ္မာ ဝိဘာဂဝန္တာနံ မ္ဗောနံ သဘာဝဝိဘာဝနံ
ဝိဘာဂေန ဝိနာ န ဟောတိ၊ တသ္မာ ယထာဥဒ္ဓိဋ္ဌာနံ အဘိ-
ဓမ္မတ္တာနံ ဥဒ္ဓေသက္ကမေန ဝိဘာဂံ ဒဿေတုံ စိတ္တံ တာဝ

ဘူမိဇာတိသမ္ပယောဂါဒိဝသေန ဝိဘဇိတွာ နိဒ္ဒိသိတုမာရ-
 ဘန္တော အာဟ “တတ္ထ စိတ္တံ တာဝါ” ဟုဗျာဒိ။ တာဝ-သဒ္ဓေါ
 ပဌမန္တိ ဧတဿတ္ထေ။ ယထာဥဒ္ဓိဋ္ဌေသု စတူသု အဘိဓမ္မတ္ထေသု
 ပဌမံ စိတ္တံ နိဒ္ဓိသိယတိတိ အယဉ္ဇေတ္ထတ္ထော။ စတ္တာရော ဝိဇာ
 ပကာရာ အဿာတိ စတုဗ္ဗိဓံ။ ယသ္မာ ပနေတေ စတုဘုမ္မကာ ဓမ္မာ
 အနုပုဗ္ဗပဏီတာ၊ တသ္မာ ဟိနုက္ကန္တုက္ကန္တတရတမာနုက္ကမေန
 တေသံ နိဒ္ဓေသော ကတော။ တတ္ထ ကာမေတိတိ ကာမော၊
 ကာမတဏှာ၊ သာတ္ထေ အဝစရတိ အာရမ္မဏကရဏဝသေနာတိ
 ကာမာဝစရံ။ ကာမိယတိတိ ဝါ ကာမော၊ ကောဒသဝိဇော
 ကာမဘဝေါ၊ တသ္မိံ ယေဘုယျေန အဝစရတိတိ ကာမာဝစရံ။
 ဗဘုယျေန စရဏဿ ဟိ အဓိပ္ပေတတ္ထာ ဂ္ဂုပါဂ္ဂုပဘဝေသု
 ပပတ္တဿာပိ ဣမဿ ကာမာဝစရဘာဝေါ ဥပပန္နော ဟောတိ။
 ကာမဘဝေါယေဝ ဝါ ကာမော ဧတ္ထ အဝစရတိတိ ကာမာ-
 ဝစရော၊ တတ္ထ ပဝတ္တမ္ပိ စိတ္တံ နိဿိတေ နိဿယဝေါဟာရေန
 ကာမာဝစရံ “မဉ္ဇော ဥက္ကန္တိ” ကရေန္တိ” ဟုဗျာဒိသု ဝိယာတိ
 အလမတိဝိသာရဏိယာ ကထာယ။ ဟောတိ စေတ္ထ—

“ကာမော’ဝစရတိတေတ္ထေ၊ ကာမေ’ဝစရတိတိ ဝါ။
 ဌာနူပစာရတော ဝါပိ၊ တံ ကာမာဝစရံ ဘဝေ”တိ။

ဂ္ဂုပါဂ္ဂုပါဝစရေသုပိ ဒေသေဝ နယော ယဏာရဟံ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
 ဥပါဒါနက္ခန္ဓသင်္ခါတလောကတော ဥတ္တရတိ အနာသဝဘာဝေ-
 နာတိ လောကုတ္တရံ၊ မဂ္ဂစိတ္တံ။ ဖလစိတ္တံ ပန တတော ဥတ္တိဏန္တိ
 လောကုတ္တရံ။ ဥဘယမ္ပိ ဝါ သဟ နိဗ္ဗာနေန လောကတော
 ဥတ္တရံ အဓိကံ ယထာဝုတ္တရုဏဝသေနောတိ လောကုတ္တရံ။

အကုသလစိတ္တဝဏ္ဏနာ

၄။ ဣမေသု ပန စတူသု စိတ္တေသု ကာမာဝစရစိတ္တဿ
 ကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယဘေဒေန စတုဗ္ဗိဘောဝေဝိပါပါ-
 ဟေတုကဝဇ္ဇာနံ ကျေနသဋ္ဌိယာ၊ ကေနဂုတိယာ ဝါ စိတ္တာနံ

သောဘနနာမေန ဝေါဟာရကရဏတ္ထံ “ပါပါဟေတုက-
မုတ္တာနိ ‘သောဘနာနိ’တိ ဝုစ္စရေ”တိ ဧဝံ ဝက္ခမာနနယဿ
အနုရူပတော ပါပါဟေတုကေယေဝ ပဌမံ ဒဿေန္တော၊ တေသု
စ ဘဝေသု ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ သတ္တဿ အာဒိတော ဝီထိ-
စိတ္တဝသေန လောဘသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒါနမေဝ သမ္ပဝတော
တေယေဝ ပဌမံ ဒဿေတွာ တဒနန္တရံ ဒွိဟေတုကဘာဝ-
သာမညေန ဒေါမနဿသဟဂတေ၊ တဒနန္တရံ ဧကဟေတုကေ
စ ဒဿေတုံ “သောမနဿသဟဂတ”န္တာဒိနာ လောဘမူလံ
တာဝ ဝေဒနာဒိဋ္ဌိသင်္ခါရဘေဒေန အဋ္ဌဓာ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတိ။

တတ္ထ သုန္ဓရံ မနော၊ တံ ဝါတေဿ အတ္ထိတိ သုမနော၊ စိတ္တံ၊
တံသမင်္ဂိပုဂ္ဂလော ဝါ၊ တဿ ဘာဝေါ တသ္မိံ အဘိဓာနဗုဒ္ဓိနံ
ပဝတ္တိဟေတုတာယာတိ သောမနဿံ၊ မာနသိကသုခဝေဒနာ-
ယေတံ အဓိဝစနံ၊ တေန သဟဂတံ ဧကပ္ပါဒါဒိဝသေန သံသဋ္ဌံ၊
တေန သဟ ဧကပ္ပါဒါဒိဘာဝံ ဂတန္တိ ဝါ သောမနဿသဟဂတံ။
ဗိစ္စာ ပဿတိတိ ဒိဋ္ဌိ။ သာမညဝစနဿပိ ဟိ အတ္ထပ္ပကရဏာ-
ဒိနာ ဝိသေသဝိသယတာ ဟောတိတိ ဣဓ ဗိစ္စာဒဿနမေဝ
“ဒိဋ္ဌိ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဒိဋ္ဌိယေဝ ဒိဋ္ဌိဂတံ “သင်္ခါရဂတံထာမဂတ”န္တာဒိသု
ဝိယ ဂတ-သဒ္ဓဿ တဗ္ဘာဝဝုတ္တိတ္တာ။ ခွါသဋ္ဌိယာ ဝါ ဒိဋ္ဌိသု ဂတံ
အန္တောဂတံ၊ ဒိဋ္ဌိယာ ဝါ ဂမနမတ္တံ န ဣတ္ထ ဂန္တဗ္ဗော အတ္တာ-
ဒိကော ကောစိ အတ္ထိတိ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောသ-
မည”န္တိ ပဝတ္တော အတ္တတ္တနိယာဒိအဘိနိဝေသော၊ တေန သမံ
ဧကပ္ပါဒါဒိဟိ ပကာရေဟိ ယုတ္တန္တိ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တံ။ သင်္ခ-
ရာတိ စိတ္တံ တိက္ခဘာဝသင်္ခါတမဏ္ဍနဝိသေသေန သဇ္ဇေတိ၊
သင်္ခရိယတိ ဝါ တံ ဧတေန ယထာဝုတ္တနယေန သဇ္ဇိယတိတိ
သင်္ခါရော၊ တတ္ထ တတ္ထ ကိစ္ဆေ သံသိဒမာနဿ စိတ္တဿ အနု-
မလပ္ပဒါနဝသေန အတ္တနော ဝါ ပရေသံ ဝါ ပဝတ္တပုဗ္ဗပ္ပယော-
ဂေါ၊ သော ပန အတ္တနော ပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဝတ္တေ စိတ္တသန္တာနေ ဧဝေ
ပရသန္တာနေ စ ပဝတ္တတိတိ တန္တိဗ္ဗတ္တိတော စိတ္တဿ တိက္ခဘာဝ-
သင်္ခါတော ဝိသေသောဝိဓ သင်္ခါရော၊ သော ယဿ နတ္ထိ တံ

အသင်္ခါရံ၊ တဒေဝ အသင်္ခါရိကံ။ သင်္ခါရေန သဟိတံ သသင်္ခါရိကံ။ တထာ စ ဝဒန္တိ—

“ပုဗ္ဗပ္ပယောဂသမ္ဘူတော၊ ဝိသေသော စိတ္တသမ္ဘဝိ။
သင်္ခါရော တံဝသေနတ္ထ၊ ဟောတျာသင်္ခါရိကာဒိတာ”တိ။

အထ ဝါ “သသင်္ခါရိကံ အသင်္ခါရိကံ”န္တိ စေတံ ကေဝလံ သင်္ခါရဿ ဘာဝါဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န တဿ သဟပ္ပဝတ္တိ-သမ္ဘာဝါဘာဝတောတိ ဘိန္ဒသန္တာနပ္ပဝတ္တိနောပိ သင်္ခါရဿ ဣဒမတ္ထိတာယ တံဝသေန နိဗ္ဗတ္တံ စိတ္တံ သင်္ခါရော အဿ အတ္ထိတိ သသင်္ခါရိကံ “သလောမကော သပက္ခကော”တျာဒိသု ဝိယ သဟ-သဒ္ဓဿ ဝိဇ္ဇမာနတ္ထပရိဒီပနတော။ တဗ္ဗိပရိတံ ပန တဒ-ဘာဝတော ဝုတ္တနယေန အသင်္ခါရိကံ။ ဒိဋ္ဌိဂတေန ဝိပ္ပယုတ္တံ ဝိသံသဋ္ဌန္တိ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဥပပတ္တိတော ယုတ္တိတော ဣက္ခတိ အနုဘဝတိ ဝေဒယမာနာပိ မဇ္ဈတ္တာကာရသဏ္ဍိတိယာတိ ဥပေက္ခာ။ သုခဒုက္ခာနံ ဝါ ဥပေတာ ယုတ္တာ အဝိရုဒ္ဓါ ဣက္ခာ အနုဘဝနန္တိ ဥပေက္ခာ။ သုခဒုက္ခာပိရောမိတာယ ဟေသာ တေသံ အနန္တရမ္ပိ ပဝတ္တတိ။ ဥပေက္ခာသမာဂတန္တိ ဣဒံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ အညေသုပိ ဖဿာဒိသု သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု သောမနဿသမာဂတာဒိဘာဝေါဝ ဝုတ္တောတိ? သောမနဿာဒိနမေဝ အသာဓာရဏဘာဝတော။ ဖဿာ-ဒယော ဟိ ကေမိ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏာ၊ ကေမိ ကုသလာဒိ-သာဓာရဏာ၊ မောဟာဒယော စ သဗ္ဗာကုသလသာဓာရဏာ-တိနတေဟိ သက္ကာစိတ္တံ ဝိသေသေတုံ၊ သောမနဿာဒယောပန ကတ္ထစိ စိတ္တေ ဟောန္တိ၊ ကတ္ထစိ န ဟောန္တိတိ ပါကဠောဝ တံ-ဝသေန စိတ္တဿ ဝိသေသော။ ကသ္မာ ပနေတေ ကတ္ထစိ ဟောန္တိ၊ ကတ္ထစိ န ဟောန္တိတိ? ကာရဏဿ သန္တိဟိတာသန္တိဟိတဘာဝ-တော။ ကိံ ပန နေသံ ကာရဏန္တိ? ဝုစ္စတေ— သဘာဝတော၊ ပရိကပ္ပတော ဝါ ဟိ ဣဋ္ဌာရမ္ပဏံ၊ သောမနဿပင်္ဂိသန္တိကတာ၊

အဂန္တိရသဘာဝတာ စ ဣမ သောမနဿဿ ကာရဏံ၊ ဣဋ္ဌ-
မဇ္ဈတ္တာရမ္ပဏံ၊ ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓိကတာ၊ ဂန္တိရသဘာဝတာ စ
ဥပေက္ခာယ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပနုပုဂ္ဂလသေဝနာ၊ သဿတုစ္ဆေဒါသယတာ
စ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဗလဝဥတုဘောဇနာဒယော ပန ပစ္စယာ အသင်္ခါရိ-
ကဘာဝဿာတိ။ တဿာ အတ္တနော အနုရူပကာရဏဝသေန
နေသံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ကတ္တမိ စိတ္တေယေဝ သမ္ဘဝေါတိ ယက္ခာ
ဧတေဟိ စိတ္တဿ ဝိသေသော ပညာပေတုန္တိ။ ဝေဉ္စ ကတွာ
နေသံ သတိဝိ မောဟဟေတုကဘာဝေ လောဘသဟဂတ-
ဘာဝေါ နိဂမနေ ဝုတ္တော။

ဣမေသံ ပန အဋ္ဌန္တမ္ပိ အယမုပ္ပတ္တိက္ကမော ဝေဒိတဗ္ဗော။
ယဒါ ဟိ “နတ္ထိ ကာမေသု အာဒီနဝေါ” ဟျာဒိနာ နယေန
ဗိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပုရက္ခတွာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ကာမေ ဝါ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊
ဒိဋ္ဌမင်္ဂလာဒီနိ ဝါ သာရတော ပစ္စေတိ သဘာဝတိက္ခေနေဝ
အနုဿာဟိတေန စိတ္တေန၊ တဒါ ပဌမံ အကုသလစိတ္တမုပ္ပဇ္ဇတိ။
ယဒါ ပန မန္တေန သမုဿာဟိတေန စိတ္တေန၊ တဒါ ဒုတိယံ။
ယဒါ ပန ဗိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အပုရက္ခတွာ ကေဝလံ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော
မေထုနံ ဝါ သေဝတိ၊ ပရသမ္ပတ္တိံ ဝါ အဘိဇ္ဈာယတိ၊ ပရဘဏ္ဍံ
ဝါ ဟရတိ သဘာဝတိက္ခေနေဝ အနုဿာဟိတေန စိတ္တေန၊
တဒါ တတိယံ။ ယဒါ ပန မန္တေန သမုဿာဟိတေန စိတ္တေန၊
တဒါ စတုတ္ထံ။ ယဒါ ပန ကာမာနံ ဝါ အသမ္ပတ္တိံ အာဂမ္မ၊
အညေသံ ဝါ သောမနဿဟေတူနံ အဘာဝေန စတုသုပိ
ဝိကပ္ပေသု သောမနဿရဟိတာ ဟောန္တိ၊ တဒါ သေသာနိ
စတ္တာရိ ဥပေက္ခာသဟဂတာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ။ အဋ္ဌဗီတိ ဝိ-သဒ္ဓေါ
သမ္ပိဏ္ဏနတ္တော၊ တေန ဝက္ခမာနနယေန အကုသလကမ္မပထေသု
နေသံ လတ္တမာနကမ္မပထာနုရူပတော ပဝတ္တိဘေဒံ ကာလ-
ဒေသသန္တာနာရမ္ပဏာဒိဘေဒေန အနေကဝိတေမ္ပိသင်္ဂဟာတိ။

၅။ ဒုဋ္ဌ၊ မနော၊ တံ ဝါ တေဿာတိ ဒုမ္ပနော၊ တဿ
ဘာဝေါ ဒေါမနဿံ၊ မာနသိကဒုက္ခဝေဒနာယေတံ အဓိဝစနံ၊

တေန သဟဂတန္တိ ဒေါမနဿသဟဂတံ။ အာရမ္မဏေ
 ပဋိဟညတိတိ ပဋိဗော၊ ဒေါသော။ စက္ကိက္ကသဘာဝတာယ
 ဟေသ အာရမ္မဏံ ပဋိဟနန္တော ဝိယ ပဝတ္တတိ။ ဒေါမနဿ-
 သဟဂတဿ ဝေဒနာဝသေန အဘေဒေဝိ အသာဓာရဏဓမ္မ-
 ဝသေန စိတ္တဿ ဥပလက္ခဏတ္ထံ ဒေါမနဿဂူဟဏံ၊ မဋ္ဌိဗ-
 သဗ္ဗယုတ္တဘာဝေါ ပန ဥဘိန္တံ ကေန္တသဟစာရိတာဒဿနတ္ထံ
 ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဒေါမနဿဉ္စေတ္ထ အနိဋ္ဌာရမ္မဏာနဘဝန-
 လက္ခဏော ဝေဒနာက္ခန္ဓပရိယာပန္တော ဧကော ဓမ္မော၊ ပဋိဗော
 စက္ကိက္ကသဘာဝေါ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္တော ဧကော ဓမ္မောတိ
 အယမေတေသံ ဝိသေသော။ ဧတ္ထ စ ယံ ကိဉ္စိ အနိဋ္ဌာရမ္မဏံ၊
 နဝရိဓအာဃာတဝတ္ထု။ နိ စ ဒေါမနဿဿ ကာရဏံ၊ ပဋိဗဿ
 ကာရဏဉ္စာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဒွိန္တံ ပန နေသံ စိတ္တာနံ ပါဏာတိပါတာ-
 ဒီသု တိက္ခမန္တပုဝတ္တိကာလေ ဥပ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတ္တာဝိ
 နိဂမနေ ဝိ-သဒ္ဓဿ အတ္ထော ဝုတ္တနယာနသုသာရေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၆။ သဘာဝံ ဝိစိနန္တော တာယ ကိစ္ဆတိ ကိလမတိတိ
 ဝိစိကိစ္ဆာ။ အထ ဝါ စိကိစ္ဆိတုံ ဒုက္ခရတာယ ဝိဂတာ စိကိစ္ဆာ
 ဉာဏပုဋိကာရော ဣဓိဿာတိ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ တာယ သဗ္ဗယုတ္တံ
 ဝိစိကိစ္ဆာသဗ္ဗယုတ္တံ။ ဥဒ္ဓတဿ ဘာဝေါ ဥဒ္ဓစ္စံ။ ဥဒ္ဓစ္စဿ သဗ္ဗာ-
 ကုသလသာဓာရဏဘာဝေဝိ ဣဓ သဗ္ဗယုတ္တဓမ္မေသု ပဓာနံ
 ဟုတွာ ပဝတ္တတိတိ ဣဒမေဝ တေန ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တံ။ ဧဝဉ္စ
 ကတွာ ဓမ္မုဒ္ဓေသပါဠိယံ သေသာကုသလေသု ဥဒ္ဓစ္စံ ယေဝါ-
 ပနကဝသေန ဝုတ္တံ၊ ဣဓ ပန “ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ သရူပေနေဝ
 ဒေသိတံ။ ဟောန္တိ စေတ္ထ—

“သဗ္ဗာကုသလယုတ္တဗ္ဗိ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ အန္တမာနသေ။
 ဗလဝံ ဣတိ တံယေဝ၊ ဝုတ္တမုဒ္ဓစ္စယောဂတော။
 တေနေဝ ဟိ မုနိန္ဒေန၊ ယေဝါပနကနာမတော။
 ဝတွာ သေသေသု ဧတ္ထေဝ၊ တံ သရူပေန ဒေသိတ”န္တိ။

ဣမာနိ ပန ဒွေ စိတ္တာနိ မူလန္တရိရဟတော အတိသမ္ပုဋ္ဌ-
တာယ၊ သံသပ္ပနဝိက္ခိပနဝသေန ပဝတ္ထဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စသမာယော-
ဂေန စဉ္စလတာယ စ သဗ္ဗတ္ထာပိ ရဇ္ဇနဒုဿနရဟိတာနိ
ဥပေက္ခာသဟဂတာနေဝ ပဝတ္တန္တိ၊ တတောယေဝ စ သဘာဝ-
တိက္ခတာယ ဥဿာဟေတဗ္ဗတာယ အဘာဝတော သင်္ခါရ-
ဘေဒေါပိ နေသံ နတ္ထိ။ ဟောန္တိ စေတ္ထ—

“မူဠတ္တာ စေဝ သံသပ္ပ-ဝိက္ခေပါ စေကဟေတုကံ။
သောပေက္ခံ သဗ္ဗဒါ နော စ၊ ဘိန္တံ သင်္ခါရဘေဒတော။

န ဟိ တဿ သဘာဝေန၊ တိက္ခတုဿာဟနိယတာ။
အတ္ထိ သံသပ္ပမာနဿ၊ ဝိက္ခိပန္တဿ သဗ္ဗဒါ”တိ။

မောဟေန မုယုန္တိ အတိသယေန မုယုန္တိ မူလန္တရိရဟ-
တောတိ မောမူဟာနိ။

၇။ ဣဇ္ဇေဝန္တာဒိ ယထာဝုတ္တာနံ ဒွါဒသာကုသလစိတ္တာနံ
နိဂမနံ။ တတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ ဝစနဝစနိယသမုဒါယနိဒဿ-
နက္ခော။ ဇေဝံ-သဒ္ဓေါ ဝစနဝစနိယပဋိပါဋိသန္တဿနက္ခော။
နိပါတသမုဒါယော ဝါ သေ ဝစနဝစနိယနိဂမနာရဗျေ။ ဣဇ္ဇေဝံ
ယထာဝုတ္တနယေန သဗ္ဗဏ္ဍာပိ သောမနသုပေက္ခာဒိဋ္ဌိသမ္ပ-
ယောဂါဒိနာ ပဋိသမ္ပယောဂါဒိနာ ဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စယောဂေနာ-
တိ သဗ္ဗေနာပိ သမ္ပယောဂါဒိအာကာရေန ဒွါဒသ အကုသလ-
စိတ္တာနိ သမတ္တာနိ ပရိနိဋ္ဌိတာနိ၊ သင်္ဂဟေတွာ ဝါ အတ္တာနိ
ဂဟိတာနိ၊ ဝုတ္တာနိတုက္ခော။ တတ္ထ ကုသလပဋိပက္ခာနိ အကု-
သလာနိ မိတ္တပုဋိပက္ခော အဓိက္ခော ဝိယ၊ ပဋိပက္ခဘာဝေါ စ
ကုသလာကုသလာနံ ယထာက္ကမံ ပဟာယကပဟာတဗ္ဗဘာဝေန
ဝေဒိတဗျော။

၈။ အဋ္ဌဇောတျာဒိ သင်္ဂဟဂါထာ။ လောဘော စ သော
သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓနေန မူလသဒိသတ္တာ မူလဉ္စ၊ တံ ဧတေ-
သန္တိ လောဘမူလာနိ စိတ္တာနိ ဝေဒနာဒိဘေဒတော အဋ္ဌဇော
အဘိ-မိဘာမိနိ ၆။

သိယုံ။ တထာ ဧဝါသမူလာနိ သင်္ခါရဘောဒတော ခွိဓာ။
ဧမာဟမူလာနိ သုဒ္ဓေါ မောဟောယေဝ မူလမေတေသန္တိ
မောဟမူလသင်္ခါတာနိ သမ္ပယောဂဘောဒတော ဓမ္မ ဓာတိ
အကုသလာ ခွါဒသ သိယုန္တုတ္ထော။

အကုသလစိတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဟေတုကစိတ္တဝဏ္ဏနာ

၉။ ဧဝံ မူလဘောဒတော တိရိစ္ဆေ အကုသလံ သမ္ပယောဂါ-
ဒိထေဒတော ခွါဒသဓာ ဝိဘဇိတွာ ဣဒါနိ အဟေတုကစိတ္တာနိ
နိဋ္ဌိသန္တော တေသံ အကုသလဝိပါကာဒိဝသေန တိရိဘောဝေဝိ
အကုသလာနန္တရံ အကုသလဝိပါကေယေဝ စက္ခာဒိနိဿယ-
သမ္ပုဋ္ဌိန္နာဒိကိစ္စဘောဒေန သတ္တဓာ ဝိဘဇိတုံ “ဥပေက္ခာသဟ-
ဂတံ စက္ခုဝိညာဏ” န္တုဒိမာဟ။ တတ္ထ စက္ခတိ ဝိညာဏာမိဋ္ဌိတံ
ဟုတွာ သမဝိသမံ အာစိက္ခန္တံ ဝိယ ဟောတီတိ စက္ခု။ အထ ဝါ
စက္ခတိ ရူပံ အဿာဒေန္တံ ဝိယ ဟောတီတိ စက္ခု။ စက္ခတီတိ
ဟိ အယံ သဒ္ဓေါ “မရံ စက္ခတိ၊ ဗျဉ္စနံ စက္ခတိ” ဟုဒိသု ဝိယ
အဿာဒနတ္ထော ဟောတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “စက္ခု ခေါ ပန
မာဂဏ္ဍိယ ရူပါရာမံ ရူပရတံ ရူပသမ္ပုဒိတ” န္တုဒိဌိ။ ယဒိ ဧဝံ
“သောတံ ခေါ မာဂဏ္ဍိယ သဒ္ဓါရာမံ သဒ္ဓရတံ သဒ္ဓသမ္ပုဒိတ”-
န္တုဒိဝစနတော သောတာပနိဋ္ဌိ သဒ္ဓါဒိအဿာဒနံ အတ္ထိတိ
တေသမ္ပိ စက္ခုသဒ္ဓါဘိဓေယျတာ အာပဇ္ဇေယျာတိ? နာပဇ္ဇတိ
နိရုဋ္ဌတ္တာ၊ နိရုဋ္ဌော ဟေသ စက္ခု-သဒ္ဓေါ ဒဠ္ဍကာမတာနိဒါန-
ကမ္မဇဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏေ စက္ခုပဿာဒေယေဝ မယူရာဒိသဒ္ဓါ
ဝိယ သကုဏာဝိသေသာဒိသု။ စက္ခုနာ သဟဝုတ္တိယာ ပန
ဘမုကဋ္ဌိပရိစ္ဆိန္နော မံသဝိဇ္ဇောပိ “စက္ခု” တိ ဝုစ္စတိ။ အဋ္ဌကဏာ-
ယံ ပန အနေကတ္တတ္တာ ဓာတုနံ စက္ခတိ-သဒ္ဓဿ ဝိဘာဝနတ္ထ-
တာပိ သမ္ဘဝတီတိ “စက္ခတိ ရူပံ ဝိဘာဝေတီတိ စက္ခု” တိ၂ ဝုတ္တိ။

ဓ-မ ၂-၁၇-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၄၁၊ ပိသုဒ္ဓိ ၂-၁၁၂-ပိဋ္ဌေသု။

စက္ခုသို့ ဝိညာဏံ တဒ္ဓိဿိတတ္တာတိ စက္ခုဝိညာဏံ။ တထာ
ဟေတံ “စက္ခုသဒ္ဓိဿိတရူပဝိဇာနနလက္ခဏ”န္တိ” ဝုတ္တံ။

ဧဝံ သောတဝိညာဏာဒီသုပိ ယထာရဟံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “တထာ”တိ
ဣဓိနာ ဥပေက္ခာသဟဂတဘာဝံ အတိဒိသတိ။ ဝိညာဏာမိဋ္ဌိတံ
ဟုတွာ သုဏာတိတိ သောတံ။ သာယတိ ဂန္ဓောပါဒါနံ
ကရောတိဟိ ဆာနံ။ ဇီဝိတနိမိတ္တံ ရသော ဇီဝိတံ၊ တံ အဂ္ဂါယတိ
တသ္မိံ နိန္ဒတာယာတိ ဇိဝှါ နိရုတ္တိနယေန။ ကုစ္ဆိတာနံ ပါပဓမ္မာနံ
အာယော ပဝတ္တိဋ္ဌာနန္တိ ကာယော။ ကာယိန္ဒြိယဂ္ဂိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ-
ဂ္ဂဟဏသဘာဝတ္တာ တဒဿာဒဝသပ္ပဝတ္တာနံ၊ တဗ္ဗလကနဉ္စ
ပါပဓမ္မာနံ ဝိသေသကာရဏန္တိ တေသံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ ဝိယ ဂယတိ။
သသတ္တရကာယော ဝါ ကုစ္ဆိတာနံ ကေသာဒီနံ အာယောတိ
ကာယော။ တံသဟစရိတတ္တာ ပန ပဿာဒကာယောပိ တထာ
ဝုစ္စတိ။ ဒု ကုစ္ဆိတံ ဟုတွာ ခနတိ ကာယိကသုခံ၊ ဒုက္ခမန္တိ ဝါ
ဒုက္ခံ။ “ဒုက္ခရမောကာသဒါနံ တေဿာတိ ဒုက္ခ”န္တိပိ အပရေ။
ပဉ္စဝိညာဏဂ္ဂဟိတံ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆတိ ထဒါကာရ-
ပဝတ္တိယာတိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တနံ။ သမ္မာ တိရေတိ ယထာသမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတံ
ရူပါဒိအာရမ္မဏံ ဝိမံသတိတိ သန္တိရဏံ။ အညမညဝိရုဒ္ဓါနံ
ကုသလာကုသလာနံ ပါကာတိ ဝိပါကာ၊ ဝိပက္ခတာဝမာပန္နာနံ
အရူပဓမ္မာနမေတံ အဓိဝစနံ။ ဧဝံ ကတွာ ကုသလာကုသလ-
ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနန္တိ ကဋ္ဌတ္တာရူပါနံ နတ္ထိ ဝိပါကဝေါဟာရေ။
အကုသလဿ ဝိပါကမိတ္တာနိ အကုသလဝိပါကမိတ္တာနိ။

၁၀။ သုခယတိ ကာယစိတ္တံ၊ သုဋ္ဌ ဝါ ခနတိ ကာယစိတ္တာ-
ဗာဓံ၊ သုခေန ခဓိတဗ္ဗန္တိ ဝါ သုခံ။ “သုကရမောကာသဒါနံ
တေဿာတိ သုခ”န္တိပိ အပရေ။ ကသ္မာ ပန ယထာ အကုသလ-
ဝိပါကသန္တိရဏံ ကေမေဝ ဝုတ္တံ၊ ဧဝေတွာ ကုသလ-
ဝိပါကသန္တိရဏံ ဒွိဓာ ဝုတ္တန္တိ? ဣဋ္ဌဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏဝသေန
ဝေဒနာဘေဒသမ္ပဝတော။ ယဒိ ဧဝံ တတ္ထာပိ အနိဋ္ဌအနိဋ္ဌ-
မဇ္ဈတ္တာရမ္မဏဝသေန ဝေဒနာဘေဒန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ? နယိဒမေဝံ

အနိဋ္ဌာရမ္ပဏေ ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗဿပိ ဒေါမနဿဿ ပဋိဗေန ဝိနာ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ ပဋိဗဿ ဓ ကေန္တာကုသလသဘာဝဿ အဗျာကတေသု အသမ္ဘဝတော။ န ဟိ ဘိန္ဒုဇာတိကော ဓမ္မော ဘိန္ဒုဇာတိကေသု ဥပလဗ္ဗတိ။ တသ္မာ အတ္တနာ သမာနယော-
ဂက္ခမဿ အသမ္ဘဝတော အကုသလဝိပါကေသု ဒေါမနဿံ န သမ္ဘဝတိတိ တဿ တံသဟဂတတာ န ဝုတ္တာ။ အထ ဝါ ယထာ ကောစိ ဗလဝတာ ပေါထိယမာနော ဒုဗ္ဗလပုရိသော တဿ ပဋိ-
ဟရိတုံ အသက္ကောန္တော တသ္မိံ ဥပေက္ခကောဝ ဟောတိ။ ဝေ-
မေဝ အကုသလဝိပါကနံ ပရိဒုဗ္ဗလဘာဝတော အနိဋ္ဌာရမ္ပဏေ-
ပိ ဒေါမနဿုပ္ပါဒေါ နတ္ထိတိ သန္တိရဏံ ဥပေက္ခာသဟဂတမေဝ။

စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ ပန စတ္တာရိ ဥဘယဝိပါကနိပိ ဝတ္ထာ-
ရမ္ပဏသန္ဓနာယ ဒုဗ္ဗလဘာဝတော အနိဋ္ဌေ ဣဋ္ဌေပိ ဓ အာရမ္ပ-
ဏေ ဥပေက္ခာသဟဂတာနေဝ။ တေသဉ္စိ စတုန္ဒမ္ပိ ဝတ္ထုဘူတာနိ
စက္ခာဒီနိ ဥပါဒါရူပါနေဝ။ တထာ အာရမ္ပဏဘူတာနိပိ ရူပါ-
ဒီနိ၊ ဥပါဒါရူပကေန ဓ ဥပါဒါရူပကဿ သဃ်ဇ္ဇနံ အတိဒုဗ္ဗလံ
ပိစုပိဏ္ဍကေန ပိစုပိဏ္ဍကဿ ဖုသနံ ဝိယ၊ တသ္မာ တာနိ သဗ္ဗ-
ထာပိ ဥပေက္ခာသဟဂတာနေဝ။ ကာယဝိညာဏဿ ပန
ဗောဋ္ဌဗ္ဗသင်္ခါတဘူတတ္ထယမေဝ အာရမ္ပဏန္တိ တံ ကာယပ္ပသာဒေ
သဃ်ဇ္ဇိတမ္ပိ တံ အတိက္ကမိတွာ တန္တိဿယေသု မဟာဘူတေသု
ပဋိဟညတိ။ ဘူတရူပေဟိ ဓ ဘူတရူပါနံ သဃ်ဇ္ဇနံ ဗလဝတရံ
အဓိကရဏိမတ္ထကေ ပိစုပိဏ္ဍကံ ဌပေတွာ ကုဋေန ပဟဋကာလေ
ကုဋဿ ပိစုပိဏ္ဍကံ အတိက္ကမိတွာ အဓိကရဏိဂ္ဂဟဏံ ဝိယ၊
တသ္မာ ဝတ္ထာရမ္ပဏသန္ဓနာယ ဗလဝဘာဝတော ကာယဝိညာဏံ
အနိဋ္ဌေ ဒုက္ခသဟဂတံ၊ ဣဋ္ဌေ သုခသဟဂတန္တိ။ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒနယုဂဉ္စိ
ပန အတ္တနာ အသမာနနိဿယာနံ စက္ခုဝိညာဏာဒီနမနန္တရံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ သမာနနိဿယတော အလဒ္ဓါနန္တရပစ္စယတာယ
သဘာဂူပတ္တန္တရဟိတော ဝိယ ပုရိသော နာတိဗလဝံ သဗ္ဗထာပိ
ဝိသယရသမနဘဝိတုံ န သက္ကောတိတိ သဗ္ဗထာပိ ဥပေက္ခာ-
သဟဂတမေဝ။ ဝုတ္တဝိပရိယာယတော ကုသလဝိပါကသန္တိရဏံ

ဣဋ္ဌဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္ပဏေသု သုခေါပေက္ခာသဟဂတန္တိ။ ယဒိ ဧဝံ
 အာဝဇ္ဇနဒ္ဓယဿ ဥပေက္ခာသမ္ပယောဂံ ကသ္မာ ဝက္ကတိ၊ နနု
 တမ္ပိ သမာနနိဿယာနန္တရံ ပဝတ္တတိတိ? သစ္စံ၊ တတ္ထ ပန ပုရိမံ
 ပုဗ္ဗေ ကေနစိ အဂ္ဂဟိတေယဝ အာရမ္ပဏေ ကေဝါရမေဝ
 ပဝတ္တတိ၊ ပစ္စိမမ္ပိ ဝိသဒိသစိတ္တသန္တာနပရာဝတ္တနဝသေန
 ဗျာပါရန္တရသာပေက္ခန္တိ န သဗ္ဗထာဝိ ဝိသယရသမနုဘဝိတုံ
 သက္ကောတိ၊ တသ္မာ မဇ္ဈတ္တဝေဒနာသမ္ပယုတ္တမေဝတိ။ ဟောန္တိ
 စေတ္ထ—

“ဝတ္ထာလမ္ပသဘာဝါနံ၊ ဘူတိကာနဌိ ဃဇ္ဇနံ။
 ဒုဗ္ဗလံ ဣတိ စက္ခာဒိ-စတုစိတ္တမုပေက္ခကံ။

ကာယနိဿယဖောဋ္ဌဗ္ဗ-ဘူတာနံ ဃဇ္ဇနာယ တု။
 မလဝတ္ထာ န ဝိညာဏံ၊ ကာယိကံ မဇ္ဈဝေဒနံ။

သမာနနိဿယော ယသ္မာ၊ နတ္တာနန္တရပစ္စယော။
 တသ္မာ ဒုဗ္ဗလမာလဓမ္မေ၊ သောပေက္ခံ သမ္ပဋိန္နန”န္တိ။

ကုသလဿ ဝိပါကာနိ၊ သမ္ပယုတ္တဟေတုဝိရဟတော အဟေ-
 တုကမိတ္တာနိ စာတိ ကုသလဝိပါကာဟေတုကမိတ္တာနိ။ နိဗ္ဗတ္တ-
 ကဟေတုဝသေန နိပ္ပန္နာနိပိ ဟေတာနိ သမ္ပယုတ္တဟေတုဝသေ-
 နေဝ အဟေတုကဝေါဟာရံ လဘန္တိ၊ ဣတရဏာ မဟာဝိပါ-
 ကေဟိ ဣမေသံ နာနတ္တာသမ္ဘဝတော။ ကိံ ပနေတ္ထ ကာရဏံ
 ယထာ ဣဓေဝံ အကုသလဝိပါကနိဂမနေ အဟေတုကဂ္ဂဟဏံ
 န ကတန္တိ? ဗျာဘိစာရာဘာဝတော။ သတိ ဟိ သမ္ဘဝေ၊ ဗျာဘိ-
 စာရေ စ ဝိသေသနံ သာတ္ထကံ သိယာ။ အကုသလဝိပါကာနံ
 ပန လောဘာဒိသာဝဇ္ဇဓမ္မဝိပါကဘာဝေန တဗ္ဗိရုရေဟိ၊ အ-
 လောဘာဒိဟိ သမ္ပယောဂါယောဂတော၊ သယံ အဗျာကတ-
 နိရဝဇ္ဇသဘာဝါနံ လောဘာဒိအကုသလဓမ္မသမ္ပယောဂဝိရော-
 ဓတော စ နတ္ထိ ကဒါစိပိ သဟေတုကတာယ သမ္ဘဝေါတိ

အဟေတုကဘာဝါဗျာဘိစာရတော န တာနိ အဟေတုက-
သဗ္ဗေန ဝိသေသိတဗ္ဗာနိ။

၁၁။ ဣဒါနိ အဟေတုကာမိကာရေ အဟေတုကကိရိယ-
စိတ္တာနိဝိ ကိစ္စဘေဒေန တိဓာ ဒဿေတုံ “ဥပေက္ခာသဟ-
ဓတ” ချာဒိ ဝုတ္တံ။ စက္ခာဒိပဉ္စဒါရေ သဋ္ဌိတမာရမ္ပဏံ အာဝဇ္ဇေတိ
တတ္ထ အဘောဂံ ကရေတိ၊ စိတ္တသန္တာနံ ဝါ ဘဝဂံဝသေန
ပဝတ္တိတုံ အဒတွာ ဝိထိစိတ္တဘာဝါယ ပရိဏာမေတိတိ မဉ္ဇူဒါဇာ-
ဓန္တနံ၊ ကိရိယာဟေတုကမနောဓာတုစိတ္တံ။ အာဝဇ္ဇနဿ အန-
န္တရပစ္စယဘူတံ ဘဝဂံစိတ္တံ မနောဒွါရံ ဝိထိစိတ္တာနံ ပဝတ္တိမုခ-
ဘာဝတော။ တသ္မိံ ဒိဋ္ဌသုတမုတာဒိဝသေန အာပါထမာဂတ-
မာရမ္ပဏံ အာဝဇ္ဇေတိ၊ ဝုတ္တနယေန ဝါ စိတ္တသန္တာနံ ပရိ-
ဏာမေတိတိ မနောဒွါဇာဓန္တနံ၊ ကိရိယာဟေတုကမနော-
ဝိညာဏဓာတုဥပေက္ခာသဟဂတစိတ္တံ။ ဣဒေမေဝ စ ပဉ္စဒါရေ
ယထာသန္တိရိတံ အာရမ္ပဏံ ဝဝတ္ထပေတိတိ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနန္တိ စ ဝုစ္စတိ။
ဟသိတံ ဥပ္ပါဒေတိတိ ဗာသီတုပ္ပါဒံ၊ ဒိဏာသဝါနံ အနော-
ဋ္ဌာရိကာရမ္ပဏေသု ပဟဋ္ဌာကာရမတ္ထဟေတုကံ ကိရိယာ-
ဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုသောမနဿသဟဂတစိတ္တံ။

၁၂။ သမ္ပဏာပိတိ အကုသလဝိပါကကုသလဝိပါကကိရိယ-
ဘေဒေန။ အဋ္ဌာရသ္မာတိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ။ အဟေတုက-
စိတ္တာနိတိ ပရိစ္ဆိန္နဓမ္မနိဒဿနံ။

အဟေတုကစိတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သောဘနစိတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄။ ဧဝံဒွါဒသာကုသလအဟေတုကာဋ္ဌာရသဝသေန သမ-
တိံသ စိတ္တာနိ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တဗ္ဗိနိမုတ္တာနံ သောဘန-
ဝေါဟာရံ ဌပေတုံ “ပါပါဟေတုကမုတ္တာနိ” ဟျာဒိ ဝုတ္တံ။
အတ္တနာ အဓိသယိတဿ အပါယာဒိဒုက္ခဿ ပါပနတော

ပါပေဟိ၊ ဟေတုသမ္ပယောဂါဘာဝတော အဟေတုကေဟိ စ
 မုတ္တာနိ စတုဝိသတိကာမာဝစရပဉ္စတိံသမဟဂ္ဂတလောကုတ္တရ-
 ဝသေန ဧကေနသဋ္ဌိပရိမာဏာနိ၊ အထ ဝါ အဋ္ဌ လောကုတ္တရာနိ
 ဈာနဂ်ယောဂဘေဒေန ပစ္စေကံ ပဉ္စဓာ ကတွာ ဧကနဂုတိဝိ
 စိတ္တာနိ သောဘနဂုဏာဝဟနတော၊ အလောဘာဒိအနဝဇ္ဇ-
 ဟေတုသမ္ပယောဂတော စ သောဘနာနီတိ ဂုစ္စရေ ကထိယန္တိ။

ကာမာဝစရသောဘနစိတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅။ ဣဒါနိ သောဘနေသု ကာမာဝစရာနမေဝ ပဌမံ
 ဥဒ္ဓိဋ္ဌတ္တာ တေသုပိ အဗျာကတာနံ ကုသလပုဗ္ဗကတ္တာ ပဌမံ
 ကာမာဝစရကုသလံ၊ တတော တဗ္ဗိပါကံ၊ တဒနန္တရံ တဒေက-
 ဘူမိပရိယာပန္နံ ကိရိယစိတ္တဉ္စ ပစ္စေကံ ဝေဒနာဉာဏသင်္ခါရဘေ-
 ဒေန အဋ္ဌဓာ ဒဿေတုံ “သောမနဿသဟဂတ”န္တာဒိ ဂုတ္တံ။
 တတ္ထ ဇာနာတိ ယထာသဘာဝံ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ ဉာဏံ။ သေသံ
 ဂုတ္တနယမေဝ။ ဧတ္ထ စ ဗလဝသဒ္ဓါယ ဒဿနသမ္ပတ္တိယာ ပစ္စယ-
 ပဋိဂ္ဂါဟကာဒိသမ္ပတ္တိယာတိ ဝေမာဒီဟိ ကာရကေဟိ သော-
 မနဿသဟဂတတာ၊ ပညာသံဝတ္တနိကကမ္မတော၊ အဗျာပဇ္ဇ-
 လောကူပပတ္တိတော၊ ဣန္ဒြိယပရိပါကတော၊ ကိလေသဒူရိဘာဝ-
 တော စ ဉာဏသမ္ပယုတ္တတာ၊ တဗ္ဗိပရိယာယေန ဥပေက္ခာ-
 သဟဂတတာ စေဝ ဉာဏဝိပွယုတ္တတာ စ၊ အာဝါသသပ္ပါယာ-
 ဒိဝသေန ကာယစိတ္တာနံ ကလ္လဘာဝတော၊ ပုဗ္ဗေ ဒါနာဒိသု
 ကတပရိစယတာဒီဟိ စ အသင်္ခါရိကတာ၊ တဗ္ဗိပရိယာယေန
 သသင်္ခါရိကတာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တတ္ထ ယဒါ ပန ယော ဒေယျဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကာဒိသမ္ပတ္တိံ၊
 အညံ ဝါ သောမနဿဟေတုံ အာဂမ္မ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌော “အတ္ထိ
 ဒိန္န”န္တာဒိနယပ္ပဝတ္တံသမ္မာဒိဋ္ဌိံ ပုရက္ခတွာ မုတ္တစာဂတာဒိဝသေန
 အသံသီဒန္တော အနုဿာဟိတော ပရေဟိ ဒါနာဒိနိ ပညာနိ
 ကရေတိ၊ တဒါဿ စိတ္တံ သောမနဿသဟဂတံ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ
 အသင်္ခါရိကံ ဟောတိ။ ယဒါ ပန ဂုတ္တနယေနေဝ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော

သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုရက္ခတွာပိ အမုတ္တစာဂတာဒိဝသေန သံသိဒဗ္ဗာနော
 ပရေဟိ ဝါ ဥဿာဟိတော ကရောတိ၊ တဒါဿ တဒေဝ စိတ္တံ
 သသင်္ခါရိကံ ဟောတိ။ ယဒါ ပန ဉှုတိဇနဿ ပဋိပတ္တိဒဿနေန
 ဇာတပရိစယာ ဗာလဒါရကာ ဘိက္ခု။ ဒိဿွာ သောမနဿ-
 ဇာတာ သဟဿာ ကိဉ္စိဒေဝ ဟတ္ထဂတံ ဒေန္တိ ဝါ ဝန္တန္တိ ဝါ၊
 တဒါ တေသံ တတိယံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယဒါ ပန “ဒေထ၊
 ဝန္တဏ”တိ ဉှုတိဟိ ဥဿာဟိတာ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ တဒါ စတုတ္ထံ
 စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယဒါ ပန ဒေယျဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကာဒိနံ အသမ္ပတ္တိံ၊
 အညေသံ ဝါ သောမနဿဟေတုနံ အဘာဝံ အာဂမ္မ စတုသုပိ
 ဝိကပ္ပေသု သောမနဿရဟိတာ ဟောန္တိ၊ တဒါ သေသာနိ
 စက္ကာရိ ဥပေက္ခာသဟဂတာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ။ အဗ္ဗုတိတိ ဖိ-သဒ္ဓေန
 ဒသပုညကိရိယာဒိဝသေန အနေကဝိဓတံ သမ္ပိဇ္ဈေတိ။ တထာ
 ဟိ ဝဒန္တိ—

“ကမေန ပုညဝတ္ထုဟိ၊ ဂေါစရာဓိပတိဟိ စ။
 ကမ္မဟိနာဒိတော စေဝ၊ ဂဏေယျ နယကောဝိဒေါ”တိ။

ဣမာနိ ဟိ အဋ္ဌ စိတ္တာနိ ဒသပုညကိရိယဝတ္ထုဝသေန ပဝတ္တ-
 နတော ပစ္စေကံ ဒသ ဒသာတိ ကတွာ အသီတိ စိတ္တာနိ ဟောန္တိ၊
 တာနိ စ ဆသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တနတော ပစ္စေကံ ဆဂ္ဂုဏိ-
 တာနိ သာသီတိကာနိ စက္ကာရိ သတာနိ ဟောန္တိ၊ အဓိပတိ-
 ဘေဒေန ပန ဉှုဏာဝိပ္ပယုတ္တာနံ စက္ကာလိသာဓိကဒ္ဓိသတပရိ-
 မာဏာနံ ဝိမံသာဓိပတိသမ္ပယောဂါဘာဝတော တာနိ တိဏ္ဍံ
 အဓိပတိနံ ဝသေန တိဂုဏိတာနိ ဝိသာဓိကာနိ သတ္တသတာနိ၊
 တထာ ဉှုဏသမ္ပယုတ္တာနိ စ စတုန္တံ အဓိပတိနံ ဝသေန စတုဂ္ဂု-
 ဏိတာနိ သသဋ္ဌိကာနိ နဝ သတာနိတိ ဧဝံ အဓိပတိဝသေန
 သဟဿံ သာသီတိကာနိ စ ဆသတာနိ ဟောန္တိ၊ တာနိ ကာယ-
 ဝစီမနောကမ္မသင်္ခါတကမ္ပတ္တိကဝသေန တိဂုဏိတာနိ စက္ကာလိ-
 သာဓိကာနိ ပဉ္စ သဟဿာနိ ဟောန္တိ၊ တာနိ စ ဟိနမဇ္ဈိမ-
 ပဏီတဘေဒတော တိဂုဏိတာနိ ဝိသသတာဓိကပန္နရသသ-
 ဟဿာနိ ဟောန္တိ။ ယံ ပန ဝုတ္တံ အာစရိယပုစ္ဆဒတ္တဒတ္တရေန—

၁-စိတ္တပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ

၈၉

“သတ္တရသ သဟဿာနိ၊ ခွေ သတာနိ အသီတိ စ။
ကာမာဝစရပုညာနိ၊ ဘဝန္တိတိ ဝိနိဋ္ဌိသေ”တိ။

တံ အဓိပတိဝသေန ဂဏနပရိဟာနိ^၁ အနာဒိယိတွာ
သောတပတိတဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ကာလဒေသာဒိဘောဒေန
ပန နေသံ ဘောဒေါ အပ္ပမေယျောဝ။

ကုမ္ဘိတေ^၂ ပါပဓမ္မေ သလယန္တိ ကမ္မေန္တိ ဝိဒ္ဓိသေန္တိ အပ-
ဂမေန္တိတိ ဝါ ကုသလာနိ။ အထ ဝါ ကုမ္ဘိတာကာရေန
သန္တာနေ သယနတော ပဝတ္တနတော ကုသသင်္ခါတေ ပါပဓမ္မေ
လုနန္တိ ဆိန္ဒန္တိတိ ကုသလာနိ။ အထ ဝါ ကုမ္ဘိတေ ပါပဓမ္မေ
သနတော တနုကရဏတော ဩသာနကရဏတော ဝါ
ကုသသင်္ခါတေန ဉှဏေန၊ သဒ္ဓါဒိဓမ္မဇာတေန ဝါ လာတဗ္ဗာနိ
သဟဇာတဥပနိဿယဘာဝေန ယထာရဟံ ပဝတ္တေတဗ္ဗာနီလိ
ကုသလာနိ၊ တာနေဝ ယထာဝုတ္တတ္ထေန ကာမာဝစရနိ
ကုသလစိတ္တာနိ စာတိ ကာမာဝစရကုသလစိတ္တာနိ။

၁၆။ ယထာ ပနေတာနိ ပုညကိရိယဝသေန၊ ကမ္မဒ္ဓါရ-
ဝသေန၊ ကမ္မဝသေန၊ အဓိပတိဝသေန စ ပဝတ္တန္တိ၊ နေဝံ ဝိပါကာနိ
ဒါနာဒိဝသေန အပ္ပဝတ္တနတော၊ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပနာဘာဝတော၊
အဝိပါကသဘာဝတော၊ ဆန္ဒာဒိနိ ပုရက္ခတွာ အပ္ပဝတ္တိတော
စ၊ တဿွာ တံဝသေန ပရိဟာပေတွာ ယထာရဟံ ဂဏန-
ဘောဒေါ ယောဇေတဗ္ဗော။ ဣမာနိပိ ဣဋ္ဌဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္ပဏ-
ဝသေန ယထာက္ကမံ သောမနဿုပေက္ခာသဟိတာနိ။ ပဋိသန္ဓာ-
ဒိဝသပ္ပဝတ္တိယံ ကမ္မဿ ဗလဝါဗလဝဘာဝတော၊ တဒါရမ္ပဏပ္ပ-
ဝတ္တိယံ ယေဘုယျေန ဇေနာနုရူပတော၊ ကဒါစိ တတ္ထာပိ ကမ္မာ-
နုရူပတော စ ဉှဏသမ္ပယုတ္တာနိ၊ ဉှဏာဝိပ္ပယုတ္တာနိ စ ဟောန္တိ။
ယထာပယောဂံ ဝိနာ သပ္ပယောဂဉ္စ ယထာဥပဋ္ဌိတေဟိ ကမ္မာ-
ဒိပစ္စယေဟိ ဥတုဘောဇနာဒိသပ္ပါယာသပ္ပါယဝသေန အသင်္ခါ-
ရိကသသင်္ခါရိကာနိ။

၁-အဘိဓမ္မာဝတာရေ စိတ္တနိဋ္ဌေသေ။

၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၈၀-ဝိဇ္ဇေဝိ။

၁၇။ ကိရိယစိတ္တာနမ္ပိ ကုသလေ ဝုတ္တနယေန ယထာရဟံ
သောမနဿသဟဂတာဒိတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၈။ သဟေတုကကာမာဝစရကုသလဝိပါကကိရိယစိတ္တာ-
နီတိ ဧတ္ထ သဟေတုကဂ္ဂဟဏံ ဝိပါကကိရိယာပေက္ခံ ဝိသေသနံ
ကုသလဿ ဧကန္တသဟေတုကတ္တာ။ ဟောတိ ဟိ ယထာ-
လာဘယောဇနာ။ “သက္ခရကထလမ္ပိ မစ္ဆရမ္ပမ္ပိ စရန္တမ္ပိ
တိဋ္ဌန္တမ္ပိ” ဟျာဒိသု ဝိယ သက္ခရကထလဿ စရဏာယော-
ဂတော မစ္ဆရမ္ပာပေက္ခာယ စရဏကိရိယာ ယောဇီယတိတိ။

၁၉။ သဟေတုကာမာဝစရပုညပါကကိရိယာ ဝေဒနာ-
ဉ္ဇုဏသင်္ခါရဘေဒေန ပစ္စေကံ ဝေဒနာဘေဒတော ဒုဝိတ္တော၊
ဉ္ဇုဏဘေဒတော စတုဗ္ဗိတ္တော၊ သင်္ခါရဘေဒတော အဋ္ဌဝိတ္တော စ
သမ္ပိဏ္ဏေတွာ စတုဝိသတိ မတာတိ ယောဇနာ။ နနု စ ဝေဒနာ-
ဘေဒေါတာဝ ယုတ္တော တာသံ ဘိန္နသဘာဝတ္တာ၊ ဉ္ဇုဏ-
သင်္ခါရဘေဒေါပန ကထန္တိ? ဉ္ဇုဏသင်္ခါရနံ ဘာဝါဘာဝက-
တောဝိ ဘေဒေါ ဉ္ဇုဏသင်္ခါရကတောဝ ယထာ ဝဿကတော
သုဘိက္ခော ဒုန္တိက္ခောတိ၊ တဿှာ ဉ္ဇုဏသင်္ခါရကတော ဘေဒေါ
ဉ္ဇုဏသင်္ခါရဘေဒေါတိ န ဧတ္ထ ကောစိ ဝိရောဓောတိ။

၂၀။ ဣဒါနိ သဗ္ဗာနိဝိ ကာမာဝစရစိတ္တာနိ သမ္ပိဏ္ဏေတွာ
ဒဿေတုံ “ကာမေ တေဝိသာ” ဟျာဒိ ဝုတ္တံ။ ကာမေ ဘဝေ
သတ္တ အကုသလဝိပါကနိ၊ သဟေတုကာဟေတုကာနိ သော-
ဠသ ကုသလဝိပါကနီတိ ဧဝံ တေဝိသတိ ဝိပါကနိ ဒွါဒသ
အကုသလာနိ၊ အဋ္ဌကုသလာနီတိ ပုညာပုညာနိ ဝိသတိ အဟေ-
တုကာ တိဿော သဟေတုကာ အဋ္ဌာတိ ဧကာစသ ကိရိယာ
ဇာတိ သဗ္ဗဏာဝိ ကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယာနံ အန္တော-
ဂဘေဒေန စတုပညာသေဝ ကာလဒေသသန္တာနာဒိဘေဒေန
အနေကဝိဘောဝေပိတုတ္တော။

ကာမာဝစရသောဘနစိတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ရူပါဝစရမိတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁။ ဣဒါနိ တဒနန္တရုဋ္ဌဿ ရူပါဝစရဿ နိဗ္ဗေသက္ကမော အနုပ္ပတ္တောတိ တဿ ဈာနဂ္ဂယောဂဘောဒေန ပဉ္စမာ ဝိဘာဂံ ဒဿေတုံ “ဝိတက္က။ပ။ သဟိတ” န္ဓာဒိမာဟ။ ဝိတက္ကော စ ဝိစာရော စ ဝီတိ စ သုခဉ္စ ကေဂ္ဂတာ စာတိ ဣမေဟိ သဟိတံ ဝိတက္ကဝိစာရဝီတိဈာနကဂ္ဂတာသဟိတံ။ တတ္ထ အာရမ္မဏံ ဝိတက္ကေတိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ အဘိနိရောပေတီတိ ဝိတက္ကော၊ သော သဟဇာတာနံ အာရမ္မဏာဘိနိရောပနလက္ခဏော။ ယထာ ဟိ ကောမိ ဂါမဝါသီ ပုရိသော ရာဇဝဏ္ဏံ သမ္ပန္နိနံ မိတ္တံ ဝါ နိဿာယ ရာဇဂေဟံ အနုပရိသတိ၊ ဧဝံ ဝိတက္ကံ နိဿာယ မိတ္တံ အာရမ္မဏံ အာရောဟတိ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ အဝိတက္ကံ မိတ္တံ အာရမ္မဏံ အာရောဟတိတိ? တမ္ပိ ဝိတက္က-ဗလေနော အဘိနိရောဟတိ။ ယထာ ဟိ သော ပုရိသော ပရိစယေန တေန ဝိနာပိ နိရာသင်္ဂော ရာဇဂေဟံ ပရိသတိ၊ ဧဝံ ပရိစယေန ဝိတက္ကေန ဝိနာပိ အဝိတက္ကံ မိတ္တံ အာရမ္မဏံ အဘိနိရောဟတိ။ ပရိစယောတိ စေတ္ထ သဝိတက္ကမိတ္တဿ သန္တာနေ အဘိဏ္ဍပဝတ္ထိဝသေန နိဗ္ဗတ္တာ မိတ္တဘာဝနာ။ အပိ စေတ္ထ ပဉ္စဝိညာဏံ အဝိတက္ကမ္ပိ ဝတ္ထာရမ္မဏသင်္ခန္ဓနဗလေန၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနိ စ ဟေဋ္ဌိမဘာဝနာဗလေန အဘိရောဟန္တိ။

အာရမ္မဏေ တေနမိတ္တံ ဝိစရတီတိ ဝိစာရော၊ သော အာရမ္မဏာနုမဇ္ဇနလက္ခဏော။ တထာ ဟေသ “အနုသန္တာနတာ”တိ နိဗ္ဗိဋ္ဌော။ ဧတ္ထ စ ဝိစာရတော ဩဋ္ဌာရိကဋ္ဌေန၊ တဿေဝ ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌေန စ ပဌမသဏ္ဍာဘိသာတော ဝိယ စေတသော ပဌမာဘိနိပါတော ဝိတက္ကော၊ အနုရဝေါ ဝိယ အနုသန္ဓရဏံ ဝိစာရော။ ဝိပ္ပါရဝါစေတ္ထ ဝိတက္ကောမိတ္တဿ ပရိပ္ပန္နနဘူတော၊ အာကာသေ ဥပ္ပတိတုကာမဿ သကုဏဿ ပက္ခဝိက္ခေပေါ ဝိယ၊ ပဒုမာဘိမုခပါတော ဝိယ စ ဂန္ဓာနုဗန္ဓစေတသော ဘမရဿ။ သန္တ-ဝုတ္တိ ဝိစာရော မိတ္တဿ နာတိပရိပ္ပန္နနဘူတော၊ အာကာသေ

ဥပ္ပတိတဿ သကုဏဿ ပက္ခပ္ပသာရဏံ ဝိယ၊ ပဒုမဿ ဥပရိ-
ဘာဂေ ပရိတ္တမနံ ဝိယ စ ပဒုမာဘိမုခပတိတဿ ဘမရဿ။

ဝိနယတိ ကာယစိတ္တံ တပေတိ၊ ဝဇေတိတိ ဝါ ဝီတိ၊ သာ သမ္ဘိ-
ယာယနလက္ခဏာ၊ အာရမ္မဏံ ကလ္လတော ဂဟဏလက္ခဏာတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ သုခယတိတိ ဆူခံ၊ တံ ဣဋ္ဌာနဘဝန-
လက္ခဏံ သုဘောဇနရသဿာဒကော ရာဇာ ဝိယ။ တတ္ထ
အာရမ္မဏပ္ပဋိလာဘေ ဝီတိယာ ဝိသေသော ပါကဇ္ဇော ကန္တာရ-
ခိန္တဿ ဝနန္တောဒကဒဿနေ ဝိယ၊ ယထာလဒ္ဓဿ အနုဘဝနေ
သုခဿ ဝိသေသော ပါကဇ္ဇော ယထာဒိဋ္ဌဥဒကဿ ပါနာဒီသု
ဝိယာတိ။ နာနာရမ္မဏဝိက္ခေပါဘာဝေန ဧကံ အာရမ္မဏံ အဂ္ဂံ
ဣမဿာတိ ဧကဂ္ဂံ၊ စိတ္တံ၊ တဿ ဘာဝေါ ဧကဂ္ဂတာ၊ သမာဓိ။
သော အဝိက္ခေပလက္ခဏော။ တဿ ဟိ ဝသေန သသမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ
အဝိက္ခိတ္တံ ဟောတိ။

ပဌမဉ္စ ဒေသနာက္ကမတော စေဝ ဥပ္ပတ္တိက္ကမတော စ
အာဒိဘူတတ္တာ တံ ဖျာနဉ္စ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနတော၊ ပစ္စနိက-
ဗျာပနတော ဖာတိ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ဝိတက္ကာဒိပဉ္စကံ။ ဖျာနင်္ဂ-
သမုဒါယေယေဝ ဟိ ဖျာနဝေါဟာရော နေမိအာဒိအင်္ဂသမု-
ဒါယေ ရထဝေါဟာရော ဝိယ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ ဝိအဓင်
“ဖျာနန္တိ ဝိတက္ကာ ဝိစာရော ဝီတိ သုခံ စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ”တိ။
ပဌမဇ္ဈာနေန သမ္ပယုတ္တံ ကုသလစိတ္တံ ပဌမဇ္ဈာနကုသလစိတ္တံ။

ကသ္မာ ပန အညေသု ဖဿာဒီသု သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု ဝိဇ္ဇ-
မာနေသု ဣမေယေဝ ပဉ္စ ဖျာနင်္ဂဝသေန ဝုတ္တာတိ? ဝုစ္စတေ—
ဥပနိဇ္ဈာနကိစ္စဝန္တတာယ၊ ကာမစ္ဆန္တာဒိနံ ဥပပဋိပက္ခဘာဝတော
စ။ ဝိတက္ကာ ဟိ အာရမ္မဏေ စိတ္တံ အဘိနိရောပေတိ၊ ဝိစာရော
အနုပ္ပဗန္ဓေတိ၊ ဝီတိ စဿ ဝီနနံ၊ သုခဉ္စ ဥပဗြူဟနံ ကရောတိ၊
အထ နံ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မံ ဧတေဟိ အဘိနိရောပနာနုပ္ပဗန္ဓနဝီနန-
ဥပဗြူဟနေဟိ အနုဂ္ဂဟိတာ ဧကဂ္ဂတာ သမာဓာနကိစ္စေန

၁-စိတ္တပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ

အတ္တာနံ အနဝတ္တာပေန္တိ ဧကတ္တာရမ္မဏေ သမံ၊ သမ္မာ စ အာမိယတိ။ ဣန္ဒြိယသမတာဝသေန သမံ ပဋိပက္ခမ္ဘောနံ ဒူရိဘာဝေန လီနဒ္ဓစ္စာဘာဝေန သမ္မာ စ ဌပေတီတိ ဧဝမေတေသမေဝ ဥပနိဇ္ဈာနကိစ္စံ အာဝေဏိကံ။ ကာမစ္ဆန္တာဒိပဋိပက္ခဘာဝေ ပန သမာမိ ကာမစ္ဆန္တဿ ပဋိပက္ခော ရာဂပ္ပဏိမိယာ ဥဇုပစ္စနိကဘာဝတော။ ကာမစ္ဆန္တဝသေန ဟိ နာနာရမ္မဏေဟိ ပလောဘိတဿ ပရိပ္ပမန္တဿ စိတ္တဿ သမာဓာနံ ဧကဂ္ဂတာယ ဟောတိ။ ဝီတိ ဗျာပါဒဿ ပါမောဇ္ဇသဘာဝတ္တာ။ ဝိတက္ခော ထိနမိဒ္ဓဿ ယောနိသော သင်္ကပ္ပနဝသေန သဝိပ္ပျါရပ္ပဝတ္တိတော သုခံ အရူပသမာနုတာပသဘာဝဿ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ ဝုပသန္တသီတလသဘာဝတ္တာ။ ဝိစာရော ဝိစိကိစ္ဆာယ အာရမ္မဏေ အနုမဇ္ဇနဝသေန ပညာပတိရူပသဘာဝတ္တာ။ ဧဝံ ဥပနိဇ္ဈာနကိစ္စဝန္တတာယ၊ ကာမစ္ဆန္တာဒိနံ ဥဇုပဋိပက္ခဘာဝတော စ ဣမေယေဝ ပဉ္စ ဖျာနင်္ဂဘာဝေန ဝဝတ္တိတာတိ။ ယထာဟု—

“ဥပနိဇ္ဈာနကိစ္စတ္တာ၊ ကာမာဒိပဋိပက္ခတော။
သန္တေသုပိ စ အညေသု၊ ပဉ္စေဝ ဖျာနသညိတာ”တိ။

ဥပေက္ခာ ပနေတ္ထ သန္တရတ္တိသဘာဝတ္တာ သုခေဝ အန္တောဂဓာတိ ဒဋ္ဌမ္ပံ။ တေနာဟု—

“ဥပေက္ခာ သန္တရတ္တိတ္တာ၊ သုခမိစ္စေဝ တာသိတာ”တိ။

ပဟာနင်္ဂါဒိဝသေန ပနဿ ဝိသေသော ဥပရိ အာဝိဘဝိဿတိ။ တထာ အရူပါဝစရလောကုတ္တရေသုပိ လဗ္ဘမာနကဝိသေသော။ အထေတ္ထ ကာမာဝစရကုသလေသု ဝိယသင်္ခါရဘေဒေါ ကသ္မာ န ဂဟိတော။ ဣဒမ္ပိ ဟိ ကေဝလံ သမထာနုယောဂဝသေန ပဋိလဒ္ဓိံ သသင်္ခါရိကံ၊ မဂ္ဂါဓိဂမဝသေန ပဋိလဒ္ဓိံ အသင်္ခါရိကန္တိ သက္ကာ ဝတ္ထုန္တိ? နယိဒမေဝံ မဂ္ဂါဓိဂမဝသေန သတ္တိတော ပဋိလဒ္ဓဿာပိ အပရဘာဂေ ပရိကမ္မဝသေနေဝ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ တသ္မာ သမ္ဗဿပိ ဖျာနဿ

ဝိသုဒ္ဓိန စေတ္တ စတုက္ကပဉ္စကနယဝသေန သုဒ္ဓိကနဝကော၊
တဉ္စ ဒုက္ခပုဂ္ဂိုလဒါဒန္တာဘိညာဒုက္ခပုဂ္ဂိုလဒါဒိပ္ပေါဘိညာသုခပုဂ္ဂိုလဒါ-
ဒန္တာဘိညာသုခပုဂ္ဂိုလဒါဒိပ္ပေါဘိညာဝသေန ပဋိပဒါစတုက္ကေန
ယောဇေတွာ ဒေသိတတ္တာ စတ္တာရော နဝကော၊ ပရိတ္တံ ပရိတ္တာ-
ရမ္မဏံ၊ ပရိတ္တံ အပ္ပမာဏာရမ္မဏံ၊ အပ္ပမာဏံ ပရိတ္တာရမ္မဏံ၊
အပ္ပမာဏံ အပ္ပမာဏာရမ္မဏန္တိ အာရမ္မဏစတုက္ကေန ယောဇိ-
တတ္တာ စတ္တာရော နဝကော၊ “ဒုက္ခပုဂ္ဂိုလံ ဒန္တာဘိညံ ပရိတ္တံ
ပရိတ္တာရမ္မဏံ၊ ဒုက္ခပုဂ္ဂိုလံ ဒန္တာဘိညံ ပရိတ္တံ အပ္ပမာဏာရမ္မ-
ဏ”န္တာဒိနာ အာရမ္မဏပုဂ္ဂိုလဒါဒိပ္ပယကနယဝသေန သောဠသ
နဝကောတိ ပဉ္စဝိသတိ နဝကောတိ ဝေမာဒိဘေဒံ သင်္ဂဏှာတိ။

၂၂။ ဈာနဝိသေသေန နိဗ္ဗတ္တိတဝိပါကော ကေန္တတော
တံတံဈာနသဒိသောဝါတိ ဝိပါကံ ဈာနသဒိသမေဝ ဝိဘတ္တံ။
ဗုဒ္ဓမမေဝ ဟိ အတ္ထံ ဒီပေတုံ ဘဂဝတာ ဝိပါကနိဇ္ဈေသေပိ ကုသလံ
ဥဒ္ဓိသိတွာဝ တဒနန္တရံ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရဝိပါကာ ဝိဘတ္တာ။

၂၅။ ရူပါဝစရမာနသံ ဈာနဘေဒေန ပဉ္စဟိ စတူဟိ တိဟိ
ဒွိဟိ ပုန ဒွိဟိ ဈာနင်္ဂဟိ သမ္ပယောဂဘေဒေန ပဉ္စဓာ ပဉ္စဂိုကံ
စတုရဂိုကံ တိဝဂိုကံ ဒုဝဂိုကံ ပုန ဒုဝဂိုကန္တိ ပဉ္စဝိဓံ ဟောတိ
အဝိသေသေန၊ ပုန တံ ပုညပါကကိရိယာနံ ပစ္စေကံ ပဉ္စန္ဒ
ပဉ္စန္ဒံ ဘေဒါ ပဉ္စဒသဓာ ဘဝေတုတ္ထော။

ရူပါဝေရစိတ္တဝဏ္ဏနာ နိဗ္ဗိတာ။

အရူပါဝေရစိတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆။ ဣဒါနိ အရူပါဝေရံ အာရမ္မဏဘေဒေန စတုစာ
 ဝိဘဇိတွာ ဒဿေန္တော အာဟ“အာကာသာနဉ္စာယတနာ”တိ-
 အာဒိ။ တတ္ထံ ဥပ္ပါဒါဒိအန္တရဟိတတာယ နာဿ အန္တောတိ
 အနန္တံ၊ အာကာသဉ္စာ တံ အနန္တဉ္စာတိ အာကာသာနန္တံ၊
 ကသိဏုပ္ပါဒိမာကာသော။ “အနန္တာကာသ”န္တိ စ ဝတ္ထဗ္ဗေ
 “အဂ္ဂဟိတော”ဈာဒိသု ဝိယ ဝိသေသနဿ ပရနိပါတဝသေန
 “အာကာသာနန္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အာကာသာနန္တမေဝ အာကာ-
 သာနန္တံ သကတ္ထေ ဘာဝပစ္စယဝသေန။ အာကာသာနန္တမေဝ
 အာယတနံ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ ဈာနဿ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဒေဝါနံ
 ဒေဝါယတနံ ဝိယာတိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ။ တသ္မိံ
 အပ္ပနာပုတ္တံ ပဌမာရူပဇ္ဈာနမ္ပိ ဣမ “အာကာသာနဉ္စာယတန”န္တိ
 ဝုတ္တံ ယထာ ပထဝီကသိဏာရမ္မဏံ ဈာနံ “ပထဝီကသိဏ”န္တိ။
 အထ ဝါ အာကာသာနန္တံ အာယတနံ အဿာတိ အာကာသာ-
 နဉ္စာယတနံ၊ ဈာနံ၊ တေန သမ္ပယုတ္တံ ကုသလစိတ္တံ အာကာသာ-
 နဉ္စာယတနကုသလစိတ္တံ။

ဝိညာဏမေဝ အနန္တံ ဝိညာဏာနန္တံ၊ ပဌမာရူပဝိညာဏံ။
 တသ္မိံ ဥပ္ပါဒါဒိအန္တဝန္တမ္ပိ အနန္တာကာသေ ပဝတ္တနတော
 အတ္တာနံ အာရမ္မ ပဝတ္တာယ ဘာဝနာယ ဥပ္ပါဒါဒိအန္တံ
 အဂ္ဂဟေတွာ အနန္တတော ဖရဏဝသေန ပဝတ္တနတော စ
 “အနန္တ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိညာဏာနန္တမေဝ ဝိညာဏန္တံ အာ-
 ကာရဿ ရဿတ္တံ၊ န-ကာရဿ လောပဉ္စ ကတွာ။ ဒုတိယာ-
 ရူပဝိညာဏေန ဝါ အဗ္ဗိတဗ္ဗံ ပါပုဏိတဗ္ဗန္တိ ဝိညာဏန္တံ၊ တဒေဝ
 အာယတနံ ဒုတိယာရူပဿ အဓိဋ္ဌာနတ္တာတိ ဝိညာဏဉ္စာ-
 ယတနံ။ သေသံ ပုရိမသမံ။

နာဿ ပဌမာရူပဿ ကိဉ္စနံ အပ္ပမတ္တကံ အန္တမသော
 ဘင်္ဂမတ္တမ္ပိ အဝသိဋ္ဌံ အတ္ထိတိ အကိဉ္စနံ၊ တဿ ဘာဝေါ

အာဏိန္ဒညံ၊ ပဌမာရူပဝိညာဏာဘာဝေါ။ တဒေဝ အာယ-
တနန္တုဒိ ပုရိမသဒိသံ။

ဩဋ္ဌာရိကာယ သညာယ အဘာဝတော၊ သုခုမာယ စ
သညာယ အတ္ထိတာယ နေဝဿ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ သညာ
အတ္ထိ၊ နာဝိ အသညံ အဝိဇ္ဇမာနသညန္တိ နေဝသညာနာသညံ၊
စတုတ္ထာရူပဈာနံ။ ဒီဃံ ကတွာ ပန “နေဝသညာနာသည”န္တိ
ပုတ္တံ။ နေဝသညာနာသညမေဝ အာယတနံ မနာယတန-
ဓမ္မာယတနပရိယာပန္နတ္ထာတိ နေဝသညာနာသညာယတနံ။
အထ ဝါ သညာဝ ဝိပဿနာယ ဂေါစရဘာဝံ ဂန္တော နိဗ္ဗေဒ-
ဇနနသင်္ခါတဿ ပဋ္ဌသညာကိစ္စဿ အဘာဝတော နေဝသညာ
စ ဥဏှောဒကေ တေဇောဓာတု ဝိယ သင်္ခါရာဝသေသသုခုမ-
ဘာဝေန ဝိဇ္ဇမာနတ္ထာ န အသညာတိ နေဝသညာနာသညာ၊
သာ ဝေ အာယတနံ ဣမဿ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ ဖျာနဿ နိဿ-
ယာဒိဘာဝတော^၁တိ နေဝသညာနာသညာယတနံ။ သညာ-
ဝသေန စေတ္ထ ဖျာနူပလက္ခဏံ နိဒဿနမတ္ထံ။ ဝေဒနာဒယောဝိ
ဟိ တသ္မိံ ဖျာနေ နေဝဝေဒနာနာဝေဒနာဒိကာယေဝါတိ။
နေဝသညာနာသညာယတနေန သမ္ပယုတ္တံ ကုသလစိတ္တံ နေဝ-
သညာနာသညာယတနကုသလစိတ္တံ။ ဝိ-သဗ္ဗေန စေတ္ထ အာရမ္မ-
ဏပုဂ္ဂိုလဒါမိဿကနယဝသေန သောဋ္ဌသက္ခတ္တုကဒေသနံ^၂၊
အညဗ္ဗိ စ မဂ္ဂိယံ^၃ အာဂတနယဘေဒံ သင်္ဂဏှာတိ။

၃၀။ အာရမ္မဏာနံ အတိက္ကမိတဗ္ဗာနံ၊ ကသိဏာကာသ-
ဝိညာဏတဒဘာဝသင်္ခါတာနံ အာလမ္ဘိတဗ္ဗာနဉ္စ အာကာသာဒိ-
စတုန္တံ ဂေါစရာနံ ပဘေဒေန အာရူပမာနသံ စတုဗ္ဗိဓံ ဟောတိ။
တဉ္စိ ယထာက္ကမံ ပဉ္စမဇ္ဈာနာရမ္မဏံ ကသိဏာနိမိတ္တံ အတိက္ကမ္မ
တဒုဋ္ဌါဇေန လဒ္ဓံ အာကာသမာလမ္ဘိတွာ တမ္ဘိ အတိက္ကမ္မ
တတ္ထ ပဝတ္တံ ဝိညာဏမာလမ္ဘိတွာ တမ္ဘိ အတိက္ကမ္မ တဒဘာဝ-
ဘူတံ အင်္ဂါဉ္စနဘာဝမာလမ္ဘိတွာ တမ္ဘိ အတိက္ကမ္မ တတ္ထ ပဝတ္တံ

၁-နိဿယပစ္စယဘာဝတော (ဝိသုဒ္ဓိ-ဦး ၁-၄၀၆-ပိဋကေ။)
၂-အဘိ ၁-၆၈-ဇု-ပိဋကေ။ ၃-အဘိ ၁-၇၂-ပိဋကေ။

တတိယာရူပဝိညာဏမာလမ္ဗိတွာ ပဝတ္တတိ၊ န ဘန ရူပါဝစရ-
ကုသလံ ဝိယ ပုရိမပုရိမအင်္ဂါတိက္ကမဝသေန ပုရိမပုရိမဿာပိ
အာရမ္မဏံ ဂဟေတွာ။ တေနာဟု အာစရိယာ—

“အာရမ္မဏာတိက္ကမတော၊ စတဿောပိ ဘဝန္တိမာ။
အင်္ဂါတိက္ကမမေတာသံ၊ န ဣစ္ဆန္တိ ဝိဘာဝိနော”တိ။
အရူပါဝစရစိတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

လောကုတ္တရစိတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁။ ဣဒါနိ လောကုတ္တရကုသလံ စတုမဂ္ဂယောဂတော၊
ဖလဉ္စ တဒနုရူပပ္ပဝတ္တိယာ စတုဓာ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ
“သောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တ”န္တာဒိ ဝုတ္တံ။ နိဗ္ဗာနံ ပတိသဝနတော
ဥပဂမနတော၊ နိဗ္ဗာနမဟာသမုဒ္ဒနိန္ဒတာယ သောတသဒိသတ္တာ
ဝါ “သောတော”တိ ဝုစ္စတိ အရိယော အဋ္ဌကိကော မဂ္ဂေါ၊ တဿ
အာပတ္တိ အာဒိတော ပဇ္ဇနံ ပါပုဏနံ ပဌမသမန္နာဂမော
သောတာပတ္တိ အာ-ဥပသဂ္ဂဿ အာဒိကမ္ပနိ ပဝတ္တနတော။
နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂေတိ၊ နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ ဝါ မဂ္ဂိယတိ၊ ကိလေသေ
မာရေန္တော ဂစ္ဆတိတိ ဝါ မဂ္ဂေါ၊ တေန သမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ
မဂ္ဂစိတ္တံ၊ သောတာပတ္တိယာ လဒ္ဓံ မဂ္ဂစိတ္တံ သောတာပတ္တိ-
မဂ္ဂစိတ္တံ။ အထ ဝါ အရိယမဂ္ဂသောတဿ အာဒိတော ပဇ္ဇနံ
တေဿာတိ သောတာပတ္တိ၊ ပုဂ္ဂလော၊ တဿ မဂ္ဂေါသောတာ-
ပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ တေန သမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တံ။

သင်္ကံ ကေဝါရံ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဣမံ မနုဿလောကံ အာ-
ဂစ္ဆတိတိ သကဒါဂါမီ၊ ဣဓ ပတွာ ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယီ၊ တတ္ထ ပတွာ
တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ဣဓ ပတွာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ၊ တတ္ထ ပတွာ
ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ဣဓ ပတွာ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ
ပဉ္စသု သကဒါဂါမီသု ပဉ္စမကော ဣဓာဓိပ္ပေတော။ သော ဟိ

ဣတော ဂန္တံ ပုန သကိံ ဣမ အာဂစ္ဆတိတိ။ တဿ မဂ္ဂေါ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ။ ကိဉ္ဇာပိ မဂ္ဂသမဂီနော တထာဂမနာ- သမ္ဘဝတော ဖလဋ္ဌေယေဝ သကဒါဂါမီ နာမ၊ တဿ ပန ကာရဏဘူတော ပုရိမုပ္ပန္နော မဂ္ဂေါ မဂ္ဂန္တရာဝစ္ဆေဒနတ္ထံ ဖလဋ္ဌေန ဝိသေသေတွာ ပုစ္ဆတိ “သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ”တိ။ ဧဝံ အနာဂါမိမဂ္ဂေါတိ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန သမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ သက- ဒါဂါမိမဂ္ဂစိတ္တံ။

ပဋိသန္ဓိဝသေန ဣမံ ကာမဓာတုံ န အာဂစ္ဆတိတိ အနာဂါမီ၊ တဿ မဂ္ဂေါ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ၊ တေန သမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ အနာ- ဂါမိမဂ္ဂစိတ္တံ။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျဘာဝေန ပူဇာဝိသေသံ အရဟ- တိတိ အရဟာ၊ အထ ဝါ ကိလေသသင်္ခါတာ အရယော သံသာရစက္ကဿ ဝါ အရာ ကိလေသာ ဟတာ အနေနာတိ အရဟာ၊ ပါပကရဏေ ရဟာဘာဝတော ဝါ အရဟာ၊ အဋ္ဌ- မကော အရိယပုဂ္ဂလော၊ တဿ ဘာဝေါ အရဟတ္တံ၊ စတုတ္ထ- ဖလသေတံ အဓိဝစနံ။ တဿ အာဂမနဘူတော မဂ္ဂေါ အရ- ဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ တေန သမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ အရဟတ္တမဂ္ဂစိတ္တံ။

ဝိ-သဒ္ဓေန ဧကေကဿ မဂ္ဂဿ နယသဟဿဝသေန စတုန္တံ စတုသဟဿဘေဒံ သစ္စဝိဘင်္ဂံ အာဂတံ သဋ္ဌိသဟဿဘေဒံ နယံ ဟေဋ္ဌာ ပုတ္တနယေန အနေကဝိတ္တေဋ္ဌိ သင်္ကာတိ။ တတ္ထာယံ နယသဟဿမတ္ထပရိဒီပနာ။ ကထံ? သောတာ- ပတ္တိမဂ္ဂေါ တာဝ ဖျာနနာမေန ပဋိပဒါဘေဒံ အနာမသိတွာ ကေဝလံ သုညတော အပ္ပဏိဟိတောတိ ဒွိဓာ ဝိဘက္ခော၊ ပုန ပဋိပဒါစတုက္ကေန ယောဇေတွာ ပစ္စေကံ စတုဓာ ဝိဘက္ခောတိ ဧဝံ ဖျာနနာမေန ဒသဓာ ဝိဘက္ခော။ တထာ မဂ္ဂသတိ- ပဋ္ဌာနသမ္ပပ္ပဓာန ဣပ္ပိပါဒ ဣန္ဒြိယဗလ ဗောဇ္ဈင်္ဂံ သစ္စ သမထ ဓမ္မ၂- ခန္တ အာယတန ဓာတု အာဟာရ ဖဿ ဝေဒနာ သညာ စေတနာ- စိတ္တနာမေဟိပိ ပစ္စေကံ ဒသဒသာကာရေဟိ ဝိဘက္ခော တထာ တထာ ဗုဇ္ဈနကာနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝသေန၊ တသ္မာ ဖျာနဝသေန

၁-အဘိ ၂-၁၁၂၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၁၅-၆-ဝိဋ္ဌေသု၊ ၂-...သမထဝိပဿနာဓမ္မ(က)

ဒသမဂ္ဂါဒိနံ ကေနုရိသတိယာ ဝသေန ဒသ ဒသတိ ဝိသတိယာ
ဌာနေသု ဒွေ နယသတာနိ ဟောန္တိ၊ ပုန တာနိ စတုဟိ
အဓိပတိဟိ ယောဇေတွာ ပစ္စေကံ စတုဓာ ဝိဘတ္တာနိတိ ဧဝံ
အဓိပတိဟိ အဓိဿေတွာ ဒွေ သတာနိ၊ မိဿေတွာ အဋ္ဌ
သတာနိတိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ နယသဟဿံ ဟောတိ၊ တထာ
သကဒါဂါမိမဂ္ဂါဒိသုပိ။

၃၂။ သောတာပတ္တိယာ လဒ္ဓိံ၊ သောတာပတ္တိဿ ဝါ ဖလ-
စိတ္တံ ဝိပါကဘူတံ စိတ္တံ သောတာပတ္တိဖလစိတ္တံ။ အရဟတ္တဉ္စ တံ
ဖလစိတ္တဉ္စာတိ အရဟတ္တဖလစိတ္တံ။

၃၄။ စတုမဂ္ဂပ္ပဘေဒေနာတိ ဣန္ဒြိယာနံ အပါဠဝပါဠဝ-
တရတမဘေဒေန ဘိန္ဒသာမတ္ထိယတာယ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝိစိ-
ကိစ္ဆာသီလဗ္ဗတပရာမာသာနံ နိရဝသေသပ္ပဟာနံ ကာမရာဂ-
ဗျာပါဒါနံ တနုဘာဝါပါဒနံ တေသမေဝ နိရဝသေသပ္ပဟာနံ
ရူပါရူပရာဂမာနုဒ္ဓစ္စာဝိဇ္ဇာနံ အနဝသေသပ္ပဟာနန္တိ ဧဝံ
သံယောဇနပ္ပဟာနဝသေန စတုဗ္ဗိဓာနံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒိနံ
အဋ္ဌဂီကမဂ္ဂါနံ သမ္ပယောဂဘေဒေန စတုမဂ္ဂသင်္ခါတံ လော-
ကုတ္တရကုသလံ စတုဓာ ဟောတိ၊ ဝိပါကံ ပန တဿေဝ
ကုသလဿ ဖလတ္တာ တဒနုရူပတော တထာ စတုဓာတိ ဧဝံ
အနုတ္တရံ အတ္တနော ဥတ္တရိတရာဘာဝေန အနုတ္တရသင်္ခါတံ
လောကုတ္တရံ စိတ္တံ အဋ္ဌဓာ မတန္တိ ယောဇနာ။

ကိရိယာနုတ္တရဿ ပန အသမ္ဘဝတော ဒွါဒသဝိဓတော န
ဝုတ္တာ။ ကဿာ ပန တဿ အသမ္ဘဝေါတိ? မဂ္ဂဿ ဧကစိတ္တက္ခ-
ဏိကတ္တာ။ ယဒိ ဟိ မဂ္ဂစိတ္တံ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ တဒုပ္ပတ္တိယာ
ကိရိယဘာဝေါ သက္ကာ ဝတ္ထု။ တံ ပန ကိလေသသမုစ္ဆေဒက-
ဝသေနေဝ ဥပလဘိတဗ္ဗတော ဧကဝါရပ္ပဝတ္ထေနေဝ စ တေန
အသနိသမ္မာတေန ဝိယ တရုအာဒိနံ သမူလဝိဒ္ဓိသနဿ တံတံ-
ကိလေသာနံ အစွန္တံ အပ္ပဝတ္တိယာ သာမိတတ္တာ ပုန ဥပ္ပဇ္ဇမာနေပိ
ကာတဗ္ဗာဘာဝတော ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထဉ္စ ဖလသမာပတ္တိ-

ယာဝေ နိဗ္ဗာနာရမ္ပဏဝသေန ပဝတ္တနတော န ကဒါစိ သေက္ခာနံ
အသေက္ခာနံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿ နတ္ထိ သမ္ပထာပိ လောကုတ္တရ-
ကိရိယစိတ္တန္တိ။

လောကုတ္တရစိတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စိတ္တဝဏ္ဏနသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ

၃၅။ “ဒွါဒသာကုသလာနေဝ” န္ဍာဒိ ယထာဝုတ္တာနံ
စတုဘူမိကစိတ္တာနံ ဂဏနသင်္ဂဟော။

၃၆။ ဧဝံ ဇာတိဝသေန သင်္ဂဟံ ဒဿေတော ပုန ဘူမိဝသေန
ဒဿေတုံ “စတုပညာသမာ ကာမေ” ဟျာဒိ ဝုတ္တံ။ ကာမေ
ဘဝေ စိတ္တာနိ စတုပညာသမာ ဤရယေ၊ ဣပေ ဘဝေ ပန္နရသ
ဤရယေ၊ အာရုပ္ပေ ဘဝေ ဒွါဒသ ဤရယေ၊ အနုတ္တရေ ပန
နဝရိဓေ ဓမ္မသမုဒါယေ စိတ္တာနိ အဋ္ဌဓာ ဤရယေ၊ ကထေယျာ-
တျတ္ထော။ ဧတ္ထ စ ကာမတဏှာဒိဝိသယဘာဝေန ကာမဘဝါဒိ-
ပရိယာပန္နာနိ စိတ္တာနိ သကသကဘူမိတော အညတ္ထ ပဝတ္တ-
မာနာနိဝိ ကာမဘဝါဒိသု စိတ္တာနိတိ ဝုတ္တာနိ၊ ယထာ
မနုဿိတ္ထိယာ ကုစ္ဆိသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တောပိ တိရစ္ဆာနဂတော တိရစ္ဆာ-
နယောနိပရိယာပန္နတ္တာ တိရစ္ဆာနေသွေဝ သင်္ဂယတိ။ ကတ္ထစိ
အပရိယာပန္နာနိ နဝရိဓလောကုတ္တရဓမ္မသမူဟေကဒေသ-
ဘူတာနိ “ရုက္ခေ သာခါ” ဟျာဒိသု ဝိယ အနုတ္တရေ စိတ္တာနိတိ
ဝုတ္တာနိ။ အထဝါ “ကာမေ၊ ဣပေ” တိ စ ဥတ္တရပဒလောပနိဇ္ဈေ-
သော။ အဣပေ ဘဝါနိ အာရုပ္ပါနိ။ နတ္ထိ ဧတေသံ ဥတ္တရံ စိတ္တန္တိ
အနုတ္တရာနိတိ ဥပယောဂဗဟုဝစနဝသေန ကာမေ ကာမာ-
ဝစရာနိ စိတ္တာနိ စတုပညာသမာ ဤရယေ၊ ဣပေ ဣပါဝစရာနိ
စိတ္တာနိ ပန္နရသ ဤရယေ၊ အာရုပ္ပေ အာရုပ္ပါနိ စိတ္တာနိ
ဒွါဒသ ဤရယေ၊ အနုတ္တရေ လောကုတ္တရာနိ စိတ္တာနိ အဋ္ဌဓာ
ဤရယေတိ ဝေမေတ္ထ သမ္ပန္နော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၃၇။ ဣတ္ထံ ယထာဝုတ္တေန ဇာတိဘေဒဘိန္နစတုဘူမိက-
စိတ္တဘေဒဝသေန ကျေနနုပုတိပ္ပဘေဒံ ကတွာ ဗာနသံ စိတ္တံ
ဝိက္ခေကာ ဝိသေသေန အတ္တစက္ခဏသဘာဝါ ပဏှိတာ
ဝိဘဇန္တိ။ အထ ဝါ ဧကဝိသသတံ ကေုတ္တရဝိသာမိကံ သတံ
ဝိဘဇန္တိ။

စိတ္တဂဏနသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိတ္တာရဂဏနဝဏ္ဏနာ

၃၈။ ဈာနင်္ဂဝသေန ပဌမဇ္ဈာနသဒိသတ္တာ ပဌမဇ္ဈာနဉ္စ တံ
သောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တဉ္စေတိ ပဌမဇ္ဈာနသောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တံ။
ပါဒကဇ္ဈာနသမ္ပသိတဇ္ဈာနပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေသုပိ ဟိ အညတရ-
ဝသေန တံတံဈာနသဒိသတ္တာ ဝိတက္ကာဒိအင်္ဂပါတုဘာဝေန
စတ္တာရောပိ မဂ္ဂါ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဝေါဟာရံ လဘန္တာ ပစ္စေကံ
ပဉ္စဓာ ဝိဘဇန္တိ။ တေနာဟ “ဈာနင်္ဂယောဂဘေဒေနာ”တျာဒိ။
တတ္ထ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု ယံ ယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ တတော
တတော ဝုဋ္ဌာယ သင်္ခါရေ သမ္ပသန္တဿ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ
ပဝတ္တာ၊ တံ ပါဒကဇ္ဈာနံ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာယ ပဒဋ္ဌာန-
ဘာဝတော။ ယံ ယံ ဈာနံ သမ္ပသန္တဿ သာ ပဝတ္တာ၊
တံ သမ္ပသိတဇ္ဈာနံ။ “အဟော ဝတ မေ ပဌမဇ္ဈာနသဒိသော
မဂ္ဂေါ ပဉ္စဂိကော၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိသု ဝါ အညတရသဒိသော
စတုရင်္ဂါဒိဘေဒေါ မဂ္ဂေါ ဘဝေယျာ”တိ ဧဝံ ယောဂါဝစရဿ
ဥပ္ပန္နဇ္ဈာသယော ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယော နာမ။

တတ္ထ ယေန ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု အညတရံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ
တတော ဝုဋ္ဌာယ ပကိဏ္ဏကသင်္ခါရေ သမ္ပသိတွာ မဂ္ဂေါ ဥပ္ပါဒိ-
တော ဟောတိ၊ တဿ သော မဂ္ဂေါ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု တံတံ-
ပါဒကဇ္ဈာနသဒိသော ဟောတိ။ သစေ ပန ဝိပဿနာပါဒကံ
ကိဉ္စ ဈာနံ နတ္ထိ၊ ကေဝလံ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု အညတရံ ဈာနံ

သမ္မသိတွာ မဂ္ဂေါ ဥပ္ပါဒိတော ဟောတိ၊ တဿ သော သမ္မသိတဇ္ဈာနသဒိသော ဟောတိ။ ယဒါ ပန ယံ ကိဉ္စိ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ တတော ဝုဋ္ဌာယ အညတရံ သမ္မသိတွာ မဂ္ဂေါ ဥပ္ပါဒိတော ဟောတိ၊ တဒါ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယဝသေန ဒွိသု အညတရသဒိသော ဟောတိ။ သစေ ပန ပုဂ္ဂလဿ တထာဝရော အဇ္ဈာသယော နတ္ထိ၊ ဟေဋ္ဌိမဟေဋ္ဌိမဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ ဥပရူပရိဈာနဓမ္မေ သမ္မသိတွာ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂေါ ပါဒကဇ္ဈာနံ အနပေက္ခိတွာ သမ္မသိတဇ္ဈာနသဒိသော ဟောတိ။ ဥပရူပရိဈာနတော ပန ဝုဋ္ဌာယ ဟေဋ္ဌိမဟေဋ္ဌိမဇ္ဈာနဓမ္မေ သမ္မသိတွာ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂေါ သမ္မသိတဇ္ဈာနံ အနပေက္ခိတွာ ပါဒကဇ္ဈာနသဒိသော ဟောတိ။ ဟေဋ္ဌိမဟေဋ္ဌိမဇ္ဈာနတော ဟိ ဥပရူပရိဈာနံ ဗလဝတရန္တိ။ ဝေဒနာနိယမော ပန သဗ္ဗတ္ထာဝိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာနိယမေန ဟောတိ။ တထာ သုက္ခဝိပဿကဿ သကလဇ္ဈာနင်္ဂနိယမော။ တဿ ဟိ ပါဒကဇ္ဈာနာဒိနံ အဘာဝေန တေသံ ဝသေန နိယမာဘာဝတော ဝိပဿနာနိယမေန ပဉ္စဂီကောဝ မဂ္ဂေါ ဟောတိတိ။ အဝိစ သမာပတ္တိလဘိနောပိ ဈာနံ ပါဒကံ အကတွာ ပကိဏ္ဍကသင်္ခါရေ သမ္မသိတွာ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂေါပိ ဝိပဿနာနိယမေန ဝပဉ္စဂီကောဝ ဟောတိတိ အယမေတ္ထ အဋ္ဌကထာဒိတော ဥဒ္ဓဇ္ဇော ဝိနိစ္ဆယသာရော။ ထေရဝါဒဒဿနာဒိဝသပ္ပဝတ္ထော ပန ပပဇ္ဇော အဋ္ဌကထာဒိသု ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထာဝိ ဝိတ္တာရနယော တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တနယေန ဂဟေတဗ္ဗော။ ဂန္တဘိရကဇနာနုဂ္ဂဟတ္ထံ ပနေတ္ထ သင်္ခေပကထာ အဓိပ္ပေတာ။

၄၂။ ယထာ ဂူပါဝေရံ စိတ္တံ ပဌမာဒိပဉ္စဝိဈာနဘေဒေန ဂယတိ “ပဌမဇ္ဈာန” နှာဒိနာ ဝုစ္စတိ၊ တထာ အနတ္တရမ္ပိ စိတ္တံ “ပဌမဇ္ဈာနသောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တ” နှာဒိနာ ဂယတိ။ အာရုပ္ပဉ္စာပိ ဥပေက္ခေကဂ္ဂတာယောဂေန အင်္ဂသမတာယ ပဉ္စမဇ္ဈာနေန ဂယတိ၊ ပဉ္စမဇ္ဈာနဝေါဟာရံ လဘတိတုတ္ထော။ အထ

ဝါ ရူပါဝစရံ စိတ္တံ အနုတ္တရဉ္စ ပဌမာဒိဈာနဘေဒေ “ပဌမ-
ဇ္ဈာနကုသလစိတ္တံ၊ ပဌမဇ္ဈာနသောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တံ” နှာဒိနာ
ယထာ ဂယတိ၊ တထာ အာရုပ္ပဉ္စာပိ ပဉ္စမေ ဈာနေ ဂယတိတိ
ယောဇနာ။ အာစရိယဿာပိ ဟိ အယမေဝ ယောဇနာ
အဓိပ္ပေတာတိ ဒိဿတိ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေ ဥဇုကမေဝ တထာ
ဝုတ္တတ္တာ။ ဝုတ္တဉ္စိ တတ္ထ—

“ရူပါဝစရစိတ္တာနိ၊ ဂယန္တာနုတ္တရာနိ စ။
ပဌမာဒိဈာနဘေဒေ၊ အာရုပ္ပဉ္စာပိ ပဉ္စမေ” တိ ။

တဿာတိ ယသ္မာ ရူပါဝစရံ ဝိယ အနုတ္တရဉ္စ ပဌမာဒိဈာန-
ဘေဒေ ဂယတိ၊ အာရုပ္ပဉ္စာပိ ပဉ္စမေ ဂယတိ၊ ယသ္မာ ဝါ
ဈာနဂ္ဂယောဂဘေဒေန ဧကေကံ ပဉ္စဓာ ကတွာ အနုတ္တရံ စိတ္တံ
စတ္တာလိသဝိဓန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ရူပါဝစရလောကုတ္တရာနိ ဝိယ စ
ပဌမာဒိဈာနဘေဒေ၊ တထာ အာရုပ္ပဉ္စာပိ ပဉ္စမေ ဂယတိ၊
တသ္မာ ပဌမာဒိကမေကေကံ ဈာနံ လောကီယံ တိဝိဓံ၊
လောကုတ္တရံ အဋ္ဌဝိဓန္တိ ဧကောဒသဝိဓံ။ အန္တေ တု ဈာနံ ဧတဝိ-
သတိဝိဓံ တိဝိဓရူပါဝစရဒွါဒသဝိဓအရူပါဝစရအဋ္ဌလောကုတ္တ-
ရဝသေနာတုတ္တော။

၄၃။ ပါဒကဇ္ဈာနာဒိဝသေန ဂဏနဝုဓိ ကုသလဝိပါကေ-
သ္မေဝ သမ္ပဝတီတိ တေသမေဝ ဂဏနံ ဧကဝိသသတဂဏနာ-
ယ အင်္ဂဘာဝေန ဒဿေန္တော အာဟ “သတ္တတိ” သာ” ဟျာဒိ။

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိယာ နာမ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ-
ဝဏ္ဏနာယ စိတ္တပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-စေတသိကပရိစ္ဆေဒ

သမ္ပယောဂလက္ခဏဝတ္ထုနာ

၁။ ဧဝံ တာဝစိတ္တံ ဘူမိဇာတိသမ္ပယောဂသင်္ခါရဈာနာရမ္ပ-
 ကမဂ္ဂဘောဒေန ယထာရဟံ ဝိဘဇိတွာ ဣဒါနိ စေတသိက-
 ဝိဘာဂဿ အနုပ္ပတ္တတ္တာ ပဌမံ တာဝ စတုဗ္ဗိဒသမ္ပယောဂ-
 လက္ခဏသန္ဓဿနဝသေန စေတသိကလက္ခဏံ ဌပေတွာ၊ တဒ-
 နန္တရံ အညသမာနအကုသလသောဘနဝသေန တိဟိ ရာသီဟိ
 စေတသိကဓမ္မေ ဥဗ္ဗိသိတွာ၊ တေသံ သောဠသဟာကာရေဟိ
 သမ္ပယောဂံ၊ တေတ္ထိံသဝိဓေန သင်္ဂဟဉ္စ ဒဿေတုံ “**ဧကုပ္ပါဒ-
 နိရောဓော ဓာ**” ဟျာဒိ အာရဗ္ဗံ။ စိတ္တေန သဟ ကေတော
 ဥပ္ပါဒေါ စ နိရောဓော စ ယေသံ တေ **ဧကုပ္ပါဒနိရောဓော။** ဧကံ
 အာလမ္ဗဏဉ္စ ဝတ္ထု စ ယေသံ တေ **ကောလမ္ဗဏဝတ္ထု၊ ကာ။** ဧဝံ
 စတူဟိ လက္ခဏေဟိ စေတောယုတ္တာ စိတ္တေန သမ္ပယုတ္တာ
 ဦးပညာသ လက္ခဏာဓာရဏတော ဓမ္မော နိယတယောဂိနော၊
 အနိယတယောဂိနော စ စေတသိကာ မတာ။

တတ္ထ ယဒိ ဧကုပ္ပါဒမတ္တေနဝ စေတောယုတ္တာတိ အဓိပ္ပေ-
 တာ၊ တဒါ စိတ္တေန သဟ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ ရူပဓမ္မာနန္တိ စေတော-
 ယုတ္တာ အာပဇ္ဇေယျာတိ ဧကနိရောဂဂဟဏံ။ ဧဝံစိတ္တာနုပရိ-
 ဝတ္တိနော ဝိညတ္တိဒ္ဓယဿ ပသင်္ဂေါနသက္ကာနိဝါရေတုံ၊ တထာ
 “**ကေတော ဥပ္ပါဒေါ ဝါ နိရောဓော ဝါ ဧတေသန္တိ ဧကုပ္ပါဒ-
 နိရောဓော**” တိ ပရိကပ္ပေန္တဿ ပုရေတရမုပ္ပဇ္ဇိတွာ စိတ္တဿ ဘင်္ဂ-
 က္ခဏေ နိရုဇ္ဈမာနာနန္တိ ရူပဓမ္မာနန္တိ ကောလမ္ဗဏဂဟဏံ။ ယေ
 ဧဝံ တိဝိဝေလက္ခဏာ၊ တေ နိယမတော ကေဝတ္ထုကာယေဝါတိ
 ဒဿနတ္ထံ ကေဝတ္ထုကဂဟဏန္တိ အလမတိပ္ပပဉ္စေန။

သမ္ပယောဂလက္ခဏဝတ္ထုနာ နိဋ္ဌိတာ။

အညသမာနစေတသိကဝဏ္ဏနာ

၂။ ကထန္တိ သရူပသမ္ပယောဂါကာရာနံ ကထေတုကမျတာ-
 ပုစ္ဆာ။ ဖုသတိတိ ဖဿော^၁၊ သွာယံ ဖုသနလက္ခဏော။ အယဉ္ဇိ
 အရူပဓမ္မောပိ သမာနော အာရမ္မဏေ ဖုသနာကာရေနော
 ပဝတ္တတိ၊ သာ စဿ ဖုသနာကာရပ္ပဝတ္တိ အဗ္ဗိလခါဒကာဒီနံ
 ပဿန္တဿ ပရဿ ခေဠုပ္ပါဒါဒိ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဝေဒယတိ
 အာရမ္မဏရသံ အနုဘဝတိတိ ဝေဒနာ၊ သာ ဝေဒယိတလက္ခ-
 ဏာ။ အာရမ္မဏရသာနုဘဝနဉ္စိ ပတွာ သေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မာ
 ဧကဒေသမတ္တေနော ရသံ အနုဘဝန္တိ၊ ဧကံသတော ပန
 ဣဿရဝတာယ ဝေဒနာဝ အနုဘဝတိ။ တထာ ဟေသာ
 “သုဘောဇနရသာနုဘဝနကရာဇော ဝိယာ”တိ ဝုတ္တာ။ သုခါဒိ-
 ဝသေန ပနဿာ ဘေဒံ သယမေဝ ဝက္ခတိ။ နီလာဒိဘေဒံ
 အာရမ္မဏံ သဉ္ဇာနာတိ သညံ ကတွာ ဇာနာတိတိ သညာ၊ သာ
 သဉ္ဇာနနလက္ခဏာ။ သာ ဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဒါရူအာဒိသု ဝစုကိ-
 အာဒီနံ သညာဏကရဏံ ဝိယ ပစ္စာ သဉ္ဇာနနဿ ကာရဏ-
 ဘူတံ အာကာရံ ဂဟေတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ နိမိတ္တကာရိကာယ
 တာဝေတံ ယုဇ္ဇတိ၊ နိမိတ္တေန သဉ္ဇာနန္တိယာ ပန ကထန္တိ?
 သာပိ ပုန အပရာယ သညာယ သဉ္ဇာနနဿ နိမိတ္တံ အာကာရံ
 ဂဟေတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ န ဣတ္ထေ ကောစိ အသမ္ဘဝေါ။

စေတတိ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ အာရမ္မဏေ အဘိသန္ဓ-
 ဟတိ၊ သင်္ခတာဘိသင်္ခရဏေ ဝါဗျာပါရမာပဇ္ဇတိတိ စေတနာ။
 တထာ ဟိ အယမေဝ အဘိသင်္ခရဏေ ပဓာနတ္တာ ဝိဘဏံ
 သုတ္တန္တဘာဇနိယေ သင်္ခါရက္ခန္ဓံ ဝိဘဇန္တေန “သင်္ခတဘိသင်္ခ-
 ရေန္တိတိ သင်္ခါရ”တိ^၂ ဝတွာ “စက္ခုသမ္ပဿဇော စေတနာ”-
 ဘျာဒိနာ^၃ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ သာ စေတယိတလက္ခဏာ၊ ဇေဋ္ဌသိဿ-
 မဟာဝစုကိအာဒယော ဝိယ သကိစ္စပရကိစ္စသာမိကာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
 ကေဂ္ဂတာမိတက္ကဝိစာရပီတိနံ သရူပဝိဘာဝနံ ဟေဋ္ဌာ အာဂ-
 တမေဝ။

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၁၅၁-ပိဋ္ဌေဝိ၊ ၂-သံ ၂-၇၂-ပိဋ္ဌေ၊ ၃-အဘိ ၂-ဂ-ပိဋ္ဌေ။

ဇီဝန္တိ တေန သမ္ပယုတ္တဓမ္မာတိ ဇီဝိတံ၊ တဒေဝ သဟဇာတာ-
 နုပါလနေ အာရမ္မဇောတေန ဣန္ဒြိယန္တိ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ တံ အနုပါ-
 လနလက္ခဏံ ဥပ္ပလာဒိအနုပါလကံ ဥဒကံ ဝိယ။ ကရဏံ ကာရော၊
 မနသ္မိံ ကာရော မနသိကာဏေ၊ သော စေတသော အာရမ္မ-
 ဇော သမန္တာဟာရလက္ခဏော။ ဝိတက္ကာ ဟိ သဟဇာတ-
 ဓမ္မာနံ အာရမ္မဇော အဘိနိရောပနသဘာဝတ္တာ တေ တတ္ထ
 ပက္ခိပန္နော ဝိယ ဟောတိ၊ စေတနာ အတ္တနာ အာရမ္မဏဂ္ဂဟ-
 ဇောန ယထာရုဋ္ဌေ ဓမ္မေဝိ တတ္ထ တတ္ထ နိယောဇေန္တိ ဗလနာ-
 ယကော ဝိယ ဟောတိ၊ မနသိကာရော တေ အာရမ္မဏာဘိမုခံ
 ပယောဇနတော အာဇာနိယာနံ ပယောဇနကသာရထိ ဝိယာ-
 တိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ ဓမ္မာနဂ္ဂိ တံ တံ ယာထာဝ-
 သရသလက္ခဏံ သဘာဝတော ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ဘဂဝတာ တေ တေ
 ဓမ္မာဝိဘတ္တာတိ ဘဂဝတိ သဗ္ဗါယ “ဧဝံ ဝိသေသာ ဣမေ ဓမ္မာ”တိ
 ဩကပေတွာ ဥဂ္ဂဟဏပရိပုစ္ဆာဒိဝသေန တေသံ သဘာဝသမ-
 ဓိဂမာယ ယောဂေါ ကရဏီယော၊ န ပန တတ္ထ တတ္ထ ဝိပုဋ္ဌိ-
 ပဇ္ဇန္တေဟိ သမ္မောဟော အာပဇ္ဇိတဓမ္မာတိ အယမေတ္ထ အာစ-
 ရိယာနံ အနုသာသနီ။ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဧကေနနဂုတိဝိတ္တာနံ သာဓာ-
 ရဏာ နိယမတော တေသု ဥပ္ပဇ္ဇနတောတိ သဗ္ဗဝိတ္တသာဓာရ-
 ဏာ နာမ။

၃။ အဓိမုစ္စနံ အဓိမောက္ခော၊ သော သန္နိဋ္ဌာနလက္ခဏော၊
 အာရမ္မဇော နိစ္စလဘာဝေန ဣန္ဒြိယလော ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဝိရာနံ
 ဘာဝေါ၊ ကမ္မံ၊ ဝိမိနာ ဤရယိတဗ္ဗံ ပဝတ္ထေတဗ္ဗန္တိ ဝါ ဝိရိယံ၊
 ဥဿာဟော၊ သော သဟဇာတာနံ ဥပ္ပတ္ထန္တနလက္ခဏော။
 ဝိရိယဝသေန ဟိ တေသံ ဩလိနဂုတ္တိတာ န ဟောတိ။ ဝေဇ္ဇ
 ကတွာ ဣမဿ ဝိတက္ကာဒိဟိ ဝိသေသော သုပါကဇော
 ဟောတိ။ ဆန္တနံ ဆန္တော၊ အာရမ္မဇောန အတ္ထိကတာ၊ သော
 ကတ္ထုကာမတာလက္ခဏော။ တထာ ဟေသ “အာရမ္မဏဂ္ဂ-
 ဟဇော စေတသော ဟတ္ထပ္ပသာရဏံ ဝိယာ”တိ” ဝုစ္စတိ။

၁-အဘိ-၄ ၁-၁၇၇-ဝိဇ္ဇေ။(ထောက် ဝိသဒိသံ။)

ဒါနဝတ္ထု၊ ဝိဿဇ္ဇနဝသေန ပဝတ္တကာလေပိ စေသ ဝိဿဇ္ဇိတဗ္ဗေန
တေန အတ္ထိကောဝ ခိပိတဗ္ဗညူနံ ဂဟဏေ အတ္ထိကော
ဣဿာသော ဝိယ။ သောဘနေသု တဒိတရေသု စ ပကာရေန
ကိဏ္ဍာ ဝိပွကိဏ္ဍာတိ ပဏိဏ္ဍကာ။

၄။ သောဘနာပေက္ခာယ ဣတရေ၊ ဣတရာပေက္ခာယ
သောဘနာ စ အညေ နာမ၊ တေသံ သမာနာ န ဥဒ္ဓစ္စသဒ္ဓါ-
ဒယော ဝိယ အကုသလာဒိသဘာဝါယေဝါတိ အညသမာနာ။
အညသမာနစေတသိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အကုသလစေတသိကဝဏ္ဏနာ

၅။ ဧဝံ တာဝ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏဝသေန၊ ပကိဏ္ဍက-
ဝသေန စ သောဘနေတရသဘာဝေ တေရသ ဓမ္မေ ဥဒ္ဓိ-
သိတွာ ဣဒါနိ ဟေဋ္ဌာ စိတ္တဝိဘာဂေ နိဒ္ဓိဋ္ဌာနက္ကမေန အကု-
သလဓမ္မပရိယာပန္တေ ပဌမံ၊ တတော သောဘနဓမ္မပရိယာ-
ပန္တေ စ ဒဿေတုံ “ဓမာဓော” ဟျာဒိ ဝုတ္တံ။ အဟေတုကာ
ပန အာဝေဏိကဓမ္မာ နတ္ထိတိ န တေ ဝိသုံ ဝုတ္တာ။ အာရမ္မဏေ
မုယုတိတိ ဓမာဓော၊ အညာဏံ၊ သော အာရမ္မဏသဘာ-
ဝစ္ဆာဒနလက္ခဏော။ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏဝသပ္ပဝတ္ထောပိ ဟေသ
တဿ ယထာသဘာဝပ္ပဋိစ္ဆာဒနာကာရေနေဝ ပဝတ္တတိ။ န
ဟိရိယတိ န လဇ္ဇတိတိ အဟိရိကော၊ ပုဂ္ဂလော၊ ဓမ္မသမူဟော
ဝါ။ အဟိရိကဿ ဘာဝေါ အဟိရိက္ကံ၊ တဒေဝ အဟိရိကံ။
န ဩတ္တပ္ပတိတိ အနောတ္တပ္ပံ။ တတ္ထ ဂူထတော ဂါမသူကရော
ဝိယ ကာယဒုစ္စရိတာဒိတော အဇီဝုစ္ဆနလက္ခဏံ အဟိရိကံ၊
အဂ္ဂိတော သလဘော ဝိယ တတော အနုတ္တာသလက္ခဏံ
အနောတ္တပ္ပံ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ဇီဝုစ္ဆတိ နာဟိရိကော၊ ပါပါ ဂူထာဝ သူကရော။
န ဘာယတိ အနောတ္တပ္ပိ၊ သလဘော ဝိယ ပါဝကာ”တိ။

၂-အဘိ ၁-၂၃-ပိဋက

အာပဇ္ဇတီတိ? နာပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ အာစရိယေဟိ အာနိ-
တကာရဏဝသေနဝဿ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ။ တထာ ဟိ မိဗ္ဗဝါဒိမ-
တပ္ပဋိက္ခေပနတ္ထံ တေသံ ဝါဒနိက္ခေပပုဗ္ဗကံ အဋ္ဌကထာဒီသု
ဗဟုဓာ ဝိတ္တာရေန္တိ အာစရိယာ။ အယံ ပနေတ္ထ သင်္ဂဟော—

“ကေမိ မိဗ္ဗန္တိ ရူပန္တိ၊ ဝဒန္တေ’တံ န ယုဇ္ဇတိ။
ပဟာတဗ္ဗေသု ဝုတ္တတ္တာ၊ ကာမစ္ဆန္တာဒယော ဝိယ။
ပဟာတဗ္ဗေသု အက္ခာတ-မေတံ နိဝရဏေသု ဟိ။
ရူပန္တိ န ပဟာတဗ္ဗ-မက္ခာတံ ဒဿနာဒိနာ။
‘န တုမှံ ဘိက္ခဝေ ရူပံ၊ ပဇ္ဇဟေထာ’တိ ပါဌတော။
ပဟေယျဘာဝလေသောဝိ၊ ယတ္ထ ရူပဿ ဒိဿတိ။
တတ္ထ တဗ္ဗိသယစ္ဆန္တ-ရာဂဟာနိ ပကာသိတာ။
ဝုတ္တဉ္စိ တတ္ထ ယော ဆန္တ-ရာဂက္ခေပေါတိအာဒိကံ။
ရူပါရူပေသု မိဗ္ဗေသု၊ အရူပံ တတ္ထ ဒေသိတံ။
ဇုတိ စေ? နတ္ထိ တံ တတ္ထ၊ အဝိသေသေန ပါဌတော။
သက္ကာ ဟိ အနုမာတုံ ယံ၊ မိဗ္ဗံ ရူပန္တိ စိန္တိတံ။
တမ္ပိ နိဝရဏံ မိဗ္ဗ-ဘာဝတော ဇုတရံ ဝိယ။
သမ္ပယောဂါဘိဓာနာ စ၊ န တံ ရူပန္တိ နိစ္ဆယော။
အရူပိနဉ္စိ ခန္ဓာနံ၊ သမ္ပယောဂေါ ပဝုစ္စတိ။
တထာရူပေ သမုပ္ပတ္တိ၊ ပါဌတော နတ္ထိ ရူပတာ။
နိဗ္ဗါဒိဏာသဝါနန္တိ၊ ကာယဂေလညတော သိယာ’တိ။
အကုသလစေတသိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သောဘနစေတသိကဝဏ္ဏနာ

၆။ သဒ္ဓဟတိတိ သဒ္ဓါ၊ ဗုဒ္ဓါဒီသု ပဿာဒေါ၊ သာ သမ္မ-
ယုတ္တဓမ္မာနံ ပဿာဒနလက္ခဏာ ဥဒကပ္ပသာဒကမဏိ ဝိယ။

သရဏံ သတိ၊ အသမ္ဘောသော၊ သာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ သာရဏ-
 လက္ခဏာ။ ဟိရိယတိ ကာယဒုစ္စရိတာဒိဟိ ဇီရုစ္ဆတိတိ ဟိရိ၊
 သာ ပါပတော ဇီရုန္တနလက္ခဏာ။ ဩတ္တပ္ပတိတိ ဩတ္တပ္ပံ၊ တံ
 ပါပတော ဥတ္တာသလက္ခဏံ။ အတ္တဂါရဝဝသေန ပါပတော
 ဇီရုန္တနတော ကုလဝရူ ဝိယ ဟိရိ၊ ပရဂါရဝဝသေန ပါပတော
 ဥတ္တာသနတော ဝေသိယာ ဝိယ ဩတ္တပ္ပံ။ လောဘပုဂ္ဂိုလကော
 အလောဘော၊ သော အာရမ္မဏေ စိတ္တဿ အလဂ္ဂတာလက္ခ-
 ဏော မုတ္တဘိက္ခု ဝိယ။ ဒေါသပုဂ္ဂိုလကော အဒေါသော၊ သော
 အစက္ခိက္ခလက္ခဏော အနုကူလမိတ္တော ဝိယ။ တေသု ဓမ္မေသု
 မဇ္ဈတ္တတာ တတြမဇ္ဈတ္တတာ၊ သာ စိတ္တစေတသိကာနံ အဇ္ဈု-
 ပေက္ခနလက္ခဏာ သမပ္ပဝတ္တာနံ အဿာနံ အဇ္ဈုပေက္ခကော
 သာရထိ ဝိယ။

ကာယဿ ပဿန္တနံ ကာယပ္ပဿန္တိ။ စိတ္တဿ ပဿန္တနံ
 စိတ္တပ္ပဿန္တိ။ ဥဘောပိ စေတာ ကာယစိတ္တဒရထဝုပသမ-
 လက္ခဏာ။ ကာယဿ လဟုဘာဝေါ ကာယလဟုတာ။
 တထာ စိတ္တလဟုတာ။ တာ ကာယစိတ္တဂရုဘာဝဝုပသမ-
 လက္ခဏာ။ ကာယဿ မုဒုဘာဝေါ ကာယမုဒုတာ။ တထာ
 စိတ္တမုဒုတာ။ တာ ကာယစိတ္တထဒ္ဒဘာဝဝုပသမလက္ခဏာ။
 ကမ္မနိ သာရ ကမ္မညံ၊ တဿ ဘာဝေါ ကမ္မညတာ၊ ကာယဿ
 ကမ္မညတာ ကာယကမ္မညတာ။ တထာ စိတ္တကမ္မညတာ။ တာ
 ကာယစိတ္တအကမ္မညဘာဝဝုပသမလက္ခဏာ။ ပရဏဿ ဘာဝေါ
 ပါရုညံ၊ တဒေဝ ပါရုညတာ၊ ကာယဿ ပါရုညတာ ကာယ-
 ပါရုညတာ။ တထာ စိတ္တပါရုညတာ။ တာ ကာယစိတ္တာနံ
 ဂေလညဝုပသမလက္ခဏာ။ ကာယဿ ဥဇုကဘာဝေါ ကာယု-
 ဇုကတာ။ တထာ စိတ္တုဇုကတာ။ တာ ကာယစိတ္တာနံ အဇ္ဇဝ-
 လက္ခဏာ။ ယထာက္ကမံ ပနေတာ ကာယစိတ္တာနံ သာရဗ္ဗာဒိကရ-
 ဓာတုကောဘပဋိပက္ခပစ္စယသမုဋ္ဌာနာ၊ ကာယောတိ စေတ္တ
 ဝေဒနာဒိက္ခန္တက္ခယဿ ဂဟဏံ။ ယသ္မာ စေတေ ဒွေ ဒွေ ဓမ္မာဝ
 ဧကတော ဟုတွာ ယထာသကံ ပဋိပက္ခဓမ္မေ ဟနန္တိ၊ တသ္မာ

ဣဓေဝ ဒုဝိတော ဝုတ္တာ၊ န သမာဓိအာဒိသု။ အပိစ စိတ္တပ္ပဿဒ္ဓိ-
 အာဒိဟိ စိတ္တဿေဝ ပဿဒ္ဓါဒိဘာဝေါ ဟောတိ၊ ကာယပ္ပ-
 သဒ္ဓိအာဒိဟိ ပန ရူပကာယဿပိ တံသမုဋ္ဌာနပဏီတရူပဇရဏ-
 ဝသေနာတိ တဒတ္တသန္တဿနတ္ထဉ္ဇေတ္တ ဒုဝိတော ဝုတ္တာ။ သောဘ-
 နာနံ သဗ္ဗေသမ္ဘိ သာဓာရဏာ နိယမေန တေသု ဥပ္ပဇ္ဇန-
 တောတိ သောဘနသဘာရဏာ။

၇။ သမ္မာ ဝဒန္တိ တောယာတိ သမ္မာဝေါစာ၊ ဝစီဒုစ္စရိတ-
 ဝိရတိ။ ယာ စတုဗ္ဗိဓာ မုသာဝါဒါ ဝေရဏေ၊ ဝိသုဏ္ဏဝါစာ
 ဝေရမဏိ၊ ဖရသဝါစာ ဝေရမဏိ၊ သမ္ပပ္ပလာပါ ဝေရမဏီတိ။
 ကမ္မမေဝ ကမ္မန္တော သုတ္တန္တဝနန္တာဒယော ဝိယ။ သမ္မာ
 ပဝတ္တော ကမ္မန္တော သမ္မာကမ္မန္တော၊ ကာယဒုစ္စရိတဝိရတိ။
 သာ တိဝိဓာ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရ-
 မဏိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီတိ။ သမ္မာ အာဇီဝန္တိ
 ဇုတေနာတိ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ မိစ္ဆာဇီဝဝိရတိ။ သော ပန
 အာဇီဝဟေတုကကာယဝစီဒုမ္မရိတတော ဝိရမဏဝသေန သတ္တ-
 ဝိဓော၊ ကုဟနလပနာဒိမိစ္ဆာဇီဝဝိရမဏဝသေန ဗဟုဝိဓော
 ဝါ။ တိဝိဓာပိ ပနေတာ ပစ္စေကံ သမ္ပတ္တသမာဒါနသမုစ္ဆေဒ-
 ဝိရတိဝသေန တိဝိဓာ ဝိရတိယော နာမ ယထာဝုတ္တဒုစ္စရိတေဟိ
 ဝိရမဏတော။

၈။ ကရောတိ ပရဒုက္ခေ သတိ သာရူနံ ဟဒယခေဒံ ဇနေတိ၊
 ကိရတိ ဝါ ဝိက္ခိပတိ ပရဒုက္ခံ၊ ကိဏာတိ ဝါ တံ ဟိံသတိ၊
 ကိရိယတိ ဝါ ဒုက္ခိတေသု ပသာရိယတိတိ ကရုဏာ။ သာ
 ပရဒုက္ခာပနယနကာမတာလက္ခဏာ။ တာယ ဟိ ပရဒုက္ခံ
 အပနိယတု ဝါ၊ မာ ဝါ၊ တဒါကာရေနေဝ သာ ပဝတ္တတိ။
 မောဒန္တိ တောယာတိ မုဒိတာ၊ သာ ပရသမ္ပတ္တိအနုမောဒန-
 လက္ခဏာ။ အပ္ပမာဏသတ္တာရမ္ပဏတ္တာ အပ္ပမာဏာ၊ တာဝေ
 အပ္ပမညာ။ နန စ “စတဿော အပ္ပမညာ”တိ ပက္ခတိ၊
 ကသ္မာ ပနေတ္ထ ခွေယေဝ ဝုတ္တာတိ? အဒေါသတဏှမဇ္ဈတ္တတာဟိ
 မေတ္တာပေက္ခာနံ ဂဟိတတ္တာ။ အဒေါသောယေဝ ဟိ သတ္တေသု

ဟိတဇ္ဈာသယဝသပ္ပဝတ္တော မေတ္တာ နာမ၊ တတြမဇ္ဈတ္တတာ-
ယေဝ တေသု ပဋိသန္ဓနယုပသမပ္ပဝတ္တာ ဥပေက္ခာ နာမ။
တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“အဗျာပါဒေန မေတ္တာ ဟိ၊ တတြမဇ္ဈတ္တတာယ စ။
ဥပေက္ခာဂဟိတာယသ္မာ၊ တသ္မာ န ဂဟိတာ ဥဘော”တိ။

ပကာရေန ဇာနာတိ အနိစ္စာဒိဝသေန အဝဗုဇ္ဈတိတိ ပညာ၊
သာဝေ ယထာသဘာဝါဝဗောဓေန အာဓိပစ္စယောဂတော
ဣန္ဒြိယန္တိ ပဉ္စိန္ဒြိယံ။ အထ၂ သညာဝိညာဏပညာနံ ကိံ နာနာ-
ကရဏန္တိ? သညာ တာဝ နီလာဒိဝသေန သဇ္ဇာနနမတ္ထံ
ကရေတိ၊ လက္ခဏပုဂ္ဂိုလေ ကာတုံ န သက္ကောတိ။ ဝိညာဏံ
လက္ခဏပုဂ္ဂိုလေဓမ္မိ သာဓေတိ၊ ဥဿတ္တိတွာ? ပန မဂ္ဂံ ပါပေတုံ
န သက္ကောတိ။ ပညာ ပန တိဝိဓမ္မိ ကရေတိ၊ ဗာလဂါမိကဟေ-
ရညိကာနံ ကဟာပဏာဝဗောဓနမေတ္ထ နိဒဿနန္တိ။ ဣဏဝိပ-
ယုတ္တသညာယ စေတ္ထ အာကာရဂ္ဂဟဏဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနကာလေ
ဝိညာဏံ အဗ္ဗောဟာရိကံ၊ သေသကာလေ ဗလဝံ။ ဣဏသမ္ပ-
ယုတ္တာ ပန ဥဘောဝိ တဒနဂတိကာ ဟောန္တိ။ သမ္ပထာဝိ ပဉ္စ-
ဝိသတိတိ သမ္ပန္နော။

၉။ “တေရသညသမာနာ”ဣာဒိ တိဟိ ရာသီဟိ ဝုတ္တာနံ
သင်္ဂဟော။

သောဘနစေတသိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သပ္ပယောဂနယဝဏ္ဏနာ

၁၀။ စိတ္တေန သဟ အဝိယုတ္တာ စိတ္တာဝိယုတ္တာ၊ စေတသိ-
ကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဥပ္ပါဒေါ၊ စိတ္တမေဝ ဥပ္ပါဒေါ

၁-အဘိဓမ္မာဝတာရေ စေတသိကနိဋ္ဌေသေ။

၂-မိသုဒ္ဓိ ၁-၆၆-၇၊ မ-၄ ၃-၂၄၄၊ သံ-၄ ၂-၂၇၀-ပိဋေသု။ ၃-ဥဿုက္ကေတွာ (သိ၊က)
၄-မ-၄ ၂-၂၄၇-၄၊ သံ-၄ ၂-၂၇၀-၁၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၆၆-၇-ပိဋေသု။

စိတ္တုပ္ပါဒေါ။ အညတ္တ ပန သသမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ စိတ္တုပ္ပါဒေါတိ
ဝုစ္စတိ “ဥပ္ပဇ္ဇတိ စိတ္တံ ဧတေနာတိ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဓမ္မသမူဟော၊
စိတ္တဉ္စတံ ဥပ္ပါဒေါ စာတိ စိတ္တုပ္ပါဒေါ”တိ ကတွာ။ သမာဟာရ-
ဒ္ဒန္တေပိ ဟိ ပုလ္လိဂံ ကတ္တမိ သဒ္ဓဝိဒု ဣစ္ဆန္တိ။ တေသံ စိတ္တာ-
ဝိယုတ္တာနံ စိတ္တုပ္ပါဒေသု ပစ္စေကံ သမ္ပယောဂေါ ဣတော ပရံ
ယထာယောဂံ ပဝုစ္စတိတိ သမ္ပန္နော။

အညသမာနစေတသိကသမ္ပယောဂနယဝဏ္ဏနာ

၁၃။ သဘာဝေန အဝိတက္ကတ္တာ ဒွိပဉ္စဝိညာဏာနိ ဝဇ္ဇိတာနိ
ဧတေဟိ၊ တေဟိ ဝါ တောနိ ဝဇ္ဇိတာနိတိ ဒွိပဉ္စဝိညာဏ-
ဝဇ္ဇိတာနိ၊ စတုစက္ကာလီသ ကာမာဝစရစိတ္တာနိ။ တေသု စေဝ
ကောဒသသု ပဌမဇ္ဈာနစိတ္တေသု စ ဝိတက္ခော ဇာယတိ
သေသာနံ ဘာဝနာဗလေန အဝိတက္ကတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။

၁၄။ တေသု စေဝ ပဉ္စပညာသသဝိတက္ကစိတ္တေသု၊ ကော-
ဒသသု ဒုတိယဇ္ဈာနစိတ္တေသု စာတိ ဆသဋ္ဌိစိတ္တေသု ဝိစာရော
ဇာယတိ။

၁၅။ ဒွိပဉ္စဝိညာဏေဟိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေန စာတိ
ကောဒသဟိ ဝဇ္ဇိတေသု အဋ္ဌသတ္တတိစိတ္တေသု အဓိမောက္ခော
ဇာယတိ။

၁၆။ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇနေန၊ ဒွိပဉ္စဝိညာဏေဟိ၊ သမ္ပုဋိန္တနဒ္ဒယေန၊
သန္တိရဏတ္တယေန စာတိ သောဠသဟိ ဝဇ္ဇိတေသု တေသတ္တတိ-
ယာ စိတ္တေသု ဝိရိယံ ဇာယတိ။

၁၇။ ဒေါမနဿသဟဂတေဟိ ဒွိဟိ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတေဟိ
ပဉ္စပညာသစိတ္တေဟိ၊ ကာယဝိညာဏဒ္ဒယေန၊ ကောဒသဟိ
စတုတ္ထဇ္ဈာနေဟိ စာတိ သတ္တတိစိတ္တေဟိ ဝဇ္ဇိတေသု ကေ-
ပညာသစိတ္တေသု ဝီတိ ဇာယတိ။

၁၈။ အဟေတုကေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ၊ မောမူဟေဟိ ခွိဟိ စာတိ ဝိသတိယာ စိတ္တေဟိ ဝဇ္ဇိတေသု ကေုနသတ္တတိစိတ္တေသု ဆန္ဒော ဇာယတိ။

၁၉။ ဧ ဗနာတိ ပကိဏ္ဍကဝိဝဇ္ဇိတာ တံသဟဂတာ စ။ ယဏာက္ခမန္တိ ဝိတက္ကာဒိဆပကိဏ္ဍကဝဇ္ဇိတတံသဟိတကမာနု ရူပတော။ “ဆသဗ္ဗိပဗ္ဗပညာဃာ” ဟျာဒိ ကေဝိသသတဂဏန ဝသေန၊ ကေုနနဝုတိဂဏနဝသေန စ ယထာရဟံ ယောဇေတဗ္ဗိ။

အညသမာနစေတသိကသပ္ပယောဂနယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အကုသလစေတသိကသပ္ပယောဂနယဝဏ္ဏနာ

၂၀။ “သဗ္ဗာကုသလသာဓာရဏာ” တိ ဝတွာ တဒေဝ သမတ္ထေတုံ “ဆဗ္ဗေသုဝိ” ဟျာဒိ ဝတ္ထံ။ ယော ဟိ ကောစိ ပါဏာတိပါတာဒီသု ပဋိပဇ္ဇတိ။ သော သဗ္ဗောဝိ မောဟေန တတ္ထ အနာဒိနဝဒဿာဝိ အဟိရိကေန တတော အဇီဂုစ္ဆန္တော၊ အနောတ္တပ္ပေန အနောတ္တပ္ပန္တော၊ ဥဒ္ဓစ္စေန အဝုပသန္တော စ ဟောတိ။ တသ္မာ တေ သဗ္ဗာကုသလေသု ဥပလဗ္ဗန္တိ။

၂၁။ အလာဘသဟဂတစိတ္တေသွေဝါတိ ဧဝ-ကာရော အဓိ-ကာရတ္ထာယဝိ ဟောတိတိ “ဒိဋ္ဌိသဟဂတစိတ္တေသု” တိအာဒိသုဝိ အဝဓာရဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သက္ကာယာဒီသု ဟိ အဘိနိဝိသန္တဿ တတ္ထ မမာယနသန္တဝတော ဒိဋ္ဌိ လောဘသဟဂတစိတ္တေသွေဝ လဗ္ဗတိ။ မာနောဝိ အဟံမာနဝသေန ပဝတ္တနန္တော ဒိဋ္ဌိသဒ္ဓိ-သောဝ ပဝတ္တတိတိ ဒိဋ္ဌိယာ သဟ ကေစိတ္တုပ္ပါဒေ န ပဝတ္တတိ ကေသရသီဟော ဝိယ အပရေန တထာဝရိနေ သဟ ဇော-ရဟာယံ။ န စာဝိ ဒေါသမူလာဒီသု ဥပဇ္ဇတိ အတ္တသိနေဟ-သန္တိဿယဘာဝေန ကေန္တလောဘပဗ္ဗာနက္ကာတိ သော ဒိဋ္ဌိ-ဝိပ္ပယုတ္တေသွေဝ လဗ္ဗတိ။

၂၄။ တထာ ပရသမ္ပတ္တိံ ဥဿယန္တဿ၊ အတ္တသမ္ပတ္တိယာ စ ပရေဟိ သာဓာရဏဘာဝံ အနိစ္ဆန္တဿ၊ ကတာကတဒုစ္စရိတ- သုစရိတေ အနုသောစန္တဿ စ တတ္ထ တတ္ထ ပဋိဟနနဝသေနေဝ ပဝတ္တနတော ဣဿာမစ္ဆရိယကုက္ကုစ္စာနိ ပဋိသမိတ္တေသေဝ။

၂၅။ အကမ္မညတာပကတိကဿ တထာ သဘာဝတိက္ခေသု အသင်္ခါရိကေသု ပဝတ္တနာယောဂတော ထိနမိဒ္ဓံ သသင်္ခါရိကေ- သေဝ လဟ္လတိ။

၂၇။ သဗ္ဗာပုညေသေဝ စတ္တာဓော စေတသိကာ ဂတာ၊ လောဘမူလေယေဝ ယထာသမ္ဘဝံ တယော ဂတာ၊ ဒေါသ- မူလေသေဝ ဒွိသု စတ္တာဓော ဂတာ၊ တထာ သသင်္ခါရေယေဝ ဣယန္တိ ယောဇနာ။ ဝိစိကိန္နာ ဝိစိကိန္နာမိတ္တေ ဓာတိ စ-သဒ္ဓေါ အဝဓာရဏေ။ ဝိစိကိန္နာ ဝိစိကိန္နာမိတ္တေယေဝါတိ သမ္ပန္နော။

အကုသလစေတသိကသမ္ပယောဂနယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သောဘနစေတသိကသမ္ပယောဂနယဝဏ္ဏနာ

၂၉။ လောကုတ္တရမိတ္တေသု ပါဒကဇ္ဈာနာဒိဝသေန ကဒါမိ သမ္မာသင်္ကပ္ပဝိရဟော သိယာ၊ န ပန ဝိရတိနံ အဘာဝေါ မဂ္ဂဿ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနံ သမုစ္ဆေဒဝသေန၊ ဖလဿ စ တဒန- ကူလဝသေန ပဝတ္တနတောတိ ဝုတ္တံ “ဝိရတိယော ပနာ” ဟူသိ။ ဆဗ္ဗဏာဝီတိ သဗ္ဗေဟိဝိ တံတံဒုစ္စရိတဒုရာဇိဝါနံ ဝိမေနဝသပ္ပ- ဝတ္တေဟိ အာကာရေဟိ။ န ဟိ တောသံ လောကိယေသု ဝိယ လောကုတ္တရေသုပိ မုသာဝါဒါဒိနံ ဝိသု ဝိသု ပဟာနဝသေန ပဝတ္တိ ဟောတိ သဗ္ဗေသမေဝ ဒုစ္စရိတဒုရာဇိဝါနံ တေန တေန မဂ္ဂေန ကေသဉ္စိ သဗ္ဗသော၊ ကေသဉ္စိ အပါယဂမနိယာဒိ- အဝတ္ထာယ ပဟာနဝသေန ကေက္ခဏေ သမုတ္တိန္နနတော။ နန စာယမတ္ထော “ကေတောဝါ”တိ ဣဒိနာဝ သိဒ္ဓေါတိ? တံ န၊ တိဿန္တံ ကေတောဝုတ္တိပရိဒီပနမတ္ထေန စတုဗ္ဗိဝေဓိဒုစ္စရိတာဒိနံ ပဋိပက္ခာကာရပ္ပဝတ္တိယာ အဘိပိတတ္ထာ။ ကေမိ ပန ဣမမတ္တံ

အသလ္လကွေတွာဝ “သဗ္ဗထာဝီ”တိ ဣဒံ အတိရိတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ၊
 တတ္ထ တေသံ အညာဏမေဝ ကာရဏံ။ “နိယတ”တိ ဣမိနာပိ
 လောကီယေသု ဝိယ ကဒါမိ သမ္ဘဝံ နိဝါရေတိ။ တထာ ဟေတာ
 လောကီယေသု ယေဝါပနကဝသေန ဒေသိတာ၊ ဣဓ ပန
 သရူပေနေဝ။ ကာမာဝစရကုသလေသွေဝါတိ အဝဇာရဏေန
 ကာမာဝစရဝိပါကကိရိယေသု မဟဂ္ဂတေသု စ သမ္ဘဝံ နိဝါ-
 ရေတိ။ တထာ စေဝ ဥပရိ ဝက္ခတိ။ ကဒါမိတိ မုသာဝါဒါဒိ-
 ဧကေကဒုစ္စရိတေဟိ ပဋိဝိရမဏကာလေ။ ကဒါမိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာပိ န
 ဧကေတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝိတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုသင်္ခါတာနံ အတ္တနော
 အာရမ္မဏာနံ သမ္ဘဝါပေက္ခတ္တာတိ ဝုတ္တံ “ဝိသု ဝိသု”န္တိ။

၃၀။ အပ္ပနာပုတ္တာနံ အပ္ပမညာနံ န ကဒါမိ သောမနဿ-
 ရဟိတာ ပဝတ္တိ အတ္တိတိ “ပဉ္စမ။ပ။ဝိတ္တေသု စာ”တိ ဝုတ္တံ။
 ဝိနိဝရဏာဒိတာယ မဟတ္တံ ဂတာနိ၊ မဟန္တေဟိ ဝါ ဈာယိဟိ
 ဂတာနိ ပတ္တာနီတိ မဟဂ္ဂတာနိ။ နာနာ ဟုတွာတိ ဘိန္ဒာရမ္မ-
 ဏတ္တာ အတ္တနော အာရမ္မဏဘူတာနံ ဒုက္ခိတသုခိတသတ္တာနံ
 အာပါယဂမနာပေက္ခတာယ ဝိသုဝိသု ဟုတွာ။ ဧတ္ထာတိ ဣမေသု
 ကာမာဝစရကုသလစိတ္တေသု။ ကရုဏာမုဒိတာဘာဝနာကာလေ
 အပ္ပနာဝိတိတော ပုဗ္ဗေ ပရိစယဝသေန ဥပေက္ခာသဟဂတ-
 စိတ္တေဟိပိ ပရိကမ္ဘံ ဟောတိ၊ ယထာ တံ ပဂုဏဂန္တံ သဇ္ဈာ-
 ယန္တဿ ကဒါမိ အညဝိဟိတဿပိ သဇ္ဈာယနံ၊ ယထာ စ ပဂုဏ-
 ဝိပဿနာယ သင်္ခါရေ သမ္မသန္တဿ ကဒါမိ ပရိစယဗလေန
 ဣဏဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေဟိပိ သမ္မသန္တန္တိ ဥပေက္ခာသဟဂတကာမာ-
 ဝစရေသု ကရုဏာမုဒိတာနံ အသမ္ဘဝါဒေါ ကေစိဝါဒေါ
 ကတော။ အပ္ပနာဝိတိယံ ပန တာသံ ဧကန္တတော သော-
 မနဿသဟဂတေသွေဝ သမ္ဘဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ဘိန္ဒုဇာတိကဿ
 ဝိယ ဘိန္ဒုဝေဒနဿပိ အာသေဝနပစ္စယာဘာဝတော။

၃၂။ တယော သောဋ္ဌသစိတ္တေသုတိ သမ္မာဝါစာဒယော
 တယော ဗ္ဗော အဋ္ဌလောကုတ္တရကာမာဝစရကုသလဝသေန
 သောဋ္ဌသစိတ္တေသု ဇာယန္တိ။

၃၃။ ဧဝံ နိယတာနိယတသမ္ပယောဂဝသေန ဝုတ္တေသု အနိယတဓမ္မေ ဧကေတော ဒဿေတွာ သေသာနံ နိယတဘာဝံ ဒီပေတုံ “ဣဿာမဇ္ဈေရာ” ဟျာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဿာမဇ္ဈေရ-
 ကုက္ကုစ္ဆဝိရတိကရုဏာဒယော နာနာ ကဒါမိ ဇာယန္တိ၊ မာနော
 စ ကဒါမိ “သေယျောဟမသ္မိ” ဟျာဒိဝသပ္ပဝတ္တိယံ ဇာယတိ။
 ထိနမိဒ္ဓံ ဓဏာ ကဒါမိ အကမ္မညတာဝသပ္ပဝတ္တိယံ သဏ
 အညမညံ အဝိပ္ပယောဂိဝသေန ဇာယတိတိ ယောဇနာ။ အထ
 ဝါ မာနော စာတိ ဧတ္ထ စ-သဒ္ဓံ “သဟာ”တိ ဧတ္ထာပိ
 ယောဇေတွာ ထိနမိဒ္ဓံ ဓဏာ ကဒါမိ သဏ စ သသင်္ခါရိက-
 ပဋိပေ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တသသင်္ခါရိကေသု စ ဣဿာမဇ္ဈရိယ-
 ကုက္ကုစ္ဆေဟိ၊ မာနေန စ သဒ္ဓိံ၊ ကဒါမိ တဒိတရသသင်္ခါရိကစိတ္တ-
 သမ္ပယောဂကာလေ၊ တံသမ္ပယောဂကာလေပိ ဝါ နာနာ စ
 ဇာယတိတိ ယောဇနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ အပရေ ပန အာစရိယာ
 “မာနော စ ထိနမိဒ္ဓန္တ တထာ ကဒါမိ နာနာ ဟုတွာ ကဒါမိ
 သဟ စ ဇာယတိ”တိ ဧတ္တကမေဝ ယောဇေသုံ။

၃၄။ သေဃာတိ ယထာဝုတ္တေဟိ ဧကောဒသဟိ အနိယတေဟိ
 ဣတရေ ဧကစတ္တာလီသ။ ကေမိ ပန “ယထာဝုတ္တေဟိ အနိ-
 ယတယေဝါပနကေဟိ သေသာ နိယတယေဝါပနကာ”တိ
 ဝဏ္ဏေန္တိ၊ တံ တေသံ မတိမတ္တံ၊ ဣဓ ယေဝါပနကနာမေန
 ကေသဉ္စိ အနုဒ္ဓုဋ္ဌတ္တာ။ ကေဝလဥေတ္ထ နိယတာနိယတဝသေန
 စိတ္တုပ္ပါဒေသု ယထာရဟံ လမ္ဘမာနစေတသိကမက္ကသန္တဿနံ
 အာစရိယေန ကတံ၊ န ယေဝါပနကနာမေန ကေမိ ဥဒ္ဓုဋ္ဌာတိ။

ဧဝံ တာဝ “ဗဿာဒီသု အယံ ဓမ္မော ဧတ္တကေသု စိတ္တေသု
 ဥပလမ္ဘတိ”တိ စိတ္တပရိစ္ဆေဒဝသေန သမ္ပယောဂံ ဒဿေတွာ
 ဣဒါနိ “ဣမသ္မိံ” စိတ္တုပ္ပါဒေ ဧတ္တကာ စေတသိကာ”တိ စေတ-
 သိကရာသိပရိစ္ဆေဒဝသေန သင်္ဂဟံ ဒဿေတုံ “သင်္ဂဟန္တာ”ဟျာဒိ
 ဝုတ္တံ။

သောဘနစေတသိကသမ္ပယောဂနယံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သင်္ဂဟနယဝဏ္ဏနာ

၃၅။ “ဧတ္ထိ”သား”တျာဒိ တတ္ထ တတ္ထ ယထာရဟံ
လတ္တမာနကဓမ္မဝသေန ဂဏနသင်္ဂဟော။

၃၆။ ပဌမဇ္ဈာနေ နိယုတ္တာနိ စိတ္တာနိ၊ တံ ဝါ တေသံ
အတ္တိတိ ပဌမဇ္ဈာနိကစိတ္တာနိ။ အပ္ပမညာနံ သတ္တာရမ္မဏတ္တာ၊
လောကုတ္တရာနဉ္စ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတ္တာ ဝုတ္တံ “အပ္ပမညာ-
ဝဇ္ဇိတာ”တိ။ “ဧတံ”တိ ဣမိနာ အညသမာနာ၊ အပ္ပမညာ-
ဝဇ္ဇိတာ သောဘနစေတသိကာ စ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိတိ
အာကုတိ။ ဥပေက္ခာသဟဂတာတိ ဝိတက္ကဝိစာရဝီတိသုခဝဇ္ဇာ
သုခဋ္ဌာနံ ပဝိဋ္ဌဥပေက္ခာယ သဟဂတာ။ ပဉ္စကဇ္ဈာနဝသေနာတိ
ဝိတက္ကဝိစာရေ ဝိသုံ ဝိသုံ အတိက္ကမိတွာ ဘာဝေန္တဿ နာတိ-
တိက္ခဉာဏဿ ဝသေန ဒေသိတဿ ဖျာနပဉ္စကဿ ဝသေန။
တေ ပန ဧကေတော အတိက္ကမိတွာ ဘာဝေန္တဿ တိက္ခဉာဏဿ
ဝသေန ဒေသိတစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေန ဒုတိယဇ္ဈာနိကေသု
ဝိတက္ကဝိစာရဝဇ္ဇိတာနံ သမ္ဘဝတော စတုဓာဓေ သင်္ဂဟော
ဟောတိတိ အဓိပ္ပာယ်။

၃၇။ ဧတ္ထိ”သဒ္ဓယံ စတုတ္ထပဉ္စမဇ္ဈာနစိတ္တေသု။

မဟဂ္ဂတစိတ္တသင်္ဂဟနယဝဏ္ဏနာ

၃၈။ ဘိဇ္ဇတိ ကုသလဝိပါကကိရိယဝသေန တိဝိဇ္ဇေသု။
သီလဝိသုဒ္ဓိဝသေန သုဝိသောဓိတကာယဝစိပယောဂဿ ကေ-
ဝလံ စိတ္တသမာဓာနမက္ခေန မဟဂ္ဂတဇ္ဈာနာနိ ပဝတ္တန္တိ။ န ပန
ကာယဝစိကမ္မာနံ ဝိသောနေဝသေန၊ နာပိ ဒုစ္စရိတဒုရာဇီဝါနံ
သမုတ္တိန္တနပဋိပ္ပဿန္တနဝသေနာတိ ဝုတ္တံ “ဝိရတိဝဇ္ဇိတာ”တိ။
မဇ္ဈကမေဝါတိ ဝိသုံ ဝိသုံယေဝ။ ပဉ္စရသဿတိ ရူပါဝစရဝသေန
တိသု၊ အာရပ္ပဝသေန ဒွါဒသဿတိ ပန္နရသသု။ အပ္ပမညာ-
ယော န လန္တန္တိတိ ဧတ္ထ ကာရဏံ ဝုတ္တမေဝ။

မဟဂ္ဂတစိတ္တသင်္ဂဟနယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကမာဝစရဇောအနုပိတ္တသင်္ဂဟနယဝဏ္ဏနာ

၄၀။ ပစ္စေကဗေဝါတိ ဧကေကာယေဝ။ အပ္ပမညာနံ ဟိ သတ္တာရမ္မဏတ္တာ၊ ဝိရတိနဉ္စ ဝိတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုဝိသယတ္တာ နတ္ထိ တာသံ ကေမိတ္တုပ္ပါဒေ သန္တဝေါတိ၊ လောကီယဝိရတိနံ ကေန္တကုသလသဘာဝတ္တာ နတ္ထိ အဗျာကတေသု သန္တဝေါတိ ဝုတ္တံ “ဝိရတိဇ္ဇိတာ”တိ။ တေနာဟ “ပဉ္စ သိက္ခာပဒါ ကုသလာယေဝါ”တိ။ ဣတရထာ သဒ္ဓါသတိအာဒယော ဝိယ “သိယာ ကုသလာ၊ သိယာ အဗျာကတာ”တိ ဝဒေယျ။ ဖလဿ ပန မဂ္ဂပင်္ဂမိဗ္ဗဘူတတ္တာ၊ ဒုစ္စရိတဒုရာဇိဝိနံ ပင်္ဂုပ္ပဿန္တနတော စ န လောကုတ္တရဝိရတိနံ ကေန္တကုသလတာ ယုတ္တာတိ တာသံ တတ္ထ အဂ္ဂဟဏံ။ ကမာဝစရဝိပါကာနဉ္စ ကေန္တပရိတ္တာရမ္မဏတ္တာ၊ အပ္ပမညာနဉ္စ သတ္တာရမ္မဏတ္တာ၊ ဝိရတိနဉ္စ ကေန္တကုသလတ္တာ ဝုတ္တံ “အပ္ပမညာဝိရတိဇ္ဇိတာ”တိ။

နန စ ပညတ္တာပိအာရမ္မဏဉ္စ ကမာဝစရကုသလံ ဟောတီတိ တဿ ဝိပါကေနပိ ကုသလသမိသာရမ္မဏေန တဝိတဗ္ဗယထာ တံ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရဝိပါကေဟီတိ? နယိဒမေဝံ၊ ကမတဏှာဇိနဿ ဖလဘူတတ္တာ။ ယထာ ဟိ ဝါသိယာ ပုတ္တော မာတရာ ဣန္ဒြိတံ ကာတုံ အသက္ကောဇ္ဇော သာမိကေနေဝ ဣန္ဒြိတိန္ဒြိတံ ကရေတိ၊ ဧဝံ ကမတဏှာယတ္တတာယ ဝါသိသမိသဿ ကမာဝစရကမ္မဿ ဝိပါကဘူတံ ဖိတ္တံ တေန ဂဟိတာရမ္မဏံ အဂ္ဂဟေတွာ ကမတဏှာရမ္မဏမေဝ ဂဏှာတီတိ၊ ဣဒမ္မဓာတိ ကုသလဝိပါကကိရိယဘေဒေသု ပစ္စေကံ စတ္တာရော စတ္တာရော ဒုကာတိ ကတွာ တီသု ဒွါဒသဘေ။

၄၂။ ဣဒါနိ ဣမေသု ပဌမဇ္ဈာနိကာပီဟိ ဒုတိယဇ္ဈာနိကာပိနံ ဘေဒကရဓမ္မေ ဒဿေတုံ “အနုတ္တရေ ဈာနဗျော”တျာပိ ဝုတ္တံ။ အနုတ္တရေ ဖိတ္တေ ဝိတက္ကဝိစာရဝိတိသုဝေသေန ဈာနဗျော ဝိသေဓဏာ ဘေဒကာ။ မဇ္ဈိမေ မဟဂ္ဂတေ အပ္ပမညာ၊

ဈာနဓမ္မာ စ။ ပရိတ္တေယျ ကာမာဝစရေသု ဝိရတီ၊ ဣဏပီတီ စ
အပ္ပမညာ စ ဝိသေသကာ။ တတ္ထ ဝိရတီ ကုသလေဟိ ဝိပါကကိရိ-
ယာနံ ဝိသေသကာ၊ အပ္ပမညာ ကုသလကိရိယေဟိ ဝိပါကာနံ၊
ဣဏပီတီ ပန တီသု ပဌမယုဂဋ္ဌာဒီဟိ ဒုတိယယုဂဋ္ဌာဒီနန္တိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ကာမာဝစရသောဘနစိတ္တသင်္ဂဟနယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အကုသလစိတ္တသင်္ဂဟနယဝဏ္ဏနာ

၄၄။ ဒုတိယေ အသင်္ခါရိကေတိ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တေ အသင်္ခါရိကေ
လောဘမာနေန တထေဝ အညသမာနာ၊ အကုသလသာဓာ-
ရဏာ စ ကျေနဝိသတိ ဓမ္မာတိ သမ္ပန္နော။

၄၅။ တတိယေတိ ဥပေက္ခာသဟဂတဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တေ အသင်္ခါ-
ရိကေ။

၄၆။ စတုတ္ထေတိ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တေ အသင်္ခါရိကေ။

၄၇။ ဣဿာမန္တရိယကုက္ကုဒ္ဓာနိ ပနေတ္ထ ပစ္စေကဓမ္မေဝ
ယောဇေတဗ္ဗာနိ ဘိန္နာရမ္ပဏတ္တာယေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။

၅၀။ အဓိမောက္ခဿ နိစ္ဆယာကာရပ္ပဝတ္တိတော ဒွေဠက-
သဘာဝေ ဝိစိကိစ္ဆာစိတ္တေ သမ္ဘဝေါ နတ္ထိတိ “အဓိမောက္ခ-
ဝိရဟိတာ”တိ ဝုတ္တံ။

၅၁။ ကျေနဝိသတိ ပဌမဒုတိယအသင်္ခါရိကေသု၊ အဋ္ဌာရသ
တတိယစတုတ္ထအသင်္ခါရိကေသု၊ ဝိသ ပဉ္စမေ အသင်္ခါရိကေ၊
ကေဝိသ ပဌမဒုတိယသသင်္ခါရိကေသု၊ ဝိသတိ တတိယစတုတ္ထ-
သသင်္ခါရိကေသု၊ ဒွါဝိသ ပဉ္စမေ သသင်္ခါရိကေ၊ ပန္နရသ မောမူဟ-
ဒ္ဒယေတိ ဧဝံ အကုသလေ သတ္တဓာ ဌိတာတိ ယောဇနာ။

၅၂။ သာဓာရဏာတိ အကုသလာနံ သဗ္ဗေသမေဝ သာဓာရဏဘူတာ စတ္တာရော သမာနာ စ ဆန္ဒပီတိအဓိမောက္ခဝဋ္ဋိတာ အညသမာနာ အပရေ ဒဿာတိ ဧတေ စုဒ္ဓသ ဓမ္မာ သဗ္ဗာကုသလယောဂိနောတိ ပဝုစ္စန္တိတိ ယောဇနာ။

အကုသလစိတ္တသင်္ဂဟနယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဟေတုကစိတ္တသင်္ဂဟနယဝဏ္ဏနာ

၅၄။ “တထာ”တိ ဣမိနာ အညသမာနေ ပစ္စာမသတိ။

၅၆။ မနောဝိညာဏဓာတုယာ ဝိယ ဝိသိဋ္ဌမနနက္ခိန္ဒာယောဂတော မနနမတ္တာ ဓာတုတိ မနောဓာတု။ အဟေတုကမဋ္ဌိသန္တိယုဂဇ္ဇေတိ ဥပေက္ခာသန္တိရဏဒွယေ။

၅၈။ ဒွါဒသ ဟသနစိတ္တေ, ကောဒသ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနသုခသန္တိရဏေသု, ဒသ မနောဓာတုတ္တိကာဟေတုကပဋိသန္တိယုဂဋ္ဌဝသေန ပဉ္စသု, သတ္တ ဒွိပဉ္စဝိညာဏေသုတိ အဋ္ဌာရသာဟေတုကေသု စိတ္တုပ္ပါဒေသု သင်္ဂဟော စတုဗ္ဗိဇောဟောတိတိ ယောဇနာ။

၅၉။ တေတ္တိံသဝိသေင်္ဂဟောတိ အနုတ္တရေ ပဉ္စ, တထာ မဟဂ္ဂတေ, ကာမာဝစရသောဘနေ ဒွါဒသ, အကုသလေသတ္တ, အဟေတုကေ စတ္တာရေတိ တေတ္တိံသဝိသေင်္ဂဟော။

၆၀။ ဣတ္ထံ ယထာဝုတ္တနယေန ဖိတ္တာဝိယုတ္တာနံ စေတသိကာနံ စိတ္တပရိစ္ဆေဒဝသေန ဝုတ္တံ သမ္ပယောဂဉ္စ စေတသိကရာသိပရိစ္ဆေဒဝသေန ဝုတ္တံ သင်္ဂဟဉ္စ ဥတွာ ယထာယောဂံ ဖိတ္တေန သမံ အေဒံ ဥဋ္ဌိသေ “သမ္ပစိတ္တသာဓာရဏာတာဝသတ္တဧကေနနဝုတိစိတ္တေသု ဥပ္ပဇ္ဇနတော ပစ္စေကံ ဧကေနနဝုတိဝိဓော

ပဏိဏ္ဏကေသု ဝိတက္ကော ပဉ္စပညာသမိတ္တေသု ဥပ္ပဇ္ဇနတော ပဉ္စပညာသမိဝေ"တျာဒိနာ ကထေယျာတိ အတ္ထော။

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိဋ္ဌိယာ နာမ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ-
ဝဏ္ဏနာယ စေတသိကပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဏိဏ္ဏကပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ

၁။ ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တာနံ ဖိတ္တစေတသိကာနံ ဝေဒနာဒိ-
ဝိဘာဂတော, တံတံဝေဒနာဒိဘေဒဘိန္နုဖိတ္တုပ္ပါဒဝိဘာဂတော စ
ပဏိဏ္ဏကသင်္ဂဟံ ဒသေတုံ "ဃပ္ပယုတ္တာ ယထာယောဂ" န္ဍာဒိ
အာရဋ္ဌံ။ ယထာယောဂံ သပ္ပယုတ္တာ ဖိတ္တစေတသိကာ မ္ဗော
ဃအာစေတော အတ္တနော အတ္တနော သဘာဝဝသေန ကျေန-
နဝတိဝိဓမ္မိ ဖိတ္တံ အာရမ္မဏဝိဇာနနသဘာဝသာမညေန ကေဝိဓံ၊
သမ္ပဖိတ္တသာဓာရဏော ပဿော ဖုသနသဘာဝေန ကေ-
ဝိဝေတျာဒိနာ စေမညာဃ ဟောန္တိ။

၂။ ဣဒါနိ တေသံ မ္ဗောနံ ယထာရဟံ ဝေဒနာ။ ပ။
ဝတ္ထုတော ဃင်္ဂဟော နာမ ဝေဒနာသင်္ဂဟာဒိနာမကော
ပဏိဏ္ဏကသင်္ဂဟော ဖိတ္တုပ္ပါဒဝေဒနာဒိ တံတံဝေဒနာဒိ-
ဘေဒဘိန္နုဖိတ္တုပ္ပါဒိနံ ဝသေနော န ကတ္ထမိ တံဝိရဟေန
နိယဇေ ဥပနိယတေ၊ အာဟရိယတိတျတ္ထော။

ဝေဒနာသင်္ဂဟဓမ္မနာ

၃။ တတ္ထာတိ တေသု ဆသု သင်္ဂဟေသု။ သုခါဒိဝေဒနာနံ,
တံသဟဂတဖိတ္တုပ္ပါဒါနဉ္စ ဝိဘာဂဝသေန သင်္ဂဟော ဝေဒနာ-
သင်္ဂဟော။ ဒုက္ခတော, သုခတော စ အညာ အဒုက္ခမသုခါ
မ-ကာရာဂမဝသေန။ နန စ "ဋ္ဌေမာ ဘိက္ခဝေ ဝေဒနာ သုခါ
ဒုက္ခာ"တိ ဝေဒနတော ဋ္ဌေ ဝေ ဝေဒနာတိ? သန္တံ၊ တံ ပန

အနဝဇ္ဇပက္ခိကံ အဒုက္ခမသုခံ သုခဝေဒနာယံ၊ သာဝဇ္ဇပက္ခိကဉ္စ
 ဒုက္ခဝေဒနာယံ သင်္ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ ယမ္ပိ ကတ္ထမိ သုတ္တေ “ယံ ကိဉ္စိ
 ဝေဒယိတမိဒမေတ္ထ ဒုက္ခဿာ”တိ^၁ ဝစနံ၊ တံ သင်္ခါရဒုက္ခတာယ
 သဗ္ဗဝေဒနာနံ ဒုက္ခသဘာဝတ္တာ ဝုတ္တံ။ ယထာဟ “သင်္ခါရနိစ္စတံ
 အာနန္တ မယာ သန္ဓာယ ဘာသိတံ သင်္ခါရဝိပရိဏာမတဉ္စ
 ယံ ကိဉ္စိ ဝေဒယိတမိဒမေတ္ထ ဒုက္ခဿာ”တိ^၂။ တဿာ တိဿော-
 ယေဝ ဝေဒနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “တိဿော ဣမာ
 ဘိက္ခဝေ ဝေဒနာ သုခါ ဒုက္ခာ အဒုက္ခမသုခါ စာ”တိ^၃။ ဧဝံ
 တိရိစ္ဆာပိ ပနေတာ ဣန္ဒြိယဘေသနာယံ “သုခိန္ဒြိယံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ
 သောမနသိန္ဒြိယံ ဒေါမနသိန္ဒြိယံ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ”န္တိ^၄၊ ပဉ္စဓာ
 ဒေသိတာတိ တံဝသေနပေတ္တ ဝိဘာဂံ ဒဿေတုံ “သုခံ
 ဒုက္ခံ”န္တိ^၅၊ နာယိကမာနသိကသာတာသာတဘာဒ-
 တော ဟိ သုခံ ဒုက္ခဉ္စ ပစ္စေကံ ဒွိဓာ ဝိဘဇိတွာ “သုခိန္ဒြိယံ
 သောမနသိန္ဒြိယံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ ဒေါမနသိန္ဒြိယံ”န္တိ^၆၊ ဒေသိတာ၊
 ဥပေက္ခာ ပန ဘေဒါဘာဝတော ဥပေက္ခိန္ဒြိယန္တိ ဧကဓာဝ။
 ယထာ ဟိ သုခဒုက္ခာနိ အညထာ ကာယဿ အနုဂ္ဂဟမုပဃာ-
 တဉ္စ ကရေန္တိ၊ အညထာ မနသော၊ နေဝံ ဥပေက္ခာ၊ တဿာ
 သာ ဧကဓာဝ ဒေသိတာ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ကာယိကံ မာနသံ ဒုက္ခံ၊ သုခဉ္စောပေက္ခဝေဒနာ။
 ဧကံ မာနသမေဝေတိ၊ ပဉ္စိန္ဒြိယဘေဒတော”တိ^၇။

တတ္ထ ဣဋ္ဌဗောဋ္ဌဗ္ဗာနဘဝနလက္ခဏံ သုခံ။ အနိဋ္ဌဗောဋ္ဌဗ္ဗာ-
 နဘဝနလက္ခဏံ ဒုက္ခံ။ သဘာဝတော၊ ပရိကပ္ပတော ဝါ ဣဋ္ဌာ-
 နဘဝနလက္ခဏံ သောမနသံ။ တထာ အနိဋ္ဌာနဘဝနလက္ခဏံ
 ဧဝါမနသံ။ မဇ္ဈတ္တာနဘဝနလက္ခဏာ ဥပေက္ခာ။

၅။ စတုစက္ကာလီသ ပစ္စေကံ လောကီယလောကုတ္တရ-
 ဘေဒေန ကောဒသဝိတ္တော။

၁-သံ ၂-၄၁၇-ပိဋေ။ ၂-သံ ၂-၄၁၈၊ ဣတိဝုတ္တက-၄ ၁၇၆-ပိဋေသု၊
 ၃-၄ ၁-၂၂၃၊ သံ ၂-၄၀၇-ပိဋေသု၊ ၄-အဘိ ၂-၁၂၈-ပိဋေ။
 ၅-သစ္စသင်္ခေပ ၇၄-ဂါထာ။

၇။ သေသာနီတိ သုခဒုက္ခသောမနဿဒေါမနဿသဟဂ-
တေဟိ အဝသေသာနိ အကုသလတော ဆ, အဟေတုကတော
စုဒ္ဓသ, ကာမာဝစရသောဘနတော ဒွါဒသ, ပဉ္စမဇ္ဈာနိကာနိ
တေဝိသာတိ သဗ္ဗာနိပိ ဗန္ဓုပညာသ။

ဝေဒနာသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဟေတုသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ

၁၀။ လောဘာဒိဟေတုနံ ဝိဘာဂဝသေန, တံသမ္ပယုတ္တ-
ဝသေန စ သင်္ဂဟော ဟေတုသင်္ဂဟော။ ဟေတဝေါ နာမ ဆဗ္ဗိဇာ
ဘဝန္တိတိ သမ္ပန္နော။ ဟေတုဘာဝေါ ပန နေသံ သမ္ပယုတ္တာနံ
သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာနေသင်္ခါတော မူလဘာဝေါ။ လဒ္ဓဟေတု-
ပစ္စယာ ဟိ မ္ဗော ဝိရုဋ္ဌမူလာ ဝိယ ပါဒပါ ထိရာ ဟောန္တိ၊ န
အဟေတုကာ ဝိယ ဇလတလေ သေဝါလသဒိသာ။ ဝေဉ္စ ကတွာ
ဇတေ မူလသဒိသတာယ “မူလာနိ”တိ စ ဝုစ္စန္တိ။ အပရေ ပန
“ကုသလာဒိနံ ကုသလာဒိဘာဝသာနေ ဟေတုဘာဝေါ”တိ
ဝေန္တိ၊ ဧဝံ သတိ ဟေတုနံ အတ္တနော ကုသလာဒိဘာဝသာ-
ဝနော အညော ဟေတု မဂ္ဂိတဗ္ဗော သိယာ။ အထ သေသသမ္ပ-
ယုတ္တဟေတုပဋိဗဒ္ဓေါ တေသံ ကုသလာဒိဘာဝေါ၊ ဝေဓိ
မောမူဟစိတ္တသမ္ပယုတ္တဿ ဟေတုနော အကုသလဘာဝေါ
အပ္ပဋိဗဒ္ဓေါ သိယာ။ အထ တဿ သဘာဝတော အကုသလ-
ဘာဝေါဝိ သိယာ၊ ဧဝံ သတိ သေသဟေတုနဗ္ဓိ သဘာဝတောဝ
ကုသလာဒိဘာဝေါတိ တေသံ ဝိယ သမ္ပယုတ္တဗ္ဗောနဗ္ဓိ သော
ဟေတုပဋိဗဒ္ဓေါ န သိယာ။ ယဒိ စ ဟေတုပဋိဗဒ္ဓေါ ကုသလာ-
ဒိဘာဝေါ၊ တဒါ အဟေတုကာနံ အဗျာကတဘာဝေါ န
သိယာတိ အလမတိနိဂ္ဂိဋ္ဌနေန။ ကုသလာဒိဘာဝေါ ပန ကုသ-
လာကုသလာနံ ယောနိသောအယောနိသောမနသိကာရပ္ပဋိ-
ဗဒ္ဓေါ။ ယထာဟ “ယောနိသော ဘိက္ခဝေ မနသိ ကရောတော

အနုပုန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဇန္တိ”တျာဒိ၊ အဗျာကတာနံ ပန အဗျာကတ-
ဘာဝေါ နိရနုသယသန္တာနပ္ပဋိဗဒ္ဓေါ ကမ္မပ္ပဋိဗဒ္ဓေါ အဝိပါက-
ဘာဝပ္ပဋိဗဒ္ဓေါ စာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁၆။ ဣဒါနိ ဟေတုနံ ဇာတိဘေဒံ ဒဿေတုံ “လောဘော
စေါသော စာ”တျာဒိ ဝုတ္တံ။

ဟေတုသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကိစ္စသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ

၁၇။ ပဋိသန္ဓာဒီနံ ကိစ္စာနံ ဝိဘာဂဝသေန၊ တံကိစ္စဝန္တာ-
နဉ္စ ပရိစ္ဆေဒဝသေန သင်္ဂဟော ကိစ္စသင်္ဂဟော။ ဘဝတော
ဘဝဿ ပဋိသန္ဓာနံ ပဋိသန္ဓိကိစ္စံ။ အဝိစ္ဆေဒပ္ပဝတ္တိဟေတု-
ဘာဝေန ဘဝဿ အင်္ဂဘာဝေါ အဝင်္ဂကိစ္စံ။ အာဝဇ္ဇနကိစ္စာဒီနိ
ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တဝစနတ္တာနုသာရေန ယထာရဟံ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။
အာရမ္မဏေ တံတံကိစ္စသာနေဝသေန အနေကက္ခတ္တံ၊ ကေက္ခတ္တံ၊
ဝါ ဇေမာနဿ ဝိယ ပဝတ္တိ ဇေနကိစ္စံ။ တံတံဇေနဂ္ဂဟိတာ-
ရမ္မဏဿ အာရမ္မဏကရဏံ တစါရမ္မဏကိစ္စံ။ နိဗ္ဗတ္တဘဝတော
ပရိဂဋ္ဌနံ ဓူတိကိစ္စံ။

၁၉။ ဣမာနိ ပန ကိစ္စာနိ ဌာနဝသေန ပါကဋ္ဌာနိ ဟောန္တိတိ
တံ ဒါနိ ပဘောဒတော ဒဿေတုံ “ပဋိသန္ဓိ”တျာဒိ ဝုတ္တံ။
တတ္ထ ပဋိသန္ဓိယာ ဌာနံ ပဋိသန္ဓိဌာနံ။ ကာမံ ပဋိသန္ဓိဝိနိမုတ္တံ
ဌာနံ နာမ နတ္ထိ၊ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ ပန “သိလာပုတ္တကဿ သရိ-
ရ”န္တျာဒိသု ဝိယ အဘောဒေပိ ဘောဒပရိကပ္ပနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ
သေသေသုပိ။ ဒဿနာဒီနံ ပဉ္စန္ဒံ ဝိညာဏာနံ ဌာနံ ပဉ္စဝိညာဏ-
ဌာနံ။ အာပိ-သဌေန သမ္ပဋိစ္ဆနဌာနာဒီနံ သင်္ဂဟော။

တတ္ထ ဖုတိဘဝဂ်နိ အန္တရာ ပဋိသန္ဓိဌာနံ။ ပဋိသန္ဓိအာဝဇ္ဇ-
 နာနံ၊ ဇဝနာဝဇ္ဇနာနံ၊ တဒါရမ္ပဏာဝဇ္ဇနာနံ၊ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာဝဇ္ဇနာနံ၊
 ကဒါဖိ ဇဝနစုတိနံ၊ တဒါရမ္ပဏစုတိနဉ္စ အန္တရာ ဘဝဂ်ဌာနံ။
 ဘဝဂ်ပဉ္စဝိညာဏာနံ၊ ဘဝဂ်ဇဝနာနဉ္စ အန္တရာ အာဝဇ္ဇနဌာနံ။
 ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇနသမ္ပုဋ္ဌိန္ဒနာနမန္တရာ ပဉ္စဝိညာဏဌာနံ။ ပဉ္စဝိညာ-
 ဏသန္တိရဏာနမန္တရာ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒနဌာနံ။ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒနဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာန-
 မန္တရာ သန္တိရဏဌာနံ။ သန္တိရဏဇဝနာနံ၊ သန္တိရဏဘဝဂ်နဉ္စ
 အန္တရာ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဌာနံ။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနတဒါရမ္ပဏာနံ၊ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗန-
 ဘဝဂ်နိ၊ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနစုတိနံ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနတဒါရမ္ပဏာနံ၊
 မနောဒွါရာဝဇ္ဇနဘဝဂ်နိ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနစုတိနဉ္စ အန္တရာ
 ဇဝနဌာနံ။ ဇဝနဘဝဂ်နိ၊ ဇဝနစုတိနဉ္စ အန္တရာ တဒါရမ္ပဏ-
 ဌာနံ။ ဇဝနပဋိသန္ဓိနံ၊ တဒါရမ္ပဏပဋိသန္ဓိနံ၊ ဘဝဂ်ပဋိသန္ဓိနံ ဝါ
 အန္တရာ ဖုတိဌာနံ နာမ။

၂၀။ ခွေ ဥပေက္ခာသဟဂတသန္တိရဏာနိ သုခသန္တိ-
 ရဏဿ ပဋိသန္ဓိဝသပ္ပဝတ္တိဘာဝါဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။
 ဝေဉ္စ ကတွာ ပဋ္ဌာနော “ဥပေက္ခာသဟဂတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဥပေက္ခာ-
 သဟဂတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ န ဟေတုပစ္စယာ”တိ ဝေမာ-
 ဂတဿ ဥပေက္ခာသဟဂတပဒဿ ဝိဘင်္ဂေ “အဟေတုကံ
 ဥပေက္ခာသဟဂတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ၊ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ
 ဧကော ခန္ဓော၊ အဟေတုကပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဥပေက္ခာသဟဂတံ
 ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ၊ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဧကော ခန္ဓော”တိ ဝေ
 ပဝတ္တိပဋိသန္ဓိဝသေန ပဋိစ္စနယော ဥဒ္ဓုဇ္ဈော၊ ဝီတိသဟဂတသုခ-
 သဟဂတပဒဝိဘင်္ဂေ ပန “အဟေတုကံ ဝီတိသဟဂတံ ဧကံ ခန္ဓံ
 ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ၊ အဟေတုကံ သုခသဟဂတံ ဧကံ
 ခန္ဓံ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ။ပ။ ဧကော ခန္ဓော”တိ ပဝတ္တိဝသေနော
 ဥဒ္ဓုဇ္ဈောန ပန “အဟေတုကပဋိသန္ဓိက္ခဏေ” ဘျာဒိနာ ပဋိသန္ဓိ-
 ဝသေန၊ တသ္မာ ယထာဓမ္မသာသနေ အဝစနဋ္ဌိ အဘာဝမေဝ
 ဒီပေတိတိ န တဿ ပဋိသန္ဓိဝသေန ပဝတ္တိ အတ္ထိ။ ယတ္ထ ပန

လတ္တမာနဿပိ ကဿပိ အဝစနံ၊ တတ္ထ ကာရဏံ ဥပရိ အာဝိ အဝိဿတိ။

၂၅။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနဿ ပရိတ္တာရမ္ပဏေ ဒုတ္တိက္ခတ္တံ ပဝတ္တ-
မာနဿပိ နတ္ထိ ဇေနကိစ္စံ တဿ အာရမ္ပဏရသာနဘဝနာ-
ဘာဝတောတိ ဝုတ္တံ “အာဝဇ္ဇနဒ္ဓယဝဇ္ဇိတာနိ”တိ။ ဝေဉ္စ
ကတွာ ဝုတ္တံ အဋ္ဌကဏ္ဍာယံ “ဇေနဌာနေ ဌတွာ”တိ။ ဣတရထာ
“ဇေနံ ဟုတွာ”တိ ဝတ္ထုဗ္ဗံ သိယတိ။ ကုသလာကုသလမလဏီရိ-
ယမိတ္တာနိတိ ကေဝိသတိ လောကီယလောကုတ္တရကုသလာနိ၊
ဒွါဒဿ အကုသလာနိ၊ စတ္တာရိ လောကုတ္တရဖလမိတ္တာနိ၊ အဌာ-
ရဿ တေဘူမကကိရိယမိတ္တာနိ။ ကေမိတ္တက္ခဏိကမ္ပိ ဟိ လော-
ကုတ္တရမဂ္ဂါဒိကံ တံသဘာဝဝန္တတာယ ဇေနကိစ္စံ နာမ၊ ယထာ
ဧကေကဂေါစရဝိသယမ္ပိ သဗ္ဗညုတညာဏံ သကလဝိသယာဝ-
ဗောနေသာမတ္ထိယယောဂတော န ကဒါမိ တံနာမံ ဝိဟေတိတိ။

၂၇။ ဧဝံ ကိစ္စဘေဒေန ဝုတ္တာနေဝ ယထာသကံ လတ္တမာန-
ကိစ္စဂဏနဝသေန သမ္ပိဏ္ဏေတွာ ဒဿေတုံ “ဧတေ ပနာ”-
တျာမိ ဝုတ္တံ။

၃၃။ ပဋိသန္ဓာဒယော မိတ္တုပ္ပါဒါ နာမဏိစ္စဘေဒေန ပဋိ-
သန္ဓာဒီနံ နာမာနံ၊ ကိစ္စာနဉ္စ ဘေဒေန၊ အထ ဝါ ပဋိသန္ဓာ-
ဒယော နာမ တန္ဓာမကာ မိတ္တုပ္ပါဒါ ပဋိသန္ဓာဒီနံ ကိစ္စာနံ
ဘေဒေန စုဒ္ဓသ၊ ဌာနဘေဒေန ပဋိသန္ဓာဒီနံယေဝ ဌာနာနံ
ဘေဒေန ဒသဓာ ပကာသိတာတိ ယောဇနာ။ ကေကိစ္စဌာန-
ဒ္ဓိကိစ္စဌာနတိကိစ္စဌာနစတုကိစ္စဌာနပဉ္စကိစ္စဌာနာနိ မိတ္တာနိ
ယဏာက္ကမံ အဋ္ဌသဋ္ဌိ၊ တထာ ဒွေ ဝ နဝ ဝ အဋ္ဌ ဝ ဒွေ ဝာတိ
နိဋ္ဌိသေတိ သဗ္ဗန္ဓော။

ကိစ္စသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒွါရသင်္ဂဟဝတ္ထုနာ

၃၅။ ဒွါရာနံ၊ ဒွါရပွဝတ္ထုစိတ္တာနဉ္စပရိစ္ဆေဒဝသေန သင်္ဂဟော
ဒွါရသင်္ဂဟော။ အာဝဇ္ဇနာဒိနံ အရူပဓမ္မာနံ ပဝတ္တိမုခဘာဝတော
ဒွါရာနိ ဝိယာတိ ဒွါရာနိ။

၃၆။ စက္ခုမေဝါတိ ပဿာဒစက္ခုမေဝ။

၃၇။ အာဝဇ္ဇနာဒိနံ မနာနံ၊ မနောယေဝ ဝါ ဒွါရန္တိ
မနောဒွါရံ။ အဝင်္ဂန္တိ အာဝဇ္ဇနာနန္တရံ ဘဝင်္ဂံ။ တေနာဟု
ပေါရာဏာ—

“သာဝဇ္ဇနံ ဘဝင်္ဂန္တိ၊ မနောဒွါရန္တိ ဝုစ္စတိ”တိ။

၃၉။ တတ္ထာတိ တေသု စက္ခာဒိဒွါရေသု စက္ခုဒွါရေ ဆ-
စတ္တာလီသ စိတ္တာနိ ယထာရဟမုပ္ပဇ္ဇန္တိတိ သမ္ပန္နော။ ပဉ္စဒွါရာ-
ဝဇ္ဇနမေကံ၊ စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ ဥဘယဝိပါကဝသေန သတ္တ၊
ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနမေကံ၊ ကာမာဝစရဇဝနာနိ စ ကုသလာကုသလနိရာ-
ဝဇ္ဇနကိရိယဝသေန ကျေနတိသ၊ တဒါရမ္မဏာနိ စ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂ-
ဟဏေန အဋ္ဌေဝါတိ ဆစတ္တာလီသ။ ယထာရဟန္တိ ဣဋ္ဌာဒိ-
အာရမ္မဏေ ယောနိသောအယောနိသောမနသိကာရနိရနု-
သယသန္တာနာဒိနံ အနုရူပဝသေန။ သမ္ပဏာပီတိ အာဝဇ္ဇနာဒိ-
တဒါရမ္မဏပရိယောသာနေန သမ္ပေနပိ ပကာရေန ကာမာ-
ဝစရာနေဝါတိ ယောဇနာ။ သမ္ပဏာပိ စတုပညာသ စိတ္တာနိတိ
ဝါ သမ္ပန္နော။ သမ္ပဏာပိ တံတံဒွါရိကဝသေန ဌိတာနိ အဂ္ဂဟိ-
တဂ္ဂဟဏေန စက္ခုဒွါရိကေသု ဆစတ္တာလီသစိတ္တေသု သောတ-
ဝိညာဏာဒိနံ စတုန္တံ ယုဂဋ္ဌာနံ ပက္ခေပေန စတုပညာသ-
ပီတုတ္တော။

၄၁။ စက္ခာဒိဒွါရေသု အပ္ပဝတ္တနတော၊ မနောဒွါရသင်္ဂါတ-
ဘဝင်္ဂတော အာရမ္မဏန္တရဂ္ဂဟဏဝသေန အပ္ပဝတ္တိတော စ
ပဋိသန္ဓာဒိဝသေန ပဝတ္တာနိ ဧကုနဝိသတိ ဒွါရဝိမုတ္တာနိ။

၄၂။ ဒွိပဉ္စဝိညာဏာနိ သကသကဒ္ဓါရေ၊ ဆဗ္ဗိသတိ မဟဂ္ဂတ-
လောကုတ္တရဇဝနာနိ မနောဒ္ဓါရေယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ဆတ္တိံသ
စိတ္တာနိ ယထာရဟံ သကသကဒ္ဓါရာနုရူပံ ဧကဒ္ဓါရိကစိတ္တာနိ။

၄၅။ ပဉ္စဒ္ဓါရေသု သန္တိရဏတဒါရမ္ပဏဝသေန၊ မနော-
ဒ္ဓါရေ စ တဒါရမ္ပဏဝသေန ပဝတ္တနတော ဆဒ္ဓါရိကာနိ ဧဝ
ပဋိသန္ဓာဒိဝသပ္ပဝတ္တိယာ ဒ္ဓါရမိမုတ္တာနိ စ။

၄၇။ ပဉ္စဒ္ဓါရိကာနိ စ ဆဒ္ဓါရိကာနိ စ ဗညဆဒ္ဓါရိကာနိ။
ဆဒ္ဓါရိကာနိ စ တာနိ ကဒါစိ ဒ္ဓါရမိမုတ္တာနိ စာတိ ဆဒ္ဓါရိက-
မိမုတ္တာနိ။ အထ ဝါ ဆဒ္ဓါရိကာနိ စ ဆဒ္ဓါရိကမိမုတ္တာနိ စာတိ
ဆဒ္ဓါရိကမိမုတ္တာနိတိ ဧကဒေသသရူပေကသေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဒ္ဓါရသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာလမ္ပဏသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ

၄၈။ အာရမ္ပဏာနံ သရူပတော၊ ဝိဘာဂတော၊ တံဝိသယ-
စိတ္တတော စ သင်္ဂဟော အာလမ္ပဏသင်္ဂဟော။ ဝဏ္ဏဝိကာရံ
အာပဇ္ဇမာနံ ရူပယတိ ဟဒယင်္ဂတဘာဝံ ပကာသေတိတိ ရူပံ၊
တဒေဝ ဒုဗ္ဗလပုရိသေန ဒဏ္ဍာဒိ ဝိယ စိတ္တစေတသိကေဟိ
အာလမ္ပိယတိ၊ တာနိ ဝါ အာဂန္တာ ဧတ္ထ ရမန္တိတိ အာရမ္ပဏန္တိ
ရူပါရမ္ပဏံ။ သဒ္ဓိယတိတိ သဒ္ဓေါ၊ သောယေဝ အာရမ္ပဏန္တိ
သဒ္ဓါရမ္ပဏံ။ ဂန္ဓယတိ အတ္တနော ဝတ္ထု သူစေတိ “ဣဒမေတ္ထ
အတ္ထိ”တိ ပေသုညံ ကရေန္တံ ဝိယ ဟောတိတိ ဂန္ဓော၊ သော-
ယေဝ အာရမ္ပဏံ ဂန္ဓာရမ္ပဏံ။ ရသန္တိ တံ သတ္တာ အဿာ-
ဒေန္တိတိ ရသော၊ သောယေဝ အာရမ္ပဏံ ရသာရမ္ပဏံ။ ဖုဿိ-
ယတိတိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ တဒေဝ အာရမ္ပဏံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္ပဏံ။
ဓမ္မောယေဝ အာရမ္ပဏံ ဓမ္မာရမ္ပဏံ။

၁-သဒ္ဓိယတိ ကထိယတိတိ(သိ)

အဘိ-ဝိဘာဂနိ ၉-

၄၉။ အတ္တဘိတေသု ရူပါဒိအာရမ္မဏေသု။ ရူပမေခါတိ
ဝဏ္ဏာယတနသင်္ခါတံ ရူပမေဝ။ သဒ္ဓါဒယောတိ သဒ္ဓါယတနာဒိ-
သင်္ခါတာ သဒ္ဓါဒယော၊ အာပေါဘေတုဝဋ္ဋိတဘူတတ္တယသင်္ခါတံ
ဗောဓဋ္ဌဗ္ဗာယတနဉ္စ။

၅၀။ ပဉ္စာရမ္မဏပသာဒါနိ ဌပေတွာ သေသာနိ စောဋ္ဌသ
ဓူဇုမဂ္ဂပါနိ။

၅၁။ ဗန္ဓုပန္နန္တိ ဝတ္တမာနံ။

၅၂။ ဆဒ္ဓိဓန္တိဘိ ရူပါဒိဝသေန ဆဒ္ဓိဓန္တိ။ ဝိနာသာတာဝတော
အတိတာဒိကာလဝသေန နဝတ္တဗ္ဗတ္တာနိဗ္ဗဓနံ၊ ပညတ္တိ စ ကာမ-
ဝိမုတ္တံ နာမ။ ယထာရဟန္တိ ကာမာဝစရဇဝနအဘိညာသေသ-
မဟဂ္ဂတာဒိဇဝနာနံ အနုရူပတော။ ကာမာဝစရဇဝနာနဂ္ဂိ
ဟသိတုပ္ပါဒဝဇ္ဇာနံ ဆဒ္ဓိဓန္တိ တိကာလိကံ၊ ကာလဝိမုတ္တဉ္စ
အာရမ္မဏံ ဟောတိ။ ကသိတုပ္ပါဒဿ တိကာလိကမေဝ။ တထာ
ဟိဿ ဧကန္တပရိတ္တာရမ္မဏတံ ဝက္ခတိ။ ဒိဗ္ဗစက္ခာဒိဝသပ္ပဝတ္တဿ
ပန အဘိညာဇဝနဿ ယထာရဟံ ဆဒ္ဓိဓန္တိ တိကာလိကံ၊
ကာလဝိမုတ္တဉ္စ အာရမ္မဏံ ဟောတိ။ ဝိဘာဂေါ ပနေတ္ထ နဝမ-
ပရိစ္ဆေဒေ အာဝိ ဘဝိဿတိ။ သေသာနံ ပန ကာလဝိမုတ္တံ၊
အတိတဉ္စ ယထာရဟမာရမ္မဏံ ဟောတိ။

၅၃။ ခွါရ။ ပ။ သင်္ခါတာနံ ဆဒ္ဓိဓန္တိ အာရမ္မဏံ ဟောတိတိ
သမ္ပန္နော။ တံ ပန နေသံ အာရမ္မဏံ န အာရမ္မဋ္ဌာနဿ ဝိယ
ဧကေနဝိ အဂ္ဂဟိတမေဝ ဂေါစရဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ န စ ပဉ္စဒွါရိက-
ဇဝနာနံ ဝိယ ဧကန္တပစ္စုပ္ပန်။ နာဝိ မနောဒွါရိကဇဝနာနံ ဝိယ
တိကာလိကမေဝ၊ အဝိသေသေန ကာလဝိမုတ္တံ ဝါ။ နာဝိ
မရဏာသန္တတော ပုရိမဘာဂဇဝနာနံ ဝိယ ကမ္မကမ္ပနိဗ္ဗိတ္တာဒိ-
ဝသေန အာဂမသိဒ္ဓိဝေါဟာရဝိနိမုတ္တန္တိ အာဟ “ယထာ-
အန္တိ။ ပ။ သမ္ပဏ”န္တိ။ တတ္ထ ယထာသန္တန္တိ တံတံဘူမိကပဋိ-
သန္ဓိဘဝဂ်ရုတိနံ တံတံဒွါရဂ္ဂဟိတာဒိဝသေန သန္တဝါနုရူပတော။

ကာမာဝစရာနဉ် ပဋိသန္ဓိဘဝဂ်နံ တာဝ ရူပါဒိပဉ္စာရမ္ပဏံ ဆဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတံ ယထာရဟံ ပစ္စုပ္ပန္နမတိတဉ္စ ကမ္မနိမိတ္တသမ္ပတ-
မာရမ္ပဏံ ဟောတိ။ တထာ စုတိစိတ္တဿ အတိတမေဝ။ ဓမ္မာ-
ရမ္ပဏံ ပန တေသံ တိဏ္ဍန္တုမ္ပိ မနောဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတမေဝ အတိတံ
ကမ္မကမ္မနိမိတ္တသမ္ပတံ၊ တထာ ရူပါရမ္ပဏံ ဧကမေဝ မနော-
ဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတံ ဧကန္တပစ္စုပ္ပန္နံ ဂတိနိမိတ္တသမ္ပတန္တိ ဧဝံ ကာမာ-
ဝစရပဋိသန္ဓာဒီနံ ယထာသမ္ဘဝံ ဆဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတံ ပစ္စုပ္ပန္နမတိတဉ္စ
ကမ္မကမ္မနိမိတ္တဂတိနိမိတ္တသမ္ပတမာရမ္ပဏံ ဟောတိ။

မဟဂ္ဂတပဋိသန္ဓာဒီသု ပန ရူပါဝစရာနံ၊ ပဌမတတိယာ-
ရူပါနဉ္စ ဓမ္မာရမ္ပဏမေဝ မနောဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတံ ပညတ္တိဘူတံ ကမ္မ-
နိမိတ္တသမ္ပတံ၊ တထာ ဒုတိယစတုတ္ထာရူပါနံ အတိတမေဝါတိ
ဧဝံ မဟဂ္ဂတပဋိသန္ဓိဘဝဂ်စုတိနံ မနောဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတံ ပညတ္တိဘူတံ၊
အတိတံ ဝါ ကမ္မနိမိတ္တသမ္ပတမေဝ အာရမ္ပဏံ ဟောတိ။

ယေဘုဗျေန ဘဝန္တရေ ဆဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတန္တိ ဗာဟုလ္လေန
အတိတာနန္တရဘဝေ မရဏာသန္ဓုပဝတ္တဆဒ္ဓါရိကဇဝနေဟိ ဂဟိ-
တံ။ အသညိဘဝတော စုတာနဉ် ပဋိသန္ဓိဝိသယဿ အနန္တရာ-
တိတဘဝေ န ကေနစိ ဒွါရေန ဂဟဏံ အတ္ထိတိ တဒေဝေတ္ထ
ယေဘုဗျဂ္ဂဟဏေန ဗျာဘိစာရိတံ။ ကေဝလဉ် ကမ္မဗလေနေဝ
တေသံ ပဋိသန္ဓိယာ ကမ္မနိမိတ္တာဒိကမာရမ္ပဏံ ဥပဋ္ဌာတိ။ တထာ
ဟိ သစ္စသဇ္ဇေပေ အသညိဘဝတော စုတဿ ပဋိသန္ဓိနိမိတ္တံ
ပုစ္ဆိတွာ—

“ဘဝန္တရကာဘံ ကမ္မံ၊ ယ’မောကာသံ လဘေ တတော။
ဟောတိ သာ သန္ဓိ တေနေဝ၊ ဥပဋ္ဌာပိတဂေါစရေ”တိ။—

ကေဝလံ ကမ္မဗလေနေဝ ပဋိသန္ဓိဂေါစရဿ ဥပဋ္ဌာနံ ဝုတ္တံ။
ဣတရထာ ဟိ ဇဝနဂ္ဂဟိတဿပိ အာရမ္ပဏဿ ကမ္မဗလေနေဝ
ဥပဋ္ဌာပိယမာနတ္တာ “ဧကေနေဝါ”တိ သာဝဓာရဏဝစနဿ

အဓိပ္ပါယ်သုညတာ အာပဇ္ဇေယျာတိ။ နန စ တေသမ္ပိ ပဋိသန္ဓိ-
ဂေါစရော ကမ္မဘဝေ ကေနစိ ခွါရေန ဇဝနဂ္ဂဟိတော သမ္ဘဝ-
တိတိ? သစ္စံ သမ္ဘဝတိ ကမ္မကမ္မနိမိတ္တသမ္ပတော၊ ဂတိနိမိတ္တသမ္ပ-
တော ပန သဗ္ဗေသမ္ပိ မရဏကာလေယေဝ ဥပဋ္ဌာတိတိ ကုတော
တဿ ကမ္မဘဝေ ဂဟဏသမ္ဘဝေါ။ အပိဇ္ဇေတ္ထ မရဏာသန္ဓ-
ပဝတ္တဇဝနေဟိ ဂဟိတမေဝ သန္ဓာယ “ဆဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတ”န္တိ
ဝုတ္တံ၊ ဝေဉ္စ ကတွာ အာစရိယေန ဣမသ္မိံယေဝ အဓိကာရေ
စရမတ္ထဝိနိဋ္ဌိယေ ဝုတ္တံ—

“မရဏာသန္ဓသတ္တဿ၊ ယထောပဋ္ဌိတဂေါစရံ။
ဆဒ္ဓါရေသု တမာရဟ္မ၊ ပဋိသန္ဓိ ဘဝန္တရေ”တိ။

“ပစ္စုပ္ပန္န”န္တာဒိနာ အနာဂတဿ ပဋိသန္ဓိဂေါစရဘာဝံ
နိဝါရေတိ။ န ဟိ တံ အတိတကမ္မကမ္မနိမိတ္တာနိ ဝိယ အနုဘူတံ၊
နာပိ ပစ္စုပ္ပန္နကမ္မနိမိတ္တဂတိနိမိတ္တာနိ ဝိယ အာပါထဂတဉ္စ
ဟောတိတိ။ ကမ္မကမ္မနိမိတ္တာဒိနဉ္စ သရူပံ သယမေဝ ဝက္ခတိ။

၅၄။ တေသုတိ ရူပါဒိပစ္စုပ္ပန္နာဒိကမ္မာဒိအာရမ္မဏေသု
ဝိညာဏေသု။ ရူပါဒိသု ဧကေကံ အာရမ္မဏံ တေသန္တိ ရူပါဒိ-
ဧကေကာရမ္မဏာနိ။

၅၅။ ရူပါဒိကံ ပဉ္စဝိဓိ အာရမ္မဏမေတဿာတိ ရူပါဒိ-
ပဉ္စာရမ္မဏံ။

၅၆။ သေသာနီတိ ခြိပဉ္စဝိညာဏသမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြေနဟိ အဝ-
သေသာနိ ဧကောဒသ ကာမာဝစရဝိပါကာနိ။ သမ္ပဏာဝိ
ကာမာဝစရာရမ္မဏာနီတိ သဗ္ဗေနပိ ဆဒ္ဓါရိကဒ္ဓါရဝိမုတ္တ-
ဆဋ္ဌာရမ္မဏဝသပ္ပဝတ္တာကာရေန နိဗ္ဗတ္တာနိပိ ကေန္တကာမာ-
ဝစရသဘာဝဆဋ္ဌာရမ္မဏဂေါစရနိ။ ဧတ္ထ ဟိ ဝိပါကာနိ တာဝ
သန္တိရဏာဒိဝသေန ရူပါဒိပဉ္စာရမ္မဏေ၊ ပဋိသန္ဓာဒိဝသေန
ဆဋ္ဌာရမ္မဏသင်္ခါတေ ကာမာဝစရာရမ္မဏေယေဝ ပဝတ္တန္တိ။

ဟသနစိတ္တံ ပဓာနသာရုပ္ပဋ္ဌာနံ ဒိသ္မာ တုဿန္တဿ ရူပါရမ္မဏေ၊ ဘဏ္ဍာဘာဇနဋ္ဌာနေ မဟာသဒ္ဓိံ သုတွာ “ဝေရူပါ လောလုပ္ပတဏှာ မေ ပဟိနာ”တိ တုဿန္တဿ သဒ္ဓါရမ္မဏေ၊ ဂန္ဓာဒီဟိ စေတိယပူဇနကာလေ တုဿန္တဿ ဂန္ဓာရမ္မဏေ၊ ရသသမ္ပန္နံ ဝိဏ္ဏပါတံ သဗြဟ္မစာရိဟိ ဘာဇေတွာ ပရိဘုဉ္ဇန- ကာလေ တုဿန္တဿ ရသာရမ္မဏေ၊ အာဘိသမာစာရိကဝတ္ထ- ပရိပူရဏကာလေ တုဿန္တဿ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏေ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသ- ဉ္ဇကာဒီဟိ ဂဟိတကာမာဝစရဓမ္မံ အာရဗ္ဘ တုဿန္တဿ ဓမ္မာရမ္မဏေတိ ဧဝံ ပရိတ္တဓမ္မပရိယာပဉ္စေသေဝ ဆသု အာရမ္မ- ဏေသု ပဝတ္တတိ။

၅၇။ ဒွါဒသာကုသလအဋ္ဌဉ္ဇကာဝိပ္ပယုတ္တဇနဝသေန ဝိသတိ စိတ္တာနိ အတ္တနော ဇဋ္ဌဘာဝတော^၁ လောကုတ္တရဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တိတုံ န သက္ကောန္တိတိ နဝရိလောကုတ္တရဓမ္မေ ဝဇ္ဇေတွာ တေဘူမကာနိ၊ ပညတ္တိဉ္စ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တန္တိတိ အာဟ “အကု- သလာနိ ဧဝေါ”တျာဒိ။ ဣမေသု ဟိ အကုသလတော စက္ကာရော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒါ ပရိတ္တဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ပရာမသနအဿာဒနာဘိနန္ဒနကာလေ ကာမာဝစရာရမ္မဏာ၊ တေနေဝါကာရေန သတ္တဝိသတိ မဟဂ္ဂတဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တိယံ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ၊ သမ္ပုတိဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တိယံ ပညတ္တာ- ရမ္မဏာ။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒါပိ တေယေဝ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဧကဝလံ အဿာဒနာဘိနန္ဒနဝသေန ပဝတ္တိယံ၊ ပဋိသသမ္ပယုတ္တာ စ ဒုဿနဝိပ္ပဋိသာရဝသေန၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော အနိဋ္ဌင်္ဂမန- ဝသေန၊ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂတော ဝိက္ခိပနဝသေန၊ အဝုပသမဝသေန စ ပဝတ္တိယံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတပညတ္တာရမ္မဏေ၊ ကုသလတော စက္ကာရော၊ ကိရိယတော စက္ကာရေတိ အဋ္ဌ ဉ္ဇကာဝိပ္ပ- ယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒါ သေက္ခပုထုဇ္ဇနနိကာသဝါနံ အသက္ကစွဒါန- ပစ္စဝေက္ခဏဓမ္မဿဝနာဒီသု ပရိတ္တဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တိကာလေ ကာမာဝစရာရမ္မဏာ၊ အတိပဂုဏဇ္ဈာနပစ္စဝေက္ခဏကာလေ

၁-ဇေဘာဝတော(သိ၊က)

မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ၊ ကသိဏနိမိတ္တာဒိသု ပရိကမ္မာဒိကာလေ ပညတ္တာရမ္မဏာတိ ဒဋ္ဌမ္ပံ။

၅၈။ အရဟတ္တမဂ္ဂဗလဝဋီတသမ္မာရမ္မဏာနိ သေက္ခပုထုဇ္ဇနသန္တာနေသွေဝ ပဝတ္တနတော။ သေက္ခာပိ ဟိ ဌပေတွာ လောကီယစိတ္တံ အရဟတော မဂ္ဂဗလသင်္ခါတံ ပါဠိပုဂ္ဂလိကစိတ္တံ ဇာနိတုံ န သက္ကောန္တိ အနဓိဂတတ္တာ၊ တထာ ပုထုဇ္ဇနာဒယောပိ သောတာပန္နာဒိနံ၊ သေက္ခာနံ ပန အတ္တနော အတ္တနော မဂ္ဂဗလပစ္စဝေက္ခဏေသု ပရသန္တာနဂတမဂ္ဂဗလာရမ္မဏာယ အဘိညာယ ပရိကမ္မကာလေ၊ အဘိညာစိတ္တေနေဝ မဂ္ဂဗလာနံ ပရိစ္ဆိန္နနကာလေ စ အတ္တနော အတ္တနော သမာနာနံ၊ ဟေဋ္ဌိမာနဉ္စ မဂ္ဂဗလဓမ္မေ အာရမ္ဘ ကုသလဇဝနာနံ ပဝတ္တိ အတ္ထိတိ အရဟတ္တမဂ္ဂဗလသေဝ ပဋိက္ခေပေါ ကတော။ ကာမာဝစရမဟဂ္ဂတပညတ္တိနိဗ္ဗာနာနိ ပန သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ သက္ကစ္စဒါနပစ္စဝေက္ခဏဓမ္မသဝနသင်္ခါရသမ္ပသနကသိဏပရိကမ္မာဒိသု တံတဒါရမ္မဏိကာဘိညာနံ ပရိကမ္မကာလေ၊ ဂေါတြဘုဝေါဒါနကာလေ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခာဒိဟိ ရူပဝိဇာနနာဒိကာလေ စ ကုသလဇဝနာနံ ဂေါစရဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ။

၅၉။ သမ္ပထာပိ သမ္မာရမ္မဏာနိဘိ ကာမာဝစရမဟဂ္ဂတသမ္ပလောကုတ္တရပညတ္တိဝသေန သမ္ပထာပိ သမ္မာရမ္မဏာနိ၊ န ပန အကုသလာဒယော ဝိယ သပ္ပဒေသသမ္မာရမ္မဏာနိတုတ္တော။ ကိရိယဇဝနာနဉ္စ သမ္ပညတညာဏာဒိဝသပ္ပဝတ္တိယံ၊ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဿ စ တံတံပုရေစာရိကဝသပ္ပဝတ္တိယံ န စ ကိဉ္စ အဂေါစရံ နာမ အတ္ထိ။

၆၀။ ပဌမတတိယာရူပ္ပါရမ္မဏတ္တာ အာရုဗ္ဗေသု ဒုတိယဇေတုတ္တာနိ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာနိ။

၆၁။ သေသာနိ ။ပ။ ပညတ္တာရမ္မဏာနိတိ ပန္နရသ ရူပါဝစရာနိ၊ ပဌမတတိယာရူပ္ပါနိ စာတိ ကေဝိသတိ ကသိဏာဒိပညတ္တိသု ပဝတ္တနတော ပညတ္တာရမ္မဏာနိ။

၆၃။ တေဝိသတိကာမာဝစရ ဝိပါကပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနဟသန-
ဝသေန ပဉ္စဝိသတိ စိတ္တာနိ ဗရိတ္တန္တိ ကာမာဝစရာရမ္ပဏေယေဝ
ဘဝန္တိ။ ကာမာဝစရဉ္စိ မဟဂ္ဂတာဒယော ဥပါဒါယ မန္တာန-
ဘာဝတာယ ပရိ သမန္တတော အတ္တံ ခဏ္ဍိတံ ဝိယာတိ ဗရိတ္တံ။
“ဆ စိတ္တာနိ မဟဂ္ဂတေယေဝါ” ဟုဒိဋ္ဌာ သမ္ပတ္တ သာဝဇာ-
ရဏယောဇနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

အာလမ္ပကသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝတ္ထုသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ

၆၄။ ဝတ္ထုဝိဘာဂတော၊ တဗ္ဗတ္ထုကစိတ္တပရိစ္ဆေဒဝသေန ဝ-
သင်္ဂဟော ဝတ္ထုသင်္ဂဟော။ ဝသန္တိ ဧတေသု စိတ္တစေတသိကာ
တန္တိဿယတ္တာတိ ဝတ္ထုနိ။

၆၅။ အာနိ ကာမဇောဓကေ သမ္ဘာနိဝိ လန္တန္တိ ပရိပုဏ္ဏိဇ္ဇိ-
ယဿ တတ္ထေဝ ဥပလဗ္ဗနတော။ ဝိ-သဋ္ဌေန ပန အန္တမဓိရာဒိ-
ဝသေန ကေသဉ္စိ အသမ္ဘဝံ ဒီပေတိ။

၆၆။ ဃာနာဒိတ္တယံ နုတ္တိ ပြဟ္မာနံ ကာမဝိရာဂဘာဝနာ-
ဝသေန ဂန္ဓရသဗောဋ္ဌဗ္ဗေသု ဝိရတ္တတာယ တဗ္ဗိဿယပ္ပသာဒ္ဓေ-
သုဝိ ဝိရာဂသဘာဝတော။ ဗုဒ္ဓဒဿနဓမ္မဿဝနာဒိအတ္တံ ပန စက္ခု-
သောဓကေသု အဝိရတ္တဘာဝတော ဧက္ခာဒိဒ္ဓယံ တတ္ထ ဥပလဗ္ဗတိ။

၆၇။ အဂ္ဂပဇောဓကေ သမ္ဘာနိဝိ ဆ ဝတ္ထုနိ န ယံဝိဇ္ဇန္တိ
အဂ္ဂပိနံ ဂ္ဂပဝိရာဂဘာဝနာဗလေန တတ္ထ သဗ္ဗေန သမ္ဘံ ဂ္ဂပ-
ပ္ပဝတ္တိယာ အဘာဝတော။

၆၈။ ပဉ္စဝိညာဏာနေဝ နိဿတ္တနိဋ္ဌိဝဋ္ဌေန ဓာတုယောတိ
ဓမ္မဝိညာဏဓာတုဓယာ။

၆၉။ မနနမတ္တာ ဓာတု ဓနောဓာဓာဓာ။

၇၀။ မနောယေဝဝိသိဋ္ဌဝိဇာနနကိစ္စယောဂတောဝိညာဏံ နိဿတ္တနိဇ္ဇိဝဋ္ဌေန ဓာတု စာတိ မနောဝိညာဏဓာတု။ မနသော ဝိညာဏဓာတုတိဝါ မနောဝိညာဏဓာတု။ သာ ဟိ မနတော-
ယေဝ အနန္တရပစ္စယတော သမ္ဘူယံ မနသောယေဝ အနန္တရ-
ပစ္စယဘူတာတိ မနသော သမ္ပန္နိနိ ဟောတိ။ သန္တိရဏက္ခယဿ၊
အဋ္ဌမဟာဝိပါကာနံ၊ ပဋိသဒ္ဓယဿ၊ ပဌမမဂ္ဂဿ၊ ဟသိတုပ္ပါဒဿ၊
ပန္နရသရူပါဝစရာနဉ္စ ဝသေန ပဝတ္တာ ယထာဂုတ္တမနောဓာတု-
ပဉ္စဝိညာဏဓာတုဟိ အဝသေသာ မနောဝိညာဏဓာတု-
သင်္ခါတာ စ တိံသ ဓမ္မာ န ကေဝလံ မနောဓာတုယေဝ၊ တထာ
ဟဒယံ နိဿာယေဝ ပဝတ္တန္တိတိ သမ္ပန္နော။

သန္တိရဏမဟာဝိပါကာနိ ဟိ ကောဒသ ဒွါရာဘာဝတော၊
ကိစ္စာဘာဝတော စ အာရုပ္ပေ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ပဋိသဿ အနိဝ-
ရဏာဝတ္ထဿ အဘာဝတော တံသဟဂတံ စိတ္တဒ္ဓယံ ရူပလော-
ကေဝိ နတ္ထိ၊ ပဂေဝ အာရုပ္ပေ။ ပဌမမဂ္ဂေါပိ ပရတောဘောသ-
ပစ္စယာဘာဝေ သာဝကာနံ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါနဉ္စ
မနုဿလောကတော အညတ္တ အနိဗ္ဗတ္တနတော၊ ဟသနစိတ္တဉ္စ
ကာယာဘာဝတော၊ ရူပါဝစရာနိ အရူပိနံ ရူပဝိရာဂဘာဝနာ-
ဝသေန တဒါရမ္မဏေသု ဈာနေသုပိ ဝိရတ္တဘာဝတော အရူပ-
ဘာဝေ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိသဗ္ဗာနိပိတောနိတေတ္ထိံသ စိတ္တာနိ ဟဒယံ
နိဿာယေဝ ပဝတ္တန္တိ။

၇၁။ ပဉ္စရူပါဝစရကုသလတော အဝသေသာနိ ဒွါဒသ
လောကီယကုသလာနိ၊ ပဋိသဒ္ဓယတော အဝသေသာနိ ဒသ
အကုသလာနိ၊ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇနဟသနရူပါဝစရကိရိယေဟိ အဝ-
သေသာနိ တေရသ ကိရိယစိတ္တာနိ၊ ပဌမမဂ္ဂတော အဝသေ-
သာနိ သတ္တ အနုတ္တရာနိ စာတိ ဣမေသံ ဝသေန ဒွေစတ္တာလီသ-
ဝိဓာ မနောဝိညာဏဓာတုသင်္ခါတာ ဓမ္မာ ပဉ္စဝေါကာရဘာဝ-
ဝသေန ဟဒယံ နိဿာယ ဝါ၊ စတုဝေါကာရဘာဝဝသေန အနိ-
ဿာယ ဝါ ပဝတ္တန္တိ။

၇၃။ ကာမေ ဘဝေ ဆဝတ္ထု နိဿိတာ သတ္တ ဝိညာဏ-
ဓာတုယော၊ ဣပေ ဘဝေ တိဝတ္ထု နိဿိတာ သာနဝိညာဏာ-
ဒိတ္တယဝဋ္ဋိတာ စတုဗ္ဗိဓာ ဝိညာဏဓာတုယော၊ အာရုပ္ပေ ဘဝေ
အနိဿိတာ ကော မနောဝိညာဏဓာတု မတာတိ ယောဇနာ။

၇၄။ ကာမာဝစရဝိပါကပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနပဋိသဒ္ဓယဟသန-
ဝသေန သတ္တဝီသတိ ကာမာဝစရာနိ၊ ပန္နရသ ရူပါဝစရာနိ၊
ပဋ္ဌမမဂ္ဂေါတိ တေစက္ကာလီသ နိဿာယေဝ ဇာယရေ၊
တတောယေဝ အဝသေသာ အာရုပ္ပဝိပါကဝဋ္ဋိတာ ခွေစက္ကာ-
လီသ နိဿာယ စ အနိဿာယ စ ဇာယရေ၊ ပါကာရုပ္ပာ
စက္ကာရော အနိဿိတာယေဝါတိ သမ္ပန္နော။

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိယာ နာမ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ-
ဝဏ္ဏနာယ ပကိဏ္ဏကပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဝိထိပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ

၁။ ဣစ္ဆေဝံ ယထာပုတ္တနယေန စိတ္တုပ္ပါဒါနံ စတုန္တံ ခန္ဓာနံ
ဥတ္တရံ ဝေဒနာသင်္ဂဟာဒိဝိဘာဂတော ဥတ္တမံ ပဘေဒသင်္ဂဟံ
ကတွာ ပုန ကာမာဝစရာဒိနံ တိဏ္ဍိ ဘူမိနံ၊ ဒွိဟေတုကာဒိ-
ပုဂ္ဂလာနဉ္စ ဘေဒေန လက္ခိတံ “ဣဒံ ဧတ္ထကေဟိ ပရံ၊ ဣမဿ
အနန္တရံ ဧတ္ထကာနိ စိတ္တာနိ”တိ ဧဝံ ပုဗ္ဗာပရစိတ္တေဟိ နိယာမိတံ
ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိသု စိတ္တုပ္ပါဒါနံ ပဝတ္တိသင်္ဂဟံ နာမ တန္ဓာမကံ
သင်္ဂဟံ ယထာသမ္ပဝတော သမာသေန ပဝက္ခာမိတိ ယောဇနာ။

၂။ ဝတ္ထုဒ္ဓါရာရမ္မဏသင်္ဂဟာ ဟေဋ္ဌာ ကထိတာပိ ပရိပုဏ္ဏံ
ကတွာ ပဝတ္တိသင်္ဂဟံ ဒသေတုံ ပုန နိက္ခိတ္တာ။

၃။ ဝိသယာနံ ဒွါရေသု၊ ဝိသယေသု စ စိတ္တာနံ ပဝတ္တိ
ဝိသယပ္ပဝတ္တိ။

၄။ စက္ကာတိ တေသု ဆသု ဆက္ကေသု။

ဝီထိဓက္ကဝဏ္ဏနာ

၆။ “စက္ခုဒွါရေ ပဝတ္တာ ဝီထိ ဖိတ္တပရမ္မရာ စက္ခုဒွါရ-
ဝီထိ” ဟုသိနာ ဒွါရဝသေန, “စက္ခုဝိညာဏသမ္ပန္နိနိ ဝီထိ
တေန သဟ ဧကာရမ္မဏကေဒွါရိကတာယ သဟစရဏဘာဝ-
တော စက္ခုဝိညာဏဝီထိ” ဟုသိနာ ဝိညာဏဝသေန ဝါ ဝီထိနံ
နာမယောဇနာ ကာတဗ္ဗာတိ ဒသေတုံ “စက္ခုဒွါရဝီထိ” ဟုသိ
ဝုတ္တံ။

ဝီထိဘေဒဝဏ္ဏနာ

၇။ “အတိမဟန္တိ” ချာဒိသု ဧကေဝိတ္တက္ခဏာတိတံ ဟုတွာ
အာပါဏဂတံ သောဠသမိတ္တက္ခဏာယုကံ အတိမဟန္တိ နာမ။
ဒွိတိမိတ္တက္ခဏာတိတံ ဟုတွာ ပန္နရသစုဒ္ဓသမိတ္တက္ခဏာယုကံ
မဟန္တိ နာမ။ စတုတိတ္တက္ခဏတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ နဝ-
မိတ္တက္ခဏာတိတံ ဟုတွာ တေရသမိတ္တက္ခဏတော ပဋ္ဌာယ
ယာဝ အဋ္ဌမိတ္တက္ခဏာယုကံ မရိတ္တံ နာမ။ ဒသမိတ္တက္ခဏတော
ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပန္နရသမိတ္တက္ခဏာတိတံ ဟုတွာ သတ္တမိတ္တက္ခဏ-
တော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဒွိမိတ္တက္ခဏာယုကံ အတိမရိတ္တံ နာမ။ ဧဝဉ္စ
ကတွာ ဝက္ကတိ “ဧကမိတ္တက္ခဏာတိတာနိ” ဟုသိ။ ဝိဇ္ဇူတံ
ပါကင်္ဂံ။ အဓိဇ္ဇူတံ အပါကင်္ဂံ။

မဇ္ဈဒွါရဝီထိဓက္ကနာ

၈။ အဓန္တိ ကေန ပကာရေန အတိမဟန္တာဒိဝသေန
ဝိသယဝဝတ္တာနန္တိ ပုစ္ဆိတွာ မိတ္တက္ခဏဝသေန တံပကာသေတုံ
“ဗြဟ္မာဒိဋ္ဌိတိ” ဟုသိ အာရဒ္ဓံ။ ဥပ္ပဇ္ဇနံ ဥပ္ပါဓေါ၊ အတ္တပဋိ-
လာဘော။ ဘဉ္ဇနံ အဇော၊ သရူပဝိနာသော။ ဥဘိန္တံ ဝေမဇ္ဈေ
ဘင်္ဂါတိမုခပ္ပစတ္တိ န္ဌိတိ နာမ။ ကေဝါ ပန မိတ္တဿ ဌိတိက္ခဏံ
ပဋိသေဇေန္တိ။ အယဉ္စ နေသံ အဓိပ္ပါယော— ဝိတ္တယမဇ္ဈေ
“ဥပ္ပန္နံ ဥပ္ပဇ္ဇမာန” နိ ဝေမာဒိပဒါနံ ဝိဘဓေ “တင်္ဂက္ခဏေ

ဥပ္ပန္နံ၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဥပ္ပန္နဉ္စေ ဥပ္ပဇ္ဇမာ-
 နန္တာ”တုာဒိနာ” ဘင်္ဂုပါဒါဝ ကထိတာ၊ န ဌိတိက္ခဏေ။ ယဒိ စ
 စိတ္တဿ ဌိတိက္ခဏောပိ အတ္ထိ၊ “ဌိတိက္ခဏေ ဘင်္ဂုက္ခဏေ စာ”တိ
 ဝတ္တမ္ပံ သိယာ။ အထ မတံ “ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ၊ ဝယော
 ပညာယတိ၊ ဌိတဿ အညထက္ကံ ပညာယတိ”တိ၊ သုတ္တန္တ-
 ပါဌတော ဌိတိက္ခဏော အတ္ထိ”တိ၊ တတ္ထပိ ဧကသ္မိံ ဓမ္မေ
 အညထက္ကဿ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ ပညာဏဝစနတော စ ပဗန္ဓ-
 ဌိတိယေဝ အဓိပ္ပေတာ၊ န စ ခဏဌိတိ၊ န စ အဘိဓမ္မေ လမ္ဘ-
 မာနဿ အဝစနေ ကာရဏံ အတ္ထိ၊ တသ္မာ ယထာဓမ္မသာသနေ
 အဝစနမ္ပိ အဘာဝမေဝ ဒီပေတိတိ။ တတ္ထ ဝုစ္စတေ—
 ယထေဝ ဟိ ဧကဓမ္မာဓာရဘာဝေပိ ဥပ္ပါဒဘင်္ဂါနံ အညော
 ဥပ္ပါဒက္ခဏော၊ အညော ဘင်္ဂုက္ခဏောတိ ဥပ္ပါဒါဝတ္ထာယ
 ဘိန္နာ ဘင်္ဂါဝတ္ထာ ဣန္ဒိတာ။ ဣတရထာ ဟိ “အညောယေဝ
 ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အညော နိရုဇ္ဈတိ”တိ အာပဇ္ဇေယျ၊ ဝေမေဝ
 ဥပ္ပါဒဘင်္ဂါဝတ္ထာဟိ ဘိန္နာ ဘင်္ဂါဘိမုခါဝတ္ထာပိ ဣန္ဒိတဗ္ဗာ၊
 သာ ဌိတိ နာမ။ မါဒ္ဓိယံ ပန ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုရောဓတော
 နယဒဿနဝသေန သာ န ဝုတ္တာ။ အဘိဓမ္မဒေသနာပိ ဟိ
 ကဒါပိ ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုရောဓေန ပဝတ္တတိ၊ ယထာ ရူပဿ
 ဥပ္ပါဒေါ ဥပစယော သန္တတိတိ ခြိဓာ ဘိဗ္ဗိတွာ ဒေသိတော၊
 ဣတ္ထေ စ “တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ သင်္ခတဿ သင်္ခတလက္ခဏာနိ။
 ကတမာနိ တိဏိ? ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ၊ ဝယော ပညာယတိ၊
 ဌိတဿ အညထက္ကံ ပညာယတိ”တိ၊ ဧဝံ သင်္ခတဓမ္မဿေဝ
 လက္ခဏဒဿနက္ကံ ဥပ္ပါဒါဒိနံ ဝုတ္တက္ကာ န သက္ကာ ပဗန္ဓဿ
 ပညတ္တိသဘာဝဿ အသင်္ခတဿ ဌိတိ တတ္ထ ဝုတ္တာတိ ဝိညာတုံ။
 ဥပသဂ္ဂဿ စ ဓာတွတ္တေယေဝ ပဝတ္တနတော “ပညာယတိ”တိ
 ဧတဿ ဝိညာယတိတိ အတ္ထော။ တသ္မာ န တ္ထောဝတာ
 စိတ္တဿ ဌိတိက္ခဏော ပဋိမာဟိတုံ ယုတ္တောတိ သုဝုတ္တမေတံ
 “ဥပ္ပါဒဌိတိဘင်္ဂဝသေနာ”တိ။ ဝေဇ္ဇ ကတွာ ဝုတ္တံ အန္တကဏာယမ္ပိ

“ဧကေကဿ” ဥပ္ပါဒဌိတိဘင်္ဂဝသေန တယော တယော ခဏာ”တိ။

၉။ အရူပံ လဟုပရိဏာမံ၊ ရူပံ ဂရူပရိဏာမံ ဂါဟက-
ဂါဟတဗ္ဗဘာဝဿ တံတံခဏဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနတောတိ အာဟ
“ဇာနိ”ဤဒိ။ ဇာနိတိ တာဒိသာနိ။ သတ္တရသန္တံ စိတ္တာနံ
ခဏာနိ ဝိယ ခဏာနိ သတ္တရသစိတ္တက္ခဏာနိ၊ တာနိ
စိတ္တက္ခဏာနိ သတ္တရသာတိ ဝါ သမ္ပန္နော။ ဝိသုံ ဝိသုံ ပန
ဧကပညာသ စိတ္တက္ခဏာနိ ဟောန္တိ။ ဣပဓမ္မာနန္တိ ဝိညတ္တိ-
လက္ခဏရူပဝဇ္ဇာနံ ရူပဓမ္မာနံ။ ဝိညတ္တိဒ္ဓယဌိ ဧကစိတ္တက္ခဏာ-
ယုကံ။ တထာ ဟိ တံ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိဓမ္မေသု ဝုတ္တံ။ လက္ခဏ-
ရူပေသု စ ဇာတိ စေဝ အနိစ္စတာ စ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒဘင်္ဂက-
ဏေဟိ သမာနာယုကာ၊ ဇရတာ ပန ဧကေနပညာသစိတ္တက္ခ-
ဏာယုကာ။ ဧဝေ ကတွာ ဝဒန္တိ—

“တံ သတ္တရသစိတ္တာယု၊ ဝိနာ ဝိညတ္တိလက္ခဏ”န္တိ။

ကေစိ? ပန “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဋ္ဌကဏာယံ ‘တ္ထောဝတာကော-
ဒဿ စိတ္တက္ခဏာ အတိတာ ဟောန္တိ၊ အထာဝသေသ-
ပဉ္စစိတ္တက္ခဏာယုကေ’တိ” ဝစနတော သောဋ္ဌသစိတ္တက္ခဏာနိ
ရူပဓမ္မာနမာယူ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမေဝ ဟိ ရူပံ ဘဝင်္ဂလနဿ
ပစ္စယော ဟောတိ”တိ ဝဒန္တိ၊ တယိဒမသာရံ “ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန
သဟုပ္ပန္နံ ကမ္မဇရူပံ တတော ပဋ္ဌာယ သတ္တရသမေန သဌိ” နိရုဇ္ဈတိ၊
ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ ဌိတိက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ အဋ္ဌာရသမဿ ဥပ္ပါဒက-
ဏေ နိရုဇ္ဈတိ”ဤဒိနာ၊ အဋ္ဌကဏာယမေဝ သတ္တရသစိတ္တက္ခ-
ဏဿ အာဂတတ္တာ။ ယတ္ထ ပန သောဋ္ဌသစိတ္တက္ခဏာနေဝ
ပညာယန္တိ၊ တတ္ထ စိတ္တပ္ပဝတ္တိသာ ပစ္စယဘာဝယောဂျက္ခဏ-
ဝသေန နယော နိတော။ ဟေဌိမကောဋိယာ ဟိ ဧကစိတ္တက္ခ-

၁-ဧကေကဿ စိတ္တဿ (က)	၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၂၇-ပိဋကေ
၃-သစ္စသင်္ခေပ ၆၀-ဂါထာ။	၄-မူလဋီ ၂-၂၂-ပိဋကေ
၅-ပိဋကိ ၂-၁၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၅-ပိဋကေ	၆-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၂၆-ပိဋကေ

ကမ္မိ အတိက္ကန္တဿေဝ ရူပဿ အာပါတာဂမနသာမတ္ထိယန္တိ
အလမတ်ဝိတ္တာရေန။

၁၀။ ကေမိတ္တဿ ခဏံ ဝိယ ခဏံ ကေမိတ္တက္ခဏံ၊ တံ
အတိတံ ဧတေသံ၊ တောနိ ဝါ တံ အတိတာနိတိ ကေမိတ္တက္ခ-
ဏာတိတာနိ။ အာပါယမာဂစ္ဆန္တိတိ ရူပသဒ္ဓါရမ္မဏာနိ
သကသကဋ္ဌာနေ ဌတွာဝ ဂေါစရဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိတိ အာဘောဂါ-
နုရူပံ အနေကကလာပဂတာနိ အာပါယံ အာဂစ္ဆန္တိ။ သေသာနိ
ပန ဃာနာဒိနိဿယေသု အလ္လိနာနေဝ ဝိညာဏုပ္ပတ္တိကာရ-
ဏာနိတိ ဧကေကကလာပဂတာနိပိ။ ဧကေကကလာပဂတာပိ
ဟိ ပသာဒါ ဝိညာဏဿ အာဓာရဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေ ပန
ဘဝဂ်စလနဿ အနန္တရပစ္စယဘူတေန ဘဝဂ်န သဗ္ဗိံ ဥပ္ပန္နာ။
“အာဝဇ္ဇနေန သဗ္ဗိံ ဥပ္ပန္နာ”တိ အပရေ။

ဒိက္ခတ္ထု ဘဝဂ် စလိတေတိ ဝိသဒိသဝိညာဏုပ္ပတ္တိဟေတု-
ဘာဝသင်္ခါတဘဝဂ်စလနဝသေန ပုရိမဂ္ဂဟိတာရမ္မဏသ္မိံယေဝ
ဒိက္ခတ္ထု ဘဝဂ် ပဝတ္တေ။ ပဉ္စသု ဟိ ပသာဒေသု ယောဂျဒေ-
သာဝတ္ထာနဝသေန အာရမ္မဏေ ဃနိတေ ပသာဒဃန္ဓနာနဘာ-
ဝေန ဘဝဂ်သန္တတိ ဝေါစ္ဆိဇ္ဇမာနာ သဟဿာ အနောစ္ဆိဇ္ဇိတွာ
ယထာ ဝေဂေန ဓာဝန္တော ဌာတုကာမောပိ ပုရိသော ကေဒ္ဓိ-
ပဒဝါရေ အတိက္ကမိတွာဝ တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ ဒိက္ခတ္ထု ဥပ္ပဇ္ဇိတွာဝ
ဩစ္ဆိဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ပဌမစိတ္တံ ဘဝဂ်သန္တတိ စာလေန္တံ ဝိယ
ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အဝဂ်စလနံ၊ ဒုတိယံ တဿ ဩစ္ဆိဇ္ဇနာကာရေန
ဥပ္ပဇ္ဇနတော အဝဂ်ပစ္ဆေဒေါတိ ဝေါဟရန္တိ၊ ဣဝ ပန
အဝိသေသေန ဝုတ္တံ “ဒိက္ခတ္ထု ဘဝဂ် စလိတေ”တိ။

နန စ ရူပါဒိနာ ပသာဒေဃန္ဓိတေ တန္တိဿိတဿေဝ စလနံ
ယုတ္တံ၊ ကထံ ပန ဟဒယဝတ္ထုနိဿိတဿ ဘဝဂ်ဿာတိ? သန္တတိ-
ဝသေန ကောဗဒ္ဓတ္တာ။ ယထာ ဟိ ဘေရိယာ ကေသ္မိံ တလေ
ဌိတသက္ခရာယ မက္ခိကာယ နိသိန္နာယ အပရသ္မိံ တလေ
ဒဏ္ဍာဒိနာ ပဟဇ္ဇေ အနုက္ကမေန ဘေရိစမ္ပဝရတ္တာဒိနံ စလနေန

သက္ကရာဇ် ၁၀၈၂ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၃ ရက်နေ့တွင်
 ဝမ်းမောင် ရွှေပါးဒိန်း ပသာဒေ သူတို့က တရားဝယ်ပေးခဲ့သော မဟာ-
 ဘူတေသု စာအုပ်ကို အနုတ္တမေန တံသဗ္ဗန္တာန် သေသဂ္ဂပါနီ
 စာရေးဆရာ ဟေယျဝတ္ထုမှ စာအုပ်ကို တရားဝယ်ပေးကာ ဘဝင်္ဂသု
 စာအုပ်ကိုလည်း ပေးခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြပါသည်။

“ဆင့်တင် အညွှတ်၊ အညှိသိတကမ္ပနံ။

ကောဗဠေန ဟောတိတိ၊ သက္ကရာဇပမယာ ဝဒေ"တိ။

အဝင်သောတို့ ဘဝဂ်ပဝါဟံ။ အာဝဇ္ဇန္တိ “ကိ” နာမေ-
တ” နှိ ဝဒန္တိ ဝိယ အာဘောဂံ ကုရုမာနံ။ ပဿန္တိ ပစ္စက္ခတော
ပေက္ခန္တိ။ နနု စ “စက္ခုနာ ရူပံ ဒိဿာ” တိ၊ ဝစနတော စက္ခုဗြိယ-
မေဝ ဒဿနကိစ္စံ သာဓေတိ။ န ဝိညာဏန္တိ? နယိဒမေဝံ, ရူပဿ
အန္ဓဘာဝေန ရူပဒဿနေ အသမတ္တဘာဝတော။ ယဒိ စ တံ
ရူပံ ပဿတိ၊ တထာ သတိ အညဝိညာဏသမဂ္ဂိနောပိ ရူပ-
ဒဿနပ္ပသင်္ဂေါ သိယာ။ ယဒိ ဧဝံ ဝိညာဏဿ? တံ ကိစ္စံ သာ-
ဓေတိ။ ဝိညာဏဿ အပ္ပဋ္ဌိဗန္ဓတ္တာ အန္တရိတရူပဿပိ ဒဿနံ
သိယာ။ ဟောတု အန္တရိတဿပိ ဒဿနံ၊ ယဿ ဖလိကာဒိ-
တိရောဟိတဿ အာလောကပဋ္ဌိဗန္ဓော နတ္ထိ၊ ယဿ ပန
ကုဋ္ဌာဒိအန္တရိတဿ အာလောကပဋ္ဌိဗန္ဓော အတ္ထိ၊ တတ္ထ
ပစ္စယာဘာဝတော ဝိညာဏံ နပ္ပဇ္ဇတိတိ န တဿ စက္ခုဝိညာ-
ဏေန ဂဟဏံ ဟောတိ။ “စက္ခုနာ” တိ ပနေတ္ထ တေန ဒွါရေန
ကရုဏာဘူတေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ အထ ဝါ နိဿိတကိရိယာ
နိဿသပ္ပဋ္ဌိဗန္ဓါ ဝုတ္တာ ယထာ “မဿ ဥက္ကဋ္ဌိ” ကရေန္တိ” တိ။

သဗ္ဗဒိစ္ဆိန္နံ တမေဝ ရူပံ ပဋိဂ္ဂဏန္တံ ဝိယ။ သန္တိရယမာနန္တိ
တမေဝ ရူပံ ဝိမံသန္တိ ဝိယ။ ဝဝတ္ထပေန္တိန္တိ တမေဝ ရူပံ သုဠ၊
သဏ္ဌက္ခေန္တိ ဝိယ။ ယောနိသောမနသိကာရာဒိဝသေန လဗ္ဗေ၊
ပစ္စယော ဇတေနာတိ လဗ္ဗဗစ္စယံ။ ယံ ကိဉ္စိ ဇေနန္တိ သမ္ပန္နော။
မုစ္ဆာမရဏာသန္တကာလေသု စ ဆပ္ပဉ္စဝိ ဇေနာနိ ပဝတ္တန္တိတိ။

ခ-သစ္စာသခင်ဝေ ၁၇၆-ဂါထာ။ ၂-စီဒ-၆၆၊ ၁-၁၇၇၊ အထိ ၂-၂၇၇-စီဒသျှ။

န-ပထိသာဓုဗျသာဓိံ ဝိထိသင်္ဂဏ္ဌနာဓိံ တထိတဗ္ဗံ၊

အာဟ “ဇယဘူဇယျနာ”တိ။ ဇဝနာနုမန္တာနီတိ^၁ ပဋိသောတ-
 ဂါမိနာဝံ နဒိသောတော ဝိယ ကိဉ္စိ ကာလံ ဇဝနံ အနု-
 ဂတာနိ။ တဿ ဇဝနဿ အာရမ္မဏံ အာရမ္မဏမေတေသန္တိ
 တဒါရမ္မဏာနိ “ဗြဟ္မဿရော”ဉာဒိသု ဝိယ မဇ္ဈေပဒလောပ-
 ဝသေန၊ တဒါရမ္မဏာနိ စ တာနိ ပါကာနိ စာတိ တဒါရမ္မဏ-
 မါကာနိ။ ဖဿာရမ္မန္တိ အာရမ္မဏဇဝနသတ္တာနရူပံ။ တတာ
 ပဝတ္တိ^၂ ပန သယမေဝ ပကာသယိဿတိ။ အဝေပါဇောတိ
 ဝိထိစိတ္တဝသေန အပ္ပဝတ္တိတွာ စိတ္တဿ ဘဝဂ်ပါတော ဝိယ၊
 ဘဝဂ်ဝသေန ဥပ္ပတ္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧတ္ထ စ ဝိထိစိတ္တပ္ပဝတ္တိယာ
 သုဝဂ္ဂဟဏတ္ထံ အဗ္ဗောပမာဒိကံ အာဟရန္တိ၊ တတြိဒံ အဗ္ဗော-
 ပမာမတ္တံ^၂—ဧကော ကိရ ပုရိသော ဖလိတမ္ပရက္ခမူလေ သသီသံ
 ပါရုဝိတွာ နိဗ္ဗါယန္တော အာသန္ဓေ ပတိတဿ ဧကဿ အဗ္ဗ-
 ဖလဿ သဗ္ဗေန ပဗုဒ္ဓိတွာ သီသတော ဝတ္တံ အပနေတွာ စက္ခု
 ဥဇ္ဈိလေတွာ ဒိသ္မာ စ တံ ဂဟေတွာ မဗ္ဗိတွာ ဥပသိဃီတွာ
 ပက္ကဘာဝံ ဥတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ မုခဂတံ သဟ သေမေန အဇ္ဈော-
 ဟရိတွာ ပုန တတ္ထေဝ နိဗ္ဗါယတိ။ တတ္ထ ပုရိသဿ နိဗ္ဗါယန-
 ကာလော ဝိယ ဘဝဂ်ကာလော၊ ဖလဿ ပတိတကာလော
 ဝိယ အာရမ္မဏဿ ပဿာဒသန္ဓနကာလော၊ တဿ သဗ္ဗေန
 ပဗုဒ္ဓကာလော ဝိယ အာဝဇ္ဇနကာလော၊ ဥဇ္ဈိလေတွာ ဩလော-
 ကိတကာလော ဝိယ စက္ခုဝိညာဏပ္ပဝတ္တိကာလော၊ ဂဟိတ-
 ကာလော ဝိယ သမ္ပုဋိစ္စနကာလော၊ မဗ္ဗနကာလော ဝိယ
 သန္တိရဏကာလော၊ ဥပသိဃီနကာလော ဝိယ ဝေါဠုဗ္ဗနကာ-
 လော၊ ပရိဘောဂကာလော ဝိယ ဇဝနကာလော၊ မုခဂတံ
 သဟ သေမေန အဇ္ဈောဟရဏကာလော ဝိယ တဒါရမ္မဏ-
 ကာလော၊ ပုန နိဗ္ဗါယနကာလော ဝိယ ပုန ဘဝဂ်ကာလော။

ဣမာယစဥပမာယ ကိံ ဒီဝိတံ ဟောတိ? အာရမ္မဏဿ ပဿာ-
 ဒသန္ဓနမေဝ ကိစ္စံ၊ အာဝဇ္ဇနဿ ဝိသယာဘုဇနမေဝ၊ စက္ခုဝိညာ-
 ဏဿ ဒဿနမတ္တမေဝ၊ သမ္ပုဋိစ္စနာဒိနဉ္စ ပဋိဂဏှနာဒိမတ္တမေဝ၊

၁-အဘိ-၌ ဝ-ပုပ္ဖ-ဒိဋ္ဌေဝိ၊

၂-အဘိ-၌ ဝ-ပာသ-ပိဋ္ဌေဝိ၊

ဇေယျသေဝံ ပန အာရမ္မဏရသာနဘဝနံ၊ တဒါရမ္မဏဿ စ
 တေန အနဘူတသေဝံ အနဘဝနန္တိ ဧဝံ ကိစ္စဝသေန ဓမ္မာနံ
 အညမညံ အသံကိဏ္ဍတာ ဒီပိတာ ဟောတိ။ ဧဝံ ပဝတ္ထမာနံ
 ပန စိတ္တံ “အာဝဇ္ဇနံ နာမ ဟုတွာ အဝင်္ဂါနန္တရံ ဟောဟိ၊ တံ
 ဒဿနာဒိသု အညတရံ ဟုတွာ အာဝဇ္ဇနာနန္တရံ”န္ဒျာဒိနာ
 နိယုဉ္ဇကေ ကာရကေ အသတိပိ ဥတုဗီဇနိယာမာဒိဝံ ဝိယစိတ္တ-
 နိယာမဝသေနေဝ ပဝတ္ထတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၁။ ဧတ္တာဝတာ သတ္တရသ စိတ္တက္ခဏာနိ ပရိပူရေန္တိတိ
 သဗ္ဗန္တော။

၁၂။ အပ္ပဟောန္တာတိတဏန္တိ အပ္ပဟောန္တံ ဟုတွာ အတိတံ၊
 နတ္ထိ တဒါရမ္မဏုပ္ပါဒေါတိ စုဒ္ဓသစိတ္တက္ခဏာယုကေ တာဝ
 အာရမ္မဏဿ နိရုဒ္ဓတ္တာဝ တဒါရမ္မဏံ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ န ဟိ ဧက-
 ဝိတိယံကေသုစိ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏေသု ကာနိစိ အတိတာရမ္မဏာနိ
 ဟောန္တိ။ ပန္နရသစိတ္တက္ခဏာယုကေသုပိ ဇေယျတ္တိတော ပရံ
 ဧကမေဝ စိတ္တက္ခဏံ အဝသိဋ္ဌန္တိ ဒွိက္ခတ္တံ၊ တဒါရမ္မဏုပ္ပါဒယာ
 အပ္ပဟောနကဘာဝတော နတ္ထိ ဒုတိယတဒါရမ္မဏဿ ဥပ္ပတ္တိတိ
 ပဌမဗ္ဗိ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ ဒွိက္ခတ္တမေဝ ဟိ တဒါရမ္မဏုပ္ပါဒယံ ပါဠိယံ
 နိယမိတာ စိတ္တပ္ပဝတ္တိဂဏနာယံ သဗ္ဗဝါရေသု “တဒါရမ္မဏာနိ
 ဒွေ”တိ၊ ဒွိန္ဒမေဝ စိတ္တဝါရာနံ အာဂတတ္တာ။ ယံ ပန ပရမတ္ထ-
 ဝိနိစ္ဆယေ ဝုတ္တံ—

“သင်္က” ဒွေ ဝါ တဒါလမ္ပံ၊ သင်္ကမာဝဇ္ဇနာဒယော”တိ၊
 တံ မဇ္ဈိမဘာဏကမတာနုသာရေနံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယသ္မာ
 ပန မဇ္ဈိမဘာဏကာနံ ဝါဒေါ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တပါဠိယာ အသံ-
 သန္တနတော သဗ္ဗောဟဝိနောဒနိယံ၊ ပဋိက္ခိတ္တောဝ၊ တသ္မာ
 အာစရိယေနပိ အတ္တနာ အနဓိပ္ပေတက္ကာယေဝ ဣဓ စေဝ
 နာမရူပပရိစ္ဆေဒေ စ သင်္က” တဒါရမ္မဏုပ္ပါဒ န ဝုတ္တာ။

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၃၁၂-၄-ပိဋေသုပိ၊	၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၄၅-ပိဋေ၊
၃-ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယေ ၁၁၆-ဂါထာ။	၄-ပိသုဒ္ဓိ ၂-၁၇၉-ပိဋေ။

၁၃။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနုပ္ပါဒတော ပရံ ဆစိတ္တက္ခဏာဝသိဋ္ဌာယုကမ္ပိ
 အာရမ္မဏံ အပ္ပါယုကဘာဝေန ပရိဒုဗ္ဗလက္ခာ ဇေနုပ္ပတ္တိယာ
 ပစ္စယော န ဟောတိ။ ဇေနုပ္ပိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ နိယမေန သတ္တ-
 စိတ္တက္ခဏာယုကေယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ “ဇေနုပ္ပိ
 အနုပ္ပဇ္ဇိတ္တာ”တိ။ ဟေတုမိ စာယံ တွာပစ္စယော၊ ဇေနုဿပိ
 အနုပ္ပတ္တိယာတိ အတ္ထော။ ဣတရထာ ဟိ အပရကာလကိရိယာယ
 သမာနကတ္တုကတာ န လဗ္ဘတိတိ။ ဒုတ္တိက္ခန္တိန္ဒြိယတ္တု ဝါ
 တိက္ခန္တု ဝါ။ ကေစ ပန “တိက္ခန္တု”န္တိ ဣဒံ ဝစနသိလိဋ္ဌတာ-
 မတ္တပ္ပယောဇန”န္တိ ဝေန္တိ။ တံ ပန တေသံ အဘိနိဝေသမတ္တံ။
 န ဟိ “ဒွိက္ခန္တု ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနမေဝ ပရိဝတ္တတိ”တိ ဝုတ္တေပိ ဝစနဿ
 အသိလိဋ္ဌဘာဝေါ အတ္တိ။ န စ တိက္ခန္တု ပဝတ္တိယာ ဗာဓကံ
 ကိန္တိ ဝစနံ အဋ္ဌကဿာဒိသု အတ္တိ။ ဧဝေ ကတွာ တတ္ထ တတ္ထ
 သိဟဋ္ဌသံဝဏ္ဏနာကာရာပိ “ဒွိက္ခန္တု ဝါ တိက္ခန္တု ဝါ”ဣစ္ဆေဝ
 ဝဏ္ဏန္တိ။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနမေဝ ပရိဝတ္တတိ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနမေဝ ပုနပ္ပုနံ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တံ ပန အပ္ပတွာ အန္တရာ စက္ခုဝိညာဏာဒိသု ဌတွာ
 စိတ္တပ္ပဝတ္တိယာ နိဝတ္တနံ နတ္ထိ။

အာနန္ဒာစရိယော^၁ပနေတ္ထ“အာဝဇ္ဇနာ ကုသလာကုသလာနံ
 ခန္ဓာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၂ အာဝဇ္ဇနာယ ကုသလာ-
 ကုသလာနံ အနန္တရပစ္စယဘာဝဿ ဝုတ္တတ္တာ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာဝဇ္ဇနာ-
 နဉ္စ အတ္တန္တရာဘာဝတော သတိ ဥပ္ပတ္တိယံ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ ကာမာ-
 ဝစရကုသလာကုသလကိရိယဇေနာနံ ကေန္တတော အနန္တရ-
 ပစ္စယဘာဝေန ဝပဝတ္တေယျ၊ နော အညထာတိ မုစ္ဆာကာလာ-
 ဒိသု မဉ္ဇိဘူတဝေဂတာယ ဇေနာပါရိပုရိယာ ပရိတ္တာရမ္မဏံ
 နိယမိတဗ္ဗံ၊ န ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဿ ဒုတ္တိက္ခန္တု ပဝတ္တိယာတိ ဒီပေတိ။
 ကိဉ္ဇာပိ ဧဝံ ဒီပေတိ။ တိဟေတုကဝိပါကာနိ ပန အနန္တရပစ္စယ-
 ဘာဝေန ဝုတ္တာနေဝ။ ခိဏာသဝါနံ စုတိဝသေန ပဝတ္တာနိ န
 ကဿစိ အနန္တရပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိတံ တာနိ ဝိယ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနမိ
 ပစ္စယဝေကလ္လတော ကုသလာကုသလာဒိနံ အနန္တရပစ္စယော န

၁-မူလဋီ ၁-၁၃၀-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-အဘိ ၈-၁၃၈-ပိဋ္ဌေ၊
 အဘိ-ဝိဘာဝိနိ ၁၀-

ဟောတီတိ န န သက္ကာ ဝတ္ထု၊ တသ္မာ အဋ္ဌကထာသု အာဂတ-
နယေနဝေတ္ထ ပရိတ္တာရမ္ပဏံ နိယမိတန္တိ။

၁၄။ နတ္ထိ ဝိထိစိတ္တုပ္ပါဒေါ ဥပရိမကောဋီယာ သတ္တ-
စိတ္တက္ခဏာယုကဿပိ ဒုတ္တိက္ခတ္တု ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနုပ္ပတ္တိယာ အပ္ပဟော-
နကဘာဝတော ဝိထိစိတ္တာနံ ဥပ္ပါဒေါ နတ္ထိ၊ ဘဝဂ်ပါတောဝ
ဟောတီတိ အဓိပ္ပါယော။ ဘဝဂ်စလနမေဝါတိ အဝဓာရဏဖလံ
ဒဿေတုံ “နတ္ထိ ဝိထိစိတ္တုပ္ပါဒေါ”တိ ဝုတ္တံ။ အပရေ ပန
“နတ္ထိ ဘဝဂ်ပစ္ဆေဒေါ”တိ အဝဓာရဏဖလံ ဒဿေန္တိ၊ တံ ပန
ဝိထိစိတ္တုပ္ပါဒါဘာဝဝစနေနေဝ သိဒ္ဓံ။ သတိ ဟိ ဝိထိစိတ္တုပ္ပါဒေ
ဘဝဂ် ဥပစ္စိဇ္ဇတိ။ ဘဝဂ်ပစ္ဆေဒနာမေန ပန ဟေဋ္ဌာပိ ဝိသုံ
အဝုတ္တတ္တာ ဣမ အဝိသေသေန ဝုတ္တံ။

၁၅။ သဗ္ဗသော ဝိထိစိတ္တုပ္ပတ္တိယာ အဘာဝတော ပစ္စိမ-
ဝါရောဝိမ မောဃဝါရဝသေန ဝုတ္တော၊ အညတ္ထံ ပန ဒုတိယ-
တတိယဝါရဝိ ဘဒါရမ္ပဏဇဝနေဟိ သုညတ္တာ “မောဃ-
ဝါရ”တိ ဝုတ္တော။ အာရမ္ပဏဘူတာတိ ဝိသယဘူတာ၊ ပစ္စယ-
ဘူတာ စ။ ပစ္စယောပိ ဟိ “အာရမ္ပဏ”န္တိ ဝုစ္စတိ “န လစ္စတိ
မာရော ဩတာရံ၊ န လစ္စတိ မာရော အာရမ္ပဏ”န္တုဒီသု၊
ဝိယ။ တေနေဝေတ္ထ မောဃဝါရဿပိ အာရမ္ပဏဘူတာ ဝိသယ-
ပ္ပဝတ္တိတိ သိဒ္ဓံ။ အတိပရိတ္တာရမ္ပဏဋ္ဌိ မောဃဝါရပညာပနဿ
ပစ္စယော ဟောတိ။ ဣတရထာ ဟိ ဘဝဂ်စလနဿ သကသက-
ဂေါစရေယေဝ ပဝတ္တနတော ပစ္စိမဝါရဿ အတိပရိတ္တာရမ္ပဏေ
ပဝတ္တိ နတ္ထိတိ “စတုန္တံ ဝါရနံ အာရမ္ပဏဘူတာ”တိ ဝစနံ
ဒုရုပပါဒနံ သိယာတိ။

၁၆။ ပဉ္စဒ္ဓါရေ ယထာရဟံ တံတံဒ္ဓါရာနရူပံ၊ တံတံပစ္စယာ-
နရူပံ၊ တံတံအာရမ္ပဏာဒိအနရူပဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနိ ဝိထိစိတ္တာနိ
အာဝဇ္ဇနဒဿနာဒိသမ္ပဋိစ္ဆနသန္တိရဏဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဇဝနတဒါရမ္ပ-
ဏဝသေန အဝိသေသတော သတ္တေဝ ဟောန္တိ။ ဝိတ္တုပ္ပါဒေါ

စိတ္တာနံ ဝိသုံ ဝိသုံ ဥပ္ပတ္တိဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနစိတ္တာနိယေဝ ဝါ
ဓတုဒ္ဓါသ အာဝဇ္ဇနာဒိပဉ္စကသတ္တဇဝနတဒါရမ္မဏဒွယဝသေန။
ဝိတ္တာရာ ပန ဓတုပညာသ သဗ္ဗေသမေဝ ကာမာဝစရာနံ
ယထာသမ္ဘဝံ တတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇနတော။

ဧတ္တာတိ ဝိသယပ္ပဝတ္တိသင်္ဂဟေ။

ပဉ္စဒ္ဓါရိပိတိဝိညာနာ နိဋ္ဌိတာ။

မနောဒွါရိယံ

ပရိတ္တဇဝနဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၇။ မနောဒွါရိကစိတ္တာနံ အတိတာနာဂတမ္ပိ အာရမ္မဏံ
ဟောတိတိ တေသံ အတိမဟန္တာဒိဝသေန ဝိသယဝဝတ္တာနံ
ကာတုံ န သက္ကာတိ ဝိဘူတာဝိဘူတဝသေနေဝေတံ နိယမေတံ
“ယဒိ ဝိဘူတမာရမ္မဏ”န္တာဒိ ဝုတ္တံ။

၁၉။ ဧတ္တာတိ မနောဒွါရေ။ ဧကဧတ္တာလီသ ပဉ္စဒ္ဓါရာ-
ဝေဏိကာနံ ဒွိပဉ္စဝိညာဏမနောဓာတုတ္တယဝသေန တေရသ-
စိတ္တာနံ တတ္ထ အပ္ပဝတ္တနတော။

ပရိတ္တဇဝနဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အပ္ပနာဇဝနဝါရဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ဝိဘူတာဝိဘူတစေတေါ နတ္ထိ အာရမ္မဏဿ ဝိဘူတ-
ကာလေယေဝ အပ္ပနာသမ္ဘဝတော။

၂၁။ တတ္ထ ဟိ ဆဗ္ဗိသတိမဟဂ္ဂတလောကုတ္တရဇဝနေသု
ယံ ကိဉ္စိ ဇဝနံ အပ္ပနာပိတိမောတရတိတိ သမ္ပန္နော။ ပရိကမ္မော-
ပဏာရာနုလောမဂေါတြဘုနာမေန ယထာက္ကမံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ။

နိရုဒ္ဓတိ ယောဇနာ။ ပဌမစိတ္တဌိ အပ္ပနာယ ပရိကမ္မတ္တာ ပဋိ-
သင်္ခါရကဘူတတ္တာ ပရိကမ္မံ။ ဒုတိယံ သင်္ခပစာရိတ္တာ ဥပစာရံ။
နာစွာသန္ဓောပိ ဟိ နာတိဒူရပုဂ္ဂိုလံ သင်္ခပစာရိ နာမ ဟောတိ။
အပ္ပနံ ဥပေစ္စ စရတိတိ ဝါ ဥပစာရံ။ တတိယံ ပုပ္ဖဘာဂေ
ပရိကမ္မာနံ၊ ဥပရိအပ္ပနာယ စ အနုကူလတ္တာ အနုလောမံ။
စတုတ္ထံ ပရိတ္တဂေါတ္တဿ၊ ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တဿ စ အဘိဘဝနတော၊
မဟဂ္ဂတဂေါတ္တဿ လောကုတ္တရဂေါတ္တဿ စ ဘာဝနတော
ဝနနတော ဂေါတြဘူ၊ ဣမာနိ စတ္တာရိ နာမာနိ စတုက္ခတ္တံ၊
ပဝတ္တိယံ အနဝသေသတော လဗ္ဘန္တိ။ တိက္ခတ္တံ၊ ပဝတ္တိယံ ပန
ဥပစာရာနုလောမဂေါတြဘူနာမေနေဝ လဗ္ဘန္တိ။ အဋ္ဌကထာယံ^၁
ပန ပုရိမာနံ တိဏ္ဍံ၊ ဒိန္တံ ဝါ အဝိသေသေနပိ ပရိကမ္မာဒိနာမံ
ဝုတ္တံ။ စတုက္ခတ္တံ၊ တိက္ခတ္တံ၊ မေဝ ဝါ ပဉ္စမံ၊ စတုတ္ထံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇိ-
တဗ္ဗအပ္ပနာနုရူပတောတိ အဓိပ္ပါယော။ ပရိကမ္မာဒိနာမာနံ
အနဝသေသတော လဗ္ဘမာနဝါရဒဿနတ္ထံ “စတုက္ခတ္တံ” ဟိ
အာဒိတော ဝုတ္တံ။ ဂဏနပဋိပါဋိဝသေန ပန “ပဉ္စမံ ဝါ” တိ
ဩသာနေ ဝုတ္တံ။

ယထာရဟန္တိ ခိပ္ပါဘိညဒန္တာဘိညာနုရူပံ။ ခိပ္ပါဘိညဿ ဟိ
တိက္ခတ္တံ၊ ပဝတ္တကာမာဝစရဇေနာနန္တရံ စတုတ္ထံ အပ္ပနာစိတ္တ-
ပုပ္ဖဇ္ဇတိ။ ဒန္တာဘိညဿ စတုက္ခတ္တံ၊ ပဝတ္တဇေနာနန္တရံ ပဉ္စမံ
အပ္ပနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယသ္မာ ပန အလဒ္ဓါသေဝနံ အနုလောမံ
ဂေါတြဘူ ဥပ္ပါဒေတုံ န သက္ကောတိ။ လဒ္ဓါသေဝနမ္ပိ စ ဆဋ္ဌံ
သတ္တမံ ဘဝင်္ဂဿ အာသန္နဘာဝေန ပပါတာသန္နပုရိသော
ဝိယ အပ္ပနာဝသေန ပတိဋ္ဌာတုံ န သက္ကောတိ။ တသ္မာ
စတုတ္ထတော ဩရံ၊ ပဉ္စမတော ပရံ ဝါ အပ္ပနာ န ဟောတိတိ
ဒဋ္ဌမ္ပံ။ ယထာဘိနိဟာရစသေနာတိ ရူပါရူပလောကုတ္တရမဂ္ဂ-
ဖလာနုရူပ သမထဝိပဿနာ ဘာဝနာစိတ္တာဘိနိဟာရဏာနုရူပ-
တော။ အပ္ပနာယ ဝိထိ အပ္ပနာစိထိ။ “တတော ပရံ ဘဝင်္ဂ-
ပါတောဝ ဟောတိ” တိ ဧတ္တကေယေဝ ဝုတ္တေ စတုတ္ထံ၊ ပဉ္စမံ ဝါ

ဩတိဏ္ဏအပ္ပနာတော ပရံ ဘဝင်္ဂပါတောဝ ဟောတိ။ န မဂ္ဂါ-
နန္တရံ ဖလစိတ္တံ၊ သမာပတ္တိဝိထိယဉ္စ ဈာနဖလစိတ္တာနိ ပုနပ္ပုနန္တိ
ဂဏှေယျန္တိ ပုန “အပ္ပနာဝသာနေ”တိ ဝုတ္တံ။ နိကာယန္တရိယာ
ကိရ လောကီယပ္ပနာသု ပဌမကပ္ပနာတော ပရံ သတ္တမဇေနပူရ-
ဏတ္ထံ ဒုတ္တိက္ခတ္တု ကာမာဝစရဇေနာနဗ္ဗိပဝတ္တိံ ဝဏ္ဏေန္တိတိတေသံ
မတိနိသေခနတ္ထံ “အဝင်္ဂပါတောဝါ”တိ သာဝဓာရဏံ ဝုတ္တံ။

၂၂။ တတ္ထာတိ တေသု အဋ္ဌဉာဏသမ္ပယုတ္တကာမာဝစရ-
ဇေနေသု၊ တေသု စ ဆဗ္ဗိသတိမဟဂ္ဂတလောကုတ္တရဇေနေသု။
တတ္ထာတိ ဝါ တသ္မိံ အပ္ပနာဝါရေ။ သောမနဿသဟဂတ-
ဇေနာနန္တရန္တိ သောမနဿသဟဂတာနံ စတုန္တံ ကုသလ-
ကိရိယဇေနာနံ အနန္တရံ။ သောမနဿသဟဂတာဝါတိ စတုက္က-
ဇ္ဈာနဿ၊ သုက္ခဝိပဿကာဒိနံ မဂ္ဂဖလဿ စ ဝသေန သောမန-
ဿသဟဂတာဝါ န ပန ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဘိန္နဝေဒနာနံ
အညမညံ အာသေဝနပစ္စယဘာဝဿ အနုဒ္ဓုက္ကာ။ ပါဒိကဗီ-
တဗ္ဗာတိ ပသံသိတဗ္ဗာ၊ ဣန္ဒြိယဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထာဝိတိ
တသ္မိံ ဧကဝေဒနဇေနဝါရေပိ။ ကုသလဇေနာနန္တရန္တိ စတု-
ဗ္ဗိဉာဏသမ္ပယုတ္တကုသလဇေနာနန္တရံ ကုသလဇေနမပ္ပေတိ။ န
ကိရိယဇေနံ ဘိန္နသန္တာနေ နိဗ္ဗတ္တနတော။ ဟေဋ္ဌိမဉ္စ ဖလက္ခယ-
မပ္ပေတိ သမာပတ္တိဝိထိယန္တမိပ္ပါယော။

၂၃။ သုစုပ္ပန္နာ သောမနဿသဟဂတတိဟေတုက-
ကုသလဒွယတော ပရံ အဂ္ဂဖလဝိပါကကိရိယဝဋ္ဋိတလောကီယ-
လောကုတ္တရစတုက္ကဇ္ဈာနဇေနဝသေန ဒုတ္တိံသ၊ ဥပေက္ခာ
တိဟေတုကကုသလဒွယတော ပရံ တထေဝ ပဉ္စမဇ္ဈာနာနိ
ဒွါဒသ၊ သုဒ္ဓိတကြိယတော တိဟေတုကဒွယတော ပရံ ကိရိယ-
ဇ္ဈာနစတုက္ကဿ၊ အဂ္ဂဖလစတုက္ကဿ စ ဝသေန အဋ္ဌ၊ ဥပေက္ခာ-
ကာ တိဟေတုကဒွယတော ပရံ ဥပေက္ခာသဟဂတရူပါရူပ-
ကိရိယပဉ္စကဿ၊ အဂ္ဂဖလဿ စ ဝသေန ဆ အပ္ပနာ သက္ခေန္တိ။

၂၄။ ဧတ္ထာတိ ဝိထိသင်္ဂဟာဓိကာရေ။

မနောဒွါရဝိထိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တဒါရမ္မဏနိယမဝတ္ထနာ

၂၅။ သမ္ပတ္တာဝီတိ ပဉ္စဒ္ဓါရမနောဒ္ဓါရေပိ။

၂၆။ ဣဇ္ဈေတိ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေ။ အတိဣဋ္ဌာရမ္မဏဌိ ဝိသုံ ဝက္ခတိ။
ကုသလဝိပါကာနိ ပဉ္စဝိညာဏသမ္ပုဋ္ဌိန္နနသန္တိရဏတဒါရမ္မဏာ-
နီတိ သမ္ပန္နော။ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေ သန္တိရဏတဒါရမ္မဏာနိ
ဥပေက္ခာသဟဂတာနေဝါတိ အာဟ “အတိဣဇ္ဈေ ပန သော-
မနဿသဟဂတာနေဝါ”တိ။ ဝိပါကဿ ဟိ ကမ္မာနုဘာဝတော
ပဝတ္တမာနဿ အာဒါသေ မုခနိမိတ္တံ ဝိယ နိဗ္ဗိကပ္ပတာယ
ပကပ္ပေတွာ ဂဟဏာဘာဝတော ယထာရမ္မဏမေဝ ဝေဒနာ-
ယောဂေါ ဟောတိ။ ကုသလာကုသလာနံ ပန အပ္ပဟိနဝိပလ္လာ-
သေသု သန္တာနေသု ပဝတ္တိယာ အတိဣဇ္ဈေပိ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တအနိဋ္ဌာ-
ကာရတော၊ အနိဋ္ဌေပိ ဣဋ္ဌဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာကာရတော ဂဟဏံ
ဟောတိ။ တထာ ဟိ အဿဒ္ဓါဒိနံ ဗုဒ္ဓါဒိသု အတိဣဋ္ဌာရမ္မ-
ဏေသုပိ ဥပေက္ခာဇဝနံ ဟောတိ။ တိတ္ထိယာဒိနဉ္စ ဒေါမနဿ-
ဇဝနံ၊ ဂမ္ဘီရပကတိကာဒိနဉ္စ ပဋိက္ကုလ္လာရမ္မဏေ ဥပေက္ခာဇဝနံ၊
သုနခါဒိနဉ္စ တတ္ထ သောမနဿဇဝနံ၊ ပုရိမပစ္စာဘာဂပ္ပဝတ္တာနိ
ပန ဝိပါကာနိ ယထာဝတ္ထုကာနေဝ။ အပိစ အသုစိဒဿနေ
သုမနာယမာနာနံ သုနခါဒိနန္တိ။ စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ ပန
အတိဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု ပဝတ္တမာနာနမ္ပိ ဥပေက္ခာသဟဂတာဘာဝေ
ကာရဏံ ဟေဋ္ဌာ ကထိတမေဝ။

၂၇။ တတ္တာဝီတိ တဒါရမ္မဏေသုပိ။ သောမနဿသဟ-
ဂတကိရိယဇဝနာဝသာနေတိ သဟေတုကာဟေတုကသုခ-
သဟဂတကိရိယပဉ္စကာဝသာနေ။ ဒိဏာသဝါနံ စိတ္တဝိပလ္လာ-
သာဘာဝေန ကိရိယဇဝနာနိပိ ယထာရမ္မဏမေဝ ပဝတ္တန္တိတိ
ဝုတ္တံ “သောမနဿသဟဂတကိရိယဇဝနာဝသာနေ”တျာဒိ။
ကေမိံ ပန အာစရိယာ “ပဋ္ဌာနေ”ကုသလာကုသလေ နိရုဋ္ဌေ

ဝိပါကော တဒါရမ္မဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ကုသလာကုသလာန-
မေဝါနန္တရံ တဒါရမ္မဏံ ဝုတ္တန္တိ နတ္ထိ ကိရိယဇေနာနန္တရံ တဒါ-
ရမ္မဏုပ္ပါဒေါ”တိ ဝေန္တိ။ တတ္ထ ဝုစ္စတေ—ယဒိ အဗျာကတာ-
နန္တရမ္ပိ တဒါရမ္မဏံ ဝုစ္စေယျ၊ ပရိတ္တာရမ္မဏေ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာနန္တ-
ရမ္ပိ တဿ ပဝတ္တိ” မညေယျန္တိ ကိရိယဇေနာနန္တရံ တဒါရမ္မဏံ
န ဝုတ္တိ၊ န ပန အလမ္ဘနတော။ လမ္ဘမာနဿပိ ဟိ ကေနစိ
အဓိပ္ပါယေန ကတ္တစိ အဝစနံ ဒိဿတိ၊ ယထာ တံ ဓမ္မသင်္ဂဟေ
လမ္ဘမာနမ္ပိ ဟဒယဝတ္ထု၊ ဒေသနာဘေဒပရိဟာရတ္ထံ န ဝုတ္တန္တိ။

၂၀။ ဒေါမနဿ။မ။ဥပေက္ခာသဟဂတာနေဝ အဓိန္တိ၊ န
သောမနဿသဟဂတာနိ အညမညံဝိရုဒ္ဓသဘာဝတ္တာ။တေနေဝ
ဟိ မဇ္ဈာနေ ဒေါမနဿာနန္တရံ သောမနဿံ၊ တဒနန္တရဉ္စ ဒေါ-
မနဿံ အနုဒ္ဓဉ္စ။ တထာ ဟိ “သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော
ဓမ္မော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ဓမ္မဿ အနန္တရပစ္စ-
ယေနပစ္စယော”ဤဒိနာ^၁ သုခဒုက္ခဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ
အတ္တနော အတ္တနော သမာနဝေဒနာသမ္ပယုတ္တာနံ အဒုက္ခမသုခ-
ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ အနန္တရပစ္စယဘာဝေန ဦးသု ဦးသု
ဝါရေသု ဝုတ္တာ၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တကာ ပန
သမာနဝေဒနာသမ္ပယုတ္တာနံ၊ ဣတရဝေဒနာဒ္ဓယသမ္ပယုတ္တာနဉ္စ
ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယဘာဝေန တီသု ဝါရေသုတိ ဧဝံ ဝေဒနာတ္ထိ-
ကေ သတ္တေဝ အနန္တရပစ္စယဝါရာ ဝုတ္တာ။ ယဒိ စ ဒေါမနဿာ-
နန္တရံ သောမနဿံ၊ သောမနဿာနန္တရံ ဝါ ဒေါမနဿံ
ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ သုခဒုက္ခဝေဒနာသမ္ပယုတ္တာနမ္ပိ အညမညံ အနန္တရ-
ပစ္စယဝသေန ဒွေ ဝါရေ ဝဇေတွာ နဝ ဝါရာ ဝတ္တဗ္ဗာ သိယံ၊
န ပနေဝံ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ န တေသံ တဒနန္တရံ ဥပ္ပတ္တိ အတ္ထိ။
တ္ထေ စ “သောမနဿသဟဂတကိရိယဇေနာဝသာနေ”ဤ-
ဒိနာ အယမ္ပိ နိယမော အနုညာတော—

“ပရိတ္တကုသလာဒေါသ-ပါပသာတကြိယာဇေဝါ။
ပဉ္စသွေကံ တဒါလမ္ဘိ၊ သုခိတေသု ယထာရဟံ။

ပါပါ ကာမသုဘာ စေဝ၊ သောပေက္ခာ စ ကြိယာဇေဝ။
သောပေက္ခေသု တဒါလမ္ပ၊ ဆသွေကမနရူပတော”တိ။

အယဉ် ဇဝနေန တဒါရမ္မဏနိယမော အဗျာဘိစာရီ။
“ဉာဏသမ္ပယုတ္တဇဝနတော ဉာဏသမ္ပယုတ္တတဒါရမ္မဏ”န္တာဒိ-
နယပ္ပဝတ္ထော ပန အနေကန္တိကော။ ယေဘုယျေန ဟိ
အကုသလဇဝနေသု ပရိစိတဿ ကဒါစိ ကုသလဇဝနေသု
ဇဝိတေသု၊ ကုသလဇဝနေသု ဝါပရိစိတဿ ကဒါစိ အကုသလ-
ဇဝနေသု ဇဝိတေသု အကုသလာနန္တရံ ပဝတ္တပရိစယေန
တိဟေတုကဇဝနတောပိ ပရံ အဟေတုကတဒါရမ္မဏံ ဟောတိ။
တထာ ကုသလာနန္တရံ ပဝတ္တပရိစယေန အကုသလဇဝနတော
ပရံ တိဟေတုကတဒါရမ္မဏမ္ပိ၊ ပဋိသန္ဓိနိဗ္ဗတ္တကကမ္မတော ပန
အညကမ္မေန တဒါရမ္မဏပ္ပဝတ္တိယံ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ တထာ စ
ဝုတ္တံ ပဋ္ဌာနေ “အဟေတုကေ ခန္ဓေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော
အနတ္တတော ဝိပဿန္တိ၊ ကုသလာကုသလေ နိရုဒ္ဓေ အဟေတု-
ကော ဝိပါကော တဒါရမ္မဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကုသလာကုသလေ
နိရုဒ္ဓေ သဟေတုကော ဝိပါကော တဒါရမ္မဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ။

တသ္မာတိ ယသ္မာ ဒေါမနဿဇဝနာဝသာနေ ဥပေက္ခာသဟ-
ဂတာနေဝ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဒေါမနဿသဟဂကဇဝနာဝသာနေ
ဥပေက္ခာသဟဂကသန္တိရဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ သမ္ပန္နော။ “သောမန-
ဿပဋိသန္ဓိကဿာ”တိ ဣဒိနာဝ ဘဝဂံပါတာဘာဝေါ ဒီဝိ-
တောဝ ဟောတိ ဒေါမနဿာနန္တရံ သောမနဿဘာဝတော-
တိ တံ အဝတ္တာ တဒါရမ္မဏဘာဝမေဝ ပရိကပ္ပေန္တော အာဟ
“ယဒိ တဒါရမ္မဏသမ္ပန္နဇေဝါ နတ္ထိ”တိ။ သောမနဿပဋိသန္ဓိ-
ကဿာ တိတ္ထိယာဒိနော ဗုဒ္ဓါဒိအတိဋ္ဌာရမ္မဏေပိ ပဋိဟတ-
စိတ္တဿ ဒေါမနဿဇဝနေ ဇဝိတေ ဝုတ္တနယေန သောမနဿ-
တဒါရမ္မဏဿ အတိဋ္ဌာရမ္မဏေ စ ဥပေက္ခာသဟဂတတဒါ-
ရမ္မဏဿ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကေနစိ ဝါ အသပ္ပါယေန ပရိ-
ဟိနလောကိယဉ္ဇာနံ အာရပ္ပ “ပဏီတဓမ္မော မေ နဋ္ဌော”တိ

ဝိပုဋ္ဌိသာရံ ဇနေနဿ ဒေါမနဿဇဝနေ သတိ အကာမာ-
ဝစရာရမ္ပဏေ တဒါရမ္ပဏာဘာဝတော ယဒိ တဒါရမ္ပဏဿ
ဥပ္ပတ္တိသမ္ဘဝေါ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။

ပရိစိတပုဗ္ဗန္တိ ပုဗ္ဗေ ပရိစိဘံ၊ တသ္မိံ ဘဝေ ယေဘုယျေန
ဂဟိတပုဗ္ဗံ။ ဥပေက္ခာသဟဂတသန္တိရဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရာဝဇ္ဇနဓိ။
ယထာ တံ နိရောဓော ဝုဋ္ဌဟန္တဿ ဖလစိတ္တန္တုဓိပ္ပါယော။
ယထာဟု—

“နိရာဝဇ္ဇံ ကထံ စိတ္တံ၊ ဟောတိ နေတဉ္စိ သမ္ပတံ။
နိယမော န ဝိနာဝဇ္ဇံ၊ နိရောဓော ဖလဒဿနာ”တိ။

ကေန ပန ကိစ္စေန ဣဒံ စိတ္တံ ပဝတ္တတိတိ? တဒါရမ္ပဏ-
ကိစ္စေန တာဝ န ပဝတ္တတိ ဇဝနာရမ္ပဏဿ အဂ္ဂဟဏတော၊
နာပိ သန္တိရဏကိစ္စေန ယထာသမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတဿ သန္တိရဏဝသေန
အပ္ပဝတ္တနတော၊ ပဋိသန္ဓိစုတိသု ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ၊ ပါရိသေ-
သတော ပန ဘဝဿ အင်္ဂဘာဝတော ဘဝင်္ဂကိစ္စေနာတိ ယုတ္တံ
သိယာ။ အာစရိယဗ္ဗေပါလတ္ထေဇေနပိ ဟိ အယမတ္ထော ဒဿိ-
တောဝ။ ယံပန ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂါနံ ဓမ္မတော၊ အာရမ္ပဏတော စ
သမာနတံ ဝက္ခတိ၊ တံ ယေဘုယျတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ န ဟိ ဣဒ-
မေကံ ဌာနံ ဝဇ္ဇေတွာ ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂါနံ ဝိသဒိသတာ အတ္ထိ။
တမနန္တရိတွာတိ တံ အတ္တနော အနန္တရံ အဗျဝဟိတံ ကတွာ၊
တဒနန္တရန္တုတ္ထော။

၂၉။ ကာမာဝစရ။ပ။ ဣန္ဒြိယန္တိတ္ထေ ကာမာဝစရဇဝ-
နာဝသာနေယေဝ တဒါရမ္ပဏံ ဣန္ဒြိယ ကာမတဏှာနိဒါန-
ကမ္မနိဗ္ဗတ္တတ္တာ။ န ဟိ တံ ကာမတဏှာဟေတုကေန ကမ္မုနာ
ဇနိတံ အတံသတာဝဿ ရူပါရူပါဝစရလောကုတ္တရဇဝနဿ
အနန္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကိံကာရဏာ? အဇနကတ္တာ၊ ဇနက-
သမာနတ္တာဘာဝတော စ။ ယထာ ဟိ ဂေဟတော မဟိ
နိက္ခမိတုကာမော ဗာလကော ဇနကံ၊ တံသဒိသံ ဝါ အင်္ဂုလိယံ
ဂဟေတွာ နိက္ခမတိ၊ နာညံ ရာဇပုရိသာဒိ၊ ဧဝံ ဘဝင်္ဂဝိသယတော

အညတ္တ ပဝတ္တမာနံ တဒါရမ္မဏံ ဇနကံ ကာမာဝစရကုသလာ-
 ကုသလံ၊ တံသဒိသံ ဝါ ကာမာဝစရကိရိယဇေနံ အနုဗန္ဓတိ၊
 န ပန တဿ ဝိသဒိသာနိ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရဇေနာနိ။
 တထာ ကာမာဝစရသတ္တာနမေဝ တဒါရမ္မဏံ ဣစ္ဆန္တိ၊ န
 ပြဟ္မာနံ တဒါရမ္မဏုပနိဿယဿ ကာမာဝစရပဋိသန္ဓိဗီဇဿာ-
 ဘာဝတော။ တထာ ကာမာဝစရဓမ္မေသွေဝ အာရမ္မဏဘူတေသု
 ဣစ္ဆန္တိ၊ န ဣတရေသု အပရိစိတတ္တာ။ ယထာ ဟိ သော
 ဗာလကော ဇနကံ၊ တံသဒိသံ ဝါ အနုဂစ္ဆန္တောပိ အရညာဒိ-
 အပရိစိတဌာနံ ဂစ္ဆန္တိ အနုဗန္ဓိတွာ ပမုခင်္ဂဏာဒိမ္ပိ ပရိစိတ-
 ဌာနေယေဝ အနုဗန္ဓတိ၊ ဝေမိဒမ္ပိ ရူပါဝစရာဒိအပရိစိတာရမ္မဏံ
 အာရမ္မ ပဝတ္တန္တိ နာနုဗန္ဓတိ။ အပိစ ကာမတဏှာယတ္တကမ္မ-
 ဇနိတတ္တာပိ ဧတံ ကာမတဏှာရမ္မဏေသု ပရိတ္တဓမ္မေသွေဝ
 ပဝတ္တတိတိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော။ ဟောန္တိ စေတ္ထ—

“ဇနကံ တံသမာနံ ဝါ၊ ဇေနံ အနုဗန္ဓတိ။
 န တု အညံ တဒါလမ္ပံ၊ ဗာလဒါရကလိလယာ။

ဗီဇဿာဘာဝတော နတ္ထိ၊ ပြဟ္မာနမ္ပိ ဣမဿ ဟိ။
 ပဋိသန္ဓိမနော ဗီဇံ၊ ကာမာဝစရသညိတံ။

ဌာနေ ပရိစိတေယေဝ၊ တံ ဣဒံ ဗာလကော ဝိယ။
 အနုယာတိတိ နာညတ္ထ၊ ဟောတိ တဏှာဝသေန ဝါ”ဟိ။

နန စ “ကာမာဝစရပဋိသန္ဓိဗီဇဘာဝတော”တိ ဝုတ္တံ၊
 တထာ စ စက္ခုဝိညာဏာဒိနမ္ပိ အဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိတိ?
 နာပဇ္ဇတိ ဣန္ဒြိယပဝတ္တိအာနုဘာဝတော၊ ဒွါရဝိထိဘေဒေ စိတ္တ-
 နိယမတော စ။

တဒါရမ္မဏနိယမဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇေနနိယမဝဏ္ဏနာ

၃၂။ မဇ္ဈိမဝတ္ထိယန္တိ မရဏာသန္တကာလေ ဝတ္ထုဒုဗ္ဗလတာယ မဇ္ဈိဘူဘဝေဂတ္တာ မန္တံ ဟုတွာ ပဝတ္ထိယံ။ မရဏကာလာဒီဃူတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန မုစ္ဆာကာလံ သင်္ဂဏှာတိ။

၃၃။ ဘဂဝတော။ပ။ ဝဒန္တိတိ ဘဂဝတော ယမက-
ပါဠိဟာရိယကာလာဒီသု ဥဒကက္ခန္ဓအဂ္ဂိက္ခန္ဓပဝတ္တနာဒိအတ္ထံ
ဝိသုံ ဝိသုံ ပါဒကဇ္ဈာနံ သမာပဋိတွာ တတော ဝုဋ္ဌာယ
ဈာနဓမ္မေ ဝိသုံ ဝိသုံ အာဝဇ္ဇေန္တဿ အာဝဇ္ဇနဝသိတာယ
မတ္တကပ္ပတ္တိယာ အာဝဇ္ဇနတပ္ပရောဝ ဖိတ္တာဘိနိဟာရော
ဟောတိတိ ယထာဝဋ္ဌိတဈာနဂါရမ္မဏာနိ စတ္တာရိ၊ ပဉ္စ ဝါ
ပစ္စဝေက္ခဏဇေနဖိတ္တာနိ ပဝတ္တန္တိတိ ဝဒန္တိ အဋ္ဌကထာစရိယာ။
“ဘဂဝတော”တိ စ ဣဒံ နိဒဿနမတ္ထံ အညေသမ္ပိ ဓမ္မသေနာ-
ပတိအာဒိနံ ဧဝရူပေ အစွာယိကကာလေ အပရိပုဏ္ဏဇေနာနံ
ပဝတ္တနတော။ တထာ စ ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ “အယဉ္စ မတ္တ-
ကပ္ပတ္တာ ဝသိတာ ဘဂဝတော ယမကပါဠိဟာရိယကာလေ
အညေသံ ဝါ ဧဝရူပေ ကာလေ”တိ။ “စတ္တာရိ ပဉ္စ ဝါ”တိ စ
ပနေတံ တိက္ခိန္ဒြိယမုဒိန္ဒြိယဝသေန ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အာစရိယ-
ဓမ္မပါလတ္ထေရေန^၂ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ဘဂဝတော စတ္တာရိ၊ အညေသံ
ပဉ္စပီတိ ယုတ္တံ ဝိယ ဒိဿတိ။

၃၄။ အာဒိကမ္ပိကဿာတိ အာဒိတော ကတယောဂ-
ကမ္မဿ။ ပဌမံ နိဗ္ဗတ္တာ အပ္ပနာ ဓဋ္ဌမကပ္ပနာ။ အဘိညာဇေနာနမ္ပိ
“ပဌမကပ္ပနာယာ”တိ အဓိကာရော သိယာတိ အာဟ “သဗ္ဗ-
ဒါဝီ”တိ၊ ပဌမုပ္ပတ္တိကာလေ၊ ဖိတ္တဝသိကာလေ စ ပဉ္စာဘိညာ-
ဇေနာနိ ဧကဝါရမေဝ ဇေန္တိတုတ္ထော။

၃၅။ မဂ္ဂါယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇနတော မဂ္ဂုပ္ပါဒါ။ ယထာရဟန္တိ
ပဉ္စမံ ဝါ စတုတ္ထံ ဝါ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂါနုရူပံ။ သတ္တဇေနပရမတ္တာ ဟိ

၁၅၆

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီဒီကာ

ကောဝဇ္ဇနဝိတိယာ စတုတ္ထံ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂတော ပရံ တိဏိ ဖလ-
စိတ္တာနိ၊ ပဉ္စမံ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂတော ပရံ ဒွေ ဝါ ဟောန္တိ။

၃၆။ နိရောဓသမာပတ္တိကာလေတိ နိရောဓဿ ပုပ္ဖဘာဂေ။
စတုတ္ထာဥပ္ပဇနန္တိ ကုသလကိရိယာနံ အညတရံ နေဝသညာ-
နာသညာယတနဇဝနံ။ အနာဂါမိဒိဏာသဝါယေဝ နိရောဓ-
သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ န သောတာပန္နသကဒါဂါမိနောတိ
ဝုတ္တံ “အနာဂါမိမလံ ဝါ အရဟတ္တမလံ ဝါ”တိ။ ဝိဘတ္တိ-
ဝိပလ္လာသော စေတ္တ ဒဋ္ဌဗ္ဗော “အနာဂါမိဖလေ ဝါ အရဟတ္တ-
ဖလေ ဝါ”တိ။ တေနာဟ “နိရုဇ္ဈ”တိ။ ယထာရဟန္တိ တံတံ-
ပုဂ္ဂလာနုရူပံ။

၃၇။ သမ္မတ္ထာဝိ သမာပတ္တိဝိတိယန္တိ သကလာယဝိ ဈာန-
သမာပတ္တိဝိတိယံ၊ ဖလသမာပတ္တိဝိတိယဉ္စ။

၃၉။ ဗရိတ္တာနိ ဇေနာနိ သက္ကက္ခန္တု၊ မတာနိ ဥက္ကံသကော-
ဋိယာ။ မဂ္ဂါဘိညာ ပန သင်္ကံ ကေဝါရမေဝ မတာ။ အဝဇေ-
သာနိ အဘိညာမဂ္ဂဝဇ္ဇိတာနိ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရဇေနာနိ
ဗဟူနိပိ လန္တန္တိ သမာပတ္တိဝိတိယံ အဟောရတ္တဗ္ဗိ ပဝတ္တနတော။
အဝိ-သဗ္ဗေန လောကိယဇ္ဈာနာနိ ပဌမကပ္ပနာယံ၊ အန္တိမဖလ-
ဒွယဉ္စ နိရောဓာနန္တရံ ကေဝါရံ၊ ဖလစိတ္တာနိ မဂ္ဂါနန္တရံ
ဒုတ္တိက္ခန္တု၊ ဗြဟ္မာသမ္ဗိဇ္ဈေတိ။

ဇေနနိယမဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပုဂ္ဂလဘေဒဝဏ္ဏနာ

၄၀။ ဣဒါနိ ဒုဟေတုကာဟေတုကာပါယိကာဟေတုက-
တိဟေတုကဝသေန စတုဗ္ဗိဓာနံ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ မဂ္ဂဋ္ဌဖလဋ္ဌဝသေန
အဋ္ဌဝိဓာနံ အရိယာနန္တိ ဒွါဒသန္တံ ပုဂ္ဂလာနံ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝိတိစိတ္တ-
ပရိစ္ဆေဒဒဿနတ္ထံ ပဌမံ တာဝ တေသံ ဝဇ္ဇိတဗ္ဗစိတ္တာနိ
ဒဿေတုမာဟ “ဒုဟေတုကာနမဟေတုကာနန္တော”တုာဒိ။

ပဋိသန္ဓိဝိညာဏသဟဂတလောဘာဒေါသဝသေန ဒွေ ဟေတု
ဣမေသန္တိ ခွိဟေတုကာ။ တာဒိသာနံ ဟေတုနံ အဘာဝတော
အဟေတုကာ။ မ-ကာရော ပဒသန္တိကရော။ အပ္ပနာဇေနာနိ
န လန္တန္တိ ဝိပါကာဝရဏသမ္ဘာဝတော။ ခွိဟေတုကာဟေတု-
ကပဋိသန္ဓိ ဟိ “ဝိပါကာဝရဏ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ အပ္ပနာဇေနာဘာ-
ဝတောယေဝ အရဟတ္တံ နတ္ထိတိ ကိရိယဇေနာနိ န လန္တန္တိ။

၄၁။ “သဟေတုကံ ဘဝံ” အဟေတုကဿ ဘဝံဿ
အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ ပါဌတော အဟေတုကာနဓိ
နာနာကမ္မေန ခွိဟေတုကတဒါရမ္မဏံ သမ္ဘဝတိ။ ခွိဟေတုကာနံ
ဝတ္ထုဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ မူလသန္တိယာ ပန ဇဋ္ဌဘာဝတော ဥဘိန္နဓိ
နတ္ထိ တိဟေတုကတဒါရမ္မဏန္တိ အာဟ “တထာ ဉာဏသမ္ပ-
ယုတ္တဝိပါကာနိ စ”တိ။ အာစရိယဇောတိပါလတ္ထေရေန
ပန “သဟေတုကံ ဘဝံ”န္တိ အဝိသေသေန ဝုတ္တတ္တာ အဟေတု-
ကာနဓိ တိဟေတုကတဒါရမ္မဏံ ဝတ္တာ ဣဓ ဉာဏသမ္ပယုတ္တဝိ-
ပါကာဘာဝဝစနဿ ပရိဟာသဝသေန “သော ဧဝ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊
ယော တဿ ကတ္တာ”တိ ဝုတ္တိ။ တံ ပန ပရိဟာသဝသေန ဝုတ္တဓိ
အာစရိယံ ပုစ္ဆိတောဝ ဝိဇာနနတ္ထံ ဝုတ္တဝစနံ ဝိယ ဌိတံ။ တထာ
ဟိ အာစရိယေနေဝတ္ထ ကာရဏံ ဗရမတ္တဝိနိစ္ဆယေ ဝုတ္တံ—

“ဉာဏပါကာ န ဝတ္တန္တိ၊ ဇဋ္ဌတ္တာ မူလသန္တိယာ”တိ။

အပရေ ပန “ယထာ အဟေတုကာနံ သဟေတုကတဒါ-
ရမ္မဏံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ခွိဟေတုကာနံ တိဟေတုကတဒါရမ္မဏဓိ”-
တိ ဝဏ္ဏေန္တိ။ တေသံ မတာနုရောဓေန စ ဣဓာပိ ဉာဏသမ္ပ-
ယုတ္တဝိပါကပဋိက္ခေပေါ အဟေတုကေယေဝ သန္ဓာယာတိ
ဝဒန္တိ။ တတ္ထ ပန ပမာဏပါဌာဘာဝတော အာစရိယေန ဥဘိန္နဓိ
သာဓာရဏဝသေန ဉာဏသမ္ပယုတ္တဝိပါကာဘာဝေ ကာရဏံ
ဝတ္တာ သမကမေဝ စိတ္တပရိစ္ဆေဒဿ ဒဿိတတ္တာ တေသံ
ဝစနံ ဝိမံသိတွာ သမ္ပုဋ္ဌိတဗ္ဗံ။ အဟေတုကာပေက္ခာယ စေတ္တ

“သုဂတိယ” နှိ ဝစနံ၊ တံ ပန အတ္ထတော အနညာတဒ္ဓိဟေတု-
ကဝိပါကာနံ တတ္ထေဝ သမ္ဘဝဒဿနပရံ။ တေနာဟ “ဒုဂ္ဂတိယံ
ပနာ” ဟျာဒိ။

၄၃။ တိဟေတုကေသျှကိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏသဟဂတာ-
လောဘာဒေါသာမောဟဝသေန တိဟေတုကေသု ပုထုဇ္ဇနာ-
ဒိသု နဝရိပေဂ္ဂလေသု။

၄၅။ ဒိန္နိပ။ သေက္ခာနန္တိ သိက္ခာယ အပရိပူရကာရိတာယ
သိက္ခနသီလတာယ “သေက္ခာ” တိ လဒ္ဓနာမာနံ သောတာပန္န-
သကဒါဂါမိနံ ပုဂ္ဂလာနံ ပဌမမဂ္ဂေနဝ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာနံ
ပဟိနတ္တာ တံသဟဂတဇေနာနိ စေဝ စ-သဒ္ဓေန အာကမ္ပိ-
တာနိ ခိဏာသဝါဝေဏိကာနိ ကိရိယဇေနာနိ စ န လဗ္ဘန္တိ။

၄၆။ ပဋိသန္ဓေဇနာနိ စာဘိ ဒေါမနဿဇေနာနိ စေဝ ဒိဋ္ဌိ-
သမ္ပယုတ္တဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတကိရိယဇေနာနိ စ။

၄၇။ လောကုတ္တရ။ပ။ သမုပ္ပဇ္ဇန္တိတိ စတုန္တံ မဂ္ဂါနံ ကေ-
စိတ္တက္ခဏိကဘာဝေန ပုဂ္ဂလန္တရေသု အသမ္ဘဝတော၊ ဟေဋ္ဌိ-
မဟေဋ္ဌိမာနန္တ ဥပရူပရိသမာပတ္တိယာ အနဓိဂတတ္တာ၊ ဥပရူပရိ-
ပုဂ္ဂလာနန္တ အသမုပ္ပာဒိတကမ္ပကိလေသနိရောဓေန ပုထုဇ္ဇနေဟိ
ဝိယ သောတာပန္နာနံ သောတာပန္နာဒိဟိ ပုဂ္ဂလန္တရဘာဝုပ-
ဂမနေန ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ စ အဋ္ဌပိ လောကုတ္တရဇေနာနိ ယထာ-
သကံ မဂ္ဂဗလဋ္ဌာနံ အရိယာနမေဝ သမုပ္ပဇ္ဇန္တိ။

၄၈။ ဣဒါနိ တေသံ တေသံ ပုဂ္ဂလာနံ ယထာပဋိက္ခိတ္တဇေ-
နာနိ ဝဇ္ဇေတွာ ပါရိသေသတော လဗ္ဘမာနဇေနာနိ သမ္ပိဇ္ဈေ-
တွာ ဒဿေတုံ “အသေက္ခာန” နှာဒိ ဝုတ္တံ။ တိဝိဓသိက္ခာယ
ပရိပူရကာရိဘာဝတော အသေက္ခာနံ ခိဏာသဝါနံ တေတ္ထိ-
သဝိဓကေသလာကုသလဿ၊ ဟေဋ္ဌိမဗလတ္တယဿ၊ ဝီထိမုတ္တာနန္တ
နဝမဟဂ္ဂတဝိပါကာနံ ဝသေန ပဉ္စစက္ကာလိသဝဇ္ဇိတာနိ

သေသာနိ တေဝိသတိကာမာဝစရဝိပါကဝိသတိကိရိယအရ-
ဟတ္ထဖလဝသေန စတုစက္ကာလီသ ဝိထိစိတ္တာနိ သမ္ဘဝါ ယထာ-
လာဘံ ကာမဘဝေ ဌိတာနံ ဝသေန ဥဋ္ဌိသေ။

သေက္ခာနံ အဋ္ဌာရသကိရိယဇေနဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ-
ပဉ္စကအဂ္ဂဖလမဟဂ္ဂတဝိပါကဝသေန တေတ္ထိံသ ဝဇ္ဇေတွာ
တေဝိသတိကာမာဝစရဝိပါကအာဝဇ္ဇနဒ္ဓယဧကေဝိသတိကုသလ-
သတ္တာကုသလဟေဋ္ဌိမဖလတ္ထယဝသေန ဆပ္ပညာသ ဝိထိစိတ္တာနိ
ယထာသမ္ဘဝံ ဥဋ္ဌိသေ အဝိသေသတော။ ဝိသေသတော ပန
သောတာပန္နသကဒါဂါမိနံ ဧကပညာသ, အနာဂါမိနံ ဧကေန-
ပညာသ, အဝသေသာနံ စတုနံ ပုထုဇ္ဇနာနံ အဋ္ဌာရသကိရိယ-
ဇေနသဗ္ဗလောကုတ္တရမဟဂ္ဂတဝိပါကဝသေန ပဉ္စတိံသ ဝဇ္ဇေ-
တွာ အဝသေသာနိ ကာမာဝစရဝိပါကအာဝဇ္ဇနဒ္ဓယလော-
ကိယကုသလာကုသလဝသေန စတုပညာသ ဝိထိစိတ္တာနိ
ယထာသမ္ဘဝတော ဥဋ္ဌိသေ အဝိသေသတော။ ဝိသေသတော
ပန တိဟေတုကာနံ စတုပညာသေဝ လမ္ဘန္တိ၊ ဒွိဟေတု-
ကာဟေတုကာနံ ဉာဏသမ္ပယုတ္တဝိပါကအပ္ပနာဇေနဝဇ္ဇိတာနိ
ဧကစက္ကာလီသ, အာပါယိကာနံ တာနေဝ ဒွိဟေတုကဝိပါက-
ဝဇ္ဇိတာနိ သတ္တတိံသ ဝိထိစိတ္တာနိတိ ဒဗ္ဗဗ္ဗ။

ပုဂ္ဂလာနံ ဝသေန စိတ္တပ္ပဝတ္တိဘေဒေါ ပုဂ္ဂလဘေဒေါ။

ပုဂ္ဂလဘေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘူမိဝိဘာဂဝဏ္ဏနာ

၄၉။ သဗ္ဗာနိဝိ ဝိထိစိတ္တာနိ ဥပလမ္ဘန္တိ ဆန္တံ ဒွါရာနံ, သဗ္ဗေ-
သဉ္စ ပုဂ္ဂလာနံ တတ္ထ သမ္ဘဝတော။ ယထာရဟန္တိ တံတံဘဝါ-
နုရူပံ, တံတံပုဂ္ဂလာနုရူပဉ္စ။

၅၂။ “သဒ္ဓတ္ထာဝီ” ဘျာဒိနာ ဃာနဝိညာဏာဒိနမ္ပိ ပဋိက္ခေ-
ပေါ ဟေဿတိတိ ရူပါဝစရဘူမိယံ ပဋိသဇေနတဒါရမ္မဏာ-
နေဝ ပဋိက္ခိတ္တာနိ။ သဒ္ဓတ္ထာဝီတိ ကာမဘဝေ၊ ရူပဘဝေ၊ အရူပ-
ဘဝေ စ။

၅၄။ ကာမဘဝေ ယထာရဟံ ဝီထိမုတ္တဝဇ္ဇာနိ အသီတိ
ဝီထိမိတ္တာနိ၊ ရူပဘဝေ ပဋိသဒ္ဓယအဋ္ဌတဒါရမ္မဏဃာနာဒိ-
ဝိညာဏဆက္ကဝီထိမုတ္တကဝသေန ပဉ္စဝိသတိ ဝဇ္ဇေတွာ သေသာနိ
အာဝဇ္ဇနဒ္ဓယ နဝအဟေတုကဝိပါက တေပညာသဇေနဝသေန
စတုသဋ္ဌိ၊ အရူပေ ဘဝေ တေဝိသတိကာမာဝစရဝိပါကပဌမ-
မဂ္ဂပဉ္စသရူပါဝစရပဋိသဒ္ဓယအာရုပ္ပဝိပါကကိရိယမနောဓာတု-
ဟသနဝသေန သတ္တစက္ကာလီသ ဝဇ္ဇေတွာ သေသာနိ ဆဇ္ဇိသတိ-
ပရိတ္တဇေနအဋ္ဌအာရုပ္ပဇေနသတ္တလောကုတ္တရဇေနမနောဒ္ဓါရ-
ဝဇ္ဇနဝသေန ဒွေစက္ကာလီသ မိတ္တာနိ လမ္ဘရေ ဥပလမ္ဘန္တိ။

ကေစိပန “ရူပဘဝေ အနိဋ္ဌာရမ္မဏဘာဝတော ဣဓာဂတာ-
နံယေဝ ပြဟ္မာနံ အကုသလဝိပါကသမ္ဘဝေါတိ တာနိ ပရိဟာ-
ပေတွာ ပဉ္စပရိတ္တဝိပါကေဟိ သဒ္ဓိံ ရူပဘဝေ သဋ္ဌိယေဝ ဝီထိ-
မိတ္တာနိ”တိ ဝေန္တိ။ ဣဓ ပန တတ္ထ ဌတွာပိ ဣမံ လောကံ
ပဿန္တာနံ အနိဋ္ဌာရမ္မဏဿ အသမ္ဘဝေါ န သက္ကာ ဝတ္ထုန္တိ
တေဟိ သဒ္ဓိံယေဝ တတ္ထ စတုသဋ္ဌိ ဝုတ္တာနိ။ ဝေဉ္စ ကတွာ ဝုတ္တံ
ဓမ္မာနုသာရဏိယံ “ယဒါ ပြဟ္မာနော ကာမာဝစရံ အနိဋ္ဌာရမ္မဏံ
အာလမ္ဘန္တိ၊ တဒါ တံ သုဂတိယမ္ပိ အကုသလဝိပါကစက္ခု-
သောတဝိညာဏမနောဓာတုသန္တိရဏာနံ ဥပ္ပတ္တိ သမ္ဘဝတိ”တိ။

ဘူမိဝသေန ဝိဘာဝေါ ဘူမိဝိဘာဝေါ။
ဘူမိဝိဘာဝဂဏ္ဍနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅၅။ ယထာသမ္ဘဝန္တိ တံတံဒွါရေသု၊ တံတံဘဝေသု ဝါ
သမ္ဘဝါနုရူပတော။ ယာစတာယုကန္တိ ပဋိသန္ဓိတော ပရံ ဘဝ-
နိကန္တိဝသေန ပဝတ္ထမနောဒ္ဓါရိကမိတ္တဝီထိတော ပဌာယ

စုတိစိတ္တာဝသာနံ၊ တတော ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တဘဝင်္ဂါဝသာနံ ဝါ
အဗ္ဗောဓိန္ဒာ အသတိ နိရောဓသမာပတ္တိယန္တိ အဓိပ္ပါယော။

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိယာ နာမ အဘိဓမ္မတ္တသင်္ဂဟ-
ဝဏ္ဏနာယ ဝိထိပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဝိထိမုတ္တပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ

၁။ ကြွေဝတာ ဝိထိသင်္ဂဟံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဝိထိမုတ္တ-
သင်္ဂဟံ ဒဿေတုမာရဘန္တော အာဟ “ဝိထိမုတ္တဝသေန-
ေ”န္တုဒိ။ ဧဝံ ယထာပုတ္တနယေန ဝိထိမုတ္တဝသေန ပဝတ္တိယံ
ပဋိသန္ဓိတော အပရဘာဂေ စုတိပရိယောသာနံ ပဝတ္တိသင်္ဂဟော
နာမ သင်္ဂဟော ဥဒါရိတော၊ ဣဒါနိ တဒနန္တရံ သန္ဓိယံ ပဋိသန္ဓိ-
ကာလေ၊ တဒါသန္ဓတာယ တံဂဟဏေနေဝ ဂဟိတစုတိကာလေ
ေ ပဝတ္တိသင်္ဂဟော ပုစ္ဆတိတိ ယောဇနာ။

ဘူမိဝေတုဏ္ဏဝဏ္ဏနာ

၃။ ပုညသမ္ပတာ အယာ ယေဘုယျေန အပဂတောတိ
အပါယော၊ သောယေဝ ဘူမိ ဘဝန္တိ ဣ သတ္တာတိ အမါယ-
ဘူမိ။ အနေကဝိသေမ္ပတ္တိအဓိဋ္ဌာနတာယ သောဘနာ ဂန္တဗ္ဗ-
တော ဥပပဇ္ဇိတဗ္ဗတော ဂတိတိ သုဂတိ၊ ကာမတဏှာသဟ-
ေရိတာ သုဂတိ ကာမသုဂတိ၊ သာယေဝ ဘူမိတိ ကာမသုဂတိ-
ဘူမိ။ ဧဝံ သေသေသုပိ။

၄။ အယတော သုခတော နိဂ္ဂတောတိ နိရယော။ တိရော
အဋ္ဌိတာတိ တိရုစ္ဆာနာ၊ တေသံ ယောနိ တိရုစ္ဆာနယောနိ။
ယဝန္တိ တာယ သတ္တာ အဓိဿိတာပိ သမာနဇာတိတာယ
ဓိဿိတာ ပိယ ဟောန္တိတိ ယောနိ။ သာ ပန အတ္တတော
ခန္ဓာနံ ပဝတ္တိဝိသေသော။ ပကဋ္ဌေန သုခတော ဣတာ ဂတာတိ
ပေတာ၊ နိဇ္ဈာမတဏှိကာဒိဘေဒါနံ ပေတာနံ ပိသယော

ပေတ္တိဝိသယော။ ဧတ္ထ ပန တိရစ္ဆာနယောနိပေတ္တိဝိသယဂ္ဂဟ-
 ဏေန ခန္ဓာနိယေပ ဂဟဏံ တေသံ တာဒိသဿ ပရိစ္ဆိန္ဒော-
 ကာသဿ အဘာဝတော။ ယတ္ထ ဝါ တေ အရညပဗ္ဗတပါဒါ-
 ဒိကေ နိဗ္ဗာဝါသံ ဝသန္တိ၊ တာဒိသဿ ဌာနဿ ဝသေန
 ဩကာသောပိ ဂဟေတဗ္ဗော။ န သုရန္တိ ဣဿရိယကီဋ္ဌာဒီဟိ န
 ဒိဗ္ဗန္တိတိ အသုရာ၊ ပေတာသုရာ။ ဣတရေ ပန န သုရာ သုရပုဋိ-
 ပက္ခာတိ အသုရာ၊ ဣဓ စ ပေတာသုရာနမေဝ ဂဟဏံ ဣတရေသံ
 တာဝတိံသေသု ဂဟဏဿ ဣစ္ဆိတတ္တာ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ
 အာစရိယေန—

“တာဝတိံသေသု ဒေဝေသု၊ ဝေပစိတ္တာသုရာ ဂတာ”တိ။

၅။ သတိသုရဘာဝဗြဟ္မစရိယယောဂျတာဒိဂ္ဂဏေဟိ ဥက္ကဋ္ဌ-
 မနတာယ မနော ဥဿန္တံ ဧတေသန္တိ မနဿာ။ တထာ ဟိ
 ပရမသတိနေပက္ခာဒိပုတ္တာ ဗုဒ္ဓါဒယောပိ မနဿဘူတာယေဝ။
 ဇမ္ဗုဒီပဝါသိနော စေတ္ထ နိပ္ပရိယာယတော မနဿာ။ တေဟိ
 ပန သမာနရူပါဒိတာယ သဒ္ဓိံ ပရိတ္တဒီပဝါသိဟိ ဣတရမဟာ-
 ဒီပဝါသိနောပိ “မနဿာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ လောကီယာ ပန
 “မနုနော အာဒိခတ္တိယဿ အပစ္စံ ပုတ္တာတိ မနဿာ”တိ ဝဒန္တိ။
 မနဿာနံ နိဝါသဘူတာ ဘူမိ ဣဓ မနဿာ။ ဧဝံ သေသေသုပိ။

စတုသု မဟာရာဇေသု ဘတ္တိ ဧတေသံ၊ စတုန္တံ ဝါမဟာ-
 ရာဇာနံ နိဝါသဋ္ဌာနဘူတေ စာတုမဟာရာဇေ ဘဝါတိ စာတု-
 မဟာရာဇိကာ။ မာဃေန မာဏဝေန သဒ္ဓိံ တေတ္တိံသ သဟ-
 ပုညကာရိနော ဧတ္ထ နိဗ္ဗတ္တာတိ တံသဟစရိတဋ္ဌာနံ တေတ္တိံသံ၊
 တဒေဝ တာဝတိံသံ၊ တံနိဝါသော ဧတေသန္တိ တာဝတိံသတိ
 ဝဒန္တိ။ ယသ္မာ ပန “သဟဿံ စာတုမဟာရာဇိကာနံ သဟဿံ
 တာဝတိံသာန”န္တိ၊ ဝစေနတော သေသစက္ကဝါဋ္ဌေသုပိ ဆကာ-
 မာဝစရဒေဝလောကာ အတ္တိ၊ တသ္မာ နာမမတ္တမေဝ ဧတံ
 တဿ ဒေဝလောကဿာတိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဒုက္ခတော ယာတာ

အပယာတာတိ ယာမာ။ အတ္တနော သိရိသမ္ပတ္တိယာ တုသံ
ပီတိ ဣတာ ဂတာတိ ဣသိတာ။ နိမ္မာနေ ရတိ ဧတေသန္တိ
နိမ္မာနရတိနော။ ပရနိမ္မိတေသု ဘောဂေသု အတ္တနော ဝသံ
ဝတ္တေန္တိတိ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနော။

၇။ မဟာဗြဟ္မာနံ ပရိစာရိကတ္တာ တေသံ ပရိသတိ ဘဝါတိ
ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ။ တေသံ ပုရောဟိတဋ္ဌာနေ ဌိတတ္တာ ဗြဟ္မ-
ပုရောဟိတာ။ တေဟိ တေဟိ ဈာနာဒိဟိ ဂုဏဝိသေသေဟိ
ဗြူဟိတာ ပရိဝုဒ္ဓါတိ ဗြဟ္မာနော၊ ဝဏ္ဏဝန္တတာယ ဝေဝ
ဒိဃာယုကတာဒိဟိ စ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဒိဟိ မဟန္တာ ဗြဟ္မာ-
နောတိ မဟာဗြဟ္မာနော။ တယောပေတေ ပဏီတရတန-
ပဘာဝဘာသိတသမာနတလဝါသိနော။

၈။ ဥပရိမေဟိ ပရိတ္တာ အာဘာ ဧတေသန္တိ ပရိတ္တာဘာ။
အပ္ပမာဏာ အာဘာ ဧတေသန္တိ အပ္ပမာဏာဘာ။ ဝလာ-
ဟကတော ဝိဇ္ဇ၊ ဝိယ ဣတော စိတော စ အာဘာ သရတိ
နိဿရတိ ဧတေသံ သပ္ပိတိကဇ္ဈာနနိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓသန္တာနတ္တာတိ
အာဘဿရာ။ ဒဏ္ဍဒီပိကာယဝါ အတ္ထိ ဝိယ ဧတေသံ သရိရတော
အာဘာ ဆိဇ္ဇိတွာ ဆိဇ္ဇိတွာ ပတန္တိ ဝိယ သရတိ နိဿရတိတိ
အာဘဿရာ။ ယထာဝုတ္တာယ ဝါ ပဘာယ အာဘာသနသီ-
လာတိ အာဘဿရာ။ ဧတေပိ တယော ပဏီတရတနပဘာ-
ဝဘာသိတေကတလဝါသိနော။

၉။ သုဘာတိ ဧကဋ္ဌနာ အစလာ သရိရာဘာ ဝုစ္စတိ၊ သာ
ဥပရိဗြဟ္မေဟိ ပရိတ္တာ ဧတေသန္တိ ပရိတ္တသုဘာ။ အပ္ပမာဏာ
သုဘာ ဧတေသန္တိ အပ္ပမာဏသုဘာ။ ပဘာသမုဒယသင်္ခါ-
တေဟိ သုဘေဟိ ကိဏ္ဍာ အာကိဏ္ဍာတိ သုဘကိဏ္ဍာ။
“သုဘာကိဏ္ဍာ”တိ စ ဝတ္တဗ္ဗေ အာ-သဒ္ဓဿ ရဿတ္တံ၊ အန္တိမ-
ဏ-ကာရဿ စ ဟ-ကာရံ ကတွာ “သုဘကိဏ္ဍာ”တိ ဝုတ္တံ။
ဧတေပိ ပဏီတရတနပဘာဝဘာသိတေကတလဝါသိနော။

၁၀။ ဈာနပ္ပဘာဝနိဗ္ဗတ္တံ ဝိပုလံ ဖလမေတေသန္တိ ဓဇာ-
 ဌဏာ။ သညာဝိရာဂဘာဝနာနိဗ္ဗတ္တရူပသန္တတိမတ္တတ္တာ နတ္ထိ
 သညာ၊ တံမုခေန ဝုတ္တာဝသေသာ အရူပက္ခန္ဓာ စ ဧတေသန္တိ
 အသညာ၊ တေယေဝ သတ္တာတိ အသညသတ္တာ။ ဧတေပိ ပဏီတ-
 ရတနပဘာဝဘာသီတေကတလဝါသိနော။ သုဒ္ဓါနံ အနာ-
 ဂါမိအရဟန္တာနမေဝ အာဝါသာတိ သုဒ္ဓါဝါသာ။ အနုနယ-
 ပဋိဇာဘာဝတော ဝါ သုဒ္ဓေါ အာဝါသော ဧတေသန္တိ
 သုဒ္ဓါဝါသာ၊ တေသံ နိဝါသဘူမိပိ သုဒ္ဓါဝါသာ။

၁၁။ ဣမေသု ပန ပဌမတလဝါသိနော အပ္ပကေန ကာလေန
 အတ္တနော ဌာနံ န ဝိဟေန္တိတိ အဝိဇာ။ ဒုတိယတလဝါသိနော
 န ကေနစိ တပ္ပန္တိတိ အတပ္ပါ။ တတိယတလဝါသိနော ပရမ-
 သုန္နရရူပတ္တာ သုခေန ဒိဿန္တိတိ သုခဿာ။ စတုတ္ထတလဝါ-
 သိနော သုပရိသုဒ္ဓဒဿနတ္တာ သုခေန ပဿန္တိတိ သုခဿိနော။
 ပဉ္စမတလဝါသိနော ပန ဥက္ကဋ္ဌသမ္ပတ္တိကတ္တာ နတ္ထိ ဧတေသံ
 ကနိဋ္ဌဘာဝေါတိ အကနိဋ္ဌာ။

၁၂။ အာကာသာနဉ္စာယတနေ ပဝတ္တာ ပဌမာရူပဝိပါက-
 ဘူတစတုက္ခန္ဓာ ဝေ၊ တေဟိ ပရိစ္ဆိန္နုဩကာသော ဝါ အာကာ-
 ဆာနဉ္စာယတနဘူမိ။ ဧဝံ သေသေသုပိ။

၁၃။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ သောတာပန္နာ စ သကဒါဂါမိနော စာဝိ
 ပုဂ္ဂလာ သုဒ္ဓါဝါသေသု သမ္ပတာ န လဗ္ဘန္တိတိ သမ္ပန္နော။
 ပုထုဇ္ဇနာဒီနဉ္စ ပဋိက္ခေပေန အနာဂါမိအရဟန္တာနမေဝ တတ္ထ
 လာဘော ဝုတ္တော ဟောတိ။

၁၄။ ဓေမဆန္ဒာနေသ္မူတိ သုဒ္ဓါဝါသအပါယအသညိဝဋ္ဌိ-
 တေသု သေသဋ္ဌာနေသု အရိယာ၊ အနရိယာပိ စ လဗ္ဘန္တိ။

ဘူမိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဋိသန္ဓိတုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆။ ဩက္ခန္တိဗ္ဗဏေတိ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ။

၁၇။ ဇာတိယာ အန္ဓော ဇစ္စန္ဓော။ ကိဉ္ဇာပိ ဇာတိက္ခဏေ
အဏ္ဏဇလောဗုဇော သဗ္ဗေပိ အစက္ခကာဝ၊ တထာပိ စက္ခာဒိ-
ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟကာလေပိ စက္ခုပ္ပတ္တိဝိဗန္ဓကကမ္မပ္ပဋိဗဟိတသာ-
မတ္ထိယေန ဒိန္နပဋိသန္ဓိနာ၊ ဣတရေနပိ ဝါ ကမ္မေန အနုပ္ပါဒေ-
တဗ္ဗစက္ခကော သတ္တော ဇစ္စန္ဓော နာမ။ အပရေ ပန
“ဇစ္စန္ဓောတိ ပဿတိယံယေဝ အန္ဓော၊ မာတုက္ကန္တိယံ အန္ဓော
ဟုတွာ နိက္ခန္ဓောတိ အတ္တော၊ တေန ဒုဟေတုကတိဟေတုကာနံ
မာတုက္ကန္တိယံ စက္ခဿ အဝိပဇ္ဇနံ သိဒ္ဓ”န္တိ ဝဒန္တိ။ ဇစ္စန္ဓာဒီနန္တိ
ဧတ္ထ အာဒိဂ္ဂဟဏေန ဇစ္စဗဓိရဇစ္စမူဂဇစ္စဠေဇစ္စမ္ပတ္တကပဏ္ဏက-
ဥဘတောဗျဉ္ဇနကနပုံသကမမ္မာဒိနံ သင်္ဂဟော။ အပရေ ပန
“ကေစ္စေ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကာ အဝိကလိန္တိယာ ဟုတွာ
ထောကံ ဝိစာရဏပကတိကာ ဟောန္တိ၊ တာဒိသာနန္တိ အာဒိ-
သဗ္ဗေန သင်္ဂဟော”တိ ဝဒန္တိ။ ဘုဗ္ဗဒေဝေ သိတာ နိဿိတာ
တဂ္ဂတိကတ္တာတိ ဘုဗ္ဗဿိတာ။ သုခသမုဿယကော ဝိနိပါတာတိ
ဝိနိပါတိကာ။

၁၈။ ဓမ္မတ္တာပိ ကာမသုဂတိယန္တိ ဒေဝမနုဿဝသေန
သတ္တဝိဇာယပိ ကာမသုဂတိယံ။

၂၁။ စေအူတိ ယထာဝုတ္တပဋိသန္ဓိယုတ္တေသု ပုဂ္ဂလေသု၊
အပါယာဒိသု ဝါ။ အာယုပ္ပမာဏဂဏနာယ နိယမော နတ္ထိ
ကေသဉ္စိ စိရာယုကတ္တာ၊ ကေသဉ္စိ စိရတရာယုကတ္တာ စ။ တထာ
စာဟု—

“အာပါယိကမနုဿာယု-
ပရိစ္ဆေဒေါ န ဝိဇ္ဇတိ။
တထာ ဟိ ကာလော မန္တာတာ၊
ယက္ခာ ကေမိ စိရာယုနော”တိ။

အပါယောသု ဟိ ကမ္မမေဝ ပမာဏံ၊ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တာနံ ယာဝ
 ကမ္မံ န ခိယတိ၊ တာဝ စဝနာဘာဝတော။ တထာ ဘုဗ္ဗဒေဝါနံ၊
 တေသုပိ ဟိ နိဗ္ဗတ္တာ ကေစိ သတ္တာဟာဒိကာလံ တိဋ္ဌန္တိ၊
 ကေစိ ကပ္ပမတ္တန္တိ။ တထာ မနုဿာနဗ္ဗိ၊ ကဒါစိ တေသမ္ပိ
 အသင်္ချေယျာယုကတ္တာ ကဒါစိ ဒသဝဿာယုကတ္တာ။ “ယော
 စိရံ ဇီဝတိ၊ သော ဝဿသတံ ဇီဝတိ၊ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော၊ ဒုတိယံ
 ဝဿသတံ န ပါပုဏာတိ”တိ ဣဒံ ပန အဇ္ဇတနကာလိကေ
 သန္ဓာယ ဝုတ္တိ။

၂၂။ ဒိဗ္ဗာနိ ပဉ္စဝဿသတာနိတိ မနုဿာနံ ပညာသ
 ဝဿာနိ ကေဒိနံ၊ တဒနုရူပတော မာသသံဝစ္ဆရေ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ
 ဒိဗ္ဗပ္ပမာဏာနိ ပဉ္စဝဿသတာနိ အာယုပ္ပမာဏံ ဟောတိ။
 ဝုတ္တန္တိ စေတံ—

“ယာနိ ပညာသ ဝဿာနိ၊ မနုဿာနံ ဒိနော တဟိ”။
 တိသရတ္တိဒိဝေါ မာသော၊ မာသာ ဒွါဒသ သံဝစ္ဆရံ။
 တေန သံဝစ္ဆရေနာယု၊ ဒိဗ္ဗံ ပဉ္စသတံ မတ”န္တိ။

မနုဿဂဏနာယာတိ မနုဿာနံ သံဝစ္ဆရဂဏနာယ။
 တဇော စတုဂ္ဂုဏန္တိ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ပညာသမာနုဿ-
 ကဝဿပရိမိတံ ဒိဝသံ၊ ဒိဗ္ဗာနိ စ ပဉ္စဝဿသတာနိ ဒိဂုဏံ
 ကတွာ ဒိဗ္ဗဝဿသဟဿာနိ တာဝတိံသာနံ သမ္ဘဝတိတိ ဧဝံ
 ဒိဝသသံဝစ္ဆရဒိဂုဏဝသေန စတုဂ္ဂုဏံ၊ တံ ပန ဒိဗ္ဗဂဏနာယ
 ဝဿသဟဿံ၊ မနုဿဂဏနာယ သဠိဝဿသတသဟဿာမိ-
 ကတိကောဋိပ္ပမာဏံ ဟောတိ။ တဇော စတုဂ္ဂုဏံ ယာမာနန္တိ
 တာဝတိံသာနမာယုပ္ပမာဏတော ဝုတ္တနယေန စတုဂ္ဂုဏံ၊ ဒိဗ္ဗ-
 ဂဏနာယ ဒွိသဟဿံ၊ မနုဿဂဏနာယ စတ္တာလီသဝဿ-
 သတသဟဿာမိကာ စုဒ္ဒသ ဝဿကောဋိယော ဟောန္တိ။
 တဇော စတုဂ္ဂုဏံ တုသိတာနန္တိ ဒိဗ္ဗာနိ စတ္တာရိ ဝဿသဟ-
 ဿာနိ၊ မနုဿဂဏနာယ သဠိဝဿသတသဟဿာမိကာ

သတ္တပညာသ ဝဿကောဋီယော။ တဇော စတုဂ္ဂုဏ် နိဗ္ဗာန-
ရတိနန္တိ ဒိဗ္ဗာနိ အဋ္ဌဝဿသဟဿာနိ၊ မနုဿဂဏနာယ ခွေ
ဝဿကောဋီသတာနိ စတ္တာလီသဝဿသတသဟဿာမိကာ
တိံသ ဝဿကောဋီယော စ။ တဇော စတုဂ္ဂုဏ် ပရနိမ္မိတ-
ဝေဝတ္တိနန္တိ ဒိဗ္ဗာနိ သောဠသ ဝဿသဟဿာနိ။

၂၃။ မနုဿဂဏနံ ပန သယမေဝ ဒဿေန္တော အာဟ
“နဝေတဉ္စာ” ဟျာဒိ။ ဝဿာနံ သမ္ပန္နိ နဝသတံ ကေဝိသ ကော-
ဋီယော၊ တထာ သဋ္ဌိ စ ဝဿသတသဟဿာနိ ဝေဝတ္တိသု
အာယုပ္ပမာဏန္တိ သမ္ပန္တော။

၂၅။ ဒုတိယဇ္ဈာနဘူမိယန္တိ စတုက္ကနယဝသေန ဝုတ္တံ။
တတော ပရံ ပဝတ္တိယံ၊ စဝနကာလေ စ တထာ ရူပမေဝ ဘဝဂ်-
စုတိဝသေန ပဝတ္တိတွာ နိရုဇ္ဈတိတိ ယောဇနာ။

၂၉။ တေချူတိ တာဟိ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကေသု မြဟေသု။
ကပ္ပဿာတိ အသင်္ချေယျကပ္ပဿ။ န ဟိ မြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဒိနံ
တိဏ္ဍံ မဟာကပ္ပဝသေန အာယုပရိစ္ဆေဒေါ သမ္ဘဝတိ ကေ-
ကပ္ပေပိ တေသံ အဝိနာသာဘာဝေန ပရိပုဏ္ဏကပ္ပေ အသမ္ဘဝ-
တော။ တထာ ဟေသံ လောကော သတ္တဝါရေသု အဂ္ဂိနာ
ဝိနဿတိ၊ အဋ္ဌမေ ဝါရေ ဥဒကေန၊ ပုန သတ္တဝါရေသု အဂ္ဂိနာ၊
အဋ္ဌမေ ဝါရေ ဥဒကေနာတိ ဧဝံ အဋ္ဌသု အဋ္ဌကေသု ပရိပုဏ္ဏေသု
ပစ္ဆိမေ ဝါရေ ဝါတေန ဝိနဿတိ။ တတ္ထ ပဌမဇ္ဈာနတလံ
ဥပါဒါယ အဂ္ဂိနာ၊ ဒုတိယတတိယဇ္ဈာနတလံ ဥပါဒါယ ဥဒ-
ကေန၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနတလံ ဥပါဒါယ ဝါတေန ဝိနဿတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ
စေတံ—

“သတ္တ သတ္တဂ္ဂိနာ ဝါရာ၊ အဋ္ဌမေ အဋ္ဌမေ ဒကာ။
စတုသဋ္ဌိ ယဒါ ပုဏ္ဏာ၊ ကော ဝါယုဝရော သိယာ။

အဂ္ဂိနာဘဿရာ ဟေဋ္ဌာ၊ အာပေန သုဘကိဏ္ဍတော။
ဝေဟပ္ပလတော ဝါတေန၊ ဧဝံ လောကော ဝိနဿတိ”တိ။

တသ္မာတိဏ္ဍုပ္ပိပဋ္ဌမဇ္ဈာနတလာနံ ဧကကပ္ပေဝိ အဝိနာသာဘာဝ-
တော သကလကပ္ပေ တေသံ သမ္ဘဝေါ နတ္ထိတိ အသင်္ချေယျ-
ကပ္ပဝသေန တေသံ အာယုပရိစ္ဆေဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိ-
တလတော ပဋ္ဌာယ ပန ပရိပုဏ္ဏဿ မဟာကပ္ပဿ ဝသေန၊ န
အသင်္ချေယျကပ္ပဝသေန။ အသင်္ချေယျကပ္ပေတိ စ ယောဇနာ-
ယာမဝိတ္ထာရတော သေတသာသပရာသိတော ဝဿသတ-
ဝဿသတစ္စယေန ဧကကဗီဇဿ ဟရဏေန သာသပရာ-
သိနော ပရိက္ခယေဝိ အက္ခယသဘာဝဿ မဟာကပ္ပဿ စတုတ္ထ-
ဘာဂေါ။ သော ပန သတ္တရောဂဒုဒ္ဓိက္ခာနံ အညတရသံဝဇ္ဇေန
ဗဟူသု ဝိနာသမုပဂတေသု အဝသိဋ္ဌသတ္တသန္တာနပ္ပဝတ္တကုသလ-
ကမ္မာနုဘာဝေန ဒသဝဿတော ပဋ္ဌာယ အနုက္ကမေန အသင်္ချေ-
ယျာယုကပ္ပမာဏေသု သတ္တေသု ပုန အသဒ္ဓမ္မသမာဒါန-
ဝသေန ကမေန ပရိဟာယိတွာ ဒသဝဿာယုကေသု ဇာတေသု
ရောဂါဒိနံ အညတရသံဝဇ္ဇေန သတ္တာနံ ဝိနာသပ္ပတ္တိယာဝ
“အယမေကော အန္တရကပ္ပေ”တိ ဧဝံ ပရိစ္ဆိန္ဓဿ အန္တရကပ္ပဿ
ဝသေန စတုသဋ္ဌိအန္တရကပ္ပပ္ပမာဏော ဟောတိ၊ ဝိသတိအန္တရ-
ကပ္ပပ္ပမာဏောတိ စ ဝဒန္တိ။

၄၅။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပဂစ္ဆန္တိတိ အာကာသာ-
နဉ္စာယတနူပဂါ။

၄၉။ ဧကမေဝေါတိ ဘူမိတော၊ ဇာတိတော၊ သမ္ပယုတ္တဗ္ဗေ-
တော၊ သင်္ခါရတော စ သမာနမေဝ။ ဧကဇာတိယန္တိ ကေသိဉ္စာ
ဘဝေ။

ပဋိသန္ဓိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကမ္မစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

၅၀။ ဣဒါနိ ကမ္မစတုက္ကံ စတုဟာကာရေဟိ ဒဿေတုံ
“ဇနက”န္တာဒိ အာရဒ္ဓံ။ ဇနယတိတိ ဇနကံ။ ဥပတ္တမ္ဘေတိတိ
ဥပတ္တန္တကံ။ ဥပဂန္တာ ပိဋ္ဌေတိတိ ဥပပိဋ္ဌကံ။ ဥပဂန္တာ
ဃာတေတိတိ ဥပဃာတကံ။

တတ္ထ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိသု ဝိပါကကဋ္ဌတ္တာရူပါနံ နိဗ္ဗတ္တကာ
ကုသလာကုသလစေတနာ ဇနကံ နာမ။ သယံ ဝိပါကံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ
အသက္ကောန္တမ္ဘိ ကမ္မန္တရဿ စိရတရဝိပါကနိဗ္ဗတ္တနေ ပစ္စယဘူတံ၊
ဝိပါကဿေဝ ဝါ သုခဒုက္ခဘူတဿ ဝိစ္ဆေဒပစ္စယာနုပ္ပတ္တိယာ၊
ဥပဗြူဟနပစ္စယုပ္ပတ္တိယာ စ ဇနကသာမတ္ထိယာနုရူပံ စိရတရ-
ပ္ပဝတ္တိပစ္စယဘူတံ ကုသလာကုသလကမ္မံ ဥပတ္တန္တကံ နာမ။
ကမ္မန္တရဇနိတဝိပါကဿ ဗျာဓိဓာတုသမတောဒိနိမိတ္တဝိဗာဓနေန
စိရတရပ္ပဝတ္တိဝိနိဗ္ဗန္တကံ ယံ ကိဉ္စိ ကမ္မံ ဥပပိဋ္ဌကံ နာမ။ ဒုဗ္ဗလဿ
ပန ကမ္မဿ ဇနကသာမတ္ထိယံ ဥပဟစ္စ ဝိစ္ဆေဒကပစ္စယုပ္ပါဒနေန
တဿ ဝိပါကံ ပဋိဗာဟိတွာ သယံ ဝိပါကနိဗ္ဗတ္တကကမ္မံ ဥပ-
ဃာတကံ နာမ။

ဇနကောပဃာတကာနဉ္စိ အယံ ဝိသေသော—ဇနကံ ကမ္မ-
န္တရဿ ဝိပါကံ အနုပစ္စိန္နိတွာဝံ ဝိပါကံ ဇနေတိ၊ ဥပဃာတကံ
ဥပစ္ဆေဒနုပ္ပမ္ဘကန္တိ ဣဒံ တာဝံ အဋ္ဌကထာသု သန္ဓိဋ္ဌာနံ။ အပရေ
ပန အာစရိယာ “ဥပပိဋ္ဌကကမ္မံ ဗဟ္တာဗာဓောဒိပစ္စယောပ-
သံဟာရေန ကမ္မန္တရဿ ဝိပါကံ အန္တရန္တရာ ဝိဗာဓေတိ။
ဥပဃာတကံ ပန တံ သဗ္ဗသော ဥပစ္စိန္နိတွာ အညဿ ဩကာသံ
ဒေတိ၊ န ပန သယံ ဝိပါကနိဗ္ဗတ္တကံ။ ဧဝံ ဇနကတော ဣမဿ
ဝိသေသော သုပါကဋ္ဌော”တိ ဝဒန္တိ။ ကိစ္စဝသေနာတိ ဇနန-
ဥပတ္တန္တနဥပပိဋ္ဌနဥပစ္ဆေဒနကိစ္စဝသေန။

၅၁။ ဂစ္ဆကန္တိ မဟာသာဝဇ္ဇံ၊ မဟာနဘာဝဉ္စ အညေန
ကမ္မေန ပဋိဗာဟိတုံ အသက္ကုဏေယျကမ္မံ။ အာသန္တန္တိ မရက-
ကာလေ အနုဿရိတံ၊ တဒါ ကတဉ္စ။ အာဝိဇ္ဇန္တိ အဘိက္ခသော

ကတံ၊ ကေဝါရံ ကတွာပိ ဝါ အဘိဏ္ဍသော သမာသေဝိတံ။
ကဋ္ဌတ္တာကမ္မန္တိ ဂရုကာဒိဘာဝံ အသမ္ပတ္တံ ကတမတ္တတောယေဝ
ကမ္မန္တိ ဝတ္တဗ္ဗကမ္ပံ။

တတ္ထ ကုသလံ ဝါ ဟောတု အကုသလံ ဝါ၊ ဂရုကာ-
ဂရုကေသု ယံ ဂရုကံ အကုသလပက္ခေ မာတုဃာတကာဒိ-
ကမ္ပံ၊ ကုသလပက္ခေ မဟဂ္ဂတကမ္ပံ ဝါ၊ တဒေဝ ပဌမံ
ဝိပစ္စတိ သတိပိ အာသန္နာဒိကမ္ပေ ပရိတ္တံ ဥဒကံ ဩတ္တရိတွာ
ဂစ္ဆန္တော မဟောဃော ဝိယ။ တထာ ဟိ တံ “ဂရုက”န္တိ
ဝုစ္စတိ။ တသ္မိံ အသတိ ဒုရာသန္ဓေသု ယံ အာသန္ဓံ မရဏကာလေ
အနုဿရိတံ၊ တဒေဝ ပဌမံ ဝိပစ္စတိ၊ အာသန္ဓကာလေ ကတေ
ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ တသ္မိမ္ပိ အသတိ အာစိဏ္ဏာနာစိဏ္ဏေသု စ ယံ
အာစိဏ္ဏံ သုဿိလျံ ဝါ ဒုဿိလျံ ဝါ၊ တဒေဝ ပဌမံ ဝိပစ္စတိ။
ကဋ္ဌတ္တာကမ္ပံ ပန လဒ္ဓါသေဝနံ ပုရိမာနံ အဘာဝေန ပဋိသန္ဓိ
အာကုတိတိ ဂရုကံ သဗ္ဗပဌမံ ဝိပစ္စတိ။ ဂရုကေ အသတိ
အာသန္ဓံ၊ တသ္မိမ္ပိ အသတိ အာစိဏ္ဏံ၊ တသ္မိမ္ပိ အသတိ ကဋ္ဌတ္တာ-
ကမ္ပံ။ တေနာဟ “ပါကဒါနပရိယာယေနာ”တိ၊ ဝိပါက-
ဒါနာနုက္ကမေနာတုတ္တော။ အဘိဓမ္မာဝတာရာဒိသု ပန အာသန္ဓ-
တော အာစိဏ္ဏံ ပဌမံ ဝိပစ္စန္တံ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ယထာ ပန
ဂေါဂဏပရိပုဏ္ဏဿ ဝဇယံ ဒွါရေ ဝိဝဇ္ဇေ အပရဘာဂေ
ဒမ္ပဂဝဗလဝဂဝေသု သန္ဓေသုပိ ယော ဝဇ္ဇဒွါရဿ အာသန္ဓော
ဟောတိ၊ အန္တမသော ဒုဗ္ဗလဇရဂ္ဂဝေါပိ၊ သောယေဝ ပဌမတရံ
နိက္ခမတိ၊ ဧဝံ ဂရုကတော အညေသု ကုသလာကုသလေသု
သန္ဓေသုပိ မရဏကာလဿ အာသန္ဓတ္တာ အာသန္ဓမေဝ ပဌမံ
ဝိပါကံ ဒေတိတိ ဣမ တံ ပဌမံ ဝုတ္တံ။

၅၂။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော ပစ္စက္ခဘူတော ပစ္စုပ္ပန္နော အတ္တဘာဝေါ၊
တတ္ထ ဝေဒိတမ္ပံ ဝိပါကာနဘဝနဝသေနာတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ။
ဒိဋ္ဌမဗ္ဗတော အနန္တရံ ဥပပဋိတွာ ဝေဒိတမ္ပံ ဥပပဋ္ဌဝေဒနီယံ။
အပရေ အပရေ ဒိဋ္ဌဓမ္မတော အညသ္မိံ ယတ္ထ ကတ္တမိ အတ္တ-
ဘာဝေ ဝေဒိတမ္ပံ ကမ္ပံ အမရာပရိယဝေဒနီယံ။ အဟောသိဝေ

ကမ္မံ၊ န တဿ ဝိပါကော အဟောသိ၊ အတ္ထိ၊ ဘဝိဿတိ
စာတိ ဧဝံ ဝတ္ထုပ္ပကမ္မံ အဟောသိကမ္မံ။

တတ္ထ ပဋိပက္ခေဟိ အနဘိဘူတတာယ၊ ပစ္စယဝိသေသေန
ပဋိလဒ္ဓဝိသေသတာယ စ ဗလဝဘာဝပ္ပတ္တာ တာဒိဿဿ
ပုဗ္ဗဘိသင်္ခါရဿ ဝသေန သာတိသယာ ဟုတ္တာ တသ္မိယေဝ
အတ္တဘာဝေ ဖလဒါယိနီ ပဌမဇဝနစေတနာ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ
နာမ။ သာ ဟိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဗလဝဇနသန္တာနေ ဂုဏဝိသေ-
သယုတ္တေသု ဥပကာရာနုပကာရဝသပ္ပဝတ္တိယာ၊ အာသေဝနာ-
လာဘေန အပ္ပဝိပါကတာယ စ ဣတရဒ္ဓယံ ဝိယ ပဝတ္တသန္တာန-
ပရမာပေက္ခံ၊ ဩကာသလာဘာပေက္ခန္တ ကမ္မံ န ဟောတိတိ
ဣဓေဝ ပုပ္ဖမတ္တံ ဝိယ ပဝတ္တိဝိပါကမတ္တံ အဟေတုကဖလံ ဒေတိ။
အတ္တသာမိကာ ပန သတ္တမဇဝနစေတနာ သန္တိဋ္ဌာပကစေတ-
နာဘူတာ ဝုတ္တနယေန ပဋိလဒ္ဓဝိသေသာ အနန္တရတ္တဘာဝေ
ဝိပါကဒါယိနီ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ နာမ။ သာ စ ပဋိသန္တိံ ဒတွာဝ
ပဝတ္တိဝိပါကံ ဒေတိ။ ပဋိသန္တိယာ ပန အဒိန္နာယ ပဝတ္တိဝိပါကံ
ဒေတိတိ နတ္ထိ။ စုတိအနန္တရဉ္စိ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယဿ ဩကာသော။
ပဋိသန္တိယာ ပန ဒိန္နာယ ဇာတိသတေပိ ပဝတ္တိဝိပါကံ ဒေတိတိ
အာစရိယာ။ ယထာဝုတ္တကာရဏဝိရဟတော ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယာ-
ဒိဘာဝံ အသမ္ပတ္တာ အာဒိပရိယောသာနစေတနာနံ မဇ္ဈေ
ပဝတ္တာ ပဉ္စ စေတနာ ဝိပါကဒါနသဘာဝဿ အနုပစ္ဆိန္နတ္တာ
ယဒါ ကဒါမိ ဩကာသလာဘေ သတိ ပဋိသန္တိပဝတ္တိသု ဝိပါကံ
အဘိနိပ္ပါဒေန္တိ အပရာပရိယဝေဒနီယံ နာမ။ သကသကကာလာ-
တိတံ ပန ပုရိမကမ္မဒ္ဓယံ၊ တတိယမ္ပိ စ သံသာရပ္ပဝတ္တိယာ
ဝေါစ္ဆန္တာယ အဟောသိကမ္မံ နာမ။

ပါကကာလဝသေနာတိ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ တဒနန္တရေ၊ ယဒါ
ကဒါမိတိ ဧဝံ ပုရိမာနံ တိဏ္ဍံ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလဝသေန၊
ဣတရဿ တံကာလာဘာဝဝသေန စ။ အဟောသိကမ္မဿ ဟိ
ကာလာတိက္ကမတောဝ တံဝေါဟာရေ။

၅၃။ ပါကဋ္ဌာနဝသေနာတိ ပဋိသန္ဓိယာ ဝိပစ္စနဘူမိ-
ဝသေန။

၅၄။ ဣဒါနိ အကုသလာဒိကမ္မာနံ ကာယကမ္မဒ္ဓါရာဒိဝသေန
ပဝတ္တိံ၊ တံနိဒ္ဓေသမုခေန စ တေသံ ပါဏာတိပါတာဒိဝသေန
ဒသဝိဇာဒိဘေဒဗ္ဗဒဿေတုံ “တတ္ထ အကုသလ”န္တာဒိ အာရဒ္ဓံ။
ကာယဒ္ဓါရေ ပဝတ္တံ ကမ္မံ ကာယကမ္မံ။ ဝေ ဝစီကမ္မာဒိနိ။

၅၅။ ပါဏဿ သဏိကံ ပတိတုံ အဒတွာ အတိဝ ပါတနံ
ပါဏာတိပါတော။ ကာယဝါစာဟိ အဒိန္နဿ အာဒါနံ
အဒိန္နာဒါနံ။ မေထုနဝိတိက္ကမသင်္ခါတေသု ကာမေသု မိစ္ဆာ
စရဏံ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော။

တတ္ထ ပါဏောတိ ဝေါဟာရတော သက္ကော၊ ပရမတ္ထတော
ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ တသ္မိံ ပါဏေပါဏသညိနော ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒက-
ပ္ပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ ဝကေစေတနာ ပါဏာတိပါတော။
ပရဘဏ္ဍေ တထာသညိနော တဒါဒါယကပ္ပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ
ထေယျစေတနာ အဒိန္နာဒါနံ။ အသဒ္ဓမ္မသေဝနဝသေန ကာယ-
ဒ္ဓါရပဝတ္တာ အဂန္တဗ္ဗဋ္ဌာနဝိတိက္ကမစေတနာ ကာမေသုမိစ္ဆာ-
စာရော နာမ။ သုရာပါနမ္ပိ ဧတ္ထေဝ သင်္ဂယုတိတိ ဝဒန္တိ ရသ-
သင်္ခါတေသု ကာမေသု မိစ္ဆာစာရဘာဝတော။ ကာယဝိညတ္တိ-
သင်္ခါတေ ကာယဒ္ဓါရေတိ ကာယေန အဓိပ္ပါယဝိညာပနတော၊
သယဉ္စ ကာယေန ဝိညေယျတ္တာ ကာယဝိညတ္တိသင်္ခါတေ အဘိက္က-
မာဒိဇေနကစိတ္တဇဝါယောဓာတွာမိကကလာပဿဝိကာရဘူတေ
သန္တန္တနာဒိနံ သဟကာရိကာရဏဘူတေ စောပနကာယံဘာဝ-
တော၊ ကမ္မာနံ ပဝတ္တိမုခဘာဝတော စ ကာယဒ္ဓါရသင်္ခါတေ
ကမ္မဒ္ဓါရေ။

ကိဉ္ဇာပိ ဟိ တံတံကမ္မသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒေနေဝ သာ ဝိညတ္တိ
ဇနိယတိ၊ တထာပိ တဿာ တထာ ပဝတ္တမာနာယ တံသမုဋ္ဌာ-
ပကကမ္မဿ ကာယကမ္မာဒိဝေါဟာရော ဟောတိတိ သာ
ကဿေဝ ပဝတ္တိမုခဘာဝေန ဝတ္တံ၊ လဗ္ဘတိ။ “ကာယဒ္ဓါရေ

ရုတ္တိတော”တိ ဣက္ခကေယေဝ ဝုတ္တေ “ယဒိ ဧဝံ ကမ္မဒ္ဓါရ-
ဝဝတ္ထာနံ န သိယာ။ ကာယဒ္ဓါရေ ဟိ ပဝတ္တံ ‘ကာယကမ္မ’န္တိ
ဝုစ္ဆတိ။ ကာယကမ္မဿ စ ပဝတ္တိမုဒဘူတံ ‘ကာယဒ္ဓါရ’န္တိ။
ပါဏာတိပါတာဒိကံ ပန ဝါစာယ အာဏာပေန္တဿ ကာယ-
ကမ္မံ ဝစီဒ္ဓါရေပိ ပဝတ္တတိတိ ဒ္ဓါရေန ကမ္မဝဝတ္ထာနံ န သိယာ။
တထာ မုသာဝါဒါဒိ” ကာယဝိကာရေန ကရောန္တဿ ဝစီကမ္မံ
ကာယဒ္ဓါရေပိ ပဝတ္တတိတိ ကမ္မေန ဒ္ဓါရဝဝတ္ထာနမ္ပိ န
သိယာ”တိ အယံ စောဒနာ ပစ္စုပ္ပန်ယျာတိ ဗာဟုလ္လဝုတ္တိယာ
ဝဝတ္ထာနံ ဒဿေတုံ “ဗာဟုလ္လဝုတ္တိတော”တိ ဝုတ္တံ။ ကာယ-
ကမ္မဉ္စိ ကာယဒ္ဓါရေယေဝ ဗဟုလံ ပဝတ္တတိ။ အပ္ပံ ဝစီဒ္ဓါရေ၊
တသ္မာ ကာယဒ္ဓါရေယေဝ ဗဟုလံ ပဝတ္တနတော ကာယကမ္မ-
ဘာဝေါ သိဒ္ဓေါ ဝနစရကာဒိနံ ဝနစရကာဒိဘာဝေါ ဝိယ။
တထာ ကာယကမ္မမေဝ ယေဘုယျေန ကာယဒ္ဓါရေ ပဝတ္တတိ။
န ဣတရာနိ၊ တသ္မာ ကာယကမ္မဿ ယေဘုယျေန ဧတ္ထေဝ
ပဝတ္တနတော ကာယကမ္မဒ္ဓါရဘာဝေါ သိဒ္ဓေါ မြာဟူဏဂါမာ-
ဒိနံ မြာဟူဏဂါမာဒိဘာဝေါ ဝိယာတိ နတ္ထိ ကမ္မဒ္ဓါရဝဝတ္ထာနေ
ကောဓိ ဝိဗန္ဓောတိ အယမေတ္တာဓိပ္ပာယော။

၅၆။ မုသာတိ အဘူတံ ဝတ္ထု၊ တံ တစ္ဆတော ဝဒန္တိ
ဧတေနာတိ မုသာဝါဒေါ။ ဝိသတိ သာမဂ္ဂိံ သဉ္ဇုဏ္ဏေတိ
ဝိက္ခိပတိ၊ ဝိယဘာဝံ သုညံ ကရေတိတိ ဝါ ဝိသုဏာ။ အတ္တာနမ္ပိ
ပရမ္ပိ ဖရူသံ ကရေတိ၊ ကကစော ဝိယ ခရသမ္ပဿာတိ ဝါ
ဇရုဿာ။ သံ သုခံ၊ ဟိတဉ္စ ဖလတိ ဝိသရတိ” ဝိနာသေတိတိ
သမ္ပိ၊ အတ္တနော၊ ပရေသဉ္စ အနုပကာရံ ယံ ကိဉ္စိ၊ တံ ပလပတိ
ဧတေနာတိ သမ္ပပ္ပလာပေါ။

တတ္ထ အဘူတံ ဝတ္ထု၊ ဘူတတော ပရံ ဝိညာပေတုကာမဿ
တထာ ဝိညာပနပ္ပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ မုသာဝါဒေါ။
သော ပရဿ အတ္တဘေဒကရောဝ ကမ္မပထော ဟောတိ။

ဣတရော ကမ္မမေဝ။ ပရေသံ ဘေဒကာမတာယ၊ အတ္တ-
ပိယကာမတာယ ဝါ ပရဘေဒကရဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ
သံကိလိဋ္ဌစေတနာ ဝိသုဏဝါစာ၊ သာပိ ဒွိသု ဘိန္ဒေသုယေဝ
ကမ္မပထော။ ပရဿ မမ္မန္တေဒကရဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ
ကေန္တဖရသစေတနာ ဖရူသဝါစာ။ န ဟိ စိတ္တသဏ္ဍတာယ
သတိ ဖရသဝါစာ နာမ ဟောတိ။ သီတာဟရဏာဒိအနတ္တ-
ဝိညာပနပ္ပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ သံကိလိဋ္ဌစေတနာ သမ္ပပ္ပ-
လာပေါ၊ သော ပန ပရေဟိ တသ္မိံ အနတ္တေ ဂဟိတေယေဝ
ကမ္မပထော။ ဝစီဝိညတ္တိသင်္ခါတေ ဝစီဒွါရေတိ ဝါစာယ
အဓိပ္ပာယ် ဝိညာပေတိ၊ သယဉ္စ ဝါစာယ ဝိညာယတိတိ
ဝစီဝိညတ္တိသင်္ခါတေ ဝစီဘေဒကရပယောဂသမုဋ္ဌာပကစိတ္တသမု-
ဋ္ဌာနပထဝိဓာတွာမိကကလာပဿ ဝိကာရဘူတေ စောပန-
ဝါစာဘာဝတော၊ ကမ္မာနံ ပဝတ္တိမုခဘာဝတော စ ဝစီဒွါရ-
သင်္ခါတေ ကမ္မဒွါရေ။ ဗဟုဗ္ဗုဒ္ဓိတောတိ ဣဒံ ဝုတ္တနယမေဝ။

၅၇။ ပရသမ္ပတ္တိံ အဘိဓမ္မံ ဈာယကိ လောဘဝသေန စိန္တေ-
တိတိ အဘိဇ္ဈာ။ ဗျာပဇ္ဇတိ ဟိတသုခံ ဇေတနာတိ ဗျာပါဒေါ၊
မိစ္ဆာ ဝိပရိတတော ပဿတိတိ မိစ္ဆာဒိန္နိ။

တတ္ထ “အဟော ဝတ ဣဒံ မမ သိယာ”တိ ဧဝံ ပရဘဏ္ဍာ-
ဘိဇ္ဈာယနံ အဘိဇ္ဈာ၊ သာ ပရဘဏ္ဍဿ အတ္တနော နာမနေနေဝ
ကမ္မပထော ဟောတိ။ “အဟော ဝတာယံ သတ္တော ဝိနသေ-
ယျာ”တိ ဧဝံ မနောပဒေါသော ဗျာပါဒေါ။ “နတ္ထိ ဒိန္နံ” န္ဈာဒိနာ
နယေန ဝိပရိတဒဿနံ မိစ္ဆာဒိန္နိ။ ဧတ္ထ ပန နတ္ထိကအဟေတုက-
အကိရိယဒိဋ္ဌိဟိယေဝ ကမ္မပထဘေဒေါ။ ဣမေသံ ပန အင်္ဂါဒိ-
ဝဝတ္တာနဝသေန ပပဉ္ဇော တတ္ထ တတ္ထိ အာဂတနယေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
အညတြာမိ ဝိညတ္တိယာတိ ကာယဝစီဝိညတ္တိံ ဝိနာပိ၊ တံ
အသမုဋ္ဌာပေတွာပိတုတ္တော။ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကစိတ္တသမ္ပယုတ္တာ
စေတ္ထ အဘိဇ္ဈာဒယော စေတနာပက္ခိကာဝ ဟောန္တိ။

၅၈။ ဒေါသမူလေန ဇာယန္တိတိ သဟဇာတာဒိပစ္စယေန
 ဒေါသသင်္ခါတမူလေန၊ ဒေါသမူလကစိတ္တေန ဝါ ဇာယန္တိ၊ န
 လောဘမူလာဒိတိ။ ဟသမာနာပိ ဟိ ရာဇာနော ဒေါသစိတ္တေ-
 နေဝ ပါဏဝဓံ အာဏာပေန္တိ၊ တထာ ဖရုသဝါစာဗျာပါဒေသုပိ
 ယထာရဟံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ မိစ္ဆာဒဿနဿ အဘိနိဝိသိတဗ္ဗဝတ္ထုသု
 လောဘပုဗ္ဗင်္ဂမမေဝ အဘိနိဝိသနတော အာဟ “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စ
 လောဘမူလေနာ”တိ။ သေသာနိ စတ္တာရိပိ ဒွိတိ မူလေဟိ
 ဆန္တဝန္တိတိ ယော တာဝ အဘိမတံ ဝတ္ထု၊ အနဘိမတံ ဝါ
 အတ္တဗန္ဓုပရိတ္တာဏာဒိပ္ပယောဇနံ သန္ဓာယ ဟရတိ၊ တဿ
 အဒိန္နာဒါနံ လောဘမူလေန ဟောတိ။ ဝေရနိယျာတနတ္ထံ
 ဟရန္တဿ ဒေါသမူလေန။ နိတိပါဌကပ္ပမာဏတော ဒုဋ္ဌ-
 နိဂ္ဂဟဏတ္ထံ ပရသန္တကံ ဟရန္တာနံ ရာဇုနံ၊ ပြာဟ္မဏာနဉ္စ
 “သဗ္ဗမိဒံ ပြာဟ္မဏာနံ ရာဇုဟိ ဒိန္နံ၊ တေသံ ပန သဗ္ဗဒုဗ္ဗလ-
 ဘာဝေန အညေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ အတ္တသန္တကမေဝ ပြာဟ္မဏာ ပရိ-
 ဘုဉ္ဇန္တိ”ဣာဒိနိ ဝတ္တာ သကသညာယ ဝေ ယံ ကိဉ္စ ဟရန္တာနံ၊
 ကမ္မဗလသမ္ပန္နာပဝါဒီနဉ္စ မောဟမူလေန။ ဧဝံ မုသာဝါဒါဒိသုပိ
 ယထာရဟံ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၆၃။ ဆသု အာရမ္မဏေသု တိရိဓကမ္မဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာန-
 မ္မေတံ တိရိဓနိယမေန ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အာဟ “တထာ ဒါနသီလ-
 အာဝနာဝသေနာ”တိ။ ဒသဓာ နိဒ္ဓိသိယမာနာနံ ဟိ ဒိန္နံ၊ ပုန
 ဒိန္နံ၊ တိဏ္ဍဉ္စ ယထာက္ကမံ ဒါနာဒိသု တိသ္ဓေဝ သင်္ဂဟော။ ကာရဏံ
 ပနေတ္ထ ပရတော ဝက္ခာမ။ ဆဋ္ဌာရမ္မဏေသု ပန တိရိဓကမ္မ-
 ဒွါရေသု စ နေသံ ပဝတ္တိယောဇနာ အဋ္ဌကထာဒိသု အာဂတ-
 နယေန ဂဟေတဗ္ဗာ။

၆၅။ ဒိယတိ ဧတေနာတိ ဒါနံ၊ ပရိစ္စာဂစေတနာ။ ဧဝံ
 သေသေသုပိ။ သီလတိတိ သီလံ၊ ကာယဝစိကမ္မာနိ သမာဒ-
 ဟတိ၊ သမ္မာ ဌပေတိတုတ္တော၊ သီလယတိ ဝါ ဥပဓာရေတိတိ

သီလံ။ ဥပဓာရဏံ ပနေတ္ထ ကုသလာနံ အဓိဋ္ဌာနဘာဝေါ။
 တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယာ” ဟျာဒိ။ ဘာဝေတိ
 ကုသလေ ဓမ္မေ အာသေဝတိ ဝနေတိ တောယာတိ အာဝနာ။
 အပစာယတိ ပူဇာဝသေန သာမိစိ ကရေတိ တေနာတိ
 အပစာယနံ။ တံတံကိစ္စကရဏေ ဗျာဝဋ္ဌဿ ဘာဝေါ ဝေယျာ-
 ဝစ္စံ။ အတ္တနော သန္တာနေ နိဗ္ဗတ္တာ ပတ္တိ ဝိယတိ တေနာတိ
 ပတ္တိခါနံ။ ပတ္တိ အနုမောဒတိ တောယာတိ ပတ္တာနုမော-
 ဒနာ။ ဓမ္မံ သုဏန္တိ တေနာတိ ဓမ္မဿဝနံ။ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ
 တောယာတိ ဓမ္မဒေသနာ။ ဒိဋ္ဌိယာ ဥဇုကရဏံ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္ပံ။

တတ္ထ သာနုသယသန္တာနဝတော ပရေသံ ပူဇာနုဂ္ဂဟကာမ-
 တာယ အတ္တနော ဝိဇ္ဇမာနဝတ္ထုပရိစ္စဇနဝသပ္ပဝတ္တစေတနာ
 ခါနံ နာမ၊ ဒါနဝတ္ထုပရိယေသနဝသေန၊ ဒိန္နဿ သောမနဿ-
 စိတ္တေန အနုဿရဏဝသေန စ ပဝတ္တာ ပုဗ္ဗပစ္စာဘာဂစေတနာ
 ဧတ္ထေဝ သမောဓာနံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဧဝံ သေသေသုပိ ယထာရဟံ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ နိစ္စသီလာဒိဝသေန ပဉ္စ, အဋ္ဌ, ဒသ ဝါ သီလာနိ သမာဒိ-
 ယန္တဿ, ပရိပူရေန္တဿ, အသမာဒိယိတွာပိ သမ္ပတ္တကာယ-
 ဝစီဗုဒ္ဓရိတတော ဝိရမန္တဿ, ပဗ္ဗဇန္တဿ, ဥပသမ္ပဒမာဋ္ဌကေ
 သံဝရံ သမာဒိယန္တဿ, စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ပရိပူရေန္တဿ စ
 ပဝတ္တစေတနာ သီလံ နာမ။ စတ္တာလိသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု,
 ခန္ဓာဒိသု စ ဘူမိသု ပရိကမ္မသမ္ပသနဝသပ္ပဝတ္တာ အပ္ပနံ
 အပ္ပတ္တာ ဂေါတြဘုပရိယောသာနစေတနာ အာဝနာ နာမ၊
 နိရဝဇ္ဇဝိဇ္ဇာဒိပရိယာပုဏနစေတနာပိ ဧတ္ထေဝ သမောဓာနံ
 ဂစ္ဆတိ။

ဝယဿ, ဂုဏေဟိ စ ဇေဋ္ဌာနံ စိဝရာဒိသု ပစ္စာသာရဟိတေန
 အသံကိလိဋ္ဌဇ္ဈာသယေန ပစ္စုဋ္ဌာနအာသနာဘိနိဟာရာဒိဝိမိနာ
 ဗဟုမာနကရဏစေတနာ အပစာယနံ နာမ။ တေသမေဝ,
 ဂိလာနာနဉ္စ ယထာဝုတ္တဇ္ဈာသယေန တံတံကိစ္စကရဏစေတနာ
 ဝေယျာဝစ္စံ နာမ။ အတ္တနော သန္တာနေ နိဗ္ဗတ္တဿ ပုညဿ

ပရေဟိ သာဓာရဏဘာဝံ ပစ္စာသီသနစေတနာ ပတ္တိဒါနံ နာမ။ ပရေဟိ ဒိန္နဿ၊ အဒိန္နဿပိ ဝါ ပုညဿ မစ္ဆေရမလ-
 ဝိနိဿဋ္ဌေန စိတ္တေန အဗ္ဘာနုမောဒနစေတနာ ပတ္တာနုမောဒနာ နာမ။ ဧဝမိမံ ဓမ္မံ သုတွာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေန ပဋိပဇ္ဇန္တော
 “လောကီယလောကုတ္တရဂုဏဝိသေသဿ ဘာဂီ ဘဝိဿာမိ၊ ဗဟုဿုတော ဝါ ဟုတွာ ပရေသံ ဓမ္မဒေသနာဒီဟိ အနုဂ္ဂဏိ-
 သာမီ”တိ ဧဝံ အတ္တနော၊ ပရေသံ ဝါဟိတဖရဏဝသပ္ပဝတ္တေန အသံကိလိဋ္ဌဇ္ဈာသယေန ဟိတူပဒေသသဝနစေတနာ ဓမ္မဿဓနံ
 နာမ၊ နိရဝဇ္ဇဝိဇ္ဇာဒိသဝနစေတနာပိ ဧတ္ထေဝ သင်္ဂယုတိ။ လာဘ-
 သက္ကာရာဒိနိရပေက္ခတာယ ယောနိသော မနသိ ကရောတော ဟိတူပဒေသစေတနာ ဓမ္မဒေသနာ နာမ၊ နိရဝဇ္ဇဝိဇ္ဇာဒိဥပဒိ-
 သနစေတနာပိ ဧတ္ထေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ “အတ္ထိ ဒိန္နံ”န္တုဒိ-
 နယပ္ပဝတ္တသမ္မာဒဿနဝသေန ဒိဋ္ဌိယာ ဥဇုကရဏံ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္ပံ
 နာမ။

ယဒိ ဧဝံ ဉာဏဝိပလုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒဿ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္ပပုည-
 ကိရိယဘာဝေါ န လဗ္ဘတီတိ? နော န လဗ္ဘတိ ပုရိမပစ္စိမ-
 စေတနာနမ္ပိ တံတံပုညကိရိယာသွေဝ သင်္ဂဏှနတော။ ကိဉ္ဇာပိ
 ဟိ ဥဇုကရဏဝေလယံ ဉာဏသမ္ပယုတ္တမေဝ စိတ္တံ ဟောတိ၊
 ပုရိမပစ္စာဘာဝေ ပန ဉာဏဝိပလုတ္တမ္ပိ သဗ္ဗဝတီတိ တဿပိ
 ဒိဋ္ဌိဇုကမ္ပဘာဝေါ ဥပပဇ္ဇတီတိ အလမတိပ္ပပဉ္စေန။

ဣမေသု ပန ဒသသု ပတ္တိဒါနာနုမောဒနာ ဒါနေ သင်္ဂဟံ
 ဂစ္ဆန္တိ တံသဘာဝတ္တာ။ ဒါနမ္ပိ ဟိ ဣဿာမစ္ဆေရာနံ ပဋိပက္ခံ၊
 ဧတေပိ။ တသ္မာ သမာနပ္ပဋိပက္ခတာယ ဧကလက္ခဏတ္တာ တေ
 ဒါနမယပုညကိရိယဝတ္ထုမ္ပိ သင်္ဂယုန္တိ။ အပစာယနဝေယျာဝစ္စာ
 သီလမယပုညေဝ သင်္ဂယုန္တိ စာရိတ္တသီလဘာဝတော။ ဒေသနာ-
 သဝနဒိဋ္ဌိဇုကော ပန ကုသလဓမ္မာသေဝနဘာဝတော ဘာဝနာ-
 မယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိတိ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ဝုတ္တံ။
 အပရေ ပန “ဒေသေန္တော၊ သုဏန္တော စ ဒေသနာနုသာရေန

၁-ဒီ-ဝီ ၃-၂၀၇-ပိဋေ။

အဘိ-မိဘာမိနိ ၁၂

ဤကံ ပေသေတွာ လက္ခဏာနိ ပဋိဝိဇ္ဈ ပဋိဝိဇ္ဈ ဒေသေတိ၊
 သုဏာတိ စ၊ တာနိ စ ဒေသနာသဝနာနိ ပဋိဝေဓမေဝါဟရန္တိတိ
 ဒေသနာသဝနာ ဘာဝနာမယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ”တိ ဝေန္တိ။
 ဓမ္မဒါနသဘာဝတော ဒေသနာ ဒါနမယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိတိပိ
 သက္ကာ ဝတ္ထု။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ”တိ။
 တထာ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္ပံ သဗ္ဗတ္တာပိ သဗ္ဗေသံ နိယမနလက္ခဏတ္တာ။
 ဒါနာဒိသု ဟိ ယံ ကိဉ္စ “အတ္ထိ ဒိန္န”န္တုဒါနယပ္ပဝတ္တာယ
 သဗ္ဗာဒိဋ္ဌိယာ ဝိသောဓိတံ မဟပ္ပလံ ဟောတိ မဟာနိသံသံ၊
 ဝေဇ္ဇ ကတွာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကဏ္ဍာယံ “ဒိဋ္ဌိဇုကမ္ပံ သဗ္ဗေသံ
 နိယမလက္ခဏ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဒါနသီလဘာဝနာဝသေန တီသု
 ဣတရေသံ သင်္ဂဏှနတော သင်္ခေပတော တိဝိဓမေဝ ပုညကိရိယ-
 ဝတ္ထု ဟောတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ တထာ စေဝ အာစရိယေန ဟေဋ္ဌာ
 ဒသတိ။

၆၇။ မနောကမ္မပေဝ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကတ္တာဘာဝေန
 ကာယဒွါရာဒိသု အပ္ပဝတ္တနတော။ တဉ္စ ရူပါဝစရကုသလံ
 အာဝနာမယံ ဒါနာဒိဝသေန အပ္ပဝတ္တနတော။ အပ္ပနာပ္ပတ္တိ
 ပုပ္ဖဘာဂပ္ပဝတ္တာနံ ကာမာဝစရဘာဝတော။ ဈာနင်္ဂဓာဒေ-
 နာတိ ပဋိပဒါဒိဘေဒတော အနေကဝိဇ္ဇေပိ အင်္ဂါတိက္ကမ-
 ဝသေန နိဗ္ဗတ္တဇ္ဈာနင်္ဂဘေဒတော ပဉ္စဝိဓံ ဟောတိ။

၆၈။ အာရမ္မဏဘေဒေနာတိ ကသိဏုပ္ပါဋိမာကာသံ၊ အာ-
 ကာသဝိသယံ မနော၊ တဒဘာဝေါ၊ တဒါလမ္ပံ ဝိညာဏန္တိ
 စတုဗ္ဗိဇ္ဇန္တိ ဣမေသံ စတုန္တံ အာရမ္မဏာနံ ဘေဒေန။

၆၉။ ဧတ္တာတိ ဣမေသု ပါကဋ္ဌာနဝသေန စတုဗ္ဗိဇ္ဇေသု
 ကမ္မေသု။ ဥဒ္ဓစ္စရဟိတန္တိ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတစေတနာရဟိတံ ကော-
 ဒသဝိဓံ အကုသလကမ္ပံ။ ကိံ ပနေတ္ထ ကာရဏံ အဓိမောက္ခ-
 ဝိရဟေန သဗ္ဗဒုပ္ပလမ္ပိ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ ပဋိသန္တိ အာကုတိ၊
 အဓိမောက္ခသမ္ပယောဂေန တတော ဗလဝန္တမ္ပိ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ

၁-၃ ၁-၆၄-ပိဋေ ဓမ္မပဓေ။ ၂-ဒိ-၄ ၃-၁၈၂-ပိဋေ၊ အဘိ-၄ ၁-၂၀၃-ပိဋေ။

နာကုတိတိ? ပဋိသန္ဓိဒါနသဘာဝါဘာဝတော။ ဗလဝံ အာ-
ကုတိ, ဒုဗ္ဗလံ နာကုတိတိ ဟိ အယံ ဝိစာရဏာ ပဋိသန္ဓိ-
ဒါနသဘာဝေသုယေဝ။ ယဿ ပန ပဋိသန္ဓိဒါနသဘာဝေါယေဝ
နတ္ထိ၊ န တဿ ဗလဝဘာဝေါ ပဋိသန္ဓိအာကုနေ ကာရဏံ။

ကထံ ပနေတံ ဝိညာတဗ္ဗံ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတဿ ပဋိသန္ဓိဒါနသ-
ဘာဝေါ နတ္ထိတိ? ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗေသု အနာဂတတ္တာ။
တိဝိဓာ ဟိ အကုသလာ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ, ဘာဝနာယ
ပဟာတဗ္ဗာ, သိယာ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ သိယာ ဘာဝနာယ
ပဟာတဗ္ဗာတိ။ တတ္ထ ဒိဋ္ဌိသဟဂတဝိစိကိန္နာသဟဂတဝိတ္တုပ္ပါဒါ
ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ နာမ ပဌမံ နိဗ္ဗာနဒဿနဝသေန
“ဒဿန”န္တိ လဒ္ဓနာမေန သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ပဟာတဗ္ဗတ္တာ။
ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတဝိတ္တုပ္ပါဒေါ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗော နာမ
အဂ္ဂမဂ္ဂေန ပဟာတဗ္ဗတ္တာ။ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယဉ္စိ ပဌမမဂ္ဂေန ဒိဋ္ဌ-
နိဗ္ဗာနေ ဘာဝနာဝသေန ပဝတ္တနတော “ဘာဝနာ”တိ ဝုစ္စတိ။
ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တဒေါမနဿသဟဂတဝိတ္တုပ္ပါဒါ ပန သိယာ ဒဿ-
နေန ပဟာတဗ္ဗာ သိယာ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ တေသံ
အပါယနိဗ္ဗတ္တကာဝတ္ထာယ ပဌမမဂ္ဂေန, သေသဗဟလာဗဟလာ-
ဝတ္ထာယ ဥပရိမဂ္ဂေဟိ ပဟိယမာနတ္တာ။ တတ္ထ သိယာ ဒဿနေန
ပဟာတဗ္ဗမ္ပိ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗသာမညေန ဣမ “ဒဿနေန
ပဟာတဗ္ဗ”န္တိ ဝေါဟရန္တိ။

ယဒိ စ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ ပဋိသန္ဓိံ ဒဒေယျ၊ တဒါ အကုသလ-
ပဋိသန္ဓိယာ သုဂတိယံ အသမ္ဘဝတော အပါယေသ္မေဝ ဒဒေယျ။
အပါယဂမနိယဉ္စ အဝဿံ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗံ သိယာ။ ဣတ-
ရဏာ အပါယဂမနိယဿ အပ္ပဟိနတ္တာ သေက္ခာနံ အပါယုပ္ပတ္တိ
အာပဇ္ဇတိ၊ န စ ပနေတံ ယုတ္တံ “စတူဟပါယေဟိ စ ဝိပ္ပမုတ္တော”၊
အဝိနိပါတဓမ္မော”တိ၊ အာဒိဝစနေဟိ သဟ ဝိရုဇ္ဈနတော။ သတိ
စ ပနေတဿ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဘာဝေ “သိယာ ဒဿနေန
ပဟာတဗ္ဗာ”တိ ဣမဿ ဝိဘဏံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ န စ ပနေတံ

ဝုတ္တန္တိ။ အထ “သိယာ အပါယဂါဗိနိယော ရာဂေါ ဒေါသော
မောဟော တဒေကဋ္ဌာ စ ကိလေသာ”တိ ဧဝံ ဒဿနေန ပဟာ-
တဗ္ဗေသု ဝုတ္တန္တာ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတစေတနာယ တတ္ထ သင်္ဂဟော
သက္ကာ ဝတ္တန္တိ။ တံ န, တဿ ကေန္တတော ဘာဝနာယ
ပဟာတဗ္ဗဘာဝေန ဝုတ္တန္တာ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ကတမေ ဓမ္မာ
ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော စိတ္တုပ္ပါဒေါ”တိ၊
တသ္မာ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗေသု အဝစနံ ဣမဿ ပဋိသန္ဓိဒါနာ-
ဘာဝံ သာဓေတိ။ နနု စ ပဋိသန္ဓိဒါနိဘဇနံ—

“ယသ္မိံ သမယေ အကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ
ဥပေက္ခာသဟဂတံ ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တံ ရူပါရမ္ပဏံ ဝါ။ပ။
ဓမ္မာရမ္ပဏံ ဝါ၊ ယံ ယံ ဝါ ပနာရတ္ထ တသ္မိံ သမယေ
ဇေယျော ဟောတိ။ပ။ အဝိက္ခေပေါ ဟောတိ၊ ဣမေ
ဓမ္မာ အကုသလာ။ ဣမေသု ဓမ္မေသု ဉာဏံ ဓမ္မပဋိ-
သန္ဓိဒါ၊ တေသံ ဝိပါကေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္ဓိ-
ဒါ”တိ၊—

ဧဝံ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒံ ဥဒ္ဓရိတွာ တဿ ဝိပါကောဝိ ဥဒ္ဓ-
ဇောတိ ကထမဿ ပဋိသန္ဓိဒါနာဘာဝေါ သမ္ပုဋ္ဌိတ္တိတဗ္ဗောတိ?
နာယံ ပဋိသန္ဓိဒါနံ သန္တာယ ဥဒ္ဓဇော၊ အထ ခေါ ပဝတ္တိဝိပါကံ
သန္တာယ။ ပဋ္ဌာဓန ပန—

“သဟဇာတာ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ စေတနာ
စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော၊
နာနာက္ခဏိကာ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ စေတနာ
ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ, ကဋ္ဌတ္တာ စ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန
ပစ္စယော”တိ၊—

ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗစေတနာယ ဧဝံ သဟဇာတနာနာက္ခ-
ဏိကာကမ္မပစ္စယဘာဝံ ဥဒ္ဓရိတွာ “သဟဇာတာ ဘာဝနာယ
ပဟာတဗ္ဗာ စေတနာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန

ပစ္စယော”တိ” ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗစေတနာယ သဟဇာတ-
 ကမ္မပစ္စယဘာဝေါ ဥဒ္ဓဋ္ဌော၊ န ပန နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယ-
 ဘာဝေါ၊ န စ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယံ ဝိနာ ပဋိသန္ဓိအာကုန်
 အတ္ထိ၊ တသ္မာ နတ္ထိ တဿ သဗ္ဗထာဝိ ပဋိသန္ဓိဒါနန္တိ။ ယံ
 ပနေကေ ဝဒန္တိ “ဥဒ္ဓစ္စစေတနာ ဥဘယဝိပါကမ္ပိ န ဒေတိ
 ပဋ္ဌာနေ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယဘာဝဿ အနုဒ္ဓဋ္ဌတ္တာ”တိ၊
 တံ တေသံ မတိမတ္ထံ ပဋိသန္ဓိဒါဝိဘဏံ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတာနမ္ပိ
 ပဝတ္တိဝိပါကဿ ဥဒ္ဓဋ္ဌတ္တာ၊ ပဋ္ဌာနေ စ ပဋိသန္ဓိဝိပါကာဘာဝ-
 မေဝ သန္ဓာယ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယဘာဝဿ အနုဒ္ဓဋ္ဌတ္တာ။
 ယဒိဟိပဝတ္တိဝိပါကံ သန္ဓာယ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယဘာဝေါ
 ဝုစ္စေယျ၊ တဒါ ပဋိသန္ဓိဝိပါကမ္ပိဿ မဉ္ဇေယျန္တိ လဗ္ဘမာနဿဝိ
 ပဝတ္တိဝိပါကဿ ဝသေန နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယဘာဝေါ န
 ဝုတ္တော၊ တသ္မာ န သက္ကာ တဿ ပဝတ္တိဝိပါကံ နိဝါရေတုံ။
 တေနာဟ “ပဝတ္တိယံ ပနာ”တျာဒိ။ အာစရိယဗုဒ္ဓမိတ္တာ-
 ဒယော ပန အတ္ထိ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗမ္ပိ၊
 အတ္ထိ နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗမ္ပိ၊ တေသု ဘာဝနာယ ပဟာ-
 တဗ္ဗံ သေက္ခသန္တာနပ္ပဝတ္တံ၊ ဣတရံ ပုထုဇ္ဇနသန္တာနပ္ပဝတ္တံ၊
 ဖလဒါနဉ္စ ပုထုဇ္ဇနသန္တာနပ္ပဝတ္တသေဝ၊ န ဣတရဿာတိ ဧဝံ
 ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ ဒွိဓာ ဝိဘဇိတွာ ကေဿ ဥဘယဝိပါကဒါနံ၊
 ကေဿ သဗ္ဗထာဝိ ဝိပါကာဘာဝံ ဝဏ္ဏေန္တိ။ ယော ပနေတ္ထ
 တေသံ ဝိနိစ္ဆယော၊ ယဉ္စ တဿ နိရာကရဏံ၊ ယဉ္စ သဗ္ဗထာဝိ
 ဝိပါကာဘာဝဝါဒီနံ မတပဋိက္ခေပနံ ဣဓ အဝုတ္တံ၊ တံ သဗ္ဗံ ပရ-
 မတ္တမဉ္စ။ သာဒီသု၊ ဝိသေသတော စ အဘိဓမ္မတ္ထဝိကာသိနိယာ
 နာမ အဘိဓမ္မာဝတာရသံဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သဗ္ဗတ္ထာဝိ ကာမလောကေတိ သုဂတိဒုဂ္ဂတိဝသေန သဗ္ဗသ္မိမ္ပိ
 ကာမလောကေ။ ယထာရဟန္တိ ဒွါရာရမ္မဏာနုရူပံ။ အပါယေ-
 သုပိ ယံ နာဂသုပဏ္ဏာဒီနံ မဟာသမ္ပတ္တိဝိသယံ ဝိပါကဝိညာဏံ၊
 ယဉ္စ နိရယဝါသီနံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဒဿနာဒီသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ

ဝိပါကဝိညာဏံ၊ တံ ကုသလကမ္မဿေဝ ဖလံ။ န ဟိ အကုသ-
 လဿ ဣဒ္ဓိဝိပါကော သမ္ဘဝတိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “အဋ္ဌာနမေတံ
 ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ အကုသလဿ ကမ္မဿ ဣဋ္ဌော
 ကန္တော ဝိပါကော သံဝိဇ္ဇတိ”တိ၊ တသ္မာ ကုသလကမ္မံ
 အပါယေသုပိ အဟေတုကဝိပါကာနိ ဇနေတိ။ အညဘူမိကဿ
 စ ကမ္မဿ အညဘူမိကဝိပါကာဘာဝတော ကာမဝိရာဂ-
 ဘာဝနာယ ကာမတဏှာဝိသယဝိညာဏုပ္ပါဒနာယောဂတော
 ဧကန္တသဒ္ဓိသဝိပါကတ္တာ စ မဟဂ္ဂတာနုတ္တရကုသလာနံ ရူပါ-
 ဝစရကမ္မေန အဟေတုကဝိပါကုပ္ပတ္တိယာ အဘာဝတော ရူပ-
 လောကေပိ ယထာရဟံ ရူပါဒိဝိသယာနိ တာနိ အဘိနိပ္ပါဒေ-
 တိတိ ဝုတ္တံ “သမ္မတ္ထာဝိ ကာမလောကေ”တုာဒိ။

၇၁။ ဧဝံ ပန ဝိပစ္စန္ဓံ ကမ္မံ သောဠသကဒ္ဓါဒသကအဋ္ဌက-
 ဝသေန တိဓာ ဝိပစ္စတိတိ ဒဿေတုံ “တတ္ထာဝီ”တုာဒိ ဝုတ္တံ။
 တတ္ထာဝီတိ ဧဝံ ဝိပစ္စမာနေပိ ကုသလကမ္မေ။ ဥက္ကန္တံ ကုသလ-
 ပရိဝါရလာဘတော၊ ပစ္စာ အာသေဝနပ္ပဝတ္တိယာ ဝါ ဝိသိဋ္ဌံ။
 ယဉ္စိ ကမ္မံ အတ္တနော ပဝတ္တိကာလေ ပုရိမပစ္စာဘာဂပ္ပဝတ္တေဟိ
 ကုသလကမ္မေဟိ ပရိဝါရိတံ၊ ပစ္စာ ဝါ အာသေဝနလာဘေန
 သမုဒါဏိဏှံ၊ တံ ဥက္ကန္တံ ယံ ပန ကရဏကာလေ အကုသလ-
 ကမ္မေဟိ ပရိဝါရိတံ၊ ပစ္စာ ဝါ “ဒုက္ကဋ္ဌမေတံ မယာ”တိ ဝိပုဋ္ဌိ-
 သာရူပါဒနေန ပရိဘာဝိတံ၊ တံ ဩဗဏန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဗဒ္ဓိသန္တိန္တိ ဧကမေဝ ပဋိသန္တိ။ န ဟိ ဧကေန ကမ္မေန အနေ-
 ကာသု ဇာတိသု ပဋိသန္တိ ဟောတိ၊ ပဝတ္တိဝိပါကော ပန ဇာတိ-
 သတေပိ ဇာတိသဟဿေပိ ဟောတိ။ ယထာဟ “တိရစ္ဆာန-
 ဂတေ ဒါနံ ဒတွာ သတဂုဏာ ဒက္ခိဏာ ပါဋိကဒီတဗ္ဗာ”တိ ၂။
 ယသ္မာ ပနေတ္ထ ဉာဏံ ဇစ္စန္ဓာဒိဝိပတ္တိနိမိတ္တဿ မောဟဿ၊
 သဗ္ဗာကုသလဿေဝ ဝါ ပဋိပက္ခံ၊ တသ္မာ တံသမ္ပယုတ္တံ ကမ္မံ
 ဇစ္စန္ဓာဒိဝိပတ္တိပစ္စယံ န ဟောတိတိ တိဟေတုကံ အဘိဒုဗ္ဗလမ္ပိ

သမာနံ ဒုဟေတုကပဋိသန္ဓိမေဝ အာကုတိ၊ နာဟေတုကံ။
 ဒုဟေတုကဉ္စ ကမ္မံ ဉာဏသမ္ပယောဂါဘာဝတော ဉာဏဗလပ္ပါ-
 ဒနေ အသမတ္ထံ၊ ယထာ တံ အလောဘသမ္ပယောဂါဘာဝတော
 အလောဘဗလပ္ပါဒနေ အသမတ္ထံ အကုသလကမ္မန္တိ တံ အတိ-
 ဥက္ကဋ္ဌမ္ပိ သမာနံ ဒုဟေတုကမေဝ ပဋိသန္ဓိံ အာကုတိ၊ န
 တိဟေတုကန္တိ ဝုတ္တံ “တိဟေတုကမောမတံ ဒုဟေတုကမုက္ကဋ္ဌ-
 ဉာ”တျာဒိ။

ဧတ္ထ သိယာ—ယထာ မဋ္ဌိသန္တိဒါမေဝ “ဂတိသမ္ပတ္တိယာ
 ဉာဏသမ္ပယုတ္တေ အဋ္ဌန္တံ ဟေတုနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ”တိ
 ကုသလဿ ကမ္မဿ ဇေနက္ခဏေ တိဏ္ဍိ၊ နိကန္တိက္ခဏေ ဒွိန္တံ၊
 ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ တိဏ္ဍိဉ္စ ဟေတုနံ ဝသေန အဋ္ဌန္တံ ဟေတုနံ ပစ္စယာ
 ဉာဏသမ္ပယုတ္တပပတ္တိံ၊ တထာ “ဂတိသမ္ပတ္တိယာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တေ
 ဆန္တံ ဟေတုနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ ဟောတိ”တိ ဇေနက္ခဏေ ဒွိန္တံ၊
 နိကန္တိက္ခဏေ ဒွိန္တံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဒွိန္တံ ဟေတုနံ ဝသေန ဆန္တံ
 ဟေတုနံ ပစ္စယာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တပပတ္တိံ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ “ဂတိသမ္ပတ္တိ-
 ယာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တေ သတ္တန္တံ ဟေတုနံ ပစ္စယာ ဥပပတ္တိ
 ဟောတိ”တိ တိဟေတုကကမ္မေန ဒုဟေတုကပဋိသန္ဓိယာ
 အဝုတ္တတ္တာ နတ္ထိ တိဟေတုကဿ ဒုဟေတုကပဋိသန္ဓိအာကု-
 နန္တိ? နယိဒမေဝံ ဒုဟေတုကောမကကမ္မေန အဟေတုက-
 ပဋိသန္ဓိယာ ဝိယ တိဟေတုကောမကကမ္မေန သာမတ္တိယာန-
 ရူပတော ဒုဟေတုကပဋိသန္ဓိယာဝံ ဒါတဗ္ဗတ္တာ၊ ကမ္မသရိက္ခက-
 ဝိပါကဒဿနတ္ထံ ပန မဟာထေရေန သာဝသေသော ပါဠော
 ကတော။ ဣတရထာ “စတုန္တံ ဟေတုနံ ပစ္စယာ”တိ ဝစနာ-
 ဘာဝတော ဒုဟေတုကကမ္မေန အဟေတုကူပပတ္တိယာပိ အဘာ-
 ဝေါ အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ယထာ သုဂတိယံ ဇစ္စန္ဒဗေဒိရာဒိ-
 ဝိပတ္တိယာ အဟေတုကူပပတ္တိံ ဝဇ္ဇေတွာ ဂတိသမ္ပတ္တိယာ
 သဟေတုကူပပတ္တိဒဿနတ္ထံ ဒုဟေတုကူပပတ္တိံ ဧဝံ ဥဒ္ဓဋ္ဌာ၊
 န အဟေတုကူပပတ္တိ၊ ဧဝံ ကမ္မသရိက္ခကဝိပါကဒဿနတ္ထံ

တိဟေတုကကမ္မေန တိဟေတုကူပပတ္တိ ဧဝ ဥဒ္ဓဋ္ဌာ၊ န ဒုဟေတု-
ကူပပတ္တိ၊ န ပန အလဗ္ဘနတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၇၄။ ဧဝံ ကောယ စေတနာယ သောဋ္ဌဿ ဝိပါကာနိ
ဧတ္ထေဝ ဒွါဒသကမဂ္ဂေါ အဟေတုကဋ္ဌကန္တိတိ ပဝတ္တဿ ဟိဝိဒ္ဓ-
ကဗ္ဗုဒ္ဓနာဂတ္ထေရဝါဒဿ^၁ ဝသေန ဝိပါကပ္ပဝတ္တိံ ဒဿေတွာ
ဣဒါနိ ကောယ စေတနာယ ဒွါဒသ ဝိပါကာနိ ဧတ္ထေဝ
ဒသကမဂ္ဂေါ အဟေတုကဋ္ဌကန္တိတိ အာဂတဿ မောရဝါဒိ-
ဝါသီမဟာဗျေရက္ခိတတ္ထေရဝါဒဿဝိ^၂ ဝသေန ဒဿေတုံ
“အသင်္ခါရံ သသင်္ခါရဝိပါကာနိ” ဟျာဒိ ဝုတ္တံ။ ယထာ မုခေ
စလိတေ အာဒါသတလေ မုခနိမိတ္တံ စလတိ၊ ဧဝံ အသင်္ခါရ-
ကုသလဿ အသင်္ခါရဝိပါကောဝ ဟောတိ၊ န သသင်္ခါရေတိ
ဧဝံ အာဂမနတောဝ သင်္ခါရဘေဒေါတိ အယမေတ္တာဝိပ္ပာယော။
ယသ္မာ ပန ဝိပါကဿ သင်္ခါရဘေဒေါ ပစ္စယဝသေန ဣတ္ထိတော၊
န ကမ္မဝသေန၊ တသ္မာ သေ ကေဝိဝါဒေါ ကတော။

တေသန္တိ တေသံ ဧဝံဝါဒိနံ။ ယထာက္ကမန္တိ တိဟေတုကုက္ကဋ္ဌာ-
ဒိနံ အနုက္ကမေန။ ဒွါဒသ ဝိပါကာနိတိ တိဟေတုကုက္ကဋ္ဌအသင်္ခါ-
ရိကသသင်္ခါရိကကမ္မဿ ဝသေန ယထာက္ကမံ သသင်္ခါရိကစတုက္က-
ဝဇ္ဇိတာနိ၊ အသင်္ခါရိကစတုက္ကဝဇ္ဇိတာနိ စ ဒွါဒသ ဝိပါကာနိ၊
တထာ တိဟေတုကောမကဿ၊ ဒုဟေတုကုက္ကဋ္ဌဿ စ ကမ္မဿ
ဝသေန ဒုဟေတုကသသင်္ခါရဒွယဝဇ္ဇိတာနိ၊ ဒုဟေတုကာသင်္ခါရ-
ဒွယဝဇ္ဇိတာနိ စ ဒသ ဝိပါကာနိ၊ ဒုဟေတုကောမကဿ
ဝသေန ဒုဟေတုကဒွယဝဇ္ဇိတာနိ စ အဋ္ဌ ဝိပါကာနိ ယထာ-
ဝုတ္တဿ “တိဟေတုကမုက္ကဋ္ဌ” ဣဒါနိ ဝုတ္တနယဿ အနုသာ-
ရေန အနုဿရဏေန ယထာသမ္ဘဝံ တဿ တဿ သမ္ဘဝါ-
နရူပတော ဥဒ္ဓိသေ။

၇၅။ ပရိတော အတ္ထံ ခဏှိတံ ဝိယ အပ္ပါနဘာဝန္တိ ပရိတ္တံ၊
ပကဋ္ဌဘာဝံ နိတန္တိ ပဏီတံ၊ ဥဘိန္တံ မဇ္ဈေ ဘဝံ မဇ္ဈိမံ။ တတ္ထ

၅-ဝိထိမုတ္တပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ

“ပဋိလဒ္ဓမတ္တံ အနာသေဝိတံ ပရိတ္တ”န္တိ အဝိသေသတောဝ
အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊ တထာ “နာတိသုဘာဝိတံ အပရိပုဏ္ဏ-
ဝသီဘာဝံ မဇ္ဈိမံ။ အတိဝိယ သုဘာဝိတံ ပန သဗ္ဗသော
ပရိပုဏ္ဏဝသီဘာဝံ ပဏီတ”န္တိ။ အာစရိယေန ပနေတ္ထ ပရိတ္တမိ
ဤသကံ လဒ္ဓါသေဝနမေဝါဓိပ္ပေတန္တိ ဒိဿတိ။ တထာ ဟာနေန
နာမဉ္စပပရိစ္ဆေဒေ—

“သမာနာသေဝနေ လဒ္ဓေါ၊ ဝိဇ္ဇမာနေ မဟဗ္ဗလေ။
အလဒ္ဓါ တာဒိသံ ဟေတု၊ အဘိညာ န ဝိပစ္စတိ”တိ—

သမာနဘူမိကတောဝ အာသေဝနလာဘေန ဗလဝဘာဝ-
တော မဟဂ္ဂတဓမ္မာနံ ဝိပါကဒါနံ ဝတော တဒဘာဝတော
အဘိညာယ အဝိပစ္စနံ ဝုတ္တံ။ ဟိနေဟိ ဆန္ဒစိတ္တဝိရိယဝိမံသာဟိ
နိဗ္ဗတ္တိတံ ဝါ ပရိတ္တံ။ မဇ္ဈိမေဟိ ဆန္ဒာဒိဟိ မဇ္ဈိမံ။ ပဏီတေဟိ
ပဏီတန္တိ အလမတိပ္ပပဉ္စေန။

၈၄။ ဗန္ဓမဇ္ဈာနံ ဘာဝေတွာတိ အဘိညာဘာဝံ အသမ္ပတ္တံ
ပဉ္စမဇ္ဈာနံ တိဝိဓေါ ဘာဝေတွာ။ အဘိညာဘာဝပုတ္တဿ ပန
အဝိပါကဘာဝေါ “အလဒ္ဓါ တာဒိသံ” ချာဒိနာ အာစရိယေန
သာမိတော။ ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓိကာကာရာဒယော ပန အညထာပိ တံ
သာဓေန္တိ^၂။ တံ ပန သင်္ခေပတော၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝိတ္တာရတော စ
အဘိဓမ္မတ္တဝိကာသိနိယံ ဝုတ္တနယေန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သညာဝိရာဇံ
ဘာဝေတွာတိ “သညာ ရောဂေါ၊ သညာ ဂဏ္ဍော”တျာဒိနာ၊
“မိ စိတ္တံ မိဗ္ဗတံ စိတ္တ” ချာဒိနာ ဝါ နယေန အရူပပုပ္ဖဝတ္တိယာ
အာဒိနဝဒဿနေန တဒဘာဝေ စ ပဏီတဘာဝသန္နိဋ္ဌာနေန
ဝါယောကသိဏေ ကေသဉ္စိ မတေန ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏေ
ဝါ ဘာဝနာဗလေန တေန ပဋိလဘိတဗ္ဗဘာဝေ အရူပဿ
အနိဗ္ဗတ္တိသဘာဝါပါဒနဝသေန အရူပဝိရာဂဘာဝနံ ဘာဝေတွာ
အသညသက္ကေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ကမ္မကိရိယဝါဒိနော တိတ္ထိယာ ဝေါ-

၁-နာမဉ္စပပရိစ္ဆေဒေ ၄၇၃-ဂါထာ။ ၂-ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓိ ၂-ဣ-ဝိဇ္ဇာ။

ကျမိပ္ပါယော။ တေ ပန ယေန ဣရိယာပထေန ဣမ မရန္တိ၊
တေနော တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တန္တိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁၆။ အနာဂါမိနော ပန သုဒ္ဓါဝါသေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ
အနာဂါမိနောယော အရိယာ ပုထုဇ္ဇနာဒိကာလေ၊ ပစ္ဆာပိ ဝါ
ပဉ္စမဇ္ဈာနံ တိရိစ္ဆေ ဘာဝေတွာ သုဒ္ဓါဒိဇ္ဈိယဝေမတ္တတာနုက္က-
မေန ပဉ္စသု သုဒ္ဓါဝါသေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

၁၇။ ယထာက္ကမံ ဘာဝေတွာ ယထာက္ကမံ အာရုပ္ပေသု
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိယောဇနာ။ ယထာက္ကမန္တိ စ ပဌမာရူပါဒိအနုက္ကမေန။
သဗ္ဗမ္ပိ စေတံ တဿ တဿေဝ ဈာနဿ အာဝေဏိကဘူမိ-
ဝသေန ဝုတ္တံ။ နိကန္တိယာ ပန သတိ ပုထုဇ္ဇနာဒယော ယထာ-
လဒ္ဓဇ္ဈာနဿ ဘူမိဘူတေသု သုဒ္ဓါဝါသဝဇ္ဇိတေသု ယတ္ထ ကတ္ထမိ
နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တထာ ကာမဘဝေပိ ကာမာဝစရကမ္မဗလေန။
“ဣဇ္ဈတိ ဘိက္ခဝေ သီလဝတော စေတောပဏိမိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ”တိ^၁
ဟိ ဝုတ္တံ။ အနာဂါမိနော ပန ကာမရာဂဿ သဗ္ဗသော ပဟိ-
နတ္တာ ကာမဘဝေသု နိကန္တိ န ဥပ္ပါဒေန္တိတိ ကာမလောက-
ဝဇ္ဇိတေန ယထာလဒ္ဓဇ္ဈာနဘူမိဘူတေ ယတ္ထ ကတ္ထမိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။
သုဒ္ဓါဝါသေသု ဟိ အနာဂါမိနောယော နိဗ္ဗတ္တန္တိတိ နိယမော
အတ္ထိ၊ တေ ပန အညတ္တ န နိဗ္ဗတ္တန္တိတိ နိယမော နတ္ထိ။ ဝေဉ္စ
ကတွာ ဝုတ္တံ အာစရိယေန—

“သုဒ္ဓါဝါသေသု’နာဂါမိ-ပုဂ္ဂလာဝေါ’ပပဇ္ဇရေ။
ကာမောတုမ္ပိ ဇာယန္တိ၊ အနာဂါမိဝိဝဇ္ဇိတာ”တိ^၂။

သုက္ခဝိပဿကာပိ ပနေတေ မရဏကာလေ ဧကန္တေနော
သမာပတ္တိံ နိဗ္ဗတ္တန္တိ သမာဓိမ္ပိ ပရိပူရကာရိဘာဝတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
“ဣတ္ထိယောပိ ပန အရိယာ ဝါ အနရိယာ ဝါ အဋ္ဌသမာပတ္တိ-
လာဘိနိယော ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇေသုယော နိဗ္ဗတ္တန္တိ”တိ အဋ္ဌက-
ထာယံ^၃ ဝုတ္တံ။ အပိစေတ္ထ ဝေဟပ္ပလအကနိဋ္ဌစတုတ္ထာရုပ္ပဘဝါနံ

၁-အံ ၃-၇၀-ပိဋေ၊ ၂-ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယေ ၂၀၅-ဂါထာ။
၃-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၄၁၉၊ အံ-ဋ္ဌ ၁-၃၆၃၊ မ-ဋ္ဌ ၄-၈၆-ပိဋေသုဝိ။

သေဋ္ဌဘဝဘာဝတော တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တာ အရိယာ အညတ္တ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဏှာ အဝသေသေသု ဥပရူပရိ မြဟ္မလောကေသု နိဗ္ဗတ္တာ ဟေဋ္ဌိမဟေဋ္ဌိမေသု။ ဂုတ္တဥေတံ အာစရိယေန—

“ဝေဟပ္ပလေ အကနိဋ္ဌေ၊ ဘဝဂ္ဂေ စ ပတိဋ္ဌိတာ။
န ပုနာညတ္တ ဇာယန္တိ၊ သဗ္ဗေ အရိယပုဂ္ဂလာ။
မြဟ္မလောကဂတာ ဟေဋ္ဌာ၊ အရိယာ နောပပဇ္ဇရေ”တိ။
ကမ္မစတုက္ကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ရုတိပဋိသန္ဓိက္ကမဝဏ္ဏနာ

၈၉။ “အာယုက္ခယေနာ”တျာဒိသု သတိပိ ကမ္မာနုဘာဝေ တံတံဂတီသု ယဏာပရိစ္ဆိန္နဿ အာလုနော ပရိက္ခယေန မရဏံ အာယုက္ခယမရဏံ။ သတိပိ တတ္ထ တတ္ထ ပရိစ္ဆိန္နာယုသေသေ ဂတိကာလာဒိပစ္စယသာမဂ္ဂိယဉ္စ တံတံဘဝသာဝကဿ ကမ္မ-
နော ပရိနိဋ္ဌိတဝိပါကတ္တာ မရဏံ ကမ္မက္ခယမရဏံ။ အာယု-
ကမ္မာနံ သမကမေဝ ပရိက္ခိဏတ္တာ မရဏံ ဥဘယက္ခယမရဏံ။
သတိပိ တသ္မိံ ဒုဝိဓေ ပုရိမဘဝသိဒ္ဓဿ ကဿစိ ဥပစ္ဆေဒက-
ကမ္မနော ဗလေန သတ္တဟရဏာဒီဟိ ဥပက္ကမေဟိ ဥပစ္ဆိဇ္ဇ-
မာနသန္တာနာနံ၊ ဂုဏမဟန္တေသု ဝါ ကတေန ကေနစိ ဥပက္က-
မေန အာယုဟိတဥပစ္ဆေဒကကမ္မနာ ပဋိဗာဟိတသာမတ္ထိ-
ယဿ ကမ္မဿ တံတံအတ္တဘာဝပ္ပဝတ္တနေ အသမတ္တဘာဝတော
ဒုသိမာရ-ကလာပုရာဇာဒီနံ ဝိယ တင်္ဂဏေယေဝ ဌာနာစာဝန-
ဝသေန ပဝတ္တမရဏံ ဥပစ္ဆေဒကမရဏံ နာမ။ ဣဒံ ပန
နေရယိကာနံ ဥတ္တရကုရုဝါသိနံ ကေသဉ္စိ ဒေဝါနဉ္စ န ဟောတိ။
တေနာဟု—

“ဥပက္ကမေန ဝါ ကေသ-ဉ္စုပစ္ဆေဒကကမ္မနာ”တိ။
မရဏဿ ဥပ္ပတ္တိ ပဝတ္တိ မရဏုပ္ပတ္တိ။

၉၀။ ဗရုဏကာဓလတိ မရဏာသန္တကာလေ။ ယထာရဟန္တိ
 တံတံဂတီသု ဥပ္ပဇ္ဇနကသတ္တာနုရူပံ။ ကတ္တမိ ပန အနုပ္ပဇ္ဇမာနဿ
 ဝိဏာသဝဿ ယထောပဋ္ဌိတံ နာမရူပဓမ္မောဒိကမေဝ စုတိပရိ-
 ယောသာနာနံ ဂေါစရဘာဝံ ဂစ္ဆတိ၊ န ကမ္မကမ္မနိမိတ္တာဒယော။
 ဥပလဒ္ဓပုဗ္ဗန္တိ စေတိယဒဿနာဒိဝသေန ပုဗ္ဗေ ဥပလဒ္ဓံ။ ဥပ-
 ကရုဏဘူတန္တိ ပုပ္ဖါဒိဝသေန ဥပကရဏဘူတံ။ ဥပလဘိတဗ္ဗန္တိ
 အနုဘဝိတဗ္ဗံ။ ဥပစောဂဘူတန္တိ အတ္တရာဝိမာနကပ္ပရက္ခနိရ-
 ယဂ္ဂိအာဒိကံ ဥပဘုဋ္ဌိတဗ္ဗံ။ အတ္တရာဝိမာနကပ္ပရက္ခမာတုကုစ္ဆိ-
 အာဒိဂတံ ဟိ ရူပါယတနံ သုဂတိနိမိတ္တံ။ နိရယဂ္ဂိနိရယပါလာ-
 ဒိဂတံ ဒုဂ္ဂတိနိမိတ္တံ။ ဂတိယာ နိမိတ္တံ ဂတိနိမိတ္တံ။

ကမ္မဗလေနာတိ ပဋိသန္ဓိနိဗ္ဗတ္တကဿ ကုသလာကုသလက-
 မ္မဿ အာနုဘာဝေန။ ဆန္တံ ဒွါရာနန္တိ ဝက္ခမာနနယေန ယထာ-
 သမ္ဘဝံ ဆန္တံ ဥပပတ္တိဒွါရာနံ၊ ယဒိ ကုသလကမ္မံ ဝိပစ္စတိ၊ တဒါ
 ပရိသုဒ္ဓိံ ကုသလမိတ္တံ ပဝတ္တတိ၊ အထ အကုသလကမ္မံ၊ တဒါ
 ဥပတ္တိလိဒ္ဓိံ အကုသလမိတ္တန္တိ အာဟ “ဝိပစ္စမာနက။ ပ။ ကိလိဒ္ဓိ
 ဝါ”တိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “နိမိတ္တဿာဒဂမိတံ ဝါ ဘိက္ခဝေ
 ဝိညာဏံ တိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌတိ၊ အနုဗျဉ္ဇနဿာဒဂမိတံ ဝါ၊ တသ္မိံ စေ
 သမယေ ကာလံ ကရေတိ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဒွိန္တံ ဂတိနံ
 အညတရံ ဂတိံ ဥပပဇ္ဇေယျ နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိံ
 ဝါ”တိ။ တတ္ထောဏတံ ဝါတိ တသ္မိံ ဥပပဇ္ဇိတဗ္ဗဘဝေ ဩဏတံ
 ဝိယ၊ တတ္ထောဏတံ ဝေါတိ ဝါ ပဒစ္ဆေဒေါ။ “ဗဟုဗ္ဗေနာ”တိ
 ဧတ္ထ အဓိပ္ပါယော “ယေဘုယျေန ဘဝန္တရေ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တ-
 နယေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အထ ဝါ “ယထာရဟ”န္တိ ဣဓိနာဝ သော
 သက္ကာ သင်္ဂဟေတုန္တိ “ဗဟုဗ္ဗေနာ”တိ ဣဓိနာ သဟသာ
 ဩန္တိဇ္ဇမာနဇီဝိတာနံ သဏိကံ မရန္တာနံ ဝိယ န အဘိက္ခဏ-
 မေဝါတိ ဒီဝိတန္တိ ဝိညာယတိ။ အဘိနဝကရဏဝသေနာတိ
 တင်္ခဏေ ကရိယမာနံ ဝိယ အတ္တာနံ အဘိနဝကရဏဝသေန။

၉၁။ ပစ္စာသန္တပရဏဿာတိ ဧကေဝိထိပ္ပမာဏာယုကဝသေန၊
 တတောဝါကိဉ္စိ အဓိကာယုကဝသေန သမာသန္တမရဏဿ။ ဝိထိ-
 မိတ္တာဓမ္မာနေတိ တဒါရမ္မဏပရိယောသာနာနံ၊ ဇေနပရိယော-
 သာနာနံ ဝါ ဝိထိမိတ္တာနံ အဝသာနေ။ တတ္ထ ကာမဘဝတော
 ဝရိတွာ တတ္ထေဝ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ တဒါရမ္မဏပရိယောသာနာနိ၊
 သေသာနံ ဇေနပရိယောသာနာနိ”တိ ဓမ္မာနုဿာရဏီယံ ဝုတ္တံ။
 အဝဏ္ဏဗေဝါတိ ယဒိ ဧကဇေနဝိထိတော အဓိကတရာယု-
 သေသော သိယာ၊ တဒါ ဘဝဂံဝသာနေ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈတိ။
 အထ ဧကမိတ္တက္ခဏာယုသေသော သိယာ၊ တဒါ ဝိထိမိတ္တာဝ-
 သာနေ၊ တဉ္စ အတိတကမ္မာဒိဝိသယမေဝ။ “တဿာနန္တရဗေ-
 ဝါ”တိ ဣဒိနာ အန္တရာဘဝဝါဒိမတံ ပဋိက္ခိပတိ။

ယထာရဟန္တိ ကမ္မကရဏကာလဿ၊ ဝိပါကဒါနကာလဿ
 စ အနုရူပဝသေန။ အထ ဝါ ဝိပစ္စမာနကကမ္မာနုရူပံ အနု-
 သယဝသေန၊ ဇေနသဟဇာတဝသေန ဝါ ပဝတ္တိအနုရူပတော-
 ဟျတ္ထော။ နနု စ “အဝိဇ္ဇာနုသယပရိက္ခိတ္တေနာ” ဟျာဒိ ဝုတ္တံ၊
 ဇေနသဟဇာတာနဉ္စ ကထံ အနုသယဘာဝေါတိ? နာယံ
 ဒေါသော အနုသယသဒိသတာယ တာသဗ္ဗိ အနုသယ-
 ဝေါဟာရဘာဝတော။ ဣတရဏာ အကုသလကမ္မသဟဇာတာနံ၊
 ဘဝတဏှာသဟဇာတာနံ ဝါ စုတိအာသန္တဇေနသဟဇာတာနဉ္စ
 သင်္ဂဟော န သိယာ။ အဝိဇ္ဇာဝ အပ္ပဟိနဋ္ဌေန အနုသယနတော
 ပဝတ္တနတော အနုသယော၊ တေန ပရိက္ခိတ္တေန ပရိဝါရိတေန။
 တဏှာနုသယောဝ မူလံ ပဓာနံ သဟကာရိကာရဏဘူတံ ဣမ-
 သာတိ တဏှာနုသယမူလဧကော။ သင်္ခါရေနာတိ ကုသလာ-
 ကုသလကမ္မေန ကမ္မသဟဇာတဇဿာဒိဓမ္မသမုဒါယေန စုတိ-
 အာသန္တဇေနသဟဇာတေန ဝါ၊ တေန ဇနိယမာနံ။ အဝိဇ္ဇာယ
 ဟိ ပဋိစ္စန္ဓာဒိနဝိသယေ တဏှာ နာမေတိ၊ ခိပနကသင်္ခါရ-
 သမ္ပတာ ယထာဝုတ္တသင်္ခါရာ ခိပန္တိ။ ယထာဟု—

“အဝိဇ္ဇာတဏှာသင်္ခါရ-သဟဇဇဟိ အပါယိနံ။
 ဝိသယာဒိနဝိသယေ နမနက္ခိပကေဟိ တု။

အပ္ပဟိနေဟိ သေသာနံ၊ ဆာဒနံ နမနမ္ပိ စ။
ဒိပကာ ပန သင်္ခါရာ၊ ကုသလာဝ ဘဝန္တိဟာ”တိ။

သမ္ပယုတ္တေဟိ ပရိဂ္ဂယမာနန္တိ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တေဟိ
ဇဿာဒီဟိ ဓမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တပစ္စယာဒိနာ ပရိဝါရေတွာ
ဂယမာနံ။ သဟဇာတာနမဓိဋ္ဌာနဘာဝေန ပုဗ္ဗင်္ဂမဘူတန္တိ
အတ္တနာ သဟဇာတာနံ ပတိဋ္ဌာနဘာဝေန ပဓာနဘူတံ။
“မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မော”တိ၊ ဟိ ဂုတ္တံ။ အဝန္တရပဋိသန္ဓာနဝသေ-
နာတိ ပုရိမဘဝန္တရဿ၊ ပစ္ဆိမဘဝန္တရဿ စ အညမညံ ကော-
မဋ္ဌံ ဝိယ ပဋိသန္ဓဟနဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနဇေ၊ ပတိဋ္ဌာတိ၊ န
ဣတော ဂန္ဓာတျဓိပ္ပါယော။ န ဟိ ပုရိမဘဝပရိယာပန္နော ကောစိ
ဓမ္မော အဝန္တရံ သင်္ကမတိ၊ နာပိ ပုရိမဘဝပရိယာပန္နဟေတူဟိ
ဝိနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပဋိသောသပဒီပမုဒ္ဒါ ဝိယာတိ အလမတိပ္ပပဉ္စေန။

၉၂။ မန္တံ ဟုတွာ ပဝတ္တာနိ မန္တပ္ပဝတ္တာနိ။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မ-
ဏေသု အာပါထဂတေသု မနောဒွါရေ ဂတိနိမိတ္တဝသေန၊
ပဉ္စဒွါရေ ကမ္မနိမိတ္တဝသေနာတျဓိပ္ပါယော။ ပဋိသန္ဓိအဝင်္ဂါနန္တိ
ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏတာ လန္တတိတိ မနောဒွါရေ တာဝ ပဋိသန္ဓိယာ
စတုန္တံ ဘဝင်္ဂါနဉ္စ၊ ပဉ္စဒွါရေ ပန ပဋိသန္ဓိယာဝ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ-
ဘာဝေါ လန္တတိ။ တထာ ဟိ ကဿစိ မနောဒွါရေ အာပါထ-
မာဂတံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဂတိနိမိတ္တံ အာရမ္ဘ ဥပ္ပန္နာယ တဒါရမ္မဏ-
ပရိယောသာနာယ စိတ္တဝိထိယာ အနန္တရံ စုတိစိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ
တဒနန္တရံ ပဉ္စစိတ္တက္ခဏာယုကေ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တာယ
ပဋိသန္ဓိယာ စတုန္တံ ဘဝင်္ဂါနံ၊ ပဉ္စဒွါရေ စ ဉာတကာဒီဟိ
ဥပဋ္ဌာပိတေသု ဒေယျဓမ္မေသု ဝဏ္ဏာဒိကေ အာရမ္ဘ ယထာရဟံ
ပဝတ္တာယ စိတ္တဝိထိယာ စုတိစိတ္တဿ စ အနန္တရံ ဧက-
စိတ္တက္ခဏာယုကေ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တာယ ပဋိသန္ဓိယာ
ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏေ ပဝတ္တိ ဥပလန္တတိတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။

ဝိတ္တာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ဝိဘင်္ဂကထာယံ^၂ ဝါ သင်္ခါရပစ္စယာ-
ဝိညာဏ-ပဒဝဏ္ဏနာယံ^၃ ဝုတ္တနယေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဆဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတန္တိ
ကမ္မနိမိတ္တံ ဆဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတံ၊ ဂတိနိမိတ္တံ ဆဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတန္တိ
ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အပရေ ပန အဝိသေသတော
ဝဏ္ဏေန္တိ။ သစ္စသင်္ခေပေဝိ တေနောဝိဓိပ္ပါယေန ဣဒံ ဝုတ္တံ—

“ပဉ္စဒ္ဓါရေ သိယာ သန္တိ၊ ဝိနာ ကမ္မံ ဒွိဂေါစရေ”တိ^၄။

အဋ္ဌကထာယံ^၅ ပန “ဂတိနိမိတ္တံ မနောဒ္ဓါရေ အာပါထမာ-
ဂစ္ဆတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ တဒါရမ္မဏာယ စ ပဉ္စဒ္ဓါရိကပဋိသန္ဓိယာ
အဒဿိတတ္တာ၊ မူလဒ္ဓီကာဒိသု စ “ကမ္မဗလေန ဥပဋ္ဌာပိတံ
ဝဏ္ဏာယတနံ သုဝိနံ ပဿန္တဿ ဝိယ ဒိဗ္ဗစက္ခဿ ဝိယ စ
မနောဒ္ဓါရေယေဝ ဂေါစရဘာဝံ ဂစ္ဆတိ”တိ^၆ နိယမေတွာ
ဝုတ္တတ္တာ တေသံ စေနံ န သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ အာစရိယာ။ “ပစ္စုပ္ပန္နဉ္စာ”တိ
ဧတ္ထ ဂတိနိမိတ္တံ တာဝ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ ယုဇ္ဇတိ၊ ကမ္မနိမိတ္တံ ပန
ပဋိသန္ဓိဇနကကမ္မဿေဝ နိမိတ္တဘူတံ အဓိပ္ပေတန္တိ ကထံ တဿ
စုတိအာသန္နဇေနဟိ ဂဟိတဿ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝေါ သမ္ဘဝတိ။
န ဟိ တဒေဝ အာရမ္မဏုပဋ္ဌာပကံ၊ တဒေဝ ပဋိသန္ဓိဇနကံ
ဘဝေယျ ဥပစိတဘာဝါဘာဝတော အနဿာဒိတတ္တာ စ။
“ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ”တိ^၇ ဟိ ဝစနတော ပုနပျုနံ လဒ္ဓါ-
သေဝနမေဝ ကမ္မံ ပဋိသန္ဓိ^၈ အာကမုတိ။ ပဋိသန္ဓိဒါမဂ္ဂေ^၉ စ
နိကန္တိက္ခဏေ ဒွိန္တံ ဟေတုနံ ပစ္စယာဝိ သဟေတုကပဋိသန္ဓိယာ
ဝုတ္တတ္တာ ကတူပစိတမ္ပိ ကမ္မံ တဏှာယ အဿာဒိတမေဝ ဝိပါကံ
အဘိနိပ္ပါဒေတိ၊ တဒါ စ ပဋိသန္ဓိယာ သမာနဝိထိယံ ဝိယ
ပဝတ္တမာနာနိ စုတိအာသန္နဇေနာနိ ကထံ ပုနပျုနံ လဒ္ဓါ-
သေဝနာနိ သိယံ၊ ကထဉ္စ တာနိ တဒါ တဏှာယ ပရာမဋ္ဌာနိ။
အဝိစ ပစ္စုပ္ပန္နံ ကမ္မနိမိတ္တံ စုတိအာသန္နပုပ္ဖတ္တာနံ ပဉ္စဒ္ဓါရိက-
ဇေနာနံ အာရမ္မဏံ ဟေတတိ၊ “ပဉ္စဒ္ဓါရိကကမ္မဉ္စ ပဋိသန္ဓိနိမိတ္တကံ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၇၇-ဒိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၄၃-ဝိဋ္ဌာဒိသု။
၃-သစ္စသင်္ခေပ ၁၇၃-ဂါထာ။ ၄-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၈၂။ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၅၁-ပိဋ္ဌေသု။
၅-ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၂-၃၀၀-ပိဋ္ဌေ။ ၆-အဘိ ၁-၁၀၄-ပိဋ္ဌေ။ ၇-ခု ၉-၂၆၆-ပိဋ္ဌေ။

န ဟောတိ ပရိဒုဗ္ဗလဘာဝတော”တိ အဋ္ဌကထာယံ^၁ ဝုတ္တန္တိ?
 သစ္စမေတံ၊ ဉာတကာဒီဟိ ဥပဋ္ဌာပိတေသု ပန ပုပ္ဖါဒီသု သန္တိ-
 ဟိတေသေဝ မရဏသမ္ဘဝတော တတ္ထ ဝဏ္ဏာဒိကံ အာရမ္ဘ
 စုတိအာသန္နဝီထိတော ပုရိမဘာဝပ္ပဝတ္တာနံ ပဋိသန္ဓိဇနန-
 သမတ္တာနံ မနောဒွါရိကဇဝနာနံ အာရမ္မဏဘူတေန သဟ
 သမာနတ္တာ တဒေကသန္တတိပတိတံ စုတိအာသန္နဇဝနဂ္ဂဟိတမ္ပိ
 ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝဏ္ဏာဒိကံ ကမ္မနိမိတ္တဘာဝေန ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ကတွာ
 ဝုတ္တံ အာနန္ဒာစရိယေန “ပဉ္စဒွါရေ စ အာပါထမာဂစ္ဆန္တိ
 ပစ္စုပ္ပန္နံ ကမ္မနိမိတ္တံ အာသန္နကတကမ္မာရမ္မဏသန္တတိယံ ဥပ္ပန္နံ၊
 တံသဒိသဉ္စ ဒဋ္ဌဗ္ဗ”န္တိ။

၉၄။ ယထာရဟန္တိ ဒုတိယစတုတ္ထပဌမတတိယာနံ ပဋိသန္ဓိနံ
 အနုရူပတော။

၉၈။ အာရုပ္ပစုတိယာ ပရံ ဟေဋ္ဌိမာရုပ္ပဝဋ္ဋိတာ အာရုပ္ပ-
 ပဋိသန္ဓိယော ဟောန္တိ ဥပရူပရိအရူပီနံ ဟေဋ္ဌိမဟေဋ္ဌိမကမ္မဿ
 အနာယူဟနတော၊ ဥပစာရဇ္ဈာနဿ ပန ဗလဝဘာဝတော
 တဿ ဝိပါကဘူတာ ကာမတိဟေတုကာ ပဋိသန္ဓိယော
 ဟောန္တိ။ ရူပါဝစရစုတိယာ ပရံ အဟေတုကရဟိတာ ဥပစာ-
 ရဇ္ဈာနာနုဘာဝေန ခုဟေတုကတိဟေတုကပဋိသန္ဓိယော
 သိယံ၊ ကာမတိဟေတုမှာ စုတိတော ပရံ သဗ္ဗာ ဧဝ ကာမရူပါ-
 ရူပဘဝပရိယာပန္နာ ယထာရဟံ အဟေတုကာဒိပဋိသန္ဓိယော
 သိယံ၊ ဣတရော ဒုဟေတုကာဟေတုကစုတိတော ပရံ ကာမေ-
 သေဝ ဘဝေသု တိဟေတုကာဒိပဋိသန္ဓိယော သိယံ။

စုတိပဋိသန္ဓိက္ကမဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပိသုဒ္ဓိ ၂-၁၇၇၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၄၃-ပိဋ္ဌာမီသု။
 ၂-ဗုလန္တိ ၂-၁၀၅-ပိဋ္ဌေ၊ ပိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၂-၃၀၀-ပိဋ္ဌေပိ။

၉၉။ ပဋိသန္ဓိယာ နိရောဓဿ အနန္တရတော ပဋိသန္ဓိ-
 နိရောဓာနန္တရတော။ တဒေဝ စိတ္တန္တိ တံသဒိသတာယ တဗ္ဗော-
 ဟာရပ္ပဝတ္တတ္တာ တဒေဝ စိတ္တံ ယထာ “တာနိယေဝ ဩသ-
 ဓာနိ”တိ။ အသတိ ဝိထိမုတ္တုပ္ပါဒေတိ အန္တရန္တရာ ဝိထိမုတ္တာနံ
 ဥပ္ပါဒေ အသတိ၊ စုတိစိတ္တံ ဟုတွာ နိရုဇ္ဈတိ တဒေဝ စိတ္တန္တိ
 သမ္ပန္နော။

၁၀၀။ ပရိဝတ္တန္တာ ပဝတ္တန္တိ ယာဝ ဝဇ္ဇမူလသမုဇ္ဈေ-
 ဒါတျမိပ္ပါယော။

၁၀၂။ ယထာ ဣဟ ဘဝေပဋိသန္ဓိ စေဝ ဘဝင်္ဂဉ္စ ဝိထိယော
 စ စုတိ စ၊ တထာ ပုန ဘဝန္တရေ ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂန္တိ ဝေမာဒိကာ
 အယံ စိတ္တသန္တတိ ပရိဝတ္တတိတိ ယောဇနာ။ ကေဝိ ပန ဣမသ္မိံ
 ပရိစ္ဆေဒေ ဝိထိမုတ္တသင်္ဂဟဿေဝ ဒသိတတ္တာ ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂ-
 စုတိနမေဝ ဣမ ဂဟဏံ ယုတ္တန္တျာမိပ္ပါယေန “ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂ-
 ဝိထိယော”တိ ဣမဿ ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂပ္ပဝါဟာတိ အတ္ထံ ဝေန္တိ၊
 တံ တေသံ မတိမတ္ထံ ပဝတ္တိသင်္ဂဟဒဿနာဝသာနေ တတ္ထ သင်္ဂ-
 ဟိတအနံ သဗ္ဗေသမေဝ နိဂမနဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ ဧဝံ သတိ
 “ပဋိသန္ဓိယ ပနေတမဒ္ဓါဝ”န္တိ ဧတ္ထ သဗ္ဗေသမေဝ တေ-သဗ္ဗေန
 ပရာမသနံ သုဋ္ဌ၊ ဥပပန္နံ ဟောတိ။ စေတံ ယထာဝုတ္တံ ဝဇ္ဇပဝတ္တံ
 အဒ္ဓါဝံ အနိစ္စံ ပလောကဓမ္မံ ပဋိသန္ဓိယ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဗုဓော
 ပဏ္ဍိတာ စိရာယ စိရကာလံ သုဗ္ဗတာ ဟုတွာ အတ္ထုတံ ဝုဝံ
 အစဝနဓမ္မံ ဗဒံ နိဗ္ဗာနံ အဓိဂန္တူ မဂ္ဂဖလဉာဏေန သမ္ဘိကတွာ
 တတောသယေဝ သုဋ္ဌ၊ သမုတ္တိန္တသိနေဟဗန္ဓနာသမံ နိရူပမိသေသ-
 နိဗ္ဗာနဓာတု သေန္တိ ပါပုဏိဿန္တိ။

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိယာ နာမ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ-
 ဝဏ္ဏနာယ ဝိထိမုတ္တပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ရူပပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ

၁။ ဧဝံ တာဝ စိတ္တစေတသိကဝသေန ဒုဝိဓံ အဘိဓမ္မတ္ထံ ဒဿေတော ဣဒါနိ ရူပံ၊ တဒနန္တရဉ္စ နိဗ္ဗာနံ ဒဿေတုမာရဘန္တော အာဟ “**ဧတ္တာဝတာ**” ဟျာဒိ။ သပ္ပဘေဒပ္ပဝတ္တိကာ ဥဒ္ဓေသ-
နိဒ္ဓေသပဋိနိဒ္ဓေသဝသေန တိဟိ ပရိစ္ဆေဒေဟိ ဝုတ္တပ္ပဘေဒဝန္တော၊
ပဝတ္တိပဋိသန္ဓိဝသေန ဒွိဟိ ပရိစ္ဆေဒေဟိ ဝုတ္တပ္ပဝတ္တိဝန္တော စ
စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ဧတ္တာဝတာ ပဉ္စဟိ ပရိစ္ဆေဒေဟိ
ဝိဘတ္တာ ဟိ ယသ္မာ၊ ဣဒါနိ ယထာနုပ္ပတ္တံ ရူပံ ပဝုစ္စတိတိ
ယောဇနာ။

၂။ ဣဒါနိ ယထာပဋိညာတရူပဝိဘာဝတ္ထံ မာတိကံ ဌပေတုံ
“**သဗုဒ္ဓေသာ**” ဟျာဒိ ဝုတ္တံ။ သင်္ခေပတော ဥဒ္ဓိသနံ သဗုဒ္ဓေ-
သော။ ကေဝါဒဝိဝသေန ဝိဘဇနံ ဝိဘာဝေါ၊ သဗုဒ္ဓာတိ
တေသ္မာ ဖလန္တိ သဗုဒ္ဓာနံ၊ ကမ္မာဒယော ရူပဇနကပစ္စယာ။
စက္ခုဒသကာဒယော ကလာပါ။ ပဝတ္တိက္ကမတော ဇေတိ
ဘဝကာလသတ္တဘေဒေန ရူပါနံ ဥပ္ပတ္တိက္ကမတော။

ရူပသဗုဒ္ဓေသဝဏ္ဏနာ

၃။ ဥပါဒိန္နာနုပါဒိန္နသန္တာနေသု သသမ္ဘာရဓာတုဝသေန
မဟန္တာ ဟုတွာ ဘူတာ ပါတုဘူတာတိ မဟာဘူတာ။ အထ
ဝါအနေကဝိဓေသန္တုတဝိသေသဒဿနေန၊ အနေကာဘူတဒဿ-
နေန ဝါ မဟန္တာနိ အတ္တုတာနိ၊ အဘူတာနိ ဝါ ဧတေသုတိ
မဟာဘူတာ၊ မာယာကာရာဒယော။ တေဟိ သမာနာ
သယံ အနိလာဒိသဘာဝါနေဝ နိလာဒိဥပါဒါယရူပဒဿနာဒိ-
တောတိ မဟာဘူတာ။ မနာပဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိဟိ ဝါ သတ္တာနံ
ဝဋ္ဋိကာ ယက္ခိနိအာဒယော ဝိယ မနာပဗုဒ္ဓတ္ထိပုရိသရူပဒဿ-
နာဒိနာ သတ္တာနံ ဝဋ္ဋကတ္တာ မဟန္တာနိ အဘူတာနိ ဧတေသုတိ
မဟာဘူတာ။ ဝုတ္တမ္ဘိ ဟေတံ—

၁-အဘိ-ဌ ၁-၃၃၆၊ ၃၃၉၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၆၂၊ ၃၆၄-ဝိဇ္ဇေသုဝိ ပဿိတဋ္ဌံ။

“မဟန္တာ ပါတုဘူတာတိ၊ မဟာဘူတသမာတိ ဝါ။
ဝဇ္ဇကတ္တာ အဘူတေန၊ ‘မဟာဘူတာ’တိ သမ္ပတာ”တိ။

အထ ဝါ မဟန္တပါတုဘာဝတော မဟန္တာနိ ဘဝန္တိ ဧတေသု
ဥပါဒါရူပါနိ၊ ဘူတာနိ စာတိ မဟာဘူတာနိ။ မဟာဘူတေ
ဥပါဒါယ ပဝတ္တံ ရူပံ ဥပါဒါယရူပံ။ ယဒိ ဧဝံ “ဧကံ မဟာဘူတံ
ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ” ဟု ဘဝစနတော၊ ဧကေက-
မဟာဘူတာ သေသမဟာဘူတာနံ နိဿယာ ဟောန္တိတိ
တေသမ္ပိ ဥပါဒါယရူပတာပသင်္ဂေတိ? နယိဒမေဝံ ဥပါဒါယေဝ
ပဝတ္တရူပါနံ တံသမညာသိဒ္ဓိတော။ ယဉ္စိ မဟာဘူတေ ဥပါဒိ-
ယတိ၊ သယဉ္စ အညေဟိ ဥပါဒိယတိ၊ န တံ ဥပါဒါယရူပံ။ ယံ ပန
ဥပါဒိယတေဝ၊ န ဧကေနိ ဥပါဒိယတိ၊ တဒေဝ ဥပါဒါယရူပန္တိ
နတ္ထိ ဘူတာနံ တဗ္ဗောဟာရပ္ပသင်္ဂေ။ အပိစ စတုန္တံ မဟာ-
ဘူတာနံ ဥပါဒါယရူပန္တိ ဥပါဒါယရူပလက္ခဏန္တိ နတ္ထိ တယော
ဥပါဒါယ ပဝတ္တာနံ ဥပါဒါယရူပတာတိ။

၄။ ပထနဋ္ဌေန ပထဝီ၊ တရူပဗ္ဗတာဒီနံ ပကတိပထဝီ ဝိယ
သဟဇာတရူပါနံ ပတိဋ္ဌာနဘာဝေန ပက္ခာယတိ၊ ဥပဋ္ဌာတိတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ပထဝီ ဧဝ ဓာတု သလက္ခဏာဓာရဏာဒိတော
နိဿတ္တနိဇ္ဇိဝဋ္ဌေန သရီရသေလာဝယဝဓာတုသဒိသတ္တာ စာတိ
ဗလဝီဓာတု။ အာပေတိ သဟဇာတရူပါနိ ပတ္တရတိ၊ အာပါ-
ယတိ ဝါ ဗြူဟေတိ ဝနေတိတိ အာဗေပါ၊ တေဇေတိ ပရိ-
ပါစေတိ၊ နိသေတိ ဝါ တိက္ခဘာဝေန သေသဘူတတ္ထယံ ဥဗ္ဗာ-
ပေတိတိ ဧတေဇာ။ ဝါယတိ ဒေသန္တရူပတ္တိဟေတုဘာဝေန
ဘူတသင်္ဘာတံ ပါပေတိတိ ဝါယော။ စတသ္မောပိ ပနေတာ
ယထာက္ခမံ ကထိနတ္တဒဝတ္တဥက္ခတ္တပိတ္တန္တနတ္တလက္ခဏာတိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၅။ စက္ခာဒီနံ ဝစနတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ကထိတောဝ။ ဗဿာဒ-
ရူပံ နာမ စတုန္တံ မဟာဘူတာနံ ပသန္တဘာဝဟေတုကတ္တာ။

တံ ပန ယထာက္ကမံ ဒဠ္ဍကမတာသောတုကမတာသုယိတု-
 ကာမတာသုယိတုကမတာဖုသိတုကမတာနိဒါနကမ္မသမု-
 ဋ္ဌာနဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏံ။ တတ္ထ စက္ခု တာဝ မဇ္ဈေ ကဏ္ဍ-
 မဏ္ဍလဿ ဦကာသိရပ္ပမာဏေ အဘိမုခေ ဌိတာနံ သရီရ-
 သဏ္ဌာနုပ္ပတ္တိပဒေသေ တေလမိဝ ပိစုပဋ္ဌလာနိ သတ္တက္ခိပဋ္ဌလာနိ
 ဗျာပေတွာ ဓာရဏနဟာပနမဏ္ဍနဗိဇနကိစ္စာဟိ စတူဟိ ဓာတိ-
 ဟိ ဝိယ ခတ္တိယကုမာရော သန္ဓာရဏဗန္ဓနပရိပါစနသမုဒီရဏ-
 ကိစ္စာဟိ စတူဟိ ဓာတူဟိ ကတူပကာရံ ဥတုစိတ္တာဟာရေဟိ
 ဥပတ္တန္တိယမာနံ အာယုနာ ပရိပါလိယမာနံ ဝဏ္ဏာဒီဟိ ပရိ-
 ဝါရိတံ ယထာယောဂံ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ ဝတ္ထုဒ္ဓါရဘာဝံ
 သာဓေန္တံ ပဝတ္တတိ၊ ဣတရံ “သသမ္ဘာရစက္ခု”တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ
 သောတာဒယောဝိ ယထာက္ကမံ သောတဗိလပ္ပန္တရေ အင်္ဂုလိ-
 ဝေနေနကာရံ ဥပစိတတနုတဗ္ဗလောမံ၊ နာသိကပ္ပန္တရေ အဇ-
 ပဒသဏ္ဌာနံ၊ ဇိဝှါမဇ္ဈေ ဥပ္ပလဒလဂ္ဂသဏ္ဌာနံ ပဒေသံ အဘိ-
 ဗျာပေတွာ ပဝတ္တန္တိ၊ ဣတရံ ပန ဌပေတွာ ကမ္မဇတေဇဿ
 ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ ကေသဂ္ဂလောမဂ္ဂနခဂ္ဂသုက္ခစမ္ပာနိ စ အဝသေသံ
 သကလသရီရံ ဖရိတွာ ပဝတ္တတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ဣတရေဟိ တဿ
 သင်္ကရေ န ဟောတိ ဘိန္နနိဿယလက္ခဏတ္တာ။ ဧကနိဿ-
 ယာနိပိ ဟိ ရူပရသာဒီနိ လက္ခဏဘေဒတော အသံကိဏ္ဍာတိ
 ကိ” ပန ဘိန္နနိဿယာ ပသာဒါ။

၆။ အာပေါဓာတုယာ သုခုမဘာဝေန ဖုသိတုံ အသက္ကု-
 ဏေယျတ္တာဝုတ္တံ “အာပေါဓာတုဝိဝေဇ္ဇိတံ ဣတတ္ထယသင်္ခါတ”န္တိ။
 ကိဉ္ဇာပိ ဟိ သီတတာ ဖုသိတွာ ဂယတိ၊ သာ ဗန တေဇော-
 ယေဝ။ မန္တေ ဟိ ဥဏှတ္တေ သီတဗုဒ္ဓိ သီတတာသင်္ခါတဿ
 ကဿစိ ဂုဏဿ အဘာဝတော။ တယိဒံ သီတဗုဒ္ဓိယာ အန-
 ဝဋ္ဌိတဘာဝတော ဝိညာယတိ ပါရာပါရေ ဝိယ။ တထာ ဟိ
 ဗမ္မကာလေ အာတပေ ဌတွာ ဆာယံ ပဝိဋ္ဌာနံ သီတဗုဒ္ဓိ
 ဟောတိ၊ တတ္ထေဝ စိရကာလံ ဌိတာနံ ဥဏှဗုဒ္ဓိ။ ယဒိ စ
 အာပေါဓာတု သီတတာ သိယာ၊ ဥဏှဘာဝေန သဟ ဧကသ္မိ”

ကလာပေ ဥပလစ္ဆေယျ၊ န စေဝံ ဥပလစ္ဆတိ၊ တသ္မာ ဝိညာ-
ယတိ “န အာပေါဓာတု သီတတာ”တိ။ ယေ ပန “ဒဝတာ
အာပေါဓာတု၊ သာ စ ဖုသိတွာ ဂယတိ”တိ ဝဒန္တိ၊ တေ ဝတ္တဗ္ဗာ
“ဒဝတာ နာမ ဖုသိတွာ ဂယတိတိ ဣဒံ အာယသ္မန္တာနံ အဘိမာန-
မတ္တံ သဏ္ဌာနေ ဝိယာ”တိ။ ဝုတ္တဗ္ဗေတံ ပေါရာဏေဟိ—

“ဒဝတာသဟဝုတ္တိနိ၊ တိဏိ ဘူတာနိ သမ္ပုသံ။
ဒဝတံ သမ္ပုသာမီတိ၊ လောကောယမဘိမညတိ။

ဘူတေ ဖုသိတွာ သဏ္ဌာနံ၊ မနသာ ဂဏှတော ယထာ။
ပစ္စက္ခတော ဖုသာမီတိ၊ ဝိညေယျာ ဒဝတာ တထာ”တိ။

ဂေါစရဣပံ နာမ ပဉ္စဝိညာဏဝိသယဘာဝတော။ ဂါဝေါ
ဣန္ဒြိယာနိ စရန္တိ ဣတ္ထာတိ ဂေါစရန္တိ ဟိ အာရမ္မဏသေတံ
နာမံ။ တံ ပနေတံ ပဉ္စဝိဓိ ယထာက္ကမံ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ
ဂေါစရဘာဝလက္ခဏံ၊ စက္ခာဒိပဋိဟနနလက္ခဏံ ဝါ။

၇။ ဣတ္ထိယာ ဘာဝေါ ဣတ္တိတ္တံ။ ပုရိသဿ ဘာဝေါ
ပုရိသတ္တံ။ တတ္ထ ဣတ္ထိလိင်္ဂနိမိတ္တကုတ္တာကပ္ပဟေတုဘာဝလက္ခဏံ
ဣတ္တိတ္တံ၊ ပုရိသလိင်္ဂါဒိဟေတုဘာဝလက္ခဏံ ပုရိသတ္တံ။ တတ္ထ
ဣတ္တိနံ အင်္ဂဇာတံ ဣတ္တိလိင်္ဂံ။ သရာဓိပ္ပာယာ ဣတ္တိနိမိတ္တံ
“ဣတ္တိ”တိ သဉ္ဇာနနဿ ပစ္စယဘာဝတော။ အဝိသဒဋ္ဌာန-
ဂမနနိသဇ္ဇာဒိ ဣတ္တိကုတ္တံ။ ဣတ္တိသဏ္ဌာနံ ဣတ္တာကဓပ္ပေါ။ ပုရိသ-
လိင်္ဂါဒိနိဝိ ဝုတ္တနယေန ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန အညထာ
ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိနိ ဝဏ္ဏိတာနိ။ တံ ပန ဧဝံ သင်္ဂဟေတွာ ဝဒန္တိ—

“လိင်္ဂံ ဟတ္ထာဒိသဏ္ဌာနံ၊ နိမိတ္တံ မိဟိတာဒိကံ။
ကုတ္တံ သုပ္ပါဒိနာ ကိဋ္ဌာ၊ အာကပ္ပေါ ဂမနာဒိက”န္တိ။

ဘာဝဣပံ နာမ ဘဝတိ ဧတေန ဣတ္ထာဒိအဘိဓာနံ၊ ဗုဒ္ဓိ
စာတိ ကတွာ။ တံ ပနေတံ ကာယိန္ဒြိယံ ဝိယ သကလသရီရံ
ဖရိတွာ တိဋ္ဌတိ။

ဂ။ ဟဒယမေဝ မနောဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုနံ နိဿယတ္တာ ဝတ္ထု စာတိ ဟဒယဝတ္ထု။ တထာ ဟိ တံ ဓာတုဒွယ-
 နိဿယဘာဝလက္ခဏံ။ တဉ္စ ဟဒယကောသပ္ပန္နရေ အနုပသ-
 တမတ္တံ လောဟိတံ နိဿယ ပဝတ္တတိ။ ဣပဏဇ္ဈေ အဝုတ္တဿပိ
 ပနေတဿ အာဂမတော၊ ယုတ္တိတော စ အတ္ထိဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
 တတ္ထ “ယံ ရူပံ နိဿယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ
 ဝတ္တန္တိ။ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ။
 ဝေမာဂတံ ပဋ္ဌာနဝစနံ အာဂမော။ ယုတ္တိ ပနေဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ—

“နိပ္ပန္နဘူတိကာဓာရာ၊ ဒွေ ဓာတူ ကာမရူပိနံ။
 ရူပါနုဗန္ဓဝုတ္တိတ္တာ၊ စက္ခုဝိညာဏာဒယော ဝိယ။

စက္ခာဒိနိဿိတာနေတာ၊ တဿညာဓာရဘာဝတော။
 နာပိ ရူပါဒိကေ တေသံ၊ ဗဟိဒ္ဓါပိ ပဝတ္တိတော။

န စာပိ ဇီဝိတံ တဿ၊ ကိစ္စန္တရနိယုတ္တိတော။
 န စ ဘာဝဒွယံ တသ္မိံ၊ အသန္တေပိ ပဝတ္တိတော။

တသ္မာ တဒညံ ဝတ္ထု တံ၊ ဘူတိကန္တိ ဝိဇာနိယံ။
 ဝတ္ထာလမ္ပဒုကာနန္တ၊ ဒေသနာဘေဒတော ဣဒံ။
 ဓမ္မဇာန်ဏိပါဌသ္မိံ၊ န အက္ခာတံ မဟေသိနာ”တိ။

၉။ ဇီဝန္တိ တေနာတိ ဇီဝိတံ၊ တဒေဝ ကမ္မဇရူပပရိပါလနေ
 အာဓိပစ္စယောဂတော ဣန္ဒြိယန္တိ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ။ တထာ ဟေတံ
 ကမ္မဇရူပပရိပါလနလက္ခဏံ။ ယထာသကံ ခဏမတ္တဋ္ဌာယိနဋ္ဌိ ဟိ
 သဟဇာတာနံ ပဝတ္တိဟေတုဘာဝေနေဝ အနုပါလကံ။ န ဟိ
 တေသံ ကမ္မဇယေဝ ဌိတိကာရဏံ ဟောတိ အာဟာရဇာဒိနံ
 အာဟာရာဒိ ဝိယ ကမ္မဿ တင်္ဂဏာဘာဝတော။ ဣဒံ ပန သဟ
 ပါစနဂ္ဂိနာ အနဝသေသဥပါဒိန္နကာယံ ဗျာပေတွာ ပဝတ္တတိ။

၁၀။ ကဗဠံ ကတွာ အဇ္ဈောဟရိယတိတိ ကဗဠိကာဓော
 အာဟာဓော၊ ဣဒဉ္စ သဝတ္ထုကံ ကတွာ အာဟာရံ ဒဿေတုံ
 ဝုတ္တံ။ သေန္တိယကာယောပတ္တန္တနဟေတုဘူတာ ပန အင်္ဂမင်္ဂါ-
 နုသာရီ ရသဟရသင်္ခါတာ^၁ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗာဟာရသိနေဟ-
 ဘူတာ ဩဇာ ဣဓ အာဟာရရူပံ နာမ။ တထာ ဟေတံ
 သေန္တိယကာယောပတ္တန္တနဟေတုဘာဝလက္ခဏံ၊ ဩဇ္ဇေမက-
 ရူပါဟရဏလက္ခဏံ ဝါ။

၁၁။ ကက္ခန္ဓတ္တာဒိနာ အတ္တနော အတ္တနော သဘာဝေန
 ဥပလဗ္ဘနတော သဘာဝရူပံ နာမ။ ဥပ္ပါဒါဒိဟိ၊ အနိစ္စတာ-
 ဒိဟိ ဝါ လက္ခဏေဟိ သဟိတန္တိ သလက္ခဏံ။ ပရိစ္ဆေဒါဒိဘာဝံ
 ဝိနာ အတ္တနော သဘာဝနေဝ ကမ္မာဒိဟိ ပစ္စယေဟိ နိပ္ပန္နတ္တာ
 နိပ္ပန္နရူပံ နာမ။ ရူပနသဘာဝေါ ရူပံ၊ တေန ယုတ္တမိ ရူပံ၊
 ယထာ “အရိသသော၊ နိလုပ္ပလ”န္တိ၊ သွာယံ ရူပ-သဒ္ဓေါ ရုဠိယာ
 အတိသဘာဝေပိ ပဝတ္တတိတိ အပရေန ရူပ-သဒ္ဓေန ဝိသေသေ-
 တွာ “ရူပရူပ”န္တိ ဝုတ္တံ ယထာ “ဒုက္ခဒုက္ခ”န္တိ။ ပရိစ္ဆေဒါဒိဘာဝံ
 အတိက္ကမိတွာ သဘာဝနေဝ ဥပလဗ္ဘနတော လက္ခဏတ္တယာ-
 ရောပနေန သမ္ပယိတုံ အရဟတ္တာ သမ္ပသနရူပံ။

၁၂။ န ကဿတိတိ အကာသော၊ အကာသောယေဝ
 အာကာသော၊ နိဇ္ဇိဝဋ္ဌေန ဓာတု စာတိ အာကာသဓာတု။
 စက္ခုဒသကာဒိဧကေကကလာပဂတရူပါနံ ကလာပန္တရေဟိ
 အသံကိဏ္ဍဘာဝါပါဒနဝသေန ပရိစ္ဆေဒကံ၊ တေဟိ ဝါ
 ပရိစ္ဆိဇ္ဇမာနံ၊ တေသံ ပရိစ္ဆေဒမတ္တံ ဝါ ရူပံ ပရိစ္ဆေဒရူပံ။ တပ္ပိ
 တံ တံ ရူပကလာပံ ပရိစ္ဆိန္နန္တိ ဝိယ ဟောတိ။ ဝိဇ္ဇမာနေပိ စ
 ကလာပန္တရဘူတေဟိ ကလာပန္တရဘူတာနံ သမ္ပုဋ္ဌဘာဝေ
 တံတံရူပဝိဝိတ္တတာ ရူပပရိယန္တော အာကာသော။ ယေသဉ္စ
 သော ပရိစ္ဆေဒေါ၊ တေဟိ သယံ အသမ္ပုဋ္ဌာယေဝ။ အညထာ
 ပရိစ္ဆိန္နတာ န သိယာ တေသံ ရူပါနံ ဗျာဘိဘာဝါပတ္တိတော။

၁-ရသသာရသင်္ခါတာ (သီ)

အဗျာပိတာ ဟိ အသမ္ပုဋ္ဌတာ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “အသမ္ပုဋ္ဌံ စတူဟိ မဟာဘူတေဟိ”တိ။

၁၃။ စလမာနကာယေန အဓိပ္ပါယ် ဝိညာပေတိ၊ သယဉ္စ တေန ဝိညာယတိတိ ဣယဓိညတ္တိ။ သဝိညာဏကသဒ္ဓသင်္ခါတဝါစာယ အဓိပ္ပါယ် ဝိညာပေတိ၊ သယဉ္စ တာယ ဝိညာယတိတိ ဝစီဓိညတ္တိ။ တတ္ထ အဘိက္ကမာဒိဇေနကစိတ္တသမုဋ္ဌာနဝါယောဓာတုယာ သပဇာတရူပသန္တန္တနသန္တာရဏစလိတေသု သဟကာရိကာရဏဘူတော ဖန္ဒမာနကာယဖန္ဒနတံဟေတုကဝါယောဓာတုဝိနိမုတ္တော မဟန္တံ ပါသာဏံ ဥက္ခိပန္တဿ သဗ္ဗထာမေန ဂဟဏကာလေ ဥဿာဟနဝိကာရော ဝိယ ရူပကာယဿ ပရိဖန္ဒနပစ္စယဘာဝေန ဥပလဗ္ဗမာနော ဝိကာရော ကာယဝိညတ္တိ။ သာ ဟိ ဖန္ဒမာနကာယေန အဓိပ္ပါယ် ဝိညာပေတိ။ န ဟိ ဝိညတ္တိဝိကာရရဟိတေသု ရက္ခစလနာဒီသု “ဣဒမေသ ကာရေတိ”တိ အဓိပ္ပါယဂ္ဂဟဏံ ဒိဋ္ဌန္တိ။ ဟတ္ထစလနာဒီသု စ ဖန္ဒမာနကာယဂ္ဂဟဏာနန္တရံ အဝိညာယမာနန္တရေဟိ မနောဒွါရဇေနေဟိ ဂယမာနက္ကာ သယဉ္စ ကာယေန ဝိညာယတိ။

ကထံ ပန ဝိညတ္တိဝသေန ဟတ္ထစလနာဒယော ဟောန္တိတိ? ဝုစ္စတေ—ဧကောဇ္ဇနဝီထိယံ သတ္တသု ဇေနေသု သတ္တမဇေနသမုဋ္ဌာနဝါယောဓာတု ဝိညတ္တိဝိကာရသဟိတာဝ ပဋ္ဌမဇေနာဒိသမုဋ္ဌာနာဟိ ဝါယောဓာတူဟိ လဒ္ဓေါပတ္တန္တု ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေန စလယတိ စိတ္တဇံ၊ ပုရိမဇေနာဒိသန္တတာ ပန သန္တန္တနသန္တာရဏမတ္တကရာ တဿ ဥပကာရာယ ဟောန္တိတိ။ ယထာ ဟိ သတ္တဟိ ယုဂေဟိ အာကခိတဗ္ဗသကဋေ သတ္တမယုဂယုတ္တာယေဝ ဂေါဏာ ဟေဋ္ဌာ ဆသု ယုဂေသု ယုတ္တဂေါဏေဟိ လဒ္ဓူပတ္တန္တု သကဋံ စာလေန္တိ၊ ပဋ္ဌမယုဂါဒိယုတ္တာ ပန ဥပတ္တန္တနသန္တာရဏမတ္တမေဝ သာဓေန္တော တေသံ ဥပကာရာယ ဟောန္တိ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိယေဝ စေတ္ထ စလနံ ဥပ္ပန္နဒေသတော ကေသဂ္ဂ-
မတ္တမ္ပိ ဓမ္မာနံ သင်္ကမနာဘာဝတော။ ဣတရထာ နေသံ အဗျာ-
ပါရကတာ၊ ခဏိကတာ စ န သိယာ။ ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိဟေတု-
ဘာဝေါတိ စ ယထာ အတ္တနာ သဟဇရူပါနိ ဟေဋ္ဌိမဇဝန-
သမုဋ္ဌိတရူပေဟိ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနတော အညတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ
ကေဟိ သဟ တတ္ထ ဥပ္ပတ္တိယေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ ပန စိတ္တဇေ
စလိတေ တံသမ္ပန္နေန ဣတရမ္ပိ စလတိ နဒိသောတေ ပက္ခိတ္တ-
သုက္ခဂေါမယဝိဇ္ဇာံ ဝိယ။ တထာ စလယိတုံ အသက္ခောန္တိယောဝိ
ပဋ္ဌမဇဝနာဒိသမုဋ္ဌာနဝါယောဓာတုယော ဝိညတ္တိဝိကာရ-
သဟိတာယေဝ ယေန ဒိသာဘာဂေန အယံ အဘိက္ခမာဒီနိ
ပဝတ္တေတုကာမော၊ ထဒဘိမုခဘာဝဝိကာရသမ္ပဝတော။ ဧဝေ
ကတွာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနဿဝိ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကတ္တံ ဝက္ခတိ။
ဝစီဘေဒကရစိတ္တသမုဋ္ဌာနပထဝိဓာတုယာ အက္ခရုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဂတ-
ဥပါဒိန္နရူပေဟိ သဟ စန္ဒနပစ္စယဘူတော ဧကော ဝိကာရော
ဝစီဝိညတ္တိ။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ကာယဝိညတ္တိယံ ဝုတ္တနယေန
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အယံ ပန ဝိသေသော—ယထာ တတ္ထ “ဗန္ဓမာနကာယ-
ဂ္ဂဟဏာနန္တရ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝမိဓ “သုယျမာနသဒ္ဓသဝနာ-
နန္တရ”န္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဣဓ စ သန္တိန္ဒနာဒီနံ အဘာဝတော
သတ္တမဇဝနသမုဋ္ဌိတာတျာဒိနယော န လဗ္ဘတိ။ စန္ဒနေန ဟိ
သဒ္ဓိယေဝ သဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ စန္ဒနဉ္စ ပဋ္ဌမဇဝနာဒိသုပိ
လဗ္ဘတေဝ။ ဧတ္ထ စ ယထာ ဥဿာပေတွာ ဗဒ္ဓဂေါသီသ-
တာလပဏ္ဏာဒိရူပါနိ ဒိသွာ တဒနန္တရပ္ပဝတ္တယ အဝိညာယ-
မာနန္တရာယ မနောဒွါရဝိတိယာ ဂေါသီသာဒီနံ ဥဒကသဟ-
စာရိတပ္ပကာရံ သညာဏံ ဂဟေတွာ ဥဒကဂ္ဂဟဏံ ဟောတိ၊
ဧဝံ ဝိပ္ပန္နမာနသမုဋ္ဌာရိယမာနကာယသဒ္ဓေ ဂဟေတွာ တဒနန္တ-
ရပ္ပဝတ္တယ အဝိညာယမာနန္တရာယ မနောဒွါရဝိတိယာ ပုရိမ-
သိဒ္ဓသမ္ပန္နုပနိဿယာယ သာမိပ္ပါယဝိကာရဂ္ဂဟဏံ ဟောတိတိ
အယံ ဦးနံ သာဓာရဏာ ဥပမာ။

၁၄။ လဟုဘာဝေါ လဟုတာ။ မုဒုဘာဝေါ မုဒုတာ။
ကမ္မညဘာဝေါ ကမ္မညတာ။ ယထာက္ကမဉ္ဇေတာ အရောဂိနော
ဝိယ ရူပါနံ အဂရုတာ သုပရိမဒ္ဓိတစမ္ပဿ ဝိယ အကထိနတာ
သုဓန္တသုဝဏ္ဏဿ ဝိယ သရီရကိရိယာနံ အနုကုလဘာဝေါတိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အညမညံ အဝိဇေဟန္တဿပိ ဟိ လဟုတာဒိတ္တယဿ
တံတံဝိကာရာဓိကရူပေဟိ နာနတ္ထံ ဝုစ္စတိ၊ ဒန္တတ္ထကရ-
ဓာတုက္ခောဘပ္ပဋိပက္ခပစ္စယသမုဋ္ဌာနော ဟိ ရူပဝိကာရော
လဟုတာ။ ထဒ္ဓတ္ထကရဓာတုက္ခောဘပ္ပဋိပက္ခပစ္စယသမုဋ္ဌာနော
မုဒုတာ။ သရီရကိရိယာနံ အနုကုလဘာဝကရဓာတုက္ခော-
ဘပ္ပဋိပက္ခပစ္စယသမုဋ္ဌာနော ကမ္မညတာတိ။

၁၅။ ဥပစယနံ ဥပစယော၊ ပဌမစယောတုတ္ထော “ဥပ-
ညတ္တ”န္တုဒိသု ဝိယ ဥပ-သဒ္ဓဿ ပဌမတ္ထဇောတနတော။
သန္တာနော သန္တတိ၊ ပဗန္ဓောတုတ္ထော။ တတ္ထ ပဋိသန္ဓိတော
ပဋ္ဌာယ ယာဝ စက္ခာဒိဒသကာနံ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဧတ္တန္တရေ ရူပုပ္ပါဒေါ
ဥပစယော နာမ။ တတော ပရံ သန္တတိ နာမ။ ယထာသကံ
ခဏမတ္တဋ္ဌာယိနံ ရူပါနံ နိရောဓာဘိမုခဘာဝဝသေန ဇီရဏံ
ဇရာ၊ သာယေဝ ဇရတာ၊ နိစ္စဝုဘာဝေန န ဣစ္စံ အနုပဂန္တဗ္ဗန္တိ
အနိစ္စံ၊ တဿ ဘာဝေါ အနိစ္စတာ၊ ရူပပရိဘောဒေါ။ လက္ခဏ-
ရူပံ နာမ ဓမ္မာနံ တံတံအဝတ္ထာဝသေန လက္ခဏဟေတုတ္တာ။

၁၆။ ဇာတိရူပမေဝေါတိ ပဋိသန္ဓိတော ပဋ္ဌာယ ရူပါနံ
ခဏေ ခဏေ ဥပ္ပတ္တိဘာဝတော ဇာတိသင်္ခါတံ ရူပုပ္ပတ္တိဘာဝေန
စဘုသန္တတိရူပပ္ပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတ္တာ ရူပသမ္ပတဉ္စ ဇာတိရူပမေဝ
ဥပစယသန္တတိဘာဝေန ပဝုစ္စတိ ပဌမုပရိနိဗ္ဗတ္တသင်္ခါတပ္ပဝတ္တိ-
အာကာရဘေဒတော ဝေနေယျဝသေန “ဥပစယော သန္တ-
တိ”တိ၊ ဝိဘဇိတွာ ဝုတ္တတ္တာ။ ဝေဉ္စ ကတွာ တာသံ နိဗ္ဗေသေ
အတ္ထတော အဘေဒံ ဒဿေတုံ “ယော အာယတနာနံ အာစ-
ယော၊ သော ရူပဿ ဥပစယော။ ယော ရူပဿ ဥပစယော၊

သာ ရူပဿ သန္တတိ”တိ” ဂုတ္တံ။ ကောဒဆဝိဇ္ဇိတိ သဘာဝ-
သင်္ဂဟဝသေန ကောဒသပ္ပကာရဗ္ဗိ။

၁၇။ စတ္တာရော ဘူတာ၊ ပဉ္စ ပဿာဒါ၊ စတ္တာရော ဝိသယာ၊
ဒုဝိဇော ဘာဝေါ၊ ဟဒယရူပမိစ္စပိ ဣဒံ ဇီဝိတာဟာရရူပေဟိ
ဒွိဟိ သဟ အဋ္ဌာရသဝိဓံ၊ တထာ ပရိစ္ဆေဒေါ စ ဒုဝိဇော ဝိညတ္တိ၊
တိဝိဇော ဝိကာရော၊ စတုဗ္ဗိဓံ လက္ခဏန္တိ ရူပါနံ ပရိစ္ဆေဒဝိကာ-
ရာဒိဘာဝံ ဝိနာ ဝိသုံ ပစ္စယေဟိ အနိပ္ပတ္တတ္တာ ဣမေ အနိပ္ပန္နာ
ဒသ စေတိ အဋ္ဌဝိသတိဝိဓံ ဘဝေ။

ရူပသမုဋ္ဌေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ရူပဝိဘာဝဝဏ္ဏနာ

၁၈။ ဣဒါနိ ယထာဥဒ္ဓိဋ္ဌရူပါနံ ကေဝါဒိနယဒဿနတ္ထံ
“သဗ္ဗန္ဓ ပနေတ” န္တုဒိ ဂုတ္တံ။ သမ္ပယုတ္တဿ အလောတာဒိ-
ဟေတုနော အဘာဝါ အဟေတုကံ။ ယထာသကံ ပစ္စယဝန္တ-
တာယ သပ္ပစ္စယံ။ အတ္တာနံ အာရမ္ဘ ပဝတ္တေဟိ ကာမာသဝါ-
ဒိဟိ သဟိတတ္တာ သာသဝံ။ ပစ္စယေဟိ အဘိသင်္ခတတ္တာ သင်္ခတံ။
ဥပါဒါနက္ခန္ဓသင်္ခါတေ လောကေ နိယုတ္တတာယ လောကီယံ။
ကာမတဏှာယ အဝစရိတတ္တာ ကာမာဝစရံ။ အရူပဓမ္မာနံ ဝိယ
ကဿမိ အာရမ္မဏဿ အဂ္ဂဟဏတော နာဿ အာရမ္မဏန္တိ
အနာရမ္မဏံ။ တဒင်္ဂါဒိဝသေန ပဟာတဗ္ဗတာဘာဝတော
အပ္ပဟာတဗ္ဗံ။ ဣတိ-သဒ္ဓေါ ပကာရတ္ထော၊ တေန “အဗျာ-
ကတ” န္တုဒိကံ သမ္ပံ ကေဝါဒနယံ သင်္ဂဟာတိ။

၁၉။ အဇ္ဈတ္တိကရူပံ အတ္တဘာဝသင်္ခါတံ အတ္တာနံ အဓိကိစ္စ
ဥဒ္ဓိဿ ပဝတ္တတ္တာ။ ကာမံ အညေပိ ဟိ အဇ္ဈတ္တသမ္ဘူတာ အတ္တိ၊
ရူဠိဝသေန ပန စက္ခာဒိကံယေဝ အဇ္ဈတ္တိကံ။ အထ ဝါ “ယဒိ မယံ
န ဟောမ၊ တံ ကဋ္ဌကလိင်္ဂရူပမော ဘဝိဿသိ”တိ ဝဒန္တာ ဝိယ

အတ္တဘာဝဿ သာတိသယံ ဥပကာရတ္တာ စက္ခာဒီနေဝ ဝိသေ-
သတော အဇ္ဈတ္တိကာနိ နာမ။ အတ္တသင်္ခါတံ ဝါ စိတ္တံ အဓိကိစ္စ
တဿ ဒွါရဘာဝေန ပဝတ္တတိတိ အဇ္ဈတ္တံ၊ တဒေဝ အဇ္ဈတ္တိကံ။
တတော ဗဟိဘူတတ္တာ ဣတရံ တေဝိသတိဝိဓံ ဗဟိရူပံ။

၂၀။ ဣတရံ ဗာဝိသတိဝိဓံ အဓမ္မရူပံ။

၂၂။ အဋ္ဌဝိဓိန္ဒြိယရူပံ ပဉ္စဝိညာဏေသု လိင်္ဂါဒိသု
သဟဇ္ဈပပရိပါလနေ စ အာဓိပစ္စယောဂတော။ ပသာဒရူပဿ
ဟိ ပဉ္စဝိသေဝ စက္ခဝိညာဏာဒိသု အာဓိပစ္စံ အတ္တနော ပဋ္ဌ-
မန္တာဒိဘာဝေန တေသမ္ပိ ပဋ္ဌမန္တာဒိဘာဝါပါဒနတော။ ဘာဝ-
ဒွယဿာပိ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိသု အာဓိပစ္စံ ယထာသကံ ပစ္စယေဟိ
ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနမ္ပိ တေသံ ယေဘုယျေန သဘာဝကသန္တာနေယေဝ
တံတဒါကာရေန ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ န ပန ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝတော။
ဇီဝိတဿ စ ကမ္မဇပရိပါလနေ အာဓိပစ္စံ တေသံ ယထာသကံ
ခဏဋ္ဌာနဿ ဇီဝိတိန္ဒြိယပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ။ သယဉ္စ အတ္တနာ ဌဝိတဓမ္မ-
သမ္ပန္နေနေဝ ပဝတ္တတိ နာဝိကော ဝိယ။

၂၃။ ဝိသယဝိသယိဘာဝပ္ပတ္တိဝသေန ထူလတ္တာ ဩဋ္ဌာရိက-
ရူပံ။ တတောယေဝ ဂဟဏဿ သုကရတ္တာ ဆန္ဒိဇ္ဇကရူပံ
အာသန္တရူပံ နာမ။ ယော သယံ၊ နိဿယဝသေန စ သမ္ပတ္တာနံ၊
အသမ္ပတ္တာနဉ္စ ပဋိမုခဘာဝေါ အညမညပတနံ၊ သော ပဋိဇော
ဝိယာတိ ပဋိဇော။ ယထာ ဟိ မဋိဇာတေ သတိ ဒုဗ္ဗလဿ
စလနံ ဟောတိ၊ ဧဝံ အညမညံ ပဋိမုခဘာဝေ သတိ အရူပ-
သဘာဝတ္တာ ဒုဗ္ဗလဿ ဘဝင်္ဂဿ စလနံ ဟောတိ။ ပဋိဇော
ယဿ အတ္တိ တံ သမ္ပဋိဗ္ဗံ။ တတ္ထ သယံ သမ္ပတ္တိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဿ၊
နိဿယဝသေန သမ္ပတ္တိ ဃာနဇိဝှိကာယဂန္ထရသာနံ၊ ဥဘယ-
ထာပိ အသမ္ပတ္တိ စက္ခသောတရူပသဒ္ဓါနန္တိ ဒဋ္ဌမ္ပံ။ ဣတရံ
သောဋ္ဌသဝိဓံ ဩဋ္ဌာရိကတာဒိသဘာဝါဘာဝတော သုခုမ-
ရူပါဒိကံ။

၂၄။ ကမ္မတော ဇာတံ အဋ္ဌာရသဝိဓံ ဥပါဒိန္နုပံ တဏှာ-
ဒိဋ္ဌိဟိ ဥပေတေန ကမ္မနာ အတ္တနော ဖလဘာဝေန အာဒိန္နတ္တာ
ဂဟိတတ္တာ။ ဣတရံ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ဒသဝိဓံ အနုပါဒိန္နုပံ။

၂၅။ ဒဋ္ဌဗ္ဗဘာဝသင်္ခါတေန နိဒဿနေန သဟ ဝတ္တတိတိ
သနိဒဿနံ။ စက္ခုဝိညာဏဂေါစရဘာဝေါ ဟိ နိဒဿနန္တိ
ဝုစ္စတိ တဿ စ ရူပါယတနတော အနညတ္တေဝိ အညေဟိ
ဓမ္မေဟိ တံ ဝိသေသေတုံ အညံ ဝိယ ကတွာ ဝတ္တံ ဝဇ္ဇတိတိ
သဟ နိဒဿနေန သနိဒဿနန္တိ။ ဓမ္မဘာဝသာမညေန ဟိ
ဧကီဘူတေသု ဓမ္မေသု ယော နာနတ္တကရော ဝိသေသော၊
သော အညော ဝိယ ကတွာ ဥပစရိတုံ ယုတ္တော။ ဧဝံ
အတ္ထဝိသေသာဝဗောဓော ဟောတိ။

၂၆။ အသမ္ပတ္တဝသေနာတိ အတ္တာနံ အသမ္ပတ္တဿ ဂေါစ-
ရဿ ဝသေန၊ အတ္တနာ ဝိသယပ္ပဒေသံ ဝါ အသမ္ပတ္တဝသေန။
စက္ခုသောတာနိ ဟိ ရူပသဒ္ဓေဟိ အသမ္ပတ္တာနိ၊ သယံ ဝါ
တာနိ အသမ္ပတ္တာနေဝ အာရမ္မဏံ ဂဏှန္တိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“စက္ခုသောတံ ပနေတေသု၊ ဟောတာသမ္ပတ္တဂါဟကံ။
ဝိညာဏုပ္ပတ္တိဟေတုတ္တာ၊ သန္တရာဓိကဂေါစရေ။
တထာ ဟိ ဒူရဒေသဉ္စံ၊ ဖလိကာဒိတိရောဟိတံ။
မဟန္တဉ္စ နဂါဒိနံ၊ ဝဏ္ဏံ စက္ခု ဥဒိက္ခတိ။
အာကာသာဒိဂတော ကုတ္တိ-စမ္မာနန္တရိကောဝိ စ။
မဟန္တော စ သဏှာဒိနံ၊ သဒ္ဓေါသောတဿ ဂေါစရော။
ဂန္တူာ ဝိသယဒေသံ တံ၊ ဖရိတွာ ဂဏှတိတိ စေ။
အဓိဋ္ဌာနဝိဓာနေဝိ၊ တဿ သော ဂေါစရော သိယာ။
ဘူတပ္ပဗန္ဓတော သော စေ၊ ယာတိ ဣန္ဒြိယသန္နိဓိ။
ကမ္မစိတ္တောဇေသမ္ပူတော၊ ဝဏ္ဏော သဒ္ဓေါ စ စိတ္တဇော။
န တေသံ ဂေါစရာ ဟောန္တိ၊ န ဟိ သမ္ဘောန္တိ တေ ဗဟိ။
ဝုတ္တာ စ အဝိသေသေန၊ ပါဌေ တံဝိသယာဝ တေ။

ယဒိ စေတံ ဒွယံ အတ္တ-သမိပံယေဝ ဂဏှတိ။
 အက္ခိဝဏှံ တထာ မူလံ၊ ပဿေယျ ဘမုကဿ စ။
 ဒိသာဒေသဝဝတ္ထာနံ၊ သဒ္ဓဿ န ဘဝေယျ စ။
 သိယာ စ သရဝေဓိဿ၊ သကဏ္ဏေ သရပါတန”န္တိ။

ဂေါရုဂ္ဂါဟိကဏ္ဍံ ဝိညာဏာဓိဋ္ဌိတံ ဟုတွာ တံတံဂေါရု-
 ရဂ္ဂဟဏသဘာဝတ္တာ။ ဣတရံ တေဝိသတိဝိဓံ အဂေါရုဂ္ဂါဟိ-
 ကဏ္ဍံ ဂေါရုဂ္ဂဟဏာဘာဝတော။

၂၇။ ဝဏှိတဗ္ဗော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ ဝဏ္ဏော။ အတ္တနော ဥဒယာ-
 နန္တရံ ရူပံ ဇနေတိတိ ဩဇာ။ အဝိနိဗ္ဗောဂဏ္ဍံ ကတ္တမိဝိ
 အညမညံ ဝိနိဘူဉနဿ ဝိသုံ ဝိသုံ ပဝတ္တိယာ အဘာဝတော။
 ရူပလောကေ ဂန္ဓာဒီနံ အဘာဝဝါဒိမတမ္ပိ ဟိ တတ္ထ တတ္ထိ
 အာစရိယေဟိ ပဋိက္ခိတ္တမေဝ။

၂၈။ ဣဇ္ဈေန္တိ ဣပိ ဣတိ-သဒ္ဓေါ ပကာရတ္ထော၊ တေန
 ဣဓ အနာဂတမ္ပိ သမ္ပံ ဒုကတိကာဒိဘေဒံ သင်္ဂဏှာတိ။
 ရူပဝိဘာဝဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ရူပသမုဋ္ဌာနနယဝဏ္ဏနာ

၂၉။ ကာနိ ပန တာနိ ကမ္မာဒီနိ၊ ကထံ၊ ကတ္ထ၊ ကဒါ စ
 ရူပသမုဋ္ဌာနာနီတိ အာဟ “တတ္ထာ” ဟုာဒိ။ ပဋိသန္ဓိပုပ္ဖါဒါ-
 ယာတိ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏံ ဥပါဒါယ။ ခဏေ ခဏေတိ
 ဧကေကဿ စိတ္တဿ တီသု တီသု ခဏေသု၊ နိရန္တရမေဝါတိ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အပရေ ပန စိတ္တဿ ဌိတိက္ခဏံ^၂၊ ဘင်္ဂက္ခဏေ စ
 ရူပုပ္ပါဒ်^၃ ပဋိသေဓေန္တိ။ တတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ ဌိတိက္ခဏာဘာဝေ
 တေသံ ဥပပတ္တိ စေဝ တတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗည ဟေဋ္ဌာ ကထိတမေဝ။

၁-မူလဋီ ၂-၁၀၈-၉၊ အနုဋီ ၂-၁၁၉၊ ၁၂၂-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-မူလဋီ ၂-၂၂-၃-ပိဋ္ဌေသု။
 ၃-မူလဋီ ၂-၂၃-၄-ပိဋ္ဌေသု။

ဣဓာပိ ပန ဘင်္ဂက္ခဏေ ရူပုပ္ပါဒါဘာဝေ ဥပပတ္တိယာ တတ္ထ
ဝတ္ထဗ္ဗေန စ သဟ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ သင်္ဂဟေတွာ ဝုစ္စတိ--

“ဥပ္ပန္နုပ္ပဇ္ဇမာနန္တိ၊ ဝိဘင်္ဂေ ဝေမာဒိနံ။
ဘင်္ဂက္ခဏသ္မိံ ဥပ္ပန္နံ၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇမာနကံ။

ဥပ္ပဇ္ဇမာနမုပ္ပါဒေ၊ ဥပ္ပန္နဉ္စာတိအာဒိနာ။
ဘင်္ဂုပ္ပါဒါဝ အက္ခာတာ၊ န စိတ္တဿ ဌိတိက္ခဏော။

‘ဥပ္ပါဒေါ စ ဝယော စေဝ၊ အညထတ္တံ ဌိတဿ စ။
ပညာယတိ’တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဌိတိ အတ္ထိတိ စေ မတံ။

အညထတ္တဿ ဧကသ္မိံ၊ ဓမ္မေ အနုပလဒ္ဓိတော။
ပညာဏဝစနာ စေဝ၊ ပဗန္ဓုဌိတိ တတ္ထပိ။

ဝုတ္တာ တဿှာ န စိတ္တဿ၊ ဌိတိ ဒိဿတိ ပါဠိယံ။
အဘိဓမ္မေ အဘာဝေါပိ၊ နိသေခောယေဝ သဗ္ဗတာ။

ယဒါ သမုဒယော ယဿ၊ နိရုဇ္ဈတိ တဒါ’ဿ ကိံ။
ဒုက္ခမုပ္ပဇ္ဇတိတျေတ္ထ၊ ပဉ္စေ နောတိ နိသေခတော။

ရူပုပ္ပါဒေါ န ဘင်္ဂသ္မိံ၊ တဿှာ သဗ္ဗေပိ ပစ္စယာ။
ဥပ္ပါဒေယေဝ စိတ္တဿ၊ ရူပဟေတူတိ ဧကစန။

ဝုစ္စတေ တတ္ထ ဧကသ္မိံ၊ ဓမ္မေယေဝ ယထာ မတာ။
ဥပ္ပါဒါဝတ္ထတော ဘိန္နာ၊ ဘင်္ဂါဝတ္ထာ တထေဝ တု။

ဘင်္ဂဿာဘိမုခေါဝတ္ထာ၊ ဣတ္ထိတဗ္ဗာ အယံ ဌိတိံ။
နယဒဿနတော သော၊ ဝိဘင်္ဂေ န တု ဒေသိတာ။

လက္ခဏံ သင်္ခတဿေဝ၊ ဝတ္ထုမုပ္ပါဒအာဒိနံ။
ဒေသိတတ္တာ န တတ္ထာပိ၊ ပဗန္ဓုဿ ဌိတိရိတာ။

ဥပသဂ္ဂဿ ဓာတူန-မတ္ထေယေဝ ပဝတ္တိတော။
ပညာယတိတိ စေတဿ၊ အတ္ထော ဝိညာယတေ ဣတိ။

ဘင်္ဂေ ရူပဿ နုပ္ပါဒေါ၊ စိတ္တဇာနံ ဝသေန ဝါ။
 အာရုပ္ပံဝါ'ဘိသန္ဓာယ၊ ဘာသိတော ယမကဿ ဟိ။
 သဘာဝေါယံ ယထာလာဘ-ယောဇနာတိ တတောနဟိ။
 န စိတ္တဋ္ဌိတိ ဘင်္ဂေ စ၊ န ရူပဿ အသမ္ဘဝေါ'တိ။

၃၁။ ရူပဝိရာဂဘာဝနာနိဗ္ဗတ္တတ္တာ ဟေတုနော တဗ္ဗိဓုရ-
 တာယ၊ အနောကာသတာယ စ အရူပဝိပါကာ၊ ရူပဇနနေ
 ဝိသေသပစ္စယေဟိ ဈာနင်္ဂေဟိ သမ္ပယောဂါဘာဝတော ဒွိပဉ္စ-
 ဝိညာဏာနိ စာတိ စုဒ္ဓသ စိတ္တာနိ ရူပံ န သမုဋ္ဌာပေန္တိတိ ဝုတ္တံ
 “အာရုပ္ပဝိပါကဒွိပဉ္စဝိညာဏဝန္တိတ”န္တိ။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ ပန
 စုတိစိတ္တဉ္စ ကျေနဝိသတိ ဘဝင်္ဂဿေဝ အန္တောဂတ္တော စိတ္တန္တရံ
 န ဟောတိတိ န တဿ ဝဇ္ဇနံ ကတံ။ ကိဉ္စာပိ န ဂတံ၊
 ပစ္စာဇာတပစ္စယရဟိတံ၊ ပန အာဟာရာဒီဟိ စ အနုပတ္တဗ္ဗိ
 ဒုပ္ပလဝတ္ထု နိဿာယ ပဝတ္တတ္တာ၊ အတ္တနော စ အာဂန္တုကတာယ
 ကမ္မဇရူပေဟိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပါနံ ဌာနံ ဂဟေတွာ ဌိတတ္တာ
 စ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ရူပသမုဋ္ဌာပကံ န ဟောတိ။ စုတိစိတ္တေ ပန
 အဋ္ဌကဏာယံ တာဝ “ဝုပသန္တဝဋ်မူလသ္မိ” သန္တာနေ သာတိ-
 သယံ သန္တဝုတ္တိတာယ ဒိဏာသဝဿေဝ စုတိစိတ္တံ ရူပံ န
 သမုဋ္ဌာပေတိ”တိ ဝုတ္တံ။ အာနန္ဒာစရိယာဒယော ပန “သဗ္ဗေ-
 သဗ္ဗိ စုတိစိတ္တံ ရူပံ န သမုဋ္ဌာပေတိ”တိ ၂ ဝဒန္တိ။ ဝိနိစ္ဆယော
 ပန နေသံ သင်္ခေပတော မူလဒီကာဒိသု၊ ဝိတ္တာရတော စ
 အဘိဓမ္မတ္ထဝိကာသိနိယံ ဝုတ္တနယေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပဌမဘဝင်္ဂ-
 ဗုဒ္ဓါဒါယာတိ ပဋိသန္ဓိယာ အနန္တရနိဗ္ဗတ္တပဌမဘဝင်္ဂတော
 ပဋ္ဌာယ။ ဇာယန္တဗေဝ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ န ပန ဌိတံ၊ ဘိဇ္ဇမာနံ
 ဝါ အနန္တရာဒိပစ္စယလာဘေန ဥပ္ပါဒကုဏ္ဏေယေဝ ဇနက-
 သာမတ္တိယယောဂတော။

၃၂။ ဣရိယာယ ကာယိကကိရိယာယ ပဝတ္တိပဏဘာဝတော
 ဣရိယာပဏော၊ ဂမနာဒိ။ အတ္တတော တဒဝတ္ထာ ရူပပ္ပဝတ္တိ။

၁-အဘိ-၆ ၁-၃၆၂၊ အဘိ-၆ ၂-၂၂-ပိဋက၊ ၂-မူလဒီ ၁-၁၅၁-၂-ပိဋက၊

တမ္ဘိ သန္တာရေတိ ယထာပဝတ္တံ ဥပတ္တမ္ဘေတိ။ ယထာ ဟိ ဝီထိ-
စိတ္တေဟိ အဗ္ဗောကိဏ္ဏေ ဘဝင်္ဂေ ပဝတ္တမာနေ အင်္ဂါနိ ဩသီဒန္တိ၊
န ဝေမေတေသု ဒုတ္တိံသဝိဓေသု၊ ဝက္ခမာနေသု စ ဆဗ္ဗိသတိယာ
ဇာဂရဏစိတ္တေသု ပဝတ္တမာနေသု။ တဒါ ပန အင်္ဂါနိ
ဥပတ္တဒ္ဓါနိ ယထာပဝတ္တဇ္ဇရိယာပထဘာဝေနော ပဝတ္တန္တိ။

၃၃။ ဝိညတ္တိမ္ဘိ သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ န ကေဝလံ ရူပိရိယာပထာ-
နေဝ။ အဝိသေသဝစနေပိ ပနေတ္ထ မနောဒွါရပွဝတ္တာနေဝ ဝေါ-
ဋ္ဌဗ္ဗနဇေနာနိ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကာနိ၊ တထာ ဟာသဇေနကာနိ
စ ပဉ္စဒွါရပွဝတ္တာနံ ပရိဒုဗ္ဗလဘာဝတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကာမဇ္ဈေတ္တ
ရူပဝိနိမုတ္တော ဇ္ဇရိယာပထော၊ ဝိညတ္တိ ဝါ နတ္ထိ၊ တထာပိ န
သဗ္ဗံ ရူပသမုဋ္ဌာပကံ စိတ္တံ ဇ္ဇရိယာပထူပတ္တမ္ဘကံ၊ ဝိညတ္တိဝိကာရ-
ဇေနကဉ္စ ဟောတိ။ ယံ ပန စိတ္တံ ဝိညတ္တိဇေနကံ၊ တံ ကေသတော
ဇ္ဇရိယာပထူပတ္တမ္ဘကံ ဇ္ဇရိယာပထဿ ဝိညတ္တိယာ သဟ အဝိနာ-
ဘာဝတော။ ဇ္ဇရိယာပထူပတ္တမ္ဘကဉ္စ ရူပဇေနကန္တိ ဇ္ဇမဿ
ဝိသေသဒဿနတ္ထံ ရူပတော ဇ္ဇရိယာပထဝိညတ္တိနံ ဝိသု ဂဟဏံ။

၃၄။ စေရသတိ ကုသလတော စတ္တာရိ၊ အကုသလတော
စတ္တာရိ၊ ကိရိယတော ပဉ္စာတိ တေရသ။ တေသု ဟိ ပုထုဇ္ဇနာ
အဋ္ဌဟိ ကုသလာကုသလေဟိ ဟသန္တိ၊ သေက္ခာ ဒိဋ္ဌိသဟ-
ဂတဝဇ္ဇိတေဟိ၊ အသေက္ခာ ပန ပဉ္စဟိ ကိရိယစိတ္တေဟိ၊ တတ္ထာပိ
ဗုဒ္ဓါ စတူဟိ သဟေတုကကိရိယစိတ္တေဟေဝ ဟသန္တိ၊ န
အဟေတုကေန “အတိတံသာဒီသု အပ္ပဋိဟတဉာဏံ ပတွာ
ဇ္ဇမေဟိ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္တာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော
သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ”တိ ဝစေနတော။
န ဟိ ဝိစာရဏပညာရဟိတဿ ဟသိတုပ္ပါဒဿ ဗုဒ္ဓါနံ ပဝတ္တိ
ယုတ္တာတိ ဝဒန္တိ။ ဟသိတုပ္ပါဒစိတ္တေန ပန ပဝတ္တိယမာနမ္ဘိ
တေသံ သိတကရဏံ ပုဗ္ဗေနိဝါသအနာဂတံသလဗ္ဗညုတညာ-
ဏာနံ အနုဝတ္တကတ္တာ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိယေဝါတိ။ ဧဝေ ကတွာ

၁-၃၇-၁၃၉၊ ၃၈-၁၇၅၊ ၃၉-၃၇၆-ပိဋကေသု၊

အဘိ-ဝိဘာဝိနိ ၁၄-

အဋ္ဌကထာယံ” “တေသံ ဉာဏာနံ စိက္ခပရိယန္တေ ဣဒံ စိတ္တံ
ဟာသယမာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တဿ န တဿ ဗုဒ္ဓါနံ ပဝတ္တိ
သက္ကာ နိဝါရေတုံ။

၃၅။ ပစ္ဆာဇောတာဒိပစ္စယူပတ္တိန္ဒြိယာဘောန ဌိတိက္ခဏေ-
ယေဝ ဥတုဩဇာနံ ဗလဝဘာဝေါတိ ဝုတ္တံ “တေဇောဇာတု
ဌိတိပ္ပတ္တာ”တျာဒိ။

၃၇။ တတ္ထ ဟဒယဣန္ဒြိယရူပါနိ နဝ ကမ္မတောယေဝ
ဇာတတ္တာ ကမ္မဇာနေဝ။ ယဉ္ဇိ ဇာတံ၊ ဇာယတိ၊ ဇာယိဿတိ စ၊
တံ “ကမ္မဇ”န္တိ ဝုစ္စတိ ယထာ ဒုဒ္ဓန္တိ။

၄၀။ ပစ္စုပ္ပန္နပစ္စယာပေက္ခတ္တာ လဟုတာဒိတ္တယံ ကမ္မဇံ
န ဟောတိ၊ ဣတရထာ သဗ္ဗဒါဘာဝီဟိ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ
“လဟုတာဒိတ္တယံ ဥတုစိတ္တာဟာရေဟိ သန္တောတိ”တိ။

၄၃။ ကေန္တကမ္မဇာနိ နဝ၊ စတုဇေသု ကမ္မဇာနိ နဝါတိ
အဋ္ဌာရသကမ္မဇာနိ၊ ပဉ္စဝိကာရရူပသဒ္ဓအဝိနိစ္ဆောဂရူပအာ-
ကာသဝသေန ပန္နရသ စိတ္တဇာနိ၊ သဗ္ဗေ၊ လဟုတာဒိတ္တယံ၊
အဝိနိစ္ဆောဂါကာသရူပါနိ နဝါတိ တေရသ ဥတုဇာနိ၊ လဟု-
တာဒိတ္တယအဝိနိစ္ဆောဂါကာသဝသေန ဒွါဒသ အာဟာရဇာနိ။

၄၄။ ကေဝလံ ဇာယမာနာဒိရူပါနံ ဇာယမာနပရိပစ္စ-
မာနာဘိဇ္ဇမာနရူပါနံ သဘာဝတ္တာ သဘာဝမတ္တံ ဝိနာ အတ္တနော
ဇာတိအာဒိလက္ခဏာဘာဝတော လက္ခဏာနိ ကေဟိစိ ပစ္စ-
ယေဟိ န ဇာယန္တိတိ ပကာသံတံ။ ဥပ္ပါဒါဒိယုတ္တာနဉ္စိ စက္ခာဒိနံ
ဇာတိအာဒိနိ လက္ခဏာနိ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ န ဧဝံ ဇာတိအာဒိနံ။ ယဒိ
တေသမ္ဘိဇ္ဇာတိအာဒိနိ သိယံ၊ ဧဝံ အနဝတ္တာနမေဝ အာပဇ္ဇေယျ။
ယံ ပန “ရူပါယတနံ။ပ။ ကဗဠိကာရော အာဟာရော။ ဣမေ
ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ”တျာဒိသု၊ ဇာတိယာ ကုတောစိဇာတတ္တံ

အနုညာတံ၊ တမ္ပိ ရူပဇနကပစ္စယာနံ ရူပုပ္ပါဒနံ ပတိ အနုပရတ-
 ဗျာပါရာနံ ပစ္စယဘာဝုပဂမနက္ခဏေ ဇာယမာနဓမ္မဝိကာရ-
 ဘာဝေန ဥပလက္ခမာနတံ သန္ဓာယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယမ္ပိ “ဇာတိ
 ဘိက္ခဝေ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ ဇရာမရဏံ
 ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ”န္တိ ဝစနံ၊ တတ္ထာပိ
 ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာနံ လက္ခဏဘာဝတောတိ အယမေတ္တာဘိသန္ဓိ။
 တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ပါဌေ ကုတောစိ ဇာတတ္ထံ၊ ဇာတိယာ ပရိယာယတော။
 သင်္ခကာနံ သဘာဝတ္တာ၊ တီသု သင်္ခတတောဒိတာ”တိ။
 ရူပသမုပ္ပာနနယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကလာပယောဇနာဝဏ္ဏနာ

၄၅။ ယသ္မာ ပနေတာနိ ရူပါနိ ကမ္မာဒိတော ဥပ္ပဇ္ဇ-
 မာနာနိပိ န ဧကေကံ သမုဋ္ဌဟန္တိ၊ အထ ခေါ ပိဏ္ဏတောဝ။
 တသ္မာပိဏ္ဏာနံ ဂဏနပရိစ္ဆေဒံ၊ သရူပဉ္စ ဒဿေတုံ “ကျေပွါဒါ”-
 တျာဒိ ဝတ္ထံ။ သဟရုတ္တိနောတိ ဝိသုံ ဝိသုံ ကလာပဂတရူပ-
 ဝသေန သဟရုတ္တိနော၊ န သဗ္ဗကလာပါနံ အညမညံ သဟုပ္ပတ္တိ-
 ဝသေန။

၄၆။ ဒသ ပရိမာဏာ အဿာတိ ဒသကံ၊ သမုဒါယဿေတံ
 နာမံ၊ စက္ခုနာ ဥပလက္ခိတံ၊ တပ္ပဓာနံ ဝါ ဒသကံ စက္ခုဒသကံ။
 ဧဝံ သေသေသုပိ။

၄၇။ ဝစီဝိညတ္တိဂ္ဂဟဏေန သဒ္ဓေါပိ သင်္ခဟိတော ဟောတိ
 တဿာ တဒဝိနာဘာဝတောတိ ဝတ္ထံ “ဝစီဝိညတ္တိဒသက”န္တိ။

၅၀။ ကိံ ပနေတေ ကေဝိသတိ ကလာပါ သဗ္ဗေပိ သဗ္ဗတ္ထ
ဟောန္တိ၊ ဥဒါဟု ကေမိ ကတ္တစိတိ အာဟ “တတ္ထာ” ဟျာဒိ။

ကလာပယောဇနာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ရူပပဝတ္တိက္ခမဝဏ္ဏနာ

၅၂။ ဣဒါနိ နေသံ သမ္ဘဝဝသေန၊ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓိဝသေန၊
ယောနိဝသေန စ ပဝတ္တိံ ဒဿေတုံ “သဗ္ဗာနိပိ ပနေတာနိ” ဟျာဒိ
ဝုတ္တံ။ ယထာရဟန္တိ သဘာဝကပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ အနု-
ရူပတော။

၅၃။ ကမလကုဟရဂမ္ဘမလာဒိသံသေဒဋ္ဌာနေသု ဇာတာ
သံသေဒဇာ။ ဥပပါတော နေသံ အတ္ထိတိ ဩပပါတိကာ၊ ဥက္ကံ-
သဂတိပရိစ္ဆေဒဝသေန စေတ္ထ ဝိသိဋ္ဌဥပပါတော ဂဟိတော
ယထာ “အဘိရူပဿ ကညာ ဒါတဗ္ဗာ” တိ။ သတ္တ ဒသကာနိ
ပါတုဘဝန္တိ ပရိပုဏ္ဏာယတနဘာဝေန ဥပလဗ္ဗနတော။ ကဒါမိ
န လန္တန္တိ ဇစ္စန္တဇစ္စဗေရဇစ္စာဃာနနပုံသကအာဒိကပ္ပိကာနံ
ဝသေန။ တတ္ထ သုဂတိယံ မဟာနဘာဝေန ကမ္မုနာ နိဗ္ဗတ္တ-
မာနာနံ ဩပပါတိကာနံ ဣန္ဒြိယဝေကလ္လာယောဂတော စက္ခု-
သောတဃာနာလာဘော သံသေဒဇာနံ၊ ဘာဝါလာဘော
ပဌမကပ္ပိကဩပပါတိကာနံ ဝသေနပိ။ ဒုဂ္ဂတိယံ ပန စက္ခု-
သောတဘာဝါလာဘော ဒွိန္ဒြိယံ ဝသေန၊ ဃာနာလာဘော
သံသေဒဇာနမေဝ ဝသေန၊ န ဩပပါတိကာနံ ဝသေနာတိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ ဓမ္မဟဒယဒိဘဏံ “ကာမောတုယာ ဥပ-
ပတ္တိက္ခဏေ ကဿစိ ကောဒဿာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ၊
ကဿစိ ဒဿ၊ ကဿစိ အပရာနိပိ ဒဿ၊ ကဿစိ နဝ၊ ကဿစိ
သတ္တာ” တိ ဝစနတော ပရိပုဏ္ဏိန္ဒြိယဿ ဩပပါတိကဿ
သဒ္ဓါယတနဝဇ္ဇိတာနိ ကောဒဿာယတနာနိ ဝုတ္တာနိ။ အန္ဓဿ

သံသေဒဇာနံ ပန ဃာနာဘာဝေါ န သက္ကာ နိဝါရေတုံ
 “ကာမဓာတုယာ ဥပပတ္တိက္ခဏေ” ဟျာဒိပါဠိယာ ဩပပါတိ-
 ကယောနိမေဝ သန္ဓာယ၊ သက္ကာယတနဂ္ဂဟဏဿ စ အညေသံ
 အသမ္ဘဝတော ဂပ္ပသေယျကမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တတ္တာ။ ယံ ပန
 “သံသေဒဇယောနိကာ ပရိပုဏ္ဏာယတနဘာဝေန ဩပပါတိက-
 သင်္ဂဟံ ကတွာ ဝုတ္တာ” တိ အဋ္ဌကထာဝစနံ၊ တမ္ပိ ပရိပုဏ္ဏာ-
 ယတနံယေဝ သံသေဒဇာနံ ဩပပါတိကေသု သင်္ဂဟဝသေန
 ဝုတ္တံ။ အပရေ ပန ယမကေ ဃာနဇိဝှိနံ သဟစာရိတာ
 ပုတ္တာတိ အဇိဝှဿ အသမ္ဘဝတော အဃာနကဿပိ အဘာဝ-
 မေဝ ဝဏ္ဏေန္တိ၊ တတ္ထာပိ ယထာ စက္ခုသောတာနိ ရူပဘဝေ
 ဃာနဇိဝှိဟိ ဝိနာ ပဝတ္တန္တိ၊ န ဧဝံ ဃာနဇိဝှိ အညမညံ ဝိနာ
 ပဝတ္တန္တိ ဒွိန္ဒမ္ပိ ရူပဘဝေ အနုပ္ပဇ္ဇနတောတိ ဧဝံ ဝိသုံ ဝိသုံ
 ကာမဘဝေ အပ္ပဝတ္တိဝသေန တေသံ သဟစာရိတာ ဝုတ္တာတိ န
 န သက္ကာ ဝတ္တန္တိ။

၅၄။ ဂန္ဓေ မာတုကုဏ္ဍိယံ သေန္တိတိ ဂန္ဓသေယျကာ၊
 တေလောဝ ရူပါဒိသု သတ္တတာယ သတ္တာတိ ဂန္ဓသေယျကသတ္တာ။

ဧတေ အဏှဇဇလောဗုဇာ။ တီဏိ ဒသကာနိ ပါတုဘဝန္တိ၊
ယာနိ “ကလလရူပ”န္တိ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ပရိပိဏ္ဍိတာနိ စ တာနိ
ဇာတိဥဏ္ဍာယ ဧကဿ အံသုနော ပသန္နတိလတေလေ
ပက္ခိပိတွာ ဥဒ္ဓဋ္ဌဿ ပလ္လရိတွာ အဂ္ဂေ ဌိတဗိန္နုမတ္တာနိ
အဇ္ဈာနိ ဝိပ္ပသန္တာနိ။ ကဒါမိ န လန္တတိ အဘာဝကသတ္တာနံ
ဝသေန။ တတော ပရန္တိ ပဋိသန္ဓိတော ပရံ။ ပဝတ္တိကာလေတိ
သတ္တမေ သတ္တာဟေ၊ ဋီကာကာရမတေန^၁ ဧကောဒသမေ
သတ္တာဟေ ဝါ။ ကမေဇာဘိ စကျဒသကပါတုဘာဝတော
သတ္တာဟာတိက္ကမေန သောတဒသကံ၊ တတော သတ္တာဟာ-
တိက္ကမေန ဃာနဒသကံ၊ တတော သတ္တာဟာတိက္ကမေန ဇိဌာ-
ဒသကန္တိ ဧဝံ အနုက္ကမေန။ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ ဟိ အယမတ္ထော
ဒသ္မိတောဝ။

၅၅။ ဋီတိကာလန္တိ ပဋိသန္ဓိမိတ္တဿ ဌိတိကာလံ။ ပဋိသန္ဓိ-
မိတ္တသဟဇာတာ ဟိ ဥတု ဌာနပ္ပတ္တာ တဿ ဌိတိက္ခဏေ
သုဒ္ဓဋ္ဌကံ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ တဒါ ဥပ္ပန္နာ ဘင်္ဂက္ခဏေတျာဒိနာ
အနုက္ကမေန ဥတု ရူပံ ဇနေတိ။ ဩဇာဖရဏမုပါဒါယာတိ
ဂဟ္တသေယျကဿ မာတု အဇ္ဈောဟဋ္ဌာဟာရတော သံသေဒ-
ဇောပပါတိကာနဉ္စ မုခဂတသေမှာဒိတော ဩဇာယ ရသ-
ဟရဏီအနုသာရေန သရီရေ ဖရဏကာလတော ပဋ္ဌာယ။

၅၆။ စုတိစိတ္တံ ဥပရိမံ တေဿာတိ စုတိစိတ္တောပရိ။
ကမ္မဇရူပါနိ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ တဒုပ္ပတ္တိယံ မရဏာဘာဝတော။
ကမ္မဇရူပဝိစ္ဆေဒေ ဟိ “မတော”တိ ဝုစ္ဆတိ။ ယထာဟ—

“အာယု ဥသ္မာ စ ဝိညာဏံ၊ ယဒါ ကာယံ ဇဟန္တိမံ။
အပဝိဒ္ဓေါ တဒါ သေတိ၊ နိရတ္ထံ ဝ ကလိင်္ဂရ”န္တိ^၂။

ပုရေတရန္တိ သတ္တရသမဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ။ တတော ပရံ
မိတ္တဇာဟာရဇရူပဉ္စ ဝေါန္တိဇ္ဇတိတိ အဇီဝကသန္တာနေ တေသံ

၁-မူလဋီ ၃-၁၃၀၊ ၁၃၁-ပိဋေသု။ ၂-သံ ၂-၁၁၇-ပိဋေ။ (ထောက်စီသဒိသံ။)

ဥပ္ပတ္တိယာ အဘာဝတော ယထာနိဗ္ဗတ္တံ စိတ္တဇံ၊ အာဟာရဇ္ဈတတော ပရံ ကိဉ္စိ ကာလံ ပဝတ္တိတွာ နိရုဇ္ဈတိ။ အပရေ ပန အာစရိယာ “စိတ္တဇရူပံ စုတိစိတ္တတော ပုရေတရမေဝ ဝေါစ္ဆိဇ္ဇတိ”တိ ဝဏ္ဏေန္တိ။

၅၈။ ရူပလောကေ ဃာနဇိဝှိကာယာနံ အဘာဝေ ကာရဏံ ဝုတ္တမေဝ။ ဘာဝဒ္ဓယံ ပန ဗဟလကာမရာဂူပနိဿယတ္တာ ပြဟ္မာနဉ္စ တဒဘာဝတော တတ္ထ န ပဝတ္တတိ။ အာဟာရဇ္ဈကလာပါနိ စ န လန္တန္တိ အဇ္ဈောဟဋ္ဌာဟာရာဘာဝေန သရီရဂတဿပိ အာဟာရဿ ရူပသမုဋ္ဌာပနာဘာဝတော။ ဗာဟိရဉ္စ ဥတုံ၊ အာဟာရဉ္စ ဥပနိဿယံ လဘိတွာ ဥတုအာဟာရာ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေန္တိ။ ဇီဝိတနဇကန္တိ ကာယာဘာဝတော ကာယဒသကဋ္ဌာနိယံ ဇီဝိတနဝကံ။

၅၉။ အတိရိစ္ဆတိ သေသပြဟ္မာနံ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ပဝတ္တေ စ ဥပလဘိတဗ္ဗရူပတော အဝသိဋ္ဌံ ဟောတိ၊ မရဏကာလေ ပန ပြဟ္မာနံ သရီရနိက္ခေပါဘာဝတော သဗ္ဗေသမ္ဘိ တိသမုဋ္ဌာနာနိ၊ ဒွိသမုဋ္ဌာနာနိ စ သဟေဝ နိရုဇ္ဈန္တိ။

၆၀။ ရူပေသု ဧကဝိသတိ ဃာနဇိဝှိကာယဘာဝဒ္ဓယဝသေန ပဉ္စန္ဒံ အဘာဝတော။ ဧကံ ပန “လဟုတာဒိတ္တယမ္ဘိ တေသု နတ္ထိ ဒန္တတ္တကရာဒိဓာတုက္ခောဘာဘာဝတော”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ အကာရဏံ။ န ဟိ ဝူပသမေတဗ္ဗာပေက္ခာ တဗ္ဗိရောဓိဓမ္မပ္ပဝတ္တိ တထာ သတိ သဟေတုကကိရိယစိတ္တေသု လဟုတာဒိနံ အဘာဝပ္ပသင်္ဂတော။ “သဒ္ဓေါ ဝိကာရော”တျာဒိ သဗ္ဗေသမ္ဘိ သာဓာရဏဝသေန ဝုတ္တံ။

ရူပပဝတ္တိက္ခမဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဗ္ဗာနဘေဒဝဏ္ဏနာ

၆၂။ ဧတ္တာဝတာ စိတ္တစေတသိကရူပါနိ ဝိဘာဂတော နိဗ္ဗိသိတွာ ဣဒါနိ နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗိသန္တော အာဟ “နိဗ္ဗာနံ ဗနာ”-
 တျာဒိ။ “စတုမဂ္ဂဉာဏေန သန္တိကာတဗ္ဗ”န္တိ ဣမိနာ နိဗ္ဗာနဿ
 တံတံအရိယပုဂ္ဂလာနံ ပစ္စက္ခသိဒ္ဓတံ ဒဿေတိ။ “မဂ္ဂဖလာန-
 မာရမ္မဏဘူတ”န္တိ ဣမိနာ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနာနံ အနုမာန-
 သိဒ္ဓတံ။ သင်္ခတဓမ္မာရမ္မဏဉ္စိ၊ ပညတ္တာရမ္မဏံ ဝါ ဉာဏံ ကိလေ-
 သာနံ သမုစ္ဆေဒပဋိပ္ပဿန္တေန အသမတ္ထံ၊ အတ္ထိ စ လောကေ
 ကိလေသသမုစ္ဆေဒါဒိ။ တသ္မာ အတ္ထိ သင်္ခတသမ္ပုတ္တဓမ္မ-
 ဝိပရိတော ကိလေသာနံ သမုစ္ဆေဒပဋိပ္ပဿန္တိကရာနံ မဂ္ဂဖလာနံ
 အာရမ္မဏဘူတော နိဗ္ဗာနံ နာမ ဧကော ဓမ္မောတိ သိဒ္ဓိ။
 ပစ္စက္ခာနုမာနသိဒ္ဓတာသန္တဿနေန စ အဘာဝမတ္ထံ နိဗ္ဗာနန္တိ
 ဝိပုဋ္ဌိပန္နာနံ ဝါဒိ နိဿေဓေတိတိ အလမတိပ္ပပဉ္စေန။ ခန္ဓာ-
 ဒိဘေဒေ တေဘူမကဓမ္မေ ဟေဠုပရိယဝသေန ဝိနနတော
 သံသိဗ္ဗနတော ဝါနသင်္ခါတာယ တဏှာယ နိက္ခန္တတ္တာ ဝိသယာ-
 တိက္ကမဝသေန အတိတတ္တာ။

၆၃။ သဘာဝဇောတိ အတ္တနော သန္တိလက္ခဏေန။ ဥပါ-
 ဒိယတိ ကာမုပါဒါဒိဟိတိ ဥပါဒိ၊ ပဉ္စက္ခန္ဓဿေတံ အဓိဝစနံ၊
 ဥပါဒိယေဝ သေသော ကိလေသေဟိတိ ဥပါဒိသေသော၊
 တေန သဟဝတ္တတိတိ သဥပါဒိသေသာ၊ သာ ဧဝ နိဗ္ဗာနဓာတူတိ
 သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတူ။ ကာရဏပရိယာယေနာတိ သ-
 ဥပါဒိသေသာဒိဝသေန ပညာပနေ ကာရဏဘူတဿ ဥပါ-
 ဒိသေသဘာဝါဘာဝဿ လေသေန။

၆၄။ အာရမ္မဏတော၊ သမ္ပယောဂတော စ ရာဂဒေါသ-
 မောဟေဟိ သုညတ္တာ သုညံ၊ သုညမေဝ သုညတံ။ တတာ
 ရာဂါဒိနိဗ္ဗိတ္တရဟိတတ္တာ အနိဗ္ဗိတ္တံ၊ ရာဂါဒိပဏိဓိရဟိတတ္တာ
 အပ္ပဏိဟိတံ။ သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိ ဝါ သုညတ္တာ သုညတံ။

သဗ္ဗသင်္ခါရနိမိတ္တာဘာဝတော အနိမိတ္တံ။ တဏှာပဏိမိယာ
အဘာဝတော အပ္ပဏိဟိတံ။

၆၅။ စဝနာဘာဝတော အစ္စုတံ။ အန္တဿ ပရိယောသာ-
နဿ အတိက္ကန္တတ္တာ အစ္စန္တံ။ ပစ္စယေဟိ အသင်္ခတတ္တာ
အသင်္ခတံ။ အတ္တနော ဥတ္တရိတရဿ အဘာဝတော၊ သဟဓမ္မေန
ဝတ္တဗ္ဗဿ ဥတ္တရဿ ဝါ အဘာဝဟော အနုတ္တရံ။ ဝါနတော
တဏှာတော မုတ္တတ္တာ သဗ္ဗသော အပဂတတ္တာ ဝါနုပုတ္တာ။
မဟန္တေ သီလက္ခန္ဓာဒိကေ သေန္တိ ဂဝေသန္တိတိ မဟေသယော။
“ဣတိ ဖိတ္တ”န္တာဒိ ဆဟိ ပရိစ္ဆေဒေဟိ ဝိဘတ္တာနံ ဖိတ္တာဒိနံ
နိဂမနံ။

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိယာ နာမ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ-
ဝဏ္ဏနာယ ရူပပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သမုစ္ဆယပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ

၁။ သလက္ခဏာ ဖိန္တနာဒိသလက္ခဏာ ဖိတ္တစေတသိကနိပ္ပန္န-
ရူပနိဗ္ဗာနဝသေန ဒွါသတ္တတိပဘေဒါ ဝတ္ထုဓမ္မော သဘာဝဓမ္မော
ဝုတ္တာ၊ ဣဒါနိ တေသံ ယဏာယောဂံ သဘာဝဓမ္မာနံ ဧကေ-
ကသမုစ္ဆယဝသေန ယောဂါနုရူပတော အကုသလသင်္ဂဟာဒိ-
ဘေဒံ သမုစ္ဆယံ ရာသိံ ပဝက္ခာမိတိ ယောဇနာ။

၂။ အကုသလာနမေဝ သဘာဝဓမ္မဝသေန သင်္ဂဟော အကု-
သလသင်္ဂဟော။ ကုသလာဒိဝသေန မိဿကာနံ သင်္ဂဟော
မိဿကသင်္ဂဟော၊ သစ္စာဘိသမ္ဘောမိသင်္ခါတဿ အရိယမဂ္ဂဿ
ပက္ခေ ဘဝါနံ ဗောဓိပက္ခိယာနံ ဓမ္မာနံ သတိပဋ္ဌာနာဒိဘေဒါနံ
သဘာဝဝတ္ထုဝသေန သင်္ဂဟော ဗောဓိပက္ခိယသင်္ဂဟော။
ခန္ဓာဒိဝသေန သဗ္ဗေသံ သင်္ဂဟော သဗ္ဗသင်္ဂဟော။

အကုသလသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ

၃။ ပုဗ္ဗကောဋိယာ အပညာယနတော စိရပါရိဝါသိယဋ္ဌေန၊
 ဝဏတော ဝါ ဝိဿန္တမာနယူသာ ဝိယ စက္ခာဒိတော ဝိသ-
 ယေသု ဝိဿန္တနတော အာသဝေါ။ အထ ဝါ ဘဝတော အာ-
 ဘဝဂ္ဂံ ဓမ္မတော အာဂေါတြဘုံ သဝန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ အာသဝေါ။
 အဝဓိအတ္ထော စေတ္ထ အာ-ကာရော၊ အဝဓိ စ မရိယာဒါဘိဝိဓိ-
 ဝသေန ဒုဝိဓော။ တတ္ထ “အာပါဠလိပုတ္တံ ဝုဋ္ဌော ဒေဝေါ”-
 တျာဒိသု ဝိယ ကိရိယံ ဗဟိ ကတွာ ပဝတ္ထော မရိယာဒေါ။
 “အာဘဝဂ္ဂံ သဒ္ဓေါ အပ္ပဂ္ဂတော”တျာဒိသု ဝိယ ကိရိယံ
 ဗျာပေတွာ ပဝတ္ထော အဘိဝိဓိ။ ဣဓ ပန အဘိဝိဓိမှ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
 တထာ ဟေတေ နိဗ္ဗတ္တိဌာနဘူတေ စ ဘဝဂ္ဂေ၊ ဂေါတြဘုံမှ
 စ အာရမ္မဏဘူတေ ပဝတ္တန္တိ။ ဝိဇ္ဇမာနေသု စ အညေသု
 အာဘဝဂ္ဂံ၊ အာဂေါတြဘူသဝန္တေသုမာနာဒိသု အတ္တတ္တနိယ-
 ဂ္ဂဟဏဝသေန အဘိဗျာပနတော မဒကရဏဋ္ဌေန အာသဝသဒိ-
 သတာယ စ ဧတေယေဝ အာသဝဘာဝေန နိရုဋ္ဌာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
 ကာမောယေဝ အာသဝေါ ကာမာသဝေါ၊ ကာမရာဂေါ။
 ရူပါရူပဘဝေသု ဆန္ဒရာဂေါ အဝါသဝေါ။ ဖျာနနိကန္တိ-
 သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတော စ ရာဂေါ ဧတ္ထေဝ သင်္ဂယုတိ။ တတ္ထ
 ပဌမော ဥပပတ္တိဘဝေသု ရာဂေါ၊ ဒုတိယော ကမ္မဘဝေ၊
 တတိယော ကဝင်္ဂိဋ္ဌိသဟဂတော။ ခွါသဋ္ဌိဝိဓာ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌာသဝေါ။
 ဒုက္ခာဒိသု စတုသု သစ္စေသု၊ ပုဗ္ဗန္တေ၊ အပရန္တေ၊ ပုဗ္ဗာပရန္တေ၊
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေသု စာတိ အဋ္ဌသု ဌာနေလု အညာဏံ အဝိဇ္ဇာ-
 သဝေါ။

၄။ ဩတ္ထရိတွာ ဟရဏတော၊ ဩဟနနတော ဝါ ဟေဋ္ဌာ
 ကတွာ ဟနနတော ဩသီဒါပနတော “ဩဃော”တိ ဝုစ္စတိ
 ဇလပ္ပဝါဟော၊ ဧတေ စ သတ္တေ ဩတ္ထရိတွာ ဟနန္တံ ဝဋ္ဌသ္မိံ
 သတ္တေ ဩသီဒါပန္နော ဝိယ ဟောန္တိတိ ဩဃသဒိသတာယ

ဩဇာ၊ အာသဝါယေဝ ပနေတ္ထ ယထာဝုတ္တဋ္ဌေန “ဩဇာ”တိ စ ဝုစ္စန္တိ။

၅။ ဝဇ္ဇသ္မိ၊ ဘဝယန္တကေ ဝါ သတ္တေ ကမ္မဝိပါကေန ဘဝန္တရာဒီဟိ၊ ဒုက္ခေန ဝါ သတ္တေ ယောဇေန္တိတိ ယောဂါ၊ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တဓမ္မာဝ။

၆။ နာမကာယေန ရူပကာယံ၊ ပစ္စုပ္ပန္နကာယေန ဝါ အနာဂတကာယံ ဂန္တေန္တိ ဒုပ္ပဗုဒ္ဓံ ဝေဌေန္တိတိ ကာယဂန္တာ။ ဂေါသီလာဒိနာ သီလေန၊ ဝတေန၊ တဒုဘယေန စ သုဗ္ဗိတိ ဧဝံ ပရတော အသဘာဝတော အာမသနံ ပရာမာသော။ “ဣဒမေဝ သစ္စံ၊ မောသမည”န္တိ အဘိနိဝိသနံ ဒဠ္ဍဂ္ဂါဟော ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသော။

၇။ မဏ္ဍုကံ ပန္နဂေါရိယ ဘုသံ ဒဠ္ဋိ အာရမ္မဏံ အာဒိယန္တိတိ ဥပါဒါနာနိ၊ ကာမောယေဝ ဥပါဒါနံ၊ ကာမေ ဥပါဒိယတိတိ ဝါ ကာမူပါဒါနံ။ “ဣမိနာ မေ သီလဝတာဒိနာ သံသာရသုဗ္ဗိ”တိ ဧဝံ သီလဝတာဒိနံ ဂဟဏံ သီလဗ္ဗတူပါဒါနံ။ ဝဒန္တိ ဧတေနာတိ ဝါဒေါ၊ ခန္ဓေဟိ ဗျတိရိတ္တာဗျတိရိတ္တဝသေန ဝိသတိပရိကပ္ပိတဿ၊ အတ္တနော ဝါဒေါ အတ္တဝါဒေါ၊ သောယေဝ ဥပါဒါနန္တိ အတ္တဝါဒူပါဒါနံ။

၈။ ဈာနာဒိဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနကကုသလစိတ္တံ နိသေဓေန္တိ တထာ တဿ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ န ဒေန္တိတိ နိဝရဏာနိ၊ ပညာစက္ခုနော ဝါ အာဝရဏဋ္ဌေန နိဝရဏာ။ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု အဓိမတ္တရာဂသင်္ခါတော ကာမောယေဝ ဆန္တနဋ္ဌေန ဆန္ဒော စာတိ ကာမစ္ဆန္တော၊ သောယေဝ နိဝရဏန္တိ ကာမစ္ဆန္တနိဝရဏံ။ ဗျာပဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ ဧတေန စိတ္တန္တိ ဗျာပါဒေါ၊ “အနတ္တံ မေ အစရိ”တျာဒိနယပ္ပဝတ္တနဝရိအာသာတဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနတာယ နဝရိဓော၊ အဋ္ဌာနကောပေန သဟ ဒသဝိဓော ဝါ ဒေါသော၊

သောယေဝ နိဝရဏန္တိ ဗျာပါဒနိဝရဏံ။ ထိနမိဒ္ဓမေဝ နိဝရဏံ
 ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏံ။ တထာ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနိဝရဏံ။ ကသ္မာ ပနေတေ
 ဘိန္နဓမ္မာ ဒွေ ဒွေ ဧကနိဝရဏဘာဝေန ဝုတ္တာတိ? ကိစ္စာဟာရ-
 ပဋိပက္ခာနံ သမာနဘာဝတော။ ထိနမိဒ္ဓါနဉ္စိ စိတ္တုပ္ပါဒဿ
 လယာပါဒနကိစ္စံ သမာနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာနံ အဝုပသန္တဘာဝ-
 ကာရဏံ။ တထာ ပုရိမာနံ ဦးနံ တန္တိဝဇ္ဇန္တိတာ အာဟာရော၊
 ဟေတုတုတ္တေယျာ၊ ပစ္ဆိမာနံ ဉ္စတိဗျသနာဒိဝိတက္ကနံ။ ပုရိမာနဉ္စ
 ဦးနံ၊ ဝိရိယံ ပဋိပက္ခဘူတံ၊ ပစ္ဆိမာနံ သမထောတိ။ တေနာဟု
 ပေါရာဏာ—

“ကိစ္စာဟာရပက္ခာနံ၊ ဧကတ္တာ ဧကမေတ္တ ဟိ။
 ကတမုဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ထိနမိဒ္ဓဉ္စ တာဒိနာ။
 လိနတာသန္တတာ ကိစ္စံ၊ တန္တိ ဉ္စတိဝိတက္ကနံ။
 ဟေတု ဝိရိယသမထာ၊ ဣမေ တေသံ ဝိရောဓိနော”တိ။

၉။ အပ္ပဟိနဋ္ဌေန အနု အနု သန္တာနေ သေန္တိတိ အနု-
 သယာ၊ အနုရူပံ ကာရဏံ လဘိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတုတ္တေယျာ။
 အပ္ပဟိနာ ဟိ ကိလေသာ ကာရဏလာဘော သတိ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ
 သန္တာနေ အနု အနု သယိတာ ဝိယ ဟောန္တိတိ တဒဝတ္ထာ
 “အနုသယာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ တေ ပန နိပ္ပရိယာယတော အနာဂတာ
 ကိလေသာ၊ အတိတပစ္စုပ္ပန္နာပိ တံသဘာဝတ္ထာ တထာ ဝုစ္စန္တိ။
 န ဟိ ကာလဘောဒေန ဓမ္မာနံ သဘာဝဘောဒေါ အတ္ထိ၊ ယဒိ
 အပ္ပဟိနဋ္ဌေန အနုသယာ၊ နနု သဗ္ဗေပိ ကိလေသာ အပ္ပဟိနာ
 အနုသယာ ဘဝေယျန္တိ? န မယံ အပ္ပဟိနတာမတ္တေန “အနု-
 သယာ”တိ ဝဒါမ၊ အထ ခေါ အပ္ပဟိနဋ္ဌေန ထာမဂတာ
 ကိလေသာ အနုသယာတိ။ ထာမဂမနဉ္စ အနုညသာဓာရဏော
 ကာမရာဂါဒိနမေဝ အာဝေဏိကော သဘာဝေါတိ အလံ
 ဝိဝါဒေန။ ကာမရာဂေါယေဝ အနုသယော ကာမရာဂါ-
 နုသယော။

၁၀။ သံယောဇေန္တိ ဗန္ဓန္တိတိ သံဏောဇနာနိ။

၁၂။ စိတ္တံ ကိလိဿတိ ဥပတပ္ပတိ၊ ဗာဓိယတိ ဝါ ဧတေ-
ဟိတိ ကိလေသော။

၁၃။ ကာမဘဝနာမေနာတိ ကာမဘဝသင်္ခါတာနံ အာရမ္မ-
ဏာနံ နာမေန။ တထာပဝတ္တန္တိ သီလဗ္ဗတာဒိနံ ပရတော
အာမသနာဒိဝသေန ပဝတ္တံ။

၁၄။ အာသဝါ စ ဩဃာ စ ယောဂါ စ ဂန္ထာ စ
ဝတ္တုတော ဓမ္မတော ဝုတ္တနယေန တယော။ တထာ ဥပါဒါနာ
ဗုဒ္ဓေ ဝုတ္တာ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန။ နိဝရဏာ အဋ္ဌ သိယံ ထိန-
မိဒ္ဓဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာနံ ဝိသုံ ဂဟဏတော။ အနုသယာ ဆဋ္ဌေဝ
ဗောဓိန္တိ ကာမရာဂဘဝရာဂါနုသယာနံ တဏှာသဘာဝေန
ဧကတော ဂဟိတတ္တာ။ နဝ သံယောဇနာ မတာ ဥာယတ္တ
ဝုတ္တာနံ တဏှာသဘာဝါနံ၊ ဒိဋ္ဌိသဘာဝါနဉ္စ ဧကေကံ သင်္ဂဟိ-
တတ္တာ။ ကိလေသာ ပနသုတ္တန္တဝသေန၊ အဘိဓမ္မဝသေနပိ ဒသ။
ဣတိ ဧဝံ ပါပါနံ အကုသလာနံ သင်္ဂဟော နဝော ဝုတ္တော။
ဧတ္ထ စ—

နဝါဠသင်္ဂဟာ လောဘ-ဒိဋ္ဌိယော သတ္တသင်္ဂဟာ။
အဝိဇ္ဇာ ပဋိသော ပဉ္စ-သင်္ဂဟော စတုသင်္ဂဟာ။
ကင်္ခါ တိသင်္ဂဟာ မာန-ဒ္ဓစ္စာ ထိနံ ဒွိသင်္ဂဟံ။
ကုက္ကုစ္စမိဒ္ဓါဟိရိကာ-နောတ္တပ္ပိဿာ နိဂူဟနာ။
ဧကသင်္ဂဟိတာ ပါပါ၊ ဣစ္ဆေဝံ နဝသင်္ဂဟာ။
အကုသလသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မိဿကသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ

၁၅။ ဟေတူသု ဝတ္တဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။

၁၆။ အာရမ္မဏံ ဥပဂန္တာ စိန္တနသင်္ခါတေန ဥပနိဇ္ဈာယနဋ္ဌေန၊
ယထာရဟံ ပစ္စနိကဓမ္မဈာပနဋ္ဌေန စ ဈာနာနိ စ တာနိ အင်္ဂါနိ စ

သမုဒိတာနံ အဝယဝဘာဝေန အင်္ဂါယန္တိ ဣယန္တိတိ ဈာနင်္ဂါနိ။
အဝယဝရိနိမုတ္တဿ စ သမုဒါယဿ အဘာဝေပိ သေနင်္ဂရထင်္ဂါ-
ဒယော ဝိယ ဝိသုံ ဝိသုံ အင်္ဂဘာဝေန ဝုစ္စန္တိ ဧကေတော ဟုတွာ
ဈာနဘာဝေန။ ဒေါမနဿဉ္စေတ္ထ အကုသလဈာနင်္ဂါ။ သေသာနိ
ကုသလာကုသလာဈာနကတဈာနင်္ဂါနိ။

၁၇။ သုဂတိဒုဂ္ဂတိနံ၊ နိဗ္ဗာနဿ စ အဘိဓမ္မံ ပါပနတော
မဂ္ဂါ၊ တေသံ ပထဘူတာနိ အင်္ဂါနိ၊ မဂ္ဂဿ ဝါ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ
အင်္ဂါနိ မဂ္ဂင်္ဂါနိ။ သမ္မာ အဝိပရိတတော ပဿတိတိ သမ္မာ-
ဒိဋ္ဌိ။ သာ ပန “အတ္ထိ ဒိန္န” န္ဓာဒိဝသေန ဒသဝိဓော၊ ပရိညာဒိ-
ကိစ္စဝသေန စတုဗ္ဗိဓော ဝါ။ သမ္မာ သင်္ကပ္ပေန္တိ ဧတေနာတိ
သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ သော နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပအဗျာပါဒသင်္ကပ္ပအဝိ-
ဟိံသာသင်္ကပ္ပဝသေန တိဝိဓော။ သမ္မာဝါစာဒယော ဟေဋ္ဌာ
ဝိဘာဝိတာဝ။ သမ္မာ ဝါယမန္တိ ဧတေနာတိ သမ္မာဝါယာ-
ဓမာ။ သမ္မာ သရန္တိ တောယာတိ သမ္မာသတိ။ ဣမေသံ ပန
ဘေဒံ ဥပရိ ဝက္ခတိ။ သမ္မာ သာမဉ္စ အာဓိယတိ ဧတေန စိတ္တန္တိ
သမ္မာသမာဓိ၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဝသေန ပဉ္စဝိဓော ဧကဂ္ဂတာ။
ဗိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒယော ဒုဂ္ဂတိမဂ္ဂတ္တာ မဂ္ဂင်္ဂါနိ။

၁၈။ ဒဿနာဒိသု စက္ခုဝိညာဏာဒိဟိ၊ ယေဘုယျေန တံ-
သဟိတသန္တာနပ္ပဝတ္တိယံ လိင်္ဂါဒိဟိ၊ ဇီဝနေ ဇီဝန္တေဟိ ကမ္မဇ-
ရူပသမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ၊ မနနေ ဇာနနေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ၊ သုခိ-
တာဒိဘာဝေ သုခိတာဒိဟိ သဟဇာတေဟိ၊ သဒ္ဓဟနာဒိသု
သဒ္ဓဟနာဒိဝသပ္ပဝတ္တေဟိ တေဟေဝ၊ “အနညာတံ ဥဿာမိ”တိ
ပဝတ္တိယံ တထာပဝတ္တေဟိ သဟဇာတေဟိ၊ အာဇာနနေ၊
အညတဝိဘာဝေ စ အာဇာနနာဒိဝသပ္ပဝတ္တေဟိ သဟဇာ-
တေဟိ အတ္တာနံ အနုဝတ္တာပေန္တာ ဓမ္မာ ဣဿရဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာနိ
နာမာတိ အာဟ “စက္ခု၊ ဣန္ဒြိယ” န္ဓာဒိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန
အပရေဝိ ဣန္ဒြလိင်္ဂဋ္ဌာဒယော ဣန္ဒြိယဋ္ဌာ ဝုတ္တာ။ ဇိဝိတိန္ဒြိယန္တိ
ရူပါရူပဝသေန ဒုဝိဓံ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ။ “အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ

အနညာတံ အမတံ ပဒံ, စတုသစ္စဓမ္မမေဝ ဝါ ဥဿာမီ”တိ
 ဝေမဇ္ဈာသယေန ပဋိပန္ဿ ဣန္ဒြိယံ အနညာတဉာဏာမီတိန္ဒြိယံ။
 အာဇာနာတိ ပဌမမဂ္ဂေန ဒိဋ္ဌမရိယာဒံ အနတိက္ကမိတွာ ဇာနာတိ
 ဣန္ဒြိယဉာတိ အညိန္ဒြိယံ။ အညာတာဝိနော စတ္တာရိ သစ္စာနိ
 ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ဌိတဿ အရဟတော ဣန္ဒြိယံ အညာတာဝိန္ဒြိယံ။
 ဓမ္မသရူပဝိဘာဝနက္ခန္ဓေတ္ထ ပညိန္ဒြိယဂ္ဂဟဏံ၊ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယကိစ္စ-
 ဝိသေသဝိဘာဝနတ္ထံ အနညာတဉာဏာမီတိန္ဒြိယာဒိနံ ဂဟဏံ။

ဧတ္ထ စ သတ္တပညတ္တိယာ ဝိသေသနိဿယတ္တာ အဇ္ဈတ္တိကာယ-
 တနာနိ အာဒိတော ဝုတ္တာနိ၊ မနိန္ဒြိယံ ပန အဇ္ဈတ္တိကာယတန-
 ဘာဝသာမညေန ဧတ္ထေဝ ဝတ္တဗ္ဗမိ အရူပိန္ဒြိယေဟိ သဟ
 ဧကေတော ဒဿနတ္ထံ ဇီဝိတိန္ဒြိယာနန္တရံ ဝုတ္တံ၊ သာယံ ပညတ္တိ
 ဣမေသံ ဝသေန “ဣတ္ထိ ပုရိသော”တိ ဝိဘာဝံ ဂစ္ဆတိတိ
 ဒဿနတ္ထံ တဒနန္တရံ ဘာဝဒ္ဓယံ၊ တယိမေ ဥပါဒိန္ဒြိယဓမ္မာ ဣမဿ
 ဝသေန တိဋ္ဌန္တိတိ ဒဿနတ္ထံ တတော ပရံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ သတ္တ-
 သညိတော ဓမ္မပုဉ္ဇော ပဗန္ဓဝသေန ပဝတ္တမာနော ဣမာဟိ
 ဝေဒနာဟိ သံကိလိဿတိတိ ဒဿနတ္ထံ တတော ဝေဒနာပဉ္စကံ၊
 တာဟိ ပန ဝိသုဒ္ဓိကာမာနံ ဝေါဒါနသမ္ဘာရဒဿနတ္ထံ တတော
 သဒ္ဓါဒိပဉ္စကံ၊ သမ္ဘူတဝေါဒါနသမ္ဘာရာ စ ဣမေဟိ ဝိသုဇ္ဈန္တိတိ
 ဝိသုဒ္ဓိပ္ပတ္တာ, နိဋ္ဌိတကိစ္စာ စ ဟောန္တိတိ ဒဿနတ္ထံ အန္တေ တိဏိ
 ဝုတ္တာနိ။ ဧတ္တာဝတာ အဓိပ္ပေတတ္ထသိဒ္ဓိတိ အညေသံ အဂ္ဂ-
 ဟဏန္တိ ဣဒမေတေသံ အနုက္ကမေန ဒေသနာယ ကာရဏန္တိ
 အလမတိပ္ပပဉ္စေန။

၁၉။ အဿဗ္ဗိယကောသဇ္ဇပမာဒဥဒ္ဓစ္စအဝိဇ္ဇာအဟိရိကအ-
 နောတ္တပ္ပသင်္ခါတေဟိ ပဋိပက္ခဓမ္မေဟိ အကမ္ဘိယဋ္ဌေန, သမ္ပယုတ္တ-
 ဓမ္မေသု ထိရဘာဝေန စ သဒ္ဓါဒိနိ သတ္တ ဗလ-နိ၊ အဟိ-
 ရိကာနောတ္တပ္ပဒ္ဓယံ ပန သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု ထိရဘာဝေနဝ။

၂၀။ အတ္တာဓိနပ္ပဝတ္တိနံ ပတိဘူတာ ဓမ္မာ အဓိပတိ။ “ဆန္ဒ-
 ဝတော ကိ” နာမန သိဇ္ဈတိ” ဟျာဒိကံ ဟိ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရူပနိဿယံ

လဘိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ စိတ္တေ ဆန္ဒာဒယော ဓရဘူတာ သယံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ သာယေမာနာ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တိ၊ တေ စ တေသံ ဝသေန ပဝတ္တန္တိ၊ တေန တေ အတ္တာမိနာနံ ပတိဘာဝေန ပဝတ္တန္တိ။ အညေသံ အဓိပတိဓမ္မာနံ အဓိပတိဘာဝနိဝါရဏ-ဝသေန ဣဿရိယံ အဓိပတိတာ။ သန္တေသုပိ ဣန္ဒြိယန္တရေသု ကေဝလံ ဒဿနာဒိသု စက္ခုဝိညာဏာဒိဟိ အနုဝတ္တာပနမတ္တံ ဣန္ဒြိယတာတိ အယံ အဓိပတိဣန္ဒြိယာနံ ဝိသေသော။

၂၁။ ဩဇ္ဇမကရူပါဒယော အာဟရန္တိတိ အာဟာရာ။ ကဗဠိကာရာဟာရော ဟိ ဩဇ္ဇမကရူပံ အာဟရတိ၊ ဖဿာ-ဟာရော တိဿော ဝေဒနာ၊ မနောသဉ္ဇေတနာဟာရသင်္ခါတံ ကုသလာကုသလကမ္မံ တီသု ဘဝေသု ပဋိသန္ဓိံ၊ ဝိညာဏာ-ဟာရသင်္ခါတံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ သဟဇာတနာမရူပေ အာဟရတိ၊ ကိဉ္ဇာပိ သကသကပစ္စယုပ္ပန္နေ အာဟရန္တော အညေပိ အတ္ထိ၊ အဇ္ဈတ္တိကသန္တာတိယာ ပန ဝိသေသပစ္စယတ္တာ ဣမေယေဝ စတ္တာရော “အာဟာရာ”တိ ဝုတ္တာ။

ကဗဠိကာရာဟာရဘက္ခာနဌိသတ္တာနံ ရူပကာယဿ ကဗဠိ-ကာရာဟာရော ဝိသေသပစ္စယော ကမ္မာဒိဇနိတဿပိ တဿ ကဗဠိကာရာဟာရပတ္တမ္ဘဗလေနေဝ ဒဿဝဿာဒိပ္ပဝတ္တိသမ္ဘ-ဝတော။ တထာ ဟေသ “ဓာတိ ဝိယ ကုမာရဿ၊ ဥပတ္တမ္ဘန-ကယန္တံ ဝိယ ဂေဟဿာ”တိ ဝုတ္တော။ မဿောပိ သုခါဒိဝတ္တု-ဘူတံ အာရမ္မဏံ ဖုသန္တောယေဝ သုခါဒိဝေဒနာပဝတ္တနေန သတ္တာနံ ဌိတိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ မနောသဉ္ဇေတနာ ကုသလာကုသလကမ္မဝသေန အာယူဟမာနာယေဝ ဘဝမူလ-နိပ္ပေါဒနတော သတ္တာနံ ဌိတိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဝိညာဏံ ဝိဇာနန္တမေဝ နာမရူပပဝတ္တနေန သတ္တာနံ ဌိတိယာ ပစ္စယော ဟောတိတိ ဝေမေတေယေဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာနဿ ဝိသေသပစ္စ-ယတ္တာ “အာဟာရာ”တိ ဝုတ္တာ။ ဖဿာဒိနံ ဒုတိယာဒိဘဝေါ ဒေသနာက္ကမတော၊ န ဥပ္ပတ္တိက္ကမတော။

၂၆။ ပဉ္စဝိညာဏာနံ ဝိတက္ကဝိရဟေန အာရမ္မဏေသု အဘိနိပါတမတ္တတ္တာ တေသု ဝိဇ္ဇမာနာနိပိ ဥပေက္ခာသုခဒုက္ခာနိ ဥပနိဇ္ဈာနာကာရဿ အဘာဝတော ဈာနင်္ဂဘာဝေန န ဥဒ္ဓဋ္ဌာနိ။ “ဝိတက္ကပစ္စိမကံ ဟိ ဈာနင်္ဂ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဒွိပဉ္စဝိညာဏ-မနောဓာတုတ္တိကသန္တိရဏတ္တိကဝသေန သောဠသမိတ္တေသု ဝီရိယာဘာဝတော တတ္ထ ဝိဇ္ဇမာနောပိ သမာဓိ ဗလဘာဝံ န ဂစ္ဆတိ။ “ဝီရိယပစ္စိမကံ ဗလ”န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ တဿ အဋ္ဌာရသာ-ဟေတုကေသု ဟေတုဝိရဟတော မဂ္ဂင်္ဂါနိ န လဗ္ဘန္တိ။ “ဟေတု-ပစ္စိမကံ မဂ္ဂင်္ဂ”န္တိ ဟိ ဝုတ္တန္တိ ဣမမတ္တံ မနသိ နိဓာယာဟ “ဒွိပဉ္စဝိညာဏေသု”တျာဒိ။ ဈာနင်္ဂါနိ န လဗ္ဘန္တိတိ သမ္ပန္နော။

၂၇။ အဓိမောက္ခဝိရဟတော ဝိစိကိစ္ဆာမိတ္တေ ကေဂ္ဂတာ မိတ္တဋ္ဌိတိမတ္တံ၊ န ပန မိစ္ဆာသမာဓိသမာဓိဋ္ဌိယသမာဓိဗလ-ဝေါဟာရံ ဂစ္ဆတိတိ အာဟ “တဿ ဝိစိကိစ္ဆာမိတ္တေ”တျာဒိ။

၂၈။ ဒွိဟေတုကတိဓေတုကဂ္ဂဟဏေန ကေဟေတုကေသု အဓိပတိနံ အဘာဝံ ဒဿေတိ။ ဇေနေသွေဝါတိ အဝဓာရဏံ လောကီယဝိပါကေသု အဓိပတိနံ အသမ္ဘဝဒဿနတ္ထံ။ န ဟိ တေ ဆန္ဒာဒီနိ ပုရက္ခတွာ ပာတ္တန္တိ။ ဝိမံသာဓိပတိနော ဒွိဟေတုကဇေနေသု အသမ္ဘဝတော စိတ္တာဘိသင်္ခါရူပနိဿ-ယဿ စ သမ္ဘဝါနရူပတော လဗ္ဘမာနတံ သန္တာယာဟ “ယဿသမ္ဘဝ”န္တိ။ ကောဝ လဗ္ဘတိ၊ ဣတရဿ အဓိပတိ-ဘာဝါယောဂတော။ တေနော ဟိ ဘဂဝတာ “ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော”-တျာဒိနာ၊ ဟေတုပစ္စယနိဗ္ဗေသေ ဝိယ “အဓိပတိ အဓိပတိ-သမ္ပယုတ္တကာနံ”ဇ္ဈာဒိနာ အဝတွာ “ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တ-ကာနံ”ဇ္ဈာဒိနာ၊ ကေကာဓိပတိဝသေနော အဓိပတိပစ္စယော ဥဒ္ဓဋ္ဌော။

၂၉။ ဝတ္ထုတော ဓမ္မဝသေန ဟေတုဓမ္မာ ဆ၊ ဈာနင်္ဂါနိ
 ဓမ္မ သောမနဿဒေါမနုဿပေက္ခာနံ ဝေဒနာဝသေန ကေ-
 တော ဂဟိတတ္တာ၊ ဓဉ္ဇင်္ဂါ နဝ မိစ္ဆာသင်္ဂဟဝါယာမသမာဓိနံ
 ဝိတက္ကဝီရိယစိတ္တေကဂ္ဂတာသဘာဝေန သမ္မာသင်္ဂဟီဒီဟိ ကေ-
 တော ဂဟိတတ္တာ၊ ဣန္ဒြိယဓမ္မာ သောဠသ ပဉ္စန္ဒံ ဝေဒနိန္ဒြိယာနံ
 ဝေဒနာသာမညေန၊ တိဏ္ဍိ လောကုတ္တရိန္ဒြိယာနံ ပညိန္ဒြိယဿ
 စ ဣဏသာမညေန ကေတော ဂဟိတတ္တာ၊ ရူပါရူပဇီဝိတိန္ဒြိ-
 ယာနဉ္စ ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာ၊ ဗလဓမ္မာ ပန ယထာဝုတ္တနယေနော
 နဝ ဤရိတာ၊ အဓိပတိဓမ္မာ စတ္တာရော ဝုတ္တာ၊ အာဟာရော
 တထာ စတ္တာရော ဝုတ္တာတိ ကုသလာဒီဟိ တိဟိ သမာကိဏ္ဏော
 တတောယေဝ မိဿကသင်္ဂဟော ဝေဒနာမကော သင်္ဂဟော
 သတ္တဓာ ဝုတ္တော။ ဣတ္ထ စ—

ပဉ္စသင်္ဂဟိတာ ပညာ၊ ဝါယာမေကဂ္ဂတာ ပန။
 စတုသင်္ဂဟိတာ စိတ္တံ၊ သတိ စေဝ တိသင်္ဂဟာ။

သင်္ကပ္ပေါ ဝေဒနာ သဒ္ဓါ၊ ဒုကသင်္ဂဟိတာ မတာ။
 ကေကသင်္ဂဟာ သေသာ၊ အဋ္ဌဝိသတိ ဘာသိတာ။

မိဿကသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓမ္မာဓိပက္ခိယသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ

၃၀။ ပဋ္ဌာတိတိ ပဋ္ဌာနံ၊ အသုဘဂ္ဂဟဏာဒိဝသေန အနု-
 ပဝိသိတွာ ကာယာဒိအာရမ္မဏေ ပဝတ္တတိတုတ္တော၊ သတိယေဗ
 ပဋ္ဌာနံ သတိပဋ္ဌာနံ။ တံ ပန ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မေသု အာသုဘ-
 ဒုက္ခာနိစ္စာနတ္တာကာရဂ္ဂဟဏဝသေန သုဘသုခနိစ္စအက္ခယညာ-
 ဝိပလ္လာသပ္ပဟာနဝသေန စ စတုဗ္ဗိန္ဒြိယ ဝုတ္တံ။ “စတ္တာရော
 သတိပဋ္ဌာနာ”တိ။ ကုစ္ဆိတာနံ ကေသာဒိန္ဒြိယ အာယောတိ
 ကာယော၊ သရီရံ၊ အဿာသပဿာသနံ ဝါ သမူဟော

ကာယော၊ တဿ အနုပဿနာ ပရိကမ္မဝသေန၊ ဝိပဿနာ-
 ဝသေန စ သရဏံ ကာယာနုပဿနာ။ ဒုက္ခဒုက္ခဝိပရိဏာမ-
 ဒုက္ခသင်္ခါရဒုက္ခဘူတာနံ ဝေဒနာနံ ဝသေန အနုပဿနာ
 ဝေဒနာနုပဿနာ။ တထာ သရာဂမဟဂ္ဂတာဒိဝသေန သမ္မ-
 ယောဂဘူမိဘေဒေန ဘိန္ဒုဿေဝ စိတ္တဿ အနုပဿနာ
 ဝိတ္တာနုပဿနာ။ သညာသင်္ခါရနံ ဓမ္မာနံ ဘိန္ဒုလက္ခဏာနမေဝ
 အနုပဿနာ ဓမ္မာနုပဿနာ။

၃၁။ သမ္မာ ပဒဟန္တိ ဧတေနာတိ သမ္ပပ္ပဇာနံ၊ ဝါယာမော။
 သော စ ကိစ္စဘေဒေန စတုဗ္ဗိဇောတိ အာဟ “စတ္တာဓရာ
 သမ္ပပ္ပဇာနာ” ဟူ၍။ အသုဘမနသိကာရကမ္မဋ္ဌာနာနုယုဉ္ဇနာဒိ-
 ဝသေန ဝါယမနံ ဝါယာမော။ ဘိယျောအာဝါယာတိ
 အဘိဝုဒ္ဓိယာ။

၃၂။ ဣဇ္ဈတိ အဓိဋ္ဌာနာဒိကံ ဧတယာတိ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိဝိညေဏံ၊
 ဣဒ္ဓိယာ ပါဒေါ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ ဆန္ဒောယေဝ ဣဒ္ဓိပါဒေါ ဆန္ဒိဒ္ဓိ-
 ပါဒေါ။

၃၅။ ဗုဇ္ဈတိတိ ဗောဓိ၊ အာရဒ္ဓဝိပဿကတော ပဋ္ဌာယ
 ယောဂါဝစရော။ ယာယ ဝါ သော သတိအာဒိကာယ
 ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ ဗုဇ္ဈတိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ကိလေသနိဋ္ဌါတော
 ဝါ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ကိလေသသင်္ကောစာဘာဝတော ဝါ မဂ္ဂ-
 ဖလပ္ပတ္တိယာ ဝိကသတိ၊ သာ ဓမ္မသာမဂ္ဂိ ဗောဓိ၊ တဿ
 ဗောဓိဿ၊ တဿာ ဝါ ဗောဓိယာ အင်္ဂဘူတာ ကာရဏ-
 ဘူတာတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တေ ပန ဓမ္မဝသေန သတ္တဝိဇောတိ အာဟ
 “သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ” ဟူ၍။ သတိယေဝ သုန္ဒဓရာ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊
 သုန္ဒရဿ ဝါ ဗောဓိဿ၊ သုန္ဒရာယ ဝါ ဗောဓိယာ အင်္ဂေါတိ
 သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ဓမ္မေ ဝိစိနာတိ ဥပပရိက္ခတိတိ ဓမ္မ-
 ဝိဓေယ၊ ဝိပဿနာပညာ။ ဥပေက္ခာတိ ဣဓ တဏှမဇ္ဈတ္တ-
 ပေက္ခာ။

၄၀။ “သတ္တဓာ တတ္ထ သင်္ဂဟော”တိ ဝတ္ထာ ပုန တံ ဒဿေတုံ “သင်္ကပ္ပပဿန္တိ စာ”တျာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဝီရိယံ နဝဋ္ဌာနံ သမ္ပပ္ပဓာနစတုက္ကဝီရိယိဒ္ဓိပါဒဝီရိယိန္ဒြိယဝီရိယဗလ- သမ္မောဇ္ဈင်္ဂသမ္မာဝါယာမဝသေန နဝကိစ္စတ္တာ၊ သတိ အဋ္ဌဋ္ဌာနာ သတိပဋ္ဌာနစတုက္က သတိန္ဒြိယ သတိဗလ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂသမ္မာ- သတိဝသေန အဋ္ဌကိစ္စတ္တာ။ သမာဓိ စတုဋ္ဌာနော သမာဓိန္ဒြိယ- သမာဓိဗလသမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂသမ္မာသမာဓိဝသေန စတုကိစ္စ- တ္တာ၊ ဗညာ ပဉ္စဋ္ဌာနာ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒပညိန္ဒြိယပညာဗလဓမ္မ- ဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိဝသေန ပဉ္စကိစ္စတ္တာ၊ သဒ္ဓါ ဒွိဋ္ဌာနာ သဒ္ဓိန္ဒြိယသဒ္ဓါဗလဝသေန ဒွိကိစ္စတ္တာ။ ဧသော ဥက္ကမာနံ ဗောဓိ- ပက္ခိယဘာဝေန ဝိသိဋ္ဌာနံ သတ္တတိသမ္မောနံ ပဝေရာ ဥက္ကမော ဝိဘာဝေါ။

၄၁။ လောကုတ္တရေ အဋ္ဌဝိဓေပိ သဗ္ဗေ သတ္တတိသ မ္မော ဟောန္တိ၊ သင်္ကပ္ပပီတိယော န ဝါ ဟောန္တိ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနိကေ သင်္ကပ္ပဿ၊ စတုတ္ထပဉ္စမဇ္ဈာနိကေ ဝီတိယာ စ အသမ္ဘဝတော န ဟောန္တိ ဝါ၊ လောကီယေပိ စိတ္တေ သီလဝိသုဒ္ဓါဒိဆဒ္ဓိ- သုဒ္ဓိပဝေတ္တိယံ ယထာယောဂံ တံဘံကိစ္စဿ အနုရူပဝသေန ကေမိ ကတ္တမိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဟောန္တိ၊ ကတ္တမိ န ဝါ ဟောန္တိ။

ဗောဓိပက္ခိယသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သဗ္ဗသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ

၄၂။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာဒိဘေဒဘိန္နာ တေ တေ သဘာဝဓမ္မာ ကေဠိ ရာသဋ္ဌေန ခန္ဓာ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “တဒေကဠိ အဘိသံယူဟိတွာ အဘိသမ္ဘိပိတွာ အယံ ဝုစ္စတိ ရူပက္ခန္ဓော”တျာဒိ၊ တေ ပနေတေ ခန္ဓာ ဘာဇနဘောဇန- ဗျဉ္ဇနဘတ္တကာရကဘုဉ္ဇကဝိကပ္ပဝသေန ပဉ္စေဝ ဝုတ္တာတိ အာဟ

“ဣပက္ခန္ဓော” ဟူသော ဝေဒနာနိဿယတ္တာ ဘာဇနဌာ-
 နိယံ၊ ဝေဒနာ ဘူဠိဘဗ္ဗတ္တာ ဘောဇနဌာနိယာ၊ သညာ
 ဝေဒနာဿာဒလာဘဟေတုတ္တာ ဗျဉ္ဇနဌာနိယာ၊ သင်္ခါရာ အဘိ-
 သင်္ခရဏတော ဘတ္တကာရကဌာနိယာ၊ ဝိညာဏံ ဥပဘုဉ္ဇကတ္တာ
 ဘုဉ္ဇကဌာနိယံ။ ဧတ္တာဝတာ စ အဓိပ္ပေတက္ကသိဒ္ဓိတိ ပဉ္စေဝ ဝုတ္တာ။
 ဒေသနာက္ကမေပိ ဣဒမေဝ ကာရဏံ ယတ္ထ ဘုဉ္ဇတိ၊ ယဉ္ဇ ဘုဉ္ဇတိ၊
 ယေန စ ဘုဉ္ဇတိ၊ ယော စ ဘောဇကော၊ ယော စ ဘုဉ္ဇိတာ၊
 တေသံ အနုက္ကမေန ဒေသေတုကာမတ္တာ။

၄၃။ ဥပါဒါနာနံ ဂေါစရာ ခန္ဓာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တေ
 ပန ဥပါဒါနဝိသယဘာဝေန ဂဟိတာ ရူပါဒယော ပဉ္စေဝါတိ
 ဝုတ္တံ “ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော” ဟူသော သဗ္ဗသဘာဝဓမ္မသင်္ဂဟတ္ထံ
 ဟိ သာသဝါ၊ အနာသဝါပိ ဓမ္မာ အဝိသေသတော “ပဉ္စက္ခန္ဓာ” တိ
 ဒေသိတာ။ ဝိပဿနာဘူမိသန္တဿနတ္ထံ ပန သာသဝါဝ “ဥပါ-
 ဒါနက္ခန္ဓာ” တိ။ ယထာ ပနေတ္ထ ဝေဒနာဒယော သာသဝါ၊
 အနာသဝါ စ၊ န ဝေ ရူပံ၊ ကေန္တကာမာဝစရတ္တာ။ သဘာဝ-
 ရာသိဝသေန ပန တံ ခန္ဓေသု ဒေသိတံ၊ ဥပါဒါနိယဘာဝေန၊
 ပန ရာသိဝသေန စ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသုတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၄၄။ အာယတန္တိ ဧတ္ထ တံတံဒွါရာရမ္မဏာ စိတ္တစေတသိကာ
 တေန တေန ကိစ္စေန ဃန္ဓေန္တိ ဝါယမန္တိ၊ အာယဘူတေ ဝါ
 တေ ဓမ္မေ တောနိ တနောန္တိ ဝိတ္တာရေန္တိ၊ အာယတံ ဝါ
 သံသာရဒုက္ခံ နယန္တိ ပဝတ္တေန္တိ၊ စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ ကာရဏ-
 ဘူတာနိတိ ဝါ အာယတနာနိ။ အဝိစ လောကေ နိဝါသ-
 အာကရသမောသရဏသဉ္ဇာတိဌာနံ “အာယတန” န္တိ ဝုစ္စတိ၊
 တသ္မာ ဧတေပိ တံတံဒွါရိကာနံ၊ တံတဒါရမ္မဏာနဉ္စ စက္ခု-
 ဝိညာဏာဒိနံ နိဝါသဌာနတာယ၊ တေသမေဝ အာကိဏ္ဏ-
 ဘာဝေန ပဝတ္တာနံ အာကရဌာနတာယ၊ ဒွါရာရမ္မဏတော
 သမောသရန္တာနံ သမောသရဏဌာနတာယ၊ တတ္ထေဝ ဥပ္ပဇန္တာနံ
 သဉ္ဇာတိဌာနတာယ စ အာယတနာနိ။ တာနိ ပန ဒွါရဘူတာနိ

အဇ္ဈတ္တိကာယတနာနိ ဆ၊ အာရမ္မဏဘူတာနိ စ ဗာဟိရာယ-
တနာနိ ဆာတိ ဒွါဒသဝိဇာနီတိ အာဟ “စက္ခာယတန” န္ဓာဒိ။
စက္ခု စ တံ အာယတနဉ္စာတိ စက္ခာယတနံ။ ဧဝံ သေသေသုပိ။

ဧတ္ထ အဇ္ဈတ္တိကာယတနေသု သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာရမ္မဏတ္တာ
စက္ခာယတနံ ဝိဘူတန္တိ တံ ပဌမံ ဝုတ္တံ၊ တဒနန္တရံ အနိဒဿန-
သပ္ပဋိဃာရမ္မဏာနိ ဣတရောနိ၊ တတ္ထာပိ အသမ္ပတ္တဂ္ဂါဟကသာ-
မညေန စက္ခာယတနာနန္တရံ သောတာယတနံ ဝုတ္တံ၊ ဣတရေသု
သီဃတရံ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏသမတ္တတ္တာ ဃာနာယတနံ ပဌမံ
ဝုတ္တံ။ ပုရတော ဌပိတမတ္တဿ ဟိ ဘောဇနာဒိကဿ ဂန္ဓော
ဝါတာနုသာရေန ဃာနေ ပဋိဟညတိ၊ တဒနန္တရံ ပန ပဒေသ-
ဝုတ္တိသာမညေန ဇိဌာယတနံ ဝုတ္တံ၊ တတော သဗ္ဗဋ္ဌာနိကံ
ကာယာယတနံ၊ တတော ပဉ္စန္ဒမ္ပိ ဂေါစရဂ္ဂဟဏသမတ္တံ
မနာယတနံ၊ ယထာဝုတ္တာနံ ပန အနုက္ကမေန တေသံ တေသံ
အာရမ္မဏာနိ ရူပါယတနာဒိနိ ဝုတ္တာနိ။

၄၅။ အတ္တနော သဘာဝံ ဓာရေန္တိတိ ဓာတုဇော။ အထ
ဝါ ယထာသမ္ဘဝံ အနေကပ္ပကာရံ သံသာရဒုက္ခံ ဝိဒဟန္တိ၊
ဘာရဟာရေဟိ ဝိယ စ ဘာရော သတ္တေဟိ ဝိယန္တိ ဓာရိယန္တိ၊
အဝသဝတ္တနတော ဒုက္ခဝိဇာနမတ္တမေဝ စေတော၊ သတ္တေဟိ
စ သံသာရဒုက္ခံ အနုဝိဇိယတိ ဧတေဟိ၊ တထာဝိဟိတဉ္စ
ဧတာသေဝ ဝိယတိ ဌပိယတိ၊ ရသသောဏိတာဒိသရိရာဝယဝ-
ဓာတုဇော ဝိယ၊ ဟရိတာလမနောသိလာဒိသေလာဝယဝ-
ဓာတုဇော ဝိယ စ ဥေယျာဝယဝဘူတာ စာတိ ဓာတုဇော။
ယထာဟု—

“ဝိဒဟတိ ဝိဇာနဉ္စ၊ ဝိယတေ စ ဝိဇိယတေ။
ဧတာယ ဝိယတေ ဧတ္ထ၊ ဣတိ ဝါ ဓာတုသမ္ပတာ။
သရီရသေလာဝယဝ-ဓာတုဇော ဝိယ ဓာတုဇော”တိ။

တာ ပန မနာယတနံ သတ္တဝိညာဏဓာတုဝသေန သတ္တဓာ
ဘိနိတ္တာ အဝသေသေဟိ ကောဒသာယတနေဟိ သဟ

အဋ္ဌာရသဓာတု ဝုတ္တာတိ အာဟ “စက္ခုဓာတု” ဟူ၍။ ကမ-
ကာရဏံ ဝုတ္တနယေန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၄၆။ အရိယကရတ္တာ အရိယာနိ၊ တစ္ဆဘာဝတော သစ္စာနီတိ
အရိယသစ္စာနိ။ ဣမာနိ ဟိ စက္ကာရော ပဋိပန္နကေ၊ စက္ကာရော
ဖလဋ္ဌေတိ အဋ္ဌ အရိယပုဂ္ဂလေ သာဓေန္တိ အသတိ သစ္စပုဋိဝေဓေ
တေသံ အရိယဘာဝါနုပဂမနတော၊ သတိ စ တသ္မိံ ကေန္တေန
တမ္ဘာဝုပဂမနတော စ။ ဒုက္ခသမုဒယနိရောဓမဂ္ဂါနမေဝ ပန
ယထာက္ကမံ ဗာဓကတ္ထံ ပဘဝတ္ထံ နိဿရဏတ္ထံ နိယျာနိကတ္ထံ၊
နာညေသံ၊ ဗာဓကောဒိဘာဝေါယေဝ စ ဒုက္ခာဒိနံ၊ န အဗာဓ-
ကောဒိဘာဝေါ၊ တသ္မာ အညတ္တာဘာဝတတ္ထဗျာပိတာသင်္ခါတေန
လက္ခဏေန တောနိ တစ္ဆာနိ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ဗောဓာနုရူပံ စက္ကာရော၊ ဆိန္နန္တေ စတုရော မလေ။
ဒီဏဒေါသေ စ စက္ကာရော၊ သာဓေန္တောရိယပုဂ္ဂလေ။

အညတ္တ ဗာဓကတ္တာဒိ၊ န ဟိ ဧတေဟိ လဗ္ဘတိ။
နာဗာဓကတ္တမေတေသံ၊ တစ္ဆာနေတာနိဝေတတော” တိ။

အရိယာနံ ဝါ သစ္စာနိ တေဟိ ပဋိဝိဋ္ဌိတဗ္ဗတ္တာ၊ အရိယဿ
ဝါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သစ္စာနိ တေန ဒေသိတတ္တာတိ အရိယ-
သစ္စာနိ။ တာနိ ပန သံကိလိဋ္ဌာသံကိလိဋ္ဌဖလဟေတုဝသေန
စတုဗ္ဗိဓာနီတိ အာဟ “စက္ကာရိ အရိယသစ္စာနိ” ဟူ၍။ တတ္ထ
ကုမ္ဘိတတ္တာ၊ တုစ္ဆတ္တာ စ ဒုက္ခံ။ ကမ္မာဒိပစ္စယသန္နိဋ္ဌာနေ
ဒုက္ခပုတ္တိနိမိတ္တတာယ သမုဒယော သမုဒေတိ တေသ္မာ ဒုက္ခန္တိ
ကတွာ၊ ဒုက္ခဿ သမုဒယော ဒုက္ခသမုဒယော။ ဒုက္ခဿ အနုပ္ပါဒ-
နိရောဓော ဧတ္ထ၊ ဧတေနာတိ ဝါ ဒုက္ခနိရောဓော။ ဒုက္ခနိရောဓံ
ဂစ္ဆတိ၊ ပဋိပဇ္ဇန္တိ စ တံ တောယာတိ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိ-
ပဒါ။

၄၇။ စေတသိကာနံ၊ သောဋ္ဌသသုဗုဒ္ဓပရိနိ၊ နိဗ္ဗာနဿ စ
ဝသေန ဧကေနသတ္တတိ ဓမ္မာ အာယတနေသု ဓမ္မာယတနံ၊
ဓာတုသု ဓမ္မဓာတုဟိ စ သင်္ခံ ဂစ္ဆန္တိ။

၄၉။ စေသာ စေတသိကာတိ ဝေဒနာသညာဟိ သေသာ ပညာသ စေတသိကာ။ ကသ္မာ ပန ဝေဒနာသညာ ဝိသုံ ကတာတိ? ဝဋ္ဋဓမ္မေသု အဿာဒတဒုပကရဏဘာဝတော။ တေဘူမကဓမ္မေသု ဟိ အဿာဒဝသပ္ပဝတ္တာ ဝေဒနာ၊ အသုဘေ သုဘာဒိသညာဝိပလ္လာသဝသေန စ တဿာ တဒါကာရ- ပ္ပဝတ္တိတိ တဒုပကရဏဘူတာ သညာ၊ တသ္မာ သံသာရဿ ပဓာနဟေတုတာယ တော ဝိနိဘုဇ္ဇိတွာ ဒေသိတာတိ။ ဝုတ္တ- ချေတံ အာစရိယေန—

“ဝဋ္ဋဓမ္မေသု အဿာဒံ၊ တဒဿာဒုပသေဝနံ။
ဝိနိဘုဇ္ဇ နိဒဿေတုံ၊ ခန္ဓဒ္ဓယမုဒါဟဋ္ဌ”န္တိ။

၅၀။ နန စ အာယတနဓာတူသု နိဗ္ဗာနံ သင်္ဂဟိတံ၊ ခန္ဓေသု ကသ္မာ န သင်္ဂဟိတန္တိ အာဟ “ဘေဒါဘာဝေနာ” ဟူဒိ။ အတိတာဒိဘေဒဘိန္နာနဌိ ရာသဋ္ဌေန ခန္ဓဝေါဟာရေတိ နိဗ္ဗာနံ ဘေဒါဘာဝတော ခန္ဓသင်္ဂဟတော နိဿဋ္ဌံ၊ ဝိနိမုတ္တန္တုတ္တော။

၅၁။ ဆန္တံ ဒွါရာနံ၊ ဆန္တံ အာရမ္မဏာနဉ္စ ဘေဒေန အာယ- တနာနိ ဒွါဒသ ဘဝန္တိ၊ ဆန္တံ ဒွါရာနံ ဆန္တံ အာရမ္မဏာနံ တဒဘယံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နာနံ တတ္တကာနမေဝ ဝိညာဏာနံ ပရိယာယေန ကမေန ဓာတုယော အဋ္ဌာရသ ဘဝန္တိ။

၅၂။ တိဿော ဘူမိယော ဣမဿာတိ တိဘူမံ၊ တိဘူမံ- ယေဝ စေဘူမကံ။ ဝတ္တတိ ဧတ္ထ ကမ္မံ၊ တဗ္ဗိပါကော စာတိ ဓဉ္စ။ တဏှာတိ ကာမတဏှာဒိဝသေန တိဝိဓော၊ ပုန ဆဋ္ဌာ- ရမ္မဏဝသေန အဋ္ဌာရသဝိဓော၊ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်ဝသေန စတုပညာသဝိဓော၊ အဇ္ဈတ္တိကဗဟိရဝသေန အဋ္ဌသတပ္ပဘေဒါ တဏှာ။ ကသ္မာ ပန အညေသုပိ ဒုက္ခဟေတူသု သန္တေသု တဏှာယေဝ သမုဒယောတိ ဝုတ္တာတိ? ပဓာနကာရဏတ္တာ။ ကမ္မဝိစိတ္တတာဟေတုဘာဝေန၊ ဟိ ကမ္မသဟာယဘာဝုပဂမ- နေန စ ဒုက္ခဝိစိတ္တတာကာရဏတ္တာ တဏှာ ဒုက္ခဿ

ဝိသေသကာရဏန္တိ။ မဂ္ဂေါ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါနာမေန
ဝုတ္တော မဂ္ဂေါ လောကုတ္တရော မတောတိ မဂ္ဂေါတိ ပုန
မဂ္ဂဂဟဏံ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၅၃။ မဂ္ဂယုတ္တာ အဋ္ဌဂီကဝိနိမုတ္တာ သေသာ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ
ဗဿာဒယော ဖလဉ္စေဝ သသမ္ပယုတ္တန္တိ ဧတေ စတုဟိ
သစ္စေဟိ ဝိနိဿဋ္ဌာ ဝိနိဂ္ဂတာ နိပ္ပရိယာယတော၊ ပရိယာယ-
တော ပန အညာတာဝိန္ဒိယနိဗ္ဗေသေပိ “မဂ္ဂံ” မဂ္ဂပရိယာ-
ပန္န”န္တိ’ ဝုတ္တတ္တာ ဖလဓမ္မေသု သမ္မာဒိဋ္ဌာဒီနံ မဂ္ဂသစ္စေ၊ ဣတရေ-
သဉ္စ မဂ္ဂဖလသမ္ပယုတ္တာနံ သင်္ခါရဒုက္ခသာမညေန ဒုက္ခသစ္စေ
သင်္ဂဟော သက္ကာ ကာတုံ။ ဧဝံသတိ သစ္စဒေသနာယပိ သဗ္ဗ-
သင်္ဂါဟိကတာ ဥပပန္နာ ဟောတိ။ ကသ္မာ ပနေတေ ခန္ဓာဒယော
ဗဟူ ဓမ္မာ ဝုတ္တာတိ? ဘဂဝတာပိ တထေဝ ဒေသိတတ္တာ။
ဘဂဝတာပိ ကသ္မာ တထာဒေသိတာတိ? တိဝိသေတ္တာနုဂ္ဂဟဿ
အဓိပ္ပေတတ္တာ။ နာမရူပတဒုဘယသမ္ပုဋ္ဌဝသေန ဟိ တိက္ခ-
နာဘိတိက္ခမုဒိန္ဒိယဝသေန၊ သင်္ခိတ္တမဇ္ဈိမဝိတ္တာရရူပိဝသေန စ
တိဝိဓာ သတ္တာ။ တေသု နာမသမ္ပုဋ္ဌာနံ ခန္ဓဂဟဏံ နာမဿ
တတ္ထ စတုဓာ ဝိဘတ္တတ္တာ၊ ရူပသမ္ပုဋ္ဌာနံ အာယတနဂဟဏံ
ရူပဿ တတ္ထ အဓေကာဒသဓာ ဝိဘတ္တတ္တာ၊ ဥဘယမုဋ္ဌာနံ
ဓာတုဂဟဏံ ဥဘယေသမ္ပိ တတ္ထ ဝိတ္တာရတော ဝိဘတ္တတ္တာ။
တထာ တိက္ခိန္ဒိယာနံ၊ သင်္ခိတ္တရူပိကာနဉ္စ ခန္ဓဂဟဏန္တျာဒိ
ယောဇေတဗ္ဗံ။ တံ ပနေတံ တိဝိဓေ ပဝတ္တိနိဝတ္တိတဒုဘယ-
ဟေတုဝသေန ဒိဋ္ဌမေဝ ဥပကာရာဝဟံ၊ နော အညထာတိ
သစ္စဂဟဏန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိယာ နာမ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ-
ဝဏ္ဏနာယ သမုစ္စယပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ၊

ဂ-ပစ္စယပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ

၁။ ဣဒါနိ ယထာဂုတ္တနာမရူပဓမ္မာနံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဋ္ဌာန-
နယဝသေန ပစ္စယေ ဒဿေတုံ “ယေသ” န္ဓာဒိ အာရဒ္ဓံ။ ယေသံ
ပစ္စယေဟိ သင်္ခတက္ကာ သင်္ခတာနံ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနံ ယေ ပစ္စယ-
ဓမ္မာ ယထာ ယေနာကာရေန ပစ္စယာ ဌိတိယာ၊ ဥပ္ပတ္တိယာ စ
ဥပကာရကာ၊ တံ ဝိဘာဝံ တေသံ ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ၊ တေသံ
ပစ္စယာနံ၊ တဿ စ ပစ္စယာကာရဿ ပဘေဒံ ဣဟ ဣမသ္မိံ
သမုစ္စယသင်္ဂဟာနန္တရေ ဌာနေ ယထာရဟံ တံတံပစ္စယုပ္ပန္န-
ဓမ္မေ သတိ တံတံပစ္စယာနံ တံတံပစ္စယဘာဝါကာရာနရူပံ ဣဒါနိ
ပဝက္ခာမိတိ ယောဇနာ။

၂။ တတ္ထ ပစ္စယသာမဂ္ဂိံ ပဋိစ္စ သမံ ဂန္တာ ဖလာနံ ဥပ္ပါဒေါ
တေသ္မာတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ပစ္စယာကာရော။ နာနပ္ပကာရာနိ
ဌာနာနိ ပစ္စယာ ဧတ္တာတျာဒိနာ ပဋ္ဌာနံ၊ အနန္တနယသမန္တ-
ပဋ္ဌာနမဟာပကရဏံ၊ တတ္ထ ဒေသိတနယော ပဋ္ဌာနနယော။

၃။ တတ္ထာတိ တေသု ဒွီသု နယေသု။ တဿ ပစ္စယဓမ္မဿ
ဘာဝေန ဘဝနသီလဿ ဘာဝေါ တဗ္ဗာဝဘာဝိဘာဝေါ၊
သောယေဝ အာကာရမတ္ထံ၊ တေန ဥပလက္ခိတော တဗ္ဗာဝ-
ဘာဝိဘာဝါကာရမတ္ထောပလက္ခိတော။ ဧတေနေဝ တဒ-
ဘာဝါဘာဝါကာရမတ္ထောပလက္ခိတတာပိ အတ္ထတော ဒဿိ-
တာ ဟောတိ။ အန္တယဗျတိရေကဝသေန ဟိ ပစ္စယလက္ခဏံ
ဒဿေတဗ္ဗံ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ ဟောတိ၊
ဣမဿုပ္ပါဒါ ဣဒမုပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣမသ္မိံ အသတိ ဣဒံ န ဟောတိ၊
ဣမဿ နိရောဓာ ဣဒံ နိရုဇ္ဈတိ” တိ။ ပဋိစ္စ ဖလံ ဧတိ တေသ္မာတိ
ပစ္စယော။ တိဋ္ဌတိ ဖလံ ဧတ္ထ တဒါယတ္တဂုတ္တိတာယာတိ ဌိတိ၊
အာဟစ္စ ဝိသေသေတွာ ပဝတ္တာ ပစ္စယသင်္ခါတာ ဌိတိ အာဟစ္စ-
ပစ္စယဌိတိ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယော ဟိ တဗ္ဗာဝဘာဝိဘာဝါ-
ကာရမတ္ထံ ဥပါဒါယ ပဝတ္တက္ကာ ဟေတာဒိပစ္စယနိယမဝိသေသံ

အနုပေက္ခိတွာ အဝိသေသတောဝပဝတ္တတိ၊ အယံ ပန ဟေတာဒိ-
 တံတံပစ္စယာနံ တဿ တဿ ဓမ္မန္တရဿ တံတံပစ္စယဘာဝ-
 သာမတ္ထိယာကာရဝိသေသံ ဥပါဒါယဝိသေသေတွာ ပဝတ္တောတိ
 အာဟစ္စပစ္စယဋ္ဌိတိမာရဗ္ဗ ပဝုစ္စတိတိ။ ကေစိ ပန “အာဟစ္စ
 ကဏ္ဍတာလုအာဒိသု ပဟရိတွာ ဝုတ္တာ ဌိတိ အာဟစ္စပစ္စယ-
 န္ဌိတိ”တိ ဝဏ္ဏေန္တိ။ တံ ပန သဝနမတ္တေန ဝ တေသံ အဝဟသိ-
 တဗ္ဗဝစနတံ ပကာသေတိ။ န ဟိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယော၊ အညော
 ဝါ ကောစိ နယော ကဏ္ဍတာလုအာဒိသု အနာဟစ္စ ဒေသေတုံ
 သက္ကာတိ။ ဝေါဓိဿေတွာဘိ ပဋ္ဌာနနယမ္ပိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေယေဝ
 ပက္ခိပိတွာ တဗ္ဗာဝဘာဝိဘာဝေန ဟေတာဒိပစ္စယဝသေန စ
 မိဿေတွာ အာစရိယာ သင်္ဂဟကာရာဒယော ပပဉ္စေန္တိ
 ဝိတ္တာရေန္တိ၊ မယံ ပန ဝိသုံ ဝိသုံယေဝ ဒဿယိဿာမာတု-
 ပ္ပေါယော။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယဝဏ္ဏနာ

၄။ န ဝိဇာနာဘိတိ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဒ္ဓိယံ ဝါ ကာယဒုစ္စရိ-
 တာဒိံ ဝိန္နတိ ပဋိလဘတိ၊ ဝိဒ္ဓိယံ ဝါ ကာယသုစရိတာဒိံ န
 ဝိန္နတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဝါ စတုသစ္စာဒိကံ န ဝိဒိတံ ကရေတိ၊ အဝိဇ္ဇာ-
 မာနေ ဝါ ဇဝါပေတိ၊ ဝိဇ္ဇမာနေ ဝါ န ဇဝါပေတိတိ အဝိဇ္ဇာ၊
 စတုသု အရိယသစ္စေသု ပုဗ္ဗန္တာဒိသု စတုသု အညာဏဿေတံ
 နာမံ။ အဝိဇ္ဇာ ဧဝ ပစ္စယော အဝိဇ္ဇာပစ္စယော။ တတော
 အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခတမဘိသင်္ခရေန္တိတိ သင်္ခါရာ၊ ကုသလာ-
 ကုသလကမ္မာနိ။ တေတိဝိဇာပုညာဘိသင်္ခါရေ အပုညာဘိသင်္ခါ-
 ရေ အာနေဇ္ဇာဘိသင်္ခါရေတိ။ တတ္ထ ကာမရူပါဝစရာ တေရသ
 ကုသလစေတနာ ပုညာဘိသင်္ခါရေ၊ ဒွါဒသ အကုသလစေတနာ
 အပုညာဘိသင်္ခါရေ၊ စတဿော အာရုပ္ပစေတနာ အာနေဇ္ဇာ-
 ဘိသင်္ခါရေတိ ဧဝမေတာ ဧကေနတိံသ စေတနာ သင်္ခါရာ နာမ။
 ပဋိသန္ဓိဝသေန ဧကေနဝိသတိဝိဓံ၊ ပဝတ္ထိဝသေန ဒုတ္တိံသဝိဓံ
 ဝိပါကစိတ္တံ ဝိညာဏံ နာမ။ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ နာမရူပံ။ တတ္ထ
 နာမံ ဣဓ ဝေဒနာဒိက္ခန္တတ္ထယံ၊ ရူပံ ပန ဘူတုပါဒါယဘေဒတော

ဒုဝိဓံ ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပံ၊ တဒုဘယဗ္ဗိ ဣဓ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏသဟ-
 ဂတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ နာမရူပဗစ္စယာတိ ဣတ္ထ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ နာမရူပဉ္စ
 နာမရူပန္တိ သရူပေကသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ စက္ခာဒိနိ ဆ
 အဇ္ဈတ္တိကာယတနာနိ၊ ကေသဉ္စိ မတေန ရူပါဒိနိ ဆ ဗာဟိရာ-
 ယတနာနိဝိ ဝါ အာယတနံ နာမ။ ဆ အာယတနာနိ စ
 ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ သဋ္ဌာယတနံ။ စက္ခသမ္ပဿာဒိဝသေန ဆဒ္ဓါ-
 ရိကော ဖဿော ဖဿော နာမ။ သုခဒုက္ခပေက္ခာဝသေန
 တိဝိဓော ဝေဒနာ။

ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာတိ တိဝိဓော တဏှာ။
 ဆဋ္ဌာရမ္ပဏာဒိဝသေန ပန အဋ္ဌသတပ္ပဘေဒါ ဟောန္တိ ကာမု-
 ပါဒါနာဒိဝသေန စက္ကာရိ ဥပါဒါနာနိ။ ဣတ္ထ စ ဒုဗ္ဗလာ တဏှာ
 တဏှာ နာမ၊ ဗလဝတိ ဥပါဒါနံ။ အသမ္ပတ္တဝိသယပတ္ထနာ ဝါ
 တဏှာ တမသိ စောရာနံ ဟတ္ထပ္ပသာရဏံ ဝိယ၊ သမ္ပတ္တဝိသ-
 ယဂ္ဂဟဏံ ဥပါဒါနံ စောရာနံ ဟတ္ထပ္ပတ္တဿ ဂဟဏံ ဝိယ။
 အပ္ပိစ္ဆတာပဋိပက္ခာ တဏှာ၊ သန္တောသပ္ပဋိပက္ခံ ဥပါဒါနံ။ ပရိ-
 ယေသနဒုက္ခမူလံ တဏှာ၊ အာရက္ခဒုက္ခမူလံ ဥပါဒါနန္တိ အယ-
 မေတေသံ ဝိသေသော။ ကမ္မဘဝေါ ဥပပတ္တိဘဝေါတိ ဒုဝိဓော
 အဓေါ။ တတ္ထ ပဌမော ဘဝတိ ဧတသ္မာ ဖလန္တိ ဘဝေါ၊ သော
 ကာမာဝစရက္ခသလာက္ခသလာဒိဝသေန ဧကေနတိ သဝိဓော။
 ဒုတိယော ပန ဘဝတိတိ ဘဝေါ၊ သော ကာမဘဝါဒိဝသေန
 နဝိဓော။ ဥပါဒါနပစ္စယာ အဓေါတိ စေတ္တဥပပတ္တိဘဝေါဝိ
 အဓိပ္ပေတော။ အဝပစ္စယာ ဇာတိတိ ကမ္မဘဝေါ။ သော ဟိ
 ဇာတိယာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ န ဣတရော။ သော ဟိ ပဌမာဘိ-
 နိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓသဘာဝေါ ဇာတိယေဝ၊ န စ တဒေဝ တဿ
 ကာရဏံ ယုတ္တံ။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တံတံဂတိအာဒိသု
 အတ္တဘာဝပဋိလာဘော ဇာတိ။ တထာနိဗ္ဗတ္တဿ စ အတ္တ-
 ဘာဝဿ ပုရာဏဘာဝေါ ဇရာ။ ဧတသေဝ ကေဘာဝပရိစ္ဆိ-
 န္ဓဿ ပရိယောသာနံ ဗရဏံ။ ဉှုတိဗျသနာဒိဟိ ဖုဋ္ဌဿ ဖိတ္တ-
 သန္တာပေါ ခောဓကော။ တသေဝ ဝစိပလာပေါ ဗရိဓေဓေါ။

ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာ ခုက္ခံ။မာနသိကဒုက္ခဝေဒနာ ဒေါမနဿံ။
ဉာတိဗျသနာဒီဟိ ဖုဋ္ဌဿ အဓိမတ္တစေတောဒုက္ခပ္ပဘာဝိတော
ဘုသော အာယာသော ဥပါယာသော။

ဧတ္ထ စ သတိပိ ဝတ္ထာရမ္မဏာဒိကေ ပစ္စယန္တရေ အဝိဇ္ဇာဒိ-
ကေကပစ္စယဂ္ဂဟဏံ ပဓာနဘာဝတော, ပါကုဒ္ဓဘာဝတော
စာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ဧတ္ထ စ အဝိဇ္ဇာနုသယိတေယေဝ သန္တာနေ သင်္ခါရာနံ
ဝိပါကဓမ္မဘာဝေန ပဝတ္တနတော အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ သမ္ပ-
ဝန္တိ၊ ဝိညာဏဉ္စ သင်္ခါရဇနိတံ ဟုတွာ ဘဝန္တရေ ပတိဋ္ဌာတိ။ န
ဟိ ဇနကာဘာဝေ တဿုပ္ပတ္တိ သိယာ၊ တသ္မာ သင်္ခါရပစ္စယာ
ဝိညာဏံ။နာမရူပဉ္စ ပုဗ္ဗင်္ဂမာဓိဋ္ဌာနဘူတဝိညာဏုပတ္တိပဋိသန္ဓိ-
ပဝတ္တိသု ပတိဋ္ဌဟတိတိ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ။သဋ္ဌာယတနဉ္စ
နာမရူပနိဿယမေဝ ဆဗ္ဗိဓဗေဿဿ ဒွါရဘာဝေန ယထာရဟံ
ပဝတ္တတိ၊ နော အညထာတိ နာမရူပပစ္စယာ သဋ္ဌာယတနံ။
ဗသော စ သဋ္ဌာယတနသမ္ပဝေယေဝ အာရမ္မဏံ ဖုသတိ။ န ဟိ
ဒွါရဘာဝေ တဿုပ္ပတ္တိ သိယာတိ သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဗသော။
ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တဉ္စ အာရမ္မဏံ ဖုသန္တောယေဝ ဝေဒနံ ဝေဒယတိ၊
နော အညထာတိ ဗဿပစ္စယာ ဝေဒနာ။ ဝေဒနိယေသု စ
ဓမ္မေသု အဿာဒါနုပဿိနော ဝေဒနာဟေတုကာ တဏှာ
သမုဋ္ဌာတိတိ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ။ တဏှာသိနေဟဝိပါသိ-
တာယေဝ စ ဥပါဒါနိယေသု ဓမ္မေသု ဥပါဒါယ ဒဋ္ဌဘာဝါယ
သံဝတ္တန္တိ။တဏှာယ ဟိ ရူပါဒိနိ အဿာဒေတွာ အဿာဒေတွာ
ကာမေသု ပါတဗျတံ အာပဇ္ဇန္တိတိ တဏှာ ကာမုပါဒါနဿ
ပစ္စယော။ တထာ ရူပါဒိဘေဒေ ဂမိတော “နတ္ထိ ဒိန္န” ချာဒိနာ
ဓိစ္စာဒဿနံ သံသာရတော မုစ္စိတုကာမော အသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ သုဒ္ဓိ-
မဂ္ဂပရာမာသံ ခန္ဓေသု အတ္တတ္တနိယဂါဟဘူတံ အတ္တဝါဒဒဿန-
ဒ္ဓယဉ္စ ဂဏှာတိ။ တသ္မာ ဒိဋ္ဌုပါဒါဒိနိ ပစ္စယောတိ တဏှာ-
ပစ္စယာ ဥပါဒါနံ။ယထာရဟံ သမ္ပယောဂါနသယဝသေန ဥပါ-
ဒါနုပတိဋ္ဌိတာယေဝ သတ္တာ ကမ္မာယူဟနာယ သံဝတ္တန္တိတိ
ဥပါဒါနံ ဘဝဿ ပစ္စယော။ ဥပပတ္တိဘဝသင်္ခါတာ စ ဇာတိ

ကမ္မဘဝဟောဘုကာယေဝ။ဗီဇတော အင်္ဂုရော ဝိယ တတ္ထ တတ္ထ သမုပလတ္တတိတိ ဘဝေါ ဇာတိယာ ပစ္စယော နာမ။ သတိ စ ဇာတိယာ ဧဝ ဇရာမရဏသမ္ဘဝေါ။ န ဟိ အဇာတာနံ ဇရာမရဏသမ္ဘဝေါ ဟောတိတိ ဇာတိ ဇရာမရဏာနံ ပစ္စယောတိ ဧဝမေတေသံ တဗ္ဘာဝဘာဝိဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဇောတိတိ ယထာဝုတ္တေန ပစ္စယပရမ္ပရဝိဓိနာ, န ပန ဣဿရ- နိမ္မာနာဒိဟိ စေဿ ဝဇ္ဇသင်္ခါတဿ ကေဝလဿ သုခါဒိဟိ အသမ္ဘိဿဿ, သကလဿ ဝါ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ ဒုက္ခရာသိဿ န သုခသုဘာဒိနံ သမုဒယော နိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။ ဧတ္ထ ဣမသ္မိံ ပစ္စယသင်္ဂဟာမိကာရေ။

၅။ အတတိ သတတံ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိတိ အဒ္ဓါ၊ ကာလော။

၆။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ အတိတော အဒ္ဓါ အတိတဘဝပရိယာ- ပန္နဟေတုနမေဝေတ္ထ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အဒ္ဓါဂ္ဂဟဏေန စ အဝိဇ္ဇာ- ဒိနံ ဓမ္မာနမေဝ ဂဟဏံ တဗ္ဗိနိမုတ္တဿ ကဿမိ ကာလဿ အနုပလတ္တနတော။ နိရုဒ္ဓါနုပ္ပါဒေါ ဧဝ ဟိ ဓမ္မာ အတိတာနာဂတ- ကာလဝသေန ဥပ္ပါဒါဒိက္ခဏတ္တယပရိယာပန္နာ စ ပစ္စုပ္ပန္နကာလ- ဝသေန ဝေါဟရိယန္တိ။ ဇာတိဇရာမရဏံ အနာဂတော အဒ္ဓါ ပစ္စုပ္ပန္နဟေတုတော အနာဂတေ နိဗ္ဗတ္တနတော။ မဇ္ဈေ ပစ္စုပ္ပ- နန္တော အဒ္ဓါ အတိတဟေတုတော ဣဓ နိဗ္ဗတ္တနကဖလသဘာဝတ္တာ, အနာဂတဖလဿ ဣဓ ဟေတုသဘာဝတ္တာ စ မဇ္ဈေ ဝိညာ- ဏာဒိနိ အဋ္ဌင်္ဂါနိ ပစ္စုပ္ပန္နော အဒ္ဓါ။

၇။ နနု သောကပရိဒေဝါဒယောပိ အင်္ဂဘာဝေန ဝတ္တဗ္ဗာတိ အာဟ “သောကာဒိဝစန” န္တုဒိ။ သောကာဒိဝစနံ ဇာတိယာ နိဿန္တဿ အမုချဖလမတ္တဿ နိဒဿနံ၊ န ပန ဝိသုံ အင်္ဂ- ဒဿနန္တုတ္တော။

၉။ တဏှုပါဒါနဘဝါဒိ ဂဟိတာ ဟောန္တိတိ ကိလေသ-
 ဘာဝသာမညတော အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေန တဏှုပါဒါနာနိ၊
 ကမ္မဘဝသာမညတော သင်္ခါရဂ္ဂဟဏေန ကမ္မဘဝေါ ဂဟိတော။
 တထာ တဏှုပါဒါနဘဝဂ္ဂဟဏေန စ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ ဂဟိ-
 တာတိ သမ္ပန္နော။ ဧတ္ထာပိ ဝုတ္တနယေန တေသံ ဂဟဏေန
 တေသံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဝိညာဏနာမရူပသဋ္ဌာယတနဖဿ-
 ဝေဒနာနံ ဇာတိဇရာဘင်္ဂါဝ ဇာတိဇရာမရဏန္တိ စ ဝုတ္တာတိ
 အာဟ “ဇာတိဇရာမရဏဂ္ဂဟဏေနာ” ဟျာဒိ။

၁၀။ အတိတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စာတိ သရူပတော ဝုတ္တာနံ
 ခြွံ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာနံ၊ သင်္ဂဟဝသေန ဂဟိတာနံ တိဏှံ တဏှု-
 ပါဒါနဘဝါနဉ္စ ဝသေန ပစ္စုပ္ပန္တဖလဿ ပစ္စယာ အတိတဘဝေ
 နိဗ္ဗတ္တာ ဟေတဝေါ ပဉ္စ။ ဣဒါနိ ဖလပဉ္စကန္တိ အတိတဟေတု-
 ပစ္စယာ ဣဓ ပစ္စုပ္ပန္တေ နိဗ္ဗတ္တံ ဝိညာဏာဒိဖလပဉ္စကံ။ ဣဒါနိ
 ဟေတဝေါ ပဉ္စာတိ သရူပတော ဝုတ္တာနံ တဏှာဒိနံ တိဏှံ၊
 သင်္ဂဟတော လဒ္ဓါနံ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာနံ ခြွံဉ္စ ဝသေန အာယတိံ
 ဖလဿ ပစ္စယာ ဣဒါနိ ဟေတဝေါ ပဉ္စ။ အာယတိံ ဖလ-
 ပဉ္စကန္တိ ဇာတိဇရာမရဏဂ္ဂဟဏေန ဝုတ္တံ ပစ္စုပ္ပန္တဟေတုပစ္စယာ
 အနာဂတေ နိဗ္ဗတ္တနကဝိညာဏာဒိဖလပဉ္စကန္တိ ဧဝံ ဝိသတိ
 အတိတာဒိသု တတ္ထ တတ္ထ အာကိရိယန္တိတိ အာကာရာ။

အတိတဟေတုနံ၊ ဣဒါနိ ဖလပဉ္စကဿ စ အန္တရာ ဧကော
 သန္တိ၊ ဣဒါနိ ဖလပဉ္စကဿ၊ ဣဒါနိ ဟေတုနဉ္စ အန္တရာ ဧကော၊
 ဣဒါနိ ဟေတုနံ၊ အာယတိံ ဖလဿ စ အန္တရာ ဧကောတိ ဧဝံ
 တိသန္တိ။ ဝုတ္တဂ္ဂေတံ “သင်္ခါရဝိညာဏာနမန္တရာ ဧကော၊
 ဝေဒနာတဏှာနမန္တရာ ဧကော၊ ဘဝဇာတိနမန္တရာ ဧကော
 သန္တိ”တိ။ ဧတ္ထ ဟိ ဟေတုတော ဖလဿ အဝိစ္ဆေဒပ္ပဝတ္တိဘာဝ-
 တော ဟေတုဖလသမ္ပန္နဘူတော ပဌမော သန္တိ၊ တထာ
 တတိယော၊ ဒုတိယော ပန ဖလတော ဟေတုနော အဝိစ္ဆေ-
 ဒပ္ပဝတ္တိဘာဝတော ဖလဟေတုသမ္ပန္နဘူတော။ ဖလဘူတောပိ

ဟိ ဓမ္မော အညဿ ဟေတုသဘာဝဿ ဓမ္မဿ ပစ္စယောတိ။
သင်္ခရိယန္တိ ဧတ္ထ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ ဝိညာဏာဒယော စာတိ
သင်္ခေပေါ။ အတိတဟေတု၊ ဧတရဟိ ဝိပါကော၊ ဧတရဟိ ဟေတု၊
အာယတိံ ဝိပါကောတိ စတ္တာရော သင်္ခေပေါတိ စတုသင်္ခေပေါ။

၁၁။ ကမ္မဘဝသင်္ခါတော ဘဝေကဒေသောတိ ဧတ္ထ အာ-
ယတိံ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယစေတနာ ဘဝေါ နာမ၊ ပုရိမ-
ကမ္မဘဝသို့ ဣမ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယစေတနာ သင်္ခါရာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အဝေသသာ စာတိ ဝိညာဏာဒိပဉ္စကဇာတိဇရာ-
မရဏဝသေန သတ္တဝိဝာ ပစ္စုပ္ပန္တဖလဝသေန ဝုတ္တဓမ္မာ။
ဥပပတ္တိဘဝသင်္ခါတော ဘဝေကဒေသောတိ ပန အနာဂတ-
ပရိယာပန္နာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဘဝ-သဌေန ကမ္မဘဝဿပိ ဝုစ္စမာ-
နတ္တာ ဘဝေကဒေသ-သဌေါ ဝုတ္တော။

၁၂။ ပုဗ္ဗန္တဿ အဝိဇ္ဇာ မူလံ၊ အပရန္တဿ တဏှာ မူလန္တိ
အာဟ “အဝိဇ္ဇာတဏှာဝသေန ဌေ မူလာနီ”တိ။

၁၃။ တေသမေဝ အဝိဇ္ဇာတဏှာသင်္ခါတာနံ ဝနုမူလာနံ
နိရောဓေန အနုပ္ပါဒဓမ္မတာပတ္တိယာ သစ္စပ္ပုဋ်ဝေဓတော သိဒ္ဓါယ
အပ္ပဝတ္တိယာ ဝနု နိရုဇ္ဈတိ။ အဘိဏ္ဍေသော အဘိက္ခဏံ စရာ-
မရဏသင်္ခါတာယ ဗုဒ္ဓိယာ ဝိနိတာနံ သတ္တာနံ သောကာဒိ-
သမပ္ပိတာနံ ကာမာသဝါဒိအာသဝါနံ သမုပ္ပါဒတော ပန
အဝိဇ္ဇာ စ ပဝတ္တတိ။ “အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမု-
ဒယော”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဧတေန အဝိဇ္ဇာယပိ ပစ္စယော ဒဿိတော
ဟောတိ၊ ဣတရဏာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒစက္ကံ အဗဒ္ဓိံ သိယာတိ။
ဣဇ္ဈေဝံ ဝုတ္တနယေန အာဗဒ္ဓိံ အဝိဇ္ဇိန္တံ အနာဒိတံ အာဒိရဟိတံ
တိဘူမကပရိယာပန္နတ္တာ တေဘူမကံ ကိလေသကမ္မဝိပါက-
ဝသေန တိဝနုဘူတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ပဋ္ဌဗေသိ ပညပေသိ
မဟာမုနိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓမ္မာနုနယဝဏ္ဏနာ

၁၄။ ဧဝံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယံ ဝိဘာဂတော ဒဿေတွာ
 ဣဒါနိ ပဋ္ဌာနနယံ ဒဿေတုံ “ဟေတုပစ္စယော” ဟုာဒိ ဝုတ္တံ။
 တတ္ထ ဟိနောတိ ပတိဋ္ဌာတိ တေနောတိ ဟေတု။ အနေ-
 ကတ္တတ္တာ ဓာတုသဒ္ဓါနံ ဟိ-သဒ္ဓေါ ဣမ ပတိဋ္ဌတ္ထောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
 ဟိနောတိ ဝါ တေန ကမ္မနိဒါနဘူတေန ဥဒ္ဓိံ ဩဇံ အဘိ-
 ဟရန္တေန မူလေန ဝိယ ပါဒပေါ တပ္ပစ္စယံ ဖလံ ဂစ္ဆတိ
 ပဝတ္တတိ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဋ္ဌိံ အာပဇ္ဇတိတိ ဟေတု။ ဟေတု စ သော
 ပစ္စယော စာတိ ဟေတုပစ္စယော။ ဟေတု ဟုတွာ ပစ္စယော၊
 ဟေတုဘာဝေန ပစ္စယောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ မူလဋ္ဌေန ဟေတု၊
 ဥပကာရဋ္ဌေန ပစ္စယောတိ သင်္ခေပတော မူလဋ္ဌေန ဥပကာရ-
 ကော ဓမ္မော ဟေတုပစ္စယော။ သော ပန ပဝတ္တေ စိတ္တ-
 သမုဋ္ဌာနာနံ၊ ပဋိသန္ဓိယံ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနန္တ ရူပါနံ ဥဘယတ္ထ
 သမ္ပယုတ္တာနံ နာမဓမ္မာနန္တ ရုက္ခဿ မူလာနိ ဝိယ သုပ္ပတိဋ္ဌိတ-
 ဘာဝသာနေသင်္ခါတမူလဋ္ဌေန ဥပကာရကာ ဆ ဓမ္မာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အာလမ္ဘိယတိ ဒုဗ္ဗလေန ဝိယ ဒဏ္ဍာဒိကံ စိတ္တစေတသိကေဟိ
 ဂယုတိတိ အာရမ္ဗဏံ။ စိတ္တစေတသိကာ ဟိ ယံ ယံ ဓမ္မံ အာရမ္ဗ
 ပဝတ္တန္တိ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အာရမ္ဗဏ-
 ပစ္စယော နာမ။ န ဟိ သော ဓမ္မော အတ္ထိ၊ ယော
 စိတ္တစေတသိကာနံ အာရမ္ဗဏပစ္စယဘာဝံ န ဂစ္ဆေယျ။
 အတ္တာဒိနပ္ပဝတ္တိနံ ပတိဘူတော ပစ္စယော အဓိပတိပစ္စယော။

န ဝိဇ္ဇတိ ပစ္စယုပ္ပန္နေန သဟ အန္တရံ တေဿ ပစ္စယဿာတိ
 အနန္တရပစ္စယော။ သဏ္ဌာနာဘာဝေန သုဠ အနန္တရပစ္စယော
 သမနန္တရပစ္စယော။ အတ္တနော အတ္တနော အနန္တရံ အနုရူပ-
 စိတ္တုပ္ပါဒဇနနသမတ္ထော ပုရိမပုရိမနိရုဋ္ဌေါ ဓမ္မော “အနန္တရ-
 ပစ္စယော”，“သမနန္တရပစ္စယော”တိ စ ဝုတ္တတိ။ ဗျဉ္ဇနမတ္ထေနေဝ ဟိ
 နေသံ ဝိသေသော။ အတ္တတော ပန ဥဘယဋ္ဌိ သမနန္တရ-
 နိရုဒ္ဓဿေဝါဝိဝစနံ။ န ဟိ တေသံ အတ္တတော ဘေဒေါ

ဥပလက္ခတိ။ ယံ ပန ကေဝိ ဝေန္တိ “အတ္တာနန္တရတာယ အနန္တရ-
ပစ္စယော၊ ကာလာနန္တရတာယ သမနန္တရပစ္စယော”တိ၊ တံ
“နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဖလသမာ-
ပတ္တိယာ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော”တျာဒီဟိ၊ ဝိရုဇ္ဈတိ။
နေဝသညာနာသညာယတနံ ဟိ သတ္တာဟာဒိကာလံ နိရုဇ္ဈံ
ဖလသမာပတ္တိယာ သမနန္တရပစ္စယော၊ တသ္မာ အဘိနိဝေသံ
အကတွာ ဗျဉ္ဇနမတ္တတောဝေတ္ထ နာနာကရဏံ ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ န
အတ္တတော။ ပုဗ္ဗဓမ္မနိရောဓဿ ဟိ ပစ္ဆာဇာတဓမ္မုပ္ပါဒနဿ စ
အန္တရာဘာဝေန ဥပ္ပါဒနသမတ္တတာယ နိရောဓော အနန္တရ-
ပစ္စယတာ၊ “ဣဒမိတော ဥဗ္ဗံ၊ ဣဒံ ဟေဋ္ဌာ၊ ဣဒံ သမန္တတော”တိ
အတ္တနာ ကေတ္တံ ဥပနေတွာ ဝိယ သုဋ္ဌ၊ အနန္တရဘာဝေန
ဥပ္ပါဒေတုံ သမတ္တံ ဟုတွာ နိရောဓော သမနန္တရပစ္စယတာတိ
ဝေ ဗျဉ္ဇနမတ္တတောဝ ဘေဒေါ။ နိရောဓပစ္စယဿပိ ဟိ
နေဝသညာနာသညာယတနဿ အသညုပ္ပတ္တိယာ ပုရိမဿ စ
စုတိစိက္ခဿ ကာလန္တရေပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာနံ ဖလပဋိသန္ဓိနံ အန္တရာ
သမာနဇာတိယေန အရူပဓမ္မေန ဗျဝဓာနာဘာဝတော ဘိန္ဒု-
ဇာတိကာနဉ္စ ရူပဓမ္မာနံ ဗျဝဓာနကရဏေ အသမတ္တတာယ
နိရန္တရုပ္ပါဒနေ ကေတ္တံ ဥပနေတွာ ဝိယ ဥပ္ပါဒနေ စ သမတ္တတာ
အတ္တိတိ တေသမ္ပိ အနန္တရသမနန္တရပစ္စယတာ လက္ခတိ၊ တသ္မာ
ဓမ္မတော အဝိသေသေပိ တထာ တထာ ဗုဇ္ဈနကာနံ ဝေနေ-
ယျာနံ ဝသေန ဥပသဂ္ဂတ္ထဝိသေသမတ္တတောဝ ဘေဒေါ ပစ္စေ-
တဗ္ဗောတိ။

အတ္တနော အနုပ္ပတ္တိယာ သဟုပ္ပန္နာနမ္ပိ အနုပ္ပတ္တိတော
ပကာသဿ ပဒီပေါ ဝိယ သဟုပ္ပန္နာနံ သဟုပ္ပါဒဘာဝေန
ပစ္စယော သဟဇာတပစ္စယော၊ အရူပိနော စတုက္ခန္ဓာ၊ စက္ကာရော
မဟာဘူတာ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုဝိပါကာ စ ဓမ္မာ။

အညမညံ ဥပတ္တမ္ဘယမာနံ တိဒဏ္ဍံ ဝိယ အတ္တနော ဥပကာ-
ရကဓမ္မာနံ ဥပတ္တမ္ဘကဘာဝေန ပစ္စယော အညမညပစ္စယော။

အညမညတာဝသေနော စ ဥပကာရကတာ အညမညပစ္စယ-
 တာ၊ န သဟဇာတမတ္တေနာတိ အယမေတေသံ ခြိန္တံ ဝိသေသော။
 တထာ ဟိ သဟဇာတပစ္စယဘာဝိယေဝ ကောစိ အညမည-
 ပစ္စယော န ဟောတိ စိတ္တဇရူပါနံ သဟဇာတပစ္စယဘာဝိနော
 နာမဿ ဥပါဒါရူပါနံ သဟဇာတပစ္စယဘာဝိနံ မဟာဘူတာနဉ္စ
 အညမညပစ္စယဘာဝဿ အနုဒ္ဒုက္ကာ။ ယဒိ ဟိ သဟဇာတ-
 ဘာဝေနော အတ္တနော ဥပကာရကနံ ဥပကာရကတာ အည-
 မညပစ္စယတာ သိယာ၊ တဒါ သဟဇာတအညမညပစ္စယေဟိ
 သမာနေဟိ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ။

စိတ္တကမ္မဿ ပဋ္ဌော ဝိယ သဟဇာတနာမရူပါနံ နိဿယ-
 ဘူတာ စတုက္ခန္ဓာ၊ တရူပဗ္ဗတာဒိနံ ပထဝီ ဝိယ အာဓာရဏ-
 တောယေဝ သဟဇာတရူပသတ္တဝိညာဏဓာတုနံ ယထာက္ကမံ
 နိဿယာ ဘူတရူပံ၊ ဝတ္ထု စာတိ ဣမေ နိဿယပစ္စယော နာမ
 နိဿိယတိ နိဿိတကေဟိတိ ကတွာ။ ဗလဝဘာဝေန နိဿယော
 ပစ္စယော ဥပနိဿယပစ္စယော ဥပ-သဒ္ဓဿ အတိသယဇော-
 တကတ္တာ၊ တဿ ပန ဘေဒံ ဝက္ခတိ။

ဆ ဝတ္ထုနိ၊ ဆ အာရမ္မဏာနိ စာတိ ဣမေ ပစ္စယုပ္ပန္နတော
 ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဝတ္တမာနဘာဝေန ဥပကာရကော ပုရေ-
 ဇာတပစ္စယော။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေ အသတိ သန္တာနဋ္ဌိတိ-
 ဟေဘုဘာဝံ အာဂစ္ဆန္တဿ ကာယဿ ဥပတ္တန္တနဘာဝေန
 ဥပကာရကော ပစ္ဆာဇာတာ စိတ္တစေတသိကာ မ္ဗော ပစ္ဆာ-
 ဇာတပစ္စယော။ သော ဂိဇ္ဈပေါတကသရီရာနံ အာဟာရာသာ
 စေတနာ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ပုရိမပုရိမပရိစိတဂန္တော ဝိယ ဥတ္တရဥတ္တရဂန္တဿ ကုသ-
 လာဒိဘာဝေန အတ္တသဒိသဿ ပဂုဏဗလဝဘာဝဝိသိဋ္ဌအတ္တ-
 သမာနဇာတိယတာဂါဟဏံ အာသေဝနံ၊ တေန ပစ္စယာ
 သဇာတိယဓမ္မာနံ သဇာတိယဓမ္မာဝ အာသေဝနပစ္စယော။
 ဘိန္နဇာတိကာ ဟိ ဘိန္နဇာတိကေဟိ အာသေဝနပဂုဏေန
 ပဂုဏဗလဝဘာဝဝိသိဋ္ဌံ ကုသလာဒိဘာဝသင်္ဂီတံ အတ္တနော

ဂတိံ ဂါဟာပေတံ န သက္ကောန္တိ၊ န စ သယံ တတော ဂဏှန္တိ၊
တေ ပန အနန္တရာတိတာနိ လောကီယကုသလာကုသလာနိ
စေဝ အနာဝဇ္ဇနကိရိယဝေနာနိ စာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ စိတ္တပ္ပယောဂ-
သင်္ခါတကိရိယာဘာဝေန သဟဇာတနံ နာနာက္ခဏိကာနံ
ဝိပါကာနံ၊ ကဋ္ဌတ္တာရူပါနဉ္စ ဥပကာရိကာ စေတနာ ကမ္မ-
ပစ္စယော။

အတ္တနော နိရုဿာဟသန္တဘာဝေန သဟဇာတနာမရူပါနံ
နိရုဿာဟသန္တဘာဝါယ ဥပကာရကာ ဝိပါကစိတ္တစေတသိကာ
ဝိပါကပစ္စယော။ တေ ဟိ ပယောဂေန အသာဓေတဗ္ဗတာယ
ကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္တာ နိပ္ပဇ္ဇမာနမတ္တတော နိရုဿာဟသန္တ-
ဘာဝါ ဟောန္တိ၊ န ကိလေသဝူပသမသန္တဘာဝါ။ တထာ
သန္တဘာဝတောယေဝ ဟိ ဘဝင်္ဂါဒယော ဒုဗ္ဗိညေယျာ။ အဘိ-
နိပါတသမ္ပုဋိစ္ဆနသန္တိရဏမတ္တာ ပန ဝိပါကာ ဒုဗ္ဗိညေယျာဝ။
ဝေနပ္ပဝတ္တိယာဝ နေသံ ရူပါဒိဂ္ဂဟိတတာ ဝိညာယတိ။

ရူပါရူပါနံ ဥပတ္တန္တကတ္တေန ဥပကာရကာ စတ္တာရော
အာဟာရာ အာဟာရပစ္စယော။ သတိဝိ ဟိ ဇနကဘာဝေ
ဥပတ္တန္တကတ္တမေဝ အာဟာရဿ ပဓာနကိစ္စံ။ ဇနယန္တောပိ
အာဟာရော အဝိစ္ဆေဒဝသေန ဥပတ္တန္တေန္တောဝ ဇနေတိတိ
ဥပတ္တန္တကဘာဝေါဝ အာဟာရဘာဝေါ။ တေသု တေသု
ကိစ္စေသု ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မေဟိ အတ္တာနံ အနုဝတ္တာပနသင်္ခါတာ-
ဝိပတိယဋ္ဌေန ပစ္စယော ဣန္ဒြိယပစ္စယော။

အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန ဥပဂန္တော အာ-
ရမ္မဏနိဇ္ဈာနကာဝိတက္ကာဒယော ဈာနပစ္စယော။ သုဂတိတော
ပုညတော၊ ဒုဂ္ဂတိတော ပါပတောဝါနိယျာနဋ္ဌေန ဥပကာရကာ
သမ္မာဒိဋ္ဌာဒယော မဂ္ဂပစ္စယော။

ပရမတ္တတော ဘိန္နာပိ ဧကိဘာဝဂတာ ဝိယ ဧကုပ္ပါဒါဒိ-
ဘာဝသင်္ခါတသမ္ပယောဂလက္ခဏေန ဥပကာရကာ နာမဓမ္မောဝ
သမ္ပယုတ္တပစ္စယော။ အညမညသမ္ပန္နတာယ ယုတ္တာပိ သမာနာ

ဝိပုယုတ္တဘာဝေန ဝိသံသဋ္ဌတာယ နာနတ္ထုပဂမနေန ဥပ-
ကာရကာ ဝတ္ထုစိတ္တစေတသိကာ ဝိပုယုတ္တပစ္စယော။

ပစ္စုပ္ပန္နသဘာဝသင်္ခါတေန အတ္ထိဘာဝေန တာဒိသဿေဝ
ဓမ္မဿ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေန ဥပကာရကာ “သဟဇာတံ ပုရေ-
ဇာတ”န္တာဒိနာ ဝက္ခမာနဓမ္မာ အတ္ထိပစ္စယော။ သတိပိ ဟိ
ဇနကတ္တေ ဌိတိယံယေဝ သာတိသယော အတ္ထိပစ္စယာနံ
ဗျာပါရေတိ ဥပတ္ထမ္ဘကတာဝံ တေသံ ဂဟိတာ။ ဧကသ္မိံ
ဗဿာဒိသမုဒါယေ ပဝတ္တမာနေ ဒုတိယဿ အဘာဝတော
အတ္တနော ဌိတိယာ ဩကာသံ အလဘန္တာနံ အနန္တရမုပ္ပဇ္ဇ-
မာနကစိတ္တစေတသိကာနံ ဩကာသဒါနဝသေန ဥပကာရကာ
အနန္တရနိရုဒ္ဓါ စိတ္တစေတသိကာ နတ္ထိပစ္စယော။

အတ္တနော သဘာဝါဝိဂမနေန အပဝတ္တမာနာနံ ဝိဂတ-
ဘာဝေန ဥပကာရကာယေဝ ဓမ္မာ ဝိဂတပစ္စယော။ နိရောဓာ-
နပဂမနဝသေန ဥပကာရကာ အတ္ထိပစ္စယာဝံ အဝိဂတ-
ပစ္စယော။ သသဘာဝတာမတ္တေန ဥပကာရကတာ အတ္ထိ-
ပစ္စယတာ၊ နိရောဓာနပဂမနဝသေန ဥပကာရကတာ အဝိဂတ-
ပစ္စယတာတိ ပစ္စယတာဝိသေသော နေသံ ဓမ္မာဝိသေသေဝိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဓမ္မာနဉ္စိ သမတ္တတာဝိသေသံ သဗ္ဗာကာရေန ဥတွာ
ဘဂဝတာ စတုရိသတိပစ္စယာ ဒေသိတာတိ ဘဂဝတိ သဒ္ဓါယ
“ဧဝံ ဝိသေသာ ဧတေ ဓမ္မာ”တိ သုတမယဉာဏံ ဥပ္ပါဒေတွာ
စိန္တာဘာဝနာမယဉာဏေဟိ တဒဘိသမယာယ ယောဂေါ
ကရဏီယော။ အဝိသေသေဝိ ဟိ ဓမ္မသာမဂ္ဂိယဿ တထာ
တထာ ဝိနေတဗ္ဗပုဂ္ဂလာနံ ဝသေန ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောပိ ပစ္စယော
ပုန ပကာရန္တေန ဝုစ္စတိ အဟေတုကဒုကံ ဝတွာပိ ဟေတုရိပ္ပ-
ယုတ္တဒုကံ ဝိယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁၅။ နာမံ စတုက္ခန္ဓသင်္ခါဘံ နာမံ တာဒိသဿေဝ နာမဿ
ဓာဝာ ဆဟာကာရေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တဒေဝ နာမဂ္ဂုဝိနံ

သမုဒ္ဓိတာနံ ဗညော ပစ္စယော ဟောတိ၊ ရူပဿ ပုန ဘူတ-
ပါဒါယဘေဒဿ ဧကော ပစ္စယော ဟောတိ၊ ရူပဉ္စ နာမဿ
ဧကော ပစ္စယော၊ ပညတ္တိနာမရူပါနိ နာမဿ ဌိဝော ဌိပ္ပကာရာ
ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ ဣယံ ပန နာမရူပဒွယံ သမုဒ္ဓိတံ ဒွယဿ
တာဒိသဿေဝ နာမရူပဒွယဿ နဝော ပစ္စယော စေတိ ဧဝံ
ပစ္စယာ ဆဗ္ဗိဝော ဌိတာ။

၁၆။ ဝိပါကဗျာကတံ ကမ္မဝသေန ဝိပါကဘာဝပုတ္တံ
ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တပတိတံ ဝိယ ဟုတွာ ပဝတ္တမာနံ အတ္တနော
သဘာဝံ ဂါဟေတွာ ပရိဘာဝေတွာ နေဝ အညံ ပဝတ္တေတိ၊ န
စ ပုရိမဝိပါကနဘာဝံ ဂဟေတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ “န မဂ္ဂပစ္စယာ
အာသေဝနေ ဧက”န္တိ” ဝစနတော စ အဟေတုကကိရိယေသု
ဟသိတုပ္ပါဒဿေဝ အာသေဝနတာဥဒ္ဓရဏေန အာဝဇ္ဇနဒွယံ
အာသေဝနပစ္စယော န ဟောတိ၊ တသ္မာ ဇဝနာနေဝ အာသေ-
ဝနပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိတိ အာဟ “ပုရိမာနိ ဇဝနာနိ” ဟျာဒိ။
အဝိသေသဝစနေပေတ္တ လောကီယကုသလာကုသလာဗျာကတ-
ဇဝနာနေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ လောကုတ္တရဇဝနာနံ အာသေဝနတာဝဿ
အနုဒ္ဓရက္ခာ။

ဧဝှ ကတွာ ဝုတ္တံ ဗဒ္ဓာနန္ဒကထာယံ၂ “လောကုတ္တရော
ပန အာသေဝနပစ္စယော နာမ နတ္ထိ”တိ။ တတ္ထ ဟိ ကုသလံ
ဘိန္ဒုဇာတိကဿ ပုရေစရက္ခာ န တေန အာသေဝနဂုဏံ
ဂဏှာပေတိ၊ ဗလမိတ္တာနိ စ ဇဝနဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနိဝိ
ဝိပါကဗျာကတေ ဝုတ္တနယေန အာသေဝနံ န ဂဏှန္တိ၊ န
စ အညံ ဂါဟာပေန္တိ။ ယမ္ပိ “အာသေဝနဝိနိမုတ္တံ ဇဝနံ နတ္ထိ”တိ
အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေဇေန ဝုတ္တံ၊ တမ္ပိ ယေဘုယျဝသေန
ဝုတ္တန္တိ ဝိညာယတိ။ ဣတရထာ အာစရိယဿ အသမပေက္ခိ-
တာဘိဓာယကတ္တပ္ပသင်္ဂေါ သိယာ။ မဂ္ဂေါ ပန ဂေါတြဘူတော
အာသေဝနံ န ဂဏှာတိတိ နတ္ထိ ဘူမိအာဒိဝသေန နာနာ-
ဇာတိတာယ အနဓိပ္ပေတက္ခာ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ ဗဒ္ဓာဓန

“ဂေါတြာ မဂ္ဂဿ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဝေါဒါနံ မဂ္ဂဿ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ။ ကေပ္ပိဒါဒိစတုဗ္ဗိဓသမ္ပယောဂလက္ခဏာဘာဝတော သဟပ္ပန္နာနဗ္ဗိ ရူပဓမ္မာနံ သမ္ပယုတ္တပစ္စယတာ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ “စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ အညမည”န္တိ။

၁၇။ ဟေတုဈာနင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါနိ သဟဇာတာနံ နာမရူပါနန္တိ တယောပေတေ ပဋိသန္ဓိယံ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ပဝတ္တိယံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ၊ ဥဘယတ္ထ သဟဇာတာနံ နာမာနဉ္စ ဟေတာဒိပစ္စယေန ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ “သဟဇာတရူပန္တိ ဟိ သဗ္ဗတ္ထ ပဋိသန္ဓိယံ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ပဝတ္တိယံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ”န္တိ ဝက္ခတိ။ သဟဇာတာ စေတနာတိ အန္တမသော စက္ခု-ဝိညာဏာဒိဟိသဟဇာတစေတနာ။ သဟဇာတာနံ နာမ-ရူပါနန္တိ သဗ္ဗာပိ စေတနာ နာမာနံ၊ ပဋိသန္ဓိသဟဂတာ စေတနာ ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပါနံ၊ ပဝတ္တိယံ ရူပသမုဋ္ဌာပကစိတ္တသဟဂတာ စေတနာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပါနဉ္စ။ နာနာက္ခဏိကာ စေတနာတိ ဝိပါကက္ခဏတော နာနာက္ခဏေ အတိတဘဝါဒီသု နိဗ္ဗတ္တာ ကုသလာကုသလစေတနာ။ နာမရူပါနန္တိ ဥဘယတ္ထာပိ နာမရူပါနံ။ ဝိပါကက္ခန္ဓာတိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏာဒိကာ ဝိပါကာ အရူပက္ခန္ဓာ။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဗ္ဗိ ဟိ ရူပံ ဝိပါကဝေါဟာရံ န လဘတိ အရူပဓမ္မဘာဝေန၊ သာရမ္ပဏဘာဝေန စ ကမ္မသဒိ-သေသု အရူပဓမ္မသွေဝ ဝိပါက-သဒ္ဓဿ နိရုဋ္ဌတ္တာ။

၁၈။ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿာတိ ပစ္စယဓမ္မ-တော ပုရေ ဥပ္ပန္နဿ ဣမဿ ရူပကာယဿ။ ကထံ ပန ပစ္စ-ယုပ္ပန္နဿ ပုရေ နိဗ္ဗတ္တိယံ ပစ္ဆာဇာတဿ ပစ္စယတာတိ? နန ဝုတ္တံ “ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေ အသတိ သန္တာနဋ္ဌိတိဟေတုက-ဘာဝံ အာဂစ္ဆန္တဿာ”တိ၊ တသ္မာ သန္တာနပ္ပဝတ္တဿ ဟေတု-ဘာဝပတ္တန္တေန ဣမဿ ဗျာပါရေတိ န ကောစိ ဝိရောဓော။

၁၉။ ပဋိသန္ဓိယံ စက္ခာဒိဝတ္ထုနံ အသမ္ဘဝတော၊ သတိ စ သမ္ဘဝေ တံတံဝိညာဏာနံ ပစ္စယဘာဝါနုပဂမနတော၊ ဟဒယ-ဝတ္ထုနော စ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏေန သဟုပ္ပန္နဿ ပုရေဇာတက-တာဘာဝတော ဝုတ္တံ “ဆဝတ္ထုနိ ပဝတ္ထိယ”န္တိ။ “ပဇ္ဇာရမ္မ-ဏာနိ ပဉ္စဝိညာဏဝီထိယာ”တိ စ ဣဒံ အာရမ္မဏပုရေဇာတ-နိဗ္ဗေသေ အာဂတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပဉ္စာဝါဇေ ပန “သေက္ခာ ဝါ ပုထုဇ္ဇနာ ဝါ စက္ခု အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿန္တိ”ဣဒါနိ။ အဝိသေသေန ပစ္စုပ္ပန္နစက္ခာဒိနမ္ပိ ဂဟိ-တတ္တာ ဓမ္မာရမ္မဏမ္ပိ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ မနောဝိညာဏ-ဝီထိယာ လဗ္ဘတိ။ အတ္တတော ဟေတံ သိဒ္ဓိံ၊ ယံ ပစ္စုပ္ပန္န-ဓမ္မာရမ္မဏံ ဂဟေတွာ မနောဒွါရိကဝီထိ ပဝတ္တတိ၊ တံ တဿ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ ဟောတီတိ။

၂၂။ ပကတိယာ ဧဝ ပစ္စယန္တရရဟိတေန အတ္တနော သဘာဝေနော ဥပနိဿယော ပကတူပနိဿယော။ အာရ-မ္မဏာနန္တရရဟိ အသံမိဿော ပုထဂေဝ ကောစိ ဥပနိဿ-ယောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထ ဝါ ပကတော ဥပနိဿယော ပကတူပနိဿယော။ ပကတောတိ စေတ္တ ပ-ကာရေ ပု-သဂ္ဂေါ၊ သော အတ္တနော ဖလဿ ဥပ္ပါဒနသမတ္တဘာဝေန သန္တာနေ နိပ္ပာဒိတဘာဝံ၊ အာသေဝိတဘာဝဉ္စ ဒီပေတိ၊ ဘသ္မာ အတ္တနော သန္တာနေ နိပ္ပန္နော ရာဂါဒိ၊ သဒ္ဓါဒိ၊ ဥပသေဝိတော ဝါ ဥတုဘောဇနာဒိ ပကတူပနိဿယော။ တထာ စေဝ နိဗ္ဗိသတိ။

၂၃။ ဂရုကတန္တိ ဂရုံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခိတံ။ တထာ ဟိ “ဒါနံ ဒတွာ သီလံ သမာဒိယိတွာ ဥပေါသထကမ္ပံ ကတွာ တံ ဂရုံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခတိ”ဣဒါနိ။ ဒါနသီလဥပေါသထကမ္မ-ပုဗ္ဗေကတသုစိဏ္ဏဈာနဂေါတြဘုဝေါဒါနမဂ္ဂါဒိနိ ဂရုံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခဏဝသေန အဿ နိဗ္ဗေသော ပဝတ္တော။

၂၄။ “ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ခန္ဓာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော”တျာဒိနာ နယေန အနန္တရပစ္စယေန သဒ္ဓိ နာနတ္ထံ အကတွာ အနန္တရပ- နိဿယဿ အာဂတတ္တာ ဝုတ္တံ “အနန္တရနိရုဒ္ဓါ”တျာဒိ။ ဧဝံ သန္တေပိ အတ္တနော အနန္တရံ အနုရူပစိတ္တုပ္ပါဒဝသေန အနန္တရ- ပစ္စယော၊ ဗလဝကာရဏဝသေန အနန္တရူပနိဿယပစ္စယောတိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။

၂၅။ ယထာရဟံ အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓါ စ ရာဂါဒယော ။ပ။ သေနာသနဉ္စာတိ ယောဇနာ။ ရာဂါဒယော ဟိ အဇ္ဈတ္တံ နိပ္ပါ- ဒိတာ၊ ပုဂ္ဂလာဒယော ဗဟိဒ္ဓါ သေဝိတာ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ အာစရိယေန—

“ရာဂသဒ္ဓါဒယော ဓမ္မာ၊ အဇ္ဈတ္တမနုဝါသိတာ။
သတ္တသင်္ခါရဓမ္မာ စ၊ ဗဟိဒ္ဓေါပနိသေဝိတာ”တိ။

အထ ဝါ အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓါ စ ကုသလာဒိဓမ္မာနန္တိ ယထာ- ဌိတဝသေနော ယောဇနာ။ အတ္တနော ဟိ ရာဂါဒယော စ အတ္တနော ကုသလာဒိဓမ္မာနံ ကလျာဏမိတ္တဿ သဒ္ဓါဒိကေ နိဿာယ ကုသလံ ကရောန္တာနံ ပရေသဉ္စ နိဿယာ ဟောန္တိ။

တတ္ထ ကာမရာဂါဒယော နိဿာယ ကာမဘဝါဒီသု နိဗ္ဗတ္တ- နတ္ထံ၊ ရာဂါဒိဝုပသမတ္တဉ္စ ဒါနသီလဥပေါသထဇ္ဈာနာဘိညာ- ဝိပဿနာမဂ္ဂဘာဝနာ၊ ရာဂါဒိဟေတုကာ စ ဥပရူပရိရာဂါ- ဒယော ဟောန္တိတိ ယထာရဟံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယံ ယဉ္စိ နိဿာယ ယဿ ယဿ သမ္ပဝေါ၊ တံ တံ တဿ တဿ ပကတူပနိဿယော ဟောတိ။ ပစ္စယမဟာပဒေသော ဟေသ၊ ယဒိဗံ “ဥပနိဿယ- ပစ္စယော”တိ ဝုတ္တံ။ တထာ စာဟ “ဗဟုဓာ ဟောတိ ပကတူပ- နိဿယော”တိ။ သဒ္ဓါဒယောတိ သီလသုတစာဂပညာ။ အတ္တ- နော သဒ္ဓါဒိကဉ္စိ ဥပနိဿာယ အတ္တနော ဒါနသီလာဒယော၊ တထာ ကလျာဏမိတ္တာနံ သဒ္ဓါဒယော ဥပနိဿာယ ပရေသဉ္စ

ဒါနသီလာဒယော ဟောန္တိတိ ပါကဋ္ဌမေတံ။ သုခံ ဒုက္ခန္တိ
ကာယိကံ သုခံ ဒုက္ခံ။ ပုဂ္ဂလောဘိ ကလျာဏမိတ္တာဒိပုဂ္ဂလော။
ဘောဇနန္တိ သပ္ပါယာဒိဘောဇနံ။ ဥတုပိ တာဒိသောဝ။

၂၇။ “အဓိပတိ ။ပ။ ပစ္စယာ ဟောန္တိ”တိ သင်္ခေပေန
ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္တာရေတုံ “တတ္ထ ဂရုကတမာရဗ္ဗဏ”န္တာဒိ ဝုတ္တံ။
ဂရုကတမာရဗ္ဗဏန္တိ ပစ္စဝေက္ခဏအဿာဒါဒိနာ ဂရုကတံ
အာရမ္ဗဏံ။ တဋ္ဌိ ဈာနမဂ္ဂဖလဝိပဿနာနိဗ္ဗာနာဒိဘောဒံ ပစ္စ-
ဝေက္ခဏအဿာဒါဒိမဂ္ဂဖလာဒိဓမ္မေ အတ္တာဓိနေ ကရောတိတိ
အာရမ္ဗဏာဓိပတိ နာမ။ ဂရုကာတဗ္ဗတာမတ္တေန အာရမ္ဗဏာ-
ဓိပတိ။ ဂရုကတောပိ ဗလဝကာရဏဋ္ဌေန အာရမ္ဗဏူပနိဿ-
ယောတိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ သဟဇာတာ ။ပ။ နာမ-
ရူပါနန္တိ ဆန္ဒစိတ္တဝီရိယဝိမံသာနံ ဝသေန စတုဗ္ဗိဓောပိ သဟ-
ဇာတာဓိပတိ ယထာရဟံ သဟဇာတနာမရူပါနံ ပဝတ္တိယံယေဝ
သဟဇာတာဓိပတိဝသေန ပစ္စယော။

၂၈။ ရူပဓမ္မဿ အရူပဓမ္မံ ပတိ သဟဇာတပစ္စယတာ ပဋိ-
သန္ဓိယံ ဝတ္ထုဝသေန ဝုတ္တာတိ အာဟ “ဝတ္ထုဒိပါကာ အည-
မည”န္တိ။

၃၀။ ယသ္မာ ပန အညမညပတ္တန္တနဝသေနေဝ အညမည-
ပစ္စယတာ, န သဟဇာတမတ္တတောတိ ပဝတ္တိယံ ရူပံ နာမာနံ
အညမညပစ္စယော န ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဝိတ္တဇေတသိကာ
ဓမ္မာ အညမည”န္တိ။ တထာ ဥပါဒါရူပါနိ စ ဘူတရူပါနံ
အညမညပစ္စယာ န ဟောန္တိတိ ဝုတ္တံ “မဟာဘူတာ အည-
မည”န္တိ။

၃၁။ နနု စ “အရူပိနော အာဟာရာ သဟဇာတာနံ နာမ-
ရူပါနံ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဝေဇ္ဇ သတိ အသညိနံ သဟဇာတာဟာရဿ
အသမ္ဘဝတော “သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ”တိ ကထမိဒံ
နိယတိတိ? ဝုစ္စတေ—မနောသဉ္ဇေတနာဟာရဝသပ္ပဝတ္တဿ

ကမ္မဿ, တံသဟဂတာနမ္ပိ ဝါသေသာဟာရာနံ ကမ္မူပနိဿယ-
ပစ္စယေဟိ ပစ္စယတ္ထပရိယာယံ ဂဟေတွာ သဗ္ဗသတ္တာနံ
အာဟာရဋ္ဌိတိကတာ ဝုတ္တာ၊ န အာဟာရပစ္စယဘာဝတောတိ။

၃၂။ “ပဉ္စ ပဿာဒါ” ဟုဒီသု နနု ဣတ္ထိန္ဒြိယပုရိသိန္ဒြိယာ
န ဂဟိတာတိ? သစ္စံ န ဂဟိတာ။ ယဒိပိ တေသံ လိင်္ဂါဒိဟိ
အနုဝတ္ထနိယတာ အတ္ထိ၊ သာ ပန န ပစ္စယဘာဝတော။ ယထာ
ဟိ ဇီဝိတာဟာရာ ယေသံ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ တေသံ အနုပါ-
လကာ ဥပတ္တန္တကာ အတ္ထိ၊ အဝိဂတပစ္စယဘူတာ စ ဟောန္တိ၊
န ဧဝံ ဣတ္ထိပုရိသဘာဝါ လိင်္ဂါဒိနံ ကေနစိ ဥပကာရေန ဥပ-
ကာရာ ဟောန္တိ။ ကေဝလံ ပန ယထာသကေဟေဝ ကမ္မာဒိ-
ပစ္စယေဟိ ပဝတ္တမာနံ လိင်္ဂါဒိနံ ယထာ ဣတ္ထာဒိဂ္ဂဟဏဿ
ပစ္စယဘာဝေါ ဟောတိ၊ တတော အညေနာကာရေန တံ-
သဟိဘသန္တာနေ အပ္ပဝတ္တိတော လိင်္ဂါဒိဟိ အနုဝတ္ထနိယတာ၊
ဣန္ဒြိယတာ စ နေသံ ဝုစ္စတိ၊ တဿာ န တေသံ ဣန္ဒြိယပစ္စယ-
ဘာဝေါ ဝုတ္တော။

၃၃။ ယေသံ နာမာနံ စက္ခာဒိနံ အဗ္ဘန္တရတော နိက္ခမန္တာနံ
ဝိယ ပဝတ္တာနံ, ယေသဉ္စ ရူပါနံ နာမသန္နိဿယေနေဝ ဥပ္ပဇ္ဇ-
မာနာနံ သမ္ပယောဂါသင်္ကာ ဟောတိ၊ တေသမေဝ ဝိပ္ပယုတ္တ-
ပစ္စယတာ။ ရူပါနံ ပန ရူပေဟိ သာသင်္ကာ နတ္ထိ။ ဝတ္ထုသန္နိဿ-
ယေနေဝ ဇာယန္တာနံ ဝိသယဘာဝမတ္တံ အာရမ္မဏန္တိ တေနာပိ
တေသံ သမ္ပယောဂါသင်္ကာ နတ္ထိတိ ယေသံ သမ္ပယောဂါသင်္ကာ
အတ္ထိ၊ တေသမေဝ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာပိ ဝုတ္တာတိ အာဟ
“ဩက္ကန္တိက္ခဏေ ဝတ္ထု” ဟုဒီ။

၃၄။ သဗ္ဗဏာ သဗ္ဗာကာရေန ယထာရဟံ နာမဝသေန ဝုတ္တိ
တိဝိဓံ သဟဇာတံ, ဒုဝိဓံ ပုရေဇာတံ, ကေဝိဓံ ပစ္ဆာဇာတဉ္စ
ပစ္စယဇာတံ, အာဟာရေသု ကဗဠိကာရော အာဟာရော, ရူပ-
ဇီဝိတိန္ဒြိယန္တိ အယံ ပဉ္စဝိဓောပိ အတ္ထိပစ္စယော, အဝိဂတပစ္စယော
စ ဟောတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နသဘာဝေန အတ္ထိဘာဝေန တာဒိသဿေဝ

ဓမ္မဿ ဥပတ္တန္တကတ္တာ အတ္ထိဘာဝါဘာဝေန အနုပကာရကာ-
နမေဝ အတ္ထိဘာဝေန ဥပကာရကတာ အတ္ထိပစ္စယဘာဝေါတိ
နတ္ထိ နိဗ္ဗာနဿ သဗ္ဗဒါ ဘာဝိနော အတ္ထိပစ္စယတာ၊ အဝိဂတ-
ပစ္စယတာ စ။ ဥပ္ပါဒါဒိယုတ္တာနံ ဝါ နတ္ထိဘာဝေါပကာရက-
တာဒိရုဒ္ဓေါ၊ ဝိဂတဘာဝေါပကာရကတာဝိရုဒ္ဓေါ စ ဥပကာရ-
ကဘာဝေါ အတ္ထိပစ္စယတာဒိကာတိ န တဿ တပုစ္စယတ္တပ္ပ-
သင်္ဂေါ။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယဉ္စေတ္ထ ဩဇာ ဝိယ ဌိတိက္ခဏေဝ
ဥပကာရကတ္တာ သဟဇာတပစ္စယေသု န ဂယုတိတိ ဝိသုံ ဝုတ္တံ။

၃၅။ ဣဒါနိ သဗ္ဗေပိ ပစ္စယာ သင်္ခေပတောပိ စတုဓာ-
ယေဝါတိ ဒဿေတုံ “အာရမ္မဏူ။ပ။ ဂစ္ဆန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ န ဟိ
သော ကောစိ ပစ္စယော အတ္ထိ၊ ယော စိတ္တစေတသိကာနံ
အာရမ္မဏဘာဝံ န ဂစ္ဆေယျ၊ သကသကပစ္စယုပ္ပန္နဿ စ
ဥပနိဿယဘာဝံ န ဂစ္ဆတိ၊ ကမ္မဟေတုကတ္တာ စ လောကပ္ပ-
ဝတ္တိယာ ဖလဟေတုပစာရဝသေန သဗ္ဗေပိ ကမ္မသဘာဝံ
နာတိဝတ္တန္တိ၊ တေ စ ပရမတ္ထတော လောကသမ္မုတိဝသေန စ
ဝိဇ္ဇမာနာယေဝါတိ သဗ္ဗေပိ စတုသု သမောဓာနံ ဂစ္ဆန္တိ။

၃၆။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ တတ္ထ တတ္ထ “သဟဇာတရူပ”န္တိ၊
တံ သဗ္ဗံ န အဝိသေသတော ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ ဒဿေတုံ “သဟဇာတ-
ရူပ”န္တျာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဋိသန္ဓိယဉ္စိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပါဘာဝတော
ပဝတ္တိယံ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ စိတ္တစေတသိကေဟိ သဟုပ္ပတ္တိ-
နိယမာဘာဝတော သဟဇာတရူပန္တိ သဗ္ဗတ္ထာပိ ပဝတ္တေ စိတ္တ-
သမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ၊ ပဋိသန္ဓိယံ ကဋတ္တာရူပသင်္ခါတကမ္မဇရူပါနဉ္စ
ဝသေန ဒုဝိဓံ ဟောတိ။ ကမ္မဿ ကတတ္တာ နိဗ္ဗတ္တမာနာနိ
ရူပါနိ ကဋတ္တာရူပါနိ။

၃၇။ ဣတိ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန သန္တဝါ ယထာသမ္ဘဝံ
စေတကာလိကာ အနန္တရသမနန္တရအာသေဝနနတ္ထိဝိဂတဝသေန
ပဉ္စန္ဒံ အတိတကာလိကာနံ၊ ကမ္မပစ္စယဿ အတိတဝတ္ထမာန-
ဝသေန ဒွိကာလိကဿ၊ အာရမ္မဏအဓိပတိဥပနိဿယပစ္စယာနံ

တိကာလိကာနံ၊ ဣတရေသံ ပန္နရသန္တံ ပစ္စယပုန္နကာလိကာနဉ္စ
 ဝသေန ကာလတ္တယဝန္တော၊ နိဗ္ဗာနပညတ္တိဝသေန ကာလ-
 ဝိမုတ္တာ စ၊ စက္ခာဒိရာဂါဒိသဒ္ဓါဒိဝသေန အဇ္ဈတ္တိကာ စ၊
 ပုဂ္ဂလဥတုဘောဇနာဒိဝသေန တတော ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ ပစ္စယုပ္ပန္န-
 ဘာဝေန သင်္ခတာ စ၊ တဏှာ တပ္ပဋိပက္ခဘာဝေန အသင်္ခတာ
 စ ဓမ္မာ ပညတ္တိနာမရူပါနံ ဝသေန သင်္ခေပတော တိဝိဓော ဌိတာ
 သဗ္ဗထာ ပဋ္ဌာနေ အနန္တနယသမန္တပဋ္ဌာနေ ပကရဏေ စတု-
 ဝိသတိသင်္ခိတာ ပစ္စယာ နာမာတိ ယောဇနာ။

၃၈။ တတ္ထာတိ တေသု ပညတ္တိနာမရူပေသု။
 ပဋ္ဌာနနယဝဏ္ဏနာ နိဌိတာ။

ပညတ္တိဘေဒဝဏ္ဏနာ

၃၉။ ဝစနီယဝါစကဘေဒါ ဒုဝိဓော ပညတ္တိတိ ဝုတ္တံ “ပညာ-
 ဝိယတ္တာ” ဟျာဒိ။ ပညာဝိယတ္တာတိ တေန တေန ပကာရေန
 ဣပေတဗ္ဗတ္တာ၊ ဣမိနာ ရူပါဒိဓမ္မာနံ သမူဟသန္တာနာဒိအဝတ္ထာ-
 ဝိသေသာဒိဘေဒါ သမ္ပတိသစ္စဘူတာ ဥပါဒါပညတ္တိသင်္ခိတာ
 အတ္ထပညတ္တိ ဝုတ္တာ။ သာ ဟိ နာမပညတ္တိယာ ပညာဝိယတိ။
 ပညာပနကောတိ ပကာရေဟိ အတ္ထပညတ္တိယာ ဣပနတော။
 ဣမိနာ ဟိ ပညာပေတိတိ “ပညတ္တိ”တိ လဒ္ဓနာမာနံ အတ္တာနံ
 အဘိဓာနသင်္ခိတာ နာမပညတ္တိ ဝုတ္တာ။

၄၀။ ဘူတပရိဏာမာကာရမုပါဒါယာတိ ပထဝါဒိကာနံ
 မဟာဘူတာနံ ပဗန္ဓဝသေန ပဝတ္ထမာနာနံ ပတ္ထဋ္ဌာလင်္ဂဟတာဒိ-
 အာကာရေနပရိဏာမာကာရံ ပရိဏတဘာဝသင်္ခိတံ အာကာရံ
 ဥပါဒါယ နိဿယံ ကတွာ။ တဏှာ တဏှာတိ ဘူမာဒိဝသေန။
 ဘူမိပဗ္ဗတာဒိကာတိ ဘူမိပဗ္ဗတရုက္ခာဒိကာ သန္တာနပညတ္တိ။
 သမ္ဘာရသန္တိဝေသာကာရန္တိ ဒါရုမတ္တိကာတန္တာဒိနံ သမ္ဘာရာနံ

ဥပကရဏာနံ သန္တိဝေသာကာရံ ရစနာဒိဝိသိဋ္ဌတံတံသဏ္ဌာ-
 နာဒိအာကာရံ။ ရထသကဋ္ဌာဒိကာတိ ရထသကဋ္ဌဂါမသဋ္ဌ-
 ပဋ္ဌာဒိကာ သမူဟပညတ္တိ။ စန္ဒာဝဇ္ဇနာဒိကန္တံ စန္ဒိမသုရိယ-
 နက္ခတ္တာနံ သိနေရုံ ပဒက္ခိဏဝသေန ဥဒယာဒိအာဝဇ္ဇနာကာရံ။
 ဒိဿာကာလာဒိကာတိ ပုရတ္ထိမဒိသာဒိကာ ဒိသာပညတ္တိ၊ ပုဗ္ဗ-
 ဏာဒိကာ ကာလပညတ္တိ၊ မာသော တု ဝေသာခမာသာဒိကာ
 တံတံနာမဝိသိဋ္ဌာ မာသာဒိပညတ္တိ ၈။ အသမ္ပုဋ္ဌာကာရန္တိ
 တံတံရူပကလာပေဟိ အသမ္ပုဋ္ဌံ သုသိရာဒိအာကာရံ။ ဣပ-
 ဂဟာဒိကာတိ ဣပဂဟဆိဒ္ဓါဒိကာ အာကာသပညတ္တိ။ တံတံ-
 ဘူတနိမိတ္တန္တိ ပထဝီကသိဏာဒိတံတံဘူတနိမိတ္တံ။ ဘာဝနာ-
 ဝိသေသန္တိ ပရိကမ္မာဒိဘေဒံ ဘာဝနာယ ပဗန္ဓဝိသေသံ။ ကသိ-
 ဏနိမိတ္တာဒိကာတိ ကသိဏာသုဘနိမိတ္တာဒိဘေဒါ ယောဂိနံ
 ဥပဋ္ဌိတာ ဥဂ္ဂဟပဋိဘာဂါဒိဘေဒါ နိမိတ္တပညတ္တိ။ ဝေမာဒိဗ္ဗ-
 ဘေဒါတိ ကသိဏုပ္ပါဒိမာကာသနိရောကသိဏာဒိဘေဒါ ၉။
 အတ္ထန္တယာကာရေနာတိ ပရမတ္ထဓမ္မဿ ဆာယာကာရေန
 ပဋိဘာဂါကာရေန။

၄၁။ နာမနာမကမ္မာဒိနာမေနာတိ နာမံ နာမကမ္မံ နာမ-
 ဝေယျံ နိရုတ္တိ ဗျဉ္ဇနံ အဘိလာပေါတိ ဣမေဟိ ဆဟိ နာမေဟိ။
 တတ္ထ အတ္ထေသု နမတိတိ နာမံ။ တံ အန္တတ္ထရုဋ္ဌိဝသေန ဒုဝိဓံ၊
 သာမညဂုဏကိရိယာယဒိန္နာဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ။ နာမမေဝ နာမ-
 ကမ္မံ။ တထာ နာမဝေယျံ။ အက္ခရဒ္ဓါရေန အတ္ထံ နိဟရိတွာ
 ဥတ္တိ ကထနံ နိရုတ္တိ။ အတ္ထံ ဗျဉ္ဇယတိတိ ဗျဉ္ဇနံ။ အဘိလပတိတိ
 အဘိလာပေါ၊ သဒ္ဓဂတအက္ခရသန္တိဝေသက္ကမော။ သာ ပနာယံ
 နာမပညတ္တိ ဝိဇ္ဇမာနအဝိဇ္ဇမာနတဒုဘယသံယောဂဝသေန
 ဆဗ္ဗိဓာ ဟောတိတိ ဒဿေတုံ “ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ” ဟျာဒိ ဝုတ္တံ။
 တောယ ပညာပေန္တိတိ “ရူပဝေဒနာ” ဟျာဒိနာ ပကာသေန္တိ။

၄၂။ ဥဘိန္တန္တိ ဝိဇ္ဇမာနာဝိဇ္ဇမာနာနံ ဒွိန္တံ။ ပဉ္စာဘိညာ၊
 အာသဝက္ခယဉာဏန္တိ ဆ အဘိညာ အဿာတိ ဆဋ္ဌဘိညော။

ဧတ္ထေ စ အဘိညာနံ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ တပ္ပင်္ဂိလာဘိနော ပုဂ္ဂလဿ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ စ အယံ ဝိဇ္ဇမာနေနအဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ နာမ။ တထာ ဣတ္ထိယာ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ သဒ္ဓဿ စ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ဣတ္ထိသဒ္ဓေါတိ အဝိဇ္ဇမာနေနဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ။ ပသာဒ-
စက္ခုနော၊ တန္တိဿိတဝိညာဏဿ စ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ စက္ခု-
ဝိညာဏန္တိ ဝိဇ္ဇမာနေနဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ။ ရညော စ ပုတ္တဿ
စ သမ္ပုတိသစ္စဘူတတ္တာ ရာဇပုတ္တောတိ အဝိဇ္ဇမာနေန-
အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ။

၄၃။ ဝစီဃောသာနုသာရေနာဘိ ဘူမိပဗ္ဗတရူပဝေဒနာဒိ-
ဝစီမယသဒ္ဓဿ အနုသာရေန အနုဂမနေန အနုဿရဏေန
အာရမ္မဏကရဏေန ပဝတ္တာယ သောတဝိညာဏဝိထိယာ
ပဝတ္တိတော အနန္တရံ ဥပ္ပန္နဿ မနောဒွါရဿ နာမစိန္တနာကာ-
ရပ္ပဝတ္တဿ မနောဒွါရိကဝိညာဏသန္တာနဿ “ဣဒမိဒိသဿ
အတ္တဿ နာမ”န္တိ ပုဗ္ဗေယေဝ ဂဟိတသင်္ကေတောပနိဿယဿ
ငေါစရာ အာရမ္မဏဘူတာ တတော နာမဂ္ဂဟဏတော
ပရံ ယဿာ သမ္ပုတိပရမတ္ထဝိသယာယ နာမပညတ္တိယာ
အနုသာရေန အနုဂမနေန အတ္တာ သမ္ပုတိပရမတ္ထဘေဒါ
ဝိညာယန္တိ၊ သာယံ ဘူမိပဗ္ဗတရူပဝေဒနာဒိကာ ပညာပေ-
တဗ္ဗတ္ထပညာဝိကာ လောကသင်္ကေတေန နိဗ္ဗိတာ လောက-
ဝေါဟာရေန သိဒ္ဓါ၊ မနောဒွါရဂ္ဂဟိတာ အက္ခရာဝလိဘူတာ
ပညတ္တိ ဝိညေယျာ ပညာပနတော ပညတ္တိသင်္ဂါတာ နာမ-
ပညတ္တိတိ ဝိညေယျာ။

ဧတ္ထေ စ သောတဝိညာဏဝိထိယာ အနန္တရဘာဝိနိံ မနော-
ဒွါရိကဝိထိဒ္ဓိ သောတဝိညာဏဝိထိဂ္ဂဟဏေနော သင်္ဂဟေတွာ
“သောတဝိညာဏဝိထိယာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဘဇ္ဇာဒိသဒ္ဓပ္ပိ သုဏန္တဿ
ဧကမေကံ သဒ္ဓိ အာရမ္ဘ ပစ္စုပ္ပန္နာတိတာရမ္မဏဝသေန ဒွေ ဒွေ
ဇေနဝါရာ၊ ဗုဒ္ဓိယာ ဂဟိတနာမပဏ္ဏတ္တိဘူတံ အက္ခရာဝလိ-
မာရမ္ဘ ဧကောတိ ဧဝံ သောတဝိညာဏဝိထိယာ အနန္တရာယ

အတိတသဒ္ဓါရမ္မဏာယ ဇဝနဝိသိယာ အနန္တရံ နာမပညတ္တိယာ
ဂဟဏံ၊ တတော ပရံ အတ္တာဝဓောဓောတိ အာစရိယာ။

ပညတ္တိဘေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီယာ နာမ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ-
ဝဏ္ဏနာယ ပစ္စယပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ကမ္မဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ

၁။ ဣတော ပစ္စယနိဗ္ဗေသတော ပရံ နိဝရဏာနံ သမန-
ဋ္ဌေန သမထသင်္ခါတာနံ၊ အနိစ္စာဒိဝိဝိဓာကာရတော ဒဿနဋ္ဌေန
ဝိပဿနာသင်္ခါတာနဉ္စ ဌိန္တံ ဘာဝနာနံ ဒုဝိဓိ ဣမ္မဋ္ဌာနံ
ဒုဝိဘောဝနာကမ္မဿ ပဝတ္တိဋ္ဌာနတာယ ကမ္မဋ္ဌာနဘူတမာရမ္မဏံ
ဥတ္တရုတ္တရယောဂကမ္မဿ ပဒဋ္ဌာနတာယ ကမ္မဋ္ဌာနဘူတံ ဘာဝ-
နာဝိသိဉ္စ ယဏာက္ကမံ သမထဝိပဿနာနုက္ကမေန ပဝက္ခာမိတိ
ယောဇနာ။

သမထကမ္မဋ္ဌာန

စရိတဘေဒဝဏ္ဏနာ

၃။ ရာဂေါ ဓရိတာ ပကတိတိ ရာဂစရိတာ^၁။ ဧဝံ ဒေါသ-
စရိတာဒယောဝိ။ စရိတသင်္ဂဟောတိ မူလစရိတဝသေန ပုဂ္ဂလ-
သင်္ဂဟော၊ သံသဂ္ဂဝသေန ပန တေသဋ္ဌိ စရိတာ ဟောန္တိ။
၇တ္ထဋ္ဌိ—

“ရာဂါဒိကေ တိကေ သတ္တ၊ သတ္တ သဒ္ဓါဒိကေ တိကေ။
ကေဒ္ဓိတိကမူလမ္ပ၊ မိဿတော သတ္တသတ္တက”န္တိ။

ဧတ္ထ ဟိ ရာဂစရိတာ ဒေါသစရိတာ မောဟစရိတာ
ရာဂဒေါသစရိတာ ရာဂမောဟစရိတာ ဒေါသမောဟစရိတာ

ရာဂဒေါသမောဟစရိတာတိ ဧဝံ ရာဂါဒိကေ တိကေ သတ္တက-
မေကံ။ တထာ သဒ္ဓါစရိတာ ဗုဒ္ဓိစရိတာ ဝိတက္ကစရိတာ သဒ္ဓါ-
ဗုဒ္ဓိစရိတာ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိတက္ကစရိတာ ဗုဒ္ဓိဝိတက္ကစရိတာ သဒ္ဓါ-
ဗုဒ္ဓိဝိတက္ကစရိတာတိ သဒ္ဓါဒိကေပိ တိကေ ကေန္တိ ဧဝံ ဒွေ
တိကေ အဓိဿေတွာ စုဒ္ဓသ စရိတာ ဟောန္တိ။ ရာဂါဒိတိကေ
ပန ကေဒ္ဓိတိကမူလဝသေန သဒ္ဓါဒိတိကေန သဟ ယောဇိတေ
ရာဂသဒ္ဓါစရိတာ ရာဂဗုဒ္ဓိစရိတာ ရာဂဝိတက္ကစရိတာ ရာဂ-
သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိစရိတာ ရာဂသဒ္ဓါဝိတက္ကစရိတာ ရာဂဗုဒ္ဓိဝိတက္ကစရိတာ
ရာဂသဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိတက္ကစရိတာတိ ရာဂမူလနယေ ဧကံ သတ္တကံ၊
တထာ “ဒေါသသဒ္ဓါစရိတာ ဒေါသဗုဒ္ဓိစရိတာ ဒေါသဝိတက္က-
စရိတာ” ဟျာဒိနာ ဒေါသမူလနယေပိ ဧကံ၊ “မောဟသဒ္ဓါ-
စရိတာ” ဟျာဒိနာ မောဟမူလနယေပိ ကေန္တိ ဧဝံ ကေမူလ-
နယေ သတ္တကတ္ထယံ ဟောတိ။ ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ ဒွိမူလက-
နယေပိ “ရာဂဒေါသသဒ္ဓါစရိတာ ရာဂဒေါသဗုဒ္ဓိစရိတာ ရာဂ-
ဒေါသဝိတက္ကစရိတာ” ဟျာဒိနာ သတ္တကတ္ထယံ။ တိမူလကနယေ
ပန “ရာဂဒေါသမောဟသဒ္ဓါစရိတာ” ဟျာဒိနာ ဧကံ သတ္တကန္တိ
ဧဝံ မိဿတော သတ္တသတ္တကဝသေန ကျေနပညာသ စရိတာ
ဟောန္တိ။ ဣတိ ဣမာ ကျေနပညာသ၊ ပုရိမာ စ စုဒ္ဓသာတိ
တေသဋ္ဌိ စရိတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ကေစိ ပန ဒိဋ္ဌိယာ သဒ္ဓိ “စတုသဋ္ဌိ” တိ
ဝဏ္ဏေန္တိ။

စရိတဘေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘာဝနာဘေဒဝဏ္ဏနာ

၄။ ဘာဝနာယ ပဋိသင်္ခါရကမ္မဘူတာ၊ အာဒိကမ္မဘူတာ ဝါ
ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာ ဝရိကမ္မဘာဝနာ နာမ။ နိဝရဏဝိက္ခမ္ဘန-
တော ပဋ္ဌာယ ဂေါတြဘူပရိယောသာနာ ကာမာဝစရဘာဝနာ
ဥပစာရဘာဝနာ နာမ အပ္ပနာယ သမိပစာရိတ္တာ ဂါမူပစာ-
ရာဒယော ဝိယ။ မဟဂ္ဂတဘာဝပုတ္တာ အပ္ပနာဘာဝနာ နာမ

အပ္ပနာသင်္ခါတဝိတက္ကပဓုခတ္တာ။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ အာရမ္မဏေ
အပ္ပေန္တော ဝိယ ပဝတ္တတိတိ ဝိတက္ကော အပ္ပနာ။ တထာ
ဟိ သော “အပ္ပနာ ဗျပ္ပနာ”တိ နိဗ္ဗိဋ္ဌော။ တပ္ပမုတတာဝသေန
ပန သဗ္ဗေပိ မဟဂ္ဂတာနုတ္တရဈာနဓမ္မာ “အပ္ပနာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။

ဘာဝနာဘေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိမိတ္တစေတဝဏ္ဏနာ

၅။ ပရိကမ္မဿ နိမိတ္တံ အာရမ္မဏတ္တာတိ ပရိကမ္မနိမိတ္တံ၊
ကသိဏမဏ္ဍလာဒိ။ တဒေဝ စက္ခုနာ ဒိဋ္ဌိ ဝိယ မနဿ ဥဂ္ဂ-
ဟေတဗ္ဗံ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဏုန္တဿ ဝါ နိမိတ္တန္တိ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ။ တပ္ပဋိ-
ဘာဝံ ဝဏ္ဏာဒိကသိဏဒေါသရဟိတံ နိမိတ္တံ ဥပစာရပ္ပနာနံ
အာရမ္မဏတ္တာတိ ပဋိဘာဝနိမိတ္တံ။

၆။ ပထဝီယေဝ ကသိဏံ ဧကေသေ အဋ္ဌတွာ အနန္တဿ
ဖရိတဗ္ဗတာယ သကလဋ္ဌေနာတိ မထဝိကသိဏံ၊ ကသိဏမဏ္ဍလံ။
ပဋိဘာဝနိမိတ္တံ၊ တဒါရမ္မဏဉ္စ ဈာနံ “ပထဝိကသိဏ”န္တိ ဝုစ္စတိ။
တထာ အာစေပါကသိဏာဒိသုပိ။ တတ္ထ ပထဝါဒီနိ စတ္တာရိ
ဘူတကသိဏာနိ၊ နီလာဒီနိ စတ္တာရိ ဝဏ္ဏကသိဏာနိ၊ ပရိစ္ဆိန္ဒာ-
ကာသော အာကာသကသိဏံ၊ စန္ဒာဒိအာလောကော အာ-
လောကကသိဏန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၇။ ဥဗ္ဗံ ဓုမာတံ သူနံ ဆဝသရိရံ ဥဗ္ဗုမာတံ၊ တဒေဝ
ကုမ္ဘိတဋ္ဌေန ဥဗ္ဗုမာတကံ။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ သေတရတ္တာဒိနာ
ဝိမိသိတံ ယေဘုယျေန နီလဝဏ္ဏံ ဆဝသရိရံ ဝိနီလကံ ဝိသေ-
သတော နီလကန္တိ ကတွာ။ ဝိဿဝန္တပုဗ္ဗကံ ဝိပုဗ္ဗကံ။ မဇ္ဈေ
ဒ္ဓိဓာ ဆိန္ဒံ ဝိန္တိဗ္ဗကံ။ သောဏသိင်္ဂါလာဒိဟိ ဝိဝိဓကာရေန

ခါယိတံ ဝိက္ခာယိတကံ။ သောဏသိင်္ဂါလာဒီဟိ ဝိဝိဓေနာ-
ကာရေန ခဏှိတွာ တတ္ထ တတ္ထ ခိတ္တံ ဝိက္ခိတ္တကံ။ ကာကပဒါဒိ-
အာကာရေန သတ္တေန ဟနိတွာ ဝိဝိဓံ ခိတ္တံ ဖာတဝိက္ခိတ္တကံ။
လောဟိတပဋ္ဌရဏကံ လောဟိတကံ။ ကိမိကုလပဋ္ဌရဏကံ
ပုဠေကံ။ အန္တမသော ဧကေဋ္ဌိ အဋ္ဌိ အဋ္ဌိကံ။

၈။ အနု အနု သရဏံ အနုဿတိ၊ အရဟတာဒိဗုဒ္ဓဂုဏာ-
ရမ္မဏာ အနုဿတိ ပုဋ္ဌါနုဿတိ။ သွာက္ခာတတာဒိဓမ္မဂုဏာ-
ရမ္မဏာ အနုဿတိ ဓမ္မာနုဿတိ။ သုပ္ပဋိပန္နတာဒိသံဃဂုဏာ-
ရမ္မဏာ အနုဿတိ သံဃာနုဿတိ။ အဓဏှတာဒိနာ သုပရိ-
သုဒ္ဓဿ အတ္တနော သီလဂုဏဿ အနုဿရဏံ သီလနုဿတိ။
ဝိဂတမလမစ္ဆေရတာဒိဝသေန အတ္တနော စာဂါနုဿရဏံ
စာဂါနုဿတိ။ “ယေဟိသဒ္ဓါဒီဟိသမန္နာဂတာ ဒေဝါ ဒေဝတ္တံ
ဂတာ၊ တာဒိသာ ဂုဏာ မယိ သန္တိ”တိ ဧဝံ ဒေဝတာ
သက္ခိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ အတ္တနော သဒ္ဓါဒိဂုဏာနုဿရဏံ
ဒေဝတာနုဿတိ။ သဗ္ဗဒုက္ခုပသမဘူတဿ နိဗ္ဗာနဿ ဂုဏာ-
နုဿရဏံ ဥပသမာနုဿတိ။ ဇိဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒဘူတဿ
မရဏဿ အနုဿရဏံ မရဏာနုဿတိ။ ကေသာဒိကာယ-
ကောဠာသေ ဂတာ ပဝတ္တာ သတိ ကာယဂဏာသတိ။ အာနဉ္စ
အဝါနဉ္စ အာနာပါနံ၊ အဿာသပဿာသ၊ တဒါရမ္မဏာ
သတိ အာနာပါနုဿတိ။

၉။ မိဇ္ဇတိ သိနိယုတိတိ မေတ္တာ၊ မိတ္တေသု ဘဝါတိ ဝါ
မေတ္တာ၊ သာ သတ္တာနံ ဟိတသုလူပသံဟရဏလက္ခဏာ။ ပရ-
ဒုက္ခာပနယနကာမတာလက္ခဏာ ကရုဏာ။ ပရသမ္ပတ္တိပမောဒ-
လက္ခဏာ မုဒိတာ။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု မဇ္ဈတ္တာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ
ဥပေက္ခာ။ အပ္ပမာဏသတ္တာရမ္မဏတ္တာ အပ္ပမညာ။ ဥတ္တမ-
ဝိဟာရဘာဝတော၊ ဥတ္တမာနံ ဝါ ဝိဟာရဘာဝတော ဗြဟ္မ-
ဝိဟာရော။

၂၆၀

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနိဒ္ဓိကာ

၁၀။ ဂမနပရိယေသနပရိဘောဂါဒိပစ္စဝေက္ခဏဝသေန ကဗ-
ဠိကာရာဟာရေ ပဋိကူလန္တိ ပဝတ္တာ သညာ အာဟာရေ
ပဋိကူလသညာ။

၁၁။ ပထဝီဓာတုအာဒိနံ စတုနံ ဓာတုနံ သလက္ခဏတော၊
ကေသာဒိသသမ္ဘာရာဒိတော စ ဝဝတ္တာနံ စတုဓာတုဝဝတ္တာနံ။

၁၂။ အရူပေ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တာ အာရုပ္ပါ။
နိမိတ္တဘေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သပ္ပာယ်ဘေဒဝဏ္ဏနာ

၁၃။ ဣဒါနိ တဿ တဿ ပုဂ္ဂလဿ စရိတာနုကူလ-
ကမ္မဋ္ဌာနံ ဒဿေတုံ “စရိတာသု ပနာ” ဟုဒိမာဟ။ ရာဂေါဝ
စရိတံ ပကတိ တေဿာတိ ရာဂစရိတော၊ ရာဂဗဟုလော
ပုဂ္ဂလော၊ ရာဂဿ ဥဇုဝိပစ္စနိကဘာဝတော အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ
တဿ သပ္ပာယ်။ အာနာပါနံ မောဟစရိတဿ၊ ဝိတက္ကစရိတဿ
စ သပ္ပာယ် ဗုဒ္ဓိဝိသယဘာဝေန မောဟပ္ပဋိပက္ခတ္တာ၊ ဝိတက္က-
သန္ဓာဝနဿ နိဝါရကတ္တာ စ။ ဆ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒယော
သန္ဓါစရိတဿ သပ္ပာယ် သန္ဓါဝုဋ္ဌိဟေတုဘာဝတော။

၁၇။ ဗရဏဥပသမသညာဝဝတ္တာနာနိ ဗုဒ္ဓိစရိတဿ
သပ္ပာယ်နိ ဂန္တိရဘာဝတော ဗုဒ္ဓိယာ ဝေ ဝိသယတ္တာ။

၁၈။ ဓေသနာနိတိ စတုဗ္ဗိဘူတကသိဏအာကာသအာ-
လောကကသိဏအာရူပစတုက္ကဝသေန ဒသဝိဓာနိ။ တတ္ထာဝီတိ
တေသု ဒသသု ကမ္မဋ္ဌာနေသု။ ပုထုလံ မောဟစရိတဿ သပ္ပာယ်
သမ္ဘာဝေ ဩကာသေ ဝိက္ခဿ ဘိယျောသော မက္ကာယ
သမ္ပယုနတော။ ခုဒ္ဒကံ ဝိတက္ကစရိတဿ သပ္ပာယ် မဟန္တာ-
ရမ္ပဏဿ ဝိတက္ကသန္ဓာဝနပစ္စယတ္တာ။ ဥဇုဝိပစ္စနိကတော စေဝ

အတိသပ္ပါယတာယ စေတံ ဝုတ္တံ။ ရာဂါဒိနံ ပန အဝိက္ခန္တိကာ၊
 သဒ္ဓါဒိနံ ဝါ အနုပကာရိကာ ကသိဏာဒိဘာဝနာ နာမ နတ္ထိ။
 သပ္ပါယဘေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘာဝနာဘေဒဝဏ္ဏနာ

၁၉။ သဗ္ဗတ္တာပီတိ စတ္တာလီသကမ္မဋ္ဌာနေသုပိ နတ္ထိ အဗ္ဗ-
 နာ၊ ဗုဒ္ဓဂုဏာဒိနံ ပရမတ္ထဘာဝတော၊ အနေကဝိတ္တော၊ ကေ-
 သပိ ဂန္တိရဘာဝတော စ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိသု ဒသသု ကမ္မ-
 ဋ္ဌာနေသု အပ္ပနာဂဿေန သမာဓိဿ ပတိဋ္ဌာတုံ အသက္ကု-
 ဏေယျတ္တာ အပ္ပနာဘာဝံ အပ္ပတွာ သမာဓိ ဥပစာရဘာဝေန
 ပတိဋ္ဌာတိ။ လောကုတ္တရသမာဓိ၊ ပန ဒုတိယစတုတ္တာရူပသမာဓိ
 စ သဘာဝဓမ္မေပိ ဘာဝနာဝိသေသဝသေန အပ္ပနံ ပါပုဏာတိ။
 ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာနုက္ကမဝသေန ဟိ လောကုတ္တရော အပ္ပနံ ပါပု-
 ဏာတိ။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမဘာဝနာဝသေန အာရူပသမာဓိ။
 အပ္ပနာပုတ္တဿေဝ ဟိ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိနော အာရမ္မဏသမ-
 တိက္ကမနမတ္ထံ ဟောတိ။

၂၁။ ပဉ္စပိ ဈာနာနိ ဧတေသမတ္ထိ၊ တတ္ထ နိယုတ္တာနီတိ ဝါ
 ပဉ္စမဇ္ဈာနိကာနိ။

၂၂။ အသုဘဘာဝနာယ ပဋိကူလာရမ္မဏတ္တာ စဏ္ဍေသော-
 တာယ နဒိယာ အရိတ္တဗလေန နာဝါ ဝိယ ဝိတက္ကဗလေနေဝ
 တတ္ထ စိတ္တံ ပဝတ္တတိတိ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနေ အဝိတက္ကဇ္ဈာနာ-
 သန္တဝတော “ပဉ္စမဇ္ဈာနိကာ”တိ ဝုတ္တံ။

၂၃။ မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာနံ ဒေါမနဿသဟဂတ-
 ဗျာပါဒဝိဟိံသာနဘိရတိနံ ပဟာယကတ္တာ ဒေါမနဿပုဂ္ဂိ-
 ပက္ခေန သောမနဿေနေဝ သဟဂတတာ ယုတ္တာတိ “မေတ္တာ-
 ဒယော တယော စတုတ္ထဇ္ဈာနိကာ”တိ ဝုတ္တာ။

၂၄။ “သဗ္ဗေ သတ္တာ သုခိတာ ဟောန္တု၊ ဒုက္ခာ မုစ္ဆန္တု၊
လဒ္ဓသုခသမ္ပတ္တိတော မာ ဝိဂစ္ဆန္တု”တိ မေတ္တာဒိဝသပ္ပဝတ္တံ
ဗျာပါရတ္ထယံ ပဟာယ ကမ္မဿကတာဒဿနေန သတ္တေသု
မဇ္ဈတ္တာကာရပ္ပဝတ္တဘာဝနာနိဗ္ဗတ္တယ တဩမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာယ
ဗလဝတရတ္တာ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဿ သုခသဟဂတာသမ္ပ-
ဝတော “ဥပေက္ခာ ပဉ္စစန္ဒာနိကာ”တိ ဝုတ္တာ။

ဘာဝနာဘေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝေါဝရစေတနဝဏ္ဏနာ

၂၆။ ယထာရဟန္တိ တံတံအာရမ္မဏာနုရူပတော။ ကဿစိ
အာရမ္မဏဿ အပရိဗျတ္တတာယ “မရိယာဓေနာ”တိ ဝုတ္တံ။

၂၇။ ကသိကာသုဘကောဋ္ဌာသာနာပါနဿတိသွေဝ ဟိ
ပရိဗျတ္တနိမိတ္တသမ္ပဝေါတိ။

၂၈။ ပထဝီမဏ္ဍလာဒီသု နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏှန္တဿာတိ အာဒိမှိ
တာဝ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဝိသောတေတွာ ဒသဝိဓံ ပလိဗောဓိ
ဥပစ္စိန္တိတွာ ဝိယဂရုတာဝနီယာဒိဂုဏသမန္တာဂတံ ကလျာဏ-
မိတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ အတ္တနော စရိယာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ဂဟေတွာ အဋ္ဌာရသဝိဓံ အနုရူပဝိဟာရံ ပဟာယ ပဉ္စဂ်-
သမန္တာဂတေ အနုရူပဝိဟာရေ ဝိဟရန္တဿ ကေသနခဟရ-
ဏာဒိခုဒ္ဓကပလိဗောဓပစ္ဆေဒံ ကတွာ ကသိဏမဏ္ဍလာဒီနိ
ပုရတော ကတွာ အာနာပါနကောဋ္ဌာသာဒီသု စိတ္တံ ဌပေတွာ
နိသိဒိတွာ “ပထဝီ ပထဝီ”ဤဒိနာ တံတံဘာဝနာနုက္ကမေန
ပထဝီကသိဏာဒီသု တံတဒါရမ္မဏေသု နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏှန္တဿ။
အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရတော ပန ဘာဝနာ ဝိသုဒ္ဓိ-
မဂ္ဂတော ဂဟေတဗ္ဗာ။ ဒုဝိဓမ္မိ ဟိ ဘာဝနာဝိဓာနံ ဣဓ

အာစရိယေန အတိသင်္ခေပတော ဝုတ္တံ၊ တဒတ္ထဒဿနတ္ထဉ္စ
ဝိတ္တာရနယေ အာဟရိယမာနေ အတိပ္ပပဉ္ဇော သိယာတိ မယဒ္ဓိ
တံ န ဝိတ္တာရေဿာမ။ ယဒါ ပန တံ နိဗိတ္တံ ဝိတ္တေန
သဗ္ဗုဟိတန္တိ ဧဝံ ပဝတ္တာနုပုဗ္ဗဘာဝနာဝသေန ယဒါ တံ
ပရိကမ္မနိမိတ္တံ ဝိတ္တေန သမ္မာ ဥဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ။ မနောဒွါရဿ
အာပါဏမာဂတန္တိ စက္ခု နိဗ္ဗိလေတွာ၊ အညတ္ထ ဂန္ဓာ ဝါ မနသိ
ကရောန္တဿ ကသိဏမဏ္ဍလသဒိသမေဝ ဟုတွာ မနောဒွါရိ-
ကဇဝနာနံ အာပါယံ အာဂတံ ဟောတိ။

၂၉။ သမာဓိယတီတိ ဝိသေသတော ဝိတ္တေကဂ္ဂတာပတ္တိယာ
သမာဟိတာ ဟောတိ။

၃၀။ ဝိတ္တသမာဓာနဝသေန ပုဂ္ဂလောပိ သမာဟိတောယေ-
ဝါတိ ဝုတ္တံ “တဏှာသမာဟိတဿာ”တိ။ တဗ္ဗုဒ္ဓိတာဝန္တိ ဥဂ္ဂဟ-
နိမိတ္တသဒိသံ။ တတောယေဝ ဟိ တံ “ပဋိဘာဂနိမိတ္တ”န္တိ
ဝုစ္စတိ။ တံ ပန ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တတော အတိပရိသုဒ္ဓိံ ဟောတိ။
ဝတ္ထုဓမ္မဝိပုဗ္ဗိတန္တိ ပရမတ္ထဓမ္မတော ဝိမုတ္တံ ဝတ္ထုဓမ္မတော ဝါ
ကသိဏမဏ္ဍလဂတကသိဏဒေါသတော ဝိနိမုတ္တံ။ ဘာဝနာယ
နိဗ္ဗတ္တတ္တာ ဘာဝနာမယံ။ သမုပ္ပိတန္တိ သုဋ္ဌါ အပ္ပိတံ။

၃၁။ တတော ဓဋ္ဌာယာတိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တုပ္ပတ္တိတော
ပဋ္ဌာယ။

၃၂။ ပဉ္စသု ဈာနင်္ဂေသု ဧကေကာရမ္ပဏေ ဥပ္ပန္နာဝဇ္ဇနာ-
နန္တရံ စတုပဉ္စဇဝနကတိပယဘဝင်္ဂတော ပရံ အဂန္တာ အပရာ-
ပရံ ဈာနင်္ဂါဝဇ္ဇနသမတ္တတာ အာဝဇ္ဇနဓမ္မိတာ နာမ။ သမာ-
ပဇ္ဇိတုကာမတာနန္တရံ ကတိပယဘဝင်္ဂတော ပရံ အဂန္တာ
ဥပ္ပန္နာဝဇ္ဇနာနန္တရံ သမာပဇ္ဇိတုံ သမတ္တတာ သမာပဇ္ဇန-
ဓမ္မိတာ နာမ။ သေတု ဝိယ သီသသောတာယ နဒိယာ
ဩဇံ ဘဝင်္ဂဝေဂံ ဥပတ္တိန္ဒိတွာ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလံ ဈာနံ
ဌပေတုံ သမတ္တတာ ဘဝင်္ဂပါတတော ရက္ခဏယောဂုတာ

အဓိဋ္ဌာနဝသီတာ နာမ။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလံ အနတိက္ကမိတွာ
 ဈာနတော ဝုဋ္ဌာနသမတ္တတာ ဝုဋ္ဌာနဝသီတာ နာမ။ အထ ဝါ
 ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလတော ဥဒ္ဓံ ဂန္တံ အဒတွာ ဌပနသမတ္တတာ
 အဓိဋ္ဌာနဝသီတာ နာမ။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလတော အန္တော
 အဝုဋ္ဌဟိတွာ ယထာကာလဝသေနေဝ ဝုဋ္ဌာနသမတ္တတာ
 ဝုဋ္ဌာနဝသီတာ နာမာတိ အလမတိပ္ပပဉ္စေန။ ပစ္စဝေက္ခဏာ-
 ဝသီတာ ပန အာဝဇ္ဇနဝသီတာယ ဝေ သိဒ္ဓါ။ အာဝဇ္ဇနာ-
 နန္တရဇဝနာနေဝ ဟိ ပစ္စဝေက္ခဏာဇဝနာနိ နာမ။ ဝိတက္ကာဒိ-
 ဩဉ္စာရိကင်္ဂံ ပဟာနာယာတိ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိဟိ ဝိတက္ကာဒိ-
 ဩဉ္စာရိကင်္ဂါနံ ဈာနက္ခဏေ အနုပ္ပါဒါယ။ ပဒဟတောတိ
 ပရိကမ္ပံ ကရေန္တဿ။ တဿ ပန ဥပစာရဘာဝနာ နိပ္ပန္နာ နာမ
 ဟောတိ ဝိတက္ကာဒိသု နိကန္တိဝိက္ခမ္ပနတော ပဋ္ဌာယာတိ ဒဋ္ဌမ္ပံ။
 ယထာရဟန္တိ တံတံဈာနိကကသိကာဒိအာရမ္မဏာနုရူပံ။

၃၆။ အာကာသကသိကဿ ဥပ္ပါဋ္ဌေတုံ အသက္ကဏေ-
 ယျတ္တာ ဝုတ္တံ “အာကာသဝဇ္ဇိတေသု”တိ။ ကသိကန္တိ ကသိက-
 ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ။ ဥပ္ပါဋ္ဌေတွာတိ အမနသိကာရဝသေန
 ဥဒ္ဓရိတွာ။ အနန္တဝသေန ပရိကမ္ပံ ကရေန္တဿာတိ “အနန္တ
 အာကာသံ၊ အနန္တ အာကာသ”န္တိ အာကာသံ အာရမ္မ
 ပရိကမ္ပံ ကရေန္တဿ၊ န ပန ကေဝလံ “အနန္တ အနန္တ”န္တိ။
 ဧဝံ ဝိညာဏဉ္စာယတနေဝိ။ “အနန္တ”န္တိ အဝတွာဝိ “အာကာ-
 သော အာကာသော” ဝိညာဏံ ဝိညာဏ”န္တိ မနသိ ကာတုံ
 ဝဇ္ဇတိတိ အာစရိယာ။

၃၉။ “သန္တမေတံ၊ ပဏီတမေတ”န္တိ ပရိကမ္ပံ ကရေန္တ-
 ဿာတိ အဘာဝမတ္တာရမ္မဏတာယ “တေ သန္တံ၊ တေ
 ပဏီတ”န္တိ ဘာဝေန္တဿ။

၄၀။ အဝသေသေသု ဇာတိ ကသိကာဒိဟိ သဟ အပ္ပနာ-
 ဝဟကမ္ပဋ္ဌာနတော အဝသေသေသု ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိသု

အဋ္ဌသု၊ သညာဝဝတ္ထာနေသု စာတိ ဒသသု ကမ္မဋ္ဌာနေသု။
ပရိကမ္မံ ကတွာတိ “သော ဘဂဝါ ဣတိပိ အရဟံ၊ ဣတိပိ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ” ဟျာဒိနာ ဝုတ္တဝိဓာနေန ပရိကမ္မံ ကတွာ။
သာဓုကဗုဒ္ဓဟိတေတိ ဗုဒ္ဓါဒိဂုဏနိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရစိတ္တတာ-
ဝသေန သုဠု ဥဂ္ဂဟိတေ။ ပရိကမ္မဉ္စ သမာဓိယတိတိ ပရိကမ္မ-
ဘာဝနာ သမာဟိတာ နိပ္ပဇ္ဇတိ။ ဥပစာဓော စ သပ္ပဇ္ဇတိတိ
နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော ဥပစာရသမာဓိ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၄၁။ အဘိညာဝသေန ပဝတ္တမာနန္တိ အဘိဝိသေသတော
ဇာနနဋ္ဌေန အဘိညာသင်္ခါတံ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိပဉ္စလောကိယာဘိညာ-
ဝသေန ပဝတ္တမာနံ။ အဘိညာပါဒကပဉ္စမဇ္ဈာနာ ဝုပ္ပဟိတွာတိ
ကသိဏာနုလောမာဒိဟိ စုဒ္ဓသဟာကာရေဟိ ဖိတ္တံ ပရိဒမေ-
တွာ အဘိနိဟာရက္ခမံ ကတွာ ဥပေက္ခေကဂ္ဂတာယောဂတော
အနုရူပတ္တာ စ ရူပါဝစရပဉ္စမဇ္ဈာနမေဝ အဘိညာနံ ပါဒကံ
ပတိဋ္ဌာနဘူတံ ပထဝါဒိကသိဏာရမ္မဏံ ပဉ္စမဇ္ဈာနံ၊ တံ သမာ-
ပဇ္ဇိတွာ တတော ဝုဋ္ဌာယ။ အဓိဋ္ဌေယျာဒိကမာဝဇ္ဇေတွာတိ
ဣဒ္ဓိဝိဓာဏဿ ပရိကမ္မကာလေ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ ဝိကုပ္ပနိယံ
သတာဒိကံ ကောမာရရူပါဒိကံ၊ ဒိဗ္ဗသောတဿ ပရိကမ္မ-
ကာလေ ထူလသုခုမဘေဒံ သဒ္ဓိံ၊ စေတောပရိယဉာဏဿ
ပရိကမ္မကာလေ ပရဿ ဟဒယင်္ဂတဝဏ္ဏဒဿနေန သရာဂါဒိ-
ဘေဒံ ဖိတ္တံ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဿ ပရိကမ္မသမယေ
ပရိမဘဝေသု စုတိစိတ္တာဒိဘေဒံ ပုဗ္ဗေ နိဝုတ္တက္ခန္ဓံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ
ပရိကမ္မသမယေ ဩဘာသဖရိတဋ္ဌာနဂတံရူပံ ဝါ အာဝဇ္ဇေတွာ။

ပရိကမ္မံ ကရေန္တဿာတိ “သတံ ဟောမိ၊ သဟဿံ
ဟောမိ” ဟျာဒိနာ ပရိကမ္မံ ကရေန္တဿ။ ရူပါဒိဗျူတိ ပရိကမ္မ-
ဝိသယဘူတေသု ရူပပါဒကဇ္ဈာနသဒ္ဓပရစိတ္တပုဗ္ဗေနိဝုတ္တက္ခန္ဓာဒိ-
ဘေဒေသု အာရမ္မဏေသု။ ဧတ္ထ ဟိ ဣဒ္ဓိဝိဓာဏဿ တာဝ
ပါဒကဇ္ဈာနံ၊ ကာယော၊ ရူပါဒိအဓိဋ္ဌာနေ ရူပါဒိနိ စာတိ ဆ

အာရမ္မဏာနိ။ တတ္ထ ပါဒကဇ္ဈာနံ အတီတမေဝ၊ ကာယော ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ဣတရံ ပစ္စုပ္ပန္နမနာဂတံ ဝါ။ ဒိဗ္ဗသောတဿ ပန သဒ္ဓေါယေဝ၊ သော စ ခေါ ပစ္စုပ္ပန္နော။ ပရစိတ္တဝိဇာနနာယ ပန အတီတေ သတ္တဒိဝသေသု၊ အနာဂတေ သတ္တဒိဝသေသု စ ပဝတ္တံ ပရိတ္တာဒိသု ယံ ကိဉ္စိ တိကာလိကံ စိတ္တမေဝ အာရမ္မဏံ ဟောတီတိ မဟာအဋ္ဌကထာစရိယာ^၁။

သင်္ခဟကာရာ ပန “စတ္တာရောပိ ခန္ဓာ”တိ^၂ ဝဒန္တိ။ ကထံ ပနဿာ ပစ္စုပ္ပန္နစိတ္တာရမ္မဏတာ၊ နန စ အာဝဇ္ဇနာယ ဂဟိတ-
မေဝ ဣဒ္ဓိစိတ္တဿ အာရမ္မဏံ ဟောတိ၊ အာဝဇ္ဇနာယ စ ပစ္စုပ္ပန္န-
စိတ္တမာရမ္မဏံ ကတွာ နိရုဇ္ဈမာနာယ တံသမကာလမေဝ ပရဿ
စိတ္တမ္ပိ နိရုဇ္ဈတီတိ အာဝဇ္ဇနဇေနာနံ ကာလဝသေန ကောရမ္မဏ-
တာ န သိယာ၊ မဂ္ဂဗလဝိထိတော အညတ္ထ အာဝဇ္ဇနဇေနာနံ
ကထမ္ဘ နာနာရမ္မဏတာ န အဓိပ္ပေတာတိ? အဋ္ဌကထာယံ? တာဝ
သန္တတိအဗ္ဗါပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏတာ ယောဇိတာ။ အာနန္ဒာစရိ-
ယော^၃ ပန ဘဏတိ “ပါဒကဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ ပစ္စုပ္ပန္နာဒိ-
ဝိဘာဂံ အကတွာ ကေဝလံ ‘ဣမဿ စိတ္တံ ဇာနာမိ’စွေဝ ပရိကမ္ပံ
ကတွာ ပုနပိ ပါဒကဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ အဝိသေသေ
နေဝ စိတ္တံ အာဝဇ္ဇေတွာ တိဏ္ဍံ၊ စတုန္တံ ဝါ ပရိကမ္မာနံ အနန္တရံ
စေတောပရိယဉာဏေန ပရဿ စိတ္တံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ ရူပံ ဝိယ
ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ။ ပစ္စာ ကာမာဝစရစိတ္တေန သရာဂါဒိဝဝတ္ထာနမ္ပိ
ကရောတိ နီလာဒိဝဝတ္ထာနံ ဝိယ။ တာနိ စ သဗ္ဗာနိ အဘိဗုဒ္ဓိ-
ဘူတစိတ္တာရမ္မဏာနေဝ၊ အနိဋ္ဌေ စ ဌာနေ နာနာရမ္မဏတာ-
ဒေါသော နတ္ထိ အဘိန္ဓာကာရပုဝတ္ထိတော”တိ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ-
နဿတိဉာဏဿ ပုဗ္ဗေ နိဝုတ္တက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓပုဋိဗဒ္ဓါနိ စ နာမ-
ဂေါတ္တာနိ၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ အာရမ္မဏံ ဟောတိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ ပန

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၆၂-၃၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၄၄၅-၆-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၄၄၇-ပိဋ္ဌေ။
၃-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၆၂၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၄၄၅-ပိဋ္ဌေသု။
၄-မူလဋီ ၁-၁၉၄-ပိဋ္ဌေ၊ (ထောက် ဝိသဒိသံ။)

ရူပမေဝ ပစ္စုပ္ပန္နိ အယမေတေသံ အာရမ္မဏဝိဘာဂေါ။
ယထာရဟမဗ္ဗေတိတိ တံတံပရိကမ္မာနုရူပတော အပ္ပေတိ။

၄၂။ ဣဒါနိ အာရမ္မဏာနံ ဘေဒေန အဘိညာဘေဒံ
ဒဿေတုံ “ဣဒ္ဓိဝိဓာ” ဟုဒိမာဟ။ အဓိဋ္ဌာနာဒိ ဣဒ္ဓိပုဘေဒေါ
တေိဿာတိ ဣဒ္ဓိဝိဓာ။ ဒိဗ္ဗာနံ သောတသဒိသတာယ၊ ဒိဗ္ဗ-
ဝိဟာရသန္ဓိဿိတတာယ စ ဒိဗ္ဗန္တ တံ သောတဉ္စာတိ ဒိဗ္ဗ-
ဓောတံ။ ပရေသံ စိတ္တံ ဝိညာယတိ တောယာတိ ပရစိတ္တဝိဇ္ဇာ-
နနာ။ အတ္တနော သန္တာနေ ဝုတ္တဝသေန စေဝ ဂေါရုဇိဝါသ-
ဝသေန စ ပုဗ္ဗေ အတိတဘဝေသု ခန္ဓာဒီနံ အနုဿရဏံ ပုဗ္ဗေ-
နိဝါသာနုဿတိ။ ဝုတ္တနယေန၊ ဒိဗ္ဗန္တ တံ စက္ခု စာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခု။
“စုတူပပါတဉ္ဇာဏ” နှိ ပန ဒိဗ္ဗစက္ခုမေဝ ဝုစ္စတိ။ ယထာကမ္မပုဂ-
ဉ္ဇာဏအနာဂတံသဉ္ဇာဏာနိပိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဝသေနေဝ ဣဇ္ဈန္တိ။ န ဟိ
တေသံ ဝိသုံ ပရိကမ္မံ အတ္ထိ။ တတ္ထ အနာဂတံသဉ္ဇာဏဿ တာဝ
အနာဂတေ သတ္တဒိဝသတော ပရံ ပဝတ္တနကံ စိတ္တစေတသိကံ
ဒုတိယဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ပဝတ္တနကဉ္စ ယံ ကိဉ္စိ အာရမ္မဏံ
ဟောတိ။ တဉ္စိ သဝိသယေ သဗ္ဗညုတညာဏဂတိကန္တိ။ ယထာ-
ကမ္မပုဂဉ္ဇာဏဿ ပန ကုသလာကုသလသင်္ခါတာ စေတနာ၊
စက္ကာရောပိ ဝါ ခန္ဓာ အာရမ္မဏန္တိ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ။

ဂေါရုဝသေန ဘေဒေါ ဂေါရုဘေဒေါ။

သမထကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန

ဝိသုဒ္ဓိဘေဒဝဏ္ဏနာ

၄၃။ အနိစ္စာဒိဝသေန ဝိဝိဓာကာရေန ပဿတိတိ ဝိပ-
ဿနာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာဒိကာ ဘာဝနာ ပညာ။ တဿာ
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သာယေဝ ဝါ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ။ တသ္မိံ
ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနေ သတ္တဝိဓေန ဝိသုဒ္ဓိသင်္ဂဟောတိ သမ္ပန္နော။

၄၄။ အနိစ္စတာယေဝ လက္ခဏံ လက္ခိတဗ္ဗံ၊ လက္ခိယတိ
အနေနာတိ ဝါ အနိစ္စလက္ခဏံ။ ဥဒယဝယပဋိပိဋနသင်္ခါတဒုက္ခ-
ဘာဝေါလက္ခဏန္တိ ဒုက္ခလက္ခဏံ။ ပရပရိကပ္ပိတဿ အတ္တနော
အဘာဝေါ အနတ္တတာ၊ တဒေဝ လက္ခဏန္တိ အနတ္တလက္ခဏံ။

၄၅။ တိဏ္ဍံ လက္ခဏာနံ အနု အနု ပဿနာ အနိစ္စာ-
နုပဿနာဒိကာ။

၄၆။ ခန္ဓာဒီနံ ကလာပတော သမ္ပသနဝသပ္ပဝတ္တံ ဉာဏံ
သပ္ပသနဉာဏံ။ ဥပ္ပါဒဘင်္ဂါနုပဿနာဝသပ္ပဝတ္တဉာဏံ ဥဒယ-
ဗ္ဗယဉာဏံ။ ဥဒယံ မုစ္ဆိတွာ ဝယေ ပဝတ္တံ ဉာဏံ ဘင်္ဂဉာဏံ။
သင်္ခါရာနံ ဘယတော အနုပဿနာဝသေန ပဝတ္တံ ဉာဏံ
ဘယဉာဏံ။ ဒိဋ္ဌဘယာနံ အာဒီနဝတော ပေက္ခဏာဝသေန ပဝတ္တံ
ဉာဏံ အာဒီနဝဉာဏံ။ ဒိဋ္ဌာဒီနဝေသု နိဗ္ဗိန္နနဝသပ္ပဝတ္တံ ဉာဏံ
နိဗ္ဗိဇာဉာဏံ။ နိဗ္ဗိန္နိတွာ သင်္ခါရေဟိ မုစ္ဆိတုကာမတာဝသေန ပဝတ္တံ
ဉာဏံ မုစ္ဆိတုကမ္ပဉာဏံ။ မုစ္ဆနဿ ဥပါယသမ္ပုပ္ပါဒနတ္ထံ ပုန
သင်္ခါရာနံ ပရိဂ္ဂဟဝသပ္ပဝတ္တံ ဉာဏံ ပဋိသင်္ခါဉာဏံ။ ပဋိသင်္ခါတ-
ဓမ္မေသု ဘယနန္တိဝိဝဇ္ဇနဝသေန အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ ပဝတ္တံ ဉာဏံ
သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ။ ပုရိမာနံ နဝန္တံ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိယာ၊ ဥပရိ စ
သတ္တတိသာယ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ အနုကူလံ ဉာဏံ အနု-
လောမဉာဏံ။

၄၇။ အတ္တသုညတာယ သုညတော။ သံယောဇနာဒီဟိ
ဝိမုစ္စနဋ္ဌေန ဝိမောက္ခော။ နိစ္စနိမိတ္တာဒိနော အဘာဝတော
အနိမိတ္တော။ ပဏိဟိတဿ တဏှာပဏိမိဿ အဘာဝတော
အပ္ပဏိဟိတော။

၄၈။ ယော နံ ပါတိ၊ တံ မောက္ခေတိ အပါယာဒီဟိ ဒုက္ခေ-
ဟိတိ ပါတိမောက္ခံ။ တဒေဝ ကာယဒုစ္စရိတာဒီဟိ သံဝရ-
ဏတော သံဝရော၊ သမာဓာနောပဝာရဏဋ္ဌေန သီလဉ္ဇာတိ
ပါတိမောက္ခသီဝရသီလံ။ မနုဋ္ဌဌာနံ ဣန္ဒြိယာနံ ရူပါဒီသု

သံဝရဏဝသေန ပဝတ္တံ သိလံ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ။ မိစ္ဆာဇီဝဝိ-
ဝဇ္ဇနေန အာဇီဝဿ ပရိသုဒ္ဓိဝသပ္ပဝတ္တံ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။
ပစ္စယေ သန္တိသိတံ တေသံ ဣဒမတ္ထိကတာယ ပစ္စဝေက္ခဏသီလံ
ပစ္စယသန္တိသိတသီလံ။ စတုဗ္ဗိတ္တော ဒေသနာသံဝရပရိယေဋ္ဌိ-
ပစ္စဝေက္ခဏဝသေန၊ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ စ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ နာမ။

၅၀။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ နာမ စိတ္တဿ ဝိနိဝရဏဘာဝါပါဒန-
ဝသေန ဝိသောဓနတော၊ စိတ္တသိသေန နိဗ္ဗိဋ္ဌတ္တာ၊ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ
စာတိ ဝါ ကတွာ။

၅၁။ “ဓမ္မာနံ သာမညသဘာဝေါ လက္ခဏံ၊ ကိစ္စသမ္ပတ္တိ-
ယော ရသော၊ ဥပဋ္ဌာနာကာရော၊ ဖလဉ္စ ပစ္စုပဋ္ဌာန”န္တိ ဧဝံ
ဝုတ္တာနံ လက္ခဏာဒီနံ “ဗုဿနလက္ခဏော ဖဿော၊ ကက္ခဋ္ဌ-
လက္ခဏာ ပထဝီ”တျာဒိနာ ဝိတ္ထာရတော၊ “နမနလက္ခဏံ နာမံ၊
ရူပနလက္ခဏံ ရူပ”န္တျာဒိနာ သင်္ခေပတော စ ပရိဂ္ဂဟော ပစ္စတ္တ-
လက္ခဏာဒိဝသေန ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ ဂဟဏံ ဒုက္ခသစ္စဝဝတ္တာနံ စိန္တိ-
ဝိသုဒ္ဓိ နာမ “နာမရူပတော အတ္တာ နတ္ထိ”တိ ဒဿနတော ဒိဋ္ဌိ
စ အတ္တဒိဋ္ဌိမလဝိသောဓနတော ဝိသုဒ္ဓိ စာတိ ကတွာ။

၅၂။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟောတိ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ ပဋိသန္ဓိယံ တာဝ
အဝိဇ္ဇာတဏှာဥပါဒါနကမ္မဟေတုဝသေန နိဗ္ဗတ္တတိ။ ပဝတ္တိယဉ္စ
ရူပံ ကမ္မစိတ္တဥတုအာဟာရပစ္စယဝသေန၊ နာမဉ္စ စက္ခုရူပါဒိ-
နိဿယာရမ္ပဏာဒိပစ္စယဝသေန၊ ဝိသေသတော စ ယောနိ-
သောမနသိကာရာဒိစတုစက္ကသမ္ပတ္တိယာ ကုသလံ၊ တဗ္ဗိပရိယာ-
ယေန အကုသလံ၊ ကုသလာကုသလဝသေန ဝိပါကော
ဘဝင်္ဂါဒိဝသေန အာဝဇ္ဇနံ၊ ဝိကာသဝသန္တာနဝသေန ကိရိယ-
ဇဝနံ၊ အာဝဇ္ဇနဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဧဝံ သာဓာရဏာသာဓာ-
ရဏဝသေန တိသု အဗ္ဗါသု နာမရူပပ္ပဝတ္တိယာ ပစ္စက္ခာဒိ-
သိဒ္ဓဿ ကမ္မာဒိပစ္စယဿ ပရိဂ္ဂဏှနံ သမုဒယသစ္စဿ
ဝဝတ္တာနံ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ နာမ “အဟောသိ” န ခေါ

အဟမတိတမဒ္ဓါန” နှာဒိကာယံ သောဠသဝိဓာယ၊ “သတ္တရိကံတိ” ဘျာဒိကာယံ၊ အဋ္ဌဝိဓာယ စ ကင်္ခါယ ဝိတရဏတော အတိက္ကမနတော ကင်္ခါဝိတရဏာ၊ အဟေတုကဝိသမဟေတု-ဒိဋ္ဌိမလဝိသောနေတော ဝိသုဒ္ဓိ စာတိ ကတော။

၅၃။ တတော ပစ္စယပရိဂ္ဂဟတော ပရံ တထာပရိဂ္ဂဟိ-
တေသု ပစ္စက္ကလက္ခဏာဒိဝဝတ္ထာနဝသေန၊ ပစ္စယဝဝတ္ထာနဝသေန
စ ပရိဂ္ဂဟိတေသု လောကုတ္တရဝဇ္ဇေသု တိဘူမိပရိယာပနွေသု
နာမရူပေသု အတိတာဒိဓာဝဘိနွေသု ခန္ဓာဒိနယမာရဗ္ဗ
ပဉ္စက္ခန္ဓဆဒ္ဓါရဆဋ္ဌာရမ္ပဏဆဒ္ဓါရပုဝတ္တဓမ္မာဒိဝသေန အာဂတံ
ခန္ဓာဒိနယံ အာရဗ္ဗ ကလာပဝသေန ပိဏ္ဏဝသေန သင်္ခိဝိတွာ
ယံ အတိတေ ဇာတံ ရူပံ၊ တံ အတိတေဝ နိရုဒ္ဓိံ။ ယံ အနာဂတေ
ဘာဝိ ရူပံ၊ တဒ္ဓိ တတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈိဿတိ။ ယံ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တံ အနာ-
ဂတံ အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈတိ၊ တထာ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓသုခုမ-
ဩဋ္ဌာရိကဟိနပဏီတရူပါဒယော။ တသ္မာ “အနိစ္စံ အတ္တာဒိ-
ဝသေန န ဣစ္စံ အနုပဂန္တဗ္ဗံ ခယဋ္ဌေန ခယဂမနတော၊ ဒုက္ခံ
ဘယဋ္ဌေန ဘယကရတ္တာ၊ အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေန အတ္တ-
သာရာဒိအဘာဝေနာ”တိ စ “စက္ခု အနိစ္စံ ။ပ။ မနော။
ရူပံ။ပ။ ဓမ္မာ။ စက္ခုဝိညာဏံ။ပ။ မနောဝိညာဏံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ
အနတ္တာ” ဘျာဒိနာ၊ အတိတာဒိအဒ္ဓါဝသေန၊ အတိတာဒိ-
သန္တာနဝသေန၊ အတိတာဒိခဏဝသေန စ သမ္ပသနဉာဏေန
ဟုတွာ အဘာဝ ဥဒယဗ္ဗယပဋိပိဋေန အဝသဝတ္တနာကာရသင်္ခါတ-
လက္ခဏတ္တယသမ္ပသနဝသပ္ပဝတ္တေန ကလာပသမ္ပသနဉာဏေန
လက္ခဏတ္တယံ သမ္ပသန္တဿ ပရိမဇ္ဇန္တဿ။

သမ္ပသနဉာဏေ ပန ဥပ္ပန္နေ ပန တေဓမ္မေ သင်္ခါရေသု
“အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ရူပသမုဒယော၊ တဏှာကမ္မအာဟာရသ-
မုဒယာ ရူပသမုဒယော၊ တထာ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ ရူပနိရောဓော၊

၁-မ ၁-၁၀၊ သံ-၁-၂၆၅-ပိဋေသု။ ၂-အဘိ ၁-၂၂၅၊ အဘိ ၂-၃၇၉-ပိဋေသု။
၃-၃ ၉-၅၁-၂-ပိဋေသု။

တဏှာကမ္မအာဟာရနိရောဓာ ရူပနိရောဓော”တိ^၁ ဧဝံ ရူပက္ခန္ဓေ၊
 ဝေဒနာသညာသင်္ခါရက္ခန္ဓေသုပိ အာဟာရံ အပနေတွာ “ဇဿ-
 သမုဒယာ ဇဿနိရောဓာ”တိ စ ဧဝံ ဇဿံ ပက္ခိပိတွာ၊ ဝိညာ-
 ဏက္ခန္ဓေ “နာမရူပသမုဒယာ နာမရူပနိရောဓာ”တိ နာမရူပံ
 ပက္ခိပိတွာ ပစ္စယသမုဒယဝသေန၊ ပစ္စယနိရောဓဝသေန စ၊
 ပစ္စယေ အနာမသိတွာ ပစ္စုပ္ပန္နက္ခန္ဓေသု နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏမတ္တဿ၊
 ဝိပရိဏာမလက္ခဏမတ္တဿ စ ဒဿနေန ခဏဝသေန စာတိ
 ဧကေကသ္မိံ ခန္ဓေ ပစ္စယဝသေန စတုဓာ၊ ခဏဝသေန ဧကဓာ
 စာတိ ပဉ္စဓာ ဥဒယံ၊ ပဉ္စဓာ ဝယန္တိ ဒသဒသဥဒယဗ္ဗယဒဿန-
 ဝသေန သမပညာသာကာရေဟိ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏေန ဥဒယဗ္ဗယံ
 သမနုပဿန္တဿ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ ယောဂိနော ဝိပဿနာ-
 စိတ္တသမုဋ္ဌာနော သရီရတော နိစ္ဆရဏကအာလောကသင်္ခါ-
 တော ဩဘာသော၊ ဝိပဿနာစိတ္တသဟဇာတာ ခုဒ္ဓိကာဒိ-
 ပဉ္စဝိဓာ^၂ ဝီတိ၊ တထာ ကာယစိတ္တဒရထဝုပသမလက္ခဏာ
 ကာယစိတ္တဝသေန ဒုဝိဓာ ပဿန္တိ၊ ဗလဝသဗ္ဗိန္ဒြိယသင်္ခါတော
 အဝိဓောဇ္ဈော၊ သမ္ပပ္ပဓာနကိစ္စသာဓကော ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ-
 သင်္ခါတော ပဂ္ဂဟော၊ အတိပဏီတံ သုခံ၊ ဣန္ဒြိယသွဝဇိရသဒိသံ
 တိလက္ခဏဝိပဿနာဘူတံ ဉာဏံ၊ သတိပဋ္ဌာနဘူတာ စိရ-
 ကတာဒိအနုဿရဏသမတ္တာ ဥပဋ္ဌာနသင်္ခါတာ သတိ၊ သမပ္ပ-
 ဝတ္တဝိပဿနာသဟဇာတာ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဘူတာ တတြိ-
 မဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ၊ မနောဒွါရေ အာဝဇ္ဇနပေက္ခာ စာတိ ဒုဝိဓာဝိ
 ဥပေက္ခာ၊ ဩဘာသာဒိသု ဥပ္ပန္နေသု “န ဝတ မေ ဣတော
 ပုဗ္ဗေ ဝေရူပေါ ဩဘာသော ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗော”ဣာဒိနာ^၃ နယေန
 တတ္ထ အာလယံ ကုရုမာနာ သုခုမတဏှာ ရူပနိဏန္တိ စာတိ
 ဩဘာသာဒိသု ဒသသု ဝိပဿနပက္ခိလေသေသု ဥပ္ပန္နေသု “န
 ဝတ မေ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဝေရူပေါ ဩဘာသာဒယော ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊
 အဒ္ဓါ မဂ္ဂပ္ပတ္တောသ္မိ၊ ဖလပ္ပတ္တောသ္မိ”တိ အဂ္ဂဟေတွာ “ဣမေ

၁-၃ ဇ-၅၃-ပိဋေ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ။ ၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၁၅၈-ပိဋေဝိ။
 ၃-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၇၀-ပိဋေ ဝိညာဓော။

ဩဘာသာဒယော တဏှာဒိဋ္ဌိမာနဝတ္ထုတာယ န မဂ္ဂေါ၊ အထ
 ခေါ် ဝိပဿနပတ္တိလေသာ ဝေ၊ တဗ္ဗိနိမုတ္တံ ပန ဝိထိပဋိပန္နံ
 ဝိပဿနာဉာဏံ မဂ္ဂေါ”တိ ဧဝံ မဂ္ဂါမဂ္ဂလက္ခဏဿ ဝဝတ္ထာနံ
 နိစ္ဆယနံ မဂ္ဂါမဂ္ဂဿ ဇာနနတော၊ ဒဿနတော၊ အမဂ္ဂေ
 မဂ္ဂသညာယ ဝိသောနေတော စ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဓိသုဒ္ဓိ
 နာမ။

၅၄။ ယာဝါနုလောမာတိ ယာဝ သစ္စာနုလောမဉာဏာ။
 နဝ ဝိပဿနာဉာဏာနီတိ ခန္ဓာနံ ဥဒယဉ္စ ဝယဉ္စ ဇာနနကံ
 ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ ဥဒယံ မုဋ္ဌိတွာ ဘင်္ဂမတ္တာနုပေက္ခကံ ဘင်္ဂဉာဏံ၊
 ဘင်္ဂဝသေန ဥပဋ္ဌိတာနံ သီဟာဒိနံ ဝိယ ဘာယိတဗ္ဗာကာရာ-
 နုပေက္ခကံ ဘယဉာဏံ၊ တထာနုပေက္ခိတာနံ အာဒိတ္တဗရဿ
 ဝိယ အာဒိနဝါကာရာနုပေက္ခကံ အာဒိနဝဉာဏံ၊ ဒိဋ္ဌာဒိနဝေသု
 နိဗ္ဗိန္နနဝသေန ပဝတ္တံ နိဗ္ဗိဒါဉာဏံ၊ ဇာလာဒိတော မစ္ဆာဒိကာ
 ဝိယ တေဟိ တေဘူမကဓမ္မေဟိ မုတ္တိတုကာမတာဝသေန ပဝတ္တံ
 မုတ္တိတုကမ္ပတဉာဏံ၊ မုစ္ဆနုပါယသမ္ပာဒနတ္ထံ ဒိဋ္ဌာဒိနဝေသုပိ
 သမုဋ္ဌသကုဏီ ဝိယ ပုနပ္ပုနံ သမ္ပသနဝသပုတ္တံ ပဋိသင်္ခါ-
 နုပဿနာဉာဏံ၊ စတ္တဘရိယော ပုရိသော ဝိယ ဒိဋ္ဌာဒိနဝေသု
 တေသု သင်္ခါရေသု ဥပေက္ခနာကာရပုဝတ္တံ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ၊
 အနိစ္စာဒိလက္ခဏဝိပဿနတာယ ဟေဋ္ဌာ ပဝတ္ထာနံ အဋ္ဌန္တံ
 ဝိပဿနာဉာဏာနံ၊ ဥဒ္ဓံ မဂ္ဂက္ခဏေ အဂ္ဂိန္ဒြိယာနံ သတ္တဝိသ-
 ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနဉ္စ အနုလောမတော မဂ္ဂဝိထိယံ ဂေါတြ-
 ဘုတော ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တံ သစ္စာနုလောမိကဉာဏသင်္ခါတံ နဝမံ
 အနုလောမဉာဏန္တိ ဣမာနိ နဝ ဉာဏာနိ ဉာဏဒဿနဓိသုဒ္ဓိယာ
 ပဋိပဒါဘာဝတော တိလက္ခဏဇာနနဋ္ဌေန၊ ပစ္စက္ခတော ဒဿန-
 ဋ္ဌေန၊ ပဋိပက္ခတော ဝိသုဒ္ဓတ္တာ စ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဓိသုဒ္ဓိ
 နာမ။

၅၅။ ဝိပဿနာယ ပရိပါကော ဝိပဿနာပရိပါကော၊
 သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ။ တံ အာဂမ္မ ပဋိစ္စ။ ဣဒါနိ အပ္ပနာ

၁-ဓိသုဒ္ဓိ ၂-၂၇၆-ဝိဋ္ဌာဒိသု ဝိတ္ထာရော။

ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ “ဣဒါနိ အပ္ပနာသင်္ခါတော လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ ဝတ္ထုဗျကွဏေ။ ယံ ကိဉ္စိတိ သင်္ခါရုပေက္ခာယ ဂဟိတေသု တီသု ဧကံ ယံ ကိဉ္စိ။

၅၆။ ဝိပဿနာယ မတ္ထကပ္ပတ္တိယာ သီဓါပုတ္တာ။ အနုလော-
မဉ္ဇုဏသဟိတတာယ သာနုလောမာ။ သာ ဧဝံ သင်္ခါရေသု
ဥဒါသိနတ္တာ သင်္ခါရုပေက္ခာ။ ယထာနုရူပံ အပါယာဒိတော၊
သင်္ခါရနိမိတ္တတော စ ဝုဋ္ဌဟနတော ဝုဋ္ဌာနသင်္ခါတံ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆတိတိ
ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ။

၅၇။ အဘိသန္ဓောန္တန္တိ ပါပုဏန္တံ။

၅၈။ ပရိဇာနုန္တောတိ “တ္ထေကံ ဒုက္ခံ၊ န ဣတော
ဦးနာမိက”န္တိ ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ ဇာနုန္တော။ သန္တိကဗျေန္တောတိ အာရမ္မ-
ဏကရဏဝသေန ပစ္စက္ခံ ကရေန္တော။ မဂ္ဂသစ္စံ အာဝနာ-
ဝသေနာတိ မဂ္ဂသစ္စသင်္ခါတဿ သမ္ပယုတ္တမဂ္ဂသင်္ခါတဿ စတုတ္ထ-
သစ္စဿ သဟဇာတာဒိပစ္စယော ဟုတွာ ဝနုနဝသေန။ ဧက-
သေဝ ဉာဏဿ စတုကိစ္စသာနေ ပဒီပါဒိနံ ဝဋ္ဋိဒါဟာဒိ-
စတုကိစ္စဒဿနတော၊ “ယော ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ ပဿတိ”ဈာဒိ-
အာဂမတော” စ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတဗ္ဗံ။

၅၉။ ဒွေ တိဏိ ဖလမိတ္တာနိ ပဝတ္တိတွာတိ မဂ္ဂုပ္ပတ္တိယာ
အနုရူပတော ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါ ဖလမိတ္တာနိ အပနိတဂ္ဂိမိ ဌာနေ
ဥဏှတ္တနိဗ္ဗာပနတ္တာယ ဃဇ္ဇေဟိ အဘိသိဉ္စမာနမုဒကံ ဝိယ
သမုတ္တိန္တုကိလေသေပိ သန္တာနေ ဒရထပဋိပ္ပဿန္တကာနိ ဟုတွာ
ပဝတ္တိတွာ၊ တေသံ ပဝတ္တိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပစ္စဝေက္ခဏ-
ဉာဏာနိတိ မဂ္ဂလောဒိဝိသယာနိ ကာမာဝစရဉာဏာနိ၊ ယာနိ
သန္တာယ “ဝိမုတ္တသ္မိ” ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ”တိ၂ ဝုတ္တံ။

၆၀။ ဣဒါနိ ပစ္စဝေက္ခဏာယ ဘူမိံ ဒဿေတုံ “မဂ္ဂံ
ဖလဉ္စာ”ဈာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “ဣဒါနာဝ ဝတာဟံ မဂ္ဂေန

၁-သံ ၃-၃၈၂-မိဋ္ဌေ၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၃၁-မိဋ္ဌေဝိ၊ ၂-မိ ၃-၂၀-မိဋ္ဌေ၊
အဘိ-ဝိဘာမိနိ ၁၈

အာဂတော”တိ မဂ္ဂံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ တတော “အယံ နာမ မေ
 အာနိသံသော လဗ္ဗေ”တိ တဿ ဖလံ, တတော “အယံ နာမ
 မေ ဓမ္မော အာရမ္မဏတော သတ္တိကတော”တိ နိဗ္ဗာနန္တ ပဏ္ဍိ-
 တော ပစ္စဝေက္ခတိ။ တတော “ဣမေ နာမ မေ ကိလေသာ
 ပဟိနာ”တိ ပဟိနေ ကိလေသေ, “ဣမေ နာမ အဝသိဋ္ဌာ”တိ
 အဝသိဋ္ဌကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခတိ ဝါ, န ဝါ။ ကောစိ သေက္ခော
 ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ကောစိ န ပစ္စဝေက္ခတိ။ တတ္ထ ကာမစာရေတျ-
 ဝိပ္ပါယော။ တထာ ဟိ မဟာနာမော သက္ခော “ကော သု
 နာမ မေ ဓမ္မော အဇ္ဈတ္တံ အပ္ပဟိနော”တိ အပ္ပဟိနေ
 ကိလေသေပုတ္တိ။ အရဟတော ပန အဝသိဋ္ဌကိလေသပစ္စဝေက္ခဏံ
 နတ္ထိ သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟိနတ္တာ၊ တသ္မာ တိဏ္ဍံ သေက္ခာနံ
 ပန္နရသ, အရဟတော စတ္တာရိတိ ကေနဝိသတိ ပစ္စဝေက္ခဏ-
 ဉာဏာနီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဆဋ္ဌိသုဒ္ဓိကမေနာတိ၂ သီလစိတ္တဝိသုဒ္ဓိနံ ဝသေန မူလဘူတာနံ
 ဒိန္နံ, ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိအာဒိနံ ဝသေန သရီရဘူတာနံ စတုန္နန္တိ ဧတာသံ
 ဆန္တံ ဝိသုဒ္ဓိနံ ကမေန။ စတုန္တံ သစ္စာနံ ဇာနနတော, ပစ္စက္ခ-
 ကရဏတော, ကိလေသမလေဟိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ စ ဉာဏဒဿန-
 ဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

ဧတ္တာတိ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနေ။

ဝိသုဒ္ဓိဘေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိမောက္ခဘေဒဝဏ္ဏနာ

၆၁။ ဇာတ္တ တသ္မိံ ဥဗ္ဗေသေ။ သင်္ခါရေသု “ယော အတ္တာ-
 ဘိနိဝေသေ ကမ္မဿ ကာရကော, ဖလဿ စ ဝေဒကော၊
 သေဝော မေ အတ္တာ”တိ ဧဝံ အဘိနိဝေသော ဒဋ္ဌဂ္ဂါဟော၊ တံ

၁-မ ၁-၁၂၆-ဝိဇ္ဇေ၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၁၆-ဝိဇ္ဇေဝိ၊ ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၂၂-ဝိဇ္ဇာဒီသု ငါဏ္ဍာရော၊

မုဉ္ဇန္တိ “အနတ္တာ”တိ ပဝတ္တာ အနုပဿနာဝ အတ္တသုညတာ-
ကာရာနုပဿနတော သုညတာနုပဿနာ နာမ ဝိမောက္ခမုခံ
ပဋိပက္ခတော ဝိမုတ္တိဝသေန ဝိမောက္ခသင်္ခါတဿ လောကုတ္တရံ
မဂ္ဂဖလဿ ဒွါရံ ဟောတိ။

၆၂။ သင်္ခါရေသု “အနိစ္စ”န္တိ ပဝတ္တာ အနုပဿနာ အနိစ္စေ
“နိစ္စ”န္တိ ပဝတ္တံ သညာဝိတ္တဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသသင်္ခါတံ ဝိပလ္လာသ-
နိမိတ္တံ မုဉ္ဇန္တိ ပဇဟန္တိ ဝိပလ္လာသနိမိတ္တရဟိတာကာရာနုပဿန-
တော အနိမိတ္တာနုပဿနာ နာမ ဝိမောက္ခမုခံ ဟောတိတိ
သမ္ပန္နော။

၆၃။ “ဒုက္ခ”န္တိ ပဝတ္တာနုပဿနာ သင်္ခါရေသု “တေ မမ၊
တေ သုခ”န္တျာဒိနာ နယေန ပဝတ္တံ ကာမဘဝတဏှာသင်္ခါတံ
တဏှာပဏိဓိံ တဏှာပတ္တနံ မုဉ္ဇန္တိ ဒုက္ခာကာရဒဿနေန
ပရိစ္စဇန္တိ ပဏိဓိရဟိတာကာရာနုပဿနတော အပ္ပဏိဟိတာ-
နုပဿနာ နာမ။

၆၄။ တဗ္ဘာတိ ယသ္မာ တောသံ တိဿန္တံ တောနိ တိဏိ
နာမာနိ၊ တသ္မာ ယဒိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ အနတ္တတော
ဝိပဿတိ။ မဂ္ဂေါ သုညတော နာမ ဝိမောက္ခော ဟောတိ
အာဂမနဝသေန လဒ္ဓနာမတ္တာ။

၆၅။ ဝိပဿနာဂမနဝသေနာတိ ဝိပဿနာသင်္ခါတာဂမန-
ဝသေန။ အာဂစ္ဆတိ ဧတေန မဂ္ဂေါ၊ ဖလဉ္စာတိ ဝိပဿနာ-
မဂ္ဂေါ ဣမ အာဂမနံ နာမ။

၆၇။ ယထာဝုတ္တနယေနာတိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တအနတ္တာနုပဿနာ-
ဒိဝသေန။ ယထာသကံ ဖလမုပ္ပဇ္ဇမာနမှီတိ ယထာလဒ္ဓမဂ္ဂဿ
ဖလဘူတံ အတ္တနော အတ္တနော ဖလံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမှီ မဂ္ဂါဂမန-
ဝသေန အလဘိတွာ ဝိပဿနာဂမနဝသေနော တိဏိ နာမာနိ

လဘတိ ဖလသမာပတ္တိကာလေ တဒါ မဂ္ဂပ္ပဝတ္ထာဘာဝေန
တဿ ဒွါရဘာဝါယောဂတော။ အာရမ္မဏဝဆေနာတိ သဗ္ဗ-
သင်္ခါရသုညတက္ကာ၊ သင်္ခါရနိမိတ္တရဟိတက္ကာ၊ တဏှာပဏိမိရဟိ-
တက္ကာ စ သုညတအနိမိတ္တအပ္ပဏိဟိတနာမဝန္တံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မ
ပဝတ္တက္ကာ တဿ ဝသေန။ ဆရသဝဆေနာတိ ရာဂါဒိသုည-
တက္ကာ၊ ရူပနိမိတ္တာဒိအာရမ္မဏရဟိတက္ကာ၊ ကိလေသပဏိမိ-
ရဟိတက္ကာ အတ္တနော ဂုဏဝသေန။ ဆဒ္ဓတ္တာတိ မဂ္ဂဝိတိယံ၊
ဖလသမာပတ္တိဝိတိယဉ္စ။ ဆဗ္ဗေသန္တီတိ မဂ္ဂဿ၊ ဖလဿပိ။

ဝိမောက္ခဘေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပုဂ္ဂလဘေဒဝဏ္ဏနာ

၆၈။ သတ္တက္ခတ္တံ သတ္တသု ဝါရေသု ကာမသုဂတိယံ ပဋိ-
သန္တိဂ္ဂဟဏံ ပရမံ တေဿာတိ သတ္တက္ခတ္တံ ပရမော န ပန
အဋ္ဌမာဒိကာမဘဝဂါမိတုမိပ္ပါယော။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “န တေ
ဘဝံ အဋ္ဌမမာဒိယန္တိ”တိ။ ရူပါရူပသုဂတိဘဝံ ပန သတ္တ-
ဝါရတော ပရမိ ဂစ္ဆတိတိ အာစရိယာ။

၆၉။ ရာဂဒေါသမောဟာနန္တိ မောဟဂ္ဂဟဏံ ရာဂဒေါ-
သေကဋ္ဌမောဟံ သန္ဓာယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၇၀။ ဒီဏာ စတ္တာရော အာသဝါ တေဿာတိ ဒီဏာ-
သဝေါ။ ဒက္ခိဏာရဟေသု အဂ္ဂတ္တာ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျာ။

ပုဂ္ဂလဘေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမာပတ္တိဘေဒဝဏ္ဏနာ

၇၂။ ဆဗ္ဗေသန္တီတိ စတုန္တမိ အရိယပုဂ္ဂလာနံ။

၇၃။ စိတ္တစေတသိကာနံ အပ္ပဝတ္တိသင်္ခါတဿ နိရောဓဿ သမာပတ္တိ နိမဏသေမာပတ္တိ၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ စိတ္တနိရောဓံ ပတွာ ဝိဟရဏံ။ အနာဂါမီနဉ္စာတိ ကာမရူပဘဝဋ္ဌာနံ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနမေဝ အနာဂါမီနံ၊ တထာဒိဏာသဝါနဉ္စ။ တတ္ထာတိ နိရောဓသမာပတ္တိယံ။ ယာဝ အာကိဉ္စညာယတနံ ဂန္ဓာတိ ဧဝံ သမထဝိပဿနာနံ ယုဂနန္တဘာဝါပါဒနဝသေန ယာဝ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ တာဝ ဂန္ဓာ။ အဓိဋ္ဌေယျာဒိကန္တိ ကာယပဋိပဋ္ဌံ ဌပေတွာ ဝိသု ဝိသု ဌပိတစိဝရာဒိပရိက္ခာရဂေဟာဒိနံ အဂ္ဂိအာဒိနာ အဝိနာသနာမိဋ္ဌာနံ၊ သံဃပဋိမာနနသတ္တုပက္ခောသနာနံ ပုရေတရံ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သတ္တာဟဗ္ဗန္တရေ အာယုသင်္ခါရပ္ပဝတ္တိ-
 ဩလောကနန္တိ စတုဗ္ဗိမံ အဓိဋ္ဌာနာဒိကံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ကတွာ။

ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥယျောဇနဝဏ္ဏနာ ၊

၇၅။ ပဋိပတ္တိရသဿာဒန္တိ ဈာနသုခဖလသုခါဒိဘေဒံ သမထဝိပဿနာပဋိပတ္တိရသဿာဒံ။

ဇုတိ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိယာ နာမ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ-
 ဝဏ္ဏနာယ ကမ္မဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဂမနဝဏ္ဏနာ

(က) စာရိတ္တေန ကုလာစာရေန သောဘိတေ ဝိသာလ-
 ကုလေ ဥဒယော နိဗ္ဗတ္တိ ယဿ၊ တေန၊ ကမ္မာဒိဝိသယာယ သဒ္ဓါယ အဘိဝုဒ္ဓေါ ပရိသုဒ္ဓေါ စ ဒါနသီလာဒိဂုဏာနံ ဥဒယော ယဿ၊ တေန၊ နပ္ပပ္ပယေန နမ္မနာမကေန၊ ဗရာဇကုဗ္ဗိ သာသနေ သုခေါတရဏပရိပါဗနလက္ခဏံ ပရာနုဂ္ဂဟံ၊ ပဏိ-
 ဓာယ ပတ္တေတွာ ယံ ပကရဏံ ပတ္တိတံ အဘိယာမိတံ၊ တံ ဧတ္ထောဝတာ ပရိနိဋ္ဌိတန္တိ ယောဇနာ။

(ခ) တေန ပကရဏပ္ပသုတေန ဝိပုလေန ပုညေန ပညာဝ-
ဒါတေန အရိယမဂ္ဂပညာပရိသုဒ္ဓေန သီလာဒိဂုဏေန သောဘိ-
တာ။ တတောယေဝ လဇ္ဇိနော ဘိက္ခု။ ခညာနံ အဓိဝါသဘူတံ၊
ဥဒိတောဒိတံ အစ္စန္တပ္ပသိဒ္ဓိံ၊ မူလသောမံ^၁ နာမ ဝိဟာရံ၊
ပုညဝိဘဝဿ ဥဒယသင်္ခါတာယ မင်္ဂလတ္တာယ အာယုကန္တံ
မညန္တံ၊ တတ္ထ နိဝါသိနော ဘိက္ခု။ ဤဒိသာ ဟောန္တံ၊ ဤ-
ဓိပ္ပာယော။

နိဂမနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စာယံ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီ နာမ

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဋီကာ။

နိဂမနကထာ

- ၁။ ရမ္မေ ပုလတ္တိနဂရေ နဂရာဓိရာဇေ၊
ရညာ ပရက္ကမဘုဇေန မဟာဘုဇေန။
ကာရာဝိတေ ဝသတိ ဇေတဝနေ ဝိဟာရေ၊
ယော ရမ္မဟမ္ဘိယဝရူပဝနာဘိရာမေ။
- ၂။ သမ္ပန္နသီလဒမသံယမတောသိတေဟိ၊
သမ္မာနိတော ဝသိဂဏေဟိ ဂုဏာကရေဟိ။
ပတ္တော မုနိန္ဒဝစနာဒိသု နေကဂန္ထ-
ဇာတေသု စာ'စရိယတံ မဟိတံ ဝိဒူဟိ။
- ၃။ ဣဏာနုဘာဝမိဟ ယဿ စ သူစယန္တိ၊
သံဝဏ္ဏနာ စ ဝိနယဋ္ဌကထာဒိကာနံ။
သာရတ္ထဒီပနိမုခါ မဓုရတ္ထသာရ-
သန္ဓိပနေန သုဇနံ ပရိတောသယန္တိ။

၄။ တဿာနကမ္မမဝလမ္ဘိယ သာရိပုတ္တ-

တ္ထေရဿ ထာမဂတသာရဂုဏာကရဿ။

ယော နေကဂန္ထဝိသယံ ပဋုတံ အလတ္ထံ၊

တဿေသ ဉာဏဝိဘဝေါ ဝိဘဝေကဟေတု။

၅။ သောဟ်မေတဿ သံသုဒ္ဓ-ဝါယာမဿာနဘာဝတော။

အဒ္ဓါ သာသနဒါယာဒေါ၊ ဟေသံ မေတ္တေယျသတ္ထုနော။

၆။ ဇောတယန္တံ တဒါ တဿ၊ သာသနံ သုဒ္ဓမာနသံ။

ပဿေယျံ သက္ကဓေယျဉ္စ၊ ဂရုံ မေ သာရိသမ္ဘဝံ။

၇။ ဒိနေဟိ စတုဝိသေဟိ၊ ဋီကာ'ယံ နိဋ္ဌိတာ ယထာ။

တထာ ကလျာဏသင်္ကပ္ပါ၊ သီဃံ သိဇ္ဈန္တံ ပါဏိနန္တိ။

ဣတိ ဘဒ္ဒသာရိပုတ္တမဟာထေရဿ သိဿေန ရစိတာ

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိ နာမ

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဋီကာ နိဋ္ဌိတာ။

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီဒီကာယ

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏီကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အကနိဋ္ဌာ	၁၆၄	အတုလော	၇၁
အကုသလဝိပါကစိတ္တာနိ	၈၃	အတိတာဒိဘေဒ-	
အကုသလသင်္ဂဟော	၂၁၇	ဘိန္ဓေသု	၂၇၀
အကုသလာနိ စေဝ	၁၃၃	အတိတေ ဟေတဝေါ	
အဂေါစရဂ္ဂါဟိကရူပံ	၂၀၆	ပဉ္စ	၂၃၉
အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော	၂၇၆	အတ္တဝါဒုပါဒါနံ	၂၁၉
အစွန္တံ	၂၁၇	အတ္တစ္ဆာယာကာရေန	၂၅၄
အစွာတံ	၁၉၃၊ ၂၁၇	အတ္တာ	၂၅၅
အဇ္ဈတ္တိကရူပံ	၂၀၃	အတ္ထိပစ္စယော	၂၄၅
အညတြာပိဝိညတ္တိယာ	၁၇၄	အဒိန္နာဒါနံ	၁၇၂
အညမညံ	၂၅၀	အဒုက္ခမသုခါ	၁၂၂
အညမညပစ္စယော	၂၄၂	အဒေါသော	၁၁၀
အညသမာနာ	၁၀၇	အဒ္ဓါ	၂၃၈
အညာတာဝိဇ္ဇိယံ	၂၂၃	အဒ္ဓါဝံ	၁၉၃
အညိဇ္ဇိယံ	၂၂၃	အဓိဂန္ဓာ	၁၉၃
အဋ္ဌ	၁၄၉	အဓိဋ္ဌာနဝသိတာ	၂၆၄
အဋ္ဌဝိ	၈၈	အဓိဋ္ဌေယျာဓိကံ	၂၆၅၊ ၂၇၇
အဋ္ဌ ဝိပါကာနိ	၁၈၄	အဓိပင်္ဂိပစ္စယော	၂၄၁
အဋ္ဌိကံ	၂၅၉	အဓိပတိ	၂၂၃
အတပ္ပါ	၁၆၄	အဓိမောက္ခဒါဟိတာ	၁၂၀
အတိဇ္ဇဋ္ဌေ	၁၅၀	အဓိမောက္ခော	၁၀၆၊ ၂၇၁
အတိပရိတ္တံ	၁၃၈	အနညာတညဿာ-	
အတိမဟန္တံ	၁၃၈	မိတိဇ္ဇိယံ	၂၂၃
အတိရိစ္ဆတိ	၂၁၅	အနတ္တလက္ခဏံ	၂၆၈

ပေါဒုက္ကမော

[အ]

ဝိဇ္ဇင်္ကော

အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေန

၂၇၀

အနန္တရနိရုဒ္ဓါ

၂၄၉

အနန္တရပစ္စယော

၂၄၁

အနန္တဝသေန ပရိကမ္ပံ

ကရောန္တဿ

၂၆၄

အနာဂါမိနော ပန

၁၀၆

အနာဂါမိဖလံ ဝါ

၁၅၆

အနာဂါမိမဂ္ဂစိတ္တံ

၉၀

အနာဂါမိနဉ္စ

၂၇၇

အနာရမ္မဏံ

၂၀၃

အနာဒိကံ

၂၄၀

အနိစ္စံ

၂၇၀

အနိစ္စတာ

၂၀၂

အနိစ္စလက္ခဏံ

၂၆၀

အနိစ္စာနုပဿနာ

၂၆၀

အနိပ္ပန္နာ

၂၀၃

အနိမိတ္တံ

၂၁၆၊ ၂၁၇

အနိမိတ္တာနုပဿနာ

၂၇၅

အနိမိတ္တော

၂၆၀

အနိဿာယ

၁၃၆

အနတ္တရံ

၉၉၊ ၂၁၇

အနတ္တရေ

၁၀၀၊ ၁၁၉

အနုပါဒိန္နရူပံ

၂၀၅

အနုလောမံ

၁၄၀

အနုလောမဉ္ဇဏံ

၂၆၀၊ ၂၇၂

အနုသယာ

၂၂၀

အနုသယာ ဆဋ္ဌေ

၂၂၁

ပေါဒုက္ကမော

[အ]

ဝိဇ္ဇင်္ကော

အနုသာရေန

၁၀၄၊ ၂၅၅

အနောတ္တပ္ပံ

၁၀၇

အပစာယနံ

၁၇၆

အပရာပရိယဝေဒနီယံ

၁၇၀၊

၁၇၁

အပါယဘူမိ

၁၆၁

အဝိ

၁၅၆

အပ္ပဏိဟိတံ

၂၁၆၊ ၂၁၇

အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာ

၂၇၅

အပ္ပဏိဟိတော

၂၆၀

အပ္ပနာ

၂၅၀

အပ္ပနာဇေနာနိ

၁၅၇

အပ္ပနာပုတ္တံ

၁၇၀

အပ္ပနာဘာဝနာ

၂၅၇

အပ္ပနာဝသာနေ

၁၄၉

အပ္ပနာဝီထိ

၁၄၀

အပ္ပမညာ ၁၁၁၊ ၁၂၀၊ ၂၅၉

အပ္ပမညာဝဇ္ဇိတာ

၁၁၀

အပ္ပမညာဝိရတိဝဇ္ဇိတာ

၁၁၉

အပ္ပမာဏသုဘာ

၁၆၃

အပ္ပမာဏဘာ

၁၆၃

အပ္ပဟာတဗ္ဗံ

၂၀၃

အပ္ပဟောန္တာတိတကံ

၁၄၄

အဘိဇ္ဈာ

၁၇၄

အဘိညာပါဒက-

ပဉ္စမဇ္ဈာနာ

၂၆၅

အဘိညာဝသေန

၂၆၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၂၀၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[အ]		[အ-အာ]	
အဘိဏ္ဍာသော	၂၄၀	အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ အတိတော	
အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံ	၇၃	အဒ္ဓါ	၂၃၈
အဘိနဝကရဏာဝသေန	၁၈၈	အဝိဇ္ဇာသဝေါ	၂၁၈
အဘိဝါဒိယ	၇၃	အဝိနိဗ္ဗောဂရူပံ	၂၀၆
အဘိဝိမိ	၂၁၈	အဝိဘူတံ	၁၃၈
အဘိလာပေါ	၂၅၄	အဝိဟာ	၁၆၄
အဘိသန္တောန္တံ	၂၇၃	အသင်္ခတံ	၂၁၇
အရဟတ္တဖလံ ဝါ	၁၅၆	အသင်္ခါရံ သသင်္ခါရ-	
အရဟတ္တဖလစိတ္တံ	၉၉	ဝိပါကာနိ	၁၈၄
အရဟတ္တမဂ္ဂစိတ္တံ	၉၈	အသင်္ခါရိကံ	၇၈
အရဟတ္တမဂ္ဂဖလဝဇ္ဇိတ-		အသင်္ချေယျကပ္ပေါ	၁၆၈
သဗ္ဗာရမ္မဏာနိ	၁၃၄	အသညသတ္တာ	၁၆၄
အရိယသစ္စာနိ	၂၃၁	အသတိ ဝီရိယိတ္တုပ္ပါဒေ	၁၉၃
အရူပလောကေ	၁၃၅	အသမ္ပတ္တဝသေန	၂၀၅
အရူပေ	၁၆၀	အသမ္ပုဋ္ဌာကာရံ	၂၅၄
အလောဘော	၁၁၀	အသီတိ ဝီရိယိတ္တာနိ	၁၆၀
အဝတ္ထုရူပံ	၂၀၄	အသုရာ	၁၆၂
အဝသေသာနိ	၁၅၆	အသေက္ခာနံ	၁၅၈
အဝသေသေသု စ	၂၆၄	အဟိရိကံ	၁၀၇
အဝိဂတပစ္စယော	၂၄၅	အဟေတုကံ	၂၀၃
အဝိဇ္ဇမာနေနအဝိဇ္ဇမာန-		အဟေတုကပဋိသန္ဓိ-	
ပညတ္တိ	၂၅၅	ယုဂဋ္ဌေ	၁၂၁
အဝိဇ္ဇမာနေနဝိဇ္ဇမာန-		အဟေတုကာ	၁၅၇
ပညတ္တိ	၂၅၅	အဟေတုကာနဉ္စ	၁၅၆
အဝိဇ္ဇာတဏှာဝသေန		အဟောသိကမ္ပံ	၁၇၁
ဒွေ မူလာနိ	၂၄၀	အာကာရာ	၂၃၉
အဝိဇ္ဇာပစ္စယော	၂၃၅	အာ-ကာရော	၂၁၈
		အာကာသဓာတု	၁၉၉

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အာ]	
အာကာသဝဇ္ဇိတေသု	၂၆၄
အာကာသာနဉ္စာယတနံ	၉၅
အာကာသာနဉ္စာယတန-	
ကုသလစိတ္တံ	၉၅
အာကာသာနဉ္စာယတန-	
ဘူမိ	၁၆၄
အာကာသာနဉ္စာ-	
ယတနူပဂါ	၁၆၈
အာကိဉ္စညံ	၉၆
အာကိဉ္စညာယတနံ	၂၇၇
အာဂမနံ	၂၇၅
အာဂမ္မ	၂၇၂
အာစရိယာ	၂၃၅
အာစိဏ္ဍံ	၁၆၉
အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ	၂၆၉
အာဒိ	၁၅၅၊ ၁၆၅
အာဒိကမ္ဘိကဿ	၁၅၅
အာဒိနဝဉ္စာဏံ	၂၆၈၊ ၂၇၂
အာနာပါနံ	၂၆၀
အာနာပါနဿတိ	၂၅၉
အာနဘာဝသမ္ပဒါ	၇၂
အာပါထံ	၁၄၁
အာပါထမာဂတံ	၂၆၃
အာပေါ	၁၉၅
အာပေါဓာတုဝိဝဇ္ဇိတံ	၁၉၆
အာဗဒ္ဓိ	၂၄၀
အာဘဿရာ	၁၆၃

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အာ]	
အာယတနာနိ	၂၂၉
အာယတိံ ဗလပဉ္စကံ	၂၃၉
အာယုက္ခယမရဏံ	၁၈၇
အာယုပ္ပမာဏဂဏနာယ	
နိယမော နတ္ထိ	၁၆၅
အာရမ္မဏံ	၂၄၁
အာရမ္မဏဘူတံ	၂၁၆
အာရမ္မဏဘူတာ	၁၄၆
အာရမ္မဏဘေဒေန	၁၇၈
အာရမ္မဏဝသေန	၂၇၆
အာရမ္မဏူပ။ပ။ဂစ္ဆန္တိ	၂၅၂
အာရုပ္ပဝိပါကဒ္ဓိပဉ္စ-	
ဝိညာဏဝဇ္ဇိတံ	၂၀၈
အာရုပ္ပါ	၂၆၀
အာရုပ္ပေ	၁၀၀၊ ၁၃၇
အာလမ္မဏသင်္ဂဟော	၁၂၉
အာဝဇ္ဇနဌာနံ	၁၂၆
အာဝဇ္ဇနဒ္ဓယဝဇ္ဇိတာနိ	၁၂၇
အာဝဇ္ဇနဝသိတာ	၂၆၃
အာဝဇ္ဇန္တိ	၁၄၂
အာသန္တံ	၁၆၉
အာသန္တရူပံ	၂၀၄
အာသယော	၇၂
အာသဝါ	၂၁၈
အာသဝါနံ	၂၄၀
အာသေဝနပစ္စယော	၂၄၃
အာဟစ္စပစ္စယဋ္ဌိတိ	၂၃၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏီကာ

၂၈၅

ပဒါနုက္ကမော [အာ] ပိဋကော

အာဟာရဇ-
ကလာပါနိ ၈ ၂၁၅
အာဟာရပစ္စယော ၂၄၄
အာဟာရာ ၂၂၄
အာဟာရေ ပဋိကူလ-
သညာ ၂၆၀

[ဇု]

ဇုစွေဝံ ၈၁၁၃၇
ဇုဋ္ဌေ ၁၅၀
ဇုတိ ၈၁၂၀၆၂၅၂
ဇုတော ၂၅၆
ဇုတ္တံ ၁၀၁၁၂၁
ဇုတ္တတ္တံ ၁၉၇
ဇုတ္တာကပ္ပေါ ၁၉၇
ဇုတ္တိကုတ္တံ ၁၉၇
ဇုတ္တိနိမိတ္တံ ၁၉၇
ဇုတ္တိလိင်္ဂံ ၁၉၇
ဇုဒ္ဓံသစ္စာဘိနိဝေသော ၂၁၉
ဇုဒါနိ ဖလပဉ္စကံ ၂၃၉
ဇုဒါနိ ဟေတဝေါ ပဉ္စ ၂၃၉
ဇုဒ္ဓိဝိဓော ၂၆၇
ဇုဋ္ဌိယဓမ္မာ သောဠဿ ၂၂၆
ဇုဋ္ဌိယပစ္စယော ၂၄၄
ဇုဋ္ဌိယရူပံ ၂၀၄
ဇုဋ္ဌိယသံဝရသီလံ ၂၆၉
ဇုမဿ ကာယဿ ၂၄၇
ဇုရိယာပထော ၂၀၈

ပဒါနုက္ကမော [ဇု-ဤ] ပိဋကော

ဇုဿာ ၁၀၈
ဇုဟ ၁၉၃၂၂၃၄
ဤရယေ ၁၀၀

[ဥ]

ဥက္ကဋ္ဌံ ၁၈၂
ဥဂ္ဂဏန္တဿ ၂၆၂
ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ၂၅၈
ဥဿါဇေတွာ ၂၆၄
ဥတု ၂၅၀
ဥတုစိတ္တာဟာရေဟိ ၂၁၀
ဥတ္တရံ ၁၃၇
ဥပယဗ္ဗယဉာဏံ ၂၆၈၂၇၂
ဥပယဗ္ဗယဉာဏေန
ဥပယဗ္ဗယံ ၂၇၁
ဥဒိတောဒိတံ ၂၇၈
ဥဒ္ဓိသေ ၁၂၁
ဥဒ္ဓစ္စံ ၁၀၈
ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနိဝရဏံ ၂၂၀
ဥဒ္ဓစ္စရဟိတံ ၁၇၈
ဥဒ္ဓါမာတကံ ၂၅၈
ဥပကရဏဘူတံ ၁၈၈
ဥပသာတကံ ၁၆၉
ဥပစယော ၂၀၂
ဥပစာရံ ၁၄၈
ဥပစာရဘာဝနာ ၂၅၇
ဥပစာရော စ ၂၆၅
ဥပစ္ဆေဒကမရဏံ ၁၈၇
ဥပတ္တမ္ပကံ ၁၆၉

၂၈၆

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိဋ္ဌိကာယ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၉]	
ဥပနိဿယပစ္စယော	၂၄၃
ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ	၁၇၀၊ ၁၇၁
ဥပပတ္တိဘဝသင်္ခါတော	
ဘဝေကဒေသော	၂၄၀
ဥပပိဋ္ဌကံ	၁၆၉
ဥပဘောဂဘူတံ	၁၈၈
ဥပလဒ္ဓပုဗ္ဗံ	၁၈၈
ဥပလဘိတဗ္ဗံ	၁၈၈
ဥပသမာနုဿတိ	၂၅၉
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ	၂၂၉
ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ	၂၃၆
ဥပါဒါနာ ဒုဝေ	၂၂၁
ဥပါဒါယ	၂၀၈
ဥပါဒါယရူပံ	၁၉၅
ဥပါဒိန္ဒရူပံ	၂၀၅
ဥပါယာသော	၂၃၇
ဥပေက္ခကာ	၁၄၉
ဥပေက္ခာ	၁၁၂၊ ၁၂၃၊ ၂၂၇၊ ၂၇၁
ဥပေက္ခာ ပဉ္စမဇ္ဈာနိကာ	၂၆၂
ဥပေက္ခာသဟဂတံ	၇၈
ဥပေက္ခာသဟဂတ-	
သန္တိရဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ	၁၅၃
ဥပေက္ခာသဟဂတသန္တိ-	
ရဏာနိ	၁၂၆
ဥပေက္ခာသဟဂတာ	၁၁၈
ဥဘယက္ခယမရဏံ	၁၈၇
ဥဘိန္ဒ	၂၅၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၉-၈-၁၁]	
ဥပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိ	၂၇၅
ဥပ္ပါဒေါ	၁၃၈
ဧကဂ္ဂတာ	၉၂
ဧကစက္ကာလီသ	၁၄၇
ဧကစိတ္တက္ခန္ဓာတိတာနိ	၁၄၁
ဧကဇာတိယံ	၁၆၈
ဧကဘောဝ	၁၁၅
ဧကဒ္ဓါရိကစိတ္တာနိ	၁၂၉
ဧကနုရုတိပိ	၈၇
ဧကမေဝ	၁၆၈
ဧကဝိသသတံ	၁၀၁
ဧကာဒသဝိဓေ	၂၀၃
ဧကာလမ္ပဏဝတ္ထုကာ	၁၀၄
ဧကုပ္ပါဒနိရောဓာ	၁၀၄
ဧကုပ္ပါဒါ	၂၁၁
ဧကောဝ လမ္ဘတိ	၂၂၅
ဧတံ	၁၉၃
ဧတဿ	၂၃၈
ဧတ္တာဝတာ	၁၉၄
ဧတ္ထ	၁၁၆၊ ၁၄၇၊ ၁၇၈၊ ၂၃၈၊ ၂၇၄
ဧဝံ	၁၆၁
ဧဝ	၁၁၄
ဧဝမာဒိပ္ပတေဒါ	၂၅၄
ဧဿန္တိ	၁၉၃
ဩက္ကန္တိက္ခဏေ	၁၆၅
ဩက္ကန္တိက္ခဏေ ဝတ္ထု	၂၅၁
ဩဃာ	၂၁၉

ပဒါနုတ္တမော

ပိဋကော

[ဩ]

ဩဇာ	၂၀၆
ဩဇာဖရဏံ	၂၁၄
ဩဏတံဝ	၁၀၀
ဩတ္တပ္ပံ	၁၁၀
ဩပပါတိကာ	၂၁၂
ဩဘာသော	၂၇၁
ဩမကံ	၁၀၂
ဩဋ္ဌာရိကရူပံ	၂၀၄

[က]

ကခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ	၂၆၉
ကဋ္ဌတ္တာကမ္မံ	၁၇၀
ကဋ္ဌတ္တာရူပါနိ	၂၅၂
ကထံ	၁၃၀
ကဒါမိ	၁၁၆၊ ၁၁၇
ကဒါမိ န လက္ခန္ဓိ	၂၁၂
ကပ္ပဿ	၁၆၇
ကဗဠိကာရာဟာရော	၂၂၄
ကဗဠိကာရော	
အာဟာရော	၁၉၉
ကမေန	၂၁၄
ကမ္မက္ခယမရဏံ	၁၀၇
ကမ္မဇရူပါနိ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ	၂၁၄
ကမ္မဇာနေဝ	၂၁၀
ကမ္မညတာ	၂၀၂
ကမ္မဋ္ဌာနံ	၂၅၆
ကမ္မပစ္စယော	၂၄၄
ကမ္မဗလေန	၁၀၀

ပဒါနုတ္တမော

ပိဋကော

[က]

ကမ္မဘဝသင်္ခါတော	
ဘဝေကဒေသော	၂၄၀
ကရုဏာ	၁၁၁
ကလာပဝသေန	၂၇၀
ကလာပါ	၁၉၄
ကသိဏံ	၂၆၄
ကသိဏနိမိတ္တာဒိကာ	၂၅၄
ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏံ	၂၁၉
ကာမဘဝနာမေန	၂၂၁
ကာမရာဂါနုသယော	၂၂၀
ကာမလောကေ	၁၃၅၊ ၁၀၁
ကာမသုဂတိဘူမိ	၁၆၁
ကာမသုဂတိယံ	၁၆၅
ကာမာဝစရံ	၇၆၊ ၂၀၃
ကာမာဝစရကုသလ-	
မိတ္တာနိ	၀၉
ကာမာဝစရကုသလေ-	
သွေဝ	၁၁၆
ကာမာဝစရပပ။ ဣန္ဒြိယ	၁၅၃
ကာမာဝစရာရမ္မဏာနိ	၁၃၂
ကာမာသဝေါ	၂၁၀
ကာမုပါဒါနံ	၂၁၉
ကာမေ	၁၀၀၊ ၁၃၇
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော	၁၇၂
ကာရဏပရိယာယေန	၂၁၆
ကာလဝိမုတ္တံ	၁၃၀
ကာယကမ္မံ	၁၇၂
ကာယကမ္မညတာ	၁၁၀

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[က]		[ခ]	
ကာယဂတာသတိ	၂၅၉	ခန္ဓာ	၂၂၈
ကာယဂန္ဓာ	၂၁၉	ခန္ဓာဒိနယံ	၂၇၀
ကာယဒွါရေ	၁၇၂	ခယဋ္ဌေန	၂၇၀
ကာယပဿဒ္ဓိ	၁၁၀	ဒီဏာသဝေါ	၂၇၆
ကာယပါရုညတာ	၁၁၀	ခုဒ္ဓကံ	၂၆၀
ကာယမုဒုတာ	၁၁၀		
ကာယလဟုတာ	၁၁၀	[ဂ]	
ကာယဝိညတ္တိ	၂၀၀	ဂတိန်ဒိတ္တံ	၁၈၈
ကာယဝိညတ္တိသင်္ခါတေ	၁၇၂	ဂန္ဓာရမ္မကံ	၁၂၉
ကာယာနုပဿနာ	၂၂၇	ဂမ္ဘသေယျကသတ္တာ	၂၁၃
ကာယုဇုကတာ	၁၁၀	ဂရုကံ	၈၆၉
ကာယော	၈၃၊ ၁၁၀	ဂရုကတံ	၂၄၈၊ ၂၅၀
ကိစ္စဝသေန	၁၆၉	ဂေါစရဂ္ဂါဟိကရူပံ	၂၀၆
ကိစ္စသင်္ဂဟော	၁၂၅	ဂေါစရဘောဒေါ	၂၆၇
ကိရိယဇေနာနိ	၁၅၇	ဂေါစရရူပံ	၁၉၇
ကိလေသာ	၂၂၁	ဂေါစရာ	၂၅၅
ကုသလဇေနာနန္တရံ	၁၄၉	ဂေါတြဘု	၁၄၈
ကုသလဝိပါကာ-			
ဟေတုကမိတ္တာနိ	၈၅	[ဃ]	
ကုသလာကုသလဖလ-		ဃာနံ	၈၃
ကိရိယမိတ္တာနိ	၁၂၇	ဃာနာဒိတ္တယံ နတ္ထိ	၁၃၅
ကုက္ကုစ္စံ	၁၀၈		
ကူပဂုဟာဒိကာ	၂၅၄	[ခ]	
ကေဝလဿ	၂၃၈	ခ	၁၁၅၊ ၁၁၇၊ ၁၅၈
		စက္ခာယတနံ	၂၃၀
		စက္ခဒသကံ	၂၁၁
		စက္ခဒ္ဓါရိယံ	၁၃၈
		စက္ခန္တိယံ	၂၂၂
		စက္ခမေဝ	၁၂၈
[ခ]			
ခဏဝသေန	၂၇၁		
ခဏေ ခဏေ	၂၀၆		

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၂၀၉

ပဒါနုက္ကမော ဝိဋ္ဌဏော
[၁]

စက္ခုဝိညာဏံ	၈၃
စတုက္ကဏ္ဍာနိကာ	၂၆၁
စတုက္ကတ္တံ	၁၄၈
စတုစက္ကာလီသ	၁၂၃၊ ၁၅၉
စတုက္ကာရူပဇဝနံ	၁၅၆
စတုက္ကေ	၁၂၀
စတုဒ္ဓသ	၁၄၇
စတုဓာ	၇၄
စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ	၂၆၀
စတုပညာသ	၁၄၇၊ ၁၅၉
စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ	၂၆၉
စတုဗြိမံ	၇၆
စတုမဂ္ဂဉ္ဇဏေန	၂၁၆
စတုမဂ္ဂပ္ပဘောဒေန	၉၉
စတုသင်္ခေပါ	၂၄၀
စတုသဋ္ဌိ	၁၆၀
စက္ကာရိ ပဉ္စ ဝါ	၁၅၅
စက္ကာရော	၁၁၅
စန္ဒာဝဋ္ဋနာဒိကံ	၂၅၄
စရိတသင်္ဂဟော	၂၅၆
စလိတေ	၁၄၁
စာဂါနုဿတိ	၂၅၉
စာတုမဟာရာဇိကာ	၁၆၂
စိတ္တကမ္မညတာ	၁၁၀
စိတ္တစေတသိကာ	၁၉၄
စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ	၂၅၀
စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ	
အညမညံ	၂၄၇

အဘိ-ဝိဘာဗိနိ ၁၉

ပဒါနုက္ကမော ဝိဋ္ဌဏော
[၁]

စိတ္တဇာဟာရဇရူပဉ္စ	၂၁၄
စိတ္တပါရုညတာ	၁၁၀
စိတ္တပ္ပဿဒ္ဓိ	၁၁၀
စိတ္တမုဒုတာ	၁၁၀
စိတ္တလဟုတာ	၁၁၀
စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ	၂၆၉
စိတ္တာနုပဿနာ	၂၂၇
စိတ္တာဝိယုတ္တာ	၁၁၂
စိတ္တာဝိယုတ္တာနံ	၁၂၁
စိတ္တုဇကတာ	၁၁၀
စိတ္တုပ္ပါဒဝသေနေဝ	၁၂၂
စိတ္တုပ္ပါဒါ	၁၄၆
စိတ္တုပ္ပါဒါနံ	၁၃၇
စိတ္တုပ္ပါဒေါ	၁၁၃
စိတ္တေန သမံ ဘေဒံ	၁၂၁
စိရာယ	၁၉၃
စုတိကိစ္စံ	၁၂၅
စုတိစိတ္တောပရိ	၂၁၄
စုတိဌာနံ	၁၂၆
စေတနာ	၁၀၅
စေတသိကံ	၇၃၊ ၇၄၊ ၇၅
စေတောယုတ္တာ	၁၀၄

[ဆ]

ဆစက္ကာလီသ	၁၂၈
ဆဒ္ဓါရဏဟိတံ	၁၃၁၊ ၁၉၁
ဆဒ္ဓါရိကဝိမုတ္တာနိ	၁၂၉
ဆဒ္ဓါရိကာနိ	၁၂၉

၂၉၀

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိဒ္ဓိကာယ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဆ]		[ဇ]	
ဆဓာ	၂၄၅	ဇာယန္တမေဝ	၂၀၈
ဆန္ဒိဗ္ဗိပါဒေါ	၂၂၇	ဇာယန္တိ	၁၇၅
ဆန္ဒော	၁၀၆	ဇာယမာနာဒိရူပါနံ	၂၁၀
ဆန္ဒံ ဒွါရာနံ	၁၈၈	ဇိဝှါ	၈၃
ဆပ္ပညာသ	၁၅၉	ဇီဝိတနဝကံ	၂၁၅
ဆဗ္ဗိသုဒ္ဓိကမေန	၂၇၄	ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ၁၀၆၊ ၁၉၈၊ ၂၂၂	
ဆဗ္ဗိသုဒ္ဓိပဝတ္တိယံ	၂၂၈		
ဆဝတ္ထုနိ ပဝတ္တိယံ	၂၄၈	[ဈ-ဉ]	
ဆသဋ္ဌိ	၁၁၄	ဈာနင်္ဂဘေဒန	၁၇၈
ဆဋ္ဌဘိညော	၂၅၄	ဈာနင်္ဂါနိ	၂၂၂
		ဈာနဓမ္မာ	၁၁၉
[ဇ]		ဈာနပစ္စယော	၂၄၄
ဇစ္စန္ဒော	၁၆၅	ဈာနဘေဒန	၉၄
ဇနကံ	၁၆၉	ဉာဏံ	၈၇၊ ၂၇၁
ဇရတာ	၂၀၂	ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ	၂၇၄
ဇရာ	၂၃၆	ဉာဏပီတိ	၁၂၀
ဇရာမရဏမုစ္ဆာယ	၂၄၀	ဉာဏသမ္ပဒါ	၇၂
ဇဝနကိစ္စံ	၁၂၅	ဉာဏသမ္ပယုတ္တ-	
ဇဝနဌာနံ	၁၂၆	ဝိပါကာနိ	၁၅၇
ဇဝနမ္ပိ အနုပ္ပဇ္ဇိတွာ	၁၄၅		
ဇဝနာနုဗန္ဓာနိ	၁၄၃	[ဋ]	
ဇဝနေသေဝ	၂၂၅	ဋ္ဌိတိ	၁၃၈
ဇာတိ	၂၃၆	ဋ္ဌိတိကာလံ	၂၁၄
ဇာတိဇရာမရဏံ အနာ-		ဋ္ဌိတိပ္ပတ္တာ	၂၁၀
ဂတော အဒ္ဓါ	၂၃၈		
ဇာတိဇရာမရဏဂ္ဂဟ-		[ဍ]	
ဏေန	၂၃၉	တံတံဘူဟနိမိတ္တံ	၂၅၄
ဇာတိရူပမေဝ	၂၀၂	တံ ဝိဘာဂံ	၂၃၄
		တဉ္စ	၁၇၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၂၉၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[တ]	
တဏှာ	၂၃၂၂၃၆
တဏှာနုဿယမူလကော	၁၈၉
တဏှာပဏိဓိ	၂၇၅
တဏှုပါဒါနဘဝါဒိ	
ဂဟိတာ	၂၃၉
တတိယေ	၁၂၀
တတော	၂၅၅
တတော စတုဂ္ဂဏံ	၁၆၆၊
	၁၆၇
တတော ပဋ္ဌာယ	၂၆၃
တတော ပရံ	၂၁၄၊၂၇၀
တတြမဇ္ဈတ္တတာ	၁၁၀
တတ္ထ	၇၃၊၁၂၂၊၁၂၈၊
	၁၃၀၊၁၃၇၊၁၄၉၊
	၁၈၈၊၂၁၂၊၂၃၄၊
	၂၇၄၊၂၇၇
တတ္ထာဝိ	၁၅၀၊၂၆၀
တထာ	၁၁၇၊၂၅၃
တထာ တထာ	၂၅၃
တထာပရိဂ္ဂဟိတေသု	၂၇၀
တထာပဝတ္တံ	၂၂၁
တထာ ဝိစိကိစ္ဆာစိတ္တေ	၂၂၅
တထာသမာဟိတဿ	၂၆၃
တဒါရမ္မဏကိစ္စံ	၁၂၅
တဒါရမ္မဏဌာနံ	၁၂၆
တဒါရမ္မဏပါကာနိ	၁၄၃
တဒါရမ္မဏသမ္ဘဝေါ	၁၅၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[တ]	
တဒါရမ္မဏုပ္ပါဒေါ	၁၄၄
တပ္ပဋိဘာဂံ	၂၆၃
တဗ္ဘာဝဘာဝိဘာဝါ-	
ကာရမတ္တောပ-	
လက္ခိတော	၂၃၄
တမနန္တရိတွာ	၁၅၃
တယော	၁၁၆
တသ္မာ	၂၇၅
တဿာနန္တရမေဝ	၁၈၉
တာနိ	၁၄၀
တာဝ	၇၆
တာဝတိံသာ	၁၆၂
တိရစ္ဆာနယောနိ	၁၆၁
တိဟေတုကမောမကံ	၁၈၃
တိဟေတုကေသု	၁၅၈
တီသု	၁၁၈
တုသိတာ	၁၆၃
တေကာလိကာ	၂၅၂
တေစတ္တာလီသ	၁၃၇
တေဇော	၁၉၅
တေဇောဓာတု	၂၁၀
တေတ္ထိံသဝိသေင်္ဂဟော	၁၂၁
တေတ္ထိံသဒ္ဓယံ	၁၁၈
တေပညာသ	၁၂၂
တေ ပန	၁၁၄
တေဘူမကံ	၂၃၂၊၂၄၀
တေန	၂၇၈
တေနော	၁၃၁

ပဒါနတ္ထမော ဝိဇ္ဇင်္ကော
[တ]

တေရသ ၂၀၉
တေဝိသတိဝိဓံ ၁၀၃
တေသံ ၁၀၄
တေသမေဝ ၂၄၀
တေသု ၁၃၂၊ ၁၆၅၊ ၁၆၇
တေသွေဝ ၂၇၀

[ဇ]

ထာမဂမနံ ၂၂၀
ထိနံ ၁၀၈
ထိနမိဉ္ဇနိဝရဏံ ၂၂၀

[ခ]

ဒသ ဝိပါကာနိ ၁၈၄
ဒါနံ ၁၇၅၊ ၁၇၆
ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ၁၇၀၊ ၁၇၁
ဒိဋ္ဌာသဝေါ ၂၁၈
ဒိဋ္ဌိ ၁၀၈
ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တံ ၇၈
ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တံ ၇၇
ဒိဋ္ဌိပပသေက္ခာနံ ၁၅၈
ဒိဋ္ဌိဇကမ္ပံ ၁၇၆၊ ၁၇၇
ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ၂၆၉
ဒိဗ္ဗစက္ခါ ၂၆၇
ဒိဗ္ဗသောတံ ၂၆၇
ဒိဗ္ဗာနိ ၁၆၆
ဒိသာကာလာဒိကာ ၂၅၄
ဒုက္ခံ ၈၃၊ ၁၂၃၊ ၂၃၁၊ ၂၃၇
ဒုက္ခက္ခန္ဓသ ၂၃၈

ပဒါနတ္ထမော ဝိဇ္ဇင်္ကော
[ခ]

ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ-
ပဋိပဒါ ၂၃၁
ဒုက္ခနိရောဓော ၂၃၁
ဒုက္ခလက္ခဏံ ၂၆၈
ဒုက္ခသမုဒယော ၂၃၁
ဒုဂ္ဂတိယံ ၁၅၈
ဒုတိယစတုတ္ထာနိ ၁၃၄
ဒုတိယဇ္ဈာနဘူမိယံ ၁၆၇
ဒုတိယေ အသင်္ခါရိကေ ၁၂၀
ဒုဟေတုကမုက္ကဋ္ဌဉ္စ ၁၈၃
ဒုဟေတုကာနံ ၁၅၆
ဒေဝတာနုဿတိ ၂၅၉
ဒေါမနဿံ ၁၂၃၊ ၂၃၇
ဒေါမနဿသဟဂတံ ၈၀
ဒေါမနဿပပဉ္စပေက္ခာ-
သဟဂတာနေဝ ၁၅၁
ဒေါသစရိတာ ၂၅၆
ဒေါသမူလာနိ ၈၂
ဒေါသမူလေန ၁၇၅
ဒေါသော ၁၀၈
ဒုတ္တိံသ ၁၄၉
ဒုတ္တိက္ခတ္တါ ၁၄၅
ဒွယံ ဒွယဿ ၂၄၆
ဒွါဒသ ၁၄၉
ဒွါဒသော ၁၁၉
ဒွါဒသ ဝိပါကာနိ ၁၈၄
ဒွါရဝိမုတ္တ ၁၂၈၊ ၁၂၉
ဒွါရသင်္ဂဟော ၁၂၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၂၉၃

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်
[ခ]

သင်္ခါရာနိ	၁၂၀
သင်္ခါကုတ္တု	၁၄၁
သင်္ခါသော	၂၄၆
သိပ္ပပိညာဏဝဋ္ဋိတာနိ	၁၁၃
သိပ္ပပိညာဏေသု	၂၂၅
သုတေတုကတိတေတုက	၂၂၅
သုတေတုကာ	၁၅၇
သုဟိ မူလေဟိ	၁၇၅
ဒွေစက္ကာလိသ	၁၃၇၊ ၁၆၀

[ဝ]

ဓမ္မဒေသနာ	၁၇၆၊ ၁၇၇
ဓမ္မဝိစယော	၂၂၇
ဓမ္မဿဝနံ	၁၇၆၊ ၁၇၇
ဓမ္မာနုပဿနာ	၂၂၇
ဓမ္မာရမ္ပဏံ	၁၂၉
ဓမ္မာနုဿတိ	၂၅၉
ဓာတုယော	၂၃၀

[န]

နတ္ထိပစ္စယော	၂၄၅
နတ္ထိ ဝိထိစိတ္တုပ္ပါဒေါ	၁၄၆
နမ္မဂ္ဂယေန	၂၇၇
နဝဓာ	၂၄၆
နဝ သံယောဇနာ	၂၂၁
နဝသတဉ္စ	၁၆၇
န သံဝိဇ္ဇန္တိ	၁၃၅
နာနာ	၁၁၇

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်
[န]

နာနာက္ကဏိကာ	
စေတနာ	၂၄၇
နာနာ ဟုတွာ	၁၁၆
နာမံ	၂၅၄
နာမံ နာမဿ ဆဓာ	၂၄၅
နာမကမ္မံ	၂၅၄
နာမကိစ္စဘေဒေန	၁၂၇
နာမဓေယျံ	၂၅၄
နာမနာမကမ္မာဒိ-	
နာမေန	၂၅၄
နာမရူပံ	၂၃၅
နာမရူပါနံ	၂၄၇
နာမရူပီနံ	၂၄၅
နိကန္တိ	၂၇၁
နိက္ခန္တတ္တာ	၂၁၆
နိပ္ပန္နရူပံ	၁၉၉
နိဗ္ဗာနံ	၇၄၊ ၇၅၊ ၂၁၆၊ ၂၇၄
နိဗ္ဗိဒါဉာဏံ	၂၆၀၊ ၂၇၂
နိမိတ္တံ	၂၆၃
နိဗ္ဗာနရတိနော	၁၆၃
နိဗ္ဗိတာ	၂၅၅
နိယတာ	၁၁၆
နိရယော	၁၆၁
နိရုတ္တိ	၂၅၄
နိရုဒ္ဓေ	၁၅၆
နိရောဓသမာပတ္တိ	၂၇၇
နိရောဓသမာပတ္တိ-	
ကာလေ	၁၅၆

၂၉၄

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနိဒ္ဓိကာယ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[န]		[ဝ]	
နိရောဓေန	၂၄၀	ပဉ္စဆဒ္ဓါရိကာနိ	၁၂၉
နိဿင်္ဂ	၂၃၂	ပဉ္စဒ္ဓါရာဇဇနံ	၈၆
နိဿယပစ္စယော	၂၄၃	ပဉ္စဓာ	၂၄၆
နိဝရဏာ အဋ္ဌ	၂၂၁	ပဉ္စပညာသ	၁၂၄
နိဝရဏာနိ	၂၁၉	ပဉ္စမံ	၁၄၈
နိယတေ	၁၂၂	ပဉ္စမဇ္ဈာနံ ဘာဝေတွာ	၁၈၅
နေဝသညာနာသညာ		ပဉ္စမဇ္ဈာနဝဇ္ဇိတမဟဂ္ဂတ-	
ယတနကုသလစိတ္တံ	၉၆	စိတ္တေသု	၁၁၆
[ဝ]		ပဉ္စမေ	၁၀၃
ပကတူပနိဿယော	၂၄၈၊	ပဉ္စဝဿသတနိ	၁၆၆
	၂၄၉	ပဉ္စဝိညာဏဌာနံ	၁၂၅၊ ၁၂၆
ပကတော	၂၄၈	ပဉ္စဝိညာဏဓာတုယော	၁၃၅
ပကိဏ္ဍကာ	၁၀၇	ပညတ္တာရမ္မဏာနိ	၁၃၄
ပဂ္ဂဟော	၂၇၁	ပညတ္တိ	၂၅၅
ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော	၂၆၉	ပညာပနတော	၂၅၃
ပစ္စယဝသေန	၂၇၁	ပညာ ပဉ္စဌာနာ	၂၂၈
ပစ္စယသန္နိသိတသီလံ	၂၆၉	ပညာပိယတ္တာ	၂၅၃
ပစ္စယာ	၂၃၄	ပညာပေန္တိ	၂၅၄
ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏာနိ	၂၇၃	ပဋိကူလသညာ	၂၆၀
ပစ္စာသန္တမရဏဿ	၁၈၉	ပဋိဘဇေနာနိ	၁၅၈
ပစ္စုပ္ပန်	၁၃၂	ပဋိဃော	၈၀
ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏတာ	၁၉၀	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ	၂၃၄
ပစ္စေကမေဝ	၁၁၈၊ ၁၁၉၊ ၁၂၀	ပဋိပတ္တိရသဿာဒံ	၂၇၇
ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော	၂၄၃	ပဋိပဒါဉာဏဒဿန-	
ပဉ္စ	၂၂၆	ပိသုဒ္ဓိ	၂၇၂
ပဉ္စကဇ္ဈာနဝသေန	၁၁၈	ပဋိဘာဝနိမိတ္တံ	၂၅၈
ပဉ္စကဇ္ဈာနိကာနိ	၂၆၁	ပဋိသန္တိဉာဏံ	၂၆၈
		ပဋိသန္တိနုပဿနာဉာဏံ	၂၇၂

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၂၉၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ပ]		[ပ]	
ပဋိသင်္ခါယ	၁၉၃	ပထဝီမဏ္ဍလာဒီသု	
ပဋိသန္ဓာဒယော	၁၂၇	နိမိတ္တံ	၂၆၂
ပဋိသန္ဓိ	၁၈၂	ပဒဟတော	၂၆၄
ပဋိသန္ဓိကိစ္စံ	၁၂၅	ပပဉ္စေန္တိ	၂၃၅
ပဋိသန္ဓိဌာနံ	၁၂၅၊ ၁၂၆	ပယောဂေါ	၇၂
ပဋိသန္ဓိနိရောဓာ-		ပယောဇနံ	၇၀
နန္တရဓတာ	၁၉၃	ပရမိတ္တဝိဇာနနာ	၂၆၇
ပဋိသန္ဓိဘဝဂ်နဗ္ဗိ	၁၉၀	ပရနိမ္မိတဝသဝတ္ထိနော	၁၆၃
ပဋိသန္ဓိမုပါဒါယ	၂၀၆	ပရမတ္ထော	၇၄
ပဌမကပ္ပနာ	၁၅၅	ပရာနကမ္ပံ	၂၇၇
ပဌမဇ္ဈာနကုသလစိတ္တံ	၉၂	ပရာမာသော	၂၁၉
ပဌမဇ္ဈာနသောတာပတ္တိ-		ပရိကမ္ပံ	၁၄၈
မဂ္ဂစိတ္တံ	၁၀၁	ပရိကမ္ပံ ကတွာ	၂၆၅
ပဌမဇ္ဈာနိကစိတ္တာနိ	၁၁၈	ပရိကမ္ပံ ကရောန္တဿ	၂၆၄
ပဌမဇ္ဈာနိကာ	၂၆၁	ပရိကမ္ပဉ္စ	၂၆၅
ပဌမဘဝဂ်	၂၀၈	ပရိကမ္ပနိမိတ္တံ	၂၅၈
ပဌမာဒိဇ္ဈာနဘောဒေ	၁၀၃	ပရိကမ္ပဘာဝနာ	၂၅၇
ပဌပေသိ	၂၄၀	ပရိဂ္ဂယမာနံ	၁၉၀
ပဌာနနယော	၂၃၄	ပရိစယော	၉၁
ပဌာနေ	၂၅၃	ပရိစိတပုဗ္ဗံ	၁၅၃
ပဏိဓာယ	၂၇၇	ပရိစ္ဆေဒရူပံ	၁၉၉
ပဏိတံ	၁၈၄၊ ၁၈၅	ပရိဇာနန္တော	၂၇၃
ပဏိတမေတံ	၂၆၄	ပရိတ္တံ ၁၃၅၊ ၁၃၈၊ ၁၈၄၊ ၁၈၅	
ပတ္တာနုမောဒနာ	၁၇၆၊ ၁၇၇	ပရိတ္တမိ	၁၃၅
ပတ္တိဒါနံ	၁၇၆၊ ၁၇၇	ပရိတ္တသုဘာ	၁၆၃
ပတ္တိတံ	၂၇၇	ပရိတ္တာနိ	၁၅၆
ပထဝိကသိဏံ	၂၅၈	ပရိတ္တာဘာ	၁၆၃
ပထဝီဓာတု	၁၉၅	ပရိတ္တေသု	၁၂၀

၂၉၆

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိဋ္ဌိကာယ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ပ]		[ပ]	
ပရိဒေဝေါ	၂၃၆	ပိတိ	၉၂၂၇၁
ပရိယာယေန	၂၆၂	ပိဋိတာနံ	၂၄၀
ပရိဝတ္တန္တာ ပဝတ္တန္တိ	၁၉၃	ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယော	၁၀၁
ပဝတ္တိကာလေ	၂၁၄	ပုဂ္ဂလော	၂၅၀
ပဝတ္တိက္ကမတော	၁၉၄	ပုညာပုညာနိ	၉၀
ပဝတ္တိယံ ပန	၁၈၁	ပုထုလံ	၂၆၀
ပဝတ္တိသင်္ဂဟံ	၁၃၇	ပုဗ္ဗင်္ဂမဘူတံ	၁၉၀
ပဝရော	၂၂၈	ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ	၂၆၇
ပသာဒရူပံ	၁၉၅	ပုရိမာနိ ဇေနာနိ	၂၄၆
ပဿဒ္ဓိ	၂၇၁	ပုရိသတ္ထံ	၁၉၇
ပဿန္တိ	၁၄၂	ပုရေဇာတပစ္စယော	၂၄၃
ပဟာနသမ္ပဒါ	၇၂	ပုရေဇာတဿ	၂၄၇
ပဟာနာယ	၂၆၄	ပုရေတရံ	၂၁၁
ပဟိနေ ကိလေသေ	၂၇၄	ပုဋ္ဌဝကံ	၂၅၉
ပါကကာလဝသေန	၁၇၁	ပေတ္တိဝိသယော	၁၆၂
ပါကဌာနဝသေန	၁၇၂	[၈-၈]	
ပါကဒါနပရိယာယေန	၁၇၀	ဖရူသဝါစာ	၁၇၄
ပါကာရုပ္ပါ	၁၃၇	ဖရူသာ	၁၇၃
ပါဠိကမ္ပိတဗ္ဗာ	၁၄၉	ဖလံ	၂၇၄၂၇၅
ပါဏာတိပါတော	၁၇၂	ဖလစိတ္တာနိ ပဝတ္တိတွာ	၂၇၃
ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ	၂၆၈	ဖလဉ္စေဝ	၂၃၃
ပါတုဘဝန္တိ	၂၁၂	ဖလတ္တာ	၉၉
ပါဒကဇ္ဈာနံ	၁၀၁	ဖလသမ္ပဒါ	၇၂
ပါပါနံ	၂၂၁	ဖဿော	၁၀၅၂၂၄၂၃၆
ပါပါဟေတုကမုတ္တာနိ	၈၆	ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ	၁၂၉
ဝိ	၇၉၉၈၁၃၅	ဗလာနိ	၂၂၃
ဝိသုဏဝါစာ	၁၇၄	ဗဟုဓာ	၂၄၉
ဝိသုဏာ	၁၇၃	ဗာဟိရရူပံ	၂၀၄

ပဒါနုက္ကမော ဝိဋ္ဌဏော
[ဗ]

ဗာဟုလ္လုဝုတ္တိတော ၁၇၃၊ ၁၇၄
ဗာဟုလ္လေန ၁၈၈
ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ၂၅၉
ဗုဒ္ဓိစရိတဿ ၂၆၀
ဗုဓာ ၁၉၃
ဗောဓိပက္ခိယသင်္ဂဟော ၂၁၇
ဗျဉ္ဇနံ ၂၅၄
ဗျာပါဒနိဝရဏံ ၂၂၀
ဗျာပါဒေါ ၁၇၄
ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ ၁၆၃
ဗြဟ္မပုရောဟိတာ ၁၆၃
ဗြဟ္မဝိဟာရော ၂၅၉

[ဘ]

ဘဂဝတော။ပ။ ဝေန္တိ ၁၅၅
ဘင်္ဂဉ္ဇဏံ ၂၆၈၊ ၂၇၂
ဘင်္ဂေါ ၁၃၈
ဘယဉ္ဇဏံ ၂၆၈၊ ၂၇၂
ဘယဋ္ဌေန ၂၇၀
ဘဝင်္ဂံ ၁၂၈
ဘဝင်္ဂကိစ္စံ ၁၂၅
ဘဝင်္ဂက္ခယေ ၁၈၉
ဘဝင်္ဂစလနံ ၁၄၁
ဘဝင်္ဂဌာနံ ၁၂၆
ဘဝင်္ဂပါတော ၁၄၃၊ ၁၄၉
ဘဝင်္ဂသောတံ ၁၄၂
ဘဝင်္ဂပစ္ဆေဒေါ ၁၄၁
ဘဝင်္ဂေ ၁၄၁

ပဒါနုက္ကမော ဝိဋ္ဌဏော
[ဘ]

ဘဝန္တရပဋိသန္ဓာန-
ဝသေန ၁၉၀
ဘဝန္တရေ ၁၃၁
ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ ၂၃၆
ဘဝါသဝေါ ၂၁၈
ဘဝေါ ၂၃၆
ဘာဝနာ ၁၇၆
ဘာဝနာနံ ၂၅၆
ဘာဝနာမယံ ၁၇၈၊ ၂၆၃
ဘာဝနာဝသေန ၂၇၃
ဘာဝနာဝိသေသံ ၂၅၄
ဘာဝရူပံ ၁၉၇
ဘာသိသံ ၇၃
ဘိဇ္ဈောဘာဝါယ ၂၂၇
ဘုမ္မဿိတာ ၁၆၅
ဘူတတ္တယသင်္ခါတံ ၁၉၆
ဘူတပရိကာမာကာရံ ၂၅၃
ဘူမိပဗ္ဗတာဒိကာ ၂၅၃
ဘူမိဝိဘာဂေါ ၁၆၀
ဘေဒါဘာဝေန ၂၃၂
ဘောဇနံ ၂၅၀

[ဗ]

မဂ္ဂံ ပစ္စဝေက္ခတိ ၂၇၄
မဂ္ဂင်္ဂါ နဝ ၂၂၆
မဂ္ဂင်္ဂါနိ ၂၂၂
မဂ္ဂပစ္စယော ၂၄၄
မဂ္ဂဇလာနံ ၂၁၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
မဂ္ဂယုတ္တာ	၂၃၃
မဂ္ဂသစ္စံ	၂၇၃
မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿန-	
ဝိသုဒ္ဓိ	၂၇၂
မဂ္ဂုပ္ပါဒါ	၁၅၅
မစ္ဆရိယံ	၁၀၈
မဇ္ဈိမံ	၁၈၄၊ ၁၈၅
မဇ္ဈိမေ	၁၁၉
မဇ္ဈေ ပစ္စုပ္ပန္နော အဗ္ဗါ	၂၃၈
မနသိကာရော	၁၀၆
မနုဿဂဏနာယ	၁၆၆
မနုဿာ	၁၆၂
မနောကမ္မမေဝ	၁၇၈
မနောဒွါရံ	၁၂၈
မနောဒွါရဿ	၂၆၃
မနောဒွါရဝဇ္ဇနံ	၈၆
မနောဓာတု	၁၂၁၊ ၁၃၅
မနောဝိညာဏဓာတု	၁၃၆
မနောသဉ္ဇေတနာ	၂၂၄
မန္တပုဝတ္ထာနိ	၁၉၀
မန္တပုဝတ္ထိယံ	၁၅၅
မရဏံ	၂၃၆
မရဏကာလေ	၁၈၈
မရဏာနုဿတိ	၂၅၉
မရဏုပ္ပတ္တိ	၁၈၇
မရိယာဒေါ	၂၁၈
မဟဂ္ဂတာနိ	၁၁၆
မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာနိ	၁၃၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဗ-ဃ]	
မဟန္တိ	၁၃၈
မဟာဗြဟ္မာနော	၁၆၃
မဟာဘူတာ	၁၉၄၊ ၂၅၀
မဟာဘူတာနိ	၁၉၅
မဟာမုနိ	၂၄၀
မဟေသယော	၂၁၇
မာနသံ	၁၀၁
မာနော	၁၀၈
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ	၁၇၅
မိဒ္ဓိ	၁၀၈
မိဿကသင်္ဂဟော	၂၁၇၊ ၂၂၆
မုတ္တိတုကမျတာဉာဏံ	၂၆၈၊
	၂၇၂
မုဉ္ဇန္တိ	၂၇၅
မုဒိတာ	၁၁၁
မုဒုတာ	၂၀၂
မုသာဝါဒေါ	၁၇၃
မူလသောမံ	၂၇၈
မူလာနံ	၂၄၀
မေတ္တာ	၁၁၂၊ ၂၅၉
မေတ္တာဒယော တယော	၂၆၁
မောဟစရိတဿ	၂၆၀
မောဟမူလာနိ	၈၂
မောဟော	၁၀၇
ယံ ကိဉ္စိ	၂၇၃
ယထာ	၂၃၄
ယထာက္ကမံ	၁၁၄၊ ၁၈၄၊
	၁၈၆၊ ၂၅၆

ပဒါနုတ္တမော ဝိဇ္ဇင်္ကော

[ယ]

ယထာဘိနိဟာရ-

ဝသေန ၁၄၈

ယထာယောဂံ ၂၁၇၊ ၂၂၈

ယထာရဟံ ၁၂၈၊ ၁၃၀၊

၁၄၃၊ ၁၄၆၊ ၁၄၈၊

၁၅၅၊ ၁၅၆၊ ၁၅၉၊

၁၈၁၊ ၁၈၈၊ ၁၈၉၊

၁၉၂၊ ၂၁၂၊ ၂၃၄၊

၂၆၂၊ ၂၆၄

ယထာဂုတ္တနယေန ၂၇၅

ယထာသကံ ၂၇၅

ယထာသမ္ဘဝံ ၁၃၀၊ ၁၆၀၊

၁၈၄၊ ၂၂၅

ယဒိ ဝိဘူတမာရမ္ပဏံ ၁၄၇

ယဿာ ၂၅၅

ယာမာ ၁၆၃

ယာဝ ၂၇၇

ယာဝတာယုကံ ၁၆၀

ယာဝါနုလောမာ ၂၇၂

ယောဘုယျေန ၁၃၁၊ ၁၄၃

ယောသံ ၂၃၄

ယောဂါ ၂၁၉

[၇]

ရထသကဋ္ဌာဒိကာ ၂၅၄

ရသာရမ္ပဏံ ၁၂၉

ရာဂစရိတာ ၂၅၆

ရာဂစရိတော ၂၆၀

ပဒါနုတ္တမော ဝိဇ္ဇင်္ကော

[၇]

ရာဂဒေါသမောဟာနံ ၂၇၆

ရူပံ ၇၄၊ ၇၅

ရူပကာယသမ္ပဒါ ၇၂

ရူပက္ခန္ဓော ၂၂၉

ရူပဓမ္မာနံ ၁၄၀

ရူပမေဝ ၁၃၀

ရူပရူပံ ၁၉၉

ရူပဿ ကေမာ ၂၄၆

ရူပါဒိကေကာရမ္ပ-

ဏာနိ ၁၃၂

ရူပါဒိပဉ္စာရမ္ပဏံ ၁၃၂

ရူပါဒိသု ၂၆၅

ရူပါရမ္ပဏံ ၁၂၉

ရူပါဝစရံ ၁၀၂၊ ၁၀၃

ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော ၂၂၉

ရူပေ ၁၀၀၊ ၁၃၇

ရူပေသု တေဝိသတိ ၂၁၅

[၈]

လက္ခဏရူပံ ၂၀၂

လက္ခဏာနိ ကေဟိမိ ၂၁၀

လဒ္ဓပစ္စယံ ၁၄၂

လမ္ဘရေ ၁၆၀

လဟုတာ ၂၀၂

လဟုတာဒိတ္တယံ ၂၁၀

လောကသင်္ကေတေန ၂၅၅

လောကီယံ ၂၀၃

လောကုတ္တရံ ၇၆

ပဒါနုက္ကမော ဝိဋ္ဌင်္ကော
 [လ]

လောကုတ္တရ။ပ။သမုပ္ပဇ္ဇန္တိ ၁၅၈
 လောဘမူလာနိ ၈၁
 လောဘမူလေန ၁၇၅
 လောဘသဟဂတ-
 စိတ္တေသု ၁၁၄
 လောဘော ၁၀၈
 လောဟိတကံ ၂၅၉

[၀]

ဝစီဃောသာနုသာရေန ၂၅၅
 ဝစီခါရေ ၁၇၄
 ဝစီဝိညတ္တိ ၂၀၀
 ဝစီဝိညတ္တိဒသကံ ၂၁၁
 ဝစီဝိညတ္တိသင်္ခါတေ ၁၇၄
 ဝဇ္ဇံ ၂၃၂
 ဝဏ္ဏော ၂၀၆
 ဝတ္ထုတော ၂၂၁၊ ၂၂၆
 ဝတ္ထုဓမ္မဝိမုစ္စိတံ ၂၆၃
 ဝတ္ထုဓမ္မာ ၂၁၇
 ဝတ္ထုဝိပါကာ ၂၅၀
 ဝတ္ထုသင်္ဂဟော ၁၃၅
 ဝတ္ထုနိ ၁၃၅
 ဝတ္ထုပေဋံ ၁၄၂
 ဝါနမုတ္တာ ၂၁၇
 ဝါနသင်္ခါတာယ ၂၁၆
 ဝါယာမော ၂၂၇
 ဝါယော ၁၉၅

ပဒါနုက္ကမော ဝိဋ္ဌင်္ကော
 [၀]

ဝိက္ခာယိတကံ ၂၅၉
 ဝိက္ခိတ္တကံ ၂၅၉
 ဝိဂတပစ္စယော ၂၄၅
 ဝိစက္ခဏာ ၁၀၁
 ဝိစာရော ၉၁
 ဝိစိကိစ္ဆာ ၁၁၅
 ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တံ ၈၀
 ဝိစ္ဆိဒ္ဓကံ ၂၅၈
 ဝိဇ္ဇမာနေနအဝိဇ္ဇမာန-
 ပညတ္တိ ၂၅၅
 ဝိဇ္ဇမာနေနဝိဇ္ဇမာန-
 ပညတ္တိ ၂၅၅
 ဝိညတ္တိမ္မိ ၂၀၉
 ဝိညတ္တိယာ ၁၇၄
 ဝိညာဏံ ၂၂၄၊ ၂၃၅
 ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ၉၅
 ဝိညေယျာ ၂၅၅
 ဝိတက္ကစရိတဿ စ ၂၆၀
 ဝိတက္ကာဒိဩဋ္ဌာရိကင်္ဂံ ၂၆၄
 ဝိတက္ကော ၉၁
 ဝိနိပါတိကာ ၁၆၅
 ဝိနိလကံ ၂၅၈
 ဝိပစ္စမာနက။ပ။ကိလိဋ္ဌံ
 ဝါ ၁၈၈
 ဝိပလ္လာသနိမိတ္တံ ၂၇၅
 ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနေ ၂၆၇
 ဝိပဿနာဂမနဝသေန ၂၇၅
 ဝိပဿနာပရိပါကော ၂၇၂

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၀]		[၀]	
ဝိပါကက္ခန္ဓာ	၂၄၇	ဝေဒနာ	၁၀၅၊ ၂၃၆
ဝိပါကပစ္စယော	၂၄၄	ဝေဒနာနုပဿနာ	၂၂၇
ဝိပါကာ	၈၃	ဝေဒနာသင်္ဂဟော	၁၂၂
ဝိပုဗ္ဗကံ	၂၅၈	ဝေယျာဝစ္စံ	၁၇၆
ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော	၂၄၅	ဝေဟပ္ပလာ	၁၆၄
ဝိဘာဂေါ	၁၉၄	ဝေါတ္ထိဇ္ဇတိ	၂၁၄
ဝိဘူတံ	၁၃၈	ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဌာနံ	၁၂၆
ဝိဘူတမာရဗ္ဗဏံ	၁၄၇	ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနမေဝ ပရိဝတ္တတိ	
ဝိဘူတာဝိဘူတဘေဒေါ	၁၄၇		၁၄၅
ဝိမောက္ခမုခံ	၂၇၅	ဝေါမိဿေတွာ	၂၃၅
ဝိမောက္ခော	၂၆၈		
ဝိရတိယော	၁၁၅	[၁]	
ဝိရတိဝဇ္ဇိတာ	၁၁၈၊ ၁၁၉	သံဃာနုဿတိ	၂၅၉
ဝိရတိ	၁၂၀	သံယောဇနာနိ	၂၂၀
ဝိသယပ္ပဝတ္တိ	၁၃၇	သံသေဒဇာ	၂၁၂
ဝိသုံ ဝိသုံ	၁၁၆	သဉ္ဇပါဒိဿေသနိဗ္ဗာန-	
ဝိသေသကာ	၁၁၉	ဇာတု	၂၁၆
ဝိထိစိတ္တဝသေန	၁၆၁	သကဒါဂါမိမဂ္ဂစိတ္တံ	၉၈
ဝိထိစိတ္တာနိ	၁၅၉	သက္ခိ	၁၅၆
ဝိထိစိတ္တာဝသာနေ	၁၈၉	သင်္ခတံ	၂၀၃
ဝိထိစိတ္တုပ္ပါဒေ	၁၉၃	သင်္ခတာနံ	၂၃၄
ဝိထိစိတ္တုပ္ပါဒေါ	၁၄၆	သင်္ခါရာ	၂၃၅
ဝိရိယံ	၁၀၆	သင်္ခါရပေက္ခာ	၂၇၃
ဝိရိယံ နဝဋ္ဌာနံ	၂၂၈	သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ	၂၆၈၊
ဝုဋ္ဌဟိဟ္မာ	၂၆၅		၂၇၂
ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ	၂၇၃	သင်္ခါရေန	၁၈၉
ဝုဋ္ဌာနဝသိတာ	၂၆၄	သင်္ခါရိတွာ	၂၇၀
ဝုတ္တာ	၇၃	သင်္ဂဟဉ္စ	၁၁၇၊ ၁၂၁

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော
[သ]	
သင်္ဂဟော	၁၂၂
သစ္စိကရောဇ္ဇော	၂၇၃
သစ္စိကာတဗ္ဗံ	၂၁၆
သညာ	၁၀၅
သညာဝိရာဂံ	
ဘာဝေတွာ	၁၀၅
သတိ	၁၁၀
သတိ အဋ္ဌဋ္ဌာနာ	၂၂၀
သတိပဋ္ဌာနံ	၂၂၆
သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ	၂၂၇
သတ္တက္ခတ္တပရမော	၂၇၆
သတ္တ ဒသကာနိ	၂၁၂
သတ္တရသစိတ္တက္ခဏာနိ	၁၄၀
သတ္တပကာရော	၇၂
သတ္တေဝ	၁၄၆
သဒ္ဓါရမ္မဏံ	၁၂၉
သဒ္ဓေါ ဝိကာရော	၂၁၅
သဒ္ဓါ	၁၀၉
သဒ္ဓါစရိတဿ	၂၆၀
သဒ္ဓါဒယော	၂၄၉
သဒ္ဓါ ဒွိဋ္ဌာနာ	၂၂၀
သနိဒဿနံ	၂၀၅
သန္တတိ	၂၀၂
သန္တမေတံ	၂၆၄
သန္တိကေရူပံ	၂၀၄
သန္တိရဏံ	၈၃
သန္တိရဏဋ္ဌာနံ	၁၂၆
သန္တိရယမာနံ	၁၄၂

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော
[သ]	
သပ္ပစ္စယံ	၂၀၃
သပ္ပဋိသံ	၂၀၄
သပ္ပဘောဒပ္ပဝတ္တိကာ	၁၉၄
သမ္ပစိတ္တသာဓာရဏာ	၁၀၆
သမ္ပတာ	၇၃၊ ၂၅၁
သမ္ပတာပိ ဂ၁၊ ဂ၆၊ ခ၁၅၊ ခ၂၈	
သမ္ပတာပိ သမ္ပာ-	
ရမ္မယောနိ	၁၃၄
သမ္ပတ္တ	၂၇၆
သမ္ပတ္တာပိ ခ၅၀၊ ခ၆၀၊ ခ၆၅၊	
၁၈၁၊ ၂၆၁	
သမ္ပဒါပိ	၁၅၅
သမ္ပသင်္ဂဟော	၂၁၇
သမ္ပာနိပိ	၁၃၅၊ ၁၅၉
သမ္ပာနိပိ ပနေတာနိ	၂၁၂
သမ္ပေသန္နိ	၂၇၆
သမ္ပေသုပိ	၁၁၄
သဘာဝတော	၁၂၂၊ ၂၁၆
သဘာဝတ္တာ	၂၁၀
သဘာဝရူပံ	၁၉၉
သမံ	၁၉၃
သမတ္တာနိ	၈၁
သမနန္တရပစ္စယော	၂၄၁
သမနပဿန္တဿ	၂၇၁
သမပ္ပိတံ	၂၆၃
သမာဓိ စတုဋ္ဌာနော	၂၂၈
သမာဓိယတိ	၂၆၃၊ ၂၆၅
သမာပဇ္ဇနဝသိတာ	၂၆၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[သ]		[သ]	
သမာပတ္တိဝီထိယံ	၁၅၆	သမ္မာဒိဋ္ဌိ	၂၂၂
သမုဂ္ဂဟိတံ	၂၆၃	သမ္မာဝါစာ	၁၁၁
သမုစ္စယံ	၂၁၇	သမ္မာဝါယာမော	၂၂၂
သမုဋ္ဌာနံ	၁၉၄	သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ	၂၂၂
သမုဋ္ဌာပေတိ	၂၀၈	သမ္မာသတိ	၂၂၂
သမုဒယော	၂၃၈	သမ္မာသမာဓိ	၂၂၂
သမုဒါယက္ခော	၇၀	သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ	၇၁
သမုဒ္ဓေသော	၁၉၄	သရသဝသေန	၂၇၆
သမ္ပဇ္ဇတိ	၂၆၅	သလက္ခဏံ	၁၉၉
သမ္ပဋိစ္ဆိနံ	၈၃	သလက္ခဏာ	၂၁၇
သမ္ပဋိစ္ဆနဌာနံ	၁၂၆	သသင်္ခါရိကံ	၇၈
သမ္ပဋိစ္ဆန္တိ	၁၄၂	သသမ္ဗုဒ္ဓဂဏုတ္တမံ	၇၃
သမ္ပယုတ္တပစ္စယော	၂၄၄	သဟ	၁၁၇
သမ္ပယုတ္တာ	၁၂၂	သဟဇာတပစ္စယော	၂၄၂
သမ္ပယုတ္တေဟိ	၁၉၀	သဟဇာတရူပံ	၂၅၂
သမ္ပယောဂဉ္စ	၁၂၁	သဟဇာတာ စေတနာ	၂၄၇
သမ္ပပ္ပလာပေါ	၁၇၃၊ ၁၇၄	သဟဇာတာနံ	၁၉၀
သမ္ဘဝါ	၁၅၉၊ ၂၅၂	သဟဇာတာနံ	
သမ္ဘာရသန္ဓိဝေသာ-		နာမရူပါနံ	၂၄၇
ကာရံ	၂၅၃	သဟဝုတ္တိနော	၂၁၁
သမ္ပပ္ပဓာနံ	၂၂၇	သဟေတုကဂ္ဂဟဏံ	၉၀
သမ္ပသနဉာဏံ	၂၆၈	သဠာယတနံ	၂၃၆
သမ္ပသနဉာဏေန	၂၇၀	သာဓာရဏာ	၁၂၁
သမ္ပသနရူပံ	၁၉၉	သာဓုကမုဂ္ဂဟိတေ	၂၆၅
သမ္ပသန္တဿ	၂၇၀	သာနုလောမာ	၂၇၃
သမ္ပသိတဇ္ဈာနံ	၁၀၁	သာယံ	၂၅၅
သမ္မာအာဇီဝေါ	၁၁၁	သာသဝံ	၂၀၃
သမ္မာကမ္မန္တော	၁၁၁	သီခါပ္ပတ္တာ	၂၇၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဆ]	
သီလံ	၁၇၅၊ ၁၇၆
သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ	၂၁၉
သီလာနုဿတိ	၂၅၉
သုခံ	၈၃၊ ၉၂၊ ၁၂၃၊ ၂၇၁
သုခံ ဒုက္ခံ	၂၅၀
သုခပုညမှာ	၁၄၉
သုခိတကြိယတော	၁၄၉
သုခုမရူပံ	၂၀၄
သုခုမရူပါနိ	၁၃၀
သုညတံ	၂၁၆
သုညတာနုပဿနာ	၂၇၅
သုညတော	၂၆၈၊ ၂၇၅
သုဒဿာ	၁၆၄
သုဒဿိနော	၁၆၄
သုဒ္ဓါဝါသာ	၁၆၄
သုဒ္ဓါဝါသေသု	၁၈၆
သုဘကိဏှာ	၁၆၃
သေက္ခာနံ	၁၅၉
သေသဋ္ဌာနေသု	၁၆၄
သေသာ	၁၁၇
သေသာ စေတသိကာ	၂၃၂
သေသာနိ	၁၂၄၊ ၁၃၂၊ ၂၆၀
သေသာနိ စက္ကာရိပိ	၁၇၅
သောကာဒိဝစနံ	၂၃၈
သောကော	၂၃၆
သောတံ	၈၃
သောတာပတ္တိဖလစိတ္တံ	၉၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဆ]	
သောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တံ	၉၇
သောတဝိညာဏ-	
ဝီထိယာ	၂၅၅
သောဘနသာဓာရဏာ	၁၁၁
သောဘနာနိ	၈၇
သောမနဿံ	၁၂၃
သောမနဿသဟဂတံ	၇၇
သောမနဿသဟဂတ-	
ကိရိယဇေနာဝသာနေ	၁၅၀
သောမနဿသဟဂတ-	
ဇေနာနန္တရံ	၁၄၉
သောမနဿသဟဂတာ-	
နေပ	၁၅၀
သောမနဿသဟ-	
ဂတာဝ	၁၄၉
သောဋ္ဌသစိတ္တေသု	၁၁၆
[ဟ]	
ဟတဝိက္ခိတ္တကံ	၂၅၉
ဟဒယံ နိဿာယ	၁၃၆
ဟဒယဝတ္ထု	၁၉၈
ဟသိတုပ္ပါဒ်	၈၆
ဟိရိ	၁၁၀
ဟေတုဈာနင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါနိ	၂၄၇
ဟေတုပစ္စယော	၂၄၁
ဟေတုသင်္ဂဟော	၁၂၄
ဟေတုသမ္ပဒါ	၇၁